

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయసూచిక

పేజీ నెం.

1. సభాకార్యక్రమము :	...	145
వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి		
2. ప్రశ్నలు-వాగ్దాన సమాధానములు	...	158
3. ప్రశ్నలు-ప్రతివాద పూర్వక సమాధానములు	...	184
4. జీరో అవర్	...	203
5. సభాసమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు	...	222
6. అనుసూచిత జాతుల సంక్షేమ సమితి (1998-99) నివేదిక సమర్పణ	...	223
7. ప్రభుత్వ ప్రతిపాదన :	...	224
జోనల్ రైల్వే వినియోగదారుల సంప్రదింపుల కమిటీలో సభ్యుని నియామకం గురించి		
8. ప్రకటన :	...	224
జోనల్ రైల్వే వినియోగదారుల సంప్రదింపుల కమిటీలో సభ్యుని నియామకానికి ఎన్నిక గురించి		

(తరువాయి 3వ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
ఉపసభాపతి	:	శ్రీ ఎన్. మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	ఎ. వి. సూర్యనారాయణరాజు శ్రీ కె. జయరాం శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు డా॥ అబ్దుల్ రెహమాన్, ఎస్. శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్డానాయక్ శ్రీ డి. రాజగోపాల్ ప్రత్యేక కార్యదర్శి కార్యదర్శి సంయుక్త కార్యదర్శులు ఉప కార్యదర్శులు సహాయ కార్యదర్శులు
	:	శ్రీ సి. వెంకటేశన్ శ్రీ ఎస్. డి. కమలాకర్ శ్రీ బి. వి. శర్మ శ్రీ కె. తులజనందసింగ్ శ్రీ టి. వి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. వి. డేవిడ్ జ్ఞానకన్ శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్ శ్రీ ఆర్. అంజయ్య శ్రీ సయ్యద్ అహమద్ శ్రీ ఎస్. వి. రామిరెడ్డి శ్రీమతి వి. జయకుమారి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ శ్రీ పి. కాశిరాజు శ్రీ కె. హరినారాయణరావు శ్రీ పి. వెంకట రామారావు శ్రీ ఎమ్. ఎ. సిద్దిఖే శ్రీ ఎస్. ఆర్. సి. నర్సరాజు శ్రీ బి. పద్మావతి శ్రీ మహమ్మద్ దావూద్ అలీ శ్రీ ఎస్. రాజ సదారామ్
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు
అధికార నివేదిక
(పదిహేనవ సమావేశము : ఎనిమిదవ రోజు)

బుధవారము, 25 నవంబరు, 1998.

(సభ ఉదయం 9.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో ఉన్నారు)

సభాకార్యక్రమము

వాయిదా కేర్మానముల అనుమతి గురించి

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి (వైరతాబాద్):- తెలంగాణ, రాయలసీమ, కోస్తా ఆంధ్రలలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలపైన చర్చించాలి సర్.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- సర్, మీ మాట కూడా పాటించటంలేదు. మమ్మల్ని మీరే రక్షించాలి.

శ్రీ పి. రామయ్య (నిడుమోలు):- సర్, మీరు మా రెస్ట్రక్చర్ రావాలి...

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Yes, I have received. First let us do justice to the agenda. I have received four notices of Adjournment Motion.

The Adjournment Motion given notice of by Sri Puvvada Nageswara Rao, Sri Ch. Rajeswara Rao, Sri Vanka Satyanarayana Sri M. Anjaneyulu, Sri Ch. Vittal Reddy, Sri K. Subba Raju, Sri K. Ramakrishna, Sri D. China Mallaiah, Sri M.B. Chowhan, Sri U. Narayana Rao, Sri P. Saraiiah, Sri V. Abbaiah, Sri G. Demudu, Sri G. Yadagiri Reddy, Sri G. Mallesh and Sri B. Pullaiah with regard to the non-release of Rs. 25 lakhs from A.C.D.P. for the last one year towards weaker section housing has been disallowed.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సర్, మీరే దానికి విట్ నెస్, ఛైర్ ఈజ్ ది విట్ నెస్. మీరు మా హక్కులు కాపాడాలి.

Mr. Speaker:- It is coming. Hear me. It is coming.

(Interruptions)

Nageswara Rao garu, it is coming before the House. I am informing the Members about it.

(Interruptions)

Why don't you hear?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- రూల్స్ వయిటేట్ చేస్తున్నారు సర్?

Mr. Speaker:- There is a persistent request from the Members. It is coming before the House in the form of postponed Question. You can discuss then. I will allow discussion and then we will see.

The Adjournment Motion given notice of by Smt. N. Lakshmi Parvathi and Sri H. Appaiah Dora with regard to the introduction of 'Terminator' seeds in the Market which is causing panic among the Farmers has been disallowed.

Anyway, you are discussing the farmers' issue. 304 is posted already.

The Adjournment Motion given notice of by Sri Paturu Ramayya, Sri Narra Raghava Reddy, Sri Jakka Venkaiah, Sri M.A. Gafoor, Sri N. Narasimha Reddy, Sri N. Rama Moha Rao, Sri D. Raja Gopal, Smt. P. Bharathi, Sri K. Venka Narasaiah, Sri Kunja Bojji, Sri K. Ramulu, Sri S. Venkata Veeraiah, Sri J. Ranga Reddy, Sri T. Chenchiah and Sri Ch. Raji Reddy with regard to the non-release of Rs.25 lakhs from the A.C.D.P. Housing Scheme and non-implementation of assurances has been disallowed.

శ్రీ పి. రామయ్య:- తమరి సమక్షంలోనే గవర్నమెంట్ కమిట్ అయినది. తమరైనా గవర్నమెంట్ కు డ్మరెక్షన్స్ ఇవ్వండి.

(అంతరాయం)

The Adjournment Motion given notice of by Sri P. Janardhana Reddy, Sri Gade Venkata Reddy, Sri J.C. Diwakar Reddy, Sri M. Kodanda Reddy, Sri Kanna Lakshmi Narayana, Sri K. Ram Bhupal Reddy, Sri K.R. Suresh Reddy, Dr. D.L. Ravindra Reddy, Sri M. Sashidhar Reddy, Dr. P.V. Ranga Rao, Sri D. Nagender, Sri T. Jeevan Reddy, Sri N. Varadarajulu Reddy, Sri E. Pratap Reddy, Sri Somepalli Sambaiah, Sri D.S. Redya Naik, Sri N. Venkata Rama Raju, Smt. K. Jyothi Devi, Sri Gudibandi Venkat Reddy, Sri M. Narayana Reddy, Sri M. Sikhamani, Sri Y.S. Vivekananda Reddy, Sri G. Muddu Krishnama Naidu, Sri Devineni Rajasekhar, Sri M. Narasimhulu, Sri Kotha Kota Prakash Reddy, Sri N. Gade Lingappa, Sri P. Indra Reddy, Sri P. Rajasekharam, Sri R. Venkat Reddy and Sri R. Damodar Reddy with regard to the Constitution of Regional Development Boards for three Regions i.e., Telangana, Rayalaseema and Andhra and to discuss on the Development of Backward Areas in the State has been disallowed.

You come in another form and I will post it. Q.No.7848.

(Interruptions)

I have already informed the House. Tomorrow you discuss. Tomorrow it is coming. It is coming in the form of postponed question. I will club it because we have no time. You seek in another form.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- తెలంగాణ, ఆంధ్ర, రాయలసీమలలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలు చాలా ఉన్నాయి సర్. వాటి మీద డిస్కషన్ పెట్టండి.

Mr. Speaker:- Due to lack of time I have to see that some issues have to be clubbed. I have to see that all should

come up before the House as demanded by the Members. Due to lack of time I have to club so many things. You have to co-operate with the Chair. I am assuring you that I will bring it before the House tomorrow. Let me see the agenda of tomorrow and day-after-tomorrow.

(Interruptions)

You tell me. If you want I will post it tomorrow or day-after-tomorrow. There are six or seven issues raised by you. I will discuss with the Floor Leaders. You discuss tomorrow or day-after-tomorrow. You discuss then whatever you want. I will discuss with all the Floor Leaders. You just come for five minutes to my Chambers. Whatever you want I will post for tomorrow or day-after-tomorrow.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- ఈ రోజే తీసుకోండి సర్. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఈ వెసుకబడిన ప్రాంతాలకు మరీ అన్యాయం జరుగుతోంది.

Mr. Speaker:- Not today. I will post it for tomorrow or day-after-tomorrow. If you want for tomorrow I will post it. I have got commitments. Whatever you want I will post it for tomorrow or day-after-tomorrow.

(Interruptions)

I am particular to bring it. You try to understand me. There is persistent demand from the Members from all sides. I that it will be discussed in the House. Tomorrow I post Today, I cannot post it. Tomorrow I will bring it. మీరే ఈ రోజు ఇస్కూతో కలిపితే 9 ఇస్కూలు రెయిజ్ చేశారు, నేను అందరు ఫోర్స్ రీడర్స్ తో మాట్లాడతాను.

శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి (ముఖ్యేరాబాద్):- కనీసం ముఖ్యమంత్రిగారిని దీనిపై ఈ రోజు వెంటనే ఒక ప్రకటన చేయమనండి.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Please. I will discuss with you. I cannot take it up today. I am clear. If you want I will bring tomorrow or day-after-tomorrow. Today Agenda is fixed and you have to complete it. I cannot disturb the Agenda. If you want I will bring tomorrow. Q.No.7848.

(Sri B. Gopalakrishna Reddy, Minister for Roads and Buildings stood up and tried to answer the question amidst Interruptions)

Tomorrow I will bring it. I am sorry. Today I cannot bring it at any cost.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్ తో వెనుకబడ్డ ప్రాంతాల బాగుకోసం ప్రవేశపెట్టిన పాలసీలు ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎబాలిష్ చేయటం జరిగింది సర్.

Mr. Speaker:- You have raised eight issues which are before me. I have to settle the eight issues.

Sri K.R. Suresh Reddy (Balakonda):- We have raised one more thing today.

Mr. Speaker:- Eight plus one including today's Agenda we have to discuss. I will discuss with the Floor Leaders and whenever you want I will post them.

Sri K.R. Suresh Reddy:- You allow us to discuss now.

Mr. Speaker:- Today it is not possible. If you want for tomorrow I will post it.

(Interruptions)

No. It is not possible. Tomorrow it may come. You demand for tomorrow. Do not waste the time. Today, we have to take up the issue of price rise. Co-operate with me.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- తెలంగాణా, రాయలసీమలు చాలా వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలు సర్.

Mr. Speaker:- Okay. Everybody knows it.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి (పాతపట్నం):- అక్కడ చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- జేరో అవర్లో ప్రస్తావించండి.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- జేరో అవర్లో పూర్తి సమాధానం రాదు సర్?

Mr. Speaker:- Anyway, the Minister is holding meeting today. If you want I will post it tomorrow. Co-operate with the Chair. Today, we have to discuss the Agenda.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- మూడు రేజినల్ ఛోర్స్ లు కన్సిక్యూట్ చేస్తే సరిపోతుంది సర్.

Mr. Speaker:- That is left to the Government. I cannot help. Already 15 minutes is wasted. I have to adjust eight issues. This is another issue. If you want I will take it up tomorrow. Today, I cannot take it up. Please resume your seats.

9.10 Sri K.R. Suresh Reddy:- We have to discuss about the
ఉ. backwardness of Telangana.

Mr. Speaker:- Telangana belongs to everybody. The issue is totally different. Tomorrow I will permit.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సార్, మూడు ప్రాంతాలూ డెవలప్ కావాలి సార్.

Mr. Speaker:- Janardhan Reddy garu, I have posted the items in the Agenda as per your request. You are expected to discuss the Agenda. I am sorry. Please do not stall the Proceedings.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, allow us to speak.

Mr. Speaker:- Mr. Suresh Reddy, the Agenda is posted at the request of the Floor Leaders. When the Floor Leaders are not prepared to discuss what can I do? The Agenda is posted in consultation with the Floor Leaders.* How do you disturb it? If you want I will bring it tomorrow.

(Interruptions)

I cannot help. I do not permit anybody during the Question-Hour. Zero-Hour is there. If you want you raise the issue then. I do not permit during the Question-Hour. Janardhan Reddy garu, you see the time.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సార్, వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధికి సంబంధించిన ఇస్యూ సార్. మూడు రీజినల్ బోర్డులను ఏర్పాటు చేయమనండి.

Mr. Speaker:- I am sorry. I do not allow. This is not correct. The Agenda is always posted at the request of the Floor Leaders and the Members. You have to discuss it.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- సార్, మీరు ప్రభుత్వానికి అదేశాలు ఇవ్వండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సార్, ఈ రోజే స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వమనండి. గవర్నమెంట్ ను అడగండి.

Mr. Speaker:- I am sorry. I do not give any direction to the Government. My duty is to bring the issues before the House. Today I cannot bring. I am sorry. You have raised law and order, Malaria and so many issues and I have to adjust all these issues.

(Interruptions)

They are coming before the House. This is not proper to demand several issues during the Question-Hour. I do not

disturb the Question-Hour. Whatever you wanted I brought and you discuss. Today I brought the issues as per you request. You discuss other issues tomorrow. You cannot stall the Proceedings like this.

(Interruptions)

Sorry. Please do not stall the Proceedings. I do not allow anything. If you want you discuss tomorrow. I will post it. Why cannot you discuss it tomorrow? I am sorry. I cannot argue with you always. Please co-operate with me. Nothing will happen in one day. I do not allow.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సార్, తెలంగాణా ఇస్కూ రాలేదు. లా అండ్ ఆర్డర్ ఇస్కూ రాలేదు. అదిలాబాదులో రెండువేల మంది గిరిజనులు పనిచేయారు. ఆ ఇస్కూ రాలేదు.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మినారాయణ (పెదకూరపాడు):- అధ్యక్షా, సోమెన్ ఇస్కూస్ ఉన్నాయి. అవన్నీ రాలేదు. ఎలా సార్?

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- రోజూ అయిదారు వాయిదా పడుతున్నాయి సార్.

Mr. Speaker:- I do not allow the Government to react on the issue because it is not in the agenda. I am sorry. This is not correct. You cannot stall the proceedings. I request you to resume your seats. Already, 20 minutes is over. Please resume your seats. You cannot demand in this way.

(Interruptions)

I do not allow the Government to react. Even if the Government is ready I do not allow because I have to take up the Question-Hour. I will post it for tomorrow. If you want to discuss you discuss tomorrow. This is not correct.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- ప్రజా సమస్యలు చాలా ఉన్నాయి సార్. బ్యాక్ వర్డ్ ఏరియాస్ పైన చర్చ సరిగ్గా జరగలేదు సార్. గవర్నమెంటును రియాక్ట్ కమ్మని వెప్పండి సార్.

Mr. Speaker:- I do not allow the Government to react. Please co-operate with the Chair. Tomorrow it will come. You discuss it. This is not correct. Please co-operate with the Chair.

(Interruptions)

Tomorrow I will post it. Nothing will happen. Please resume your seats. Tomorrow I will post it. At any time I do not allow. The people are seeing. I will post it for tomorrow. I am sorry. This is not correct.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- సార్, మేము ఇంత వెబుతున్నా ప్రభుత్వానికి చీమ కుట్టినట్లు కూడా లేదు సార్. తమరిని ఇబ్బందుల్లో పెడుతున్నది సార్ ఈ ప్రభుత్వం.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సార్, వెనుకబడిన ప్రాంతాల మీద రియాక్ట్ కమ్మని పెప్పండి సార్. తెలంగాణా, రాయలసీమ, కోస్తాంధ్రాలలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయమనండి సార్.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- ఈ ప్రభుత్వానికి చెవులు లేవు. నోరు లేవు సార్ దే ఆర్ నాట్ రియాక్టింగ్.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మేము ఇంత ఆయాసపడుతుంటే ప్రభుత్వం ఒక్కమాట కూడా మాట్లాడడం లేదు సార్.

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులురెడ్డి (వొగ్గుదుటూరు):- ఈ రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు లేవు సార్.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- చాల ఇంపార్టెంట్ ఇష్యూ సార్. డెవలప్ మెంట్ బోర్డ్ని వేయమని చెప్పండి సార్.

(బంతరాయం)

9.20 | Mr. Speaker:- You are not the only champion of weaker
ఉ. | sections or backward areas. Every body has equal right
to raise it. You cannot stall the proceedings. It is not
correct. Please take your seats. I will post it for tomorrow
and if you are sincere then you can discuss it.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి:- రేపు, ఎల్లండే బైం ఉంది. శనివారం ఎథిక్స్ కమిటీ, రూల్స్ గురించి మాట్లాడడానున్నారు.

Mr. Speaker:- 28th is reserved for Speaker's business. The House will debate on ethics and no other business will take place on that day.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి:- బైం ఎక్కడుంది?

Mr. Speaker:- I cannot help. You have to choose the subject. Today's agenda is fixed and I will go accordingly. Kindly cooperate with the Chair. Don't stall the proceedings.

(Interruptions from Sri P. Janardhan Reddy)

Janardhan Reddy garu! please cooperate with the Chair, I will post it for tomorrow and you can discuss it.

(At this juncture, Sri A. Madhava Reddy tried to speak)

I don't permit you. Please take your seat.

(Interruptions)

You cannot stall the proceedings for a long time. It is not correct. Please take your seat. I am sorry, I cannot prolong the business like this. I will stick to my agenda. If you stall the proceedings, people will understand as to what you are doing.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి (అత్యవకూరు):- సాగు నేళ్లు రేపు, తాగునేళ్లు రేపు.

Mr. Speaker:- I am sorry, I do not permit you. Once again I request you to resume your seats. I will take a question hour. Already twenty five minutes you have wasted.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి:- ఇంత ఇంపార్లెంట్ విషయం ఇక్కడ చర్చించకుంట్ ఇక్కడ వుండేకన్నా బయటికు పోవడం మేలు. బయటికు పంపితే పంపించండి.....

Mr. Speaker:- I never said anything about sending you out.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Allow the Government to react on the issue.

Mr. Speaker:- I will permit neither the Government nor you to speak on the issue. I cannot act as you like. I will take up only question hour. If you are sincere about the issue you can discuss it tomorrow.

Sri K.R. Suresh Reddy:- We understand but the subject is very important. ప్రభుత్వానికి చెవులు లేవు, కళ్ళు లేవు, నోరు లేదు. ప్రభుత్వం రియాక్ట్ కావడం లేదు.

Mr. Speaker:- I don't permit any body to speak on the subject. The Government is ready to answer. I have informed the Government and they are ready to take up the issue. If you want, I will post it for tomorrow. I will go according to the agenda but not as per your wish. Nageswara Rao garu! appeal them to resume their seats.

(Interruptions)

I cannot allow to go on record. Kindly cooperate with the Chair. I will post it for tomorrow so that you can discuss it.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి గురించి అందరికీ ఇంటిగ్రేషన్ ఉంది. బి.ఎ.సి.లో కూడా కోరాం. వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి గురించి చర్చించేందుకు తమరు అంగీకరించారు. రేపు మీరు పోస్ట్ చేస్తామన్నారు. రేపు అంతా చర్చలో పాల్గొంటాం. కాబట్టి ఇప్పుడు కూడా కూర్చోవలసిందిగా జనార్ధన్ రెడ్డిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- Today, the discussion on price rise is coming up. Now, I don't allow any body to speak on the subject.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ప్యాంజీయ సమానత్వాన్ని సాధించడం కోసం చర్చ జరగాలని ప్రతిపక్ష నాయకులు ప్రపోజల్ పెట్టారు. అందుకు రేపు మీరు అవకాశం ఇస్తామన్నారు. మీ హామీ మీద వారికి గౌరవం వుందనే భావిస్తున్నాను. అందువల్ల అందరం రేపు చర్చిద్దాం, ఈ రోజు క్వెషన్ అవర్ తీసుకొందామని జనార్థన్ రెడ్డిగారిని రికెస్ట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి (కార్యాన్):- అధ్యక్షా, మీరు సహృదయంతో ప్యాంజీయ అసమానతల గురించి చర్చించడానికి బి.ఎ.సి.లో కూడా అంగీకరించారు. రేపు పోస్ట్ చేస్తామన్నారు. కాబట్టి ఇప్పుడు క్వెషన్ అవర్ జరగనివ్వండి అని మీ ద్వారా కోరుకున్నాను.

శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి:- బాల్ రెడ్డిగారు మారిపోయారు, అప్పుడు ప్రత్యేక తెలంగాణా కావాలన్నారు....

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- ఇప్పుడు కూడా తెలంగాణాకు వ్యతిరేకం కాదు. తెలంగాణా కావాలనే కోరుకుంటున్నాం.

ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- అధ్యక్షా, అభివృద్ధి గురించి అందరికీ ఆవేదన ఉంది, ఆరాటం ఉంది. ఒక్క ఎన్.టి.ఆర్. హయాములో ఈ రకంగా ప్యాంజీయత్యాలు వుండకూడదని ప్రయత్నం చేసారు. ఈ సమస్య చాలా తీవ్రమైంది. అర్థికంగా వెనుకబడిన ప్యాంజీయగురించి చర్చించాలని ఆ రోజు బి.ఎ.సి.లో కూడా మాట్లాడుకొన్నాం. మీరు అందుకు అవకాశం ఇస్తామన్నారు. రేపు తమరు చర్చకు అవకాశం ఇస్తామన్నారు కాబట్టి మనమంతా రేపు తీవ్రంగా ఈ విషయమై చర్చించవచ్చు కాబట్టి ఇప్పుడు కూర్చోవలసిందిగా వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

9-30
ఉ. Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Speaker Sir, the subject of backward areas is an important issue. You have been very kind enough to inform the House that tomorrow discussion will take place on the issue. Hence, I request the Congress Party Members to give up their agitational approach and behave like democrats, resume their seats and allow the House to run.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా మీరు అంటే మాకు గౌరవం ఉంది. నేను మనవి చేసింది ఏమిటంటే, యీ రేజినన్ బోర్డును తెలంగాణా, రాయలసీమ, కోస్తా, ఆంధ్రాలో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

Mr. Speaker:- I am sorry, I will not allow you to speak on the subject. In the first instance I appeal to you to resume your seat.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మీ అప్పీలును మేము ఒప్పుకుంటున్నాము సార్. మీ మీద గౌరవం వుందని మొదట చెప్పాను. నాది నేను అప్పీలు చేసుకోవడం ఏమిటి సార్? కొంచెం వినండి సార్, ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ విషయం. వెనుకబడిన ప్రాంతాలు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. తెలంగాణాలోగానీ, రాయలసీమలోగానీ, కోస్తా ఆంధ్రలో గానీ వెనుకబడిన ప్రాంతాలున్నాయి. ప్రత్యేక తెలంగాణా పోరాటం జరిగినపుడు జెంటిల్మాన్ ఎగ్రిమెంటు కింద వీటిని కాన్స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది.

Mr. Speaker:- You are a Floor Leader, That is why, I have given you a chance. The subject will not go into records Please don't go into the subject.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సబ్జెక్టు కాదు సార్ నేను మాట్లాడేది

Mr. Speaker:- I can also understand as to what you are speaking.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- నేను ఏమీ డిస్కస్ చేయడం లేదు సార్. అది చెప్పి కూర్చుంటాను. మీరు చేసిన అప్పీలును కాదనడంలేదు సార్. నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే, మూడు బోర్డుల వుండేవి. 1983లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, ఎస్.టి.ఆర్. ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత అబాలిష్ చేయడం జరిగింది.

Mr. Speaker:- I will post it for tomorrow and you can discuss it.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- గవర్నమెంటును స్టేట్ మెంటు ఇవ్వమనండి సార్.

Mr. Speaker:- I will stick to my agenda. Tomorrow, the Government will give you all information which is inevitable.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఈ బోర్డును ఇమ్మిడియేట్ గా రికాన్స్టిట్యూట్ చేయండి సార్. నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే, దీని మీద స్టేట్ మెంటు చేయమనండి ఈ రోజు.

Mr. Speaker:- No, not now. This is nothing but misusing the mike. The other Floor Leaders have appealed, I have appealed to you, please resume your seat. Allow the question hour to take place.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- ఇది చాలా ఇంపార్టెంటు ఇష్యూ. స్పీకర్ మేంబరు చేయమనండి?

Mr. Speaker:- Let us save the time. Tomorrow you can demand whatever you like.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- మూడు బోర్డుల కావాలిసార్. మీరు కోరిన ప్రకారం కూర్చుంటున్నాము కానీ దీనిని సీరియస్ గా తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మూడు బోర్డులను వేయాలని కూడా చెప్పండి?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్ (కర్నూల్):- లా అండ్ ఆర్డర్ మీద కూడా చర్చ చేపడతామన్నారు.....

Mr. Speaker:- Tomorrow I will post it. Today you please finish the discussion on price rise.

ప్రశ్నలు - వాగ్దానములు

రాయచోటి దగ్గర మాండవ్య నదిపై ప్లా రెవెన్ వంతెన నిర్మాణం

71-

*7848-(ఎ)-సర్వశ్రీ ఎం. నారాయణరెడ్డి (రాయచోటి), ఎన్. వరదరాజుల రెడ్డి, డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి (మైదుకూరు), వై.ఎస్. వీవేకానంద రెడ్డి (పులివెందుల):- రోడ్డు, భవనాల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కర్నూలు-చిత్తూరు జాతీయ రహదారిలో రాయచోటి దగ్గర మాండవ్య నదిపైగల వంతెన మూడు సంవత్సరాల క్రితం కూలిపోయినప్పుడు దాని స్థానంలో తాత్కాలిక ఏర్పాటును చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(అ) ఒక ప్లా లెవర్ వంతెనను శాశ్వత ప్రాతిపదికపై నిర్మించటానికి, రాయచోటి గుండా వెళ్ళే కర్నూలు - చిత్తూరు జాతీయ రహదారికి బైపాస్ రోడ్డును నిర్మించటానికి ఏవైనా ప్రతిపాదనలు కలవా;

(ఇ) అయినచో, ఆ ప్లా లెవర్ వంతెనను, బైపాస్ రోడ్డును ఎప్పటిరోగా నిర్మిస్తారు?

రోడ్డు, భవనాల శాఖమంత్రి (శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ ఎం. నారాయణరెడ్డి:- మూడు సంవత్సరాల క్రితం రాయచోటివద్ద మాండవ రివర్మేడ వున్న వంతెన పడిపోవడం జరిగింది. అప్పుడు తాత్కాలికంగా వంతెనను నిర్మించారు. కానీ యీ రోజుకు కూడా ఒక శాశ్వతమైన ప్లా లెవర్ వంతెనను నిర్మించడానికి ప్రపోజల్స్ గానీ, మా రాయచోటి పట్టణానికి బైపాసు రోడ్డు గానీ ఏమీ లేవు. సుమారు 70 వేల పావులెషన్ ఉండే బొను అది. ఇంతవరకు ప్లా లెవర్ బ్రిడ్జి ప్రపోజల్స్ పెట్టలేదు. ప్రతీసంవత్సరం మేరు బెంపరలోగా రోడ్డు వేయడం, వర్షాలు రావడం, వాహనాలు నీలివిపోవడం జరుగుతోంది. దీనివల్ల చాలా ఇబ్బందిగా వుంది. కాబట్టి త్వరగా మాకు యీ ప్లా లెవర్ బ్రిడ్జిని నిర్మించాలని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- ఇది జాతీయ రహదారిలో వుంది. చాలా ఇంపార్టెంట్ బ్రిడ్జి ఇది. కాబట్టి దీనికి కోటి రూపాయలు 1988లో శాంక్షన్ అయింది. దానిని పేపర్ డానికి ఫిబ్రవరి, మార్చిలో బెండర్లును పిలవడం జరగుతుంది.

శ్రీ ఎం. నారాయణరెడ్డి:- జాతీయ రహదారిలో కలువకముందు ఒకసారి బెండర్లు పిలవడం జరిగింది. దాని తరువాత బెండర్లు పిలవడం గానీ, ఎస్టిమేషన్ తయారుచేయడం గానీ ఏదీ జరగలేదు....

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- బెండర్లు పిలిచిన మాట వాస్తవం కాదు. కోటి 15 లక్షలతో ఎస్టిమేషన్ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించాము. ఇంకా రాలేదు. వస్తుందని అనుకుంటున్నాము. మేరు క్వశ్చన్ వేసిన తరువాత సి.ఇ.గారు కేంద్రప్రభుత్వంతో, మంత్రిగారితో మాట్లాడడం జరిగింది. తప్పకుండా శాంక్షన్ ఇప్పిస్తామని వారు చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి ఫిబ్రవరి నెలలో బెండర్లు పిలుస్తామని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. నారాయణరెడ్డి:- బైపాసు రోడ్డు పెట్టాలని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- పరిశీలిస్తాము అధ్యక్షా

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి:- ఈ విషయం గతంలో కూడా 1996లో కూడా చర్చించడం జరిగింది. వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటామని, నిర్మిస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. 1996లో వర్షాల వల్ల జననష్టం జరిగింది. కడప జిల్లాలో సుమారు 4-5 బీడ్జీలు తెగిపోయాయి. వాటన్నిటి మీద కూడా కొత్తగా ప్లావెల్ బీడ్జీలు కడతామని చెప్పారు. పొద్దుటూరు వగైరాకు సంబంధించి వాగ్దానం చేశారు. మాండవ్య, వేంపల్లి వీటిమీద కూడా వాగ్దానాలు చేశారు. ఇప్పటివరకు ఏమీచేయలేదు. నిర్మిస్తామని హామీ ఇవ్వాలని చెప్పండిసార్ మంత్రిగారినీ.

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- బీడ్జీకి సంబంధించిన కృత్యం వస్తే వారు అడుగుతారు. నీన్న కూడా వారు బీడ్జీ గురించి అడిగారు.

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి:- కడప జిల్లాకు పోవడానికి వీలులేదు

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- వారు చెప్పింది నోటు చేసుకున్నాను. తప్పకుండా పరిశీలిస్తాను.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- స్పీకరుగారు, శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారు చెప్పింది వాస్తవం. స్టేట్ ప్లావే వున్నప్పుడు మా ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పుడు తెండర్లు పిలిచారు. తరువాత నేషనల్ ప్లావే అయింది. రెండుసార్లు ఫ్లడ్స్ వచ్చాయి. అక్కడ వంతెనలోకి లారి కూడా కొట్టుకుపోవడం జరిగింది. మంత్రిగారు క్యాబ్ గారికేగా ఎప్పుడు యీ వర్కు బేకప్ చేస్తారో చెప్పాలి. ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి వుందా? కమలాపురంలో వీరశివారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగారినీ పిలిపించి 1996లో ప్లావెల్ బీడ్జీకి శంకుస్థాపన చేయించారు. రూ. 40-5 కోట్లతో వర్కు చేస్తామన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమో అక్కడికి వచ్చినప్పుడు కలక్టరుకు ఆదేశాలు ఇచ్చారు. కలక్టరుగారు పసి చేస్తారా సార్? ఎకౌంటెబిలిటీ లేకుండా వుంది. మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. పునాదిరాళ్లు సమాధి రాళ్లుగా మారేటట్లుగా చేస్తారా? తగిన చర్యలు తీసుకుని ఆ బీడ్జీలను పూర్తి చేస్తారా?

9-40 శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రజలకు బాగా తెలుసు. ఎవరు వేసిన ఉ. రాళ్లు పునాది రాళ్లుగా మారుతున్నాయో? ఎవరు వేసినవి సమాధి రాళ్లుగా మారుతున్నాయో. మేము పునాది రాళ్లు కూడా వెయ్యడానికి ఇంజిన్యీతో లేము. పనుల మీద ఇంజిన్యీ ఉంది. దాదాపు రూ. 3 వేల కోట్లు, రూ. 4 వేల కోట్ల వరకు కేటాయింది రోడ్లను ఈనాడు అభివృద్ధి చేస్తున్నాము. చూసి ఓర్వలేకపోతే ఎవరం ఏమీ చెప్పలేము, మండవ్య రిజర్వాయర్ రాయచోటిలో చాలా ముఖ్యమైనది. చాలా వేక్ బీడ్జీ.

సేషనల్ ప్లా వె లో ఉంది. సేషనల్ ప్లా వెకి ఎప్పుడు కూడా తిండర్స్ పిలవడం లేదు. రూ. 1 కోటి 15 లక్షలతో ఎస్టిమేట్స్ పంపారు. ప్రశ్న వెసిన తరువాత బీఫీ ఇంజనీర్ గారు సేషనల్ ప్లా వెని వారితో మాట్లాడారు. తప్పుకుండా పరిశీలన ఇస్తామని చెప్పారు. వస్తుందని ఆశతో ఉన్నాము. బహుశా ఫిబ్రవరి, మార్చిలో సాధ్యమయినంతవరకూ తిండర్స్ కాన్ఫరీ చెస్తాము.

నెక్స్ట్ రోడ్డుపై చట్టవ్యతిరేక కార్యకలాపాలు

72-

*7420- సర్వశ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి, పి. రామస్వామి (మహారాష్ట్రగంజ్):- హాం శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది వషయములు తెలిపెదరా:

(అ) హైదరాబాద్ నగర నడిబొడ్డున గల నెక్స్ట్ రోడ్డు సంఘవ్యతిరేక శక్తులకు అడ్డాగా మారిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) 1998, మార్చి మొదటి వారంలో ఒక స్ట్రీ నెక్స్ట్ రోడ్డుపై సామూహిక మానభంగానికి గురైన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) నెక్స్ట్ రోడ్డులో యంత్రవరకు వీధి దీపాలను ఏర్పాటుచేయని విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఈ) నెక్స్ట్ రోడ్డుపై అన్యైతిక, చట్టవ్యతిరేక కార్యకలాపాలను అరికట్టుటకు తీసుకుంటున్న చర్యలెవ్వి?

హాం శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ. మధవరెడ్డి):- (అ) నెక్స్ట్ రోడ్డును అనుకొనివున్న మదారాసాహెబ్ మక్కా కాలనీకి చెందిన యువకులు కొన్నిసార్లు పార్కింగ్ గోడపైనుండి నెక్స్ట్ రోడ్డు మీదకు దూక, ప్రజలపట్ల అసభ్యంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) నెక్స్ట్ రోడ్డు పొడవునా వీధిదీపాలను ఏర్పాటుచేయడమయింది.

(ఈ) అన్యైతిక కార్యకలాపాలకు పాల్పడిన నెరస్టులను గుర్తించెందుకు మూడు షిఫ్టులలో పోలీసు ఫూల్ బీట్ (చవరా), మళ్లీ క్లెయిం బీట్ ను ఏర్పాటుచేయమయింది. సాయంత్రం 6 గంటల నుండి రాత్రి 11 గంటల వరకు ఈ రోడ్డుపై పోలీసు మొజ్జెల్ పెట్రోల్ నియంత్రాకకంగా గస్తీ తిరుగుతున్నది. సాయంకాలం, సమయంలో రోడ్డుపై సవరించెందుకు ప్రతీరోజు ఒక ఎస్.ఐ.సి డెహ్లాటు చెయడమయింది. దీనికి తోడు, బెడదను అరికట్టెందుకు సిబిఐ, ట్రాఫిక్ పోలీసులు వాహనాల తనిఖీలను నిర్వహిస్తున్నారు. మళ్లీ పున్న పోలీసులు నియంత్రాకకంగా ప్రత్యేక దాడులను నిర్వహిస్తున్నారు.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- హాం శాఖ మంత్రిగారు ప్రశ్న వెసిన తరువాత కొన్ని వివరాలు ఇచ్చారు. ఒకటి మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. శ్రీరాముడు ఫుట్ బాస్, గాంధీ ఫుట్ బాస్ దేశం. గౌతమ బుద్ధుని సాక్షిగా ఆ నెక్స్ట్ రోడ్డులో కూలీ నాల్ చేసుకుని, పొట్టిపోసుకొడానికి పట్టణానికి వచ్చిన ఒకే అభిగ్రుహాలు రాత్రి 8 గంటలకు నోదరుడితో కలసి వెదుతుంటే ఏడుగురు దుండగులు అడ్డుగించారు. అందులో ముగ్గురు ఆమె నోదరుని రెక్కలు విరిచి పట్టుకొగా మీగతా నలుగురు ఆమెను సామూహిక మానభంగం చేశారు. ఆ వ్యక్తులను ఇప్పటికైనా పోలీసులు పట్టుకున్నారా, లేదా? అశాచారం జరిగింది కనుక అందరికీ ఇస్తున్నట్లు, ఆమెకు కూడా ఎక్స్ గ్రేషియా ఇస్తారా, లేదా?

ఇవ్వాలని అడుగుతున్నాను. ఆమెకు ఉండడానికి ఇల్లు లేదు కనుక హవుస్ స్కేట్ పట్నా ఇచ్చి ఇల్లు కట్టిస్తారా? 9వ తేదీ మార్చిన జరిగింది. అప్పటికి వేధి దీపాలు లేవు. ఇప్పుడు జిగేలుమని పెలుగుతున్నాయి. కాదనే వేలులేదు. హైదరాబాదు సిటీలోనే కాక, ప్రతి పట్టణంలోను ఇటువంటి సంఘటనలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. భార్యాభర్తలు పెడుతుంటే భార్యను కిడినావ్ చెయ్యడం, అత్యాచారం చెయ్యడం జరుగుతోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సపిమెంటరీ అడగండి.

శ్రీ దద్దం బాల్రెడ్డి:- హైదరాబాదు సిటీ భాగ్యనగరం. స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పాటు చేస్తామని అంటున్నారు. ఇక్కడకు ఊరిస్టాలు వస్తున్నారు. వారికి రక్షణ కల్పించేందుకు ప్రత్యేక శృద్ధ తీసుకోవాలా, లేదా? స్కేట్ సఫారీ ఏర్పాటు చేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. రాత్రి పూట యాత్రీకులు, మహిళలు తిరగడానికి, వారికి రక్షణ ఇవ్వడానికి పోలీస్ స్టేషన్లను అక్కడ ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఈ అన్నమ్మ రేప్ కేసులో నలుగురిని వెంటనే అరెస్టు చేశాము. జ్యుడిషియల్ కస్టడికి పంపాము, ఛార్జీషీటు పెట్టాము. ఈ సంఘటన తరువాత స్కేట్ లైట్స్, మఫ్ఫ్లీస్ వోల్టేజీలను ఏర్పాటు చేశాము. కంట్రోల్ చెయ్యడం జరుగుతోంది. పట్టణాలలో స్కేట్లైట్స్ విషయం నాడి కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- స్కేట్లైట్స్ మునిసిపాలిటీకి వస్తుంది. రెండూ కంబైన్ చేస్తే ఎలా?

శ్రీ పి. రామస్వామి:- మక్తా గోడ దూకి వచ్చి, ఈ దాడి చెయ్యడం జరిగింది. యాక్సన్ ఏం తీసుకున్నారు? ఇంత అన్యాయమా? హైరమ్మన సంఘటన. గోడ దూకి వచ్చినట్లు వారు తమ స్టేట్మెంట్లో ఒప్పుకున్నారు. వారిని పట్టుకున్నారా? ఏం చర్య తీసుకున్నారో చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- చెప్పాను. రేప్ చేసిన వారిని అరెస్టు చేశాము. జ్యుడిషియల్ కస్టడికి పంపాము. ఈ సంఘటన జరిగిన తరువాత స్కేట్లైట్స్ ఏర్పాటు చేశాము. పోలీస్ పెట్రోలింగ్ పెట్టాము. రాత్రి గం. 11.00 వరకూ ఉంటుంది. ఆ తరువాత ఇటువంటి సంఘటనలు లేవు. ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకున్నాము.

(ఇంటరవ్యూస్)

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా

మిస్టర్ స్పీకర్:- అన్నీ చేశారు. మళ్ళీ ఏదయినా జరిగితే అడగండి.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- ఎంతోమందికి ఎక్స్ గ్రేషియా ఇస్తారు. కూల్ నాలీ చేసుకునే అమూయి. ఎందుకు ఎక్స్ గ్రేషియా ఇవ్వరు? కొత్తగా ఇవ్వడం లేదు. కదా?

శ్రీ ఎం. కొదండరెడ్డి:- నెక్లెస్ రోడ్డు నీర్యాణం తయారుచేసేటప్పుడే ప్లాన్ చేసేటప్పుడు మదరీనామక్తా బస్తీ చాలాకాలం నుంచే ఉంది కనుక దీని విషయంలో ఏ విధంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవాలనేది ప్లాన్ లో ఉంది. చూడాలి సంతకమైన, సమగ్రమైన ప్రతిపాదన ఉంది. మరొకసారి డిపార్ట్ మెంట్ లో కన్ సల్ట్ చేయండి. ట్యాంక్ బండి మీద ఒక ట్రాఫిక్ పోలీస్ స్టేషన్ ఉంది. ఇప్పుడు అది అంత అవసరం లేదు అనుకుంటాను. అబ్లెస్ పోలీస్ స్టేషన్ ను, ట్రాఫిక్ పోలీస్ స్టేషన్ ను అక్కడకు షిఫ్ట్ చేసి లా అండ్ ఆర్డర్, ట్రాఫిక్ రెండూ చూసేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తే తప్ప అక్కడ రక్షణ ఉండదు. అందువల్ల దీని విషయంలో చ రకమైన నిర్ణయాలు తీసుకోవడమే కాకుండా కఠినంగా వ్యవహరించకపోతే విచలించిపోతే రాజీవ్ పోలీస్ అక్కడకు వచ్చే ప్రమాదం ఉంది. రక్షణ లేదు కనుక స్క్రిక్ట్ గా వ్యవహరించాల్సిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నెక్లెస్ రోడ్ మీద మహిళా మనభంగం చేశారని ఒప్పుకున్నారు. అమెకు ఎక్స్ గ్రేషియా ఇవ్వడం గురించి బాల్ రెడ్డిగారు అడిగారు. తెలుగుదేశం పార్టీ వారు అధికారానికి రాకముందు ఎన్నో చెప్పారు. మహిళలు అర్హురాలి అమావాస్యనాడు, సెకెండ్ షో సినిమా నుంచి వంటి నీండా ఒంగారు సొమ్ములతో జాగ్రత్తగా ఇంటికి పోయిన నాడే రామరాజ్యం వస్తుంది చన్నారు. ఆ రామరాజ్యం తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారానికి వస్తేనే వస్తుంది అన్నారు. ఈ రోజున నేను మనవిచేసింది రోజు పత్రికలలో ఇటువంటి కేసులే చూస్తున్నాము. రాత్రి బి.హెచ్.ఇ.ఎల్.లో 17 సంవత్సరాల అమ్మాయిని మర్డర్ చేశారు. ఒక డాక్టర్ బస్ కోసం వెయిట్ చేస్తుంటే ఆమెను కిడ్నాప్ చేసి తీసుకు పోయారు. కొందరు పరువు కోసం కన్సంజుయిట్ చేయరు. ఎన్నో సంఘటనలు జరుగు తున్నాయి. అధికారంలో ఉన్న వారు చీనీ నీరీయస్ గా తీసుకోవాలి. మహిళల మానానికి రక్షణ కల్పించాలి. ఆ రకంగా రక్షణ కల్పించలేని ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉండి ఏం లాభం? గతంలో మేము అడ్వర్టైజ్ మెంట్ మోషన్ ను ఎలవ్ చేశాం. రక్షించవలసిన వారే భక్తిం చే పరిస్థితి ఉంది. వాణిపాయ్ గారు ఎలక్ష్ న్స్ సందర్భంగా చెప్పారు. మానభంగానికి గురి చేసిన వారికి మరణ శిక్ష వేస్తామని చెప్పారు. మానభంగంతో సంబంధం గల వారిపై కఠినంగా చర్య తీసుకుంటామన్నారు. కొందరు మహిళలకు వారి కుటుంబ పోషణ ఉంటుంది. రాత్రిపగలా పనిచేస్తే తప్ప కాదు. ఈ విధంగా అత్యాచారాలు జరుగుతుంటే వారికి రక్షణ ఎలా ఉంటుంది? స్కెఫాబాద్ పోలీస్ స్టేషన్ లో ఒక డాక్టర్ ను కిడ్నాప్ చేశారు. మానభంగం చేసే ప్రయత్నం చేశారు. ఇది వాస్తవమా? ఎవరెవరిని అరెస్టు చేశారు? ఏం కేసులు పెట్టారు? ఈ కేసులో కానీ, ఆ కేసులో కానీ ఏం చర్యలు తీసుకున్నారు? వెంటనే ఇటువంటి ప్రాంతాలలో పోలీస్ అవుట్ పోస్టు పెట్టాలి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి (నక్రెకల్):- అధ్యక్షా

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- డిటెయిల్స్ లో ఇంజిన్స్ లోనే వారు దయచేసి చియటకు వెళ్ళండి. హాపుస్ ను డిస్పోజ్ చేయకండి. వేగ్స్.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ మళ్ళీ పోలేసును పెట్టామని, చర్యలు తీసుకున్నామని అన్నారు. పోలేసులు లేక ఈ ఘాతుకం జరిగింది అన్నారు. పట్టపగలే ట్యాంక్ బండ్ మీద కొన్ని సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. పురజనానికి వ్యాహాళి కోసం ఏర్పాటు చేశారు. సీట్స్ కూడా పెట్టారు. కనీసం రక్షణ ఏర్పాటు చేయక పరిస్థితి బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. లబ్ధిపండిట్ ఒక ఎస్.ఐ.ని పెట్టామన్నారు. ఒక్కరు ఎన్ని పోల్స్ తీరుతున్నారు? కనుక రెండు, మూడు గంటలన్నా సాయంత్రం వాచ్ చేస్తున్నా వేస్తారా? రక్షణ కల్పిస్తారా?

9-50 శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నెక్లెస్ రోడ్డును కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఉ. ఖర్చుపెట్టి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో వాళ్లు ప్రారంభించారు. డబ్బు ఇచ్చారు. హార్టీ చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు దానిని మరింత బ్యాబిష్ చేయడం కోసం అక్కడ కల్చరల్ ప్రోగ్రాములు అరేంజ్ చేయడం కోసం ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. అప్పుడప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారితో శాసనసభ్యులు అందరు కూడా వెదుతున్నారు. రాత్రిపూట అక్కడ రక్షణ లేని పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. దొంగల భయం వున్నది. అడవాళ్లు వంటరిగా పోలేని పరిస్థితి వున్నది. కార్లలో వెదుతున్నా సరే కార్లు అపి దొర్లనం చేసి పరిస్థితి వున్నదని బాలా స్పష్టంగా మనకు రిపోర్టులు వస్తున్నాయి. డాక్టర్ అంశమే కానీ, మానభంగాలు కానీ ఇవన్నీ జరుగుతున్నాయి. అన్ని కోట్ల ఖర్చు పెట్టి తయారు చేసిన నెక్లెస్ రోడ్డు ఇప్పుడు విహార యాత్రా కేంద్రంగా తయారు చేయడం కోసం ఏ ప్రయత్నం చేస్తున్నారో అది సరైన పద్ధతిలో లేకపోవడం వలన విఘాతం ఏర్పడింది. అందువలన అక్కడ పోలేస్ డౌట్ పోస్టు పెట్టాలి. రెండు, మూడు గంటలు అని గాకుండా పర్యవేక్షణగా 24 గంటలు పోలేసు స్టేషన్ అక్కడ పెట్టాలి. ఒక ప్రక్కన ఎన్.టి. రామారావుగారి స్మారక చిహ్నం పెట్టాము. ఒక ప్రక్కన ట్యాంక్ బండ్స్ విస్తరణ చేశాము. నెక్లెస్ రోడ్డు అంతా బ్యాబిష్ కేషన్ అయితే హైదరాబాదు నగర విహారానికి యాత్రికులు వస్తారని ఈ గవర్నమెంట్ భావిస్తున్నది. అందుకని దయచేసి డీసీని రక్షణ కల్పించకపోతే అక్కడికి ఎవరూ రారు. దయచేసి విదయనా డౌట్ పోస్టు కానీ లేకపోతే పర్యవేక్షణ పోలేసు స్టేషన్ కానీ ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, పెద్దలు కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు ఇది జంట నగరాలలో ఒక ప్రధానమైన రహదారిగా హైదరాబాద్ మరియు సికింద్రాబాదు నగరాలను కలపడానికే గాక ఒక టూరిస్ట్ సెంటర్ గా మార్చడానికి ఆ రోజు ప్రారంభించినా ఈ రోజు కేవలం అక్కడ గవర్నమెంట్ ప్రోగ్రాములు వున్న సందర్భాలలోనే అక్కడ యాక్టివిటీస్ కనబడుతున్నవి. లైటింగ్ కానీ, వివిధ యాక్టివిటీస్ కానీ ఆ రోజుననే కనిపిస్తాయి కానీ తరువాత లేదు. ముఖ్యంగా ఈ నెక్లెస్ రోడ్డు పైన చౌరస్తా దగ్గర పూజులు పెద్దలు డా. చెన్నారెడ్డిగారి విగ్రహాన్ని అక్కడ

పెట్టడానికి, దానికి సరిపోయేంత లైటింగ్ కూడా యివ్వడానికి ఆ రోజు ప్రభుత్వం డి.ఓ. ఇవ్వడం మాత్రమే గాక చెన్నారెడ్డి మెమోరియల్ బ్రస్సుకు కొంచెము డబ్బు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ ఇంతవరకు అక్కడ ఆ విగ్రహాన్ని కానీ, లైటింగ్ ఫెసిలిటీ కానీ ఏర్పాటు చేయడం అనేది జరగలేదు. ఆ విగ్రహాన్ని ఎప్పటిలాగా పెడతారని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ఇన్సిడెంట్ ఆ రోడ్డు ఓపన్ చేయకముందు జరిగింది. ఆ రోడ్డు క్వీట్ గా ఉన్న సందర్భంలో జరిగింది. తరువాత స్ట్రీట్ లైట్స్ ఏర్పాటు చేయడం కానీ, వోల్టేజీ పెట్రోలింగ్, వెహికల్స్ చెక్ప్ ఇవన్నీ జరుగుతున్నాయి. అదేవిధంగా అక్కడ పోలీసు స్టేషన్ కూడా ఏర్పాటు చేయాలని కోరడంరెడ్డిగారు. మిగతా సభ్యులు అడిగారు. ఆ విషయాన్ని కూడా పరిశీలిస్తాను. అప్పుడప్పుడు రాత్రింబవళ్లు వెహికల్స్ చెక్ప్, పెట్రోలింగ్ ఇవన్నీ జరుగుతున్నవి. సంబంధిత సెక్యూరిటీని ఏర్పాటు చేయడం కోసం కూడా తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా గౌరవసభ్యులు జనార్ధన్ రెడ్డిగారు అడిగారు. బిబర్డి దగ్గర ఒక డాక్టర్ ను కిడ్నాప్ చేశారని చెప్పారు. ఆ కిడ్నాప్ విషయంలో కూడా 24 గంటలలో కిడ్నాప్ చేసిన నిందితులను అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. ఈ కేసులో కూడా 24 గంటలలో నలుగురు నిందితులను అరెస్ట్ చేశాము. జుడీషియల్ కస్టడికి పంపించాము. ఈ రోజు ఛార్జీషీట్ చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా జనార్ధన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఈ రాష్ట్రంలో రేపులు పెరిగాయని అన్నారు. కావాలంటే ఫిగర్స్ ఇస్తాను. ఎందుకంటే ఏ ప్రభుత్వం అనేది కాదు. ఇలాంటివన్నీ కంట్రీలో చేయవలసిన బాధ్యత ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా ఆ ప్రభుత్వం మీద ఉన్నదని కూడా ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. 1994వ సంవత్సరంలో 826, 1995వ సంవత్సరంలో 783, 1996వ సంవత్సరంలో 747, 1997వ సంవత్సరంలో 856, 1998వ సంవత్సరంలో ఇప్పటి వరకు 688 రేపులు మన రాష్ట్రంలో జరిగాయి. అంటే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాంలో జరుగుతున్నాయి, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో జరిగాయనేది కాదు. ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా ఇలాంటివి ఉన్నాయి. వాటినిన్నీ అరికట్టవలసిన అవసరం ఉన్నది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో నీశి రాత్రి కూడా మహిళలు చాలా ఫీగా తిరిగారని జనార్ధన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతున్నారు. అయ్యా, ఈ రాష్ట్రాన్ని 40 సంవత్సరాలు పరిపాలించింది కాంగ్రెస్ పార్టీయే. ఇవన్నీ కూడా పెట్టి పోషించింది వారే. వాటిన్నీ అరికట్టడం కోసం మేము చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. కానీ వారి గవర్నమెంట్ లో ఏమీ జరగలేదు, ఈ గవర్నమెంట్ లో జరిగాయంటే అది పద్ధతి కాదు.

(గౌరవ ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానాన్ని కలంకరించారు)

వాటిని అరికట్టాలనే మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఏదీ ఏమయినప్పటికీ గౌరవసభ్యులు ఇచ్చిన సలహాలు నెక్స్ట్ రోడ్డులో సెక్యూరిటీ, మిగతా విషయాలలో తప్పకుండా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- ఎక్స్‌గ్రేషియా విషయం చెప్పలేదు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా

శ్రీ పి. రామస్వామి:- నిందితుల విషయం చెప్పలేదు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- చాలా ముఖ్యమైన విషయం సర్. ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వమనండి.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- ఎక్స్‌గ్రేషియా విషయం చెప్పిస్తానని స్పీకర్ గారు చెప్పారు.

శ్రీ పి. రామస్వామి:- సరైన జవాబు ఇవ్వకుండా దాటవెయ్యడం ఇదెక్కడి పద్ధతి సర్.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సింగిల్ సప్లిమెంటరీ సర్?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి. వేరే బిజినెస్ వున్నది సప్లిమెంటరీలు ఏమీ లేవు.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- ఒక కూటీకి జరిగిన అన్యాయం విషయంలో సహాయం అందించాలని అడిగాము.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మీరు సమయం ఇవ్వకపోతే ప్రొబ్లెమ్స్ చేస్తాము సర్?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎన్నిసార్లు ప్రొబ్లెమ్స్ చేస్తారు?

శ్రీ పి. రామస్వామి:- ప్రభుత్వం నుంచి సహాయం అందే విషయం ఏమీ చెప్పలేదు.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- హోమ్ మంత్రిగారిని చెప్పమనండి సర్.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఎస్.సి., ఎస్.జి.లను రేపు చేసిన సందర్భంగా అయితే ఎక్స్‌గ్రేషియా విషయంలో జి.ఓ. వున్నది. దాని ప్రకారం ఇస్తారు ఈవిడ కాపు కులస్మారాలని అనుకుంటున్నాను. ఏదీ ఏమయినప్పటికీ ఎంతవరకు వేరైతే అంతవరకు చూడమని కలెక్టర్ కు వ్యాయడం జరుగుతుంది.

10.00

ఉ.

(ఇంతరవ్షన్స్)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా,

శ్రీ బద్దం బాలరెడ్డి:- మానభంగం చేశారు. ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వాలి.

శ్రీ పి. రామస్వామి:- ఆమెకు ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇస్తారా, ప్లాట్ ఇస్తారా అని అడిగాము. అక్కడ పోలీస్ స్టేషన్‌కి ప్రియత్నం చేస్తారా అంటే హామీ ఇవ్వడం లేదు. పెట్రోలింగ్ పెట్టామన్నారు. ఇది సరైన సమాధానం కాదు. తప్పకుండా పోలీస్ స్టేషన్ పెట్టి అవసరం ఉంది. దానికి సరిగ్గా సమాధానం చెప్పలేదు. చట్టంలో అమెండ్‌మెంట్ చేస్తారా? దీనికి కూడా చెప్పలేదు. సమాజంలో న్యాయం జరగాలి. ఫండమెంటల్ రైట్స్ గల వారికి న్యాయం జరగాలి. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చెప్పారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- పోలీసు స్టేషన్ పెడతారా అంటే పరిశీలిస్తామని చెప్పాము. మానభంగాల విషయానికి వస్తే చేసిన వారికి ఉరి శిక్ష వెయ్యాలని కేంద్రం చట్టం తేసుకు వస్తోంది. అది వస్తే ఇక్కడ కూడా ఆ చట్టాన్ని వర్తింపచేస్తాం అటువంటిది అవసరమే. దానివల్ల నేరాలు అరికట్టడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- మంత్రిగారు బాధ్యత లేకుండా చెబుతున్నారు. సెక్సెన్ రోడ్డు ప్రారంభోత్సవం చెయ్యక ముందు జరిగిందన్నారు. ప్రారంభోత్సవం చెయ్యక ముందు చెయ్యవచ్చా? దాని బాధ్యత మీది కాదా?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- స్టార్ట్ కాక ముందు స్ట్రీట్ లైట్స్ లేనప్పుడు జరిగింది.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- లైట్స్ లేకపోతే, రోడ్డు లేకపోతే మానభంగం చెయ్యాలా?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అప్పుడు లేవు.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- పర్మిషన్ ఇచ్చారా? ఏం మాట్లాడతారు?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- వారు పర్మిషన్ ఇచ్చారా? సభ్యులు ఏం మాట్లాడతారు? ఎవరు పర్మిషన్ ఇస్తారు? జరిగిన దానికి బాధ పడాలి.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- బాధ్యతాయుతంగా చెప్పాలి. ప్రభుత్వం నుంచి రెస్పాన్స్ లేదు. వారు ఒక లిస్టు చెప్పారు. తెలుగుదేశం టైంలో ఎన్ని జరిగాయి, కాంగ్రెస్ టైంలో ఎన్ని జరిగాయి అనేది చెప్పారు. వాక్‌పాయ్‌గారు చెప్పడం జరిగింది. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌లో కలసి గవర్నమెంట్ నడిపిస్తున్నారు. చట్టం తెస్తామని అన్నారు. ఈ ప్రభుత్వం కూడా అటువంటిది ఏమయినా చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- కేంద్రప్రభుత్వం చట్టాన్ని తెస్తే వెల్ కం చేస్తాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిధిలో ఉంటే తప్పకుండా చేస్తాము. వారు బాధ్యతారహితంగా మాట్లాడితే, మేము బాధ్యతతో సమాధానం చెబుతున్నాము. దానికి సంతోషపడాలి.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- ఎక్స్‌గ్రేషియా గురించి చెప్పలేదు.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- నాకు సమాధానం రాలేదు.

(ఇంటిరప్యన్స్)

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- మంత్రీగారు బాధ్యతారహితంగానే చెప్పారు. బాధ్యతతో చెప్పాలి. ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వండి. అందరికీ ఒక న్యాయం, వేరికొక న్యాయమా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్లీజ్ కూర్చోండి.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- ఎస్.సి., ఎస్.టి. కాకపోయినా ఇచ్చారు.

(ఇంటిరప్యన్స్)

నిమ్న హాస్పటల్‌లో మానభంగం జరిగితే ముఖ్యమంత్రిగారు రూ. 2.50 లక్షలు ఇచ్చారు. ఈ అభ్యుదయానికి డబ్బు ఇవ్వడానికి ఎందుకు ఇంత వెనుకాడుతున్నారు? ఇల్లు ఇవ్వమంటే ఎందుకు చెప్పారు. సమాధానం రావాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కలెక్టర్‌కు రిఫర్ చేస్తామన్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (నిరిసిల్ల):- చర్చ ఇంత దీర్ఘంగా జరిగినప్పటికీ సమస్య యథాతథంగానే ఉండిపోయింది. ఆ అబల మానభంగానికి గురి కావడం, దానికి సంబంధించి డిటెయిల్స్ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం ఎందుకు సంకోచిస్తోంది? పట్టుపగలు సమాజంలో ఇంత దౌర్జన్యం జరిగితే ఎందుకు వెనక్కిపోతున్నారు ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వడానికి? ఏ రూల్స్ అడ్డం వస్తున్నాయి? ఆ అబలకు ఇంత ఘోరం జరిగితే ఆదుకోడానికి, కనీస సౌకర్యం కల్పించడానికి ఆలోచిస్తున్నారా? తప్పకుండా ఆమెకు ఎక్స్‌గ్రేషియా, నివాస సౌకర్యం ఇవ్వాలి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- కలెక్టరుకు వ్యాప్తామని చెప్పాను. ప్రభుత్వపరంగా ఆమెను ఆదుకోడానికి, ఇంటి విషయంలోను తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తామని, కలెక్టరుకు చెబుతామని మనవిచేస్తున్నాను.

ఎస్.టి. రిసర్చ్ స్కాలర్లకు ఆర్థిక సహాయం

73-

*7382-శ్రీ ఎ. గోవింద నాయక్ (ఖానాపూర్):- ఉన్నత విద్యాశాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఎం.ఫిల్., పి.హెచ్.డి. పట్టాల కోసం వివిధ విశ్వవిద్యాలయాలలో పరిశోధన చేస్తున్న ఎస్.టి. విద్యార్థులకు ఆర్థిక సహాయం అందించి వారిని ప్రోత్సహించుటకు ఏదైనా ప్రతిపాదన కలదా;

(ఆ) ఎం.ఫిల్.కు రూ. 3,000/- లను, పి.హెచ్.డి.కి రూ. 10,000/- లను యిచ్చి కర్ణాటక ప్రభుత్వం, వారిని ప్రోత్సహిస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, అవే ప్రయోజనాలను మన రాష్ట్రంలో కూడా అందజేస్తారా;

(ఈ) లేనిచో, అందుకు గల కారణాలెవ్వి?

గిరిజన సంక్షేమ శాఖమంత్రి (శ్రీ జి. నగేష్):- (అ)తెదండీ. అయినప్పటికీ, 18-02-1992 తేదీగల సాంఘిక సంక్షేమశాఖ, ఎంఎస్.సెం. 26 జి.ఓ.లో జారీచేసిన ఉత్తరువుల ప్రకారం, ఎం.ఫిల్, పిహెచ్.డి. వంటి రీసర్చ్ చేస్తున్న షెడ్యూలు తెగల విద్యార్థులకు వరుసగా నెలకు రూ. 500/-లు, రూ. 600/- ల చొప్పున స్కాలర్షిప్పులు చెల్లించడమయింది.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ, ఈ) ఈ విషయాన్ని పరిశీలిస్తే, నిర్ణయం తీసుకోవడమవుతుంది.

10-10 | శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మొదటి ప్రశ్నకు 'తెదండీ' కి. అని సమాధానం చెప్పారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం మానవతా దృక్పథంతో స్పందించవలసిన అవసరం వుంది. 15వ తరగతి చదివే గిరిజన విద్యార్థులకు అన్ని వసతులు కల్పిస్తున్న విషయం వాస్తవమా? ఇంటర్మీడియట్ నుండి పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ వరకు వసతులు సరిగా లేవనే విషయం వాస్తవమా? గిరిజన విద్యార్థి తన స్వంత గ్రామాన్ని విడిచి, యూనివర్సిటీకి రూ. 500 పోస్ట్ నెర్షుకునే పరిస్థితి వుందా? మంత్రిగారు స్వయంగా కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, తమిళనాడు ప్రభుత్వాలు ఆయా గాఢాల్లో గిరిజన విద్యార్థులకు అన్ని సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నట్లు ఒప్పుకున్నారు. ఎం.ఫిల్. పిహెచ్.డి. రీసర్చ్ స్కాలర్స్ నెలకు యిచ్చే, రూ. 500తో చదువుకునే అవకాశం లేదు. చాలామంది సరియగు సౌకర్యాలు లేక చదువులు మానుకొనే ఇంటిలో కూర్చుంటున్నారు. ప్రభుత్వం దీనిపైన స్పందించి, ఎం.ఫిల్, పిహెచ్.డి చేస్తున్న విద్యార్థులకు నెలకు రూ. 1500 ఆర్థిక సహాయం చేసి వారికి విద్య నేర్చుకునే అవకాశం కల్పించవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. నగేష్:- అధ్యక్షా, పతన తరగతి వదిలిన తరువాత యింటర్మీడియట్, గ్రాడ్యుయేషన్, ఇంజనీరింగ్, మెడిసిన్, ఎం.ఫిల్, పిహెచ్.డి. చదివే విద్యార్థులకు సుమారు రూ. 13 కోట్లు 1977-78 సంవత్సరంలో స్కాలర్షిప్ రూపేణా యివ్వడం జరిగింది. దాదాపు 36,440 మంది విద్యార్థులకు ఈ రాష్ట్రంలో స్కాలర్షిప్ రూపేణా చెల్లించడం జరిగిందని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. కర్నాటక రాష్ట్రం విషయం గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. వారికి మొత్తం కోర్స్ ఫూర్తయ్యేవరకు ఎంఫిల్కు రూ. 2 వేలు, పిహెచ్.డి-కి రూ. 10 వేలు చొప్పున యిస్తూ ఉన్నారు. మన రాష్ట్రంలో ఎం.ఫిల్ కోర్స్ 18 నెలల్లో పూర్తి చేయవలసి వుంటుంది. నెలకు రూ. 500 చొప్పున 18 నెలలకు గాను రూ. 9,000 చెల్లించడం జరుగుతోంది. పిహెచ్.డి. 3 సంవత్సరాల్లో పూర్తిచేయవలసి వుంటుంది. నెలకు రూ. 600 చొప్పున 3 సంవత్సరాలకు గాను రూ. 18,000 వారికి చెల్లించడం జరుగుతోంది. అంతేకాకుండా వేరేకి టైబ్రరీకి సంబంధించిన ఫీజు లేదా థీసిస్ సబ్మిట్ చేయడానికి టైప్ రైటింగ్ కొరకు రూ. 600 యివ్వడం జరుగుతోంది. దీన్ని బట్టి మాస్ట్రు కర్నాటక కంటే మన రాష్ట్రంలో గిరిజన పిహెచ్.డి. ఎం.ఫిల్ విద్యార్థులకు ఎక్కువ మొత్తంలో డబ్బు చెల్లించడం జరుగుతోందని గౌరవసభ్యులకు తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. గోవింద నాయక్:- అధ్యక్షా, నెలకు యిచ్చే రూ. 500తో ఎం.ఫిల్ చదవడం చాలా కష్టం. వారు చదవలేక యింట్లో కూర్చుంటున్నారు. కనీసం నెలకు రూ. 1500 యిస్తే తప్ప ఎం.ఫిల్, రీసెర్చ్ చేయడం కష్టం. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం స్పందించడం చాలా అవసరం.

శ్రీ జి. నగేష్:- తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము.

గుమ్మలక్ష్మీపురంలో అగ్నిమాపక కేంద్రం

74-

*7539-సర్వశ్రీ రెడ్డి సత్యనారాయణ (మాడుగుల), డి. వీరశివారెడ్డి (కమలా పురం), వీరితం రామచంద్రారెడ్డి (వాయల్పాడు), శ్రీమతి మై. సీతాదేవి (ముడినేపల్లి), సర్వశ్రీ ఎన్. ఆంజనేయులు (ఎల్లారెడ్డి), ఎస్.వి. చిన అప్పల నాయుడు (బొబ్బిలి), ఆర్. చంద్రశేఖర రెడ్డి (ననపర్తి), డి. విజయ రామారావు (గజ్వేల్), పి. కేశవ్ (ఉరవకొండ), శీతంశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు (ఎల్లవరం):- హోం, అగ్నిమాపక సేవల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఐ.టి.డి.ఏ. ప్రత్యేకించిన విధుల నుంచి గుమ్మలక్ష్మీపురంలో అగ్నిమాపక కేంద్రాన్ని నిర్మించుటకు గిరిజన సంక్షేమ శాఖమంత్రి 1977, మేలో శంకుస్థాపన చేసినారా;

(ఆ) గుమ్మలక్ష్మీపురం, కురుఫర్ మండలాలలో హరిజనులు ఎక్కువగా నివసిందే గుడిసెలు ప్రతిసంవత్సరం వేసవిలో సాధారణంగా అగ్నిప్రమాదాలలో ద్వంసమవుతున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, భవిష్యత్తులో అట్టి అగ్నిప్రమాదాలు జరగకుండా నివారించుటకు గుమ్మలక్ష్మీపురంలో ఒక అగ్నిమాపక యంత్రాన్ని ఉంచుతారా?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- (అ) అవునండీ.

(ఆ, ఇ) సుమారు రూ. 20.01 కోట్ల భారీ వ్యయం అవసరమైన దృష్ట్యా, రాష్ట్రంలో దశలవారీ కార్యక్రమం క్రింద కొత్త అగ్నిమాపక కేంద్రాలను ఏర్పాటుచేసేందుకు పరిశీలనలో ఉన్న 69 ప్రతిపాదనలలో గుమ్మలక్ష్మీపురంలో ఏర్పాటు చేసే కొత్త అగ్నిమాపక కేంద్రం ఒకటి.

శ్రీ రెడ్డి సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, గుమ్మలక్ష్మీపురం ఐ.టి.డి.ఎ పరిధిలో వుండి, అక్కడ హరిజనులు, గిరిజనులు ఎక్కువమంది వున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం వారి గుడిసెలు తగలబడిపోతున్నాయి. గౌరవ ట్విబిల్ వెల్ఫేర్ మంత్రిగారి ద్వారా శంఖుస్థాపన వేయించినట్లుగా తెలుస్తోంది. అక్కడి వారిని ఆదుకోవడం కోసం గుమ్మలక్ష్మీపురంలో ఫైర్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. విశాఖపట్నం జిల్లాలోని దేవరా పల్లిలో కూడా చాలా యిబ్బందిగా వుండి ఈ యొక్క ఫైర్ స్టేషన్ లేకపోవడం వల్ల, అక్కడ కూడా ఫైర్ స్టేషన్ యివ్వాలని తమ ద్వారా హోం శాఖమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు కోరినట్లుగా అక్కడ ఫైర్ స్టేషన్ రావలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది. అక్కడ యస్.సి., యస్.టి.ల గుడిసెలు ఎక్కువగా వున్నాయి. ఫైర్ యాక్సిడెంట్స్ జరిగినప్పుడు బొబ్బిలి ఫైర్ స్టేషన్ నుండి, పార్వతీపురం ఫైర్ స్టేషన్ నుండి ఫైర్ యొజనలు వెళ్లి ఆదుకోవడం జరుగుతోంది. గౌరవ శాసన సభ్యుల ప్రతిపాదనలు 69 మా దగ్గర వున్నాయి. రూ. 20 కోట్ల కావలసి వుంటుంది. మన రాష్ట్రంలో 228 ఫైర్ స్టేషన్స్ వున్నాయి. ఇంకా అదనంగా ఫైర్ స్టేషన్స్ కావాలనే ప్రతిపాదనలు వున్నాయి. ఫేక్డ్ మ్యానర్లో మంజూరు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతిపాదనలలో గుమ్మలక్ష్మీపురం ఫైర్ స్టేషన్ కూడా వుండి మంత్రిగారు శంఖుస్థాపన చేయడం కూడా జరిగింది. ప్రతిపాదనలలో రణస్థలం కూడా వుంది. ప్రతిపాదనలు చాలా వున్నాయి. నిధులను దృష్టిలో వుంచుకొని ముందుకు వెళ్లవలసి వుంటుంది.

శ్రీ టి. భద్రయ్య (పాలకొండ):- అధ్యక్షా, మా కాన్స్టిట్యుయెన్సీకి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలు కూడా వున్నాయి. నాకు ఆవకాశం యివ్వండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను ఈ ప్రశ్నను రేపటికి వాయిదా వేస్తున్నాను.

రైతు సంఘాలచే చిన్నతరహా మురుగుకాలవల నిర్వహణ

75-

౪౩౦౩౩-శ్రీ కె. రామకృష్ణారెడ్డి (పాణ్యం):- పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖలకు చెందిన ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కమిడిబిమ్మనే నీర్వహణ కొరకు చిన్నతరహా మురుగుకాలవల మరమ్మత్తు పనిని రైతు సంఘాలకు అప్పగించాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా,

(ఆ) అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరాలేమి?

భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖలకు (శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు):- (అ) అవునంటే, వివిధ ప్రాంతముల క్రింద చిన్నతరహా డ్రయిన్లు మరమ్మత్తు పనులను రైతు సంఘాలకు వేలెనపుడు అప్పగించడం జరిగింది.

(ఆ) వివరణను సహసహాయంతో ఉంచడం జరిగింది.

ప్రశ్న నెం-౩౦౩౩, జి-భాగానికి నిర్దేశించిన వివరణ

హాపంచ బాంకు బుణ్ణ సహాయంతో ఎ.పి.హెచ్. ఎం. అండ్ ఇ.సి.ఆర్.పి క్రింద కృష్ణ, గోదావరి, పెన్నార్ రైల్వాలతో చిన్నతరహా డ్రయిన్లు అభివృద్ధిని చేపట్టడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో రూ. 36.04 కోట్ల ఖర్చుతో 6 కోట్ల బిల్లులతో 1743 చిన్నతరహా డ్రయిన్లను అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రతిపాదించడం జరిగింది. దీనిని 2000 సంవత్సరం బు.వి.కి ముందుగా పూర్తి చేయడానికి కార్యక్రమాన్ని ప్రతిపాదించడమయింది. ఎ.పి.హెచ్. ఎం. అండ్ ఇ.సి.ఆర్.పి. కార్యక్రమం క్రింద సూచించిన బిల్లు వారే చిన్నతరహా డ్రయిన్లను, 20-11-1998 చివరిసాటికి పూర్తయిన పనులను క్రింద వివరించబడింది:

వరుస సంఖ్య	జిల్లాపేరు	ప్రొగ్రాం చేసిన చిన్నతరహా డ్రయిన్లు		నీటి వినియోగ 22-11-1998 నాటికి వినియోగదారు పూర్తయిన పనులు		
		సంఖ్య	వ్యయం రూ. కోట్లలో	సంఖ్య	సంఖ్య	వ్యయం రూ. కోట్లలో
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)

1.	తూర్పు గోదావరి	147	3.17	52	84	1.30
2.	పశ్చిమ గోదావరి	547	8.85	90	297	4.66

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
3. కృష్ణా		563	10.00	55	203	3.87
4. గుంటూరు		317	6.15	57	201	2.37
5. పక్కాశం		63	1.31	14	30	1.53
6. సెల్లూరు		79	6.56	27	42	1.61
మొత్తం :		1743	36.04	295	857	15.34

చిన్న తరహాద్యయిన్లు మిగిలిపోయిన అభివృద్ధి పనులను తరువాత సీజను అంటే 1999 ఏప్రిల్ - 1999 జూలైలో చేపట్టి పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. రాంభూపాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, చిన్నతరహా ద్యయిన్లు మరమ్మత్తును రైతు సంఘాలకు వేల్పనప్పుడు అప్పగింపడం జరిగిందని చెప్పారు. 'వేల్పనప్పుడు' అంటే ఎప్పుడు అప్పగింపడం జరిగింది? 22.11.98 తేదీ వరకు రూ. 15 కోట్ల 34 లక్షలు ఖర్చు పెడతామని చెప్పారు. రైతు సంఘాలకు ఎంత డబ్బు కేటాయించారు? వారు ఎంత పని చేశారు? రైతు సంఘాలకు ఎంత డబ్బు పే చేయవలసి వున్నది? రైతు సంఘాలతో కొంతమంది ఇంజనీర్స్ పొత్తుపెట్టుకొని పనిచేస్తున్నట్లుగా తెలిసింది. కొన్ని సందర్భాల్లో వేరే వారికి కాంట్రాక్టుకు యిచ్చి పర్సంటేజ్ తీసుకొని పనిచేయడం జరుగుతోంది. ఒకవేళ ఆ విధంగా చేసినట్లుగా రుజువుతే అటువంటి రైతు సంఘాలపైన, ఇంజనీర్లపైన చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఆరు కోట్ల డిల్లాలలో వున్న 1743 ద్యయిన్లకు సంబంధించి రూ. 36.4 కోట్లతో మరమ్మత్తులు చేయించాలని నిర్ణయించాము. అందులో 857 ద్యయిన్లను ఈ సంవత్సరం రైతు సంఘాల ద్వారా పూర్తి చేశాము. అందుకోసం రూ. 15.34 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. మిగిలినవి ఈ సీజన్లో పూర్తి చేయాలని, అన్ని మైనర్ ద్యయిన్స్ ఈ సంవత్సరం పూర్తి చేయాలని లక్ష్యంగా నిర్ణయించాము. ఆ రకంగా పూర్తి చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

10.20 దీంతో 295 నీటి సంఘాలు పనిచేస్తున్నాయి. ఏవైనా నీటి సంఘాలు చీనామీ ఉ. పేర్లతోగాని, ఇతరతా గాని తీసుకొన్నట్లు మే దృష్టికి వస్తే, వెంటనే చర్యలు తీసుకొంటామని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రాంభూపాల్ రెడ్డి:- పనిచేసిన దానికి రైతు సంఘాలకు ఇంకా ఎంత డబ్బు ఇవ్వవలసి ఉన్నది? మీరు ఇచ్చిన 15 కోట్ల రూ.లను రైతు సంఘాలకే ఇచ్చారా లేక కంట్రాక్టర్లతో పని చేయించారా?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మొత్తం డబ్బులన్నీ కలెక్టర్లకే ఇచ్చాం. మైనర్ డ్రైయిన్స్ కు సంబంధించి కంట్రాక్టర్లకు ఇవ్వలేదు.

శ్రీ కె. రాంభూపాల్ రెడ్డి:- మీరు సమాధానం చెప్తూ వేలు ఉన్నప్పుడు రైతు సంఘాలకు అప్పజెప్పుతామని ఏ ప్రశ్నకు సమాధానంగా చెప్పారు. వేలున్నప్పుడు అంటే అప్పగించారా, లేదా?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అప్పగించామనే చెప్పాను. 857 డ్రైయిన్స్ పూర్తి చేశాం. మిగతావి ఈ సంవత్సరం పూర్తి చేస్తాం. వేల్వైనప్పుడు అప్పగించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. రాంభూపాల్ రెడ్డి:- వేలున్నప్పుడు అంటే అప్పగించారా?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అప్పగించామని స్పష్టంగా చెప్తున్నాను.

స్పీడ్ బ్రేకర్లపై నష్టం

76-

*7574-సర్వశ్రీ వి. దొరైస్వామి రాజు (నగరి), చింతల రామచంద్రారెడ్డి, నారా రామమూర్తి నాయుడు (చంద్రగిరి):- రోడ్లు, భవనాల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ప్రమాదాలను నివారించుటకు ఉద్దేశించబడిన స్పీడ్ బ్రేకర్ల నిర్మాణాన్ని ప్రభుత్వం నిషేధించినదా;

(ఆ) నియమనిబంధనలకు విరుద్ధంగా రహదారులపై అస్తవ్యస్తంగా స్పీడ్ బ్రేకర్లను నిర్మిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) రహదారులపై స్పీడ్ బ్రేకర్లను సూచించే సైన్ బోర్డులు లేవన్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఈ) అయినచో, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకొనదలచిన చర్యలేవీ?

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- (అ) అవునండీ.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ వి. దొర్నేస్వామి రాజు:- సార్, ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ సబ్జెక్టు. మంత్రిగారు ప్రతి ప్రశ్నకు అవునండే, ఉత్పన్నం కాదు అని చెబుతున్నారు.

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రమాదాలను నివారించడానికి ఉద్దేశించిన స్పీడు బ్రేకర్స్ నిర్మాణాన్ని ప్రభుత్వం నిషేధించిందా అంటే అవునండి అని చెప్పాను. నియమాలు, నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా రహదారుల మీద క్రమరహితంగా స్పీడు బ్రేకర్స్ నిర్మిస్తున్న మాట వాస్తవమేనా అంటే లేదండే అని చెప్పాను. రహదారుల మీద స్పీడు బ్రేకర్స్ తలెత్తివేస్తున్న న్నెన్ బోర్డులు లేని మాట వాస్తవమేనా అంటే లేదు, "నెన్ బోర్డు" ఉన్నాయి అని చెప్పాను. స్పీడ్ బ్రేకర్స్ ఎక్కడెక్కడ వేయాలి, ఎక్కడ వేయకూడదు అని క్లియర్ గైడ్లైన్స్ మినిస్ట్రీ ఆఫ్ సర్ప్లైస్ క్యాన్సేషన్ ఇచ్చింది. అయితే కొన్ని చోట్ల అనాథరెడ్డి స్పీడ్ బ్రేకర్స్ తప్ప, ప్రభుత్వపరంగా ఏమీ వేయడం లేదు. వాటిని క్లియర్ చేయమని కేంద్రప్రభుత్వం నుండి ఇన్స్ట్రక్షన్స్ రావడం జరిగింది. ఆ విధంగా వాటిని రిమూవ్ చేయమని ఇక్కడ నుండి సి.ఇ. ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. త్వరలో వాటిని తొలగించి, ఒక సమగ్రమైన, సక్రమమైన పథకం చేపట్టి మూడు, నాలుగు నెలల్లో మొత్తం రిమూవ్ చేసే ప్యూత్తం చేస్తాం. పర్మిట్ టెరియోర్స్ అంటే ఎక్కడయితే కాలేజీలు, హాస్పిటల్స్, పబ్లిక్ ప్లెసెస్ ఉన్నాయో ఎక్కడయితే మనం ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉందో, అక్కడ స్పీడ్ బ్రేకర్స్ ఏర్పాటు కొరకు ఒక ప్రోటోటైప్ డిజైన్ కూడ తయారుచేసి ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ విధంగా వాటిని నిర్మించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. దొర్నేస్వామి రాజు:- స్పీకర్ సార్, మంత్రిగారు మొదట సమాధానం చెబుతున్నప్పుడు ఉత్పన్నం కాదని చెప్పుకొంటూ వచ్చారు. వారి దగ్గర ఉన్న డేటేస్ చూడకుండా చెప్పి ఉంటారు.

ఈ రోజు ఎక్కడ పడితే అక్కడ అనుమతి లేకుండా స్పీడ్ బ్రేకర్స్ వేస్తున్నారు. కొన్ని చోట్ల డిపార్టుమెంటుపరంగా వేసినా కూడ వాటిని ఒక సెంటిఫైడ్ వే లో కాకుండా, ఏదో గేతలు వేసినట్లుగా వేస్తున్నారు. చాలా చోట్ల కాషన్ బోర్డు లేవు. నా నియోజకవర్గం లోని పరమేశ్వరమంగళం వద్ద అయిదారు గేతలు వేసినట్లుగా స్పీడ్ బ్రేకర్స్ వేశారు. ఆ స్పీడ్ బ్రేకర్స్ సరిగా కనపడక, ఆ గేతలు గాలిలో తేలిపోతున్నట్లుగా ఉండటంతో, స్పీడ్ గా వెళ్లే వాహనాల్ని అదుపు తప్పి రెండుసార్లు యాక్సిడెంట్స్ జరిగాయి. మొదటి యాక్సిడెంట్ లో దాదాపు 5 మంది, రెండవసారి 10 మంది చనిపోవడం జరిగింది. డిపార్టుమెంట్ వారు వేసిన దగ్గర కూడా స్పీడ్ బ్రేకర్స్ వేసిన కలర్స్ రిఫ్లెక్టివ్ అయి కళ్ల మీద పడడంతో కూడ యాక్సిడెంట్స్ అవుతున్నాయి. ఎక్కువగా ఇవి కర్వీస్ ఉన్న చోట జరుగుతున్నాయి. ఇటీవలే మదనపల్లి దగ్గర సెరీకల్బర్ డిపార్టుమెంట్ కు చెందిన అసిస్టెంట్ డ్రైవర్ ఆ మార్గంలో వెళ్తున్న యాక్సిడెంట్ జరిగి మరణించడం జరిగింది. కర్వీస్ ఉన్న దగ్గర ఇక్కడ కర్వీస్ ఉన్నాయని హెచ్చరించే బోర్డు కనపడవు. అదేవిధంగా రైల్వే గేట్లు దగ్గర కూడ ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. ఆర్ అండ్ బి వాళ్లను అడిగితే, మేము కాదండే. రైల్వే వాళ్లు వేశారంటారు. కాబట్టి రైల్వే శాఖ వారితో కూడ ఈ విషయమై చర్చించాలి. ఈ విధంగా సెంటిఫైడ్ వే లో వేయని స్పీడ్ బ్రేకర్స్ వల్ల పశువులు, వాహనాలు

తరచూ ప్రమాదాలకు గురవుతున్నాయి. గర్భిణీ స్త్రీలు వాహనాల్లోనే ప్రసవించే ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. ఇది వాస్తవం. అదేవిధంగా ఎర్రమంజిల్ కాలనీలో కూడా స్పీడ్ బ్రేకర్స్ వేశారు. దానిని కూడ స్పెంటిఫిక్ వే లో వేయలేదు. చాల మంది శాసనసభ్యులు ప్రతి రోజూ అదే స్పీడ్ బ్రేకర్ మీదగా వెళ్ళాలి. అదేవిధంగా అసెంబ్లీ దగ్గరకు వచ్చేసరికి, గేట్ నంబర్-11 వద్ద వేసిన స్పీడ్ బ్రేకర్ను మీరు చూడండి. గేతలాగా వేశారు. స్పీడ్ బ్రేకర్స్ ఎత్తుగా ఉండి, మధ్యలో టాపర్ చేసి వేస్తే బాగుండుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అసెంబ్లీ గురించి మీరు చెప్పకూడదండీ

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- సార్, దొరస్వామిగారు చెప్పిన సలహాలను తప్పకుండా పరిగణనలోకి తీసుకొంటాం. డిపార్టుమెంట్ పరంగానే ఎక్కడయినా స్పీడ్ బ్రేకర్స్ వేయాలి. డిపార్టుమెంట్ పరంగా వేస్తే అక్కడ స్పెన్స్ బోర్డు పెట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వారు చెప్పింది వాస్తవం. మనం కూడ చూస్తున్నాం. చాల చోట్ల స్పీడ్ బ్రేకర్స్ పాడ్ బ్రేకర్స్ గా ఉన్నాయి. ఎక్కడయినా ఒక ప్రమాదం జరిగితే వెంటనే స్థానిక ప్రజలు చాల ఎత్తుగా స్పీడ్ బ్రేకర్ కట్టుకొంటున్నారు. వాటిని ఎప్పటికప్పుడు తీసేస్తున్నాం. మళ్ళీ వాళ్ళు వోట్ గా వేస్తున్నాడు. అవసరమయితే, ఈ సెషన్ లో కాకపోయినా, ప్లా వే టీల్ ఒక దానిని తీసుకొని వచ్చి, స్పీడ్ బ్రేకర్స్ ను క్రమబద్ధం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజు రోడ్ల అభివృద్ధి గురించి ఎంతో ఖర్చుపెడుతున్నాం. ఈ రోజు ఎన్నో మోడర్న్ వెహికల్స్ వచ్చాయి. వాటి స్పీడ్ కు అనుగుణంగా రోడ్ల మీద స్పీడ్ బ్రేకర్స్ లేకపోవడం వల్ల వెహికల్స్ దెబ్బతింటున్నాయి, హాయిర్ వీన్ కర్వ్స్, స్పీడ్ బ్రేకర్స్ ఉన్న దగ్గర స్పెన్ బోర్డు అమర్చి, ప్రజల్లో ఆవేరేనేస్ క్రియేట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి ఈ సభలో వాటి గురించి తప్పకుండా చర్చించి, దాని మీద చర్య తీసుకొంటాం.

శ్రీ వి. దొరస్వామిరెడ్డి:- డిపార్టుమెంట్ పరంగా కొన్ని చోట్ల స్పీడ్ బ్రేకర్స్ వేశారు. వాటిని వేయడంలో స్పెసిఫికేషన్స్ ఏవైనా ఉన్నాయా? ఎంత పొడవు, ఎంత ఎత్తు ఉండాలి అనే స్పెసిఫికేషన్స్ ఏవైనా ఉన్నాయా? ఆ విధంగా స్పెంటిఫిక్ పద్ధతిలో వేస్తున్నారా, లేదా లేకపోతే గేతలాగా వేస్తున్నారా?

10.30 Mr. Deputy Speaker:- Question No. 77 (7847) is postponed at the request of the Member.

Sri B. Gopalakrishna Reddy:- As per the specifications of the Ministry of Surface Transport issued on 28-06-1996, speed breakers are being laid with rubble drips on the National Highways. The size of the rubble drip is ranging from 15/ mm to 20mm and 200mm to 300mm with a space of one meter length from centre to centre. All their instructions are being carried out from time to time. Wherever, these speed-breakers

on the National Highways are being laid, the R & B Department is installing the sign boards with radium tapes.

ప్రయివేటు పాఠశాలల విద్యార్థుల సమస్యలు

78-

*7303-(డబ్ల్యు):- సర్వశ్రీ పాటూరు రామయ్య, ఎం.ఎ. గృహ్, జిక్కా వెంకయ్య (అల్లూరు), ఎన్. రాఘవరెడ్డి, బి. చెంచయ్య (సంతనూతలపాడు):- పాఠశాల విద్యాశాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రయివేటు పాఠశాలల్లో చదువుతున్న లక్షలాదిమంది విద్యార్థులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను పరిష్కరించడానికి తీసుకొనవలసిన చర్యలకు సంబంధించి కర్నూలు జిల్లా ప్రయివేటు పాఠశాల యాజమాన్యాల సంఘం వారు 8-10-1997 తేదీన, అటు విమ్మిటి ప్రభుత్వానికి ఆనక ఫిఫ్తీవతాలు సమర్పించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) నిర్లక్ష్య ధోరణిలో అధికారులు ఎట్టి పర్యవేక్షన తీసుకొనక పోవడంవల్ల ఆ సమస్యలు అపరిష్కృతంగా వున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, విద్యార్థులకు న్యాయం చేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకొనబోవు చర్యలెవ్వి?

పాఠశాల విద్య, పౌర గ్రంథాలయాలు పురావస్తు, మ్యూజియంల శాఖమంత్రి (శ్రీ దేవినేని వెంకట రమణ):- (అ) ప్రయివేటు పాఠశాలల్లో చదువుతున్న లక్షలాది విద్యార్థులు ఎదుర్కొంటున్న ఆరోపిత సమస్యల విషయమై కర్నూలుకు చెందిన ప్రయివేటు పాఠశాలల యాజమాన్యాల సంఘం సమర్పించిందన్న ఎటువంటి నిజాపన ప్రభుత్వానికి అంచలేదు.

(ఆ) అందిన వివర విజ్ఞాపనలపై ప్రభుత్వం సరిఅయిన చర్య తీసుకుంటున్నందున, సమస్యలు పరిష్కారం కాకుండా పుండిపోయాయన్నది నిజంకాదు.

(ఇ) నేడు సంఘం సర్క్యులేటు చేసిందన్నట్టి, ముద్రిత కరపత్రం ప్రతి ఒకటి కర్నూలు కలెక్టరు నుండి ఫ్యాక్సిద్వారా ఇటీవల అంటే 23-11-1998వ తేదీన అందింది. దీనిపై ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటున్నది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఎవరయితే ప్రశ్న వేశాలో వారి పరిష్కారం తీసుకోవాలంటే ఇది ప్రేమియస్ రూల్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- స్పీకర్ గారు రాసి వెళ్ళారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మా ఆమోదం తెలియజేయాలి.

శ్రీ ఎం.పి. గృహర్:- ఇది చాలా ముఖ్యమయిన సమస్య. అసెంబ్లీని ఎంత క్యాబినెట్‌గా తీసుకొంటోంది ఈ ప్రభుత్వం అనే విషయం తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. 8-10-97న కర్నూలులో సెమినార్ జరిగింది. ప్లైవేటు స్కూల్స్ మేనేజ్‌మెంట్‌కు సంబంధించిన ఆ సెమినార్‌లో అనాటి గౌరవ సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టరు సభలో వున్నారో లేదో గానీ ఈనాటి ప్రాథమిక విద్యాశాఖ మంత్రి సెమినార్‌లో పాల్గొన్నారు. అప్పుడు ప్లైవేటు స్కూల్స్ మేనేజ్‌మెంట్ తరపున రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు. దాని కాపీని తమకు పంపుతున్నాను. 24-8-97న రిప్రజెంటేషన్‌ను సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ మంత్రిగారికి, కమీషనర్, ఎడిషనల్ కమీషనర్, జాయింట్ డైరెక్టర్, రీజనల్ డైరెక్టర్ అందరికీ కాపీలు పంపారు. ఇది కాకుండా నేను పర్సనల్‌గా 98 జూన్ మాసంలో ఈ రిప్రజెంటేషన్‌కు జతగా నా లెటరు పెట్టి పర్సనల్‌గా బీఫ్ మినిస్టరుగారికి కలిసి ఇచ్చాను. ప్లైవేటు స్కూలు మేనేజ్‌మెంట్ వారిలో కలిసి డైరెక్టర్ స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్‌ను పర్సనల్‌గా కలిశాను. అన్నర్‌లో ఎటువంటి విజ్ఞాపన పత్రం మాకు అందలేదని అంటున్నారు. ఈ సభద్వారా మా హక్కులను మీరు కాపాడాలి. ప్రభుత్వం అంటే ఎవరు? గౌరవ విద్యాశాఖ మంత్రిగారు పాల్గొన్నారు. అయిన చేతికి ఇచ్చారు. మంత్రిగారు మారితే దానికి విలువ ఉండదా? మంత్రిగారితో ప్రభుత్వం మారుతుందా? ఎవరయినా రిప్రజెంటేషన్ ఇవ్వే అది ప్రభుత్వదృష్టిలో ఉండదా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు పోయినపుడు వారీ వెంటనే ప్రభుత్వం పోయిందా పార్?

శ్రీ దేవేనెని వెంకటరమణ:- సమస్యను ప్రస్తావించితే అన్నర్ చేస్తాను.

శ్రీ ఎం.పి. గృహర్:- ఎంఎల్ఏ రిప్రజెంటే చేస్తూ గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, గౌరవ విద్యాశాఖ మంత్రిగారికి ఇచ్చాము. ఇప్పుడు విజ్ఞాపన పత్రం అందిందా అంటే లేదు అంటే ఏమిటి? అసెంబ్లీ అంటే ఎంత క్యాబినెట్‌గా తీసుకొంటున్నారో? ఈ విధంగా అయితే ఎంఎల్ఏలం ఎందుకండీ?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఆ సమాధానం ఇవ్వవచ్చునా? దయచేసి తమరు చెప్పండి.

శ్రీ దేవేనెని వెంకటరమణ:- దయచేసి సభ్యులు అర్థం చేసుకోవాలి. డైరెక్టర్ స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ స్టాఫ్ స్క్వెజ్‌కో వున్నారు. ఇది కూడా ఒక సమస్య. సమస్య చెప్పండి. తప్పుకుండా అన్నర్ చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. దగ్గర ఉన్న సమాచారం తేవడం జరిగింది. సమస్య మా దృష్టికి వస్తే వెంటనే చర్యలు తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- డైరెక్టర్ స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ శాఖవారు సమ్మెలో వున్నారని సమాధానం రాయండి. సంతోషిస్తాము. ఆప్టికేషన్ మాకు అందలేదనే పద్ధతి మీరే రాయించారా? ఎవరు రాశారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి మీరు సరైన సమాధానంలో రాయండి మంత్రిగారూ.

శ్రీ ఎం.ఎ. గృహ:- మేము ఎం.ఎల్.ఏ.లం పర్సనల్ గా కలిసి ఇచ్చాము సార్. ఏమిటి సార్ ఇది? ఇది ప్రివీలేజ్ క్రింద తేసుకోవాలి. ఈ రకంగా సమాధానం చెబితే ఎట్లా సార్? హౌస్ అంభే ఏమిటి సార్?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారూ మీరు వివరాలు పూర్తిగా తెలుసుకొని సరైన రిప్లయి ఇవ్వాలి.

శ్రీ దేవినేని వెంకటరమణ:- అందినవాటి మీద చర్య తీసుకొంటామని చెప్పాము. వారు సమస్య చెబితే చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారూ, ఎట్లా అండే, ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు మీరు దానికి సంబంధించిన సమాచారం తీసుకొని సమాధానం చెప్పాలండే.

శ్రీ ఎం.ఏ. గృహ:- ఇంకా ఆన్సర్ లో మొన్న జిల్లా కలెక్టరు నుండి అందింది అని అంటున్నారు. గవర్నమెంట్ ఏట్లా ఫంక్షన్ చేస్తుంది? ఒకవైపు ప్లా బిక్ గవర్నమెంట్ అంటారు. ప్రశ్న వేసిన తరువాత దానిపై ప్రాపర్ సమాధానం తెప్పించుకొనే ప్రయత్నం చేయకపోతే, అసెంబ్లీని ఈ గవర్నమెంట్ ఇంత క్యాబువల్ గా తీసుకొంటున్నది. ఒకవైపు గవర్నమెంట్ ఎడ్యుకేషన్ సిస్టంలో ప్రైవేటైజేషన్ ను ఎంకరేజ్ చేస్తున్నది. ఎడ్యుకేషన్ లో ప్రైవేటు స్కూల్స్ చాలా మేజర్ రోల్ పె్ చేస్తున్నారు. ప్రైవేటు స్కూల్స్ మేనేజిమెంట్ తరఫున కర్నూలు జిల్లాలో కొన్ని, విజయవాడలో కొన్ని, స్టేట్ లో కొన్ని ఇతర ప్రాంతాల నుండి కొన్ని టెక్నియిక్స్ ప్రింట్ చేశారు. వాటిని ముందు గవర్నమెంట్ స్కూల్స్ కు ఇచ్చిన తరువాత ప్రైవేటు స్కూల్స్ కు ఇస్తామని అంటున్నారు. అది కూడా ప్రైవేటువారికి డైరెక్టుగా ఇవ్వకుండా కోపరేటివ్ సొసైటీల ద్వారా ఇస్తారు. వారికి 10 శాతం కమీషన్ ఇచ్చి వారికి రెప్పి ఇస్తే వాళ్లు ఇస్తారు. మొన్న డెప్యూటీ డిఇవో ద్వారా ఇప్పించుతామని అన్నారు. దానికి రెండు నెలలు పడుతుంది. దీనివలన ఎంత నెలదీస్ పోతుందో ఆలోచించండి. డైరెక్టుగా ప్రైవేటు స్కూల్స్ కు ఎందుకు ఇవ్వరు? మీరు పబ్లిష్ చేసి రేటు ఫిక్స్ చేశారండీ.

ఇక విద్యార్థుల బర్త్ సర్టిఫికేట్ విషయానికి వస్తే ప్రైవేటు క్యాండిడేట్ అయితే ఎం.ఆర్.వో. నుండి సర్టిఫికేట్ తేవలని వుంటుంది. పేదవారు ఎవరియితే స్కూల్స్ కు వెళ్ళలేరో ప్రైవేటు స్కూల్స్ కు వెళ్ళి పరీక్షకు వెళ్ళారు. చిత్తం ఏమిటంటే కర్నూలు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ లో ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారులు ఇచ్చిన దానిపై ఎం.ఆర్.వో. కాంట్రీస్టన్ చేయాలి. ఐ.ఎ.ఎస్ కంటే ఎం.ఆర్.వో. అంత పవర్ ఫుల్ అని వారి ఉద్దేశ్యమా? పేరెంట్స్ ఇచ్చే డిక్లరేషన్ ఎందుకు యాక్సెప్ట్ చేయడం లేదు?

ఇన్స్ట్రంట్ పరీక్షలు ప్రస్తుతం 7వ తరగతికి, ఇంటర్మీడియట్ కు పెడుతున్నారు. 10వ తరగతికి ఎందుకు పెట్టడంలేదని అడుగుతున్నాను. 10వ తరగతి లెక్కల పేషరులో సిలబస్ లో లేనవి ఇవ్వారని సవర్ణమంట్ 5 గ్రేసు మార్కులు ఇవ్వారు. దీనివలన 42 వేల మంది పాస్ అయినారు. అదేవిధంగా ఇన్స్ట్రంట్ 10వ తరగతి పరీక్షలు పెడితే కొన్ని వేలమంది పాస్ అవుతారు. ప్లైవేటు స్కూల్ మేనేజిమెంట్ వారు అనేకసార్లు మీ ఆభీనుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. వారి సమస్యలు డిస్కషన్ చేయండి. వారిని నెలల తరబడి మీ చుట్టూ తిప్పికొంటున్నారు. దయచేసి వారితో మీటింగ్ పెట్టి ఈ సమస్యలు పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేయండి.

10.40 శ్రీ దేవినేని వెంకట రమణ:- అయ్యో, గౌరవ సభ్యులు టెక్నిక్ బుక్స్ సవ్వయి ఉ. గురించి సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మొత్తం 6 కోట్ల పుస్తకాలను మేము పబ్లిష్ చేసి సవ్వయి చేస్తున్నాము. దీనికి గాను 102 కోట్ల ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతోంది. ఇండాక గౌరవ సభ్యులు బుక్స్ ను ప్లైవేటు స్కూల్స్ కు 10 శాతం కమీషన్ వేసుకుని ఇస్తున్నారని అన్నారు. జనరల్ గా ప్రభుత్వం రూ. 10.00 విలువ గల క్వాలిటీ పుస్తకాన్ని రూ. 2.00 లకే సవ్వయి చేస్తోంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అయ్యో, తమరు కృత్యం వినలేదు. వినకుండానే సమాధానం చెబుతున్నారు. తమరు ఒకసారి గమనించండి. సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్న ఏమిటంటే, కోపరేటివ్ ద్వారా అమ్మించడం వల్ల వారు 10 శాతం కమీషన్ వేసుకుంటున్నారని అన్నారు.

శ్రీ దేవినేని వెంకట రమణ:- ప్రభుత్వం సవ్వయి చేసేది నేరుగా సవ్వయి చేయదు. లైపాక్స్, సూపర్ బిజార్లు వంటి గవర్నమెంట్ సంస్థల ద్వారా సవ్వయి చేస్తుంది. 10 శాతం రేటును తగ్గించి సవ్వయి చేస్తుంది. కానీ వారు 10 శాతం కమీషన్ వేసుకుని సవ్వయి చేస్తున్నారని అంటున్నారు కానీ అది అవాస్తవం. 10 శాతం రేటును తగ్గించి ఎన్రోల్మెంట్ ను బిడ్డి సవ్వయి చేస్తాము.

శ్రీ ఎం.పి. గుహార్:- నేను అడిగింది గవర్నమెంట్ 10 శాతం ఎక్కువ వేసుకుని ఇస్తున్నదని కాదు. కోపరేటివ్ సోర్స్ ద్వారా ఇస్తున్నారు, వారు 10 శాతం కమీషన్ వేసుకుని ఇస్తున్నారని అన్నాను. గవర్నమెంట్ ఎక్కువ వేసుకుంటున్నదని అనడం లేదు. అది తెలుసుకోకుండా మీరు చెడితే ఎట్లా?

శ్రీ దేవినేని వెంకట రమణ:- ప్లైవేటు స్కూల్స్ వారు సబ్సిడీ చేసిన ఎన్రోల్మెంట్ రిపోర్టునుబట్టి మేము సవ్వయి చేస్తాము. వారు ఎన్రోల్మెంట్ కనుక మాకు సక్రమంగా పంపనట్లయితే మేము ఏమీ చేయలేము. వారు ఎంతమంది విద్యార్థులకు లిస్టు పంపుతారో, అంతవరకే సవ్వయి చేస్తాము. కొంతమంది ప్లైవేటు స్కూల్స్ వారు

ఎక్కువ మొత్తంలో బుక్స్ ను డౌ చేసుకుని స్టాక్ పెట్టుకోవడం, ఇతరతా ఎక్కువ రేట్లకు బయట అమ్మడం జరుగుతోంది. ఆ కంప్లయింట్స్ కూడా మా దగ్గర వున్నాయి. వాటి మీద చర్యలు తీసుకుంటాం. ఇంక ఎం.ఆర్.ఓ. సర్టిఫికేట్ గురించి చెప్పారు. రూల్స్ ఏ విధంగా వున్నాయో ఆ విధంగానే చేయాలి తప్ప, వాటిని సడలించడానికి వేలులేదు. ఎందుకంటే, ఆ నిబంధనలు లేనట్లయితే ఒకే పోట ఎకామడేషన్ ఎక్కువ మందిని చేయడానికి వేలుకారు. అందువల్ల అక్కడ స్థానికంగా వున్న అధికారుల సర్టిఫికేషన్ మేరకే మేము చేయడం జరుగుతుంది. దాంతో మేము చేయగలిగింది ఏమీ లేదు.

శ్రీ ఎం.ఏ. గృహ:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు కాబువల్గా తేసుకున్నారని ఇంతకు ముందే నేను చెప్పాను. సర్, సభలో సభ్యుల యొక్క హక్కులను మీరు కాపాడాలి. నేను చెప్పింది ఒకటైతే, ఆయనగారు చెబుతున్నది ఇంకొకటి. ఒక జెన్యువన్ ఇన్స్టాను సభ దృష్టికి తేసుకువచ్చాను. మంత్రిగారు నిబంధనలను సవరించడానికి వేలులేదని చెబితే ఎట్లా సర్? ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్ ఇచ్చిన సర్టిఫికేట్ మీద ఎం.ఆర్.ఓ. కాంటర్ సైన్ చేయాలి. అది రూల్ ఏమిటండీ? రూల్స్ ఫ్లో నుండి వచ్చాయా?

శ్రీ దేవినేని వెంకట రమణ:- మునిసిపాలిటీ, మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ పరిధిలో కమీషనర్ బర్న్ సర్టిఫికేట్ ను ఇచ్చినట్లయితే అది యాక్సెప్ట్ చేస్తాము.

శ్రీ ఎం.ఏ. గృహ:- లక్షలాది మంది విద్యార్థులున్నారు. అంతమంది వున్నప్పుడు ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్ గారు సభను పక్కదోవ పట్టించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారే తప్ప వాస్తవాన్ని సభ ముందు పెట్టి సమస్యను పరిష్కరించాలనే ఆలోచనే లేదు. మా బాధ ఏమిటంటే, ఎడ్యుకేషన్ లో గవర్నమెంట్ రోల్ ఎంతుందో, ప్లైవేటు మేనేజ్మెంట్ రోల్ కూడా అంతే వుంది. వారు విద్యార్థులను క్రిందిస్థాయి నుండి కమీషన్స్ పేరుతో, ప్రతి సంవత్సరం సర్టిఫికేట్స్ కోసం వేధిస్తున్నారు, ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. విపరీతంగా లంచ గొండితనం ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ లో వుంది. ఇవన్నీ ఈ రిప్రజెంటేషన్ లో వున్నాయి. గవర్నమెంట్ పట్టించుకోవడంలేదు, చెత్తబుట్టలో పడేస్తున్నది. దయచేసి మీటింగు పెట్టి ఆ సమస్యను పరిష్కరించండి. మేము వేరే ఉదేశ్యంతో అనడంలేదు. ఎడ్యుకేషన్ సిస్టమ్ ను స్ట్రోమ్ లైన్ చేయాలి. ఒకవైపు ట్రాన్స్ పరెన్సీ అంటున్నారు, ఇంకొకవైపు సతాయిస్తున్నారు.

శ్రీ దేవినేని వెంకటరమణ:- సర్ తప్పకుండా మీటింగ్ కనీవేనే చేయడం జరుగుతుంది. ప్లైవేటు స్కూల్ వారిని కూడా ఇన్వెట్ చేస్తాను. కానీ ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ లో అవినీతిని గురించి వారు ప్రస్తావించారు. అది అన్యాయం. ఎందుకంటే ఎక్కడో స్థానికంగా వుండే అధికారులు ఇచ్చిన సర్టిఫికేట్స్ మీద ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ కు ఏమీ సంబంధం వుంటుంది సర్? అట్లా దానికే, దీనికే పోలిక పెట్టడం సమంజసం కాదు సర్.

**గిరిజన ప్రాంతాలలో వ్యవసాయాభివృద్ధి కోసం
ఐ.ఎం.ఎఫ్. నిధులు**

79-

*7905-సర్వశ్రేయ కె. చిట్టినాయుడు (పాడేరు), సిపాద్. భోజారావు (ములుగి), జి. దేముడు (చింతపల్లి), శేతంశెట్టి వెంకటేశ్వర రావు (ఎల్లవరం), జి. విజయ రామారావు (గజ్వేల్):- గిరిజన సంక్షేమ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) అంతర్జాతీయ ద్రవ్యనిధినుండి అందిన నిధులలో గిరిజన ప్రాంతాలలో వ్యవసాయాభివృద్ధి కోసం కేటాయించిన విధులెన్ని;

(ఆ) ఐ.టి.డి.ఎ.ల వారేగా కేటాయించిన నిధుల పరిమాణమెంత;

(ఇ) అంతర్జాతీయ ద్రవ్యనిధి సహాయంతో చేపట్టిన ఉద్యానవన పథకానికి సంబంధించి మొక్కలు, ఎరువులు, విత్తనాలు, క్రిమిసంహారకాల కొనుగోలులో అవకతవకలు జరిగిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఈ) అయినచో, ఈ విషయంలో తేసుకున్న చర్య ఏమి?

శ్రీ జి. నగేష్:- (అ) అంతర్జాతీయ ద్రవ్యనిధి నుండి ఈ శాఖకు ఎటువంటి నిధులు కేటాయించలేదు.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(ఈ) ఇది వర్తించదు.

శ్రీ జి. దేముడు:- అధ్యక్షా, నేను అడిగింది ఒకటైతే మంత్రిగారి సమాధానంలో మరొకటి చెప్పారు. నేను ఐపాద్ నిధుల గురించి అడిగాను. 'ఐపాద్', నిధులు పా ఫౌండ్ జరుగుతుండడంతో, ఐ.టి.డి.ఎ.లలో గొడవలు జరిగాయి. నేను అంతర్జాతీయ వ్యవసాయాభివృద్ధి నిధుల గురించి అడగడం జరిగింది. అంతర్జాతీయ వ్యవసాయాభివృద్ధి నిధుల నుంచి గిరిజన ప్రాంతాలలో వ్యవసాయాభివృద్ధి కోసం కేటాయించిన నిధులు ఎంత? ఏ ఏ ఐ.టి.డి.ఎ.లకు ఎంతెంత కేటాయించారు? పాడేరు ఐ.టి.డి.ఎ.లో. || మండలాలు వుంటే, అందులో 10 మండలాలకే ఈ పోగ్గామీను వర్తింపజేసారు. కొయ్యూరు మండలానికి ఆ నిధులను కేటాయించలేదు. ఆ విధంగా ఒదిలివేయబడిన మండలాన్ని ఏ గ్రాంట్ల ద్వారా అభివృద్ధి చేస్తారో చెప్పారీ.

శ్రీ జి. నగేష్:- అధ్యక్షా, అంతర్జాతీ దృవ్యనిధి నుండి ఈ శాఖకు ఎటువంటి నిధులను కేటాయించలేదని చెప్పడం జరిగింది. వారు అన్నట్లుగా గిరిజన సంక్షేమ శాఖకు ఇంటర్మీడియట్ ఫండ్ ఫర్ అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ ద్వారా రాష్ట్రంలో 2 దఫాలుగా ఫేజ్-1 ఫేజ్-2 కార్యక్రమాలలో కేటాయించడం జరిగింది. ఫేజ్-1లో 4 జిల్లాలలో విజయనగరం, విశాఖపట్నం, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలు ఉన్నాయి. అయితే, ఆ జిల్లాలలో దాదాపుగా రూ. 108 కోట్లతో వ్యవసాయపరమైన కార్యక్రమాలను చేపట్టడం కోసం దీనిని కేటాయించడం జరిగింది. 2077 గ్రామాలలో 63,371 కుటుంబాలను ఈ కార్యక్రమం క్రింద తీసుకోవడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు కొయ్యూరు మండలాన్ని తీసుకోలేదని చెప్పడం జరిగింది. ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన ప్రాజెక్టు కాదు. ఇది అంతర్జాతీయ వ్యవసాయాభివృద్ధికి సంబంధించింది. నెదర్లాండ్స్ అండ్ రోమ్ దేశాల వారు వచ్చి ఆ ప్రాంతాన్ని సందర్శించి ఎక్కడైతే ఆ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలో వారు సూచించిన మేరకు మేము కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

మెదక్ జిల్లా మిన్నూరు గ్రామం వద్ద 220 కె.వి. సబ్ స్టేషన్ ను నెలకొల్పుట
80-

*7880-సర్వశ్రీ కరణం రామచంద్రరావు (మెదక్), ఎన్. అంజనేయులు (ఎల్లారెడ్డి), జి. గోవర్ధన్ (కామారెడ్డి), చింతల రామచంద్రారెడ్డి:- ఇంద్రుని శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) మెదక్ నియోజకవర్గంలోని మిన్నూరు గ్రామం వద్ద 220 కె.వి. సబ్ స్టేషన్ ను నెలకొల్పుటకు మంజూరునిచ్చిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఆ గ్రామం వద్ద 220 కె.వి. సబ్ స్టేషన్ ను నెలకొల్పడం వల్ల దాదాపు 6 నియోజకవర్గాలలోని రైతులు ఎదుర్కొంటున్న లోపాలేజీ, అస్వస్థ్య, సరఫరా వంటి సమస్యలు పరిష్కారమవుతాయని విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఆ పనిని ఎప్పటిలోగా ప్రారంభిస్తారు?

చిదుకపట్టి శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. రామచంద్రరావు):- (అ, ఆ) అవునండీ.

(ఇ) ఈ పథకాన్ని ప్రపంచబ్యాంకు ఆర్థిక సహాయం కోసం తెంగింగి-1 (ఎ.పి.ఎల్.1) అదాప్టుమెంట్ ప్రాజెక్టులో చేర్చాలని ప్రతిపాదించడమయింది. రుణం మంజూరు అయినట్లు ప్రకటించగానే ఈ పనులను ప్రారంభించడం జరుగుతుందని ఆశించడమయింది.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు:- అధ్యక్షా, ఇది 6 నియోజకవర్గాలలోని రైతులకు సంబంధించిన సమస్య. లో-టెన్డెన్స్ సమస్యతో రైతులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. శాంక్లన్ అయి చాలా రోజులు అయినా పని ప్రారంభం కాలేదు, పనిని త్వరితగతిన ప్రారంభించాలనేది ఒక భాగం. షాహర్ నగర్ నుండి ప్రస్తుతం 132 కె.వి. లైన్ నుండి

కరెంటు సప్లయి చేస్తున్నారు. ఆ లైన్ చాలా పాతది కావడంవల్ల, తెగిపోవడంవల్ల, టెయిల్ ఎండ్‌లో మెదక్ వుండడంవల్ల సప్లయి సరిగా రావడంలేదు. అందుకని రామగుండం నుండి కామారెడ్డి ద్వారా 132 కె.వి. లైన్‌ను వేసి ఇస్తామని అంటున్నారు. అది కూడా పని పూర్తి కాలేదు. దాని వల్ల కూడా రైతులకు చాలా ఇబ్బందిగా వుంది. 220 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ పనిని ఎప్పటిలోగా పూర్తంబిస్తారు? ఆ లైన్‌ను కనీసం రబీ సీజన్‌కు అయినా ఇబ్బంది లేకుండా, కామారెడ్డి ద్వారా తీసుకువచ్చి, ఈ సర్వేనా సప్లయి ఇచ్చి రైతులను ఆదుకుంటారా?

10-50 శ్రీ కె. రామచంద్రరావు:- ఈ మిన్యుట్ చిరియ్యలో లో వోల్టేజీ నివారించడానికి ఉ. ప్రపంచ బ్యాంక్ సహాయంతో 220 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ శాంక్వన్ అయింది. ప్రపంచ బ్యాంక్ వారి అప్రోజిట్ టీమ్ వచ్చింది. త్వరలో శాంక్వన్ ఇస్తారు. పని పూర్తంబింది సంవత్సరం లోపల చేస్తాము. హైదరాబాద్ నుండి ఈ మిన్యుట్ వరకు 220 కె.వి. లైన్ చేస్తున్నాము. అతి త్వరలో పూర్తి చేస్తాము. మెదక్ జిల్లాలో లోవోల్టేజీని నివారించడానికి 400 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ ప్రాజెక్ట్ ఉంది. ఇది వస్తే మెదక్ జిల్లాలో లో వోల్టేజీ సమస్యని నివారించడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు:- వయా కామారెడ్డి మిన్యుట్ 132 కె.వి. లైన్ పరిస్థితి ఏమిటి? ఆ పని పూర్తి కాలేదు. ఇది పూర్తి అయ్యే లోపు ఆ లైన్ వస్తే ఈ రబీ సీజన్‌లో కొంతవరకూ రైతులకు సహాయంగా ఉంటుంది. అది ఎప్పటివరకూ పూర్తి చేస్తారు.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు:- కామారెడ్డి నుండి మిన్‌పూర్ వరకు 132 కె.వి. లైన్ పూర్తి అయింది. హైదరాబాద్ నుండి 220 కె.వి. లైన్ త్వరలో పూర్తి చేస్తాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కృత్యన్ అవర్ ఓవర్, జేరో అవర్.

ప్రశ్నలు - వాతపూర్వక సమాధానములు

JURISDICTION OF SUB-COURT, MADANAPALLI

51-

7609-Q-Sri Chinthala Ramachandra Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the public of Vayalpadu constituency are facing severe hardships as that area is under the jurisdiction of Pileru Sub-Court;

(b) whether it is a fact that the public are demanding to bring some of the Mandals within the purview of Vayalpadu Constituency under the jurisdiction of Madanapalli, Sub-Court; and

(c) if so, the steps to be taken by the Government in this regard keeping in view the difficulties of the Public?

A-(a) No. Sir.

(b) There is no representation from the people of Vayalpadu Constituency under consideration of High Court of Andhra Pradesh for bringing their Mandals under the Jurisdiction of Sub-Court, Madanapalli.

(c) If any representation is received from the Public; and High Court will examine and offer their views in the matter for consideration of the Government.

**ESTABLISHMENT OF SUB-ORDINATE JUDGE'S COURT
IN METPALLI, KARIMNAGAR**

52-

7727-Q-Smt. Komireddi Jyothi Devi:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is no Sub-ordinate Judge's Court in Metpalli and Munsif Magistrate's Court in Korutla, Karimnagar District;

(b) if so, is there any proposal to establish these Courts?

A-(a) Yes.

(b) The proposals for establishment of a Sub-ordinate Judge's Court at Metpalli and a Munsif Magistrate's Court at Korutla, are under consideration of the High Court of Andhra Pradesh.

**"ACTION FOR WELFARE AND AWAKENING IN RURAL ENVIRONMENT
ORGANISATION**

53-

7298-Q-Sarvasri G. Vijaya Rama Rao and Reddy Satyanarayana:-
Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether an organisation titled "Action for Welfare and Awakening in Rural Environment" was restrained by the Delhi High Court from disposing of its properties as the organisation has maintained two sets of accounts for misappropriating foreign funds;

(b) whether the said organisation is operating from Andhra Pradesh and whether it acquired properties in our State;

(c) if so, the action taken by the Government in this regard?

A-(a) No, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Does not arise.

CLOSURE OF CINEMA THEATRES DUE TO IMPOSITION OF SLAB SYSTEM

54-

540-(T)-Q-Sri K. Subba Raju:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Cinema theatres are being closed down as they are unable to pay Entertainment Tax due to the slab system; and

(b) whether it is also a fact that since some years sufficient number of persons are not coming forward to construct new theatres in villages towns and cities?

A-(a) There is no direct correlation between the slab sytem of taxation and closure of the cinema theatres in the State. Theatre owners can opt for slab system U/s 5 of the A.P.E.T. Act, 1939. After exercising the option, If they are not satisfied they can change over to gross collection capa- city under section 4 (1) after one year. About 53 theatres were closed broadly due to the following reasons in the State.

Reasons	No. of theatres closed
1. Rennovation	1
2. Unfavourable business conditions	19
3. Demolition	33
Total:	<u>53</u>

From the above figures it is clear that most of theatres were closed due to demolition and unfavourable business conditions. Therefore, no direct nexus is attributable to slab system of taxation under APET Act.

(b) Due to unfavourable business conditions of Advent of TV, Cable TV, Satallite channels, Video Cassettes etc. good number of person are not coming forward to construct new theatres either in Villages or Towns.

DILAPIDATED CONDITION OF POLICE QUARTERS IN DUBBAKA OF MEDAK DISTRICT

55-

4835-Q-Sarvasri C. Muthyam Reddy, G. Vijaya Rama Rao, D. Vasudeva Rao and N. Anjaneyulu:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Police Quarters constructed recently in Dubbaka Mandal Headquarters are in collapsing condition; and

(b) if so, the action taken against technical staff and constructor responsible therefor?

A-(a) The Corporation has constructed 1 S.I. and 16 HC Quarters at Dubbaka of Medak District during the year (81-82) at a cost of Rs. 3,60,164-64. Some cracks have developed in only 4f quarters, as no proper maintenance was done earlier. The quarters have since been occupied by the Police personnel and they are not in dilapidated condition. The A.P. State Police Housing Corporation Limited has taken up the maintenance work for these quarters.

(b) As the quarters are not in a dilapidated condition, the question of taking action against the technical staff and contractor does not arise.

**CLOSURE OF POLICE STATIONS AT DAHAGOAM AND EASGOAM IN
ADILABAD DISTRICT**

56-

V785-Q-Sri P. Purushothama Rao:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Police Stations at Dahagoam and Easgoam in Adilabad District have been closed recently;

(b) if so, the reasons therefor; and

(c) the steps taken to re-establish the Police Stations in the said villages?

A-(a & b) Police Stations at Dahagoam and Easgoam are temporarily shifted to Kagoznagar due to lack of infrastructure to safeguard the Police Stations and its personnel from the sneaky attacks of the extremists. They are functioning from Kagoznagar.

(c) The Head quarters of the Police Stations will be restored to their original places after things are improved.

SUBSIDY LOANS IN CLUSTER AREA THROUGH D.R.D.A.

57-

7876-Q-Sri G. Veera Siva Reddy:- Will the Minister for Panchayat Raj and Rural Development be pleased to state:

(a) whether it is a fact that subsidy loans provided through banks to the poor in cluster areas selected by the District Rural Development Authority (DRDA) are getting lapsed since last three years as the loans could not be given properly due to non co-operation from banks;

(b) whether there is any proposal with the Government to give loans to the poor directly through D.R.D.A., instead of through banks; and

(c) if so, the steps taken by the Government to provide loans to the poor properly?

A-(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

**REPAIRS TO ANUPALLY TANK IN
ANANTHAPUR DISTRICT**

58-

4059-Q-Sarvasri P. Kesav, K. Ramakrishna, N. Kistappa, M. Kasi Reddy, Chinthala Ramachandra Reddy:- Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether the Anupally tank in Ananthapur District, which was breached in the month of August, due to Floods and caused heavy damage to the Property in Pamidi Village, has been repaired; and

(b) whether any plan has been prepared to save Pamidi Village from Floods, in future?

A-(a) Yes Sir. Temporary repairs were takenup for the breach by forming a ring bund and water stored for Rabi Crops, Permanent restoration work has been takenup with F.D.R. Grant and the work is in progress.

(b) Estimate of breach filling has been sanctioned by the Superintending Engineer under F.D.R. Grant and the work is under Progress. Restoration of the Tank, takes care of the Floods to Pamidi Village.

**INCENTIVES FOR FAMILY PLANNING OPERATIONS IN
1993-94 IN KARIMNAGAR**

59-

2001-Q-Sri D. China Mallaiah:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the then District Collector of Karimnagar by promising to give Rs. 1,000/- or one acre of land, or a Community Irrigation well to the people who undergo for family planning operation in the year 1993-94;

(b) if so, the number of people undergone Family Planning Operations, and the number of them received cash, owned land, and community irrigation wells, and number of people yet to receive the benefits and the time by which they will be given the said benefits; and

(c) whether there is any proposal to continue the same in future also?

A-(a) The then District Collector, Karimnagar has taken a decision in the District Family Welfare Promotion Committee, that additional incentives such as cash grant of Rs. 1,000/-, one acre of land, or a house-site would be given to those acceptors of sterilisations with two female children only, subject to the availability of land/house-site in the villages and the acceptors eligibility for the same. Community irrigation wells were not promised as incentives by the District Collector.

(b) Under the above category of acceptors undergoing sterilisation with 2 or less girl children only a total of 1005 persons had undergone Family Planning Operations in that District and also these persons have been paid additional incentive so far.

As regards agricultural land and/or house-sites, the District Collector will dispose of these cases subject to availability and eligibility.

(c) No, Sir. since this is a scheme specifically made in Karimnagar District with local contributions.

NON-FUNCTIONING OF MRI MACHINE IN NIZAM HOSPITAL

60-

2863-Q-Sri G. Appala Suryanarayana:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that MRI machine was purchased for Nizam Orthopaedics hospital by spending crores of rupees;

(b) whether it is also a fact that the MRI machine is not functioning at present; and

(c) if so, the action taken to make the machine function?

A-(a) Yes, Sir.

(b) No Sir, it is functioning at present

(c) Does not arise.

ADVISOR TO UNANI SYSTEM OF MEDICINES

61-

3516-Q-Sri Asaduddin Owaisi:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there was an Advisor to the Unani System of Medicines at the Government Unani Hospital Charminar, Hyderabad to give suggestions in the Medicines field;

(b) whether it is also a fact that the said post has been abolished abruptly without any reasons in the month of January, 1996;

(c) will the Government reconsider this issues; and

(d) if not, the reasons therefor?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Orders were issued in G.O.Ms.No. 547, Health Medical and Family Welfare (I.2) Department, dated 28-10-1994 appointing Dr. H.K. Syed Ghousuddin as Advisor to Government of Andhra Pradesh on Unani matters for a period of two years from the date of assumption of charge, subject to certain terms and conditions. Government after review of the position considered that there was no need to have an Advisor (Unani) and decided to abolish the post of Advisor (Unani), Accordingly orders were issued in G.O.Ms.No. 505, Health Medical and Family Welfare (I.2) Department, dated 21-12-1995 abolishing the post of Advisor (Unani) and the services of Dr. H.K. Syed Ghousuddin were dispensed with.

(c) No, Sir.

(d) Does not arise.

SELECTION OF KARAPA PRIMARY HEALTH CENTRE AS MODEL PUBLIC HEALTH CENTRE

62-

4479-Q-Sri Chikkala Ramachandra Rao:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Karapa Primary Health Centre in East Godavari District has selected for Indian population Project as a Model Public Health Centre.

(b) if so, the type of benefit to be provided to the P.H.C.; and

(c) the details thereof?

A-(a) Primary Health Centre, Karapa has not been selected as a Model Public Health Centre. But it is a Field Practice-cum-Demonstration Area Public Health Centre under I.P.P.VI.

(b) For Field Practice-cum-Demonstration Area Primary Health Centre necessary equipment, furniture and buildings required for conducting the training programmes was provided.

(c) Since Karapa Primary Health Centre is selected as FPDA Public Health Centre under IPP.VI, the following amounts provided during 1996-97.

1. An amount of Rs. 25,000/- released for purchase of training material.

2. An amount of Rs. 1.00 lakh has been provided towards renovation and repairs of FPDA Public Health Centre building and to strengthen with equipment and furniture as per need.

3. An additional amount of Rs. 4.00 lakhs was released to FPDA Public Health Centre development by taking up intensive training for different categories personnel, to develop printed and IEC material with key messages on Health and Family Welfare and promotion of motivational activities.

PROVIDING AUTOPSY FACILITY IN HUZURABAD HOSPITAL

63-

6599-Q-Sarvasri D. Chinamallaiah and K. Subba Raju:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government proposed to establish a 30 bedded Hospital with Autopsy facility at Huzurabad;

(b) whether it is also a fact that persons died in suspicious circumstances is Husnabad Koheda and Chigurumamidi

and also are being carried to Huzurabad and Karimnagar for autopsy resulting two to three days delay in conducting autopsy which is leading to decay if dead bodies;

(c) if so, the steps taken to provide the autopsy facility at Huzurabad; and

(d) if not, the reasons therefor?

A-(a) The Civil Hospital at Huzurabad is functioning as 30 bedded hospital where post mortem facilities are existing since a long time.

(b) The upgraded PHC at Husnabad is 30 bedded hospital since 1988 and that there is no Postmortem facility existing in the said hospital, so when a person dies in suspicious circumstances in Husnabad, Koheda or Chigurumamidi mandals that case has to be taken to the Civil Hospital, Huzurabad or District Head Quarters, Karimnagar both of which are same distance of (40 K.M.) from UPHC, Husnabad.

(c) (i) Huzurabad Hospital is already a Postmortem Centre.

(ii) There is no proposal at present to convert the UPHC Husnabad to Civil Hospital with Autopsy facility.

(d) There is a representation dated 19.11.97 from President, Mandal Parishad of Husnabad addressed to the District Collector, Karimnagar to convert the existing 30 bedded Hospital to Civil Hospital where autopsy facilities also can be provided for.

There are no proposals from the District Medical and Health Officer.

PAYMENTS TO NIMS AND OTHER HOSPITALS DURING 1995-98

64-

7752-Q-Sri B. Laxmana Rao:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) the details of the amounts paid to the Nizam's Institute of Medical Sciences, Government Hospitals and the Private Hospitals towards Medical services during the financial year 1995-96, 1996-97 and 1997-98?

A-(a) The details of amounts paid to Nizam's Institute of Medical Sciences, Government Hospitals and Private Hospitals towards Medical Services during the financial year 1995-96, 1996-97 and 1997-98 is as follows:-

Sl. No.	Name of the Hospital	1995-96 Rs.	1996-97 Rs.	1997-98 Rs.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	NIMS	3,68,58,820/-	1,10,49,072/-	55,51,768/-
2.	Osmania	2,40,000/-	1,80,000/-	60,000/-
3.	Gandhi	1,20,000/-	60,000/-	-
4.	M.N.J.	37,000/-	1,23,000/-	-
5.	Apollo	7,80,000/-	6,55,622/-	-
6.	Bibi	92,390/-	4,12,162/-	22,63,368/-
7.	CDR	5,20,000/-	35,000/-	-
8.	Durgabai	4,33,340/-	9,39,449/-	2,56,477/-
9.	Mahavir	-	3,89,996/-	-
10.	Medwin	9,85,806/-	18,63,594/-	55,000/-
11.	Medicity	4,20,000/-	77,68,576/-	5,85,613/-
12.	Satya Kidney	-	30,000/-	-
Total:		4,04,87,356/-	2,35,06,471/-	67,72,226/-

APPOINTMENT OF CDPOs, SUPERVISORS ETC. ON CONTRACT BASIS
UNDER ANGANWADI PROJECTS

65-

7925-Q-Sri M.A. Gafoor, Smt. P. Bharathi, Sarvasri Paturu Ramaiah, N. Raghava Reddy, D. Raja Gopal, S. Venkata Veeraiah, Jakka Venkaiah, N. Narasimha Reddy, Ch. Raji Reddy, K. Ramulu and Kunja Bojji:- Will the Minister for Women Development and Child Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government has decided to appoint CDPOS, Supervisors and Anganwadi Workers on contract basis under Anganwadi Projects;

(b) if so, the details thereof;

(c) whether the said appointments will be made as per the rules in force; and

(d) if not, the reasons therefor?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Out of 42 Child Development Project Officers posts, 46 Additional Child Development Project Officers posts and 361 posts of Supervisors sanctioned, it is proposed to fillup 71 posts of CDPOs/ACDPOs and 182 Supervisors of Grade-I on contract basis.

(c) Yes, Sir. As per rule 9 of The State and Subordinate Service Rules.

(d) Does not arise.

REPAIRS TO SRIKALAHASTI-PITCHATUR ROAD IN CHITTOOR DISTRICT 66-

2098-Q-Sri S. Madhusudhana Chary:- Will the Minister for Road and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that buses going towards Madras, Tiruthani and Kanchi from Sree Kalahasti cannot run properly as there are pot holes to an extent of 2½ K.M. on Sreekalahasti-Pitchatur Road in Chittoor District;

(b) whether the Irrigation Department has requested the Roads and Buildings Department to takeup repair to the said road due to paucity of funds eventhough the road is under their control; and

(c) whether the Government will get the said road repaired in view of the inconvenience being caused to the passengers?

A-(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Orders have been issued vide G.O.Ms.No. 170, T.R. & B (R.VII) Department dated 12.10.98 for the transfer of the above road from the control of Irrigation Department to the control of Roads and Buildings Department for improvement and maintenance. The repairs of the Road will be taken up subject to availability of funds.

PAYMENT OF COMPENSATION TO THE RYOTS FOR ACQUISITION OF LAND TOWARDS VIJAYANAGARAM MUKKAM ROAD

67-

3068-Q-Sri P. Narayana Swamy Naidu:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that compensation has not been paid to the ryots who lost their lands for laying the road from Vijayanagaram to Mukkam Village in Bogapuram constituency of Vijayanagaram District; and

(b) if so, the time by which it will be paid?

A-(a & b) No, Sir. The road from Vizianagaram to Mukkam was formed during 1976-78 by the Panchayat Raj Department with the consent and co-operation of the owners of the land and villagers of that particular area. The road was transferred to the Roads and Buildings Department during 1989. Hence, the question of payment of compensation to the ryots does not arise.

CONSTRUCTION OF NEW AIRPORT AT KAKINADA

68-

7898-Q-Sarvasri M. Gopalakrishna, Chikkala Ramachandra Rao and V. Nageswara Rao:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether the essentiality of the new airports has been envisaged as part of drawing up of plans by envisaging future needs under vision 2020;

(b) if so, whether the essentiality of construction of an airport in the surrounding areas of Kakinada which is having gas and oil reserves and a major port and where there is scope for setting up of Industries with an investment of about Rs. 50 thousand crores; and

(c) whether there are any chances to construct an airport in Kakinada either in private sector or in public sector?

A-(a) Yes, Sir.

(b & c) A provision has been made in vision 2020 to develop an airport at Kakinada/Rajahmundry.

COMPASSIONATE APPOINTMENTS TO THE DEPENDENTS OF PUBLIC HEALTH WORKERS

69-

6978-Q-Sarvasri Paturu Ramaiah, Jakka Venkaiah, J. Ranga Reddy, N. Narasimha Reddy, N. Raghava Reddy, Ch. Raji Reddy, K. Ramulu and M.A. Gafoor:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Act No.2/94 was in existence when the Government agreed to consider restoration of compassionate appointment to the dependents of the retiring Public Health Workers vide Government agreement dated 24.10.1996 with the A.P. Municipal Employees Federation and other Organisations; and

(b) if so, the steps taken by the Government to implement the same by amending the Act No.2 of 1994?

A-(a) Yes, Sir.

(b) After careful consideration, Government did not accede to the demand of the Municipal employees Federation.

PROVIDING OF ACCOMMODATION FOR WAKF OF TRIBUNAL

70-

7404-Q-Sarvasri Asaduddin Owaisi, Mumtaz Ahmed Khan:- Will the Minister for Minority Welfare and Wakf be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government have not provided any accommodation for the functioning of Wakf Tribunal from the date of the appointment of the Judge;

(b) if so, the steps taken by the Government in the matter as there are number of cases to be disposed of; and

(c) if not, the reasons therefor?

A-(a) No, Sir. Accommodation has already been provided to the A.P. Wakf Tribunal in the premises of City Civil Court, Chatta Bazar, Hyderabad.

(b & c) Does not arise.

33/11 K.V. SUB-STATION AT UTKUR, SOLIPUR ETC., IN
MAHABUBNAGAR DISTRICT

71-

7541-Q-Sarvasri R. Chandrasekhar Reddy, Chintala Ramachandra Reddy, G. Veera Siva Reddy, Reddi Satyanarayana, Smt. Y. Sita Devi, Sarvasri S.V.Ch. Appala Naidu, P. Keshav and S. Venkateswara Rao:- Will the Minister for Energy be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a 33/11 K.V. sub-station at Utkur, Solipur, Willian Konda, Madnapur in Mahaboobnagar District have been proposed to be installed about 2 years back where buildings were also constructed; and

(b) if so, when will be they completed?

A-(a) Yes, Sir, Except for Madnapur, 33/11 KV substations have been proposed at Solipur, Utkur, Williankonda.

(b) (i) The 33/11 sub-stations at Utkur and Williankonda were commissioned on 18.3.98 and 30.6.98, respectively;

(ii) Regarding 33/11 KV sub-station at Solipur, the work on the sub-station is in an advanced stage of execution and the connected 33 KV line works are completed. The sub-station is programmed to commissioned during 1998-99;

(iii) The 33/11 KV sub-station Madnapur is not covered in any sanctioned scheme of Mahabubnagar District. However data has been called for examining the technical necessity. If found necessary a System Improvement Scheme will be formulated and sent to Rural Electrification Corporation for financial assistance.

CASES BOOKED UNDER WEIGHTS AND MEASURES IN BALANAGAR AND HYDERABAD

72-

7928-Q-Sri K. Rambhupal Reddy:- Will the Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) the number of cases booked against the traders for violation of Act under Weights and Measures in Balanagar, Hyderabad during January to July, 1998; and

(b) the number of cases booked for violation of Package Commodities Rules and amounts collected towards compounding fee from them?

A-(a) 510 cases were booked against traders for violations of Standards of Weights and Measures (Enforcement) Act, 1985, in Balanagar, Hyderabad during the period January to July, 1998.

(b) 187 cases were booked for violations of Packaged Commodities Rules i.e., the Standards of Weights and Measures (Packaged Commodities) Rules, 1977 in Balanagar, Hyderabad, during the period January to July, 1988, and amount of Rs. 4,41,850/- was collected towards compounding fee from them.

**PAYMENT OF SALARIES TO THE EMPLOYEES UNDER DIRECTORATE
OF PHYSICALLY HANDICAPPED**

73-

6826-Q-Sarvasri S.V. China Appala Naidu, T. Bhadrappa, K. Atchan Naidu and T. Jayaprakash:- Will the Minister for Tribal Welfare and Disabled Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the employees under the Directorate of Physically Handicapped are not receiving salaries for the last 10 months; and

(b) if so, the quantum of Budget allocation for this Department and how the funds are utilised?

A-(a) No, Sir. All the employees working under the control of Director of Disabled Welfare are receiving salaries regularly.

(b) During the year 1997-98 an amount of Rs. 767.87 lakhs was allocated which is utilised for payment of salaries and implementation of various schemes meant for handicapped.

RIGHTS OVER FOREST LANDS TO THE RYOTS OF ADILABAD

74-

7658-Q-Sri P. Purushotham Rao:- Will the Minister for Forests and Environment be pleased to state:

(a) whether it is a fact that rights have not been given to the poor ryots over the forest lands being cultivated by them since 1980, in Adilabad District; and

(b) the time by which rights will be given to the poor S.T., S.C. and M.C. ryots over the forest lands being cultivated by them?

A-(a) Sir, No rights can be granted in the forest lands even if cultivated by encroachments since the F(C) Act, 1980, prohibits such action to in the forest.

(b) Does not arise.

**FOREST BOUNDARY DISPUTE IN GORREPALLI
AND METPALLI OF KARIMNAGAR**

75-

7726-Q-Smt. Komireddy Jyothi Devi:- Will the Minister for Forests and Environment be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is a dispute on the forest boundary in Gorrepalli village, Metpalli, Karimnagar District and several villagers were arrested in this issue;

(b) whether it is also a fact that the cases against arrested villagers are pending for the withdrawal in the Government; and

(c) if so, whether there is any proposal to withdraw the cases booked against the Gorrepalli Villages?

A-(a) No Sir. The dispute is for inclusion of Compt. No. 616 of Regigunta forest beat in the allotted areas of V.S.S. of both Gorrepalli and Metpalli Villages but not about boundary of the Forest area. So far this Compt. 616 is not included in any V.S.S. areas, Police is reported to have arrested villagers who quarelled on this issue.

(b) The cases booked by Police if may are not on the complaint of the Forest Department.

(c) Such Forest Department has not involved in booking of above cases they cannot withdraw them.

జీరో అవర్.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ (డోర్నకల్):- ఇది విద్యుత్ శాఖామంత్రిలకు సంబంధించింది. 1996 సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలో రైతులు ఎవరయితే అక్కడ కనెక్షన్స్ కలిగి ఉన్నారో వాటిని జిల్లా కలెక్టర్ల వేరుకానికీ ఒక్కొక్క పాచ్-పి-కి రూ. 1,100/- చొప్పున, మూడు పాచ్-పి-కి రూ. 3,300/- చొప్పున, 5 పాచ్-పి-కి రూ. 5,500/- కంటే వారికి పోస్ట్, వైర్, మ్యాచింగ్ మెటీరియల్ అంతా ఇస్తామని ప్రభుత్వం ఒక విధాన నిర్ణయం తీసుకుంది. ఆ విధంగా రైతులంతా కట్టారు. ఈ రాష్ట్రంలో సుమారు 2 లక్షల మంది రైతులు దాదాపు రూ. 70 కోట్లు తమ తమ బావులకు కనెక్షన్స్ వస్తాయనే ఆలోచనతో రోజూ సర్వేస్ లైన్ వేసుకొని నడిచే ఇబ్బంది పోతుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డ్ కి ఆ డబ్బుని కట్టడం జరిగింది. ఉదాహరణకి వరంగల్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ అక్కడ 26,000 మంది రైతులు దాదాపు రూ. 9 కోట్ల వరకూ కట్టడం జరిగింది. అలాగే నుండి బిల్లులు కట్టడానికి వారికి పాస్ బుక్స్ ఇచ్చారు. రైతులు కరెంటు బిల్లులు కడుతూనే ఉన్నారు. రెండు సంవత్సరాలు అయినా ఇప్పటికీ ట్రాన్స్మిషన్స్ గానీ, పోల్ గానీ, కండక్టర్స్ గానీ, మ్యాచింగ్ మెటీరియల్ గానీ ఇవ్వలేదు. రోజూ సర్వేస్ వైర్ వేసుకోవడం వల్ల మోటార్లు, కాలిపోతున్నాయి. ట్రాన్స్మిషన్స్ ఓవర్ లోడ్ అవుతున్నాయి కాలిపోతున్నాయి. రైతులు తేవ్వంగా నష్టపోతున్నారు. పంటలు ఎండి పోతున్నాయి. ప్రభుత్వం మాత్రం ప్రకటించి పేజీలు దులుపుకుంది. డబ్బు మాత్రం కట్టించుకున్నారు. ఏమీ ఇవ్వలేదు. దాదాపు ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి., జీవన్ మరలా బావులు, సి.ఎ. బావులు దేనికి ఇవ్వలేదు. ప్రభుత్వం ఒక్క బాపినేరు 27,000/- లకు తగ్గివ్వించింది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటి నుండి, వంద బాబునాయుడుగారు అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుండి ఏ ఒక్క ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. ప్రభుత్వం తగ్గివ్వించిన బాపికి ఒక్క కనెక్షన్ కూడా ఇవ్వించలేదు. అంతేగాక పేద రైతులకు నష్టం కలిగించే పనులు ప్రభుత్వం చేస్తోంది. ఎవరికయినా ఓవర్ లోడ్ ట్రాన్స్మిషన్స్ ఇంప్రూవ్మెంట్ కోసం దేనికయినా కాలాన్నా రూ. రూ. 85,000/- కట్టి తీసుకోమని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. రైతులేమీ కొనలేక ఉన్నారు. ఓ.వై.టి. పేరు మీద రైతులంతా నష్టపోతున్నారు. ట్రాన్స్మిషన్స్ లో అయిల్ కాలిపోతే రైతులే కొనాలి. ఫ్యూజ్ సప్లయ కూడా లేదు. ట్రాన్స్మిషన్స్ కాలిపోతే నెల రోజుల వరకూ సప్లయ జరగడం లేదు. ఎమ్.ఎల్.ఎ.లకు రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ మొదలగునవన్నీ చేయడానికి సంవత్సరానికి రెండు హ్యాండ్ లెట్స్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్, రెండు, మూడు హరిజన, గిరిజనవాడల ఎలక్ట్రిఫికేషన్ ఉంటే, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఏ ఎం.ఎల్.ఎ.కి హ్యాండ్ లెట్ గానీ హరిజన, గిరిజనవాడల్లో ఎలక్ట్రిఫికేషన్ ఇంతవరకూ చేయలేదు. ఎన్నో సబ్స్టేషన్స్ ఓవర్ లోడ్ తో ఉన్నాయి. పవర్ ట్రాన్స్మిషన్స్ లేవు. ఒక్క పవర్ ట్రాన్స్మిషన్, సబ్స్టేషన్ గానీ కొత్త నిర్మాణం ఏదీ చేయలేదు. పూర్తిగా తెలంగాణా ప్రాంత రైతులకు తేవ్ నష్టం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం పరోక్షంగా తెలంగాణాకి అన్యాయం చేస్తోంది. ఎవరయితే డబ్బులు కట్టారో, ఎవరయితే కరెంటు బిల్లులు చెల్లిస్తున్నారో వారికి ఈ పోస్ట్, మెటీరియల్ ఇవ్వలేదు. అవన్నీ ఎప్పుడు ఇస్తారు? అసలు ఎందుకు ఇవ్వడం లేదు? అలా అయితే అలాడు ఎందుకు చెప్పడం జరిగింది?

ప్రజలకు ఎందుకు మోసం చేస్తున్నారు? ఈ విధంగా దోహం చేయడం మంచిది కాదు. కొత్త ట్యాన్స్ ఫార్వర్డ్స్ రైతులు కొనలేరు. మీ ప్రాంతంలోనూ రైతులు ఉన్నారు, మీకు తెలిసిందే. రూ. 25,000/- కట్టి తీసుకోవాలంటే చాలా కష్టం. గత సంవత్సరం కరువు వచ్చింది. ఈ సంవత్సరం అధిక వర్షాలు వచ్చాయి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం మేము సప్లయ చేయలేము, వరి వాటుకోవద్దు అంటే తెలంగాణాకి అన్యాయం జరుగుతుంది. 20 లక్షల కరెంటు మోటార్లు ఉన్నవారంతా ఏమవుతారు, ఆలోచించండి. 50,000 కనెక్షన్స్ ప్రభుత్వం డిక్లర్ చేసి సంవత్సరం అయింది. ఒక్క బావికి కనెక్షన్ ఇవ్వలేదు. ఇంతవరకూ పోల్స్ గాని, మెటెరియల్ కానీ ఇవ్వలేదు. 200 కోట్ల రూపాయలు ఇస్తే చేస్తామని బోర్డు వారు అంటున్నారు. ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నా ప్రభుత్వం డబ్బులు కట్టించుకున్న వారికి ఏమీ ఇవ్వడం లేదు. 4 సంవత్సరాలు అవుతున్నా ఎమ్.ఎల్.ఏ.ల ఒక్క హామీలెకి ఎలక్ట్రిఫికేషన్ చేయలేదు. ఇవన్నీ పునరుద్ధరించండి. గౌరవ మంత్రిగారు రాజుగారు కూడా రైతాంగం నుండి వచ్చినవారేననుకుంటాను. వారికి రైతుల మీద ప్రేమ ఉంటే రైతులకు ఈ కనెక్షన్స్ ఇప్పించాలి. రాష్ట్రంలో గ్రాండ్ వాటర్ ఉంది. బావుల్లో నీరు ఉంది కరెంటు సరఫరా రేట్ సేవనీలో ఇస్తారా? వరినాళ్లు వాటుకోవాలా వద్దా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరాజు:- గౌరవసభ్యులు చంద్రబాబునాయుడిగారి ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటి నుండి అసలు ఏమీ ఇవ్వలేదని అనడం, ఏమీ చేయలేదని అనడం న్యాయం కాదు. అది అన్యాయం. వరంగల్ జిల్లాలో ఎస్.సి., ఎస్.టి. మొదలగువారందరికీ ఎన్ని పంపుసెట్లకు కరెంటు ఇచ్చింది మొదలగు వివరాలన్నీ స్వయంగా చూసి శాసనసభ్యులకు తెలియజేస్తాను. వారు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నారు. రాష్ట్రం మొత్తం మీద పంపుసెట్లకి సంబంధించి...

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- డిజిల్స్ పంపించండి.

శ్రీ కె. రామచంద్రరాజు:- అలాగే, పంపిస్తాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీకు పంపిస్తామని అన్నారు. కదా, జేరో అవర్లో మొత్తం జవాబు వస్తుందా?

(అంతరాయం)

మంత్రిగారూ, సభ్యులు అడిగిన దానికి డిజిల్ గా రిపోర్ట్ సబ్మిట్ చేయండి.

శ్రీ కె. రామచంద్రరాజు:- చేస్తాను.

శ్రీ ఎమ్.టి. హౌస్ (దేవరకొండ):- అధ్యక్షా, ఇది మేజర్ ఇరిగేషన్ శాఖామంత్రిలకు చెందింది.

(అంతరాయం)

11.00 శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా, ఈ సమస్య రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఉంది. మేరు ఒక వరంగల్ జిల్లా విపరాలు ఇస్తానని అంటున్నారు.

శ్రీ కె. రామచంద్రరాజు:- అధ్యక్షా, గత సంవత్సరం రాష్ట్రం మొత్తం మీద లక్షా 60 వేల కనెక్షన్స్ ని రెగ్యులరైజ్ చేశాము. ఈ సంవత్సరం రాష్ట్రం మొత్తం మీద 50 వేల కనెక్షన్స్ ఇస్తున్నాము. ఎక్కడైనా మెటేరియల్ ఇవ్వకపోయినట్లు వారు స్పెసిఫిక్ గా చెప్పితే నేను తప్పక యాక్షన్ తీసుకొని ఇప్పిస్తాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- వారు చెపుతున్నదంతా తప్పు. ఒక లక్షా 60 వేల మందికి కనెక్షన్స్ ఇవ్వలేదు. వారు చెపుతున్నది అవాస్తవం.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారు సభలో చెపుతుంటే మేరు అవాస్తవం అంటారేమిటి? అవాస్తవం ఎట్లా బోతుంది?

(అంతరాయం)

(కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులు అందరూ వెల్ లోకి వచ్చారు.)

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి అందరూ కూర్చోండి. ఇది జీరో ఆవర్.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- జిల్లాల వారీగా పూర్తిస్థాయిలో సమాచారం ఇవ్వమనండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, ఇది జీరో ఆవర్. జీరో ఆవర్ లో సభ్యులు చెప్పిన అంశాలను మంత్రిగారు నోట్ చేసుకొన్నారు. ఆయన దగ్గర ఉన్న సమాచారాన్ని చెప్పడం జరిగింది. If they want other information they can give

another notice. Why do they filibuster the House? కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఇలా చేయడం తప్ప వేరొక పని లేదా?

(అంతరాయం)

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా, జిల్లాల వారీగా లిస్ట్ పెట్టమనండి.

శ్రీ కె. రామచంద్రరాజు:- నేను ఇస్తానండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- వారు ఇందాకన చెప్పినదంతా అవాస్తవం. పోల్స్ వైజ్గా సమాచారం ఇవ్వమనండి. వారు చెబుతున్నది సరైనది కాదు. ఆగ్నేయ ప్రదేశ్ నేను రాజీనామా చేయడానికి కూడా సిద్ధంగా ఉన్నాను. గౌరవ మంత్రిగారు అప్పుడు సమాచారం ఇస్తున్నారు. మీరు అర్థం చేసుకోవాలి అధ్యక్షా. రైతులు నుండి నొమ్ము కట్టించుకొన్నారు.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రతి రోజూ మీ వల్ల సభా సమయం వృథా జాతోంది. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు కదా. డి.వి. పెన్స్ అబ్జర్వ్ చేస్తున్నాయి. కనిపించడం లేదా?

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రామచంద్రరాజు:- అధ్యక్షా, వారు రెగ్యులర్లైజ్ ఎన్ని చేశారని అడిగితే దానికి సమాధానంగా లక్షా 60 వేల కనెక్షన్స్ చేయడం జరిగిందని చెప్పాను. జిల్లాల వారీగా వివరాలు సభలో పెడతామని చెప్పాను. ఎక్కడెక్కడ ఎన్ని పంపు సెట్లు రెగ్యులర్లైజ్ చేశామన్నది కూడా నేను స్టేట్మెంట్ చేస్తాను. ఆ లిస్ట్ కూడా పెడతాను.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- రెగ్యులర్లైజ్ చేశారు. కానీ.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అసలు పెండింగ్ లో ఎన్ని ఉన్నాయి?

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. తిశోకగజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు జేరో అవర్ లో ఒక అంశాన్ని లేవనెత్తారు. దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. గత సంవత్సరం

లక్కా 60 వేల కనెక్ష్‌న్స్ ఇవ్వడం జరిగిందనే, మరో 50 కనెక్ష్‌న్స్ ఈ సంవత్సరం రెగ్యులరైజ్ చేస్తారని చెప్పారు. జిల్లాల వారేగా సమాచారాన్నంతా ఇస్తామని అన్నారు. వేరికి ఇంతకంటే ఇంకేమి సమాచారం కావాలి? ఈ రోజు ధరల పెరుగుదల విషయమై వర్పించాల్సి ఉంది. ఈ అంశంపై చర్చ జరుగకూడదన్న ఉద్దేశ్యంతో ఇలా చేస్తున్నారా? ఇదంతా ఏమిటి? ప్రతి విషయమై అడగడానికి ఒక అర్థం ఉంటుంది. ఇదేనా బిహేవీయర్? జిల్లాల వారేగా సమాచారం సభలో పెడతామని మంత్రిగారు ఎప్పుడో చెప్పారు.

(అంతరాయం)

వేరికి ఇంకా సమాచారం కాలంటే రూల్ 304 క్రిందనో, ఎస్.ఎస్.క్యా క్రిందనో, లేక రూల్ 74 క్రిందో రమ్మనండి. మంత్రిగారు డేటేబ్‌గా కన్సి వివరాలు ఇస్తామని అన్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం చాస్తావం కాదు. నేను నిరూపిస్తాను. నిరూపింపలేకపోతే రాజీనామా చేస్తాను.

(అంతరాయం)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- What is the statement? I moved the resolution. The House cannot be taken to ransom like this. A few Members cannot hold the House to ransom.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి మేరందరూ కూర్చోండి.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- లక్కా, 60 వేల బావులకు మీరు కనెక్ష్‌న్స్ ఇవ్వలేదు. అట్లా ఇచ్చారని తల్తే నేను రాజీనామా చేస్తాను. మీరు వాస్తవాలు చెప్పడం లేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- ఏదో రాజీనామా చేస్తారుట. బుద్ధి జ్ఞానం ఉంటే రాజీనామా ఎందుకు?

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక సందర్భాలలో ప్రకటనలు చేశారు. కానీ, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు లెఖ్చ చేయడం లేదు. ఇప్పటికే రైతులు డబ్బు

కట్టి ఒక సంవత్సరం అయిపోయింది. హౌస్‌లో మీరు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వకపోతే ఎట్లా?

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ఏమీ మాట్లాడినా రికార్డులోకి పోదు. 'వెల్' లోకి వచ్చి మాట్లాడినవన్నీ రికార్డులోకి పోవు.

(అంతరాయం)

11.10 | శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి:- మీ నియోజకవర్గంలో కూడా యిలా చేశారా?

ఉ.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- ఎక్కడ పోల్ షెర్ యిచ్చారో చెప్తున్నాడి. నూ రాజీనామాను తీసుకోమనండి. నేను రాజీనామా యిస్తాను తీసుకోండి.

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు:- జీరో అవర్‌లో నూట్లాడే పద్ధతి ఇదేనా? జీరో అవర్‌లో ఒక ఇష్యూ రైజ్ చేశారు. అందుకు మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు. ఒక లక్షా 60 వేల కనెక్షన్స్ యిచ్చామని చెప్పారు. జిల్లావారేగా లిస్టు కూడా పెడతామన్నారు. ఇంక ఏమీ కావాలి? పి. జనార్థన్‌రెడ్డిగారు ఎవరికీ బిజినెస్ రాకూడదని అలా వేస్తున్నారు. This is like anti-social element behaviour. హౌస్‌లో బిజినెస్ జరగాలా వద్దా? వేరే సభ్యులకు హక్కులు ఉన్నాయా లేదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్లీజ్ కూర్చోండి. ఈ విధంగా చేయడం పద్ధతికాదు. కోదండరెడ్డిగారు మీరు తరువాత మాట్లాడుదురుగాని. మీ సీట్లోకి వెళ్లి కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులు రెడ్డి:- ఎక్కడా పోల్ యివ్వలేదు.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- ఎక్కడా పోల్, షెర్, కనెక్షన్లు యివ్వలేదు.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.లకు కూడా ఇవ్వలేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, హౌస్‌ను జరగజేయడం లేదు. వాళ్ళను కూర్చోమని మీరు డైరెక్షన్లు యివ్వండి. లేదంటే మీరు వారి పేర్లను వ్రాసి పంపండి.

I will move resolution under Rule 300. బుద్ధిలేదు, జ్ఞానంలేదు, అర్థం లేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి: భద్రయ్య:- అధ్యక్షా, ఎఫ్ఐక్స్ కమిటీలో ఇలాగే చెప్పారా?

శ్రీ ఎన్: వరదరాజులురెడ్డి:- భద్రయ్య, ఎఫ్ఐక్స్ కమిటీ గురించి హక్కుల గురించి నే వద్దనే నేర్చుకోవాలి.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నాయక్ గారూ మీరు మీ సీట్లో కూర్చోండి. మీకు అవకాశం యిస్తాను. కోదండరెడ్డిగారూ నేను అప్పేలు చేస్తున్నాను. మీరు మీ సీట్లోకెళ్లి కూర్చోండి.

శ్రీ డి:ఎస్: రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారూ ఇప్పుడు జీరో అవర్ లో లక్షా 60 వేల బావులకు కనెక్షన్స్ యిచ్చి కృమబద్ధీకరణ చేశాము అంటున్నారు. అయితే అది మే వేవరు మీద మాత్రమే తప్ప, ఎక్కడా కనెక్షన్స్ యివ్వలేదని నేను స్పష్టం చేస్తున్నాను. పోల్స్, కండక్టర్స్, మీటరు, మాచింగ్ మెటీరియల్స్, మోటార్స్ ఏవో యివ్వలేదు. అవి ఇస్తామని చెప్పి మీటరు కొరకు 3,300 రూపాయలను, 5,500 రూపాయలను చొప్పున డబ్బు కట్టించుకుని 4 సంవత్సరాలు అయింది. ఇంతవరకూ కనెక్షన్స్ యివ్వలేదు. బిల్లులు మాత్రం కట్టించుకుంటున్నారు. కనుక నేను చెప్పింది ఏమంటే మీరు షేర్ యిచ్చి, పోల్ యిచ్చి రెగ్యులర్మెంట్ చేసినవన్నీ పేవర్మీద తప్ప నిజం కాదని తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే ముఖ్యమంత్రిగారు పార్లమెంటు ఎన్నికల ముందు 50 వేల కనెక్షన్స్ రైతులకు అదనంగా యిస్తున్నట్లు చెప్పారు. ఆ మాట వదల వదల చెపుతున్నారు తప్ప, ఎలక్షన్స్ అయి సంవత్సరం అవుతున్నా ఒక్క పోలు కూడా యివ్వలేదని బ్యాన్స్ ఫార్వర్డ్ రాలేదని, కండక్టరు యివ్వలేదని మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే ఎం:ఎల్:ఏ:లకు హోంలెట్స్ లో ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కొరకు, గిరిజన, హరిజనవాడలలో ఎలక్ట్రిఫికేషన్ పూర్తి, సంవత్సరం యిచ్చే వారు. ఇప్పుడు అది కూడా యివ్వలేదు. ఎస్:సి:, ఎస్:టి:, జీవనధార బావులకు గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా, తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలకు అన్యాయం జరుగుతున్నది. కనుక మీరు ఖచ్చితంగా ఈ లక్షా అరవై వేల కనెక్షన్స్ ను రెగ్యులర్మెంట్ చేసి, షేర్ ఎప్పుడు యిస్టార్ చెప్పాలి; ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన 50 వేలతో కలిపి మొత్తం 2 లక్షల 10 వేల పోల్స్, మీటర్స్, కండక్టర్స్ ఎప్పుడు యిస్టార్ చెప్పండి? ఈ మొత్తం వివరాలను రేపు ఇక్కడ పెట్టవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది; దీనికి మంత్రిగారు ఖచ్చితంగా సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్: రాఘవరెడ్డి:- ఎస్:సి:, ఎస్:టి:లకు ఇస్తామన్న కనెక్షన్స్ యివ్వలేదు. వాటిని ఎప్పుడు యిస్తారు? సి:ఇ: వేల్స్ ఎప్పుడు యిస్టార్ గ్యారంటీగా చెప్పండి.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు:- అధ్యక్షా, లక్ష్మ 60 వేల పంప్‌సెట్స్‌ను రెగ్యులర్‌లైజ్ చేయడం జరిగింది; దానిని టిల్లాల్ వారిగా ఎక్కడెక్కడ చేసిందో బేబుల్ మీద పెడతానని 11:20 పెనుతున్నాను. టిల్లాల్ వారిగా ఏ టిల్లాల్లో ఏమి చేసింది నేను బేబుల్ మీద ఉ. పెడతానని చెప్పాను; 50 వేల పంపు సెట్లు గురించి అడిగారు దానికి మెటీరియల్ పంపిణీ చేస్తున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన ప్రకారం ఆ ప్రాంతాన్ని పూర్తి చేస్తామని కూడా చెప్పాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిపాద్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అంతా ఆందోళనతో మంత్రిగారి దృష్టికి ఆకర్షించిన అంతం చాలా వ్యాయసముత్తమైనది. 2, 3 సంవత్సరాలు నిరంతరం బాధపడి ప్రభుత్వం కృషి చేయడంవల్ల మేము అంతా పెనుడం వల్ల వాళ్లు అంతా కూడా డబ్బులు వెచ్చించిన తరువాత మీరు రెగ్యులర్‌లైజ్ చేశారు. కానీ వాళ్లకు ట్రాన్స్‌మిటర్లు ఇంతవరకు ఇవ్వలేదు. ఇదివరకు మాకు పెట్టి డెర్లు కనక్టెడ్ తీసుకొన్నప్పుడు అవి తీసివేస్తే వాళ్లకి ట్రాన్స్‌మిటర్లు కావాలి, వేర్లు కావాలి రైతులు వేయాలి; మీరు ఎప్పుడు అయితే బిల్లు పెర్మిటెన్స్‌లతో తరువాత నైతికంగా కానీ ఆర్థికంగా కానీ ఎలబ్జిసిటీబోర్డు వాళ్లు అందరికీ ఈ సదుపాయాలు కల్పించాలి; సంపూర్ణంగా అన్నీ బావులకు కరెంటు ఇవ్వటానికి బాధ్యత మీ మీద వుంది అది స్పష్టంగా నిర్ణయించుకుంటే చెప్పాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు 50 వేల కనక్టెడ్స్ ఇస్తామని అన్నారు. ఎస్.సి.ఎస్.టి.లకు ఇవ్వనటానికి అనేక స్కేమ్స్‌లతో బావులకు కరెంటు ఇవ్వలేదు. నేను నిన్ననే నా నియోజకవర్గంలో రెవ్యూ చేశాను 40, 50 బావులకు కరెంటు ఇవ్వలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇవ్వనటానికి కార్యక్రమాలు శాంక్షన్ చేశారు వాటికి మొదటి ప్రాముఖ్యత ఇవ్వండి; ఆ తరువాత మిగతా వాళ్లకు ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కేవలం లక్ష్మ 60 వేల బావులు కావు. లక్ష్మ 60 వేల బావులకు మెటీరియల్ ఇవ్వవలసి ఉన్నది; కొన్నిటికి ఇచ్చారు, కొన్నిటికి ఇవ్వలేదు. ఒక్కటి క్రింద కొన్న ట్రాన్స్‌మిటర్లు ఉన్నాయో అవి రెండు ఒకవోట్ పెట్టారు. తోడు ఎక్కువ అవటం వల్ల అవి పనిచేయడం లేదు. తోడు సెంటర్స్‌కి కావలసినటువంటి మెటీరియల్ కూడా ఇవ్వవలసి ఉన్నది. రైతులు డబ్బులు పెట్టుకొని కొన్నారు; ఇంతకాకుండా గిరిజనులు, హరిజనులు, బి.సి.లకు సి.ఎ.పెల్లు త్రవ్వించారు వాటికి కనక్టెడ్ ఇవ్వలేదు; దానివలన వాళ్లు నష్టపోతున్నారు. అసలు 60 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి రైతు బావి త్రవ్వించుకొంటే కరెంటు ఇవ్వకపోతే వాడు ఎలా బాగుకుతాడో చెప్పండి. కరెంటు కనక్టెడ్ ఇవ్వకుండా ఎగకొట్టే పద్ధతి సరిగా లేదు. రైతు కార్పొరేషన్ ఇచ్చిన 60 వేల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టి బావి త్రవ్వించుకొంటే కరెంటు ఇవ్వకుంటే ఏమి పద్ధతి అలోపించాలి.

శ్రీ ఆర్. పద్మావతిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మనం 16వ తేదీన బీఎస్‌లో 33 ప్రముఖులను ఐడింటిఫై చేశాము; ఇప్పటికి 9 సమస్యలు వచ్చాయి; మిగతావి కూడా

మీరు జోస్టు చేసి ఒక ఫార్ములో తేసుకోండి. జీరో అవర్చ్ ఉపన్యాసాలు ఇస్తున్నారు; బడ్జెటు డిమాండ్సులో ఎలక్ట్రిసిటీ డిమాండ్సు మీద మాట్లాడుతున్నారా అని నాకు అనుమానం వస్తుంది. ఉదయం నుంచి ఒక్కటి కూడా ఎజెండా ప్రకారం వెళ్లడం లేదు. మీరు మా రెస్క్యూకి రావాలి. సభను కొంతమంది స్పాల్ చేయడం మంచిది కాదు. Sir, there is a specific agenda for the day. ఇది ఎలా చేయకండి. ఎలక్ట్రిసిటీ తేసుకొని మీరు అనుమతి ఇస్తే ఫర్వాలేదు. కానీ జీరో అవర్చ్ ఉపన్యాసాలు ఇవ్వడం మంచిది కాదు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, is it the desire of the Chair to convert this discussion into debate? Sir, if you got really a desire like that, please give us 45 minutes time. We will get prepared. We can very well answer their questions. మేము ఇలా గొడవ చేయలేము తమరి డైరక్షన్సు ఫాలో కావాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జీరో అవర్చ్ ఇంతమందికి ఇవ్వాలంటే నావల్సే కాదు.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, సభ్యతతో హౌస్ నడవవల్సిన అవసరం ఉంది. కవశ్యకత వుంది. Sir, this is Zero Hour. A issue was raised for which the Minister had given his answer. Again it has been supplemented. Energy is no doubt, very important. We will have to address to it. We are one of the best organised States in this field. If you want us to answer, we will answer. But we need 45 minutes time.

(అంతరాయం)

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి (తాడిపత్రి):- అధ్యక్షా, సభను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు

(అంతరాయం)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- No problem, you please direct us. We will answer. We will get ready with all the points. We require only 45 minutes.

(Interruptions)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి మీరు వెళ్లి కూర్చోండి;

(అంతరాయం)

కోదండరెడ్డిగారు బిజినెస్ చాలా వున్నది, బిజినెస్ జరగలేదు; జేరో అవర్స్ అన్నది ఏమిటండీ; వాళ్లు సబ్మిట్ చేస్తామని అన్నారు కదా?

(లెజిస్లేటరీ మంత్రిగారిని ఉద్దేశించి) మోషన్ మువ్స్ చేయండి.

(శ్రీ జె.సి. రివాకర్‌రెడ్డి, కె. రామభూషారెడ్డి స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వెళ్లారు)

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, తమరు ఆదేశాలు ఎట్లా ఇస్తే అట్లాగే చేస్తాను; ఈ రోజు మనకు రైతుల సమస్య మీద చర్చ జరగవలసి వుంది. అంత కాదు; ఉర్దూ సెకండు లాంగ్వేజీ మీద చర్చ జరగవలసి వుంది; ఇవి అన్నీ ఉంచుకొని సమయం అంతా వృధా చేస్తూ పోరావుంటే నాకు ఆశ్చర్యం కలుగుతావుండి; తమరి పోడియం వద్దకు కాంగ్రెస్ సభ్యులు వచ్చారు; వారి నాయకులకు వారికి అన్నీటికి కూడా ఒక్క సమాధానం వుంది; చాలా కష్టం అయిపోతుంది; తమరు ఎట్లా ఆదేశిస్తే అట్లాగే చేద్దాము. తమరు ఎవర్లో మీద మాట్లాడమంటే నాకు 45 నిమిషాలు కావాలి; నేను మాట్లాడడానికి సిద్ధంగా వున్నాను.

(కాంగ్రెస్ సభ్యులు వెళ్లమంటే, పోడియం వద్ద నుంచి తమ, తమ స్థానాలకు వెళ్లారు)

11:30

ఉ:

(అంతరాయం)

శ్రీ ఇ. ప్రశాంథరెడ్డి:- మాకు అవకాశం ఇవ్వండి, మా ఆవేదనను తెలపనేయండి;

శ్రీ జె.సి. రివాకర్‌రెడ్డి:- మీరు చెప్పండి అధ్యక్షా, మే కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో ఎస్-సి, ఎస్-టి, ఎస్-ఎల్ కనక్కన్నీ ఇచ్చారా?

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డావాయక్:- ఎవరికీ ఇవ్వలేదు, మంత్రిగారు చెప్పింది సత్యమేరం; ఎస్-టి, ఎస్-సి-లకు బావులు త్రవ్వించారా, లేదు; జీవనధార బావులు ఇచ్చారా, లేదు; ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఒక్క విద్యుత్ కనక్కన్నీ ఇచ్చారా చెప్పండి? వారిని గుండెల మీద చేయి వేసుకుని చెప్పమనండి.

శ్రీ జె.సి. రివాకర్‌రెడ్డి:- వేరశివారెడ్డి మే కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో ఇచ్చారా, శ్రీహరిగారు మే కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో ఎస్-సి, ఎస్-టి-లకు కనక్కన్నీ ఇచ్చారా, మెట్రి సత్యవారాయణగారు మీరు చెప్పండి.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- ఇవ్వలేదని ఎట్లా చెబుతారు మీరు?

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- గౌరవ మంత్రిగారూ, మీరు పూప్ వేయండి, నేను రాజీనామా చేస్తాను.

శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి:- ప్రభుత్వం తయారుగా లేదు, మొండిగా వ్యవహరిస్తోంది.

(తమ నిరసనను తెలియచేస్తూ కాంగ్రెస్ సభ్యులు శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి,

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్, శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి, శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ,

శ్రీ ఇ. ప్రతాప రెడ్డి, శ్రీమతి కొమ్మిరెడ్డి జ్యోతిదేవి, శ్రీ ఎన్. వరదరాజులురెడ్డి,

శ్రీ ఎమ్. శిఖామణి, శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి మొదలగువారు వెల్‌లోకి వచ్చారు)

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- రైతులకు న్యాయం చేయని ఈ ప్రభుత్వం ఎందుకు సర్?

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- కాన్‌స్టిట్యూయెన్సీకి పోత మమ్మల్ని అడుగుతున్నారు సర్.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- వారిపై ఏ ఒక్క జవాబు సరిగాలేదు సర్.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీకు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇస్తాను, మీరు వెళ్లి సీట్‌లో కూర్చోండి.

(వెల్‌లోని సభ్యులు తిరిగి తమ సీట్లలో కూర్చున్నారు)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలైన తెలంగాణ, రాయలసీమ మరియు కోస్తా ఆంధ్రలోని మెట్ట ప్రాంతాలలో రైతులు పండ్లసాగు సహాయంతో వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. అటువంటి వారిపై ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఈ మధ్య రైతులు ఇల్లేగల్గా కనక్కన్నీ తీసుకుంటున్నారని తప్పుడు నినదలు రైతుల మీద పెట్టడం జరిగింది. రైతులు దొంగ కరెంట్ తీసుకుంటున్నారని చెబుతున్నారు. రైతులవల్ల అధికారంలోకి వచ్చిన వీరు రైతులకు ఏమీ చేయటం లేదు. సుమారు 1,60,000 విద్యుత్ కనక్కన్ను రెగ్యులరైజ్ చేస్తామని చెప్పి ఈ ప్రభుత్వం రైతుల వద్దే డబ్బులు వసూలు చేసుకుని కనక్కన్నీ ఇవ్వని కారణంగా మాత్రమే వారు డైరెక్ట్ కరెంట్ తీసుకోవటం జరుగుతుంది. బ్రాన్స్ ఫార్మర్స్, కండక్టర్స్, పోల్స్ మొదలైనవి ఏవీ ఏ నీయోజకవర్గంలో సరఫరా చేయకుండా, కనక్కన్నీ రెగ్యులరైజ్ చేయకుండా ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఎలలక్కన్నీ కొరకు.

తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అసెంబ్లీని ఒక వ్యాజ్ఞాఫామ్ గా సినియోగించుకోవటం జరుగుతోంది అనేకమంది అప్లికేషన్స్ విద్యుత్ కొరకు ఇలానే పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. ఎస్.సి., ఎస్.టి. చలవేన వర్గాలవారికి సి.ఐ వెల్స్, విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఇస్తామని చెప్పినా ఇవ్వటం లేదు. 16,400 సి.ఐ వెల్స్ కనెక్షన్లు పెండింగ్ లో ఉన్నాయని చెప్పటం జరిగింది. 4,000 కనెక్షన్లు మాత్రమే ఇవ్వటం జరిగిందని నోషల్ పెత్నర్ మినిస్టర్ గారు చెప్పారు. ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు గానీ, రైతులకుగానీ. మెట్ట ప్రాంతాలలో రైతులకు గానీ 50,000 కనెక్షన్లు ఇస్తామని అన్నారు. కానీ ఇవ్వటం లేదు ప్రభుత్వం తరపున ముఖ్యమంత్రి చెప్పినా పనిజరగకపోతే మేము ఎవరికి చెప్పాలి? మీరు రీస్ట్రక్చరింగ్ పేరు మీద ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డును మూడు ముక్కలుగా వేశారు, దానివల్ల ఒక సబ్సిడీ కూడా రాదు మితిగిక్కుబురలే కనెక్షన్స్ కొరకు ఇచ్చే కరెంట్ రేటు కూడా రూ. 150 నుండి రూ. 400 కు పెంపారు, వాటర్ సెస్ రేటు కూడా పెంపారు. ఆ విధంగా ఎంతో భారం ఈ చంద్రబాబునాయుడుగారి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రైతుల మీద వేసింది మాకు ఇమ్మీడియట్ గా చెప్పాలి. ఎన్ని చోట్లలో చెప్పారు? ఎంత సమయం లోపల చేస్తారు? డెవ్లాట్ స్పీకర్ గారు ఉన్న సినియోజిక వర్గంలో ఏ పద్ధతి ఉంది? వెంటనే కనెక్షన్లు ఇవ్వాలి. రెగ్యులరైజ్ చేయాలి. వెంటనే పెండింగ్ అప్లికేషన్లన్నీ క్లియర్ చేయాలని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రిగారిని చెప్పమనండి, సర్వేన జవాబు రాకపోతే జాగుండ్రం ఇది నీరయస్ ఇన్స్టా రైతులు బాధపడుతున్నారు. వారికి ఇవ్వాలన్న పత్తనాలు, ఎరువులు అమ్ముకుంటున్నా ఈ రాష్ట్రంలో అడిగే నాధుడే లేదు. రైతులు నాశనమౌతున్నారు, ధరలు పెరుగుతున్నాయి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి.

మిస్టర్ డెవ్లాట్ స్పీకర్:- ధరలగురించి ఇప్పుడు మాట్లాడితే ఎలా?

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- ఈ రోజు ఈ కనెక్షన్లు ఇవ్వనందువల్లనే మార్కెట్ లో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు కూడా పెరుగుతున్నాయి. ధరల పెరుగుదలకు కారణం విద్యుత్ మోటార్ల కనెక్షన్ తక్కువగా ఇవ్వటమే. మెట్టప్రాంతాల్లో ఉన్న వారు పంటలు కూడా పండించలేని పరిస్థితి ఉంది. ప్రభుత్వం రైతులకు వ్యతిరేక విధానాలు అవలంబింపటం ద్వారా రైతుకు పెన్నుపోటు పొడుస్తుందని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపావ్. రాజేశ్వరరావు:- ఈ సబ్సిడీ పెన్ చాలా చర్చ జరిగింది. విద్యుద్విక్రీ కనెక్షన్లు రెగ్యులరైజ్ చేయకపోవటంవల్ల, బ్యాన్స్ ఫార్వర్డ్స్ నెలకొల్పక పోవటం వల్ల, స్పెరింగ్మెంట్ ఆఫ్ ది సిస్టమ్ లేకపోవటంవల్ల ఈ ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. రైతులు మీరు కొరిన డబ్బు కట్టారు కాబట్టి ఆ 1,60,000 కనెక్షన్లు తక్షణమే, ఏ మాత్రం ఆలస్యం చేయకుండా రెగ్యులరైజ్ చేసి, అలాగే మోటార్స్ కాలిపోకుండా, రైతులు వ్యవసాయం చేసుకునేందుకు సిస్టమ్ ను ఇంప్రూవ్ చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డ్ వద్ద ఈ మోటార్స్ లేకపోవటంవల్ల చిన్న చిన్న పనులకు కూడా నెలల తరబడి ఆలస్యం జరుగుతోంది, తాత్కాలికం చేస్తున్నారు.

ప్రభుత్వం ఒక కాలపరిమితి పెట్టుకుని ఈ 1,60,000 కనెక్షన్లు రెగ్యులరైజ్ చేసివిధంగా సిస్టమ్ను ఇంఫ్రావ్ చేస్తే తప్ప ఈ సమస్య పరిష్కరింపబడదు.

11-40 | రైతులు నిజంగా ఆందోళన చెందుతున్నారు. చాల నీరియస్ ఆందోళన. ఉ. మేమందరం చెబుతున్నాము. మీరు కూడా చెబుతున్నారు. దాని గురించి రెండో మాట లేదు. చాల న్యాయమైన కోరిక అది. అలాగే సి.పి.ఎల్.ఎస్ వేలకువేలు మంజూరు చేశారు కాని ఇంకా కనెక్షన్స్ ఇవ్వలేదు. కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి బావులు త్రవ్వము. కాని కరెంట్ లేకపోవడంవల్ల ఫలితం లేదు. ఇదివరకు ఏమైతే లక్షలకు రెండు, మూడు గ్రామాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ సౌకర్యం కల్పించే అవకాశముందేది. ఇప్పుడు అది కూడా లేదు. ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించి రైతులకున్న మౌలిక సమస్యలన్నీ పరిష్కరించండి. 50 వేల కనెక్షన్లు ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన వాగ్దానాన్ని వెంటనే అమలుపరచండి. సమస్య తేవ్వతను దృష్టిలో పెట్టుకొని గౌరవ సభ్యులు వ్యక్తం చేసిన ఆందోళనను మంత్రిగారు విశ్వాసంతో తీసుకొని నిర్ణయం తీసుకుంటే అందరూ ఆందోళన మానుకుంటారని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ఫోరం ద్వారా స్వీకర్త వాడియం దగ్గరకు వెళ్లి సాధించేది ఏమీ లేదు. అయినా ఇంతకంటే మార్గం లేదు. దీని ద్వారా ప్రభుత్వం మా ఆందోళనను అర్థం చేసుకొని సరియైన నిర్ణయం తీసుకుంటుందని ఆశిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో రైతుల పరిస్థితి తేవ్వ ఆందోళన కరంగా ఉంది. ట్రాన్సిమిషన్లకు కొనుక్కోవాలంటే రైతులు సగం, ప్రభుత్వం సగం చెల్లించాలన్నారు. అయినా ఇంతవరకు మెటేరియల్ ఇవ్వలేదు. హార్వీపవర్కు ఇంత ఇవ్వమన్నారు. అదీ కట్టారు. కట్టినప్పటికీ వాళ్ళకు సరియైన మెటేరియల్ ఇవ్వలేదు. ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. కార్పొరేషన్లు నుండి 40 వేలు, 60 వేలు పెట్టి సామాపిక బావులు త్రవ్వించారు. మూడేళ్లు నుండి కరెంట్ కనెక్షన్స్ ఇవ్వడం లేదు. వాల్లు ఎంతో కాలంగా ఎదురుచూస్తున్న వాటికి దిక్కు లేదు. పెద్దలు చెప్పినట్లు ప్రతి శాసన సభ్యునికి రెండు కాలనీలు ఇవ్వేవారు. ఇప్పుడు అదీ లేదు. ఇప్పుడు కలెక్టర్ల ద్వారా ఇవ్వే అవకాశం కూడా లేదు. హామీలెట్టి లేవు. కాలనీలు లేవు. అన్నీ కొనుక్కున్న కరెంట్ కనెక్షన్ దొరకని పరిస్థితి కల్పించారు. దీనివల్ల రైతులు తేవ్వ ఆందోళన పడుతున్నారు. కంటోన్ కారం కొట్టినట్లు మీరు వరి వేయకండి మెట్ట పెర్లు వేయండి ప్రకటించారు. రెండు ఎకరాల భూమి ఉన్న రైతు వరి వేసుకొని తన కుటుంబానికి ఇంత తిండి, తన పశువులకు ఇంత మేత పెట్టుకుంటావుంటే, అది మానివేసి మీనుములు, మొక్కజొన్న కండి వేసుకుంటే తన పశువులకు మేత ఎక్కడ నుండి తేవాలి, తానెలా బ్రతకాలని ఆలోచిస్తున్నాడు. మొత్తం 19 లక్షల కనెక్షన్లు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉంటే 19 ఇంటా రెండు చొప్పున మొత్తం 38 టన్నుల ఆహారధాన్యాలను మీరు నిరాకరిస్తే ఎలా? ఇప్పటికే 130 లక్షల నుండి 80 లక్షలకు వచ్చాము. ఇప్పుడు దానికంటే ఇంకా దిగిపోయే పరిస్థితుల్లో ఉన్నాము. ఎంతోమంది తిండి తినడానికి కష్టపడుతున్న రైతాంగం గురించి ప్రభుత్వం మరచిపోయింది. వెంటనే సామాపిక బావులకు కనెక్షన్లు ఇవ్వే ఏర్పాటు వేయండి. అవసరమైతే ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. కార్పొరేషన్లు నుండి డబ్బు కేటాయించండి. డబ్బులు తీసుకున్న వాటిని

వెంటనే రెగ్యులరైజ్ చేయండి. ఒక్కోటి లకు వెంటనే మెటేరియల్ ఇవ్వండి. ఇది సమంజసమయిన కోరిక. మేమందరూ ఆందోళన చేస్తున్నాము. అందరూ కూడా దీనిని బలపరుస్తున్నాము. సమస్యను గుర్తించాలని కోరుతున్నాము. దీనిపైన ఒక ప్రకటన చేస్తే మా ఆందోళన వీరమించుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బద్ధం బాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది రైతు సమస్య. కరెంట్ లేకపోతే రైతు పంట పండించే పరిస్థితి లేదు. ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో రైతులు చాలా ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ఈనాడు ఎలెక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు డబ్బు కట్టినప్పటికీ కనెక్షన్స్ ఇవ్వకపోవడానికి కారణమేమిటి? పార్లమెంట్ ఎన్నికల సందర్భంలో 50 వేల కనెక్షన్లు ఇస్తామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కనెక్షన్స్ ఇవ్వకుండా లక్షా అరవై వేల కనెక్షన్లను వెంటనే రెగ్యులరైజ్ చేస్తామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. బావులకు కనెక్షన్స్ ఇవ్వడం లేదు. వాటికి ట్రాన్స్మిషర్లర్స్, కాండక్టర్స్, పోల్స్ లేవు. వేటన్సింటిని సమకూర్చడానికి ఒకసారి వరదలు వస్తాయని, తుఫానులు వచ్చాయని కాలయోచన చేస్తున్నారు. మూడు సంవత్సరాలుగా కనెక్షన్లు ఇవ్వకపోవడానికి కారణమేమిటి? ఎలెక్ట్రిసిటీ బోర్డు అన్నం పెట్టి రైతులను అదుకోకుండా సున్నం పెడుతున్నారు. రోజురోజుకూ ధరలు పెగిలిపోతున్నాయి. దానికి కారణం ఎవరంటే మనందరం కారకులమని మనవిచేస్తున్నాను. ఒకప్పుడు ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల పంటలు నష్టపోతుంటే మరొకప్పుడు రైతులకు కరెంట్ లేకుండా, నీరు లేకుండా చేస్తున్నాము. రైతులను అన్ని రకాలుగా బాధపెడుతున్నాము. పంటలు పండక రైతు నడ్డి విరుగుతుంటే మూలిగినక్కష్టే తాటికాయ పడ్డట్లు రైతులకు కరెంట్ ఇవ్వకుండా బాధ కలిగిస్తున్నాము. ఎస్.సి. కాంపోనెంట్, హరిజనవాడలకు కరెంట్ ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ఎలెక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు, కలెక్టర్లకు ఉంది. ఎస్.సి. బస్టాలకు కరెంట్ ఇవ్వడంలో కలెక్టర్లు సహకరించడం లేదు. గతంలో ఎలెక్ట్రిసిటీనే ముఖ్యమంత్రిగారే చూసేవారు. ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా ఒక మంత్రిగారున్నారు. కాబట్టి మంత్రిగారు ఒక స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వాలని మే ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, నలుగురు గౌరవ సభ్యులు సుదీర్ఘమైన ఉపన్యాసమిచ్చారు. Points ranging from backward areas development, restructuring, adulterated seeds, price rise, political backstabbing, ethical issues, agitations, M.L.As. colonies and anti-agriculturist ... అయితే నాకు తప్పుగా అర్థం కాకుంటే నా స్టాండ్ కరెక్ట్. ఇది జేరో అవర్డ్. గౌరవ స్పీకర్గారు ఈ సెషన్లోనే ఒక బులెటిన్ జారీ చేశారు. వారు దానిని పాటించకపోవచ్చు. మేమయినా పాటించాలి అధ్యక్షా. 11-50 కానీ ఈ ఏడు అంశాలు చూస్తే ఇందులో ఏ ఒక్కటి పాటించినట్లు అర్థం వుంది. కావడంలేదు. తమరు అందరి డిస్కలపై పెట్టారు. మాకు కూడా ఇచ్చారు. ఈవేళ మనకు ఇంపార్టెంట్ బిజినెస్ కూడా ఉంది. ఒకప్రక్కన మనం రైతుల సమస్య గురించి చర్చించాలి. అది మేరు 304 క్రింద అడ్మిన్ చేసారు. ఇంకోప్రక్కన ఉర్దూ

లాంగ్వేజ్ గురించి కూడా ఈనాళ వర్షించాలి. ధరల పెరుగుదలపై తమరు ఫార్మ డిస్కంప్లీకు కూడా అనుమతించారు. ఇప్పుడు జీరో అవర్ మెన్బర్స్‌లో వారు కొన్ని అంశాలు లేవనెత్తారు. అది కూడా మూడు సిమెంటులలోపే మాట్లాడాలని తమరు సెలవిచ్చినా గంటల తరబడి అవ్వనివ్వరు. ఒక్క రైతుకు కూడా కనెక్షన్ ఇవ్వలేదని వారు చెప్పారు. ! లక్ష్మి 60 వేల కనెక్షన్స్ రెగ్యులరైజ్ చేసామని గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పారు. నీయర్ ఫ్యూచర్‌లో 50 వేల కనెక్షన్స్ ఇస్తున్నామని కూడా మంత్రిగారు స్పష్టంగా తెలియ చేసారు. జిల్లాలవారే బేకప్ కూడా కావాలంటే తమ దగ్గర పెడతామన్నారు. The Government is very keen on that project. వారు గొడవ చేసారని కాదు కేసీఎస్, రైతులను ఆదుకోవాలని ప్రభుత్వానికి శృద్ధి వుంది కనక తన విద్యుత్తు ధర్మాన్ని ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తుందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియపరుస్తూ రెటైర్డ్ గో టు వర్క్ అని గౌరవ సభ్యులందరికీ మనవిచేస్తున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన శ్రీ పి. జనార్థన్‌రెడ్డి,

శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి తదితర గౌరవ సభ్యులంతా ఒక్కమొడిగా లేచి నిలుచున్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- చౌహాన్‌గారూ, మాట్లాడండి....

శ్రీ యం.బి. చౌహాన్:- నేను రెడీగా వున్నాను మాట్లాడడానికి, హౌజ్‌ను ఆర్డర్‌లో పెట్టండి....

శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక మనవి

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దీనిమీద నో ఫర్దర్ డిస్కంప్లీ

శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి:- మా పార్టీ స్టాండ్ చెప్పనివ్వండి

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ ఇష్యూ, మంత్రిగారు ఏం చెప్పారు? జవాబు రాలేదు అసలు ... మేము కొత్తగా అడుగుతున్నామా? వారు వాగ్దానం చేసిందే అడుగుతున్నాం

శ్రీ పి. జనార్థన్‌రెడ్డి:- ప్రొటెస్ట్ చేస్తాము, అవకాశం ఇవ్వండి...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జీరో అవర్‌లో ప్రొటెస్ట్ ఏమిటి? ... చేయండి ...

శ్రీ పి. జనార్థన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, బలహీనవర్గాలకుగాని, ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు గాని, పేద రైతులకు గాని - తెలంగాణా ప్రాంతంలోగాని, రాయలసీమలోగాని, కోస్తా ప్రాంతంలోని మెట్ట ప్రాంతాలలోగాని ! లక్షా 860 వేల ఎలక్ట్రికల్ కనెక్షన్లకు రెగ్యులరైజ్ చేస్తామని ఇప్పటివరకూ చేయలేదు, వట్టిగా రెగ్యులరైజ్ చేరు

చెప్పడం జరిగింది. ప్రెస్కోమీద చెప్పడం మాత్రం జరిగింది కానీ అందుకు కావలసిన ట్రాన్స్పారెన్సీగానీ, పోస్ట్గానీ, టెన్సీగానీ, కండిక్టర్స్గానీ సమయివేయలేదు. డబ్బులు మాత్రం తీసుకోవడం జరిగింది, ఆ డబ్బులు జన్మభూమిలో ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది తప్ప రైతుల గురించి ఖర్చుపెట్టడం జరగలేదు. పార్లమెంట్లో ఎన్నికల సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రి చెప్పడం జరిగింది, 1995 నుంచి లక్ష కొత్త కనక్కనుగ పెండింగ్తో పుంజీ 50 వేలు ఇస్తామని కూడా ఇవ్వలేదు. ఎంక్విరీ కనక్కనుగ ఇస్తేరు కానీ ఇంక్వరీనెట్ కనక్కనుగ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఏం చేస్తున్నది ప్రభుత్వం? ఈ ప్రభుత్వం రైతులను వెన్నుపోటు పొడివే విధానం అవలంబిస్తున్నది, రైతుల వ్యతిరేక విధానాన్ని అవలంబిస్తున్నది, కనక్కన్స్ ఇవ్వడం లేదు, ఎలక్కన్స్ ముందు 50 వేల కనక్కనుగ ఇస్తామని బాగానం చేసి ఒక్క కనక్కన్ కూడా ఇవ్వలేదు. మేము ఎంత అడిగినా ఈ ప్రభుత్వానికి చేచుకుట్టినట్టయినా లేదని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మేము పోడియం వద్దకు వచ్చామంటే చాలా బాధతో రావడం జరిగిందే కానీ వేరే కాదు. మా పార్టీ తరపున జేరో అవర్లో రెడ్యానాయక్గారు ఏదైతే అంశం లేవనెత్తారో అది సర్దిం అని ప్రతిపక్ష పార్టీలు సపోర్ట్ చేయడం జరిగిన విషయాన్ని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఎంత చెప్పినా ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తుకుట్టి లేదు, రైతులకు సహాయం చేయాలన్న ఉద్దేశం లేదు, ఈ ప్రభుత్వం రైతుల వ్యతిరేక విధానాన్ని అవలంబిస్తోంది. ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు గాలిలో తిరుగుతున్నారు కానీ భూమి మీద పున్న రైతులను చూడడం లేదు. పాలికార్డర్లో ఫ్లెట్స్లో తీరిగే అంబానీ లాంటివారి గురించే ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది కానీ పేద రైతుల గురించి, పేద ప్రజానీకం గురించి ఆలోచించడం లేదు, పవర్ కనక్కన్స్ ఇవ్వడంలేదు. అందుకు నిరసనగా మేము బాకాబ్ చేస్తున్నాం.

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పి. జనార్ధన్రెడ్డి నేతృత్వంలో సభ నుంచి వాకౌట్ చేసారు)

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, . . .

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రొటెస్ట్ చేయాలనుకొంటున్నారా మీరు కూడా? . . .

శ్రీ పి. రామయ్య:- వాళ్లు, వేళ్లు అని కాదు, ఇది రైతులకు సంబంధించింది ప్రొటెస్ట్ చేయాలనుకొంటున్నాం . . .

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇది జేరో అవర్ . . .

శ్రీ పి. రామయ్య:- జేరో అవర్. ఇది మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయాభివృద్ధికి సంబంధించిన సమస్య, ధాన్యం ఉత్పత్తికి సంబంధించిన సమస్య. రైతాంగానికి సంబంధించిన సమస్య, జేరో అవర్ అంచారమిదీ? 1 లక్షా 60 వేల కనక్కన్స్

శ్రీ వై. కృష్ణారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాకు కూడా మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వండి సార్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇస్సాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- It is my duty to set the records straight. చాలా కన్ఫ్యూజన్లోకి వెళ్లిపోయింది సభ్యులకు అధ్యక్షా. మొదట జేరో అవర్డ్ మెన్షన్ చేయడం జరిగింది. జేరో అవర్డ్లో ఏదైనా సమాధానం వెంటనే కాబాలంటే కష్టం. రూలు 74 వుంది, 304 వుంది, ఫార్ము నోటీసు క్వశ్చన్ వుంది. తమరిని బిఎస్ఐలో డిజెబ్డ్ కోసం అడగవచ్చు ఇవన్నీ ఏమీ లేకుండా జేరో అవర్డ్లో ఒక ఇస్సాను రేజ్ చేశారు. అది ప్రజల ప్రాముఖ్యత వున్న ఇస్సానే. ప్రాముఖ్యత లేదని ఎవరూ అనలేరు. The issue was raised in Zero Hour. Energy is very important for any economic activity. ఎనర్జీలేని ఏ ఎకనమిక్ ఎక్టివిటీ నడవదనే నిషయం ప్రపంచంలో అందరికీ తెలుసు అధ్యక్షా. ఈ రోజు మనం రైతు సమస్యల గురించి చర్చించాలి అని ఎజెండాలో పెట్టుకున్నాము. అది రాకూడదని కుట్ర పన్నితే ఎట్లా అధ్యక్షా? ప్లెజ్ రైట్ గురించి మనం అందరం చర్చించాము. టిఎస్ఐలో చర్చించి, యీ రోజు తీసుకువచ్చారు. అధిక ధరలతో అందరూ సంతోష పడుతున్నాము. అయినా జేరో అవర్డ్లో మెన్షన్ చేసుకుని, ఆ టైమ్ను మనం తీవ్రపాటుగా అసలు ఏమీ చేయలేదా ప్రభుత్వం. ఎనర్జీ సెక్టారులో చూస్తే, లక్షా 60 వేల వరకు ఎగ్రికల్చరల్ కనెక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇర్రిగ్యులర్ కనెక్షన్స్ వుంటే, వాటిని రెగ్యులర్లోకి చేశాము. మన దేశంలో క్వాలిటీ పరంగా సదనన్ రిజియన్ తీసుకుంటే బెటర్ క్వాలిటీ ఇవ్వగలుగుతున్నాము మనం - రైతులను అదుకోగలుగుతున్నాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

పంచవర్షానికి 50 వేలు కనెక్షన్స్ అని ప్రకటించాము - ఇస్తున్నాము అధ్యక్షా. మంత్రిగారు అన్ని చెప్పిన తరువాత, అన్ని విషయాలు అది కూడా జేరో అవర్డ్లో చెప్పారు. How do they protest? It is my duty to protest this House. It is our duty to run this august House. It is our duty to address ourselves to the problems of the people. అది తోపించింది ఎవరికి పోలిస్తే అధ్యక్షా? On any issue the Government is willing to answer. There is no other Government in this country that has been more transparent than this Government. అమ్మి చేయవలసినవి వున్నాయి అధ్యక్షా ఏ ఇన్ఫర్మేషన్ దావడం లేదు.

Sri Asaduddin Owaisi:- When the Members who staged Walk-out are not available, why he is lecturing?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- వారు చెప్పింది రికార్డులోకి పోతుంది. నేను ఫూరమైన తప్పు చేసినట్లు నేను ఏమీ తప్పు చేశాను అధ్యక్షా. ఒక లక్షా 50 వేలు కనెక్షన్స్ ఇవ్వడం తప్పా? 50 ఎగ్రికల్చరల్ కనెక్షన్స్ కోసం ప్రయత్నించడం తప్పా?

(ఇంటరప్షన్స్)

క్యాబిటి పవర్ ఇవ్వడం తప్పా? 9 గంటలు పవర్ అందించడం తప్పా? గతంలో వున్న ప్రభుత్వం 12 గంటలు ఇస్తామని చెప్పి 2 గంటలు కూడా ఇవ్వలేదు అధ్యక్షా. ఎలా ప్రొటెస్టు చేయాలి? యిది మా ముందు వున్న సమస్య. ఈ విషయం వారికి తెలియ పరచడానికి మంత్రిగారు ఒక లిస్టును కూడా పెడతామన్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

వినడానికి ఒపికలేదు. ఇది ఏమీ అధ్యక్షా? My only submission through you to this august House is that it is our duty to render justice to our people.

(ఇంటరప్షన్స్)

My submission is to run this House properly. We have rules. We have procedures.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ...

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- It is our duty as MLAs to honour the rulings of the Chair.

12.10 శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇంత దూరం చర్చ జరిగిన తరువాత, మ. రాదాపు ప్రొటెస్ట్ తెలిపి ఎక్కడి వాళ్లు అక్కడ తమ స్థానాలకు వెళ్లి కూర్చునే సందర్భంలో, పరిస్థితి ప్రశాంతం అయ్యే దాన్ని, ప్రశాంతం కాకుండా, మరింత మరింత దానిని చర్చలోకి లాగే బాధ్యత గౌరవ మంత్రిగారు తీసుకుంటున్నారు. ఎవరికి వ్యతిరేకంగా ప్రొటెస్ట్ అని ఈ సిద్ధాంతాలు చెప్పి, జేర్ అవర్ కాదు, 304 కాదు అని శాసన సభలో నిబంధనలు పాటించే పని చెయ్యండి అని చెబుతున్నారు? చెప్పే అధికారం వారికి ఉంది. వింటాము. కానీ ఇది సందర్భమేనా? మేమెదో ప్రొటెస్ట్ చేశాము. మేము భేదనలేదు. ఎవరో రెయిడ్ చేశారు. సమస్య ప్రజాబాహుళ్యానిది. మేము మౌనంగా కూర్చోలేము. చర్చలో పాల్గొనిపేజీ చేసి, చివరకు ప్రొటెస్ట్ చేసి కూర్చుంటే ఎందుకు చేశారని, దాని పైన సిద్ధాంతాలు చెబుతుంటే మేము సహించలేము. గౌరవ మంత్రిగారు

దీని మీద మళ్ళీ చర్చ చేసి, రెచ్చగొట్టకుండా, మళ్ళీ కదిలించకుండా, ఊరుకుంటే ఇక్కడితో అయిపోతుంది. మేము పోలిస్టో వేశాము. మీరు ఏమయినా చెప్పండి. దానికి వ్యతిరేకంగా మేము పోలిస్టో చేసి, వాకవుట్ చేయక తప్పదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ వై. కిషోరెడ్డి (కలవకుర్తి):- నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జీరో అవర్ అయిపోయింది. 304 మాత్రమే ఉంది. పోలిస్టో చేస్తూ చెయ్యండి. నో జీరో అవర్.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట):- జీరో అవర్ ఇవ్వాలి.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ వై. కిషోరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది ప్రచారమైన సమస్య. ప్రతిపక్షాలకు సంబంధించినది. గౌరవ పెద్దలంతా లక్షలాది రైతుల ఇబ్బందులను గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. ఒ-వై-ఐ. క్రింద రైతులు డబ్బు కట్టి, ట్రాన్సిఫర్మర్లు తెచ్చుకొని, మూడు సంవత్సరాలయింది. 1,60,000 మంది రైతులు కనెక్షన్స్ను రెగ్యులరైజ్ చేసుకోడానికి అతీవృష్టి ఉన్నప్పటికీ, కరువు పరిస్థితి ఉన్నప్పటికీ, డబ్బు లేకున్నా, ప్రభుత్వ నిర్ణయం వల్ల మేలు జరుగుతుందనే నమ్మకంతో డబ్బు కట్టారు. ఈ రోజుకీ వారికి మెటీరియల్ ఇవ్వలేదు. ఒక్క తాండాకు కానీ, కొత్త కాలనీకి కానీ, వాడకు కానీ వీధి దీపాల సౌకర్యం కల్పించలేకపోతున్నారు. పాలక పక్ష సభ్యులు, ప్రభుత్వం రైతుల ఇబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకుని, వారిని ఆదుకునే ప్రయత్నం చెయ్యాలి. ఇది తీవ్రమైన సమస్య.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీ పోలిస్టో ఏమిటో చెప్పండి.

శ్రీ వై. కిషోరెడ్డి:- నాలుగు సంవత్సరాలుగా కరువుతో బాధపడ్డారు. ఈ సంవత్సరం అతీవృష్టితో పంటలు వోయాయి. మెటీరియల్ ఇవ్వలేదు. రైతులను ఆదుకునే ప్రయత్నం చెయ్యాలి. మెటీరియల్ ఇవ్వనందుకు, రైతులను ఆదుకోనందుకు నిరసనగా వాకవుట్ చేస్తున్నాను.

(ఇండిపెండెంట్ సభ్యుడు శ్రీ వై. కిషోరెడ్డి వాకవుట్ వేశారు.)

సభాసమక్షములో ఉంచిన పత్రములు

Mr. Deputy Speaker:- All the papers are deemed to have been laid on the table of the House.

1. A copy of the Report of the Commission of Inquiry on the incident of police firing on 6-12-1996 at Madina Centre, Salarjung Bridge and Dar-ul-Shifa Play grounds, Hyderabad City, resulting in the death of one person and injuries to four persons, together with the Memorandum of Action taken thereon, as required under Section 3 (4) of the Commission of Inquiry Act, 1952 (Central Act 60 of 1952).

2. A copy of the Report of the Commission of Inquiry on the death of Sri Gaddam Edukondalu on 22-11-1996 while in custody of Ongole I-Town Police Station, Prakasam District together with the Memorandum of Action taken thereon, as required under Section 3 (4) of the Commission of Inquiry Act, 1952 (Central Act 60 of 1952).

3. A copy of the Annual Statement of Accounts of Andhra Pradesh State Electricity Board for the year 1997-98, as required under Section 69(5) of Electricity (Supply) Act, 1948 (Central Act 4 of 1948).

4. A copy of the Annual Report of Andhra Pradesh Commission for Backward Classes for the year 1997-98 together with the Memorandum of Action taken on the advice tendered by the Commission, as required under Section 15 of the A.P. Commission for Backward Classes Act, 1993 (Act 20 of 1993).

అనుసూచిత జాతుల సంక్షేమ సమితి (1998-99) నివేదిక సమర్పణ

Sri Seethamsetti Venkateswara Rao:- Sir, I beg to present:

"First Report of the Committee on Welfare of Scheduled Tribes (1998-99)".

Mr. Deputy Speaker:- Report presented.

ప్రకటన : జోనల్ రైల్వే వినియోగ
దారుల సంప్రదింపుల కమిటీలో
సభ్యుని నియమకానికై ఎన్నిక గురించి.

ప్రభుత్వ ప్రతిపాదన
జోనల్ రైల్వే వినియోగదారుల సంప్రదింపుల కమిటీలో సభ్యుని
నియమకం గురించి

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- (Deputising the Chief Minister):- Sir, I beg to move:

"That the South Eastern Railway Administration proposed to reconstitute Zonal Railway Users Consultative Committees of West Bengal, Bihar, Orissa, Madhya Pradesh, Andhra Pradesh and Maharashtra and requested the State Government to communicate the name of the Member of State Legislature to serve on the reconstituted Zonal Railway Users Consultative Committee. The Assembly do recommend to the Government the name of one member elected by this Assembly to serve on the Zonal Railway Users Consultative Committee of South Eastern Railway."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the South Eastern Railway Administrative proposed to reconstitute Zonal Railway Users Consultative Committees of West Bengal, Bihar, Orissa, Madhya Pradesh, Andhra Pradesh and Maharashtra and requested the State Government to communicate the name of one Member of State Legislative to serve on the reconstituted Zonal Railway Users Consultative Committee. The Assembly do recommend to the Government the name of one member elected by this Assembly to serve on the Zonal Railway Users Consultative Committee of South Eastern Railway."

(Pause)

The Motion was adopted.

ప్రకటన

జోనల్ రైల్వే వినియోగదారుల సంప్రదింపుల కమిటీలో సభ్యుని నియమకానికై
ఎన్నిక గురించి.

Mr. Deputy Speaker:- I am to announce to the House that for the conduct of election of one Representative from the

ప్రభుత్వ బిల్లులు. (1) 1998,
భారతీయ స్టాంపు (ఆంధ్రప్రదేశ్
సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు
7/1998).

25 నవంబరు, 1998-

225

Andhra Pradesh Legislative Assembly to serve on the reconstituted Zonal Railway Users Consultancy Committee, South Eastern Railway. I fix the following programme:

1. Last date for filing of nominations: 5-00 PM on 25-11-98
(Wednesday)
2. Date for scrutiny of nominations: 11-00 AM on 26-11-98
(Thursday)
3. Last date for withdrawal of candidature: 5-00 PM on 27-11-98
(Friday)
4. Date on which Poll shall, if necessary, be held: 9-00 AM to 2-00 PM
on 28-11-98 (Saturday
in the Committee Hall
of the New Assembly
Buildings, Hyderabad.

ప్రభుత్వ బిల్లులు:

(1) 1998, భారతీయ స్టాంపు (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు
(ఎల్.ఎ.బిల్లు 7/1998)

Sri T. Devender Goud:- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to withdraw the Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1998."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to withdraw the Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1998."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was withdrawn.

(2) 1998. ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామీణ విద్యుచ్ఛక్తి సహకార సంఘముల
తాత్కాలిక నిబంధనల) బిల్లు

Dr. M. Satyanarayana Rao:- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Rural Electric Co-operative Societies (Temporary Provisions) Bill, 1998."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Rural Electric Co-operative Societies (Temporary Provisions) Bill, 1998."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

(అంతరాయం)

జేరో అవర్

(కొనసాగింపు)

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి):- సర్, ప్రివేట్ మోషన్ ఇచ్చాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జేరో అవర్ ఇచ్చాను. కూర్చోండి.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- అధ్యక్షా, నల్గొండ జిల్లాలో దేవరకొండ, నల్గొండ, వలకుర్తి, ములుగోడు, నక్కెకల్ - ఈ అయిదు నియోజకవర్గాలలో సాగునీరు ఇవ్వేది ఎస్.ఎల్.బి.సి. దేని గురించి అనేకసార్లు మాట్లాడాము. కానీ మంత్రి తుమ్మల నాగేశ్వరరావుగారు ఏమంటారంటే చౌహాన్ మేము ఏం చేసినా చేసిన దానికి ఏమీ అనరు అంటారు. గతంలో అన్నారు. డిండి పూజెక్టు, నా నియోజకవర్గంలో పేర్యాల పూజెక్టు రెండూ పూర్తి చేశారు. దానికి నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు. కానీ ఎస్.ఎల్.బి.సి. విషయంలో ఇల్లు అలకగానే పండుగ కాదు. 1999 సెప్టెంబర్ 1కి అయినా సాగునీరు ఇస్తామన్నారు కానీ ఏ దశలో ఉంది? 1998-99కి మేరు రూ. 70 కోట్లు ఇచ్చారు. రూ. 11 కోట్లు 40 లక్షలు జీతభత్యాల కోసం అయింది. రూ. 50 కోట్ల పనులకు

ఉంది. అందులో రూ. 48 కోట్లు పని చేసిన దానికి చెల్లించారు. రూ. 10 కోట్ల ఉంది. ఇప్పుడు ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి.కి రూ. 27 కోట్ల ఇచ్చారు. ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి.కి కావలసింది హెడ్ వర్క్కు కానీ, పంప్ హౌస్, సెర్ప్స్ వోల్, సెర్ప్స్ ట్యాంక్, టన్నల్ వేటన్నిటికీ రూ. 435 కోట్లు అవసరం అయితే రూ. 27 కోట్లు ఇచ్చారు. బి.హెచ్.ఇ.ఎల్.కు రూ. 18 కోట్లు రిలేజ్ చెయ్యగా, వారికి రూ. 9 కోట్ల ఇచ్చారు. లక్ష్మీ నెంబర్ 9 మిగిలింది. రూ. 589 కోట్లు బడ్జెట్ ఎటాకేషన్లో మార్చి 31 నాటికి పని జరగాలంటే మన ముఖ్యమంత్రిగారు మా జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు రూ. 100 కోట్లు అదనంగా ఇస్తామన్నారు. నాగేశ్వరరావుగారు మీర్జాలగుడా వస్తే వారూ పక్కబీంచారు చాలా సంతోషం. రూ. 100 కోట్లు ఇస్తే మార్చి 31 నాటికి వేక్ కెనాల్స్ పని అగకుండా జరుగుతుంది అదీ ఇవ్వాలి. ఎస్.ఎల్.బి.సి. ప్యాకెట్టు గుండెకాయ వంటి మోటార్లకు రూ. 72 కోట్లు కావాలని అంటున్నారు. హెడ్ వర్క్కు రూ. 70 కోట్లు కలిపితే మొత్తం రూ. 142 కోట్లు కావాలి. కనీసం రూ. 100 కోట్లు అన్నా ఇవ్వామని అడుగుతున్నాము. రూ. 100 కోట్లు ఇచ్చి, పని పూర్తి చెయ్యాలి.

12.20 ఇంకో ముఖ్యమైన విషయం. తాళ్లపల్లి నుండి మెయిన్ టెన్ ఎలక్ట్రిసిటీ మ. 220 కె.వి. సబ్స్టేషన్కు చెయ్యాలి దానికి ఇంతవరకు సర్వే చేయలేదు. 1999 సెప్టెంబర్లో మీరు నేళ్లు ఇప్పి ఎకెబిఆర్ ట్యాంక్ నీంపుకుని ఏమయినా దానిని ఎక్స్టిబిషన్ సెంటర్లో పెడతారా? ఇంతవరకు హెడ్ రెగ్యులేటర్ కెనాల్స్ సర్వే జరగలేదు. కాబట్టి ఇది మీరు సర్వే చేయించండి. పూజలు మిమ్ములను నమ్ముతారు.

ఇంకో ముఖ్యమైన విషయం. లింక్ కెనాల్ పనులు చురుకుగా జరుగుతున్నాయి. మీరు రూ. 52 కోట్లు ఇచ్చారు. కాని రైతులు కంట్రాక్టర్లను, ఇంజనీర్లను తన్నీ పంపించారు. ఎందుకంటే వారి క్యాప్ కాంపెన్సేషన్, ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ఇవ్వలేదు. కనుక వారి క్యాప్ కాంపెన్సేషన్, ల్యాండ్ అక్విజిషన్ కాంపెన్సేషన్ త్వరగా ఇప్పించండి. పి.ఎ. పల్లి మండల్ హెడ్క్వార్టర్స్ గ్రామంలో సగం గ్రామం మునిగిపోతుంది అంటున్నారు. ఇంతవరకు దానిని ఫైనల్ చేయలేదు. అందుకని ఆ పి.ఎ. పల్లి గ్రామం ఫైనల్ చేయించండి.

(డా. అబ్దుల్ రెహమాన్, ఎస్. అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

ఎక్స్టిడక్ట్ కెనాల్స్ కట్టారు. చాలా సంతోషం. మే వాయాములో రెండు పూర్తి అయ్యాయి. నా నియోజకవర్గంలో రెండు ఎక్స్టిడక్ట్ కెనాల్స్కు, మెయిన్ కెనాల్కు మధ్యలో పెద్ద సారంగం ఉంది. నేళ్లు వదిలితే అక్కడ నుంచి ఎక్కడికి పోతాయి? ఆ లింక్స్ కూడా ఫిలిప్ చేయండి. రూ. 10.30 కోట్లు మీరు ఇచ్చారు. సి.ఓ.సి.లో ఇంతవరకు ఫైనల్ చేయలేదు. అదీ చేయించండి ఇంతకు ముందు చెప్పిన లింక్స్ గురించి మీ దగ్గరకు రాబోతోంది. మీ దగ్గర నుంచి ముఖ్యమంత్రిగారి వద్దకు పోతుంది అంటున్నారు. కాబట్టి లింక్స్ పూర్తి చేయించండి. రూ. 100 కోట్లు

తక్షణమే రిటేజ్ చేయించి మార్పి వరకు పని పూర్తి చేయించాలని కోరుతున్నాను. మీరు నేసిన దానికి నేను ముందే ధన్యవాదాలు చెప్పాను. దీనికి మాత్రం నేను బాధను వెలిబుచ్చు తున్నాను. మీరు పెత్తికలకే పరిమితం అయితే కాదు మీరు కమిటీస్ వేశాము, ఆ కమిటీలో చౌనానీ నేను కూడా మెంబర్స్ అని మంత్రిగారు అంటారు. అది ఏమి కమిటీ అండే? 25 నాడు మేటింగ్ ఉంది. అసెంబ్లీ జరుగుతోందన్న సాకుతో అధికారులు దానిని హాయిదా వేశారు. ఇరిగేషన్ పిన్సిపాల్ సెక్రటరీగారి దయాదాక్షిణ్యాలతో ఆ మేటింగ్ నడుస్తున్నది. నేను చెప్పిన పాడ్ వర్క్కు గురించి మంత్రి నాగేశ్వరరావుగారికి బాగా తెలుసు. రూ. 100 కోట్లు పక్కబించారు. ఇప్పుడు చెప్పాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కుమ్రల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, 2 ప్యాజెక్టు మీద పెట్టే ప్రతి ప్లాన్ కానీ, ప్రతి పని గౌరవ శాసన సభ్యుల ముందు పెట్టి వారి కోరిక మీద వారు చెప్పిన సూచనల మీదకు ఖర్చులు జరుగుతున్నాయి. ఆ ప్యాజెక్టుకు డబ్బు ఇబ్బంది లేదు. ఎలక్ట్రిసిటీకి ఇవ్వాలన్నా. హెబరర్లకు ఇవ్వాలన్నా ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు ఇస్తాము. చౌనానీగారు బాదపడవలనీ అవసరం లేదు. చౌనానీగారు చెప్పిన ఇంఫార్మేంట్ వర్క్స్ అన్నీ బేకప్ చేస్తాము.

శ్రీ బద్వం బోరెడ్డి:- అధ్యక్షా, దాదాపు 20 సంవత్సరాల నుంచి పబ్లిక్ పోల్స్ డిపార్ట్మెంట్లో ఇంజనీర్లకు ప్రమోషన్స్ లేక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఆ డిపార్ట్మెంట్లో చాలా వరకు డి.ఇ.లు, ఇ.ఇ.లు, ఎస్.ఇ.లు చీఫ్ వరకు సి.ఇ.లు ఇంజనీర్ ఇన్ ఛీఫ్లు కూడా రిటైర్ అయిపోతున్నారు. ముఖ్యంగా పబ్లిక్ పోల్స్ డిపార్ట్మెంట్కు సంబంధించి 1996లోన సుప్రీం కోర్టు జడ్జిమెంట్ ఇచ్చింది. టీబిఎస్ఎల్లో వారికి ఉన్న డి.పి.సి. లిస్టును తప్పకుండా ఇంప్లిమెంట్ చేయమని చెప్పింది. మళ్ళీ 1996లో ఏ రకంగా అయితే సుప్రీం కోర్టు జడ్జిమెంట్ ఇచ్చిందో అదే రకంగా 1998లో కూడా జడ్జిమెంట్ రావడం జరిగింది. జడ్జిమెంట్ ఇచ్చిన తరువాత కూడ ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకోవడం లేదు. అయితే 11.9.98 నాడు ఏదయితే సుప్రీం కోర్టులో ఫైల్ అయిన తరువాత 18 సెప్టెంబర్ నాడు ఈ జడ్జిమెంట్ వచ్చింది. ఈ జడ్జిమెంట్ ప్రకారం నాలుగు నెలల్లో డి.పి.సి.ని రెగ్యులర్లైజ్ చేయమని, ప్రమోషన్స్ ఇవ్వమని చెప్పారు. అయినా కూడా పబ్లిక్ పోల్స్ డిపార్ట్మెంట్ వారు ముఖ్యంగా పిన్సిపాల్ సెక్రటరీ ఎవరైతే ఉన్నారో కంటిఫైల్ అంటే సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన విషయం మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ఏ రకంగా చెప్పారు అన్న విషయం.

"I submit that I have great respect for the judiciary and the same is the position of the Government which took the decision. In my entire career of 25 years, I have never disobeyed and judicial order". అంటే గతంలో కూడా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఛీఫ్ సెక్రటరీగారు కూడా అదేరకంగా పిన్సిపాల్ సెక్రటరీగా ఉన్న అర్జునరావుగారు రైటింగ్లో సుప్రీంకోర్టు వారికి అపాలజీ చెప్పినా కూడా ఈ రోజుకు అమలు కావడం లేదు. ఇప్పుడున్న పిన్సిపాల్ సెక్రటరీ నేను ఎప్పుడూ కూడ కోర్టు ఆర్డర్ విస్మరించను

ఒకే చేస్తాను అని ఒక వైపు చెబుతూ రెండు, మూడు నెలలైనా ఎందుకు చేపట్టడం లేదు? గతంలో ప్రిన్సిపాల్ సెక్రటరీగా ఉన్న ఆరోగ్యగారు జి.ఓ. ఎం.ఎస్.ఎం-77 తీశారు. 17-3-97 నాడు. ఇస్కూల్ బై ఆర్డర్స్ మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్ట్మెంట్.

సుప్రీం కోర్టు జడ్జిమెంట్ ఇచ్చినా అప్పుడున్న ప్రిన్సిపాల్ సెక్రటరీగారు 17-3-97లో డి.పి.సి లిస్ట్ ఏదయితే ఛేసిందో దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేయకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? ఈ యొక్క లిస్ట్లో ఉన్న విషయాన్ని మే దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఎవరైతే సీరియల్ నెం. 22 లో శ్రీ కె. భాస్కరరావు, డి.ఇ. 23 నెంబరులో శ్రీ ఎం.జి. పాండురంగచార్య, జె.ఇ. 24 నంబరులో శ్రీ కె.ఎ. కేశవరావు జె.ఇ. లిస్ట్లో ఉంటే వీరికంటే వెనుక ఉన్న వారు అంటే సీరియల్ నెం. 34లో ఫయిముద్దీన్ సాహెబ్, ఇ.ఇ. సయ్యద్ అబ్దుల్ అలీ, ఎం.ఎ.మజీద్, సత్యనారాయణ, నర్సింగరావు, శ్రీధరరావు, మనోహర్, చౌహాన్, రవీంద్రా చారి, హనుమంతాచారి, రామచంద్రాచారి ఇంతమంది 22 నెంబరులోపు ఉన్న వారికి ఇవ్వకుండా 42 పైన ఉన్న వారికి ప్రమోషన్స్ ఇవ్వడం తీరని అన్యాయం. వారు ఉద్యోగంలో చేరి జె.ఇ.లుగా ఇ.ఇ.లుగానే రిటైర్ కావడం ఎంతవరకు సమంజసం? ఇది నేను ఇచ్చిన లిస్ట్ కాదు. ఈ లిస్ట్ మేకు పంపుతున్నాను. ఇది ప్రిన్సిపాల్ సెక్రటరీగారు 17-3-97 అంటే సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన ఆర్డర్ ప్రకారం డి.పి.సి. కూర్చున్నప్పుడు చంద్రశేఖరరావు ఉన్నప్పుడు సబ్జిక్ట్ చేయడం జరిగింది. ఇంజనీర్ ఇన్ ఛీఫ్ చంద్రశేఖరరావు కంటిన్యూ క్రింద పిటిషన్ దాఖలు చేసుకున్నాడు. కె. మాధవరావుగారు ఉన్నప్పుడు, ఎస్.ఎస్. హరిహరన్ ఉన్నప్పుడు. ఫైనల్గా సుప్రీం కోర్టు ఆర్డర్ ఇచ్చింది. 4 నెలల్లో చేయకపోతే మళ్ళీ ఒకసారి కంటిన్యూ క్రింద మంత్రివర్గం పోవలసిన అవసరం ఏర్పడుతుంది. కాబట్టి ఆర్డర్ చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

లెటెన్స్ పోజిషన్ చెబుతున్నాను. ఇ.ఇ.-1, సి.ఇ.-1, ఎస్.ఇ.లు 16, ఇ.ఇ.లు 70, డి.ఇ.ఇ.లు 135 పోస్తులున్నాయి. కాబట్టి నేను మే ద్వారా కోరేది సుమారు 200 పోస్తులు ఖాళీగా పెట్టుకుంటే వ్యాదరాజ్ మెట్రోపాలిటన్ వర్క్స్ కానీ రూరల్ డెవలప్మెంట్లో ఉన్న వాటర్ వర్క్స్ కానీ, మునిసిపల్ వాటర్ వర్క్స్ కానీ, డ్యూనెజీ వర్క్స్ కానీ కార్పొరేషన్లో ఉన్న పనులు చేయడంతో కానీ ఎంతామందికి ఇబ్బంది కలుగుతుంది. వారి ప్రతిభతో బాటు వారికి ఉన్న సీనియారిటీ మొత్తం పోతుంది. నిజంగా వారు ఎంతో కష్టపడి పని చేయడానికి ముందుకు వస్తారు. అసలు ప్రమోషన్స్ ఇవ్వకుండా ఎన్నో ఇబ్బందులు పెడుతుంటే వారు లీపుల మీద కూర్చునే పరిస్థితి తీసుకురావడం సమంజసం కాదు. ఇవాళ పనులు బాగా జరగాలంటే ఇంజనీరులు 12-30 చాలా మంది వుండాలి. సగం మంది లీపు పెట్టిన తరువాత పనుల నాణ్యత మ. కోల్పోయి కరపష్టానికి దారి తీసి ప్రభుత్వ ధనం వృధా అయిపోతున్నది. 'రాజుల పైనలు రాళ్ళపాలు'. అయిపోతున్నవి. ఇది ఎంతవరకు మంచెదని అడుగుతున్నాను. ఇవాళ ఇంజనీర్-ఇన్-చీఫ్ కూడా ఇన్ఫార్మిగా వుండడం అనేది మంచి పద్ధతి కాదు. వాళ్ళను రెగ్యులర్లైజ్ చేసి వెంటనే ప్రమోషన్స్ ఇవ్వడానికి మంత్రివర్గం

تعلق رکھتے تھے اور وہ کس پارٹی سے وابستہ تھے۔ اس بزرگ نے صرف اتر پردیش حکومت کے خلاف ایک فتویٰ دیا تھا کہ وہ ہمالیہ کی حکومت سرسوتی گانے کو ہراسکول میں گھونٹنے کی ضرورت دے اسکے خلاف انھوں نے سارے اتر پردیش کے مسلمانوں کو کہا تھا کہ اپنے لوگوں کو گھونٹنے کی ضرورت دے اسکے خلاف انھوں نے سارے اتر پردیش کی حکومت اسلئے یہاں کے بی جے پی کے لوگ یہ قتلہ نذر آتش کئے ہیں۔ ان لوگوں کے خلاف کیوں قانونی کارروائی نہیں کئے اور نہ ہی انھیں گرفتار کیا گیا حکومت کو بھی چاہیے کہ اسکی مخالفت کرے۔ اگر ڈسمبر کا دن قریب آ رہا ہے اسلئے پولیس مسلمانوں کو ہراسمنٹ کر رہی ہے۔ اگر ڈسمبر کے دن جلگو ہلاک ڈے مانتے ہیں۔ میں حکومت سے یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ آخر آپ کی کیا پالیسی ہے اسکا اعلان کریں تاکہ عوام بھی اسکی پارٹی کی پالیسی کو سمجھ سکیں پولیس اولڈ سٹی کے اندر جتنے بھی علم آرگنائزیشن ہیں انھیں ہراسمنٹ کر رہی ہے۔ ہمارے اتنے بڑے عالم دین کا قتلہ بنا کر یہ اسرائیل کے پاس جلایا گیا پولیس انھیں گرفتار نہیں کر سکی۔ یہ لوگ یہاں کے امن کو خراب کرنے کی کوشش کر رہے ہیں پولیس مسلمانوں کے عملوں کے اندر ہراسمنٹ کر رہی ہے۔ عوام سسر صاحب صرف نوٹ کر لینے سے کچھ ہونوالا نہیں ہے۔ آپکو چاہیے کہ اس تعلق سے سنجیدگی کے ساتھ ہونچنا چاہیے۔

غمری اے۔۔۔ مادھواری لڈی:۔۔۔ امان اللہ خان صاحب نے جو کچھ کہے ہیں میں سب نوٹ کر لیا ہوں۔ انھوں نے کہا کہ حقوق مسلمانوں کی تلاشی لی جا رہی ہے دوسرے فرقہ کے لوگوں کی نہیں کیا جا رہی ہے یہ بات غلط ہے بلکہ امن برقرار رکھنے کیلئے چیک اپ کیا جاتا ضروری ہے میرا دی کی تلاشی لی جاتی ہے۔

غمری محمد امان اللہ خان:۔۔۔ مولانا ابوالحسن ندوی صاحب کا جو قتلہ بنا کر نذر آتش کیا گیا وہ بہت ہی برا کام ہے۔ انھیں مارے ہندوستان میں ہی نہیں ملک کے باہر تمام اسلامی ممالک کے لوگ انکو بہت ہی عزت و احترام کرتے ہیں۔ وہ بہت ہی اسلامی بکال ہیں۔ انکے قتلے کو جلا نہ لیتا ہی معیوب بات ہے جو بھی لوگ جلائے ہیں انھیں گرفتار کرنا چاہیے انکے خلاف قانونی کارروائی کرنا چاہیے یہ اسرائیل کے پاس مجھے پولیس کا پیکٹس رہتا ہے اسوقت پولیس کیا کر رہی تھی کیوں انھیں گرفتار نہیں کی۔ اس تعلق سے حکومت کی کیا پالیسی ہے حکومت کو چاہیے کہ کھل کر عوام کے سامنے اپنے پالیسی کا اعلان کریں۔ کسٹر پولیس روزانہ ایک بیان اخبارات میں دے رہے ہیں غمری اے۔۔۔ مادھواری لڈی:۔۔۔ امان اللہ خان صاحب نے جو تھیلی بیان دے ہیں میں اسکو نوٹ کر لیا ہوں۔

غمری محمد امان اللہ خان:۔۔۔ آپ اپنی پالیسی کا اعلان کریں۔ آپ جی جی پی کے ساتھ جب سے ملے ہیں ہلاک ڈے کے تعلق سے آپ کی کیا پالیسی ہے لوگوں کو معلوم ہو جائے کہ آپ کی کیا پالیسی ہے۔ قتلہ بنا کر جلائے والوں کو کیوں گرفتار نہیں کیا گیا۔

12.40 | అధ్యక్షా, ఈ ఆగష్టు హౌస్‌లో యిప్పుడే చెప్పమని నేను అడగడంలేదు. మ. అన్ని డిజియల్స్ తెలుసుకొని రేపు చెప్పమనండి. రోజూ కమిషన్ ఆఫ్ పోలీస్ ప్రజలను అరెస్టు చేస్తున్నారు. అలా అయితే ఎలా? యిది మీ పాలసీనా చెప్పండి. డిసెంబర్ 6 నాడు బ్లాక్ డే ప్రోసెషన్‌కు అంగీకరించండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- డిసెంబర్ 6 నాడు లా అండ్ ఆర్డర్‌ను కాపాడడం కోసం మా పాలసీని మేము అనుసరిస్తాము. రెండు సంవత్సరాల క్రితం డిసెంబర్ 6 నాడు ప్రోసెషన్ జరగడం, ఫైరింగ్ జరగడం, అన్నీ వారికి కూడా తెలుసు. దాని పైన కమిషన్ చేశాము, రిపోర్టు కూడా వచ్చింది. వచ్చే డిసెంబర్ 6 నాడు లా అండ్ ఆర్డర్‌ను కాపాడడం కోసం తీసుకోవలసిన చర్యలన్నీ తీసుకుంటాము. హిండువులు కానీయండి, ముస్లింలు కానీవ్వండి అందరికీ రక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన వుంది. మతసామరస్యాన్ని కాపాడుకుందాము.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, బాబీ హుజురా బాబ్‌లో పొందువులంతా సపోర్టు చేస్తున్నారు మమ్ములనే.

ఫైర్మన్:- వాట్ ఈడ్ యువర్ పాయింట్?

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అబ్దుల్ హసన్ అలీ నద్వీగారు ఇండియాలోనే కాదు, ప్రపంచం మొత్తంలోనే గొప్ప స్కాలర్. ఆయన బొమ్మను ఎవరు, ఏ పార్టీవారు కాలబెబ్బారో తెలుపవలసిందగా కోరుతున్నాను. కమిషన్ ఆఫ్ పోలీస్ రోజుకు ఒకరకంగా స్టేట్మెంట్స్ యిస్తున్నారు. అరిస్టు చేస్తామంటున్నారు. అరిస్టు చేయించండి, తుపాకి చూపించండి. మేము సిద్ధంగా వున్నాము. లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్టెయిన్ చేయండి.

ఫైర్మన్:- వాట్ దు యు వాంట్? ఫైర్తో దయచేసి కోఆపరేట్ చేయండి.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- చంద్రబాబునాయుడు గవర్నమెంట్ వచ్చాక బాగానే లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్టెయిన్ చేస్తున్నారు. ఫాంఫెల్డ్స్ వేసిన సంఘటనకు సంబంధించి బాగానే స్పెక్స్ తీసుకున్నారు. ప్రభుత్వ పాలసీ ఏమిటి? బ్లాక్ డే ఎందుకు అపోజ్ చేస్తున్నారు? రోజూ కమిషన్ ఆఫ్ పోలీస్ రకరకాల స్టేట్మెంట్స్ ఎందుకు యిస్తున్నారు? ఎందుకు ముస్లింలను పారాస్ చేస్తున్నారు? అబ్దుల్ హసన్ అలీ నద్వీగారి బొమ్మను ఎందుకు తగలబెట్టారు?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఎన్నిసార్లు జవాబు చెప్పాతి? డిసెంబర్ 6 నాటి సంఘటనను అందరూ ఖండించాము. నిరసన తెలియజేశాము. ఎవరూ హరించలేదు. ఇప్పుడు కూడా ఖండిస్తున్నాము. డిసెంబర్ 6 నాడు హైదరాబాదులో ప్రోసెషన్ జరిపిన సందర్భంగా జరిగిన సంఘటనలు అందరికీ తెలుసు. బ్లాక్ డే సందర్భంగా ప్రోసెషన్

తేసుకుంటామంటే వద్దంటున్నాము. అట్లాంటి ప్రొసెక్యూషన్ తీసినప్పుడు గౌడవలు జరిగాయి పొందువుతేనా సరే, మున్సింగిలయినా సరే, శాంతిభద్రతలను కాపాడడానికి ఛర్యలు తీసుకుంటాము. వారిని కాదని వేరిని, వేరిని కాదని వారిని అరెస్టు చేయడం లేదు. చెక్ప్ షేస్-విషయంలో అడగవలసిన అవసరం లేదు. గవర్నమెంట్ పాలిస్ అందరికీ తెలుసు. ఈ రాష్ట్రంలో కానివ్వండి, హైదరాబాదులో కానివ్వండి లా అండ్ ఆర్డర్స్ను కాపాడడంలో, మత సామరస్యాన్ని కాపాడడంలో ప్రభుత్వం ఏమే ఛర్యలు తీసుకుంటోందనేది అమానుల్లాఖాన్ గారికి బాగా అర్థం అయ్యే వుండాలి. గవర్నమెంట్ పాలిస్ సరిగానే వున్నది. పాలిస్ ప్రకారం పని చేస్తున్నాము. There is no dispute with regard to the maintenance of law and order.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, మేకు ఇవ్వండి.

Chairman:- He will take action. Whatever you said, he responded. Your point has been noted down by the Minister. He said he will take action. What more else you want?

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధికార, తమరు మా రెస్పాబ్లిక రావాలి. అధికార నిన్న జరిగిన సంఘటనకు సంబంధించి, పూర్వాహ్వాతో అబ్దుల్ వాసన్ అలీ నడ్డగారి బొమ్మను కాలబెట్టింది ఎవరు? ఉండుతో ఏయే పార్టీల వారున్నారు? అటువంటి వారిపైన కఠిన చర్యలు తీసుకుంటారా, లేదా? డిసెంబర్ 6వ తేదీ వొగ్సెషన్ విషయంలో హాజ్ జోన్ కమిషనర్ ప్రాజెక్టర్ రకరకాల స్పెషియల్స్ యిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ప్రభుత్వ పాలనీ ఒకటే. ఆ సంఘటన విషయంలో వర్గ తేసుకుంటాము. ఏ పార్టీ వారు అయినా, ఎంత పెద్ద నాయకులయినా, ఎం.ఎల్.ఏలు ఎం.పి.లు అయినా, ఎవరయినప్పటికీ ప్రభుత్వం ఉరుకోదు. అడ్డంకు, తమకు తెలుసు గత మూడున్నర సంవత్సరాలుగా రాష్ట్రంలో ఏ పాలనీ వుందో తమకు తెలుసు. అందువల్లనే హైదరాబాదులో ఘర్షణలను కంట్రోల్ చేయగలుగుతున్నాము. ఏ పార్టీ వారయినా ఉరుకోము. జరూర్ యాక్సన్స్ లే ప్రేంగే.

نشری عمت از احمد خان:۔ محکمہ پولیس میں ۶۱۹۸۴ بیاج کے دیس آئی کیونکہ ایک دیس (سٹ ہائی ٹی) تھا جس میں
ایس آئی سے سہ آئی ترقی دینے کیلئے اس غیر مت میں سے کچھ ایس آئر کو ترقی دے دی گئی اور کچھ ایس آئر کو ترقی دینا تھا۔ اس
دو دن ۶۱۹۸۵ کے وارنٹ تقر شدہ ایس آئر ٹریبیونل کورٹ سے رجوع ہو کر انٹیم بایستہ حاصل کئے تھے۔ اس کورٹ کی
پالیٹ کے مطابق ۶۱۹۸۵ بیاج کے ایس آئر کو ترقی دے دی گئی۔ اسکے بعد محکمہ پولیس نے ایک جی او ۶۷/۶۷/۱۱ بنا کر
۶۷-۱۱ کے جواب کو جاری کیا گیا تھا۔ اس جی او کے خلاف ۶۱۹۸۴ بیاج کے ایس آئر ہائی کورٹ سے رجوع ہوئے۔ ہائی کورٹ
نے اس جی او کو ختم کر دیا۔ ہائی کورٹ کے فیصلہ کے مطابق ۶۱۹۸۴ بیاج کے ایس آئر کو ترقی دینا تھا لیکن پولیس

ڈپارٹمنٹ اس فیصلہ کو رد عمل نہیں لا رہا ہے۔ اسی دوران کمشنر پولیس نے ۵ دس آئرس جو ۱۹۸۵ء میں آج سے تعلق رکھتے تھے انھیں ایس ایچ او بنکر شہر کے ۵ پولیس اسٹیشنوں پر تعینات کیا گیا۔ یہ قانون کے برخلاف ہے جبکہ ۱۹۸۳ء میں آج سے ایک سی لٹ بنی ہوئی ہے جسکو اپروڈیسی لٹ کہا جاتا ہے۔ حکومت کو چاہیے کہ فوری اس لٹ کے تحت ایس آئرس کو ترقی دیں۔ انھیں سے بعض دس آئرس وظیفہ پر مٹ گئے ہیں۔ سارے اولڈ سٹی کے اندر صرف دو مسلمان ایس آئی ہے باقی سب سوسہ فرقہ سے تعلق رکھتے والے ہیں۔ جو اردو سے واقف نہیں ہیں پولیس والے اولڈ سٹی کے اندر لوگوں کی تلاشی کر رہے ہیں مگر فوری لوگوں پریشان کر رہے ہیں۔ میں موم مندر صاحب سے گلہ اڑا کر بتا ہوں کہ پولیس اولڈ سٹی کے اندر غیر مذہبی طور پر مسلمانوں کو پریشان کر رہی ہے۔ اسکو روکا جائے۔ مکہ مسجد کے پاس سے لیکر شاہ علی بندہ تک پولیس کا بندوبست کیا جا رہا ہے۔ نماز پڑھنے آئینہ لالوگوں کو پریشان کیا جا رہا ہے۔ کیا شریف لوگ نماز پڑھنے کیلئے مکہ مسجد نہیں آسکتے۔ کیا نماز پڑھنے کیلئے فخرہ عناصر آتے ہیں۔ ایسا نہیں ہے۔ لوگ نماز پڑھنے کیلئے مکہ مسجد آنے سے گھبرا رہے ہیں۔ میں چیف منسٹر صاحب سے گلہ اڑا کر بتا ہوں کہ مکہ مسجد کے پاس جس طرفیہ سے پولیس کا انتظام کیا جا رہا ہے ایسا نہ کیا جائے۔ جسکی وجہ سے لوگوں میں خوف پیدا ہو رہا ہے۔

شری اے۔ مادھوا ریڈی :- ممتاز احمد رحمان صاحب نے ایس آئی کے بد موثری کے تعلق سے کہے ہیں اور ہائی کورٹ کے فیصلہ کے تعلق سے بھی کہے ہیں میں اسکو نوٹ کر لیا ہوں ضرور امپور کارروائی کروں گا۔ مکہ مسجد کے پاس پولیس فورس کو تعین کئے ہیں۔ سپر اعتراض بھی ضرورت نہیں ہے کیونکہ امن و ضبط قائم رکھنے کیلئے پولیس کا بندوبست کرنا ضروری ہے۔

شری ممتاز احمد رحمان :- مکہ مسجد کے پاس ہی قریب میں اسے سی پی آفیس موجود ہے وہ دیکھ لے سکتے ہیں۔ شری اے۔ مادھوا ریڈی :- پولیس کو مکہ مسجد کے باہر رکھیں مگر راستہ کو بند نہیں کئے ہیں امن و ضبط برقرار رکھنا حکومت کا کام ہے پولیس کا بندوبست رکھنا ضروری ہے کیونکہ اس سے پکا کیا گولی فوری ہوئی آپکا اچھا معلوم ہے۔

شری ممتاز احمد رحمان :- پولیس کو ٹھیک کر ایک تاشا بنا دے ہیں۔ مکہ مسجد کے دروازے کے پاس سے شاہ علی بندہ تک پولیس رکھی گئی ہے۔

شری اے۔ مادھوا ریڈی :- نماز پڑھنے والوں کو کوئی خلل پیدا نہیں ہو رہا ہے۔ پولیس کو رکھنے کا مقصد صرف امن و ضبط برقرار رکھنا ہے تاکہ شہر میں کوئی گڑبڑ نہ ہو۔

شری ممتاز احمد رحمان :- ہم خود بھی امن چاہتے ہیں۔

شری اے۔ مادھوا ریڈی :- آپ دونوں ملکر رہے تو یہ گڑبڑی نہیں ہوتی۔

شری اسرار الدین اویسی :- تو جب سے بی جے پی کی تائید کئے ہیں اسوقت سے گڑبڑیاں ہو رہی ہیں۔ شری اے۔ مادھوا ریڈی :- بی جے پی ایم آئی کی تائید نہیں کر سکتی۔

12.50 శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన దగ్గర నుండి ము. రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు ద్విజించాయి. అందులో ముఖ్యంగా రైతుల మీద, బలహీనవర్గాల మీద, గిరిజనుల మీద జరుగుతున్న అన్యాయాలు, హత్యలను అత్యంత హత్యలుగా విశేషకరిస్తున్నప్పటికీ, ప్రభుత్వం నిమిత్తం నేరత్తిన్నట్లుగా వాటి మీద యాక్షన్ తీసుకోవడం జరగడం లేదు. దీనికి పూర్తిగా హామీ మిసిస్టర్ గారు రెస్పాన్సిబిలిటీ వహించవలసిన అవసరం ఉంది.

అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో అధికార పార్టీ ఆశ్రితపక్షపాతం, అధికార పార్టీ వ్యక్తులను కాపాడుకోవడంలో ఎక్కువగా ప్రభుత్వం చూచిస్తున్న శ్రద్ధ, వాస్తవాలను బయటకు తీయడంలో మాపించడం లేదు అనే దానికి అనేక సంఘటనలు నిదర్శనంగా ఉన్నాయి. శ్రీకాకుళం జిల్లా పాతపట్నం నియోజకవర్గం, పాతపట్నం మండలంలోని వాడ్డుబంగిలో గిరిజన ఆశ్రమ పాఠశాల ఉంది. దొర భాస్కరరావు అనే గిరిజన యువకుడు అక్కడ పొందే ట్యూటర్ గా పనిచేస్తున్నాడు. అతని ఉరు లాబర్ గామం. చిన్నడు అనే వ్యక్తి పాఠశాలలో చదువుకొంటూ విద్యార్థుల పట్ల అనేక పెకిలి చేష్టలు, వేషాలు చేస్తూ ఉండే ఈ పొందే ట్యూటర్ కంప్లయింట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. విద్యార్థులతో సంతకాలు తీసుకొని, దానిని పె అధికారులకు పంపింపే ప్లాన్ చేస్తూ ఉండగా, నాలుగవ ఫేబ్రరవరీ 10 గంటలకు అతన్ని హత్య చేయడం జరిగింది. సేతంపేట మార్గంలోని జామతోడ వద్ద ఇది జరిగింది. ఇందులో పాఠశాల ప్రధానపాఠ్యాయుడు ఈ సందర్భంగా ఇన్వెస్టిగావడం చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. ఈ సవర చిన్నడు అతని అనుయాయులు వచ్చి, గామ పెద్దలు పిలుస్తున్నారని చెప్పి భాస్కరరావుని రాత్రి 7 గంటల ప్రాంతంలో బయటకు తీసుకొనివెళ్లారు. ప్రత్యక్షంగా చూసిన సాక్షులు కూడ ఉన్నారు. తరువాత అతను అదే హాస్పిట్ రూమ్ లో ఉరి వేసుకున్నట్లుగా విశ్లేషించారు. ఇంతవరకు ఈ కేసు విషయమై పోలీసు కేసు ఫైల్ చేయలేదు. దయచేసి హామీ మిసిస్టర్ గారు సీరియస్ గా విచారి. ఈ వార్త విన్నవెంటనే కన్స్టేబుల్స్ పడిపోయారు. అదేవిధంగా కొన్ని బెదిరింపులు కూడా వచ్చాయి. సాక్షులు చెప్పకుండా అమాయకులైన గిరిజనుల నోళ్లు మూయిస్తున్నారు. కేసు పుర్వాపరాలు పరిశీలించి చూస్తే, ఆ రూమ్ లో అతను ఉరి వేసుకొన్న స్థలాన్ని పరిశీలించి చూస్తే, రూమ్ యొక్క ఎత్తు 10.5 అడుగులు ఉండి హ్యాంగింగ్ వేసుకొన్న తాడు పొడవు 6.5 అడుగులు ఉంది. చనిపోయిన భాస్కరరావు ఎత్తు 5.6 అంగుళాలు. మొత్తం కలిపితే 12.1 అడుగుల వరకు వస్తుంది. కాని 10.5 అడుగులు మాత్రమే ఎత్తు ఉన్న రూమ్ ను చూసినట్లయితే ఇది పూర్తిగా హత్య చేసి, ఆ తరువాత అత్యంత హత్యగా విశ్లేషిస్తున్నారనే విషయం స్పష్టం అవుతుంది. దీని మీద పోస్ట్ మార్టమ్ రిపోర్టు ఇంతవరకు ఓపెన్ చేయలేదు. వేటన్నింటి కారణాల దృష్ట్యా ఇందులో అధికారి పార్టీ సంబంధించిన వ్యక్తుల ప్రమేయం ఉందని తెలుస్తున్నది. కాబట్టి చనిపోయిన భాస్కరరావు కేసు విషయమై పోలీసు కేసు వెంటనే నమోదు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అంతేకాకుండా, దాని మీద అవసరమయితే ఎంకవైరీకి ప్రభుత్వం ఆదేశించాలి. చనిపోయిన ఆ గిరిజన కుటుంబానికి 5 లక్షల రూ.లు ఎక్స్ గ్రేషియాను ప్రభుత్వం చెల్లించాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దయచేసి వెంటనే పోలీసు కేసు నమోదు చేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- గౌరవ సభ్యురాలు జేరో అవర్డ్‌లో మెన్షన్ చేశారు. ఆ విషయాలన్నింటినీ నోట్ చేసుకొన్నాను. ఏమీ చర్య తీసుకొన్నామో ఆమెకు తెలియచేస్తాను. అంతేకాని జేరో అవర్డ్‌లో అడిగిన దానికి వెంటనే సమాధానం ఇవ్వాలి అంటే కుదరదు. నా దగ్గర ఇన్‌ఫర్మేషన్ లేదు.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- మీరు జేరో అవర్డ్‌లో ఎన్నిటికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చి సమాధానాలు చెప్పడం లేదు?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అందుకనే అన్ని విషయాలు నోట్ చేసుకొన్నాను, తీసుకున్న చర్య గురించి గౌరవ సభ్యురారికి తెలియచేస్తాను అని అంటున్నాను.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి:- సార్, నేను ప్రివిలెజ్ మోషన్ ఇచ్చాను. దానిని తీసుకోండి.

ఛైర్మన్:- జేరో అవర్డ్ అయిన తరువాత తీసుకొంటాను.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- సార్, మంత్రిగారిని సమాధానం చెప్పమనండి ...

ఛైర్మన్:- మీరు చెప్పింది విన్నారు. చాల క్లారిటీతో చెప్పారు. ఇంకా ఏమీ కావాలి? మీరు బ్రీఫ్‌గా చెప్పాలి. ఇందులో ఇంకా ఏమీ ఉంది? మీరు చెప్పారు, వారు విన్నారు.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- అన్ని పార్టీల వారికి సమానంగా ఇస్తామని స్పెకర్‌గారు చెబుతుంటారు. దయచేసి ఒక నిమిషం ఇవ్వండి. అధ్యక్షా, జరిగిన సంఘటనను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొనివస్తే, యధాలాపంగా అన్నిటికీ చెప్పినట్లుగా చేస్తాం, మాస్తాం అనే ధోరణిలో సమాధానం వచ్చింది. సంఘటన ఈ నెల 4వ తేదీన జరిగింది. ఇంతవరకు పోలీసు కేసు ఎందుకు నమోదు చేయలేదు? ఆధారాలు లభించినా, పోస్టుమార్డమ్ రిపోర్టు బయట పెట్టకుండా, ఆత్మహత్యగా చిత్రీకరించారు. దీని మీద ప్రభుత్వం రెస్పాండ్ కావలసిన అవసరం ఉంది. దీని మీద ప్రభుత్వం ఎట్లా స్పందిస్తుందో చెప్పమనండి. ఈ రోజే కేసును షేల్ చేయమని చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నేను చెప్పాను. చెప్పిన విషయాల్ని నేను నోట్ చేసుకొన్నాను దాని మీద ఏమీ చర్య తీసుకొన్నామో ఆమెకు చెబుతాను. జేరో అవర్డ్‌లో మెన్షన్ చేశారు. నా దగ్గర వెంటనే ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఉండదు. ఇందులో పోలీసులు ప్రారంభం చేస్తే వాళ్ల మీద చర్య తీసుకొంటాం. నిందితులు ఎవరైనా చర్య తీసుకొంటాం.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- ఎప్పటిలోగా దయచేసి చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మూడు, నాలుగు రోజుల్లో చర్య తీసుకొంటాం. ఆ విషయాన్ని తెలియపరుస్తాను.

శ్రీ జి. వేరశివారెడ్డి (కమలాపురం):- అధ్యక్షా, మే ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. కమలాపురం నియోజకవర్గంలో ఇటీవల కురిసిన అధిక వర్షాల వల్ల పొద్దు తీరుగుడు పంట, వేరుశనగ పంట పూర్తిగా దెబ్బతినిపోయాయి. కమలాపురం నియోజకవర్గంలోని వేరపునాయునిపాలెం, ఎర్రగొండపాలెం, కమలాపురం మండలాలలో దాదాపు 10 వేల ఎకరాల పొద్దు తీరుగుడు పంట ఈ వానల వల్ల చేతికి రాకుండా పోయింది.

1.00 | రైతులు ఇబ్బందిపడుతున్నారు. ఎన్నో ఎకరాలలో పంట దెబ్బ తింది. ఎన్ని మ. ఎకరాలలో పంట పోయిందో ఇంతవరకు రెవెన్యూ శాఖ గానీ, అగ్రికల్చర్ శాఖగానీ లెక్కలు వేయలేదు. దీనిపై రైతులు చాలా ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఈ పంట నష్టం చాలా అపారంగా జరిగింది. దీనికి తోడు కడప జిల్లాలో అధికంగా కురిసిన వర్షాలకు నష్టపోయిన రైతులకు ఇంతవరకు ఒక్క నయాప్లస్ నష్టపరిహారం చెల్లించలేదు. ప్రభుత్వం బ్యాంకు రుణాలను రేషిడ్యూలు చేయాలని అన్నారు. కొన్నిచోట్ల చేశారు గానీ ఎవరికీ లోన్లు ఇవ్వలేదు. ఈ సంవత్సరం కాఫీ ఇన్సూరెన్స్ చెక్కులన్నీ బ్యాంకులకు అందినా దానిని రైతులకు ఇవ్వకుండా దానిని బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేసుకోడానికి పథకం వేసుకొని ఆ రకంగా చేశారు. దీనివలన రైతులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. దీనిపై ప్రభుత్వం వెంటనే స్పందించాలని కోరుతున్నాను.

ఇక రెండవ సమస్య. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హయాములో నిర్మించబడిన రాయలసీమ ధర్మభీ పవర్ ప్రాజెక్టు రాయలసీమకు వరప్రసాదం వంటిది. దీని ఫస్ట్ ఫేజ్ పూర్తయి 420 ఎంపి పవర్ ఉత్పత్తి అవుతున్నది. సెకండ్ ఫేజుకు కూడా భారత ప్రభుత్వం నుండి అన్ని శాంక్ష్లను వడ్డిస్తున్నాయి. ఎందుకో ఈ శాంక్ష్ల వచ్చి 4 సంవత్సరాలు దాటినా ఇంతవరకు సెకండ్ ఫేజ్ ప్రారంభించలేదు. దీనికి కారణమైన మౌలిక సదుపాయాలయిన వాటర్, కోల్డ్, స్టేజ్ అన్నీ వున్నాయి కాబట్టి దీని ప్రారంభానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇందులో పుండే రెండు యూనిట్ల ద్వారా 420 ఎంపి పవర్ ఉత్పత్తి అవడానికి అవకాశం ఉంది. ఈ సెకండ్ ఫేజుకు సంబంధించి ఇటల్ సంస్థ రాయలసీమ ధర్మభీ పవర్ స్టేషన్ ను సందర్శించి దీనిని పూర్తి చేయడానికి ముందుకు వచ్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారు సభలోనే వున్నారు. ఈ ధర్మభీ పవర్ స్టేషన్ తెలుగుదేశం హయాములోనే ప్రారంభం అయింది. పూర్తి అయింది. సెకండ్ ఫేజు మొదలుపెట్టడానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. సేతారాం:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు జేరో అవర్స్ 3, 4 అంశాలు అడిగారు. నోటు చేసుకొన్నాను. అగ్రికల్చర్, కో-ఆపరేటివ్ పవర్ మంత్రివరులకు సమాచారం తెలియజేస్తాను. రాయలసీమ ధర్మభీ పవర్ ప్రాజెక్టు సెకండ్ ఫేజ్ గురించి చెప్పారు. తప్పనిసరిగా మంత్రివరులకు ఇన్ఫర్మేషన్ పాసాన్ చేస్తాను.

శ్రీ మత్తరెడ్డి రంగారెడ్డి (మలక్ష్మేట):- అధ్యక్షా, విజయవాడ జాతీయ రహదారి నెం. 9 వద్ద పెద్ద అంబర్ల పేట అనే గ్రామం ఉంది. అక్కడ కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ ఆఫీసు ఉంది. దాని ముందు ఒక రోడ్డు డివైడర్ను నిర్మించారు. దానిని ఒక పథకం, ప్రణాళిక లేకుండా నిర్మించడం వలన ఇప్పటికి దాదాపు 14 మంది రెండు నెలల్లో చనిపోవడంతో పాటు రోజూ గంటల తరబడి ట్రాఫిక్ జామ్ అవుతోంది. దీనికి ఒక పద్ధతి లేదు. ఈ విషయాన్ని సంబంధిత అధికారుల దృష్టికి చాలాసార్లు తేసుకొని వెళ్ళాను. ఈ మధ్యకాలంలో హౌంసిస్టరుగారు ఆ రూట్‌లో వస్తే గంటసేపు ఆగిపోవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. దీని మీద వెంటనే చర్య తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వం మంచి ఉద్దేశ్యంతోనే ట్రాఫిక్ జాం కావడనే ఉద్దేశ్యంతో నిర్మించినా అది ప్రణాళికా బద్ధంగా లేకపోవడం వలన చాలా ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. ఇప్పటికి 50, 60 వాహనాలు అక్కడ రోడ్డు మీద పడిపోయి పాడయిపోయిన పరిస్థితి ఉంది. దీనిపై వెంటనే చర్యలు తీసుకోకపోతే ఇంకా ప్రమాదం జరిగే అవకాశం ఉంది. ఇప్పటివరకు 50, 60 యాక్సిడెంట్లు జరగడానికి కారణం ఏమిటి? ఎందుకు ఇలా చేశారని సంబంధిత మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. దీనిపై వెంటనే చర్యలు తీసుకొని ప్రజల ప్రాణాలను కాపాడాల్సిన అవసరం ఉందని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. గోపాల కృష్ణారెడ్డి:- సభ్యులు చెప్పిన వివరాలు నోట్ చేసుకొన్నాను. దీనిపై వెంటనే చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. అమృత రామయ్య (ఇచ్చాపురం):- అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లా ఇచ్చాపురం నియోజకవర్గంలోని కవీటి మండలం ఇతవాని పాలెం గ్రామం ఉంది. అక్కడ గ్రామంలోకి సముద్రపు నీరు వచ్చి 3 ఇండ్లు కొట్టుకొని పోయాయి. దానికి నీధులు ఇచ్చే సందర్భంలో ఆర్ అండ్ బి చేయాలని ఒకరు అంటుంటే పంచాయతీరాట్ చేయాలని ఇంకొకరు అంటున్నారు. దీనిపై తేల్చుకుండా జిల్లా కలక్టరు పెండింగ్ పెడుతున్నారు కాబట్టి దీనిని వెంటనే పరిష్కరించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఆ గ్రామంలో 4 వల పై చీలుకు జనాభా వున్నారు. మొన్న స్కెచ్‌లో 3 ఇండ్లు పాడయిపోయాయి. దీనిపై వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- ఆ పర్మిక్యులర్స్ ఇవ్వమనండి సార్. తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాను.

శ్రీ డి. అమృత రామయ్య:- పర్మిక్యులర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. నీధులు విషయాలలో ఆర్ అండ్ బి బేక పంచాయతీరాట్ అంటున్నారు. ఎక్కడనుంచి తమరు ఖర్చు పెడతారో చెప్పండి.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- నేను తెలుస్తాను. నాకు ఆ పర్మిక్యులర్స్ ఇవ్వండి.

సభాకార్యక్రమము

ఛైర్మన్:- సేట్స్ మెంట్స్ టై ఛీఫ్ మినిస్టర్.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇది అతి ముఖ్యమయిన సమస్య. అగ్రికల్చర్ ల్యాండ్ గానే హాస్పెట్స్ గానే పెదవారికి డిస్పెన్సరీ వేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో యాక్చువల్ ప్లాన్ తయారు చేసుకొన్నాము. ఆ విధంగా రాబోయే రోజులలో ఒక నిర్దిష్టమయిన యాక్చువల్ ప్లాన్ ప్రకారం ఏమేమి చేయాలో అవన్నీ చేయడం జరుగుతుంది. ఈ రోజు చాలామంది పెదవాళ్లు ఇప్పటికీ కూడా ఇంటిజాగా లేకుండా కొంతమంది, వ్యవసాయం చేసుకోడానికి ముఖ్యాధికారి అయిన భూమి చూడా లేకుండా బాధపడే పరిస్థితి ఉంది. ఇటీవల ఒక సర్వే నిర్వహించి అందులో ఎంతమందికి ఇంటి జాగాలు కావాలి అన్నప్పుడు 8 లక్షల 50 వేల మందికి ఇంటి జాగాలు కావాలనే ఎస్టేమెంట్ వచ్చిందని తెలియజేసుకొంటున్నాను. ఇది మాత్రమే కాక మూడు సంవత్సరాలుగా ఇంటిజాగాలు 25 లక్షల మందికి ఇవ్వాము. దీనిమీద సుమారు 46 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టామని మీకు తెలియజేసుకొంటున్నాను. రాష్ట్రంలో ఇంటిజాగాలు అయితే ఇవ్వాము గానే ఇచ్చినవే తెలిపింగ్ చేయకుండా కరెంటు లేకుండా రోడ్లు మొదలయిన ఎటువంటి ఎమినిటీస్ లేకుండా

(Interruptions)

Chairman:- After C.M.'s statement we will take up 304. The C.M. is on his legs. He has started giving statement.

Sri Asaduddin Owaisi:- You have to protect my right.

Chairman:- Kindly co-operate. The C.M. is on his legs. Kindly co-operate.

Sri Asaduddin Owaisi:- What is this, Sir? 304 is very important. You have to protect my right.

Chairman:- The C.M. has already started giving the statement.

1010
మ.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

The Hon'ble Chief Minister has already started giving statement. Please resume your seats. Kindly co-operate with the Chair. I am repeatedly telling you.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, I am requesting you. This is very important issue. We have given notice under 304. You allow discussion on 304. Let the Hon'ble Chief Minister give his statement later You allow us now.

భైరత్తన్:- షేక్ సి.ఎం.గారు నీలబడి స్టేట్మెంట్ ఇస్తుంటే మధ్యలో ఆపేసి వద్దని అనడం మంచి పద్ధతి కాదు. దయచేసి మేరంతా కూర్చుని కోపరేట్ చేయండి. I am repeatedly requesting you.

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

(తేవ్ర అంతరాయం)

Mr. Deputy Speaker:- 304 is postponed to tomorrow. The motion is already moved. You discuss tomorrow.

Sri Asaduddin Owaisi:- I request you to take up 304. It is very important issue. What have you decided in the Ethics Committee?

Mr. Deputy Speaker:- Let him complete.

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, the Hon'ble Speaker gave a ruling.

శ్రీ పి. జనార్ధన్రెడ్డి:- ఇదేమిటి సర్. హౌస్ను మే ఇష్టం వచ్చినట్లు నడిపించు కుంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రికి ఎట్లా కావాలంటే అట్లా నడిపించుకుంటున్నారు ఈ హౌస్ను.

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుండి తేవ్ర అంతరాయం)

Mr. Deputy Speaker:- Please resume your seats. The C.M. has already started giving the statement.

శ్రీ ఎస్. పి. చిన అప్పల నాయుడు.- సర్, ఇది రౌడీయిజమా? ...

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- మేరే రౌడీయిజం చెస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి రౌడీయిజం చెస్తున్నారు.

(తీవ్ర అంతరాయం)

(శ్రీ అసదుద్దీన్ ఓవైసీ తీవ్ర అంతరాయం)

Mr. Deputy Speaker:- The Leader of the House can make statement at any time.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- 304 వున్నదని, ఇస్తున్నానని చెప్పిన తరువాత కూడా వారు స్టేట్మెంట్ ఇస్తే ఎట్లా సర్?

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- లేడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ స్టేట్మెంట్ ను స్పార్డ్ చేసిన తరువాత మధ్యలో ఎట్లా అవుతారు? The Chief Minister has already started giving his statement.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి:- సర్, వారికి ఇష్టంపవ్వినట్లు మాట్లాడుతున్నారు. నేను ప్రివీలేజ్ మోషన్ ఇవ్వబోతున్నాను.

(అంతరాయం)

సర్, వారు నోటికి వచ్చినట్లుగా పచ్చి బాశులు మాట్లాడుతున్నారు.

(శ్రీ అసదుద్దీన్ ఓవైసీ తీవ్ర అంతరాయం)

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, చిన్న సబ్జెక్ట్. ఈ రోజు బిజినెస్ ను మేరు ఫైనల్ చేశారు. మార్నింగ్ కూడా మాసారు. క్వశ్చన్ అవర్ అయింది. జేరో అండ్ మధ్యాహ్నం 1.00 గంట వరకు జరిగింది. ఏ విధంగా టైమ్ వేస్ట్ చేసారో మేకు తెలుసు. తమరు ఒక బులెటిన్ ను ఇచ్చారు. 3 నిమిషాలకంటే ఎక్కువ సేపు జేరో అవర్ లో చెప్పకూడదని తమరు ఒక బులెటిన్ ను ఇష్యూ చేసారు. అయినా కూడా మధ్యాహ్నం 1.00 వరకు జేరో అవర్ జరిగింది. వారు ఉదయం ఏ విధంగా హౌస్ ను ఆపారో మేకు మాసారు. ఈ రోజు చాలా ఇంఫార్మేట్ బిజినెస్ వుంది, 304 వుంది. నిన్న కూడా

తమరు మాసారు, సాయంకాలం వరకు కూర్చున్నారు. The Government is repeatedly telling and co-operating with you. ఒక ఇంఫార్మేంట్ అనౌన్స్మెంట్ను, లక్షలాది మంది పేద ప్రజలకు సంబంధించిన ఇస్యూను హౌజ్ ద్వారా తెలియజేయాలని అనుకుంటే, దానిని మీరు ఆపివేయాలంటే ఎట్లా? we are prepared to reply. The Government is always prepared. మీరు హౌజ్ టైమ్ను వేస్తే వేస్తూ ముఖ్యమైన అంశాలను తీసుకుంటుంటే ఈ విధంగా "ముఖ్యమంత్రిగారు ఎవరండీ మట్లాడడం" అని జనార్ధన్రెడ్డిగారు మాట్లాడడం మంచిది కాదు. అలా మాట్లాడడానికి అయినవారు? ఇందాక ఇష్టం లేదని ఆయన వాకౌట్ చేశారు. ఆ 26 మంది ఇష్టప్రకారమే నడిపించుకుందామంటే అట్లానే హౌజ్ను నడుపుకుందాం. We are leaving it to you.

(తీవ్ర అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్ధన్రెడ్డి:- సర్, వారికి ఒక న్యాయం, మాకు ఒక న్యాయమా? వారికి మైకు ఇవ్వారు, మాట్లాడారు, మాకు కూడా మైకివ్వండి

(అంతరాయం)

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, Point of Order.

Mr. Deputy Speaker:- Kindly quote the rule. What is your point of order?

Sri Gade Venkata Reddy:- I never go against any rule. I am clearly saying. సర్, వారి యాజమాన్యం మాస్టే కోపమూ, నవ్వు వస్తున్నాయి.

(అంతరాయం)

1:20 Sir, I raise a very specific point under Rule 298. Sir, ము. whenever the Hon'ble Chief Minister is coming forward to make a statement.... మా పార్టీ తరపున క్లియర్గా చెబుతున్నాము. మంచి కార్యక్రమాలు చేయడానికి మేము వ్యతిరేకం కాదు అనే అభిప్రాయం ముందు వారికి కలగాలి. అయితే ఈ హౌస్ అంటే ఒక రూల్, రెగ్యులేషన్, సాంప్రదాయం అనేది ఉంది.

(అంతరాయం)

సాంప్రదాయాలు ఉన్నాయి. పద్ధతులు ఉన్నాయి. అనాడు నేను రూల్ 298 క్రింద పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రైజ్ చేసినప్పుడు స్పీకర్గారు రూలింగ్ ఇస్తామని అన్నారు ...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రూల్ 298 చెప్పండి

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- రూల్ 298 వాయిలేషన్ జరుగుతున్న మాట చర్చకు వచ్చింది. దాని మీద తమరు రూలింగ్ ఇస్తామన్నారు. ఇంతవరకూ ఇవ్వలేదు. ఈ విధంగా బలహీనపర్గాలకు, పేదపర్గాలకు ఇచ్చిన కట్టించే స్టేట్మెంట్ కొత్తది కాదు. ఎప్పటి నుండో ఉన్న కార్యక్రమం. ఈ సభుత్వం కొత్తగా చేస్తున్న కార్యక్రమం కాదు. దాని గురించి కామెంట్ చేయదలచుకోలేదు. బలహీనపర్గాలకు, పేదపర్గాలకు, దళితులకు సహాయం చేస్తూ ఉంటే అడ్డు పడుతున్నామని మాట్లాడే పద్ధతి మంచిది కాదు. వారు పుట్టిన ముందే మేము ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చాము. వారి పార్టీ పుట్టిన ముందే ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చాము. 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమం క్రింద ఇచ్చిన కట్టించాము. ఏమే తెలియదని అనుకుంటున్నారు. అప్పుడు వారి పార్టీ పుట్టలేదు. కాంట్రీవర్స్ వద్దు. అనవసరంగా పోవోక్ చేయడం మంచి పద్ధతి కాదు. ఈ కార్యక్రమానికి మేము వ్యతిరేకం కాదు. ప్రొవీజర్ ఉంది. 304 ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్మెంట్ చేయడానికి మే పరిశుభాన్ని తీసుకున్నారు. మేము అడ్డు పడడం లేదు. కానీ అజెండా ఉంది. 304 తీసుకున్న తరువాత చెప్పమనండి. వెంటనే చెబుతామంటే ఎలా? మేము చెప్పిందే వేదము, రూల్స్, రెగ్యులేషన్స్ లేదు ఎప్పుడంటే అప్పుడే సి.యం. రెజిస్ట్రేషన్స్, కామెంట్స్, స్టేట్మెంట్స్ మూవ్ చేయాలంటే ఇది పద్ధతా? 304 తీసుకోమనండి. ముఖ్యమంత్రిగారు బలహీనపర్గాలవారికి, పేదవారికి ఏదయినా సహాయం చేస్తానంటే అందుకు మేము వ్యతిరేకం కాదు. కానీ హౌస్ నిబంధనల ప్రకారంగా చేయమనండి. మాకు అభ్యంతరం లేదు. 304 తరువాత వారిని చెప్పమనండి. సంకోచమే. తరువాత మేము చెప్పే అభిప్రాయాలు చెబుతాము. ఈ రెండు సమస్యలు తేలాలి. రూలింగ్ కావాలి. తరువాత ఈ ఇన్స్ట్రక్షన్ వేయాలి.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఒక చిన్న సబ్మిషన్. నేను కూడా ఈ ఆగ్జెండా హౌస్ లో 28 సంవత్సరాల నుండి శాసనసభ్యుడిగా ఉన్నాను. ఉర్దూ బాషను 8 పిల్లలలో సెకెండ్ ల్యాంగ్వేజిగా అమలుపరిచేదానికి సంబంధించి 304 ఉంది. అది ముఖ్యమయినది. అది తీసుకోవాలి. కానీ ఈనాడు జేరో అవరే 1.10 ని.ల వరకూ జరిగింది. మంచి కార్యక్రమమే. సమయం వృధా అయినది. దాని తరువాత ముఖ్యమంత్రి స్టేట్మెంట్ ఇస్తారు. లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ ఎప్పుడయినా స్టేట్మెంట్ ఇవ్వనివ్వండి. బాగానే ఉంటుంది. స్టేట్మెంట్ కానివ్వండి. దీనికి సంబంధించి చర్చను తరువాత తీసుకోమనండి. ఈ స్టేట్మెంట్ తరువాత 304 తీసుకోమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఓ.కె. అలాగే చేస్తాము. ముఖ్యమంత్రిగారూ

(అంతరాయం)

ఫోర్థదర్ డిస్కషన్. రూల్ 298 తీసుకోండి.

శ్రీ అసదుద్దీన్ ఓవైసీ:- ఆప్ హమాదే రైట్స్ హోబిక్స్ నహీ కరె

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఐయామ్ అలౌయింగ్ సి.ఎం....

(అంతరాయం)

అందరికీ ప్రతీదానికే ఇవ్వాలా? స్పెసిఫిక్ రూల్స్ ఉన్నాయి. కావాలంటే చూసుకోండి.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- మీరు రూలింగ్ ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రూల్ 298 ప్రకారంగా ఇస్తున్నాను. ఐయామ్ అలౌయింగ్ సి.యం.

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్షస్థానం వహించారు)

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- రూలింగ్ చదివి వినిపించండి.

Mr. Speaker:- Please resume your seat. I will certainly give my ruling.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. ఇష్టం వచ్చినట్లు వేయడం..

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- మళ్ళీ అదే చెప్పమంటారా. మొన్న ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ కి సంబంధించినంతవరకూ అంటే వారు స్టేట్ మెంట్ చేసిన తరువాత సభ్యులకు డిస్ కషన్ కి అవకాశం ఉందా లేదా అనేది. లేదని స్పష్టంగా ఉన్నప్పటికీ, ఇది వరకు సాంప్రదాయం ఉంది, పద్ధతి ఉంది. ఈ విధంగా కాలం వృధా అవుతోంది కాబట్టి దీని మీద రూలింగ్ ఇమ్మని తమరిని అడిగాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఓ.కె.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- మేము తప్పు అని అనడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చే స్టేట్ మెంట్ కి వ్యతిరేకం కాదు. వారికి అధికారం లేదని అనడం లేదు. అజెండా ప్రకారం వేయమంటున్నాము. రూల్ ప్రకారంగా 304 తరువాత స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వమనండి. తీసుకుంటాము అనే మాట చెబుతున్నాను. తమరిని రూలింగ్ అడిగాము. వారు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చిన తరువాత సభ్యులు మాట్లాడే పద్ధతి ఉందని రూలింగ్ ఇవ్వండి. నేను ఫ్రాంక్ గా చెబుతున్నాను. అలా బెస్ట్ బాగా ఉంటుంది. బలహీనవర్గాలకు, పేదవారికి మేము వ్యతిరేకం కాదు. వ్యతిరేకం అని మాటలు మాట్లాడడం ధర్మం కాదు. పద్ధతి కాదు. ఈ కార్యక్రమం కొత్తది కాదు. వారి పార్టీ 1983లో వచ్చింది. 1968-69లోనే మేము ఈ కార్యక్రమం చేశాము.

(అంతరాయం) -

సభాపతి రూలింగ్ :

ముఖ్యమంత్రి మరియు మంత్రుల స్టేట్మెంట్లు గురించి

Mr. Speaker:- My ruling is that Chief Minister or any of the Ministers is entitled to make Statements, on the Floor of the House, under the Rules. There are conventions that even after the Statements were made, discussion were held on such Statements. If you want to change this convention, I would refer the same to Rules Committee, wherein you can discuss the issue and suggest modifications. But, at present, the Chief Minister is entitled to make his Statement.

(Interruptions)

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, how can it be like that?

Mr. Speaker:- Yes, we got a tradition like that. Even after the Statement sometimes Members will ask clarifications. That is what is happening for so many days. After the Statement I will take up 304. Please resume your seats.

(Interruptions)

I have already given my ruling. Please resume your seats.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ భూమి పేదలకు పంచే విషయమై మేము 304 నిబంధన క్రింద ఇవ్వమని అడిగాము. బి.ఎ.సి.లో కూడా ఈ అంశమై మేము పెప్పడం జరిగింది. దీనిని 304 క్రింద గానీ, లేక వార్డ్ డిస్కషన్లో అయినా చర్చించాల్సి ఉంది. ప్రస్తుతం దీని విషయమై ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్మెంట్ చేస్తే, దీనిపై చర్చ లేకుండా పోతుంది. చర్చ జరిగిన ఏమ్యట ముఖ్యమంత్రి స్టేట్మెంట్ ఇస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- స్టేట్మెంట్ చేయడానికి ప్రభుత్వానికి అవకాశం ఉంది. నేను నా రూలింగ్ కూడా ఇచ్చాను.

(అంతరాయం)

**ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు పేదవారికి వ్యవసాయ భూములు మరియు
ఇళ్ల స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి**

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ప్రతి సమావేశాలలోనూ వ్యవసాయ భూములపైన, పేద వారికి ఇళ్ల స్థలాల విషయమైన మనం చర్చించుకొంటున్న ఉన్నాము. వీటి విషయమైన ఒక నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమాన్ని తయారుచేసుకొని ఒక కాలపరిమితి ప్రకారంగా ఆ కార్యక్రమాన్ని అమలు చేయాలన్న ఉద్దేశ్యంతోనే నేను ఈ స్టేట్ మెంట్ చేయడం జరుగుతోంది. ఈ స్టేట్ మెంట్ వల్ల లక్షలాది నిరుపేదలు, సమాజంలోని అట్టడుగు వర్గాలు ఎవరైతే ఇళ్ల స్థలాలు లేకుండా ఉన్నారో ఏళ్ల తరబడి స్థలాలు ఉన్నా పట్టాలు లేకుండా కొంతమంది మధ్య దళారీలపై ఆధారపడి, వారికి డబ్బులు ఇచ్చి ఆధారపడుతున్నారో అటువంటి వారి నుండి మోక్షం లభింపచేయడానికి ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. వాటిని త్వరితగతినే చేయడానికే ఈ స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

అధ్యక్షా, జిల్లా కలెక్టర్ నిర్వహించిన జిల్లావారే సర్వేల ప్రకారంగా రాష్ట్రంలో 8,43,045 ఇళ్ల స్థలాల నిరుపేదలకు అవసరమన్నాయని తేలింది. వీటి సంఖ్య ఎప్పటికప్పుడు పెరగవచ్చు. మూడు సంవత్సరాల నుండి 2 లక్షల 50 వేల మంది నిరుపేదలకు ఇళ్ల స్థలాలు ఇవ్వడం జరిగింది. దీనికి గాను 46 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. తొగడ మంజూరు చేసిన అనేక ఇండగ స్థలాలకు మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించక పోవడం, భూమిని పదును చేయకపోవడం మూలంగా అవి నిరుపయోగంగా ఉన్నాయి. ఇటువంటివి దాదాపు 4 లక్షల 10 వేల వరకు ఉంటాయని తెలియజేస్తున్నాను. వీటికి గాను మార్చి 1999 లోపు మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించాలన్న ఉద్దేశ్యంతో పనులను చేపట్టడం కోసం ఒక నిర్దిష్ట కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేశామని తెలియజేస్తున్నాను. రెవెన్యూ ల్యాండ్ 944 ఎకరాలు వీటి నిమిత్తం అయిడెంట్ ఫై చేయడం జరిగింది. వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో 175 ఎకరాలు, కడపలో 121 ఎకరాలు, కర్ణాటకలో 179 ఎకరాలు, ఖమ్మంలో 318 ఎకరాలు, మెదక్ లో 150 ఎకరాలు ఆ విధంగా మొత్తం 944 ఎకరాలను అయిడెంట్ ఫై చేయడం జరిగింది. సర్వేస్ ల్యాండ్ 2,591 ఎకరాలను గుర్తించడం జరిగింది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 322 ఎకరాలు, విజయనగరం జిల్లాలో 193 ఎకరాలు, ఈస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో 850 ఎకరాలు, గుంటూరు జిల్లాలో 273 ఎకరాలు, వరంగల్ జిల్లాలో 97 ఎకరాలు, అదిలాబాద్ జిల్లాలో 80 ఎకరాలు, నల్గొండ జిల్లాలో 232 ఎకరాలు గుర్తించడం జరిగింది.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు పదుపుతున్న అంకెలు స్టేట్ మెంట్ కాబోతో లేవు.

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25' నవంబరు, 1998.

247

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు: నేను ఫరీదాబాద్ లోని ఇన్స్పెక్టర్ ఇన్ చార్జ్. మేకు
అవసరం లేదంటే నేను ఏమీ అనుకోను. అయితే, సమాజంలోని నిరుపేద వారి నిమిత్తం
నేను స్టేట్ మెంటు ఇస్తుంటే వారు ఇన్స్పెక్టర్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ పేదవారి గురించి
కార్యక్రమాలు చేస్తుంటే ఇలా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ మండ్రి సంస్కృతి కాదని తెలియజేస్తున్నాను
అడిగితే తప్పు లేదు. కానీ పద్ధతి లేకుండా అడగడం ఏమిటి?

అధ్యక్షా, ఎండ్ మెంట్ ల్యాండ్స్ 4757 ఎకరాలు అయిడెంట్స్ చేయడం
జరిగింది. అలాగే ప్యూవేటు ల్యాండ్ 18,228 ఎకరాలు అయిడెంట్స్ చేయడం
జరిగింది. మూడు హెడ్స్ క్రింద ప్యూవేటు ల్యాండ్స్ ఎండ్ మెంట్స్ ల్యాండ్స్,
గవర్నమెంట్ ల్యాండ్స్ కలిపి 26,525 ఎకరాలను అయిడెంట్స్ చేయడం జరిగింది. దీని
నిమిత్తం 60 కోట్ల రూపాయల నిధులను ప్రొవైడ్ చేశాము. ఈ 26,525 ఎకరాలను
5 లక్షల మంది నిరుపేదలకు మార్చి, 1999 లోపు పట్టాలు ఇవ్వడం జరుగుతుందని
తెలియజేస్తున్నాను. ప్యూవేటు ఉన్న ప్రాజెక్టులను సింప్లిఫై చేశాము రెండు
అప్లికేషన్ కమిటీలను వేయడం జరిగింది. ప్రెసిడెంట్ సెక్రటరీ, సాంఘిక సంక్షేమ
శాఖని సెక్రటరీ కన్వీనర్ గా పెట్టి, సెక్రటరీ, రెవెన్యూ, కమీషనర్ ఎండ్ మెంట్స్ లో ఒక
కమిటీని వేయడం జరిగింది. వేరితో ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ఫైనల్ చేయించి, ఒక టైం
బౌన్డ్ ప్రోగ్రాం ప్రకారంగా అవసరమైతే కన్వీనర్ అవార్డ్ కూడా తీసుకొని చేయాలను
కొంటున్నాము. రెండవ కమిటీ కమీషనర్ ల్యాండ్ రెవెన్యూతో పెట్టి, సెక్రటరీ రెవెన్యూ,
కమీషనర్ సర్వే సెటిల్ మెంట్స్, సెక్రటరీ ఇన్ చార్జ్, ఎం.డి. సింగరేణి కాలరీస్ వారితో
ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఎక్కడైతే ప్రభుత్వ భూములు కాకుండా సీరింగ్ భూములు
ఉన్నాయో అవన్నీ ఇవ్వడానికి అవసరమైతే సింగరేణికాలరీస్ కానీ, సాగునీటి ప్రాజెక్టుల
భూములు, నిజాం షాగర్ ఫ్యాక్టరీ నియంత్రణ క్రింద గల భూములు, ఏవైనా ఇతర
శాఖల భూములు తీసుకోడానికి ఈ కమిటీ పనిచేస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను.
ప్రైవేటు ల్యాండ్స్ కి, మిగిలిన ల్యాండ్స్ కి, ఎండ్ మెంట్ ల్యాండ్స్ కి గాను జిల్లాలో ఒక
కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. స్టేటు లెవల్ కూడా కమిటీని ఏర్పాటుచేయడం
జరిగింది. ఈ రెండు కమిటీలు సెగ్మెంటేషన్ చేసి కన్వీనర్ అవార్డ్ ఇవ్వడానికి హార్డ్
అధికారాలు ఇచ్చామని తెలియజేస్తున్నాను. ఇవి మినిమంట్ పెట్టాము. భవిష్యత్తులో
ఇంకా ఎక్కువగా వచ్చే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ భూమి ఎక్కువగా వస్తే వాటికి
కూడా పట్టాలు ఇవ్వబోతున్నాము. సర్వే ల్యాండ్ ఈ ప్రాంతంలో ఉన్నదని మేరు
చెబితే అవి కూడా ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు 508
నెంబరు కల జి.ఓ.ను జారీ చేశాము. దీని ప్రకారంగా కొన్ని నిబంధనలను ఇంకా
సడలించాము. దీని ప్రకారంగా 31-3-1990 కి ముందున్న ల్యాండ్స్ అన్ని రెగ్యులర్డ్ చేసి
చేస్తాము. ఈ జి.ఓ. 20-10-95న జారీ చేశాము ఆ రోజున ఏ రేటు ఉంటే బేసిక్
వ్యాల్యూ ఎంత ఉందో అదే వర్తిస్తుంది. 20-10-95న ఏ రేటు ఉందో అదే
వర్తిస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. కొన్ని మాడిఫికేషన్స్ తీసుకువస్తూ, 31-3-90 వరకు
ఎవరి ఆక్యుపెన్సీలో ఉందో వారందరికీ ఇవ్వడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను;

1.40 | ఇప్పుడు భీ ఆఫ్ కాస్ట్ కోసం ఎవరైతే పేద వాళ్లు ఉన్నారో, వాళ్లకు ము. యివ్వడం కోసం, వాళ్లకు అవకాశం కల్పించడం కోసం దీనితో పాటే టెన్షన్లు 11 వేల రూపాయలకు పెంచాము. ఇంతకుముందు అది 5, 6 వేల రూపాయలు ఉండేది. అలాగే మునిసిపల్ కార్పొరేషన్తో 60 స్క్వేర్ యార్డ్ల వుండేది దానిని యిప్పుడు 80 చదరపు గజాలకు పెంచాము. మునిసిపాలిటీలతో 75 గజాలు వుంటే దానిని 100 గజాలకు పెంచాము. నగర పంచాయితీగానీ, మేజర్ గ్రామ పంచాయితీలలోగానీ 75 గజాలు వుండే దానిని 120 చదరపు గజాలకు పెంచడం జరిగింది. అలాగే పేద వారికి యిచ్చే అస్సెస్డ్ ల్యాండు కొరకు సర్టిఫికేట్ యివ్వకుండా బోటగా రిజిస్ట్రేషన్ కూడా చేసి యివ్వడం జరుగుతోంది. ఆ విధంగా చెయడం వల్ల వాళ్లు యింక ఎటువంటి డబ్బు కట్టవలసిన అవసరం వుండదు. వారు దానిని ఏమైనా ఫేసుకునేందుకు వీలు వుంటుందని, పూర్తి రిజిస్ట్రేషన్ చేసి యివ్వడం జరుగుతుందని తెలియజేసుకుంటున్నాను. అలాగే ఇంతవరకు మనం 43,935 మందికి పట్టాలు యివ్వడం జరిగింది ఇంకా 70 వేల మందికి పట్టాలు ఇవ్వవలసి వుంది. అలాగే ఇంకా పట్టాలు కావాలని అప్లై చేసుకోవలసిన డేట్ను ఇదివరకు మార్చి 1998గా నిర్ణయించడం జరిగింది. దానిని ఇప్పుడు డిటెంబరు, 1998 వరకు పెంచాము. అందువల్ల ఇంకా ఎవరైనా అప్లై చేసుకుంటే వారికి కూడా అవకాశం కల్పించడం జరుగుతుందని తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఎవరైతే పేదలు కాకుండా ఆ ఎక్స్టెండ్డ్ను దాటి వుంటారో వాళ్లు కూడా ఒకేసారి డబ్బులు కట్టడానికి వస్తూ వాళ్లకు అబ్సోల్యూట్గా ఆ చూములను రెగ్యులర్మెట్ చేయడానికి వీలు కలిపిస్తున్నామనీ, అదే 20.10.95 రేటు ప్రకారం తీసుకుంటామనీ, అలాగే ఒకేసారి కట్టినట్లయితే 25 శాతం కన్సెషన్ యివ్వడం జరుగుతుంది. అలా కానీ పక్కంలో వారికి 4 ఇన్స్టాల్మెంట్స్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ముందుగా ఒక ఇన్స్టాల్మెంట్ కట్టిన తరువాత మిగిలిన మూడు వాయిదాలనూ ఒకటిన్నర సంవత్సరం లోపుగా, అంటే 6 నెలలకు ఒక వాయిదా చొప్పున తీసుకుని వారికి కూడా రెగ్యులర్మెట్ చేయడం జరుగుతుందని చెబుతున్నాను. అలాగే పేదవారికి కూడా 100 గజాల పరిమితికంటే ఎక్కువ కావాలంటే మాంటు రేటు ప్రకారం అదే 1995 రేట్ ప్రకారం రెగ్యులర్మెట్ చేసుకోవడానికి అవకాశం యిస్తున్నాము ఇంతవరకు మనం 4 లక్షల 10 వేల ఇళ్లు తీసుకోవడం జరిగింది. అయితే ఆ భూమి లెవల్ చేయక, నిరుపయోగంగా పడి వుంది. ఇప్పుడు బడ్జెటులో ల్యాండు అక్విజిషన్ ప్రకారం 20 శాతం వాళ్లు ఉపయోగించుకోవలసి వచ్చింది. ఇది చేయలేకపోతే జన్మభూమి కార్యక్రమంలో తీసుకోమంటున్నాను. రాబోయే జన్మభూమి కార్యక్రమంలో 85 శాతం గిరిజనులకు, మిగిలిన వారికి 70, 30 శాతం చొప్పున శ్రమదానం చేసుకుంటే వారికి డబ్బులు మొత్తం యిప్పించడం జరుగుతుంది. ఈ జన్మ భూమిలో ల్యాండ్ లెవల్ కొరకు 4 లక్షల 10 వేల మందికి మొత్తం ఆర్థిక సహాయం చేయడం జరుగుతుందని తెలియ జేసుకుంటున్నాను ఇంతవరకు ఇంటిజాగా వ్యవసాయభూములు ఏమైతే ఉన్నాయో అవి మూడు సంవత్సరాలలో ఒక లక్షా 43 వేల ఎకరాలు ఇప్పటికే పేద వారికి పంచాము. ఇందులో 91,028 కుటుంబాలకు వీటిని పంపడం జరిగింది కొత్తగా ఎక్వైర్ చేసిన

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్లు
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

249

రూపి 30 వేల ఎకరాలు వుంది. గవర్నమెంటు ల్యాండు, సర్వేస్ ల్యాండు మొత్తం వయలబుల్ వుంది. సర్వేస్ ల్యాండు 5 వేల 590 ఎకరాలు వుంది సుమారు 29 వేల ఎకరాలు గవర్నమెంటు ల్యాండు వుంది. ఈ భూమినంతటిన్నే మూడు నెలలలో మొత్తం పేదలకు పంచడం జరుగుతుందని తెలియజేసుకుంటున్నాను. అదేకాకుండా ఒక ల్యాండు పర్వేజ్ స్కేము పెట్టి పేద వాళ్ళకు ల్యాండు కొని యివ్వాలనుకుంటున్నాము. దీని వల్ల పేదలు అడిగిన భూములను కొని యివ్వడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. దీనిని ఏ ల్యాండు లార్డులనో, మరొకరి ల్యాండునో కొనెందుకు సహాయం చేసెందుకు తీసుకున్న చర్య కాదు. పూర్తిగా పేదవారికి వారడిగిన ల్యాండును కొని యివ్వడం కొరకే పెట్టినది. దీనివల్ల ఉత్పత్తి పెంచే అవకాశం వుంటుంది. దీనివల్ల పొొడకిక్కివిట్ పెరిగే అవకాశం వుంది. దీనివల్ల వ్యవసాయ కూలీలకు కూడా లాభం వచ్చే అవకాశం వుంది. ఫుడ్ గ్రెగ్గిన పొొడక్కను పెరుగుతుంది. ఎక్కడయితే డిస్కూబ్స్ వుంటే వాటిని తగ్గించవచ్చు. బ్లైబిల్, నాన్ బ్లైబిల్స్ కు ఏ విధంగా చేయాలన్నది ఆలోచించుకుని ఈ స్కేమును చేపట్టడం జరిగింది. ఈ స్కేము క్రింద ఒక లక్ష ఎకరాల భూమిని పేదలకు పంచాలని అనుకుంటున్నాము. ఒక ఎకరానికి 20 వేల రూపాయల చొప్పున ఒకేసారి 200 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. పేదలకు వారడిగిన చోట్ల ల్యాండు అవయలబుల్ గా వుంటే ఈ స్కేము క్రింద భూమిని కొని వారికి యివ్వడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇదివరకు ఈ స్కేము కోసం యూనిట్ కాస్ట్ 30 వేల రూపాయలు వుండేది. ఈ రోజు యూనిట్ కాస్ట్ ను 40 వేలకు పెంచడం జరిగిందనీ, అందులో సబ్సిడీ 10 వేలు, మార్కెట్ 20 వేలు లోను 22 వేలు, అదే కాకుండా ఈ ల్యాండును డెవలప్ చేయడానికి ఏమి చేయాలో ఆలోచింపి, డిఫరెంట్ కార్పొరేషన్స్ ద్వారా, డిఫరెంట్ డిపార్టుమెంట్స్ ద్వారా దానిని చేయడం జరుగుతుందని తమ ద్వారా తెలుపుతున్నాను. ఈ విషయమై మీరు యింకా కొన్ని సూచనలు యిస్తే వాటిని తీసుకుంటామని తెలుపుతున్నాను. ఈ ల్యాండు అస్సైన్మెంట్ పట్టాలు అన్నీ కూడా మహిళల పేరిట యివ్వడం జరుగుతోంది. ఎందుకంటే మహిళల పేరిట వుంటే వారు అన్ని విధాలా సెక్యూరిటీ కలిగి వుంటారనీ, దానిని జాగ్రత్తగా చూసుకుంటారనీ, మగవారి పేరిట యిచ్చినట్లయితే వారు దానిని దుర్వినియోగం చేసే అవకాశాలు ఎక్కువనీ, అలా చేయడం జరిగిందనీ, మహిళల పేరిట పట్టాలు యివ్వడం జరుగుతోందనీ తమకు తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

ఒక మంది పని చేస్తున్నప్పుడు ఈ కాంగ్రెసు పార్టీ వారు ఎప్పుడూ శుభం పలకరా అంటే ఏదో అబ్జెక్షన్స్ చెబుతూనే వుంటారు.

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించ.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము 1966 లోనే గ్రామీణులకు స్థలాలు
యిప్పించాము.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నేను మీ ప్రోగ్రెస్ కు చాలా సంతోషిస్తున్నాను
ప్రోగ్రెసివిగా వుంటే మంచిదే. కానీ నేను ఈ హౌస్ లో చూస్తున్నది ఒక మంచి పని
వేయాలి అంటే అది అందరికీ చెప్పాలని, రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి తెలియజేయాలని, అయితే
అది ఇక్కడ ఎంత కష్టమో తెలుస్తూనే వుంది మీట్రులు మంచి పని చేసే వాళ్లకు
మనుగడ వుండదని అలా అడ్డు పడతారు తప్ప మరొకటి కాదని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ
విషయమై క్యాబినెట్ లో రెండుసార్లు డిస్కస్ చేశాము. కలిక్టర్స్ కాన్ఫరెన్సులు పెట్టి
అందులో డిస్కస్ చేశాము. ఇన్ఫర్మేషను తెప్పించుకున్నాము. ఈ ల్యాండు పర్వేజ్
స్కీములో కొన్ని అడ్డెశాలు యిస్తున్నాము. ఎందుకంటే భారీ ఎత్తున ల్యాండు
తీసుకోవడంలో కొన్ని వోల్ల చూచుకుంటూ బేసిక్ వాల్యూ యిచ్చే అవకాశాలు వున్నాయి.
ఇక్కడ ముఖ్యమైన ఉద్దేశ్యం పేద ప్రజల సంక్షేమమే. మరొకటి కాదు. ఎవరి భూమినో
కొనడానికి వేరవరికో సహాయం చేయడానికి కాదని తెలియజేసుకుంటున్నాను. 200 కోట్ల
రూపాయలు ఒక్కసారిగా ఇవ్వలేము కనుక సెక్యూరిటీ సర్టిఫికేట్స్ కొంత, కొంత
డబ్బు యిచ్చి, 5 సంవత్సరాల కాలం సర్టిఫికేట్స్ కు కాల పరిమితి యిచ్చి ఈ
కార్యక్రమాన్ని చేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము. దీనివల్ల మంచి ఆలోచనలు చేయాలి. ఈ
విషయాలపై మొదటి సంవత్సరం 20, 25 శాతం ఇచ్చి మిగిలినవి వాయిదాల ప్రకారం
యివ్వాలని అనుకుంటున్నాము. సర్టిఫికేట్స్ గవర్నమెంటు యిస్తుంది. ల్యాండు కొనడం
జరుగుతుందని తెలియజేసుకుంటున్నాను. పేదవాళ్లకి మాత్రం ఎక్కడ ఇబ్బందులు
150 లేకుండా డైరక్టుగా డీల్ చేస్తామని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ మంచి
ను. కార్యక్రమం జయప్రదం చేయడం కోసం గౌరవ శాసనసభ్యులు అందరూ
ఇంటరెస్టు తీసుకోవాలి. ప్రజలందరూ అర్థం చేసుకోవాలి. ఇంకా ఏమైనా మంచి
సలహాలు ఉంటే ఇవ్వండి. ఇవి అన్నీ రాబోయే 3,4 నెలల్లో పేద ప్రజానీకానికి
ఎంతవరకు సహాయం చేయగలుగతామో అంతవరకు చేస్తామని చెప్పి తెలియచేసుకొంటూ
సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రధానమైన విషయాలు అన్నీ గౌరవ శాసన
సభ్యులను వినవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అర్థం చేసుకోండి. ఈ విధంగా గోల చేయడం
సభ్యత, సంస్కారానికి మంచివి కాదు. పేద ప్రజానీకానికి ఏ కార్యక్రమం చేపట్టినా
కూడా మా పార్టీ యొక్క సిద్ధాంతం పేద ప్రజానీకం ఉద్ధరణే.

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

నేను చెప్పిన దానికి బాధపడితే ఏటా?

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

251

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ పార్టీకి పేద ప్రజలు ఎప్పుడు కూడా ఈ దేశంలో ఉండాలి. ఎప్పుడు శాశ్వతంగా ఉండాలని మాత్రం వాళ్ల సిద్ధాంతం. వాళ్లకి సేవ చేయడానికి ఎప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్లు ఉండాలని వాళ్ల సిద్ధాంతం.

శ్రీ గాది వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, దేవేందర్ గౌడ్ గారు ఇచి అన్నీ మాట్లాడుతూ వుంటే చారి యొక్క విజ్ఞానానికి నేను కొంచెము అతోచింపవలసిన అవసరం వుంది. ఇళ్ల స్థలాల, సేకరణ కార్యక్రమం అనేది ఇప్పుడు కొత్త కార్యక్రమం కాదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ కొత్త కార్యక్రమానికి ఒక సంవత్సరంలో 60 కోట్ల రూపాయలు ఎప్పుడైనా ఖర్చు పెట్టారా మీరు చెప్పండి. దానిని నేను ఒప్పుకొంటాను అని మీకు తెలియజేసుకొంటున్నాను. రెండవది ఎండోమెంటు ల్యాండ్స్ కూడా తీసుకొని ఇవ్వడం ఇదే మొదటిసారి అని నేను మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను.

శ్రీ గాది వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇళ్ల స్థలాల కార్యక్రమం ఇప్పటి కార్యక్రమం కాదు. నేను 1967లోనే శాసనసమితిగా నా నియోజకవర్గానికి సంబంధించి 32, 40 గ్రామాలలోని పేద, బలహీనవర్గాలకు, దళితులకు ఇచ్చిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమంలో ప్రధానమైన అంశం ఇది. అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇళ్ల కట్టించే కార్యక్రమానికి కానీ ఇళ్ల స్థలాల కార్యక్రమానికి గానీ ఇచి అన్నీ తమ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. 1993-94 బడ్జెటు చూడండి, రెండు లక్షల 50 వేల మొత్తం ఇళ్ల స్థలాలు ఇవ్వాలని మీరు ఇచ్చిన పుస్తకంలోదే చదివి వినిపిస్తాను. ఇది కలెక్టర్లు పవర్ కాకుండా నోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు పేరుతో ఆ అధికారాలు అన్నీ కూడా రిల్యాక్సు చేసి 19-7-94 రోజున జి.వో. ఇస్కూ చేశాము. ఈ ఉత్తరం ముఖ్యమంత్రిగారు వ్యాసించి ఉత్తరం 19-9-95 అంటే జరిగినటువంటి జి.ఓ.లు అన్నీ కూడా మాకు కమ్యూనికేట్ చేశారు. పాలసీ స్టేటుమెంటు కమ్యూనికేట్ చేశారు. దాని విషయాలు నేను చదివి వినిపిస్తాను. చదివి వినిపించిన తరువాత ఏమైనా వుంటే చెప్పండి. This is a letter addressed by Sri N. Chandrababu Naidu. Dear Sri Venkat Reddy garu, After assumption of charge as Chief Minister I have reviewed the performance of various departments. A few decisions were taken to improve the quality of implementation of the programmes and also speed up the activities for the benefit of poor families. Some of the important decisions taken are listed out below for your information. Out of them for acquiring land for allotment of three lakhs house sits an

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
సృష్టాల పంపిణీ విషయము గురించి.

amount of Rs. 70.00 crores is allotted by the Social Welfare Department. This is the G.O., issued on 19-09-95. ఈ 19-9-95 డి.ఓ.లోనే క్లియర్ గా మెన్షన్ చేశారు. మేరు 15-7-94 డి.ఓ.కి రిల్యాక్సుజేషన్ చేశారు. ఆ విషయం రూల్సు ఫ్రేమ్ చేసేటప్పుడు కూడా దీని విషయంలో క్లియర్ గా ఉన్నది చూడండి. To facilitate and implement massive house site programme mentioned above, the Government further order with immediate effect following relaxation to enable the District Collector to acquire lands and distribute to the weaker sections within six months period. I take credit for myself. అప్పుడు సోషల్ వెల్ఫేర్ మంత్రిగా కోనేరు రంగారావుగారు వున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగా కోటల్లి విజయభాస్కర రెడ్డిగారు ఉన్నారు. 3-4-1994 కలెక్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ లో నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. అప్పుడు డి.ఓ. ఇస్యూ చేశారు. దాంట్లో నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు వెంకటరెడ్డిగారు 19-9-95 నాడు ఇస్యూ చేసిన డి.ఓ. తేసుకొని చెబుతున్నారు. ఆ డి.ఓ. ఇస్యూ చేసింది మూడు లక్షల ఇళ్ల స్థలాలు తేసుకొనే దానికి కోసం సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు 75 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించింది మేమే.

శ్రీ గాదే వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు మాకు కమ్యూనికేటు చేసిన దానిలో నుంచి చదివీ వినీవిస్తాను మీరు వినండి. "All the restrictions and powers of the Collectors to fix the market value of land acquired for provision of house sites are hereby superseded. However, where the cost of the land exceeds Rs. 50,000/- per acre instructions issued in Government Memo No. 5562/Cl/94-2, dated 14-7-94 at para four, item 'B' should be followed. Further, the restriction of Rs. 5.00 lakh per case as imposed by the Government in memo dated 22.10.91 is hereby relaxed. So this G.O., has been issued in the year 1974 and that was indicated in the G.O. given on 19-9-95. It is a continuous process. నేను మనవిచేస్తున్నాను. కంటిన్యూస్ ప్రాసెస్ పేద ప్రజానీకానికి ఇళ్ల స్థలాల కార్యక్రమంలో మేము ఎప్పుడు వెనకడుగువేయలేదు. గరీబ్ హౌస్ సిద్ధాంతం ప్రకారం, ఇందిరాగాంధీ 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమం పెట్టుకొని ఇవి అన్నీ మేము చేశాము. ఇంతకన్నా మెరుగుపరిచండి కానీ ఈ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నా మేము చేయలేదనే మాట చెప్పడం భావ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. సర్దేష్ ల్యాండు డిస్పొజిట్స్ కు కూడా డి.ఓ. ఇస్యూ చేశారు. 4 డి.ఓ.లు మాకు కమ్యూనికేట్,

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

253

చేశారు. అనాడు మహిళల పేరుతోటే ఫేర్ ప్రియస్ షాప్స్ ఇవ్వాలని 14-4-94, అట్లాగే 1994లో మహిళల పేరుతోటే హౌస్ స్కేటు ఇవ్వాలని నిర్ణయం చేశాము. మేరు చేయకూడదని చేయలేదని నేను అనడం లేదు. ఇదివరలోనే ఈ ఓ.ఓ.లు ఉన్నాయి ఇది వరలోనే పాలసీలు ఉన్నాయని నేను మనవిచేస్తున్నాను. దీంతో లూప్ హోల్సు ఉన్నాయని చెబితే సంతోషపడే వాళ్లలో కోపరత్ చేసే వాళ్లలో నేనే ప్రధముడని మనవిచేస్తున్నాను. పేద ప్రజానీకానికి కోసం ఏ కార్యక్రమం చేసినా ఎప్పుడు వ్యతిరేకం కాదు. ఏదైనా పేద ప్రజానీకానికి చేస్తే కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసింది అనే విషయం మీకు మనవిచేస్తున్నాను. 1984లో ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ యాక్టు విషయంలో పేద ప్రజానీకానికి ఇళ్ల స్థలాలు ఇవ్వడానికి నిర్ణయం చేసింది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం. మేము 1989లో వచ్చిన తరువాత first decision of the cabinet was to relax and provide house sites for the weaker sections. 2000 1990లో చెన్నారెడ్డిగారి హయాంలోనే ఈ ఓ.ఓ. ఇన్స్టా చేయడం జరిగింది. మ. ఈనాడు చంద్రబాబునాయుడుగారు మేము పేదలకు సహాయం చేస్తున్నామంటున్నారు, అందుకు మేము కూడా సహకరిస్తాము. కానీ ఒక్క మాట, ఇదేదో కొత్త కార్యక్రమం కాదు, మేము ఒక్కరమే పేద ప్రజానీకానికి సహాయం చేస్తున్నాము తక్కినవారు ఎవరూ చేయలేదు అనే పద్ధతిలో మాట్లాడడం మంచిది కాదు. తమరికి నేను మనవిచేసేదేమంటే ప్రభుత్వం పాతదాన్ని మెరుగుపరచాలంటే మెరుగుపరచవలసింది, ప్రజానీకానికి సేవచేయవలసింది, అయితే తాము ఒక్కరమే చేశామనవద్దు. ఇటువంటి విషయాలన్నీ ప్రజలకు అర్థమయ్యే విధంగా మే శాసనసభ్యులకు అర్థమయ్యే విధంగా చెప్పండి. ఈ రూల్స్, రెగ్యులేషన్స్, ప్రొగ్రామ్స్ ముందే ఉన్నాయన్నది తెలియకుండా గోలచేయవద్దని చెప్పండి. సర్వేన్స్ ల్యాండ్ విషయంలో కూడా ఒక విషయం చెప్పదలచుకున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక చిన్న సబ్ మిషన్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రాఘవరెడ్డిగారూ, మీ సబ్ మిషన్ ఏమిటో చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- తమరికి నా సబ్ మిషన్ ఏమిటంటే అనాటి నుండి ఈనాటి వరకు పేద ప్రజలకు వారు, వీరు సహాయం చేశారు. కాబట్టి ఉల్లిపాయలు కూడా కొనలేని పరిస్థితికి ఇప్పుడు పేదలు వచ్చారు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- సర్వేన్స్ ల్యాండ్ విషయంలో కూడా గతంలో ఓ.ఓ.లు ఉన్నాయి. Five GOs have been issued by our Government.

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పెదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
సస్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

అవన్నీ వివరించి సభా సమయాన్ని ఎక్కువ నేను తీసుకోదలచుకోలేదు. మీరు చెబుతున్న స్టేట్ మెంట్ ఇంప్లిమెంట్ కావటంలేదనే మాట తమరికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటి ఇస్కూనే తీసుకుంటే ఈ డి.ఓ.లో డబ్బు ఎలాటే చేశామని మీరు అంటున్నారు. ఆ డబ్బు మీద ఎలాటే చేసింది కాదు. ఆర్డర్ డి హౌస్ స్టేట్స్ కు డబ్బు నిల్వ ఉంది. ఆ నిల్వ డబ్బు ఖర్చుపెట్టమని ఈ డి.ఓ.లో ఉంది. కావాలంటే వెర్రిఫై చేసుకోండి. 19-9-95 నాటి డి.ఓ. ప్రకారం ఎంతమందికి హౌస్ స్టేట్స్ ఇవ ఇచ్చారు? ఇది ఇంప్లిమెంట్ అయినదా?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- ఇంప్లిమెంట్ అయినది.

శ్రీ గాధె వెంకటరెడ్డి:- నాకు తెలియకుండా ఎక్కడ ఇంప్లిమెంట్ అయినదయ్యా? I am an expert in this field. ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేసేది ఏమంటే బడ్జెట్ లో డబ్బు చూపించి, అసెంబ్లీలో స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వటం ద్వారా ప్రచారం చేసుకుని, తరువాత డి.ఓ. ఇస్కూ చేసి, డబ్బు విడుదలచేయకుండా చేసే పద్ధతి మానుకోండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- పెదవారి చుట్టూ రాజకీయాలన్నీ తీరుగుతున్నాయి. దేశంలో పేదరికం ఉంది, పరిష్కారం కావాలి. సర్వేన్డ్ గవర్నమెంట్స్ పెదవారికి ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వాలని, దున్నుకోవటానికి కొంచెం భూమి ఇవ్వాలని అభిప్రాయాలు కలగటం మంచిదే. అటువంటి అభిప్రాయం కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో కూడా కలిగింది, మంచిది. చంద్రబాబుగారికి మరింత గట్టిగా కలిగింది, మంచిదే. దున్నేవాడికే భూమి ఉండాలని, వెట్టి చాకిరీ రద్దుచేయాలని చెప్పిన పార్టీ కమ్యూనిస్టు పార్టీ. నేను కొంచెం వెనుకటికి వెళుతున్నాను. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత, ప్రభుత్వాలు ఏర్పడిన తరువాత భూమిలేని వారికి భూమి ఏమైనా పంచిపెట్టడంలేదే ఇదే అసెంబ్లీలో అవహేళన చేసిన రోజులు ఉన్నట్లు మేము విన్నాము.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- (ఎవరు అవహేళన చేశారు?)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఎవరు చేసినా అప్పుడు మీరు లేరు కదా బాధపడడానికి. 1971లో భూపోరాటాలు చెప్పిచాము, కమ్యూనిస్టు పార్టీలకు అటువంటి చరిత్ర ఉన్నది. అద్భుతమైన పాలకులుగా వారు వేరు వచ్చారు. పేదరిక నిర్మూలనా కార్యక్రమాలు ఇంప్లిమెంట్ చేయటానికి ముందుకు వచ్చినందుకు సంతోషం. వారెంత చెబారో, మీరెంత చెబారో ఒక ప్రక్కన పెడితే ఇప్పుడు పేదరికం ఎంత ఉందనేది మనందరకూ తెలుసు. డిఫ్ మినిస్ట్రీగారు పెదవారికి భూమి పంచివ్వాలని, పేదరికం పరిష్కారం చేయడం కోసం ఒక ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆ ప్రయత్నం జయప్రదం కావాలని, ఇప్పటికైనా వారికి భూమి దక్కాలని, దున్నుకోవడానికి కొంచెం భూమి, ఉండటానికి ఇళ్లు ఏర్పడవలెనని నిండుమనస్సుతో కోరుకుంటున్నాము. వారి (కాంగ్రెస్ వారి) పరిపాలనా కాలంలో వారు

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25' నవంబరు, 1998.

255

చేసినదానికి వారిని అభినందిస్తున్నాము. వీరు మరింత హుషారుగా చేస్తామంటున్నారు. దానికి వేరుని కూడా అభినందిస్తున్నాము, మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. వారి లెక్కల ప్రకారమే 994 ఎకరాల గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ 2,590 ఎకరాల సర్వేడ్ ల్యాండ్ 457 ఎకరాల మేరకు ఎండ్ మెంట్ ల్యాండ్, ఇది కాకుండా సుమారు 18, 220 ఎకరాలు పర్సెక్ చేసి పంచటానికి సిద్ధపడినందుకు చాలా సంతోషం. బడ్జెట్ లో ప్రొవిజన్ చూపించారు. సంతోషం. దీనిని అమలు జరపాలి, మార్చి లోపల అమలుజరపాలి. మనం ఇప్పుడు నవంబర్ చివరలో ఉన్నాము, నాలుగు నెలల్లో దీనిని అమలుజరపాలి. దీనిని కలెక్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ లో చర్చించారు. ఛీఫ్ మినిస్టర్ గారు ఏమేలేకుండా ఇక్కడ పెడతారని నేను ఆనుకోవటం లేదు. ముందుగానే తయారుగా వస్తున్నారు, సమాధానాలు కూడా గట్టిగానే చెబుతున్నారు. అయినా కొన్ని ఆనుమానాలు ఉన్నాయి, క్లారిఫై చేయమని కోరుతున్నాము. అధ్యక్షా, బెంపుల్ ల్యాండ్స్ కొన్ని కొంతమంది పేదవారి పేన్ షుల్ ఎంజాయ్ మెంట్ లో ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఉన్నాయి, వాటిని పేదవారు ఆక్రమించుకుని ఎన్నో సంవత్సరాలుగా అక్కడ వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నారు. దేవాదాయ భూములను పంచేముందు అటువంటి పేదవారి ఎంజాయ్ మెంట్ లో ఉన్న భూములను కూడా పరిశీలనలోకి తీసుకోండి. వారిని డిస్మర్స్ చేయవద్దు, వారికే ఇవ్వండి. 508 టి.ఓ.లో కొన్ని మార్పులు తీసుకువచ్చారు. 75 యార్డులకు బదులు 100 యార్డులు ఇవ్వమని అడిగాము. మునిసిపల్ పీరియాల్ కోంపెం ఎక్కువగా ఇవ్వాలని అన్నాము. దానికి మార్పులు తీసుకువచ్చే టి.ఓ. చేస్తామని అన్నారు, సంతోషం. మరొక విషయం ఏమంటే షెడ్యూల్డ్ పీరియాల్ లో ఎస్.టి.లకు, దళితులకు, బలహీనవర్గాలవారికి, పేదవారికి ఇండ్ల స్థలాలు కూడా ఇవ్వటానికి వేలులేదు. అక్కడ బలహీనవర్గాలు ఇండ్లు కట్టుకోవటానికి అవకాశం లేని పరిస్థితులను గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఎదుర్కొంటున్నాము. మీరు ఇప్పుడు చేసేదాంట్లో షెడ్యూల్డ్ పీరియాల్ కూడా కలిసే ఉంటుందా? అక్కడ దళితులకు, బలహీనవర్గాల వారికి ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వటం కోసం మీరు ఏమి చేయబోతున్నారు? ఎందుకంటే అక్కడ కూడా చట్టపరమైన హక్కు కావాలి కదా? ఇప్పుడు అక్కడ మీరు కూడా ఇవ్వలేని పరిస్థితి ఉంది. దానిని కూడా క్లారిఫై చేయమని కోరుతున్నాము. ఇందులో ల్యాండ్ పర్సెక్ స్కేమ్ పెట్టారు కాబట్టి ఎక్కడైతే సేద్యం లేకుండా పడాలిగా భూములు ఉన్నాయో, ఉదాహరణకు ఎక్స్ ట్రామిస్ట్రీల ప్రాబ్లమ్ ఉన్న ప్రదేశాల్లోగాని, షెడ్యూల్డ్ పీరియాల్ లో ఉన్నటువంటి ల్యాండ్ ను ఐ టి.డి.ఎ.ల ద్వారా ఎంక్వయర్ చేసి గిరిజనేతర పేద ప్రజలకు కూడా ఇవ్వటానికి ఐ.టి.డి.ఎ.కి కూడా ఒక ప్రొవిజన్ పెట్టండి. తద్వారా ఆ ప్రాంతాలలో సమస్యలు పరిష్కారం చేసినవారమోతాము ఈ వాదావుడి చూసి ఒక కాషన్ గవర్నమెంట్ కు ఇవ్వదలచుకున్నాను కాఫీ ప్రోగ్రామ్స్ వచ్చిన సందర్భంగా కొన్ని పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయి. నేళ్లలో మునసిపిలోయిన భూములను రాయల్ సేమల్, అట్లాగే ఏలేరు స్కేములను కూడా మనం చూశాము. కాబట్టి ప్లీజ్ టేక్ ప్రికాషన్స్ అని దేవేందర్ గాడ్ గారికి, ఛీఫ్ మినిస్టర్ గారికి మనవిచేస్తున్నాను. 2.10 సి.ఎం.గారి దృష్టికి కూడా తీసుకువస్తున్నాను. కాఫీ ప్రోగ్రాం అన్నప్పుడు ము. అవినీతి బోటుచేసుకునే అవకాశముంది అవినీతికి తావివ్వకుండా మీరు ఈ నాలుగు నెలల్లోనే పని పూర్తి చేయాలి కాబట్టి ఇళ్లస్థలాలు కాని, దున్నుకునేదానికి

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

భూమి గానీ ఎటువంటి అపార్థాలకు దారితీయకుండా అభిలషక్తాలను ఏర్పాటు చేయండి. గతంలో అన్నెన్ మెంట్ కమిటీలు ఉండేవి. ఎవరికీ అన్యాయం జరగకుండా, పక్షపాత రహితంగా జరగడానికి అభిలషక్తాల ద్వారా వీటిని పంపకం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది. భూస్వాములకు లాభం చేయడానికి తీసుకువస్తున్నారన్న అభిప్రాయం కలగకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకుంటామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. అభిలషక్తాలను వేస్తే మీకు పేరు వస్తుంది ఈ విధంగా మరిన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోమని కోరుతున్నాను. పేదవారికి ఏ విధంగానైనా సరే లాభం చేకూరుతుందంటే ఉయ్యే వీల్ బి పెరే హేజే టు గీట్ ద గవర్నమెంట్.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ భూసమస్యల గురించి ఒక స్టేట్ మెంట్ చేశారు. బావుంది. కానీ పాలకవర్గాలకు పేదల పట్ల ఎప్పుడూ రానీ ప్రేమ కొన్ని సమయాలలో వస్తుంది. అవి ఎలక్కణ్ణు దగ్గర పడుతున్న సమయాలలో.

(అంతరాయం)

ఎందువల్లనంటే దానికి రీజన్ ఉంది. ఈ దేశంలోగానీ, ఈ రాష్ట్రంలో గానీ భూమి సమస్యలు కానీవ్వండి, పేదలకు సంబంధించిన ఏ పథకాలయినా సరే ఆనాటి ప్రభుత్వాలు ఏవైనా పేదల నెత్తిన లాల్ దులపకుండా, వాళ్లను జైళ్లలో పెట్టకుండా, వాళ్లను పొంపించకుండా ఒక్క పథకాన్నయినా పేదలకు ఇచ్చారా అని అడుగుతున్నాను. పేదవారు వోరాడిన సందర్భాలలో వచ్చాయే తప్ప మరొకటి కాదు. ఇప్పుడు ఇళ్లస్థలాలు, భూములు పంపిణీ చేస్తామంటున్నారు మంచిదే చేయవచ్చు. కానీ ఇప్పటికిప్పుడు ఇంత అర్థంలేగా చేయవలసిన అవసరమేమిచ్చిందని అడుగుతున్నాను. ఇంత ఆదరాబాదరగా స్టేట్ మెంట్ చేయవలసిన అవసరం ఏమిచ్చిందని అడుగుతున్నాను.

(అంతరాయం)

గత శాసన సభ సమావేశాలలో భూసమస్యలపైన ఇదే సభలో చర్చ జరిగింది ఆ సందర్భంగా మేము కొన్ని అంశాలు లేవనెత్తాము. కొన్ని పిటిషన్లు ఇచ్చాము. మహజర్లు కూడా సమర్పించాము. అప్పుడే గౌరవ రెవెన్యూ మంత్రిగారు కూడా ఒక మాట చెప్పారు. ఆగష్టు 15 నాటికల్లా చాలా వాటిని పంపిణీ చేస్తామని, వివాదాలున్న వాటిని త్వరగా పూర్తి చేసి మీకు తెలియపరుస్తామని.

(అంతరాయం)

దానికి సంబంధించి ఇప్పటికే హౌస్ ముందు పెట్టలేదు. ఇంతమందికి ఇళ్లస్థలాభివృద్ధం క్యాష్ ప్రోగ్రాం చేయడం సంతోషమే. కానీ ఇప్పుడు తేసుకోవలసిన దరఖాస్తు కొన్ని ఉన్నాయి. 15 ఏళ్ల క్రింది, 20 ఏళ్ల క్రింద పట్టాభివృద్ధి భూముల్లో అర్హులైన వారు లేరని, భూస్వాముల బేతుల్లో ఉన్నాయని రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారికి ఇదివరకే ఆ నివారణ ఇచ్చాము. అప్పుడు వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం నుంచి పనిచేసిందని హౌస్ ముందు చెప్పారు. వాటిని ఏమీ చేశారు? 20 ఏళ్లన్నాడు పట్టాభివృద్ధి పట్టా కాగితాలు మాత్రమే వాళ్ల బేతుల్లో ఉండి, ఆ భూములు మాత్రం భూస్వాముల, స్వార్థపర శక్తుల బేతుల్లో ఉంటే వాటిని బయటకు తీసే ప్రయత్నం చేశారా అని అడుగుతున్నాను. వాటికే ఆటోగ్రాఫ్ లేకుంటే ఇప్పుడు వేటిని పరిశుభ్రమం చేశారా అని అడుగుతున్నాను. మా ఆందోళన, భయము. 20 ఏళ్లక్రితం పట్టాభివృద్ధి ఇప్పటికే అది చేయలేదు. చాలా చోట్ల అసర్దుబాటు ఆక్రమించుకుంటే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పింది ఏమిటి? మార్కెట్ రేటుకు ఇస్తాము, కొనుక్కోమని చెప్పారు. పబ్లిక్ ట్యాక్సెస్ అర్హులు కానివారు ప్రభుత్వ భూములను ఆక్రమించుకుంటే వారికి మార్కెట్ రేటుకు ఇస్తామనే పద్ధతితో మనం ఏమైనా చేయగలమా? ఇప్పటికే భూములు కావాలని, ఇళ్లస్థలాలు కావాలని అడిగిన పేదలకు ఎంతకీ స్పందన లేకుండా వారినీ మాదులు పగులగొడుతున్నారు. కేసులు పెడుతున్నారు. జైళ్లకు పంపుతున్నారు. అటువంటి కేసులు ఎక్కడయినా ఉంటే వాటిని ఉపసంహరించుకోండి. రద్దు చేయండి అని అడుగుతున్నాను. వరంగల్, నెల్లూరు జిల్లాలలో అటువంటి కేసులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. గౌరవ రెవెన్యూ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. అలాంటి కేసులు అలాగే పెట్టి మేము భూములను పరిశుభ్రమం చేసేలా నమ్మాళి? పట్టాలుంటే వాటిని అమలుపరచే తీరును గురించి ఆలోచించాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. భూముల పంపిణీ కోసం లక్ష ఎకరాలు పర్సెడ్ చేస్తామని అన్నారు 20 వేల రూపాయలకు ఎకరం బొప్పిన కొంటామంటున్నారు కొన్ని చోట్ల దొరకొచ్చేమో గానీ చాలా చోట్ల రూ. 20 వేలకు ఎకరం దొరికే పరిస్థితి లేదు. అటువంటి చోట్ల ఏమీ చేస్తారో చెప్పవలసిన అవసరముంది. ఈ మద్య పేదర్లలో చూశాము. ముఖ్యమంత్రిగారు రెవెన్యూ మంత్రిగారు చెప్పారట. లక్ష ఎకరాలు కొంటామని. ఎక్స్ ప్రోప్రియేట్ ఎక్కుడయితే ఉన్నారో ఆ జిల్లాలలో పడావుగా పడివున్న భూములను కొంటారట. వారు పేదలను రానివ్వడం లేదు. భూస్వాములను కూడా సాగు చేసుకోనివ్వడం లేదు. అందువల్ల ఆ భూస్వాములు అటు ఇతర పట్టణాలకో, ఇటు హైదరాబాద్ కో వెళ్లి వారి పని వారు చేసుకుంటున్నారు. వారు వచ్చి ప్రభుత్వం వద్ద మొరపెట్టుకున్నారు. మాకు డబ్బు ఇప్పిస్తే ఆ భూములను మేము మీకు ఇస్తాము, వాటిని మీరు ఏమయినా చేసుకోవడం చేపాడు. ఇందులో వారి ప్రయోజనం ఇమిడి ఉందని నేను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఎక్స్ ప్రోప్రియేట్ ఆ భూములను ఈ పేదవారిని కూడా సాగుచేసుకోనివ్వర. అవీ అలాగే పడావుగా పడివుంటాయో? అలాంటి పడావు భూములను డబ్బు ఇచ్చి కొనేటి భూస్వాముల ప్రయోజనం కోసమా అని అడుగుతున్నాను మా పద్ధతిలో ఇవ్వలేదు కనుక మేము మిమ్మల్ని రానివ్వమని అంటార. అప్పుడు మీరు ఏమీ చేస్తారు? దానిని ఎలా సార్వీస్ చేస్తారు. పేదలు కూడా అక్కడ సాగుచేసుకోలేని

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల సృజన పంపిణీ విషయము గురించి.

పరిస్థితి వస్తుంది. మనం ఈ స్కేమును సక్రమంగా అమలుపరచగలిగితే మంచిదే. మేము రెండు పాయింట్స్ చెప్పాము. ఇప్పటికే ఆక్రమించుకున్న అనర్హులుగా ఉన్నవారికి మార్కెట్ రేటుకు ఇచ్చి స్వాధీనం చేస్తామని చెబుతున్నారు. అది న్యాయబద్ధం కాదు. ఎక్కడ ఊరిలో పేదలుంటే ఫలానా సర్వే నెంబర్ లో ఫలానా చూపి ఫలానా వారు ఆక్రమించుకుంటే చట్టరీత్యా వారు అర్హులు కారో అటువంటి భూమిని మాకు ఇవ్వమని అడుగుతున్నప్పుడు అటువంటి అనర్హులను బయటకు నెట్టివేసి పేదలకు ఇవ్వాలే తప్ప దానిని డబ్బు పెట్టి కొని ఇవ్వడం పద్ధతి కాదు. అది పేదలకు ఎలా ఉపయోగపడుతుందని అడుగుతున్నాను. మార్కెట్ రేటును నాలుగు ఇన్ స్టాల్ మెంట్స్ లో ఇస్తే మేకు ఇచ్చేస్తామని చెబుతున్నారు కానీ సర్ ప్లస్ ల్యాండ్ గురింటే ఒక్క మాట చెప్పలేదు. ఎప్పుడో 20 లక్షల ఎకరాల మిగులు భూమి తేలుతుందని అనుకున్నప్పుడు అది దిగజారుతూ, దిగజారుతూ 10 లక్షలు, ఇప్పుడు 8 లక్షలలో, 6 లక్షలలో తేలింది. దానిని సుప్రీంకోర్టు చెప్పిన డైరెక్షన్ ప్రకారమే అమలుచేయండి. చట్టానికి సవరణ చేసుకుంటే ఆరు లక్షలలో, ఎనిమిది లక్షలలో మిగులుతుంది దానిని చేయమంటే ఉలుకూ లేదు, పలుకూ లేదు. ఇప్పుడు మాత్రం భూములు కొనడానికి త్వరితగతిన వస్తున్నారు. ఈ భూములు పండిత మేమూ మే వెంట ఉంటాము. ఎక్కడయినా ఇబ్బంది వస్తే మా సహాయం కూడా స్వీకరించండి. దీనిని ఎలా అమలు జరుపుతారో, ఏ పద్ధతిలో స్వార్థపర శక్తులను అడ్డుకోలేక వారికే భూములను కట్టబెడతారనే సంతయం తప్ప ఇంకోకటి కాదు. కస్టోడియన్ కమిటీలున్నాయి. అందులో అన్ని పోలిటికల్ పార్టీల సహకారం తీసుకోండి.

2.20 వాలా మంచి అడుగుతున్నారు. ఇప్పుడు ఎస్టేట్ మెంట్ కమిటీలు ఉన్నాయి. మ. అయితే అఖిల పక్ష కమిటీలను కూడా వేస్తే ఏ ఏ ప్రాంతాలలో ఎంత భూమి ఉందో తెలియజెప్పడానికి అవకాశం ఉంటుంది, త్వరిత గతిన భూములను ఎంచే వీలు ఉంటుంది అందువల్ల అరకంగా చేయాలని కూడా కోరుతున్నాము.

శ్రీ బద్దం జాతేరెడ్డి:- అధ్యక్షా, పేద ప్రజలను బాగుపరచడానికి ఇలాంటి కార్యక్రమాలు తీసుకోవడానికి ఎవరికీ అనుమానం రాకూడదు. ఎందుకంటే ఇబ్బందులు వర్గాలను ఉన్నత స్థాయికి తీసుకురావడానికి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ రోజీ, కమలా జై మకాన్ అన్న నినాదం ఇచ్చింది. అనాడు ఇందిరాగాంధీ చెప్పింది, లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు చెప్పారు, ఈ రోజున అఖిల్ బీహార్ వాక్ పాయిగారు చెబుతున్నారు. ఎవరు ఏం చెప్పినా మనం ఒక విషయం అర్థం చేసుకోవాలి ఏ పార్టీవాళ్ళమైనప్పటికీ ఎన్నికల సందర్భంలో వాగ్దానాలు చేస్తుంటాం. అదేవిధంగా బి.జె.పి. సంవత్సరానికి 20 లక్షల చొప్పున 5 సంవత్సరాలలో కోటి ఇళ్లను పేద ప్రజలకు కట్టేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. అంటే ఒక పార్టీ ఎన్నికల సమయంలో ఇలాంటి వాగ్దానం చేసిందంటే ఆ వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చడానికి 5 సంవత్సరాలు కావాలి, 5 సంవత్సరాలలో ఇలాంటి కార్యక్రమాలను

తప్పక వేస్తామనే ఉద్దేశంతో ఎన్నికలలో ఇలాంటి వాగ్దానాలు చేస్తుంటారు. అయితే ఇప్పుడు ఎన్నికలు వస్తున్నాయి కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ఇలాంటి వాగ్దానాలు చేస్తున్నారని నేను అనుకోవడం లేదు. బి.జె.పి. ప్రభుత్వం సంవత్సరానికి 20 లక్షల ఇళ్లు కట్టిస్తామన్నప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వచ్చే సంవత్సరం మార్చి 31 నాటికి దాదాపు 5 లక్షల ఇళ్లు కట్టిస్తామంటే అందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని మా పార్టీ తరపున పూర్వయోధ్యులకంటే అభినందిస్తున్నాను. మేము దీనిని వ్యతిరేకించడంలేదు. ఎందుకంటే రాష్ట్రంలో 8,43,045 ఇళ్ల స్థలాలు అవసరమైతే కలకత్తరుగ్ల నిర్వహించిన సర్వేలో తెలిసింది. మీరు కలకత్తరుగ్ల సమావేశంతో ఈ వివరాలు కేసుకొన్నట్లు ఉంది. అయితే అంతకంటే ఎక్కువ ఇళ్ల స్థలాలు అవసరం వుండి వుండవచ్చు. రాష్ట్రంలో ఇళ్ల స్థలాలు అవసరం వున్న పేద ప్రజలు, అంటే 10 లక్షల ఇళ్ల స్థలాల అవసరం పేద ప్రజలకు వుండి వుండవచ్చు. మనం ప్రభుత్వ భూముల్ని ఇచ్చినా లేక సర్వేస్ గా డిక్లర్ చేయబడి ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొన్న భూముల్ని ఇచ్చినా, వారికి స్కెట్లను హాండ్ ఓవర్ చేయకపోవడంవల్ల ఈవేళవరకూ కొంతమంది ఇళ్లు కట్టుకోలేకపోతున్నారు. ఆ రకంగా 20 సంవత్సరాలుగా ఇళ్ల స్థలాలను హాండ్ ఓవర్ చేయని కొన్ని కేసులను మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. హైదరాబాద్ నుండి బీ.రాగ్ అల్ టైన్స్ వున్న 45 మందిని నేషనల్ హౌస్ యూనియన్ సొసైటీవారికి మెమో నెంబర్ 9/1305/76 ద్వారా 1976లో రిపాబ్లికేషన్ కల్పించారు. వారు హైదరాబాద్ గ్రామంలోని సర్వే నెంబర్లు 141/1, 141/2 మరియు 141/3 లో వున్న సుబ్ షాణ్డన్ గర్డ్స్ వుంటే ఈ రోజువరకూ వారికి పట్టాలు ఇవ్వడంలేదు అంటే గత 22 సంవత్సరాలుగా వారికి పేదవారికి పట్టాలు ఇవ్వలేదు. అదేవిధంగా నా నియోజకవర్గంలోని 351 సర్వే నెంబర్లు మూడున్నర ఎకరాల భూమి సర్వేస్ గా డిక్లర్ చేయబడి వుంటే అందులో రెండు ఎకరాలు తిరిగి సొసైటీవారు ఖర్చా చేసుకొంటే మిగిలింది 1 1/2 ఎకరా ...

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇండివిడ్యువల్ ఇన్స్టాన్స్ కాదు

కో బద్లం బాల్ రెడ్డి:- నేను ఎం.ఎల్.ఎ.ను కాకముందే 1980 లోనే వారు పట్టాల కోసం అప్లికేషన్ పెట్టుకొంటే నేను ఎం.ఎల్.ఎ. అయిన తరువాత ఈ కాసనసభలో ఎన్నిసార్లు మాట్లాడినా వారికి 1 1/2 ఎకరాల భూమిలో పట్టాలు ఇవ్వలేదు చివరికి పీసీసీపల్ సెక్రటరీగారు వాళ్లకు ఇచ్చిన 1 1/2 ఎకరాల ల్యాండ్ ను కూడా కేన్సిల్ చేసి సొసైటీకి ఇప్పించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇండివిడ్యువల్ ఇన్స్టాన్స్ మొదలుపెడితే కష్టం, జనరల్ గా చెప్పండి....

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- 20 సంవత్సరాలు అవుతోంది కానీ ఇంప్లిమెంటేషన్ జరగడం లేదు. చాలాసేమేదే మాట్లాడుతున్నాను. పేదవాళ్లకు పట్టాలు ఇస్తే ఆడవాళ్ల పేరుమీదనే ఇస్తున్నాం, చాలా సంతోషం. అయితే వాళ్లకు స్టేట్ హౌసింగ్ ఇవ్వమంటున్నాం, హౌసింగ్ స్కేమ్ పెట్టమంటున్నాం. కలెక్టర్ అధీనంలో ఇచ్చు నిర్మాణమయ్యేట్లు చూడండి. రిజిస్ట్రేషన్ మేరు చేస్తామంటున్నారు, అందుకు మిమ్ముల్ని అడిగిందీస్తున్నాను. అయితే పట్టాలుగా ఇచ్చిన స్థలాలను రోసేట్ చేయకుండా ఏమైనా పట్టం తెచ్చారా అని అడుగుతున్నాను. ఇలాంటి భూముల్ని అమ్మకూడదనీ ఏ రకంగా పట్టం పుందో అదేవిధంగా పృథుత్వం ఇచ్చిన ఇళ్ల స్థలాలను అమ్మకూడదనీ, రిజిస్ట్రేషన్ డాక్యుమెంట్ లో అందుకు అవకాశం పుండకూడనీ విధంగా పట్టం పుండాలని కోరుతున్నాను అదేవిధంగా లక్షల ఎకరాల భూమిని పృథుత్వం కొనుగోలు చేసి భూమి లేని పేదలకు ఇస్తామంటున్నారు, చాలా సంతోషం. అయితే తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఎక్స్ ప్రోప్రియేషన్ ఉన్నారని ఆర్థిక సమస్య వల్ల, ఉద్యోగాలు లేకపోవడం వల్ల ఈ సమస్య ఉంది, కాబట్టి పేదవాళ్లకు వారికి భూమిని ఇవ్వాలన్న సిద్ధాంతం పృథుత్వానికి పుండవచ్చు. దానిని నేను తప్పు పట్టడంలేదు. కానీ ఎవరైతే భూమి మీద ఆధారపడి బతుకుతున్నారో అలాంటి పేదవాళ్లను కూడా భూముల్ని దున్నుకోనివ్వకుండా, వాళ్లను బృతకనివ్వకుండా కొంతమంది వర్గపోరాటం అని పోరాటాలు చేసి వారిని పట్టాజాలకు పంపుతుంటే ఆ భూములు ఏం కావాలి? అవి బీడు భూములు కావాలా? ఒక దిక్కు పేదవాళ్లు జండాలు పాడుకొంటే పోలీసులు లాఠీఛార్జ్ చేస్తున్నారు, వారిని భూములలోకి రాకుండా చేస్తున్నారు. అలాంటి భూముల్ని కొని భూముల్ని సాగు చేసుకొని గ్రామాలలో బృతికేవారికి ఇవ్వడంలో తప్పులేదు. ఈవేళ ఒకరు ఒక రకంగా, మరొకరు మరొక రకంగా బావింపవలసిన అవసరం లేదు మనమంతా ఒకటే అన్న భావన మనకు కలగాలి. ఈ రోజున పేదప్రజలుగానీ, ధనవంతులుగానీ పని చేస్తేనే బృతికగలిగే పరిస్థితి ఉంది, పనిచేయకపోతే బృతికలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. అందరూ శ్రమ జేపులు కావాలనే కోరుకుంటున్నాం. కాబట్టి ఈవేళ భూమిలేని పేదవారికి భూముల్ని పంచడానికి పృథుత్వం ముందుకు వస్తున్నందుకు అభినందిస్తున్నాం రెండవ విషయం ఏమిటంటే ఈనాడు ల్యాండ్ సేలింగ్ వల్ల ఇబ్బందుకు గురి అవుతున్నాం. కేంద్రపృథుత్వం ల్యాండ్ సేలింగ్ ను తొలగిస్తామని పెపుతున్నప్పుడు సేలింగ్ విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తమ అభిప్రాయాన్ని స్పష్టం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కేంద్రపృథుత్వం సేలింగ్ ను తీసివేస్తే రాష్ట్ర పృథుత్వం కూడా ఆ పని చేసి పేద ప్రజలను ఆదుకోవాలని మే ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అద్యక్షా, వేఫ్ మినిస్టర్లగురూరు భూమి లేని నిరుపేదలకు వ్యవసాయ భూములు, ఇండ్లు స్థలాల కేటాయింపు కార్యక్రమానికి సంబంధించిన వివరాలు చాలా డిటేల్ గా చెప్పారు. డి.ఓ. 508ను ఏ విధంగా మార్చాలి, పేదలకు ఎట్లా పట్టాలు ఇవ్వాలి, వారికి ఏ విధంగా ప్రాఫిట్ చేయాలనే విషయాలు చెప్పారు. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలైంది. ఏ గవర్నమెంట్ వచ్చినా

ముఖ్యమంత్రి స్పెషియల్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్లు
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

261

అప్పటినుంచి ల్యాండ్లెస్ హార్డు భూమి పంపకాల గురించి చెబుతున్నారు. ఇందిరాగాంధీ ప్లై మినిస్టరుగా ఉండగా 20 పాయింట్స్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టి గరీబ్ హౌస్ అన్నారు. ఇందిరాగాంధీ వెళ్లిపోయింది, కానీ గరీబ్ మాత్రం అట్లాగే ఉంది. గరీబ్ హాల్గయా, గరీబ్ వెస్ట్ ప్లా. మీరు ఈ వేళ సెంటర్లో ఉన్న బి.జె.పి. గవర్నమెంట్ను సపోర్ట్ చేస్తున్నారు కానీ ఇప్పుడు పరిస్థితి ఎట్లా ఉందంటే పేదవాళ్లు వంట చేసుకోవాలంటే ఎంత బాధపడుతున్నారంటే ఉల్లిగడ్డ లేకుండానే వంట చేసుకొంటున్నారు. ఉల్లిగడ్డ కిలో 60 రూపాయలకు పెరిగిపోయింది. ఈనాడు బెర్రరీసులు, నక్కల్నేలు, ప్యాబ్లెమ్వల్ల ప్రభుత్వం ల్యాండ్ కొని బీదవాళ్లకు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసినా అసలు వాళ్లు అక్కడ ఉండడమే చాలా ఇబ్బంది అవుతుంది. అసలు ఇదివరకే నక్కల్నేలు, భూముల్ని డిస్ట్రిబ్యూట్ చేశారు. అందువల్ల ఏ విధంగా చేస్తారో అలోచించండి. ఇక 508 జి.ఓ. వల్ల అర్బన్ ఏరియాలో చాలా ఇబ్బంది వుంటోంది. 20 సంవత్సరాలనుంచి హౌసింగ్లో ఉన్నవారికి కలక్టరు నోటీసులు ఇస్తున్నారు. నా నియోజకవర్గంలోని బండగూడలో కొంతమంది ప్రభుత్వ భూముల్ని పొట్టుగా చేసి అమ్మారు వాటిని కొన్న బీదవారు ఇళ్లు కూడా కట్టుకొని వుంటుంటే వారికి నోటీసులు ఇస్తున్నారు. నేను రెవెన్యూ మంత్రిగారికి అప్లికేషన్ కూడా ఇచ్చాను. సర్ప్లస్ ల్యాండ్ వుందని అంటున్నారు. కానీ అసలు ఆ ల్యాండ్ను ఏ ల్యాండ్ గ్రాబర్స్ అమ్మివేస్తారో వారిపై చర్య తీసుకోకుండా 20 సంవత్సరాలనుంచి ఇళ్లు కట్టుకొని వుంటున్న బీదవారికి కలక్టర్ నోటీసులు ఇస్తున్నారు. ఈ విషయంలో తగిన చర్య తీసుకోండి లేకుంటే ఎం.ఎల్.ఏ.లను పిలిపించి సమావేశం ఏర్పాటుచేసి నిర్ణయం తీసుకొంటే బాగుంటుందని భీష్మ మినిస్టరుగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

2.30 ము. Sri Asaduddin Owaisi:- Mr. Speaker Sir, I will not go into the details of the statement made by the Hon'ble Chief Minister wherein he had stated that the Government intends to allot five lakh house sites to the houseless poor by 31st March, 1999. Today is 25th November, 1998 and 31st March, 1999 means it will be 127 days. I am not going into the mathematics. If you start this programme tomorrow right from 10.00 a.m., the assignment may come upto 4000 house sites.

(Interruptions)

I am just stating the facts. Then you have to start your Janmaboomi programme from 6.00 a.m. everyday for this purpose. It is nothing but a wishful thinking of the Government. Is the Government really serious enough about

మున్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్లు · పెడవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్లు
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

this programme? Will it be possible to give five lakh house sites just within 127 days i.e. by 31st March, 1999?

(Yes Yes Yes from Treasury Benches)

Then, thank you.

Sri T. Sitaram: Already, the land is identified.

Sri Asaduddin Owaisi:- I hope, by that time, not even for thousand house sites. can be given to them Anyway, we will come back after 31st March, 1999. Then, I don't know, it may be new Assembly. All the Members who are representing various constituences now here, will know the facts.

Sri N Chandrababu Naidu:- Don't worry, same Assembly will be there, you will be there, we will be here and we will discuss everything here.

Sri Asaduddin Owaisi: Mr. Speaker, Sir, further, in G.O.Ms.No. 538, there is lot of distinction between the Urban Land Ceiling and that of the Government Land. There is a lot of confusion on that. Secondly, encroachment should be unobjectionable. I don't know what is this unobjectionable. For a layman, lime me will the Hon'ble Chief Minister or any other Minister in the Government try to help me as to what is this 'unobjectionable'? You are saying that you have done so many things. The Hon'ble Minister for Revenue is supposed to convene a meeting at 3.00 p.m. today, Unfortunately, it is cancelled, as the Hon'ble Chief Minister announced something. Again, 'the Chief Minister talks about land purchasing scheme.' He stated that the Government is considering to give payment to the land holders by showing a suitable financial instrument and that out of total amount of the land, 20% payment will be paid as a first instalment. No right thinking person will part his land for just @ Rs. 20,000 per acre and also for 20% advance payment. Who will do it?

మచిలీపట్నం స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

263

Sir, the Chief Minister wants to exhaust each and every means to attract the people. Let us be realistic in delivering the goods. The Chief Minister has announced so many programmes. I don't want to go into the details of them. Recently, I have received a letter from the Government stating that a Committee will be appointed comprising MLA, the Commissioner, Municipal Corporation of Hyderabad and others, with regard to construction of houses to the weaker sections of the Society. Already, there are so many house-sites for them and the District Collector has given pattas to them. I have asked the Revenue Minister to construct houses for those people. Neither house will be constructed nor lands will be distributed to the landless poor. I would like to know the reasons for it.

శ్రీమతి ఎన్ లక్ష్మీపార్వతి:- అధ్యక్షా, ము ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ పూర్తిగా పేద ప్రజల మీద ఆధారపడి ఉంది. అందులో కేలకమ్మైన ఎన్నికల నిర్ణయం పేద ప్రజలే నిర్ణయిస్తారు కనుక పేదవారిపట్ల నిజమైన సానుభూతిపరులు ఎవరంటే రాజకీయ పార్టీలే అనక అప్పుడు. గతంలో కూడా ఇందిరాగాంధీ హయాములో పేదవారికి న్యాయం జరిగిందన్న విషయం ఒప్పుకోవలసిందే. రాజకీయ చరిత్రలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మాత్రం ఒక్క ఎస్.బి.ఆర్. హయాములోనే పేద వర్గాలకు నిజంగా న్యాయం జరిగిందన్న విషయం అందరూ అంగీకరించిన నత్యం. ఎందుకంటే భారతదేశంలోనే ఒకేసారి 14 లక్షల ఇళ్లను కట్టించి రికార్డ్ బేక్ చేశారు అదేవిధంగా ల్యాండ్ సేలింగ్ గురించి చల్లపల్లి రాజాలాంటి వారిని ఒప్పించి వేలాది ఎకరాల భూముల్ని పంపిణీ చేయడంలో ఎస్.బి.ఆర్. చూపిన చొరవ ఆంధ్రదేశంలోని పేదవర్గాలు ఎప్పటికీ మర్చిపోలేరనేది వాస్తవ విషయం. అదేవిధంగా ఈనాటి ప్రభుత్వం కూడా చొరవ తీసుకొని పేద వర్గాల కోసం 5 లక్షల ఇండ్ల స్థలాలు, 35 వేల ఎకరాలు ఇస్తామని చెబుతున్నారు. దీనిలో కొన్ని సందేహాలు ఉన్నాయి. మొత్తం 1 లక్ష 42 ఎకరాలు కేటాయించడం జరుగుతుంది. అందులో గతంలో 1 లక్ష 7 వేల ఎకరాలు కేటాయించాం. మిగతా 35 వేల ఎకరాలు ప్రస్తుతం కేటాయించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నాలు చేస్తోందన్నారు. ఇందులో 91 వేల మంది లబ్ధి పొంది పున్నారని చెప్పారు. అయితే 91 వేల మంది లబ్ధిపొందిన వారి రికార్డు కూడా సబ్జిటి చేస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే గతంలో ఈ విషయాన్ని నేను రెవెన్యూ మినిస్టరుగారికి కూడా చెప్పాను. గతంలో కరీంనగర్ జిల్లాలో 200 ఎకరాల భూమి ఎస్.సి.లకు కేటాయిస్తామని చెప్పారు. అయితే వారికి భూమి కేటాయించినా పంపిణీ జరగలేదు. నిన్న కూడా వారు నాకు ఫోన్ చేసి ఈ విషయం చెప్పారు. ఇలా పంపిణీ కాకుండా పున్న భూములు రాష్ట్రంలో ఎన్ని ఉన్నాయో ప్రభుత్వం కరెక్ట్ గా రికార్డ్

ముఖ్యమంత్రి స్పెట్ వెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి

సబ్జిక్ట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా రాష్ట్ర పృథుత్వం భూముల్ని కొనుగోలు చేసేటప్పుడు నగదు రూపంలో 20 పర్సెంట్ మాత్రమే చెల్లించడం జరుగుతుంది అంటే నగదు రూపంలో వెయ్యి రూపాయలు మాత్రం ఇప్పి మిగిలింది 5 నుంచి 10 సంవత్సరాలలో బాండ్ రూపంలో ఇవ్వడం జరుగుతుందని చెబుతున్నారు. ఈ విధంగా నిర్ణయించడం అంటే ఇబ్బంది వుంటుంది. రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలలోనూ పేదలకు భూముల్ని పంపిణీ చేయడం జరుగుతుంది. కాబట్టి ల్యాండ్ బ్యాంకును అన్ని చోట్లా ఒకేరకంగా నిర్ణయించడం జరుగుతుందా లేక ఏరియాలను బట్టి వేరువేరుగా నిర్ణయించడం జరుగుతుందా అనేది పృథుత్వం క్లారిఫై చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా కొన్ని జిల్లాలలో పృథుత్వభూమి చాలా వుంది, కొన్ని ప్రాంతాలలో లేదు. ల్యాండ్ వాల్యూ కూడా ఒక్కొక్క చోట ఒక్కొక్క విధంగా వుంది. తుర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి వంటి జిల్లాలలో పరిస్థితి ఒక రకంగా వుంటే ఖమ్మం జిల్లాలో వేరొక రకంగా ఉంది. ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో 90 పర్సెంట్ పేదవారే ఉన్నారు. ఖమ్మం జిల్లా భూములు లేని గిరిజనులు చాలా మంది ఉన్నారు, అక్కడ పృథుత్వ భూమి వేలాది ఎకరాలు ఉంది. ఆ భూమిని పంపిణీ చేస్తే సమస్య ఎరిష్కారమౌతుంది. ఇక పశ్చిమ గోదావరి, తుర్పు గోదావరి వంటి జిల్లాలలో వీన్నకారు, సన్నకారు రైతులు - రెండు ఎకరాల చొప్పున భూములు వున్నవారు వున్నారు. అయితే వాళ్లు భూములలోకి వెళ్లలేని పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి పృథుత్వం దీనిపై వెంటనే చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అక్కడ పృథుత్వ ల్యాండ్స్ను పంపిణీ చేయడానికి కూడా చట్టం ఒప్పుకొని పరిస్థితి వుంది కనుక దానిపై పృథుత్వ స్పందన ఏమిటి? 14 జాతులవారు ఉన్నారు. ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులవారుగానీ, చిన్నకారు సన్నకారు రైతులు, బీ.సి.లు ఎస్.సి.లు ఇలా అనేక మంది ఉన్నారు. వాళ్లకు ఏ విధంగా పృథుత్వం న్యాయం చేస్తుందనేది కూడా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

2.40 | శ్రీ ఆర్ చంద్రశేఖరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు మన రాష్ట్రంలో గల పేద మ. ప్రజల సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని దాదాపు 5 లక్షల ఇళ్ల స్థలాలను రాబోయే మార్చిలోగా ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన ప్రకటనను అభినందిస్తున్నాను. ప్రత్యేకంగా వెనుకబడిన జిల్లాలలోను, పేదరికం ఎక్కువగా ఉన్న జిల్లాలలోను ప్రాధాన్యత ఇప్పి, అక్కడి మైనారిటీ వెల్ఫేర్ను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇళ్ల కొటాలో ఏరకంగా 10 శాతం ఇస్తున్నారో, ఇళ్ల స్థలాలలో కూడా ఆ వర్గం పట్ల సానుభూతితో ఉండే అవసరం ఉందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు పెప్పారు. నీన్న కాక మొన్న ఈ సభలో 'అదరణ' కార్యక్రమం గురించి చర్చించాము. బడ్జెట్ ప్రొవిజన్ క్రింద లేదనుకుండా ఆనాడు బడ్జెటులో రూ. 100 కోట్లు పెట్టిన విషయాన్ని మరొకసారి గుర్తుచేస్తున్నాను. చిత్తశుద్ధి ఉంటే పృథుత్వం ఏదయినా బెయ్యవచ్చును. మన రాష్ట్రంలో 30 వేల రెవెన్యూ గ్రామాలు, 1124 మండలాలు ఉన్నాయి. గ్రామస్థాయి నుంచి పరిపాలనా సౌలభ్యం ఉంది. చిత్తశుద్ధి లేక రాజకీయాలు చేసే రోజులు వోయాయి. విధానం స్పష్టంగా చెప్పి చేస్తున్నాము. ఆచరణ సాధ్యం అయినవి

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

265

చెబుతున్నాము. 'వేయూత' కార్యక్రమం గురించి అవహాసం చేసిన వారే ఆ కార్యక్రమంలో పాల్గొని, వోట్లు పడి, ఫోటోలు తీయించుకున్నారు. దీనితో కూడా అనుమానాలు వ్యక్తం చేసిన వారు పట్టాల పంపిణీ కార్యక్రమంలో పాల్గొనాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గ్రేట్ హాటవ్ అనే నినాదం వచ్చింది చాలా ఉన్నాయి అప్పుడు ఎన్నికలలో వాడుకున్నారు ప్రతిభా బారతీగారు చెప్పారు. ఆ నినాదం పేరుతో నాయకులు తమ పేదరికాన్ని పోగొట్టుకున్నారు. ఆ నినాదం మహతర్ని ఇచ్చింది కానీ దానిని ఆ పార్టీ నాయకుల పేదరికం పోగొట్టుకోవడానికి ఉపయోగపడింది. ఆ రకంగా వారు సక్సెస్ అయ్యారు.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ నుండి అంతరాయం)

కాదని చెప్పండి. రమేష్ శర్మ చెప్పారు ఏమేం చేసింద. ఆ వివరాలు ఉన్నాయి. వాటి గురించి వదిలేద్దాము వారు పేదరికం పోగొట్టుకుని, రాబోయే తరాలకు కూడా సంపాదించి పెట్టుకున్నారు. బాగా అనుబంధించునండి ఇబ్బందేం లేదు.

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు (అలేర్).— అనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీలోనే సి ఎం గారు కూడా ఉన్నారు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ నుండి అంతరాయం)

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి.— నర్సింహులుగారికి కానీ, నాకు కానీ రాజకీయ జన్మ ఇచ్చింది తెలుగుదేశం పార్టీ. "ఎందుకీ అక్కడకు పోయావు, అక్కడకు పోకు. చెడిపోతావు" నాకు కానీ, కయనకు కానీ రాజకీయ జన్మ ఇచ్చింది తెలుగుదేశం పార్టీ. పేదల పార్టీ ఇది. పేదల కోసం పోరాటం చేస్తున్నాము. పేదలకు వ్యాయం చేసే పార్టీ ప్రతినీధులుగా మనం ఉన్నాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎమ్. నర్సింహులు.— రాజకీయ జన్మ ఇచ్చింది. ఎన్.టి. రామారావుగారు

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి.— మరి అక్కడకు ఎందుకు వెళ్ళావు?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు.— నేను కార్గిలికి వెళ్ళిన ఇస్కా బాగుంటుంది. అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998

267

శ్రీ సిపాద్. విరల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా ముఖ్యమంత్రిగారు విప్లవాత్మకంగా మార్పు తీసుకువస్తే లక్షలాది ఎకరాలు మనకు లభించే అవకాశాలున్నాయి. న్యాయస్థానాలతో నేలింగ్ ల్యాండ్స్ 5 లక్షల ఎకరాల వరకూ ఉంది. ఆ కేసులు వెంటనే డిస్పోజ్ చేసేందుకు ప్రత్యేకంగా శృద్ధ తీసుకుంటే 5 లక్షల ఎకరాల భూమి మనకు లభించే అవకాశం ఉంటుంది అని మనవిచేస్తున్నాను. సుప్రీంకోర్టు తీర్పుకు అనుగుణంగా చట్టాన్ని సవరణ చేస్తే సుమారు 10 లక్షల ఎకరాలు మనకు లభించే అవకాశం ఉంది. భూఆక్రమణదారులు ఎంతో మంది పెద్ద పెద్ద వారు ప్రభుత్వ భూములను తమ అదీనంలో పెట్టుకున్నారు. చట్టబద్ధమైన చర్యలు తీసుకుని, ప్రభుత్వ ఆధీనంలోకి తీసుకుని పేదలకు పంచితే బాగుంటుంది. ఉదాహరణకు చెబుతున్నాను. దేవాలయ భూములు కూడా పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు ఆక్రమించుకున్నాయి. వారి నుంచి తీసుకుని పేదలకు పంచితే సుమారు 10, 12 లక్షల ఎకరాలు వస్తుంది. మా జిల్లాలో భూఆక్రమణదారులు సుమారు 3 వేల ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని ఆక్రమించారు. వామన్ కమిటీ వేశారు. 3 వేల ఎకరాల భూమిని బయటకు తీశాము. వామన్ కమిటీతో ఉన్న వారు మళ్ళీ తారుమారు చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. నేను ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను. ఆ మూడు వేల ఎకరాల భూమిని సంపాదించాము. దాని గురించి ఏం చర్యలు తీసుకుంటారో స్పష్టంగా చెప్పండి.

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు:- ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా చంద్రబాబునాయుడుగారి ప్రభుత్వం కేవలం ఎన్నికలు వస్తున్నాయని పేదల మాట మాట్లాడేటట్లున్నారు కానీ...

(అధికార పక్షం నుండి అంతరాయం)

ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తుకుద్ది లేదని చెప్పడానికి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన వివరణలోనే ఉంది. మొత్తం ఖరీదులో 20 శాతం ఇస్కార్లు. మిగతాది 5 నుంచి 10 సంవత్సరాలలో తీరుస్తారట. ఎవరయినా భూస్వాములు వారి భూమిని ఆ రకంగా ఇస్తారా? 20 వేల రూపాయలకు ఎవరు ఇస్తారు? అంత ఉదారంగా ఎవరున్నారు? చంద్రబాబునాయుడుగారు సంపాదించుకుని ఉంటే, వారు చిన్న తప్ప ఇంకెవరూ ఇచ్చేవారు లేరు. ఒక విషయం చెబుతాను. చింతపండు ధర తగ్గించారా? మిరపకాయల ధర తగ్గించారా? నూనె ధర తగ్గించారా? సామాన్య మానవుడు అప్పు తెచ్చుకోవాలి అంటే నేలు లేదు. భూములు పంపిణీ చేస్తామంటే ఎవరు నమ్ముతారు? ఇదంతా మోసం. దగా చని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

మొట్టమొదటి స్త్రీమొదలు : పేదవారికి
ప్రజలయే భూములు సరియు నశన
స్థలాల సంపదే విషయము గురించి.

2-50] "బడుగులను కొన్ని బాబులు" గొరుగున మన బాబుగారి పరిచాలనలో బంజారా
మ.] పోల్చి డిజిటల్ బలహీనతలను స్థలం ఏ.ఎం. నిర్మించికి న్నెపేద్యం". ఈ
రకంగా సుస్థలం కోర్కెలు వస్తున్నాయి. సరేదీర్చుకోలేని సరిస్థితులలో ఈ ప్రభుత్వం
ఉంది. ఈ ప్లాటెక్స్ ముఖ్యమంత్రి భారత దేశంలోనే కాదు ప్రపంచ దేశాలకు వెళ్ళిపోయారు.
ఈ రాష్ట్రంలో లేదు. ఈ హోటాలితమైన రాష్ట్రంగా నడుపుతున్నారు తప్ప ఏమీ లేదు. ఈ
ప్రభుత్వం వచ్చిన తొలిసారి సంవత్సరాల కాలంలో, హాదీజనులకు, గిరిజనులకు బలహీన
స్థలాలను ప్రభుత్వం ఉమ్మడి పెట్టి తృప్తిపడిన బావులకు సింగిల్ కనెక్షన్ ఇచ్చారా? అటు
సంబంధించి ఏ విధంగా అగ్రికల్చర్ డెవలప్ చేయగలుగుతారు?

సున్నం స్పీకర్:- దగ్గరే ఏ సవరణ ఇస్తూ మీరు ఈ సభ్యులకు సంబంధించి
మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు:- ఏరకంగా పేదలకు భూములు సాగు చేయాడానికి వీలు
కలుగుతుంది. దయచేసి అలోచించండి.

శ్రీమతి ఎన్. చక్రవర్తి:- అధ్యక్షా, చిన్న కార్మికులకు ఒక్కటే. అసలు
రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూ. 20 వేలకు ఒక ఎకరం కొనడం సాధ్యం అవుతుందా? ఎందు
కంటే రిటైన్మెంట్ భారెస్ బాలా ఎక్కువ వున్నాయి. అది ఎలా సాధ్యం అవుతుందో కార్మికు
చెప్పారా?

శ్రీమతి పి. భారతి (సత్తెనపల్లి):- తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం, గౌరవ ముఖ్య
మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోట్ చూశాము. సత్తెనపల్లి పట్టణంతో ఎండోమెంట్స్ ల్యాండ్ దాదాపు
400 కుటుంబాల వారు 30 సంవత్సరాలనుంచి నివాసం ఉంటున్నారు. వారికి కూడా
పట్టాలు ఇవ్వగలరా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇండివిడ్యుయల్ ఇన్స్టాన్స్ ఎలా చెబుతారు? ఏదయినా ఉంటే
పంపించండి.

శ్రీమతి పి. భారతి:- దేవుడి మాన్యం సర్. పేద వారు నివాసం ఉంటున్నారు.
పట్టాలు లేవు. వారికి మాబోటి వారు ఇచ్చి ఇవ్వాలంటే గవర్నమెంట్ ఇచ్చే పక్కా గృహాలకు
ఇవ్వాలంటే వారికి పక్కా లేనందున ఇచ్చి కట్టుకోవడానికి వీలు లేకుండా ఉంది. గుడిసెలలో
ఉంటున్నారు. 30 సంవత్సరాలనుంచి ఉంటున్న వారికి ఈ సందర్భంలో పట్టాలిస్తారా?
దళితులకు ప్రభుత్వం అనేక మంది రైతుల దగ్గర కొనుగోలు చేయడం జరిగింది.
ఉదాహరణకు నా నియోజకవర్గంలో, గుజ్జెర్లపూడిలో, సాంబయ్య అన్న రైతు అత్యవసరం
అయి 4 ఎకరాలు అమ్ముకున్నారు బీడ్ పెట్టికని. అక్కడ రిటైన్మెంట్ ఖర్చులక్కా రూపాయలుంటే

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : వేదవారికి
వ్యవసాయ ఖాతా మరయు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

23 నవంబరు, 1998.

269

ఉంటే రూ. 35 వేలు మాత్రం ఇచ్చారు. కొనుగోలు కూడా బేసి ఇస్తామని ప్రభుత్వం చెప్పింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇండివిడ్యుయల్ ఇన్స్టాన్స్ మీద ఎలా చెబుతారండీ?

శ్రీమతి. పి. భారతి:- రూ. 30 వేలకు రూ. 20 వేలకు ఎవరూ ఇవ్వరు. ఎవరూ అమ్మేవారు ఉండరు. లక్ష రూపాయల పైనే భూములున్నాయి. కొల్లూరు మండలం వీరితల లంకలో అక్కడ దళితులు నివాసం ఉండే స్థలాల్లోకి మొన్న వరదలు వచ్చినప్పుడు మొత్తం ఇళ్లు మునిగిపోయాయి. వారు 5 సంవత్సరాలనుంచి తెనాలి రెవెన్యూ ఆఫీసు చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. ఇళ్ల స్థలాలు కావాలని అర్జీలు పెట్టుకున్నారు. అక్కడి కొని ఇవ్వక్కర్లేదే. అక్కడ సెటిల్మెంట్ ల్యాండ్ ఉంది. దానిని భూస్వాములు అక్యూజ్ చేసుకుని వారి స్వాధీనంలో ఉంచుకున్నారు. దానిని ఇప్పించమని నేను అనేక సందర్భాలలో తీరగడం జరిగిందే.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇండివిడ్యుయల్ ఇన్స్టాన్స్ ఎలా చెబుతారు. దీనికి సంబంధించి ఏమైనా ఉంటే చెప్పండి. జనరల్ గా అడగండి.

శ్రీమతి పి. భారతి:- అత్యవసరమైన విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తప్పనిసరిగా తీసుకురావాలి. అది భూస్వాముల పేరులలో ఉంది. దానిని తీసుకుని ఇప్పించడానికి ఏమయినా సాధ్యం అవుతుందా? మేడి కొండూరు మండలం, నా నీయోజకవర్గంలో ఉంది అక్కడ అనేక మంది దళితులు, అదే విధంగా ఎస్.టి.లకు మాద్యారా పట్టాలు ఇప్పించారు. పట్టాలు మాత్రం వేద వారికి ఇప్పించారు. ల్యాండ్ మాత్రం భూస్వాముల పేరులలో ఉంది. వారు ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. అది డబ్బు చెల్లించిందే బేసిదీ తెలియదు. వారి దగ్గర నుంచి తీసుకుని వేద వారికి ఆ భూమిని ఇప్పించడం జరుగుతుందా?

(డాక్టర్ అబ్దుల్ రెహమాన్. ఎస్. అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

సత్తానపల్లిలో ఒక పెద్ద ల్యాండ్ లార్డ్ కలుగగిత కార్మికుడి పేరుతో 8 ఎకరాలు జడ్.పి. ల్యాండ్ అక్యూజ్ చేసుకున్నారు. ఇప్పుడు అందులో ఈత మొక్కలు వేశారు. ఆ ఈత మొక్కలు తొలగించి ఇళ్ల స్థలాలకు పట్టాలు ఇవ్వడానికి మేరు ఏమయినా జోక్యం చేసుకుంటారా?

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ (శ్రీకాకుళం):- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు అయిదు లక్షల ఇళ్ల స్థలాలకు పట్టాలు ఒక లైన్ బౌండ్ పోగ్గాం క్రింద ఇస్తామన్నారు. చాలా సంతోషం. అదే సందర్భంలో అనబ్లక్స్ నుంచి ల్యాండ్ ఉన్నప్పుడు రెగ్యులరైజ్

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

చెస్టామన్నూరు. అదేవిధంగా హోంస్టేట్ యాక్ట్ క్రింద రెగ్యులరైజ్ చెస్టామన్నూరు. ఎరిజిటిఫైడ్ ఉన్న వారికి. చాలా సంతోషం. ఇటీవల మైగ్రేషన్ ఎక్కువగా ఉండడంతో బాన్స్ లో చాలామంది నిరుపేదలు ఎక్కువ వస్తున్నారు. అటువంటి పరిస్థితులలో ప్రత్యేకించి అర్బన్ పిరియాలలో కొంతవరకైనా సరే మొత్తం అంభే కాన్స్ట్రీ ఎక్కువగా ఉంటుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం కొనడం కష్టం. అయినప్పటికీ కూడా కొద్దిగా దగ్గరలోనైనా సరే చర్యలు తీసుకుని అర్బన్ పిరియాలకు సంబంధించి కొంతవరకు ఎమోంట్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

అదే సందర్భంలో ఇప్పటికే గవర్నమెంట్ కు కలక్టర్స్, జాయింట్ కలక్టర్స్ కొన్ని ప్రోపోజల్స్ పంపించారు. ఆ ప్రోపోజల్స్ కు నెగోషియేషన్ ఫేస్ సి.ఎల్.ఆర్.కు సంబంధిత అధికారులకు పంపించడం జరిగింది. శ్రీకాకుళం నుంచి కలక్టర్, జాయింట్ కలక్టర్ గవర్నమెంట్ కు ప్రోపోజల్స్ పంపించారు. అర్బన్ పిరియాలలో ఉండే హార్డ్ షేప్డ్ అకామ డేషన్ లేక బాధపడుతున్నారు కాబట్టి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఖచ్చితంగా డెసిషన్ తీసుకుంటారని మేము నమ్ముతున్నాము.

శ్రీ కాగిత వెంకట్రావు (మల్లెశ్వరం):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు మన ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన పేద, బలహీన, బడుగువర్గాల వారికి నివాస స్థలానికి నిర్ణయం పేసి ఈ రోజు స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. 5 లక్షల మందికి బౌండ్డ్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టి నాలుగు నెలలో ఈ కార్యక్రమానికి రూపకల్పన పేసి వారికి అందించాలనడంలో ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. మేకు తెలుసు అధ్యక్షా, గతంలో కూడా ఈ బంజరు భూముల విషయానికి వచ్చినప్పుడు కృష్ణా జిల్లాలో 'తెలుగు మాగాణి సమారాధన' పెట్టి 1986లో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి. రామారావుగారు తమ నాయకత్వంలో కొంతభూమి ఇస్తే మళ్ళీ 1996లో కూడా వందలాది ఎకరాలు నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇళ్ల స్థలాలకు, పేద వర్గాలు పండించుకునే భూమికి పట్టాలు ఇవ్వడం జరిగిందని పేర్కొని ఈ సభకు తెలియపెస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈ తెలుగుదేశం పార్టీ, ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు ప్రజలవద్దకు పాలన, జన్మభూమి కార్యక్రమాలు పెట్టిన తరువాత ప్రజలవద్ద ఉన్న విన్నపాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని "పేయూత, ఆదరణ, ఆత్మ బంధు, ఆదేపిల్లల సంరక్షణ" మొదలైన ఎన్నో రకాల స్కీములు పెట్టి ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న పేద బడుగువర్గాలకొసం ప్రభుత్వం తీసుకున్న కార్యక్రమాలను మనం అందరూ కూడా అభినందించవలసిన అవసరం ఉంది.

చైర్మన్:- మీరు సజెషన్స్ ఇవ్వండి.

శ్రీ కాగిత వెంకట్రావు:- సజెషన్స్ చెబుతాను సర్. కాంగ్రెస్ నాయకులు చాలా చెబుతున్నారు. గరిబీ హలావో ప్రోగ్రామ్ పెట్టి అనాటినుంచి ఈనాటివరకు ప్రజలను ఆకలితో అలమటింపే వారిని ఆదుకునే పరిస్థితి లేకుండా దేశాన్ని రాష్ట్రాన్ని అనేక రకాల

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్స్మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

271

కుంభకోణంతో అతలాకుతలం చేసిన కాంగ్రెస్ నాయకులకు ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించే హక్కు కూడా లేదని మద్దానా మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఈరోజు ప్రతి ఒక్కరికీ ఈనాడు కిలో రూ. 3.50 లకు బియ్యం తెల్ల కార్డుల మీద ఇస్తున్నారు. పేద వారికి రూ. 7.50 లకు కిలో బియ్యం ఓపెన్ మార్కెట్లో అందజేస్తున్నారు.

ఈరోజు చింజరు భూముల విషయంలో సి.ఆర్.జెడ్. వోగ్రామ్ ఉంది. సి.ఆర్.జెడ్. క్రింద కొన్ని పట్టాలు ఇవ్వడానికి కలెక్టర్లు ఒప్పుకోవడం లేదు. సి.ఆర్.జెడ్. దృష్టిలో పెట్టుకుని కొంత ఎక్కువప్లస్ ఇస్తున్న పరిస్థితులు ఉన్నాయి కాబట్టి వాటికి కూడా పట్టాలు ఇవ్వాలని తెలియచేసుకుంటున్నాను. కొన్ని చోట్ల దేవదాయ భూముల విషయంలో కూడా ఫార్మి నిర్ణయాలు తీసుకుని పేయాలి. సర్వేప్లస్ ల్యాండ్స్ విషయంలో కానీ మహిళలకు పట్టాలు ఇవ్వాలన్న విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న చొరవ, పేద ప్రజానీకానికి చేస్తున్న కార్యక్రమాలు దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ రాష్ట్రంలో ఈ ప్రభుత్వం శ్రీ చంద్రబాబునాయుడుగారి నాయకత్వంలో పేద వారి గుండెల్లో ఆత్మబంధువుగా మిగిలిపోతుందని తెలియచేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

3.00 శ్రీ జి. బుచ్చయ్యవారి:- అధ్యక్షా, నేను మంత్రిగారి ప్రకటన మీద మాట్లాడే ముందు తమ దృష్టికి నేను ఈ రోజు ఒక దృష్టాంతాన్ని తమ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ప్రముఖ నవలా రచయిత రాహుల్ సాన్ కృష్ణ గంగా సే వాల్లా అనే నవల వున్నది. అలాగే ఈ రోజు బిడుగు, బలహీనవర్గాల వారికి సక్రమంగా కార్యక్రమాలు అమలు జరిగాయంటే అది 1983వ సంవత్సరంబో అధికారంలోకి వచ్చిన దివంగతనే, ప్రియతమనేత రామారావుగారి దగ్గరనుంచే ఈనాడు సూతన దృక్పథంతో రాష్ట్రాన్ని అధ్యక్షతయంగా ముందుకు తీసుకువెళ్ళడంకోసం సకాలంలో, సర్వేన నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్న చంద్రబాబునాయుడు వరకే అనే విధానాలు ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం వున్నదని మాత్రం మీతులకు నేను మనవిచేస్తున్నాను. 1988-89 సంవత్సరంలో దేవదాయ భూముల మీద ఒక ప్లాప్లర్ కమిటీని రామారావుగారు వేశారు. జస్టిస్ కొండయ్యగారిని జడ్జిగా పెట్టారు. అప్పుడు బాపట్లగారు కమిషనర్ గా వచ్చారు. మా ఊరిలో కూడా సర్వే అంతా చూసిన తరువాత నిర్ణయించారు. పేద వాళ్ళకు ఉచితంగా భూమి ఇవ్వండి. బాగా వున్న వాళ్ళకు మార్కెట్ రేటులో అమ్మండి. ఆ డబ్బు తీసుకోమని చెబితే అప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చిన కాంగ్రెస్ నేతలు 5 సంవత్సరాలువేసింది ఏమీటంటే వున్న వాళ్ళకు అమ్ముకుని డబ్బు తీసుకుని దోపిడీ పేశారే కానీ పేద వారికి ఒక్క పట్టా కూడా ఇచ్చిన పాపాన పోలేదని మాత్రం నేను మనవిచేస్తున్నాను. కనుకనే ఈరోజున ముఖ్య మంత్రిగారు ఎన్నో పెండింగ్ సమస్యలకు పరిష్కారంగా ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ రోజు తీసుకున్న నిర్ణయ ప్రభావం తప్పకుండా రాబోయే మూడు లేక నాలుగునెలలలోనే వుండి తీరుతుందనేది నా నియోజకవర్గం దే ఉదాహరణగా చెబుతున్నాను. చెప్పులు అరిగేలాగా తిరిగినా కూడా అవని పని ఈ రోజు అయిపోతూ వున్నది. దేవదాయ భూములు ఆర్టికల్

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పెదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

సర్వేచేసి రిపోర్టులు అన్నీ రేడిగా వున్నాయి. అదే విధంగా సర్వేస్ ల్యాండ్ 90 ఎకరాలు పరిష్కారం గాకుండా వున్నది. ఈ రోజున ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న నిర్ణయం కానీ, రాబోయే రెండు సెల్యూన్ మేము 5 వెల మందికి నా నియోజకవర్గంలోనే పట్టాలు ఇవ్వడానికి అవకాశం లభించింది. అర్బన్ ఏరియాలోని ప్రయివేట్ భూములలో 30 లేదా 40 సంవత్సరాలుగా గుడిసెలు వేసుకున్న వాళ్లను రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి కొన్ని సమస్యలు వున్నాయి. ప్రభుత్వం హాఫ్ స్టేట్ యాక్టును ఉపయోగించి ఆ నాటి భూమి రేటు ప్రకారం వాళ్లకు దాఖలు పరిపేలాగా ప్రభుత్వం చేయగలిగితే కొన్ని వెలమంది పట్టణ ప్రాంతాలలోని పెద వారికి మేలు చేయగలిగిన వాళ్లం అవుతాము. అదే విధంగా పట్టణ ప్రాంతాలలో వున్న ఇబ్బందులను తొలగించడంకోసం సాటిల్లైట్ టౌన్ చేయడానికి నిర్ణయం చేశారో ఆ సాటిల్లైట్ టౌన్ లో ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కోసం కొంత గ్రాంటును ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వం ద్వారా యివ్వవలసివడిగాను, ఏ మునిసిపల్ ప్రాంతాలనుంచి ఈ వర్గాలను ఆ ప్రాంతాలకు పంపిస్తున్నారో ఆ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ లో కానీ, మునిసిపాలిటీలో కానీ కొంత సొమ్ము వెచ్చించి ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ చేయడానికి అవకాశం కల్పించవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. దుర్గాప్రసాదరావు (గూడూర్):- అధ్యక్షా, ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సాహసోపేతమైన కార్యక్రమం చేపట్టారు. ఇది సర్వత్రా హర్షణ్ణయం. మంచి సని చేసినా కొంతమంది అలవాటు ప్రకారం ఒకటి విధంగా మాట్లాడుతారు. గతంలో కూడా సి.జి.ఎఫ్.ఎస్. వున్న ల్యాండ్స్ అన్నీ కూడా డి-ఫార్మ్ పట్టా వచ్చి పట్టా స్వాంధ్యం ఇన్ ది నేమ్ ఆఫ్ ఆర్.డి.ఓ. పెన్ వుంటుంది. మరి ఆ లబ్ధివారులందరు కూడా ఒక సంఘంగా ఏర్పడి వాళ్లు ఏవయినా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేసుకోవాలంటే ఆర్.డి.ఓ. చేరు మీద పట్టా వున్న దృష్ట్యా ఏ కార్యక్రమాలు చేసుకోలేక వున్నారు. ప్రతి మండలాల్లో దాదాపు రెండు వెల నుంచి మూడు వెల పై బిలుకు ఎకరాల భూమి ఆర్.డి.ఓ.గారి పైరు మీద పట్టా వున్నది. ఈనాడు ఎలాగూ భూములు లేని పెద వారికి ఇండివిడ్యువల్ గా తిరిగి పట్టాలు ఇస్తున్నారని కాబట్టి ఈ జాయింట్ ఫార్మింగ్ సొసైటీలో వున్న భూములను కూడా ఇండివిడ్యువల్ గా పట్టాలు ఇచ్చే దానికి ముఖ్యమంత్రిగారికి సూచన చేస్తున్నాను. బ్యాంకు లకు వెళ్లినా, ఎక్కడకు వెళ్లినా డి-ఫార్మ్ పట్టా అదుగుతున్నారు. ఆర్.డి.ఓ.గారు మీద పట్టా వుండడంవలన బినిఫిషియర్స్ కు ప్రయోజనం కలుగడం లేదు. అంతేగాకుండా ముఖ్యంగా ఈనాడు ఇళ్ల స్థలాల పట్టాలు అన్నీ కూడా నడ్డీపరివాహక ప్రాంతాలలో గోకుండా, ఫగ్గి బ్యాంక్ అంచున గాకుండా ఒక ఎత్తైన ప్రదేశంలో వాళ్లందరికి ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చే కార్యక్రమం చేయాలి. ఎక్కడో మారుమూల ప్రదేశాలలో, నడ్డీపరివాహక ప్రాంతాలలో, పట్టాలు ఇవ్వడం నవల తర్వాత తరచుగా మునక వచ్చినప్పుడు ఇళ్లు కొట్టుకొనిపోవడం జరుగుతున్నది. అక్కడ ఎన్నోసార్లు ఏరియల్ సర్వే చేసినప్పుడు కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు మాత్రం అందువేత వారికి మంచి ప్రదేశాలలో ఇళ్ల పట్టాలు ఇవ్వాలని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్స్మెంటు : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ళ
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1993.

273

శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఇళ్ళ స్థలాలు, అదేవిధంగా వ్యవసాయ భూముల పట్టాల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్స్మెంట్ ఇచ్చిన దానికి ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. ఏ గ్రామానికి మేము వెళ్ళినా ప్రజలంతా ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ ద్వారా ఎస్.సి.లకే భూములు ఇస్తున్నారని ఇబ్బంది పెడుతుండే వారు. ఇలాంటి పరిస్థితులలో ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు మంచి వర్డ్ "అర్బులనెడి", ఉపయోగించడం వలన నిజంగా ఆంధ్రప్రదేశ్లో అర్బులైన గిరిజన, వారిజన, బ్యాక్వర్డ్ కాన్, మైనారిటీ కాన్ ఇలా అర్బులయిన వారికి ఇంత గొప్ప అవకాశం కల్పించినందులకు వారికి ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. అదేవిధంగా మేము వెక్ఫేర్ కమిటీలో సభ్యులుగా వున్నప్పుడు 23 జిల్లాలలో పర్యటించడం జరిగింది. విశాఖపట్టణం, గుంటూరు, విజయవాడ, తిరుపతి ఇలాంటి పట్టణాలకు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ చాలా మంది బీదవాళ్ళు భూమి కబ్జాలో వుండి పట్టాలు కాక చాలా ఇబ్బందిపడేవారు. అలాంటి వారికి ఈ రోజు ఈ అవకాశం కల్పించినందులకు చాలా సంతోషం. ముఖ్యంగా గిరిజనులకు అపారమైన అవకాశం కల్పించారు. వోలే ఇందులో ఒక చిన్న సలహా సార్. ఈ రోజు స్త్రీల పేరు మీద పట్టాలు వేస్తున్నది మరల తిరిగి వాళ్ళు అమ్ముకునే అవకాశం లేకుండా వేస్తే బాగుంటుంది. గిరిజనులకు సంబంధించి 20, 30 సంవత్సరాలనుంచే ప్రభుత్వ భూమిని 70 గజాలు, వంద గజాలు అలాగే 150 గజాలు ఇలా నిర్ణయించిన దానికంటే 30 లేదా 40 సంవత్సరాల నుంచే 50 గజాలు, 20 గజాలు, ఇంకా ఎక్కువ గజాలు అనుభవిస్తున్నారో వారు ఎంత అనుభవిస్తున్నారో అంతా పట్టాలు వేస్తే బాగుంటుందని, మరి దయామయుడు ముఖ్యమంత్రిగారు తప్పకుండా దీనిని పరిశీలించి కబ్జాలో వున్నంత భూమి పట్టాలు వేసే అవకాశం కల్పిస్తారని కొరుకుంటూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. ఎరున్నాయుడు (వోడవరం):- అధ్యక్షా, ప్రతి ఒక్క వొలిటికల్ పార్టీ కూడా పేదవాళ్ళకోసం పట్టామనే చెబుతారు. ఏమయినా కానీ ఈ రాష్ట్రంలో, మార్పు అంటూ వచ్చింది. 1983వ సంవత్సరంలో ముఖ్యంగా అన్న ఎస్.టి. రామరావుగారివల్లనే పేద ప్రజానీకం ఉవ్వెత్తున లేచి వాళ్ళ తాలూకు హక్కుల కోసం రాజకీయంగా, ఆర్థికంగా J. 332-17

వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల

స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

పోలవర ప్రాజెక్టుపై జరిగింది. దీనికి అనుగుణంగానే ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రిగారు పని చేస్తున్నారు. ఏ ఇతరాల కోసం మా అన్న పన్నీటి రామరావుగారు పనిచేశారో అందుకు గాను దేవుడు, సర్వస్వం కూడా చాలామందికి కూడా దేవుడు కాపాడుతున్నాడని కానీ వున్న రాష్ట్రవాలు చెప్పాలంటే వినుచున్నా పన్నీటి రామరావుగారు వచ్చిన తరువాత ప్రజలలో మైత్ర్యం అంటూ వచ్చింది. నూతనంగా వాళ్లను ఇక్కడ ఎం.ఎల్.ఎ.లుగా కూర్చోమని వచ్చి కూడా వెంటనే వచ్చింది. గానీ ఎం.ఎల్.ఎ.లు గురించి చెప్పాలనుకున్నాను ఇవాళ మా ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ ఎన్నో పనులు చేస్తున్నారు కానీ, ఈ విధియాలో మాత్రం మేము గానీ పనిచేయమని ఇచ్చిందేమిట ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. చోడవరం గ్రామంలో ఎన్నడైనా ఒక ఎల్లు అడిగితే అసలు ఇక్కడ మాకు స్థలం లేదని చెప్పడం మొగుతున్నది. అందువలన ప్రభుత్వం ఎన్నో పనిని చెప్పి అక్కడ గ్రామాలలోకి వెళ్లి పనిచేయమని వచ్చింది. పేస్ చేయవలసిన బాధ్యత మా మీద వున్నది. ఇదివరలో మా ఒకసారి నేను రెవెన్యూ మంత్రిగారికి చెప్పాను. నానకనవర్షన్ అనే పనుతో అది ఎప్పటి వరకూ పనిచేయలేదు అది పడమర. అది ఆర్.డి.ఓ. మాడాలని అంటున్నారు. ఆర్.డి.ఓ. కింద వున్న ప్లాట్ ఒక్కటి కూడా కదలడం లేదు. ఒక సర్వే నెంబర్లో ఒక బిల్డు విమయినా సరే నానకనవర్షన్ ఇంత రేఖ నిర్ణయించినప్పుడు మరల నానకనవర్షన్ మొత్తం ఆ సర్వే నెంబర్లో లేకుండా చేస్తే సరే ప్రజలకు న్యాయమైన పంధాలో అందుతుంది. నానకనవర్షన్ నోటువసుకుంటారని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

3-10 పెదవారి దర్బారు భూములను గురించి చెప్పారు. మా కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో కేవలం వుంది అక్కడ పెదవారు చిన్న చిన్న గుడిసెలు వేసుకొని వుంటున్నారు.

పెర్మన్:- లోకల్ ప్రాజెక్టు కాకుండా, పాలన గురించి సజెషన్స్ ఇవ్వండి.

శ్రీ జి. ఎరుగనాయుడు:- పెదవారిని ఇంటిపై వేసి వారికి తప్పకుండా దేవదాయ దర్బారు భూములను ఇవ్వాలనిండిగా కోరుతున్నాను.

ముఖ్యమంత్రి స్పెట్ మెంట్ : పెంచారాకి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1993.

275

ఫైర్యాన్:- దియవెసి కూర్చోండి. అంజనేయులుగారూ, మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎం. అంజనేయులు (పెందుర్తి):- అధ్యక్షా, ఇందులో మూడు పాయింట్లు ఉన్నాయి. వాస్తవ స్పెట్, ఎగ్రికల్చరల్ ల్యాండ్ ఎస్సయిన్మెంట్, పర్సనల్ ఆఫ్ ల్యాండ్ ఫర్ ల్యాండ్లెస్ పూర్ ఈ మూడు ఉన్నాయి. గతంలోనే, కాంగ్రెస్ పార్టీ హయాంలోనే వాస్తవ స్పెట్లు వారాధితే గతంతరం లేని పరిస్థితుల్లో ఎస్సయిన్మెంట్ చేయబడ్డాయి. ఎస్సయిన్ చేయబడిన భూములు అర్జునాన్ని పేదల పేతుల్లో ఉంచావా? పేదలకు అధ్యయనం కానే సర్వే కానే వెళారా? ఎస్సయిన్ చేయబడిన భూములు బేక కుటుంబంకోసం విద్యార్థులకి కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. పేదలకు యిస్తామనే పేరుతో ఆ ప్రభుత్వాలు ఉన్నకాలంలో ధనీకులకి ధారాదత్తం చేయడం జరిగింది.

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానం వహించారు.)

అటువంటి భూములను రద్దుచేసి ప్రభుత్వం వెనక్కు తీసుకుంటుందా? పేద ప్రజలకు యిచ్చిన భూముల విషయంలో ఈ ప్రభుత్వంలో కొనుగోళ్లు, అమ్మకాలు జరిగాయి. ఆ భూములు పేదల పేతుల్లో లేవు. కాష్టే చోగ్గామే చెప్పింది ఆ భూములను పేదలకు యివ్వ బోతున్నారా? వాస్తవ స్పెట్, ఎగ్రికల్చరల్ ల్యాండ్ ఎస్సయిన్మెంట్కు సంబంధించి గతంలో జరిగిన లోపాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని వాటిని సరిదిద్దవలసిందిగా కోరుతున్నాను. చాలా పోల్ల పట్టాలు, కాగితాలు యివ్వారు. ఆ పట్టాలను పతం కట్టి పూజించుకోవడమే తప్ప వాస్తవ యివ్వడం లేదు. అటువంటివే గత మూడు సంవత్సరాల కాలంలోనే జేశారు. వాస్తవ యిస్తారా? గత అనుభవాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని సరిదిద్దవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆర్డర్ మధ్యాహ్నం 3.15 అయింది. త్వరగా ముగియండి.

శ్రీ ఎం. అంజనేయులు:- ఎండోమెంట్ భూములను యిస్తామంటున్నారు. అది సాధ్యమా? ఎండోమెంట్ యాక్ట్ సవరించకుండా, ల్యాండ్ ఎస్సయిన్మెంట్ కోరకు, వాస్తవ స్పెట్ కోరకు ఎస్సయిన్ చేయడానికి సాధ్యపడుతుందా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఏ ఉత్సాహంతోనయితే ప్రకటన చేస్తోందో, ఆ ఉత్సాహం యిచ్చిమెంట్ షన్ లో ఉండకుండా జాప్యం జరుగుతోంది. గతంలో కూడా ఎస్సయిన్మెంట్ ల్యాండ్స్ యిస్తూ వచ్చారు. 1996 లో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ : పెదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ చివరము గురించి.

నా నియోజకవర్గంలో 150 హౌస్ స్కెల్పుకు పట్టాలు పంపిణీ చేశారు. పట్టా సర్టిఫికేట్స్ యివ్వారే తప్ప ఈ రోజు వరకు భూసేకరణ జేయలేదు. దెసిఫిషరేషన్ కు ప్లాట్స్ చూపించలేదు. గతంలో బార్గెట్ రెండున్నర లక్షల హౌస్ స్కెల్పు కాగా అందులో యిటువంటిది కూడా చాలా ఉన్నాయి. పట్టాదారునుండి ల్యాండ్ ఖరీదు చేసి, భూసేకరణ చేసి దెసిఫిషరేషన్ కు హ్యాండ్ ఓవర్ చేస్తారా? గత అనుభవాలనుబట్టి చూస్తే, ప్రతి గవర్నమెంట్ లోను కొంత బార్గెట్ పెంపుకొని ఎగ్జిక్యూట్ ల్యాండ్స్ ను ఎస్సయిన్ చేస్తూ వచ్చారు. బార్గెట్ చూస్తున్నామే తప్ప, ఏ ఉద్దేశ్యంతో ల్యాండ్ ఎస్సయిన్ చేస్తున్నామో ఆ అవేమెంట్ ను పొందగలుగుతున్నామా అంటే పొందడం లేదనే చెప్పాలి. భూములను వారికి అందించకుండా కేవలం పట్టా సర్టిఫికేట్స్ యివ్వినంత మాత్రాన ప్రయోజనం వుండదు. ల్యాండ్స్ ను ఎవరికయితే ఎసయిన్ చేస్తామో, ఆ ల్యాండ్ డెవలప్ చేయడంకోసం బి.సి., ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ తో కలిసి కాంపెహెన్సివ్ ప్లాన్ తయారుచేసి కొరిరెజిడ్ యాక్సిసిటన్ చేస్తేనే, ఏ ఉద్దేశ్యంతో ల్యాండ్ ఎస్సయిన్ చేస్తామో, ఆ ఉద్దేశ్యం నెరవేరుతుంది. రికార్డు చూపించి ఇన్నీ లక్షల ఎకరాలు అంటే లాభం లేదు. కొరిరెజిడ్ యాక్సిసిటన్ ద్వారా ల్యాండ్ అభివృద్ధికి కావలసిన వసతులను కల్పించడానికి ప్లాన్ చేశారా?

శ్రీ కె. దయాకరరెడ్డి (ఆమరచెంత):- అధ్యక్షా, పేద ప్రజలకు భూములను పంచి పెట్టడం కోసం ముఖ్యమంత్రిగారు చేస్తున్న ప్రయత్నాన్ని అభినందించవలసి వుంది. ఇక్కడ కొంతమంది మాట్లాడుతూ ఇన్సూస్ అన్నీ అయిపోతే యిన్సూస్ ఏమీ మిగలవనే ఉద్దేశ్యంతో మాట్లాడుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కార్పొరేషన్స్ అడగండి. ఇంకా 304 బిల్డ్స్ భీకప్ చేయవలసి వున్నది.

శ్రీ కె. దయాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, దళితులకు, బి.సి. వర్గాలవారికి అనే డివియెట్ లేకుండా అందరికీ సమానంగా పట్టాలు యివ్వాలని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ఇడెంటిఫికేషన్ ప్రాసెస్ ను స్పొంగెన్స్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ల్యాండ్ ఎస్సయిన్మెంట్ యాక్ట్ క్రింద ఆ దెసిఫిషరేషన్ ఎస్సయిన్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పెద్దలు గాదె పెంకట రెడ్డి మాట్లాడుతూ వారు అధికారంలో వున్నప్పుడే అర్బన్ ల్యాండ్ సేలింగ్ యాక్ట్ తీసుకు వచ్చినట్లుగా చెప్పారు. అర్బన్ ల్యాండ్ సేలింగ్ యాక్ట్ 1976 లో తీసుకువచ్చిన విషయం తమద్వారా వారి డ్యూటీకి తీసుకువస్తున్నాను. This is applicable to five cities viz., Hyderabad, Visakhapatnam, Vijayawada, Guntur and Warangal.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒకటి లేదా రెండు కార్పొరేషన్స్ మాత్రమే అడగండి.

ముఖ్యమంత్రి స్పీచ్ మెంట్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

277

శ్రీ కె. దయాకరరెడ్డి:- చల్లా కొండయ్య కమిషన్ ను 1987లో ఆపాయింట్ చేశారు. 1976 నుండి 1987 వరకు తీసుకున్న ల్యాండ్ 2540 హెక్టార్లు. అధ్యక్షా, ఒక హాయింట్ ను గమనించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- గవర్నమెంట్ రిస్పాండ్ యిస్తుంది కదా.

శ్రీ కె. దయాకరరెడ్డి:- ఎగ్జిక్యూట్వ్ ల్యాండ్ 2053 హెక్టార్లు. ఆ ప్రియిడిట్ అంత ల్యాండ్ అయితే తీసుకున్నారో, యింఛుమింఛు అంత ల్యాండ్ ఎగ్జిక్యూట్వ్ కూడా యిచ్చారు. ఎవరు యిచ్చారు సర్? 1991 లో....

(మైక్ కట్ చేయడం జరిగింది)

Mr. Speaker:- I am sorry. I have not permitted. You seek clarification.

శ్రీ కె. దయాకరరెడ్డి:- ఏ ప్రభుత్వ హయాంలో ఎగ్జిక్యూట్వ్ యివ్వడం జరిగింది? చల్లా కొండయ్య కమిషన్ రిపోర్టును ఎందుకు కోల్డ్ చేశారు? జరిగిన వాస్తవాలు ప్రజలకు తెలియాలి. ఎవరి హయాంలో ఎగ్జిక్యూట్వ్ యిచ్చారని అడుగుతున్నాను. ఈ అంశాన్ని గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. దళితులకు, బీ.సి. వర్గాలకు, ఎవరినీ ఎవరినీ ఎవరినీ చెయ్యకుండా ఇంజీనీరింగ్ యిచ్చే సిస్టం ప్రవేశపెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మా డిల్లీలో బీడీ కార్మికులు ఎక్కువగా ఉన్నారు. వారికి ఇళ్ల స్థలాలు లేవు. వారి పేర్లను కూడా చేర్చవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మా సలహా కూడా విన్న తరువాత జవాబు చెబుతే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు తరువాత అవకాశం యిస్తాను. సి.ఎం.గారు రిస్పాండ్ ఇస్తారు.

3-20 | శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు చాలా మంది మాట్లాడుతూ, మ. వెల్ కమ్ చేసినా, కొంతమందికి ఇంకా చాలా డౌట్స్ ఉన్నాయి. నేను చాలా స్పష్టంగా ఇందులో చెప్పాను. 5 లక్షల మందికి ఏ విధంగా ల్యాండ్స్ ఇస్తాం, ఎక్కడెక్కడ డబ్బులు తీసుకొని ట్వి ఆఫ్ చేస్తున్నాం చెప్పాను....

Mr. Speaker:- I am to announce to the House that this is going to be continuous session till the Bills are completed. Today we have to complete the Bills posted in the agenda.

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ : సేదవారికి వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇల్ల స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు వెంకటరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఇది కొత్త వ్యోగ్రామం కాదు, మేము ఉండగానే ప్రారంభించామన్నారు. ఆయన ఒకసారి ఆలోచించుకోవాలి. ఎలక్కన్న ముందు మీరు జి.ఓ. ఇస్కూ చేసిన మాట వాస్తవమే. అంతకుముందు 30 వేల ఎకరాలుంటే, దానిని 50 వేల వరకు పేసి కలెక్టర్లుకు ఇచ్చారు. కానీ 1996 లో 50 వేలు కాదు, లక్ష, లక్షన్నర ఎకరాలు వరకు ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ క్రింద పెట్టినట్లు స్పష్టంగా ఆదేశాలిచ్చాం. అయితే ఈ రోజు మనం ఆలోచిస్తే, నేను ఈ రోజు చెప్పిన దాంతో ఓవైస్ గారికి కూడా చాలా అనుమానాలు ఉన్నాయి. నేను రెండు విషయాలు స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. ఒకటి 5 లక్షల వంటి జాగాలు ఉండొచ్చి, సింగరేణి, ఎన్ ఎస్.ఎఫ్. వంటి సంస్థలకు చెందిన గవర్నమెంట్ ల్యాండ్స్ ఉన్నాయి. వాటిని, ఏవైతే లాంగ్ పెండింగ్ లో వున్నాయి వాటిని, అదే విధంగా ఇప్పుడే బుచ్చయ్య రెగ్యులర్ చేసి నట్లుగా, యు ఎల్.సి. క్రింద 90 ఎకరాలు తీసుకొని 5 వేల మంజూరీకి పోయి వాస్తవం ఇచ్చి, శాటిలైట్ టెన్ గా ఎస్టాబ్లిష్ చేయబోతున్నాం. రెండో విషయం కంప్లెట్ చేయబోతున్నాం. ఆ విధంగా 5 లక్షలైతే కాదు, ఇంకొక 5 లక్షలు కూడా ఇప్పే అవకాశం ఉంది. ఏ కార్యక్రమంలో అయినా ఒక స్పెషల్ డ్రైవ్ పెడితే కానీ సాధ్యం కావడం లేదు. కాబట్టి ఇందులో కూడా స్పెషల్ డ్రైవ్ పెడితే కానీ సాధ్యం కాదు. చాలామంది ఎలక్కన్న గురించి మాట్లాడుతున్నారు. ఈ బడ్జెట్ కాదు, ఇంకొక బడ్జెట్ ఉంది. ఎలక్కన్న గురించి మాకు బాధలేదు. రెండు బడ్జెట్లున్నాయి. మార్చినుండి డిసెంబరు వరకు బడ్జెట్ ఉంది. ఆ తరువాత ఎలక్కన్న ఉన్నాయి. నేను ఇంతకుముందు చెప్పినట్లుగా 20 ఏళ్ల వరకు మీరు అధికారంలోకి వచ్చే ప్రసక్తి లేదు. మీరు అక్కడే కూర్చోంటారు తప్ప, అధికారంలోకి వస్తామని కలలో కూడా అనుకోవద్దు. మీరు వచ్చే సమస్య లేదు. కాబట్టి ఆ బాధ వద్దు. కాబట్టి తక్కువ మెంబర్స్ తో అక్కడే ఉంటే మీకు బాధ్యత తెలుస్తుంది. అధికారంలో ఉంటే బాధ్యత ఉండదు. కాబట్టి మీరు పర్సినెంట్ గా అవోజిషన్ లోనే ఉండాలి. కాబట్టి మీకు ఏ బాధ అవసరం లేదు. అడిగినా మీరు మంచి సలహాలు ఇవ్వలేరు. మీరు ఇవ్వకపోయినా మేము మంచి పనులు చేస్తూనే ఉంటాం. కాబట్టి మీకు ఆ బాధ కూడా అవసరం లేదు....

శ్రీ గాది వెంకటరెడ్డి:- ఎందుకు సార్ ఈ మాటలు?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- లేకపోతే ఏమిటండీ? సేద వాళ్ల వ్యోగ్రామ అంటే ముందుగా మీరే అడ్డుపడతారు.

అంతకాకుండా, సేద వాళ్లకు ఇవ్వాలని 35 వేల ఎకరాల ల్యాండ్ బడెంట్ షా చేశాం. అది కూడా ఎట్టి పరిస్థితుల్లో డిసెంబర్ లోపల వ్యాండ్లర్ చేస్తున్నాం. మూడవది, ఒక లక్ష ఎకరాల భూమిని సేద వాళ్లకు ఇవ్వాలని నిర్ణయించాం. 20 వేల రూపాయలు అంటే అనుమానం ఎక్స్ ప్రెస్ చేశారు. లో మార్కెట్ లేకపోతే ఇతరత్రా మొత్తం కలుపుకొని

ముఖ్యమంత్రి స్పెషల్ మెంట్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్లు
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998

279

యావరేడీగా 25 వేల రూపాయలు పడుతుంది అనుకొన్నాం. ఇంకా ఎక్కువ పట్టవచ్చు. నేను టెంట్ టీవీగా చెప్పాను. ఇంకొకటి కాదు. ఈ లక్ష ఎకరాలలో పేద వాళ్లు ఎక్కడయితే ల్యాండ్ కావాలంటారో వేలయితే అక్కడే కొని ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ లక్ష ఎకరాలకు 200 కోట్ల రూపాయలు అవుతుందని చెప్పాను. అదీ కూడా మేడ ఆలోచించాలి. Credit-ability is very important. నేను ఏదీ మాట్లాడినా, వందమాట్లు ఆలోచించి చెప్పాను. ఈ లక్ష ఎకరాల ప్రాజెక్ట్ మీ దగ్గర పెట్టాను. I am very clear on this. 5 లక్షల ఇంటి జాగాలు ఇస్తాను. ఒక్క ఇంటి జాగా కూడా తగ్గకుండా 5 లక్షలు ఇస్తాను ఇచ్చి తీరుతాను. అదే విధంగా 35 వేల ఎకరాలలో కూడా ఎటువంటి అనుమానం ఉన్నప్పుడు వాటిని కూడా డిస్పిజిటైజ్ చేస్తాం. అర్బన్ ఏరియాలో నేను గతంలో చెప్పినట్లుగా 60 వ.గ.ల నుంచి 80 వ.గ. ఇచ్చాం. అదే మాదిరిగా మునిసిపల్ ఏరియాలో 70 వ.గ.ల నుండి 100 ఇచ్చాం. అదే మాదిరిగా నగర పంచాయితీలు, మజ్దీ పంచాయితీలో 120 వ.గ.ల వేలాం వేలన్నీరికి కూడా రెగ్యులరైజ్ చేస్తున్నాం. అర్బన్ ఏరియాలో హౌస్ కంప్లెక్ట్ చేస్తాం. అక్కడ కూడా ప్రాజెక్ట్ లేదు. నేను ఇక్కడ తెల్పిన ప్రాజెక్ట్ మేది చూడ ఇప్పుడు కాంట్రాక్టర్స్ వచ్చాయి రామయ్యగారు మాట్లాడుతూ 'రైస్ ల్యాండ్ వదిలివెట్టి ఉంటే, దానిని తీసుకోవచ్చు అన్నాడు. అదే విధంగా ఎక్కడో 50 ఏకరాలలో కూడా ల్యాండ్స్ ఉన్నాయి. ఆ ప్రాంతంలో కూడా పేద వాళ్లు ఆలోచించారు. ఆ ల్యాండ్ ఇవ్వడంలో కూడా తప్పు లేదని మీకు మనస్థైర్యంకొంటున్నాను. దీనిని మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. వేర్వేరు కారణాలవల్ల కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఆ ల్యాండ్లు అయినా ఎవరూ అక్యూజ్ చేయకుండా బీడుగా ఉంటే కనీసం ఆ ల్యాండ్లు సీలెడ్ చేద వాళ్లకు ఇద్దామనుకొంటున్నాం. అదీ కూడా వాళ్లు అడిగిన డబ్బుల్ని మన ఇవ్వడం లేదు. ఆ రోజు ఉన్న బేసిక్ బాల్య ఎంత ఉందో దానిని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని ఆలోచిస్తున్నాం. అదీ కూడా నాలుగైదు సంవత్సరాలలో ఇన్ స్టాల్ మెంట్ బేసిస్ మీద ఒక బౌండ్ రూపంలో కానీ, ఒక సర్టిఫికేట్ రూపంలో కానీ ఇచ్చి, అయిదారు సంవత్సరాలలో ఇన్స్టాలనుకొంటున్నాం. అటువంటి ల్యాండ్ ఎక్కడ దొరికినా పేద వాళ్లకు ఇచ్చినట్లు అవుతుంది. రైతు కూలేలు ఎవరయితే ఉన్నారో వారికి ఎంపాయిమెంట్ అవకాశాలు వస్తాయి. ఆ ల్యాండ్ లో ప్రొడక్టు విట్ కూడా వచ్చే అవకాశాలున్నాయి. కాబట్టి మీరు ఆలోచించండి. నాకేమీ తొందర లేదు. మీరందరూ కాంట్రాక్టర్స్ అనుకొంటే నేను అక్కడ ఇంప్లిమెంట్ చేసే విషయం ఆలోచిస్తాను. ప్రజలే డిస్కంట్ చేసుకొంటారు. నాకు కావలసింది పేద వాళ్లకు ల్యాండ్ ఇవ్వడానికే ప్రయత్నం చేయాలనుకొంటున్నానని మీకు తెలియపెసుకొంటున్నాను.

అదే మాదిరిగా, ఈ రోజు నాగేశ్వరరావుగారు ఇంకా కొంతమంది మాట్లాడుతూ కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. అగ్రికల్చరల్ ల్యాండ్ సిలింగ్స్ బౌండ్ బేసిస్ 4,44,901 ఉన్నాయి. 4,44,856 కేసుల్ని డిస్కంట్ చేశారు. పెండింగ్ లో 42,045 ఉన్నాయి. 7,91,461 ఎకరాలని సర్వేయింగ్ డిస్కంట్ చేయడం అయింది. ఇంతవరకు మనం పొసేషన్ లో తీసుకొన్నది 6,39,373 ఎకరాలు. ల్యాండ్ డిస్పిజిటైజ్ చేసింది 5,78,111 ఎకరాలు.

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ : సెదవారికి వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

5,29,571 మంది బెసిఫిషరీస్ కి ఇచ్చాం. సర్వేస్ గా డిక్లర్ చేసి, డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయ కుండా ఉన్నది 2,13,290 ఎకరాలు. కోర్టులో మొత్తం 2703 కేసులున్నాయి. దాని క్రింద 1,41,184 ఎకరాలు ఉంది. తీసుకొన్న ల్యాండ్ లో కూడ పబ్లిక్ పర్సన్ కోసం 22,534 ఎకరాలు పెట్టుకున్నాం. అందులో వ్యవసాయానికి అనువుకాని జాగా వచ్చి 11,602 ఎకరాలు. ఇతర కారణాలవల్ల కాని, రోడ్స్ ఇతరత్యా కోసం కాని తీసుకున్నది 32,353 ఎకరాలు. ఈ ల్యాండ్ అంతా పోనూ మనకు ఎవ్వెంటుగా ఉన్నది 5595 ఎకరాలు.

అదే మాదిరిగా వీరేరెడ్డిగారూ మాట్లాడుతూ, పశ్చి దానికి 10 లక్షల ఎకరాలంటూ చెప్పారు. ల్యాండ్ గాబింగ్ క్రింద 10 లక్షలు, సీరింగ్ క్రింద 10 లక్షలు ఈ విధంగా పశ్చి దానికి 10 లక్షలు అని చెబుతున్నారు. అంత ల్యాండ్ లేదు. అయితే దురదృష్టం కొద్దీ వారు కూడా ఒక మాట చెప్పారు. హాజ్ కమిటీల్లో వారు కూడా సర్వేలుగా ఉన్నారు. మీరు గట్టిగా ఫైట్ చేయాలి. ఒకవేళ మీరందరూ అన్యాయం చేశారేమోనో చెప్పినా, నేను ఇవ్వను అని కూడా మీకు తెలియవెసుకొంటున్నాను. హాజ్ కమిటీల్లో అందరూ యునానిమస్ గా రికమెండ్ చేసినా, డిఫర్ చేసిన కేసులు చాలా వున్నాయి. కాబట్టి ఆ విషయం కూడా మీరు ఆలోచించాలి.

నాగేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ పేద వాళ్లకోసం బెంపుల్ ల్యాండ్ ఇవ్వమని కోరాడు. ఇంటి జాగాలకయితే తీసుకొన్నాం. అంజనేయులుగారికి ఒక అనుమానం వచ్చింది. కోర్టులు కూడా క్లియర్ చేశాయి. కన్స్టెబల్ అవార్డు క్రింద తీసుకొని, గవర్నమెంట్ కాంపనీషన్ పే పేసి, ఆ బెంపుల్ కి కట్టాలి. దానికి కమిటీ వేశాం. కాబట్టి అందులో కూడా అనుమానం అవసరం లేదు. అయితే పేద వాళ్లకు ల్యాండ్ ఇవ్వమంటున్నారు. ఆ ల్యాండ్ ఇవ్వాలంటే మళ్ళీ బెంపుల్ కి డబ్బులు కడితే తప్ప ఏ మాత్రం అవకాశం లేదని మనవివేసు కొంటున్నాను. అయితే మీరు చెప్పిన దానిని కూడా ఎక్జామిన్ చేస్తానని మీకు తెలియవెసు కుంటున్నాను.

ఈరోజు షెడ్యూల్డ్ పిరియాల్లో ఎస్.సి. వేకర్ సెక్షన్స్ వాళ్లు వున్నారు. ఇంటి జాగాలు తెవని నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. అది కూడా మనం ఆలోచించుకోవాలి. అన్నే పార్టీల వారు ఒక కాన్సెన్సెస్ రాగలిగితే ఏమీ చేద్దాం అలాగే బి. పిరియాల్లో ఐ.టి.డి.ఎ.ల ద్వారా ఎక్కడయితే ల్యాండ్ కొన్నామో, ఆ ల్యాండ్ ను కూడా అక్కడ ఉండే గిరిజనులకు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా ఆ ల్యాండ్ ను ఉపయోగించుకోవడానికి అవకాశాలున్నాయి.

ఈ సందర్భంగా చాలా మంది మాట్లాడారు. ఆల్ పార్టీస్ మీటింగ్ పెట్టుకొంటున్నాం. అస్సేమెంట్ కమిటీల్లో ఎం.ఎల్.ఏ. లున్నారు. పశ్చి నెల అస్సేమెంట్ కమిటీ మీటింగ్స్ పెట్టమంటున్నాం. ఒకవేళ మీరు ఎవరూ రాకపోతే నేను క్లియర్ గా చెప్పాను మీటింగ్

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ళ
స్థలాల పంపిణీ వేషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

281

కన్వీన్స్ చెసయమని. ప్రతి నెల నేను రిపోర్టు తెప్పించుకొంటున్నాను. మేరు ఒకనెల రాకపోతే, ఒకసారి మీకు చెప్పి, ఆ తరువాత కన్వీనర్ అయిన ఆర్.డి.ఓ.ను మీటింగ్ కన్వీన్ చెయమని చెప్పి, ఫైనల్ చేస్తే చెసయమని చెప్పును. నేను ఒక సిర్కిల్ కార్యక్రమం పేపర్ పుచ్చుదు గౌరవ సభ్యులందరూ కూడా కోఆపరేటివ్ వేయాలి....

3-30 శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఎవరు పిలవాలి మీటింగ్ కు?
ను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఆర్.డి.ఓ. పిలవాలి. మేరు వెళ్ళాలి. వెళ్ళకపోతే ఆటోమ్యాటిక్ గా మీటింగ్ లో డిస్మిస్ చేసి ఫైనల్ చేస్తారు. ప్రతినెల మీటింగ్ కండక్ట్ చేసి పిలుస్తాము. దీనికి టార్గెట్ పెట్టుకొని డిసెంబరు మొదటివారంలో మొదలు పెడతాము. ఆ విధంగా పూర్తి చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు ఇంకా కొంతమంది - రామయ్యగారు ఏమి ఇచ్చారు అని మాట్లాడారు. నీడుమోలు నియోజకవర్గంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మా నాయకుడు రామారావుగారు వచ్చిన తరువాత ఆ భూమిని మీ సమక్షంలోనే పంచాము. అది మర్చిపోయారు.

శ్రీ పి. రామయ్య:- దానికి దీనికి ఏమి పొంతన ఉంది? ఈ స్టేట్ మెంట్ ఎందుకు వచ్చింది? ఎందుకు ఇంత ఆత్మత పడుతున్నారు? ఏమీ చేయకుండా వుంటే గవర్నమెంట్ లో, ఎందుకు వుంటారు? ఇప్పుడు చైతారు. దాని వెనుక ఉన్న ఉద్యమాలు, వోరాటాలు గమనించండి. ఆ రోజు రామారావుగారు చెప్పారు. మా తోటి వారి సమక్షంలో చంద్ర రాజేశ్వరరావుగారు, బసవ పున్నయ్యగారి నాయకత్వంలో పెద్ద ఉద్యమం జరిగింది. దాని ఫలితంగా భూమిపంపే అదృష్టం కలిగిందని రామారావుగారు చెప్పారు. దాని గురించి చెప్ప కుండా ఇది చెబితే ఎట్లా? చల్లపల్లిలో జరిగిన భూమి పంపకం విషయంలో రామారావుగారు కూడా చెప్పారు. దీనివెనుక దీర్ఘకాలిక వోరాటం ఉంది. చంద్ర రాజేశ్వరరావుగారు, గుంటూరు బాపనయ్యగారు, కాకినాడ బసవ పున్నయ్యగారు వారి నాయకత్వంలో పెద్ద ఉద్యమం జరిగింది. త్యాగాలు చేశారు, పోరాటాలు వోగొట్టుకొన్నారు. దాని ఫలితంగా ఈ భూమిని నా చేతుల మీదుగా పంపుతున్నానని వారే ప్రకటించారు. దీనివెనుక చాలా సంఘటనలు ఉన్నాయి. చాలా వోరాటాలు ఉన్నాయని చెబుతున్నాను. చల్లపల్లిలో 2500 ఇండ్ల స్థలాలు మేరు ఇచ్చారు. నేను కాదని అనడం లేదు. అది గవర్నమెంట్ డ్యూటీ. నాకోసం ఇచ్చారా? నా కుటుంబం కోసం ఇచ్చారా? ప్రజలకోసం ఇచ్చారు. ఇది మీ డ్యూటీ. గవర్న మెంట్ రెస్పాన్సిబిలిటీ. దాని గురించి మాట్లాడకుండా నేను చెప్పినదానికి ఏదో అంటే ఎట్లానండ? ఈ స్టేట్ మెంట్, ఆత్మత ఇప్పటికప్పుడు వచ్చింది అనేదానికి చెప్పును. బోధనో పంచారు. దాని వెనుక మా ఉద్యమాలు, వత్తిడి వున్నాయి. ఏదీ లేకుండా మేరు పంచారా? ఎట్లా? వాళ్ళకై వాళ్ళు ఎప్పుడూ పంపలేదు. ఉద్యమాలు ఉన్నాయి. ఒత్తిడి ఉంది. ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత ప్రకారం చేశారు తప్ప కాదని అంటే ఎట్లా సరిపోతుంది?

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- కమ్యూనిస్ట్ నాయకులు పోరాటం చేసిన మాట వాస్తవం. పోరాటం చేసినంత మాత్రాన రాజకీయ నాయకులు అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు రాజకీయ పార్టీలను ప్రభావితం చేశారు అనే మాట అవాస్తవం. రామారావుగారి ఆశయాలు, ఇన్స్పిరేషన్, అనేక పాత్రలు సీనియర్ లో, ధరించి తాను నడించిన పాత్రల ఇన్స్పిరేషన్ తో ప్రజల యొక్క సమస్యల మీద స్పందించారు. ఆయనకు రాజకీయ ఇన్స్పిరేషన్ లేదు. కమ్యూనిస్ట్ నాయకులు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. ఏ పోరాటం అనుకొన్నామో అది రామారావు చేసి చూపించారు అని అన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆ రికార్డు ప్రస్తుతం నాదగ్గర లేదండీ.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నేను కాంగ్రెస్ లో ఉండగా పోరాడాను. కాంగ్రెస్ వాళ్లు ఇవ్వలేదు. తరువాత మేము బేళాము. అది మర్చిపోయారు. మీ పోరాటం అవసరం లేదు. మేము పోరాడుతున్నాము. మీరు కూడా ఉన్నారు. మీమ్మలను ప్రజలను సమీకరించి చేయాలని అంటున్నాము. అటవీ భూములు ఉన్నాయి ఇంతవరకు ఎవరూ ఇవ్వలేదు. నూజివీడులో ఓపెన్ మీటింగ్ లో చెప్పాను. దాసరి నాగభూషణరావు, కొరటాల సత్యనారాయణగారు వీరంతా ఉన్నారు. 40 లక్షల ఎకరాలు వన సంరక్షణ సమితులకు హ్యాండ్ ఓవర్ చేస్తామని ఎకరానికి 4 సేల రూపాయలు ఆర్థిక సహాయం చేస్తామని అన్నాము. చెట్లు పెట్టి, పెంచి వాటి ఫలస్వాదంతో ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చేసుకోమని చెప్పాము. ఈరోజు కూడా చెబుతున్నాను. 40 లక్షల ఎకరాల అటవీ భూమిని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పేద ప్రజాసేనానికి హ్యాండ్ ఓవర్ చేసింది. మరెవరూ చేయలేదని తెలియజేస్తున్నాను. మీరు వెళ్లి అక్కడ పనులు చేయించుకోండి.

శ్రీ పి. రామయ్య:- 1986 లో అధ్యక్షా, నేను ఇక్కడ ఎం.ఎల్.ఏగా ఉన్నాను. తమరు భేరనుకుంటాను. అప్పుడు రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. 35 ఎకరాల సర్వేస్ ల్యాండు విషయంలో నన్ను జైలులో పెట్టారు. నెల రోజులు జైలులో ఉన్నాను. ఇక్కడ చర్చ జరిగింది. వారం రోజులు శాసనసభలో చర్చ జరిగింది. నన్ను జైలులో పెట్టిన విషయం గురించి వారం రోజులు చర్చ జరగగా దాని ఫలితంగా భూమి వచ్చింది. ఏమీ చేయకుండా ఎట్లా ఉంటాము. ఇది యదార్థం కాదా? చెప్పండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, చీఫ్ మినిస్టరుగారు చెప్పినట్లు సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం. నాయకులతో నూజివీడు ఇతర ప్రాంతాలలో, చన సంరక్షణ సమితులు ప్రారంభించడానికి వెళ్లిన మాట వాస్తవం. కొన్ని ప్రాంతాలలో ప్రారంభించారు. వెంటనే ప్రారంభోత్సవం తరువాత అవినేయమన్నారు. పోరాటం ఆపివేసిన తరువాత పథకం వెనక్కువెళ్ళింది. దయచేసి మరల ఒకసారి రెవ్యూ చేయండి. దీనిని ఎడ్యూన్స్ చేయండి. మీ మీద క్రేసులు కూడా ఉన్నాయి, చంద్ర రాజేశ్వరరావు, కలిమెళ్ల పర్యటనాదులు వారు చేసినదానికి

ముఖ్యమంత్రి స్పెట్ మంట్ : పెదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

223

రేపు కూడా భవిష్యత్తులో మంచి జరగాలని కోరుకుంటున్నాను. ఇప్పటికి ఈ పథకం పెట్టి రెండేళ్లు అయింది. కొంత స్పెడ్స్ వేయండి. వోరాటం అంటే కర్రలు, కత్తులతో కొబ్బ కోవలసిన అవసరం లేదు. నోటికోనే వేయవచ్చు. సాధించవచ్చు. ఇప్పటివరకు చెసినందుకు సంతోషం. ఇప్పుడు ఏదయితే మిగిలిపోయిందో దాని విషయంలో కూడా కన్సిడర్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వెనక్కు పోయే సమస్య లేదు. 30 నుండి 40 లక్షల ఎకరాలు వన సంరక్షణ సమితులకు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. దీనికి హెక్టారుకు 4 వేల రూపాయలు ఇస్తాము. దీని విషయం గౌరవ శాసనసభ్యులకు సమాచారం ఇస్తాను. ఈ సేల నుండి డ్రైవ్ పెడతాను. ఈరోజు మేటింగ్ పెట్టుకొంటే అసెంబ్లీలో హెల్డప్ అయ్యాను. రేపు మేటింగ్ పెడతాను. వన సంరక్షణ సమితులకు 40 లక్షల ఎకరాల భూమి ఇప్పిన ఘనత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి దక్కుతుంది తప్ప ఎవరూ వేయలేదు. భూమి కోసం వోరాటం వద్దు. భూమి పైనే వోరాటం వేయండి. మేరు ఆ పనిలో వెనక్కుపోయి ఈ పని బాగా పేశారని తెలియజేస్తున్నాను. డబ్బులు ఇవ్వడం నా బాధ్యత. మీ నియోజకవర్గాలలో చూసుకోండి. దీనిని బ్రహ్మాండంగా ముందుకు తీసుకొని పోయి పెదవారికి కాస్తో కూస్తో సహాయం చేసే అవకాశం ఉంది. మీ కేడర్లందరినీ కాంగ్రెస్ వాళ్లు జైలులో పెట్టారు. ఎన్.టి. రామారావుగారు పెట్టారో లేదో గానీ భూమి ఇచ్చాము. సమస్య పరిష్కారం పేశాము. అది మర్చిపోవద్దని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామయ్య:- చూ కేడర్స్ అందరినీ కాంగ్రెస్ వాళ్లు జైళ్లలో పెట్టారండీ. దానిని గురించిన పాయింట్ ఇప్పుడు వద్దు.

3.40 శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఈరోజు 1,43,000 ఎకరాలను పెదవారికి మ. ఇప్పటికే పంచాము. 92,000 మందికి బెసిఫిట్స్ ఇచ్చాము. మేరు చెప్పినట్లుగా నిజాం ఘగర్స్ ల్యాండ్ మేద డెసిషన్ తీసుకుని నేను స్వయంగా పంచాను. ఈరోజు జి.ఓ. ఎంఎస్.నెం. 508 ఇచ్చాము. 44,000 మందికి ఇచ్చామని తెలియజేసుకుంటున్నాను. 2,50,000 మందికి ఇంటి జాగాలు ఇచ్చాము. కొంతమంది మాట్లాడుతూ ఇంటి జాగాలు కొన్నా ఐడెంటిఫికేషన్ జరగలేదని చెప్పారు. వాటన్నిటికీ పోస్టల్ సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వడమే కాకుండా మార్కింగ్ అన్నీ చేసి స్పెట్స్ కూడా హ్యాండ్లర్ చేస్తాము.

అదే విధంగా కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు ఎప్పటినుంచో అడుగుతున్నారు. సుజ్యోం కోర్టు జడ్జిమెంట్, రీ-ఓపెన్ వేయమని. వారి సమస్యలు వారికున్నాయి. ఆల్ ఫోర్ లీడర్స్ ఒప్పుకుంటే వేరే, కానీ దానిని ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. నేను ఏళ్లు మాట్లాడడం లేదు. చిద్దం బాల్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ హాజ్ స్పెట్స్ విషయంలో కలిక్కరు, ఇవ్వడం లేదని చెప్పారు. ఏదైతే జి.ఓ. ఇస్తున్నామో, అందులో చాలా క్లియర్ గా డైరెక్టునీ

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ : శ్రీమదానికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాలు పంపిణీ విషయము గురించి.

ఇస్తున్నాము. దాని ప్రకారమే ఇస్తాము కానీ, మీరు వయోలేజ్, డెస్క్ టోపే కౌంట్ ముంది దొర్లనగం చెస్టాన్ వా వల్ల ఆధున్య పని కాదు. ఈ జి.ఓ.ను మీకు పంపిస్తాను, మీరు స్టడీ చేయండి. ఎక్కడైనా ఇవ్వకపోతే మీరు చెప్పండి, తప్పకుండా నేను ఇంటర్వ్యూ అయి ఇప్పిస్తాను.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- సర్, మేము ఎక్కడా దొర్లనగం చేయడంలేదు....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీరని కాదు, మీరు దొర్లనగం చేయకపోతే మీకు వర్తించదు. ఇండిపెండెన్స్ డేస్ గురించి మాట్లాడు. అదే విధంగా కౌంట్ ముంది మాట్లాడుతూ ల్యాండ్ గ్రాబింగ్ విషయం గురించి చెప్పారు. నేను ఈ హాజ్ లో మరొకసారి చెబుతున్నాను. ఈ జి.ఓ.ను ఎవరైనా మిస్యూజ్ చేయాలనుకున్నా, ల్యాండ్ గ్రాబర్స్ ల్యాండ్ కొట్టియ్యాలనుకున్నా, ల్యాండ్ స్పీడ్ డబ్బును ఎక్స్ ట్రాక్ట్ చేయాలనుకున్నా కఠిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

కౌంట్ ముంది చెప్పన్నారు, ఇది వాస్తవం. అర్బన్ ఏరియాలో డబ్బులు సంపాదించు కునేందుకు ఫోన్లు చేసి డబ్బులు గుంజడం, ల్యాండ్ గ్రాబ్ చేయడం అక్కడ వుండేవారినీ బెదిరించి ల్యాండ్ తీసుకోవడం, నేరే వారి ల్యాండ్ ఎన్ కోర్ప్ చేయడం వంటివి జరుగుతున్నాయి. అవసరమైతే పి.డి. యాక్ట్ పెట్టి వారందరినీ లోపల పెడతాము కానీ ఒక్క సెంటు కూడా అక్కర్లే లేదని చెప్పేయనని మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఎందుకనీ చెబుతున్నానంటే, ఈ మెసేజ్ వెళ్లవలసిన అవసరం ఉంది. శ్రీమదానికి ఎంత ఉధారంగా ల్యాండ్ ఇస్తామో, అంత కఠినంగా, నీర్వాహకంగా ల్యాండ్ గ్రాబర్లపై చర్యలు తీసుకునేందుకు సిద్ధంగా వున్నాను నేను.

అందరు ఎం.ఎల్.ఎలు వున్నారు కాబట్టి ప్రజలకు అర్థం కావలసిన అవసరం ఉంది. ప్రజలకు తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజు అర్బన్ ల్యాండ్ స్కీలింగ్ గురించి చెబుతున్నారు. ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు అర్బన్ ల్యాండ్ స్కీలింగ్ అంతా రివోక్ చేయాలనుకుంటున్నారు. దాని గురించి గవర్నమెంట్ ఆలోచిస్తోంది. నేను మీ ముందర పెడతాను. అర్బన్ ల్యాండ్ స్కీలింగ్ విషయంలో ఎన్నో సంవత్సరాలనుండి కొన్ని కొన్ని గవర్నమెంట్స్ ఏ రకంగా ఇబ్బాయీ చెప్పను కానీ నేను వచ్చాక ఒక్క సెంటు భూమి కూడా ల్యాండ్ స్కీలింగ్ నుండి ఎగ్జింప్లస్ ఇవ్వలేదు. అయితే ఆ ల్యాండ్ అంతా రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు వినీయోగించవలసిన అవసరం ఉంది. దాని గురించి ఆలోచిస్తాము.

. ఒక్కోసారి 'Is it possible' అని అడిగారు. We show that it is possible. మీకు అన్నీ అనుమానాలే వున్నాయి. మీరు అనుమానాలతో వున్నారు. 50 సంవత్సరాలనుండి ఒక రాజకీయం మీకు అలవాటైపోయి ఒక పద్ధతి ప్రకారం మైండ్ సెట్

బుచ్చయ్యపాడిరిగారు మాట్లాడుతూ హాజ్ స్కేల్స్ పట్టాలు ఇస్తున్నారు, సెటిల్మెంట్ టౌన్ షిప్ కు ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కు డబ్బులు లేకపోయిందమనీ అడిగారు. ఇచ్చి కట్టడమే కాకుండా, 1 ప్లస్ 2 క్రింద ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. కొన్నిచోట్ల ల్యాండ్స్ చాలా ఎక్కువ రేట్లు ఉన్నాయి కాబట్టి వారికి 1 ప్లస్ 2 క్రింద అర్బన్ ఏరియాల్లో ఒక ఇంటికి రూ. 1.00 లక్ష వరకు ఇచ్చే విధంగా ఆలోచిస్తున్నాము. అర్బన్ ఏరియాల్లో అయిఫై రూ. 50,000 నుండి రూ. 1.00 లక్ష వరకు ఇన్ వెస్టిమెంట్ పెడితే రాబోయే రోజులలో ఇంకా ఎప్పిసియేషన్ పెరుగుతుందీ కానీ నష్టం లేదనే ఆర్గ్యుమెంట్ కూడా ఉంది. ఆ విధంగా మిడిల్ ఇన్ కమ్ గ్రూప్ కానీ, లో ఇన్ కమ్ గ్రూప్ కానీ ఆలోచించి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుందీ. రూ. 25,000/- ఇన్ కమ్ స్కేమ్ ఒకటైంది, రూ. 30,000/- స్కేమ్ ఒకటైంది, రూ. 50,000/- స్కేమ్ ఒకటైంది. అక్కడ పరిస్థితులనుబట్టి ఆ స్కేమ్ ఎడాప్ట్ చేస్తాము. ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కు మాత్రం కొంత జన్మభూమిలో ఉండే పెట్టి కంప్లెట్ చేస్తాము.

ముఖ్యమంత్రి స్పెట్ మెంట్ : పెదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

ఆదేశపరంగా గోవింద్ నాయక్ గారు ఆడవారి పేరుతో ఇవ్వమని చెప్పారు. నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. ఆడవారి పేరుతో ఇవ్వమని చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధంగా పట్టాలన్నీ మహిళల పేరుతో ఇస్తాము. అంజనేయులుగారు ఇంకా కొంతమంది మాట్లాడుతూ అగ్గి కల్పర్ ల్యాండ్స్ కొంతమంది ఇంతకుమునుపు అక్కుపై పేసుకున్నారు, 5, 6 మందికి పెద్ద మార్పుని ల్యాండ్స్ సెట్ చేసారని అన్నారు. మేరు స్పెసిఫిక్ కెసెస్ ఇస్తే అలోచిస్తాము కానీ ఓవరాల్ గా ఈ ఇన్ స్టాను రీ-ఓపెన్ చేయబెము. సురేష్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ హౌస్ స్కేట్ పట్టాలు ఇచ్చారు కానీ, హౌండ్ వర్ ఫెయరేదని అన్నారు. తప్పకుండా హౌండ్ వర్ చేయడానికి ప్రియల్మిస్టాము. అగ్గికల్పర్ ల్యాండ్ కూడా ఎంత ఇచ్చారని కాకుండా ఇచ్చిన ల్యాండ్ ఏ విధంగా ఉపయోగించారో అలోచించమని చెప్పారు. ఎంత ల్యాండ్ మనము ఇస్తున్నామనే ఉద్దేశ్యానికి నేను వోవడం లేదు, ఇప్పై ల్యాండ్ మాత్రం ఉపయోగపడడానికే ఇస్తాము, బెకపోతే ఇవ్వము అని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ఆ రకంగా పేరియస్ ప్రికాషన్స్ తీసుకుని ఈ కార్యక్రమము పెట్టాము నేను కోరేది ఒక్కటే. ప్రభుత్వం ముఖ్య ఉద్దేశ్యం, పెదవారికి ఇంటి జాగాలను ఇవ్వమని అవసరం ఉంది. ఎన్నో సంవత్సరాలనుండి వారి అనుభవంతో వున్నా, పటా ౬ ఇవ్వకుండా కొంతమంది రాజకీయ నాయకులు ప్రతిరోజు ఇంటికి తీర్చింపుకుని, ప్రతి పట్టిక ముందుకు వచ్చుకునే పరిస్థితి ఉంది. నేను అది ఏ పార్టీ అనేది చెప్పను కానీ వారిని విముక్తి చేయ వలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా విముక్తి చెస్తే వారి పనులను వారు పేసుకునే పరిస్థితులు వుంటాయి. అందుకని, పేరియస్ రీజన్స్ పెట్టుకుని, ఈ రాష్ట్రంలో ఏ సమస్య లైట్ వున్నాయో వాటి పరిష్కారం కోసం రాజ్ నాయ రోజులలో పెదవారి పనులన్నీ చేయడం కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దృఢ నిశ్చయంతో వుందని తెలియజేసుకుంటున్నాను. మరొక్కసారి మీమ్మల్ని కోరుతున్నాను. అస్సెస్మెంట్ కమిటీలకు మీమ్మల్ని పిలుస్తారు, మీరు వెళ్లక పోతే మాత్రం మీ కోసం కమిటీ అగదు, పేరవారిని ప్రిసెంట్ చేయమని చెప్పి డెస్కన్స్ తీసు కుంటారని తెలియజేస్తూ, మేరందరూ కోసరేట్ పేసి మార్చి 31 లోపల మీ టార్గెట్స్ కంప్లెట్ చేయమని, మీ వంతు కర్తవ్యాన్ని మీరు పూర్తి చేయాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ ఎం కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడకముందే మాట్లాడతానని అన్నాను. ఒక మాట వారు స్పష్టంగా చెప్పారు. అస్సెస్మెంట్ కమిటీల విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన తొలిరోజులలో అస్సెస్మెంట్ పేసి మీ కాన్స్టిట్యూ వెన్స్ లో మీరే మంత్రిగా వుంటారు, సర్వాధికారాలు కప్పబెటుతున్నామని అన్నారు. ఆ అస్సెస్మెంట్ కమిటీలు అనాడు ఎస్ నోన్స్ పేస్తే ఈ రోజు వరకు కూడా ఒక్క రోజున కూడా సమావేశమైన సందర్భాలు లేవు. అయినా మీరు ఇంకా ఉత్సాహంగా ప్రకటనలు చేసారు. మీరు ఒక్క మాట అన్నారు. మీరు రాకపోతే ఆర్.డి.ఓ.లు పనిచేసుకుంటారు అనే మాట మంచి మాట కాదు ఏ కార్యక్రమమైనా, సంక్షేమ కార్యక్రమమైనా నూటికి నూరుపాళ్లు

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ : పెదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

287

రిజర్వ్ రావాలంటే, ప్రజాప్రతినిధుల ప్రమేయం తప్పకుండా వుండాలి. అలా వుంటేనే ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలు అమలు జరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి అస్సేన్ మెంట్ కమిటీల విషయంలో హైదరాబాదు నగరాన్ని మినహాయించకుండా, అవసరమైతే అధికారులకు ఆదేశాలు ఇవ్వండి. శాసనసభ్యులతో సంప్రదించి వారికి అనుష్ఠాన సమయం చూసుకుని మేటింగ్ సెట్టుమెంట్ చెప్పండి. అంతేకాని, ఘేరు రాకపోతే వారే చూసుకుంటారనే మాట చెబితే, నేను మనవిస్తున్నాను, అధికారులు ఎవరికీ కూడా ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలను అమలుపరచడానికి చిత్తుకొద్దీ వుండదు. ఏమైనా వుంటే ప్రజా ప్రతినిధులకే ఉంటుంది. మీరు దానిని గమనంలోకి తీసుకోవాలని మనవిస్తున్నాను.

3:50 | చల్లపల్లి భూముల విషయం ప్రతిసారి అంటున్నారు. ఈ మధ్యకాలంలో నేనూ, ము. జనార్దన్ రెడ్డిగారూ అక్కడకు వెళ్ళినప్పుడు ఆ భూములవద్ద శిలాపలకాలు కనిపించాయి. అక్కడ భూములన్నీ షేర్స్ వారికి, పాఠశాలలకు అప్పజెప్పారు. బోర్డింగు కనపడతాయి. ఈ భూముల విషయం మాటిమాటికి మా కాలంలో, జరిగాయని చెప్పుకోవడం మంచిది కాదు. ఈ మీగులు భూముల మూవ్ మెంట్ అంతా ఎక్కడినుండి వచ్చిందో చూడమనండి. ఆ మాటకు వస్తే, చంద్రబాబునాయుడుగారు కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉండి, ఆ ఉద్యమంలో పాల్గొని ఇందిరాగాంధీ స్ఫూర్తితో పనిచేశారు. యువజన కాంగ్రెస్ పార్టీలో కార్యకర్తగా ఉండి పని చేసిన రోజులు మరచిపోయి మాట్లాడుతున్నారు. నేను కూడా వారితోబాటు యువజన కాంగ్రెస్ పార్టీలో పని చేశాను. కాంగ్రెస్ పార్టీవారు కమ్యూనిస్టులను జైళ్ళలో పెట్టారనే మాట వాస్తవం కాదు. కమ్యూనిస్టు పార్టీలు ఉద్యమాలు చేశాయి. అలాంటి అధికారంలో వున్నాము. చామపక్క పార్టీల స్ఫూర్తి, వారుచేసిన ఉద్యమం తద్వారా కాంగ్రెస్ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు కలిసి వున్నాయి. కాబట్టి రాజ్యాంగ సవరణ జరిగి విప్లవాత్మక మార్పు చేయడానికి ఆస్కారం కలిగింది. మళ్ళీ అలా ఎప్పుడూ జరగదు. వారు ఎన్నికల సందర్భంగా మాట్లాడుతున్నారు ఎన్నికలు ఇంకో సంవత్సరంలో ఉన్నాయి కాబట్టి మాట్లాడుతున్నారు. దేశంలో ఏమయినా సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో విప్లవాత్మకమయిన మార్పులు వచ్చాయని అంటే అది ఇందిరాగాంధీ, రాజీవ్ గాంధీగారు కన్న కలవే. 1973-74లో రాజ్యాంగ సవరణకాని ఏదయినా వారే చేశారు. చరిత్ర తెలుసుకోవాలి.

(అంతరాయం)

చంద్రబాబునాయుడికి ఈ స్ఫూర్తి అంతా కాంగ్రెస్ పార్టీ నుండి వచ్చిందే. కాంగ్రెస్ పార్టీ చలవే. కాంగ్రెస్ పార్టీ సిద్ధాంతాల్లో నమ్మకం ఉంది కాబట్టి ఆ స్ఫూర్తితో వారు పనిచేస్తున్నారు. ఇక్కడ ఒక్క మాట మనవిచేయాలి. ఏదయినా ఇటువంటి కార్యక్రమాలు వచ్చినప్పుడు వాస్తవమయిన మాటలు మాట్లాడాలి. గాఢాన్ని పొంకాలనుండి పట్టణ పొంకాలవరకూ ఏదయినా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు జరగాలంటే ఆయా ప్రభుత్వాలు తీసుకునే నిర్ణయాలు. ప్రధానంగా అలాంటి ఇందిరాగాంధీ, రాజీవ్ గాంధీ తీసుకున్న

ముఖ్యమంత్రి, స్టేట్ మెంట్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

నిర్ణయాలను అమలుచేయమనండి. ప్రత్యేకంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ సిద్ధాంతాల ప్రకారంగానే
అయితే చారి ప్రభుత్వానికి సహకరిస్తుంది. ప్రజాప్రతినిధులను తప్పకుండా ఇన్ వాల్వ్
చేయమనండి. అధికారుల పేద డిపెండ్ కావద్దు అనండి.

శ్రీ పి. రామయ్య:- కొందరెడిగారు ఒక విషయం చెప్పారు. చల్లపల్లి భూముల
గురించి మాట్లాడారు. ఆ భూములు పోలీసులకు ఇచ్చారని అన్నారు. అది సరయిన మాట
కాదు. నేను లోకల్ ఎం.ఎల్.ఏగా 2,500 మందికి ఇళ్ల స్థలాలు పంచాను. వేరే పంచ
దగిన వారు లేరు. అక్కడ స్కూల్ ఎవ్వరినీలే లేదు. ఒకటి రెండు స్కూల్స్ కావాలని
అడిగారు. ఒక స్కూల్ కి సంబంధించి నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరాను. చట్టరీత్యానే
ఇవ్వడం జరిగింది. వారు చెప్పినట్లు మాత్రం కాలేదు. వేరు ఇక్కడ ఇలా చెప్పడం కరెక్ట్
కాదు. మంచిది కాదు. మేము కోరాము. వారు ఇచ్చారు. అది ప్రభుత్వము చేసే కార్యక్రమం
చెప్పింది కాదు. చట్టరీత్యా ఇచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక సూచన. భూమి ఉంటే
పట్టాలు ఇస్తామని అన్నారు. కొంతమంది ధనవంతులు పేదలకు రాజీవైన భూములను
అక్రమించుకొని ఉన్నారు. ఆ విషయాలను ప్రభుత్వ అధికారుల దృష్టికి చేసుకువచ్చినా,
వారిని ఆ భూములనుండి బేషడానికి మార్గాలను చూపకుండా ఉంటే ఎలా? ఆ విషయంలో
అధికారులను తగు సూచనలు చేయాలి. 5 లక్షల మందికి ఇళ్ల స్థలాలు ఇవ్వాలంటే
ల్యాండ్ కెక్స్ ప్లర్ చేయాలి. ల్యాండ్ అక్విజిషన్ యాక్ట్ లో చాలా లోపాలు ఉన్నాయి. అవి
సరిదిద్దడంలేని అవసరం ఉంది. సీరింగ్ లేదు....

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- సందర్భం వచ్చింది కాబట్టి చెబుతున్నాను. గౌరవనీయులు
కొందరెడిగారు, మిగతా శాసనసభ్యులు మాట్లాడారు. మేము సీరింగ్ తెచ్చామని అన్నారు.
ఇందిరాగాంధీగారు ఉన్నప్పుడు తెచ్చారు. మాకు సంతోషమే. మంచి ఆలోచన. సర్వెన్స్
ల్యాండ్ వల్ల పేదవారు బాగుపడతారు అని చాలా ఆశపడ్డారు. మేము అప్పుడు
చిన్నవాళ్లము. విప్లవం వస్తుందని అందరమూ ఆశించాము. పేదవారు ఆశగా చూశారు.
ఎన్నో లక్షలాది ఎకరాలు వస్తాయని అనేక సందర్భాలలో ఈ శాసనసభలో ఆ విషయం
మాట్లాడారు. చట్టం తేవడం ఒకటయితే చట్టాన్ని అమలుచేసే చిత్తశుద్ధి చాలా అవసరం.
నేను రాజకీయాల్లోకి వోదలమకొలేదు. అర్బన్ ల్యాండ్ సీరింగ్ యాక్ట్ తెచ్చారు. 1976
నుండి 1987 వరకు వారు పరిపాలించారు. మొత్తం 2,540 ఎకరాలు సర్వేన్స్ గా తేలగా
2,053 ఎకరాలు ఎగ్జింప్షన్ ఇచ్చారు. 1990 నుండి 1994 వరకూ ఒకసారి
చూసినట్లయితే మొత్తం 16,75,000 స్క్వేర్ మీటర్స్ కి ఎగ్జింప్షన్ ఇచ్చారు. 1994లో
వారి ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు 2,13,813 స్క్వేర్ మీటర్స్ ఆ ఒక్క సంవత్సరంలోనే ఎగ్జింప్షన్
ఇచ్చారు. ఆలోచిస్తే నిజంగా ప్రభుత్వాన్ని ఎలా నడిపారని అనిపిస్తుంది. పేదవారి గురించి
మాట్లాడి చట్టం చేస్తున్నామని అంటే ఎలా? మేము వచ్చి 4 సంవత్సరాలు అయింది. 4
గజాలయినా ఎవరికి ఎగ్జింప్షన్ ఇవ్వలేదు. ఉన్న ల్యాండ్ నీ కాపాడి పేదవారికి ఇవ్వడానికే
ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. రికార్డేగా ఉన్న దానిని చెప్పాను. ఇందులో ఏమయినా డిస్
పోజ్ట్ ఉంటే చెప్పమనండి.

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్మెంట్ : సేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

289

శ్రీమతి ఈవారి సేతారామమ్మ (కూచినపూడి):- కోదండరెడ్డిగారు మొము ఎవరిని అరెస్టు చేయబెదని అన్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు కమ్యూనిస్టు వారినీ అరెస్టు చేశారని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. వారు చెప్పింది ముమ్మాటికి సత్యం అని సభాముఖంగా నేను చెబుతున్నాను. 1962 లో ఈవారి స్వూరాపుగారు గెలిచి శాసనసభ్యుడిగా వచ్చారు. అయితే వారిని 1964 లో ఎందుకు అరెస్టు చేశారు? అప్పుడు అధ్యక్షా? ఆయన కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారు కాదు. ఇండిపెండెంట్, సపోర్టెడ్ స్టేట్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ. కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారు అని అనుమానించి అప్పుడు ఎంతో మందిని జైళ్ళలో పెట్టారు. రాత్రీపూట భార్యభర్తలు ఒకే మంచం మీద ఉన్నప్పుడు లాకిళ్ళ తీసుకుపోయిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. అది వాస్తవం అవునా కాదా అని ఒక మహిళగా అడుగుతున్నాను. నేను శాసన సభ్యురాలిగా రావడానికి కారణం ఇదే. ప్రతిపక్షంలో 26 మంది ఉన్న వారిని చూసినప్పుడు నేను సంతోషించాను. నన్ను సంవత్సరం అవమానించి, నా బిడ్డలను, నన్ను ఏడిపించిన కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇప్పుడు నేతులు బెప్పడానికి సాధ్యం లేదు అని సభాముఖంగా చెబుతున్నాను.

గాదె వెంకటరెడ్డి:- బంజరు భూములు వారు చేశారు, మొము చేశాము అని అనడం కాదు.

(అంతరాయం)

4.00 | అధ్యక్షా, నేను ఏ పార్టీని ప్లమ్ చేయడం లేదు. తెలుగుదేశం పార్టీ 1983లో
సా. పుట్టింది. 1955 వ సంవత్సరం అక్టోబరులో ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడింది. అప్పుడు ప్రకాశం పంతులుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. వీరు తీసుకొన్న మొట్టమొదటి నిర్ణయమేమంటే 'రాష్ట్రంలో ఎక్కడైతే బంజరు భూములు ఉన్నాయో వాటిని నేరుడలకు పంచాలి' అదీ మర్చిపోరాదు. ఇది కంచీన్యూవస్ ప్రాసెస్. లక్షలాది ఎకరాల బంజరు భూములను పట్టాలుగా ఇవ్వడం జరిగింది. మేరు అస్సేన్మెంట్ కమిటీలకు గాను జి.ఓ.లు జారీచేశారు. ఇంతకుముందు ఆ కమిటీకి ఆర్.డి.ఓ. కన్వీనర్ గా ఉండేవారు. మేరు కొత్తగా ప్రజలకు ప్రజాప్రతినిధులకు అధికారాలు ఇస్తామని చెప్పి 19.5.1995న జి.ఓ. జారీచేశారు. The G.O. reads: "In partial modification of the G.O. 5th cited, the Government directed that the composition of Review Committee shall be as indicated below:

M.L.A. of the Constituency: Chairman.

District Collector : Member

Mandal Revenue Officer : Member-Secretary"

This was issued in May, 1995 after the Telugu Desam Government assumed charge. ఇప్పుడేమంటున్నారంటే ఆర్.డి.ఓ. కన్వీనర్ గా చేస్తాడు. మేరు వస్తే రండి ప్రేకపోతే వోండి అన్న పద్ధతీతో చెబుతున్నారు. ఆరోజు చంద్రబాబునాయుడుగారు

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ : పేదవారికి వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

ఆర్ డి-ఓ-కి అధికారాలు అప్పజెప్పారు. కానీ నేడేమంటున్నారు శాసనసభ్యునికి అధికారం ఇచ్చామని చెబుతున్నారు. మీరు చెప్పిన మాటలే. నేడు వినకపోతే ఎట్లా?

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- రికార్డులు ఇందరూ మాసుకోవచ్చు. ఇంతకు ముందు చాలామంది ఫాలెంట్ ఫేశారు. 5 లక్షల ఎకరాలు మీరు ఇస్తారా? అస్సేన్ మెంట్ ల్యాండ్ ఇవ్వగలుగుతారా? అని పశ్చింపారు. ఈ కార్యక్రమం అంతా మార్చి 31 కల్లా పూర్తౌతుందా? అని ఫాలెంట్ ఫేశారు. నేను అందరి సహాయ సహకారాలు అడిగాను. ఆర్ డి-ఓ- మీటింగ్ కి పిలుస్తారు. మిమ్మల్ని కోఆర్డినేట్ ఫేయిమంటాము. మీకు అసెంబ్లీలో చర్చించడానికే షేరిక దొరకడం లేదు. ఈ రోజు ఈ విషయమై మనం చర్చిస్తే ఎన్నో సమస్యలు బయటకు వచ్చాయి. చాలామంది సభ్యులు చాలా సమస్యలు చెప్పారు. నాకు కూడా ఒక అవగాహన వచ్చింది. ఏ విధంగా యింప్లెమెంట్ చేయాలా అన్న ఆలోచన వచ్చింది. తొలుత మీరు ఈ స్టేట్ మెంట్ వద్దని అన్నారు

(అంతరాయం)

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ స్టేట్ మెంట్ మేము వద్దని అనలేదు. మేము ప్రోసేజరు గురించి చెప్పాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ-ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీరు వినండి మీరు ప్రభుత్వాన్ని వెల్లెకం చేశారా?

(అంతరాయం)

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- మీరు నేను చెప్పింది వినండి. మాపై ఆ విధంగా ఎందుకు అభిమాని వేస్తారు? మీకు అంతిమ కాలం వచ్చింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఎగ్జిజ్ట్ కాకండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, వీరు ప్యూరిరోజు హాట్ లో అడ్జర్నమెంట్ మోషన్స్ ఇచ్చామని ఎంతో సమయం వృధా చేస్తున్నారు. అలాగే డీరో అవర్ లో మూడు నిమిషాలే మాట్లాడమంటే ఎంతో టైం వేస్ట్ చేస్తున్నారు. నేను రూల్ 289 క్రింద ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇస్తానంటే దాదాపు అరగంట పైన సమయాన్ని బ్యాక్ చేశారు. ఇప్పుడేమో ఈ అంశంపై ఇందరూ మాట్లాడతామని అంటున్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఏమిటండి ఈ మాటలు? మేము వద్దన్నామా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఈ స్టేట్ మెంట్ చాలా ముఖ్యమైనదన్న ఉద్దేశ్యం తోనే నేను కలెక్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ లో, డిస్కస్ చేసిన తరువాత, రెండు మార్లు క్యాబినెట్ లో, డిస్కస్ చేసిన తరువాత మే ముందు పెడితే బాగుంటుందని, పూజలకు తెలుస్తుందన్న ఉద్దేశ్యముతో, మే ముందుకు వచ్చాను. నేను ఇంతకుముందే చెప్పినట్లు మేటింగ్ ని మరే ప్రిన్సిపిల్ చేయాలి. మేటింగ్ మే ఆధ్వర్యములోనే జరుగుతుంది. ఒకవేళ మీకు తేరిక భేకవోత మీరు పోస్తుంటేనే చేయమంటే కుదరదన్న, నెలకొక పర్యాయం తప్పక సమావేశం జరిగి తేరాలని చెప్పాను. మీకు తేరిక పెదనీ మేటింగ్ వాయిదా వేస్తే టార్గెట్ ఫూర్తి చేయలేమని చెప్పాను. అంతకానీ మిమ్మల్ని టైప్స్ చేస్తున్నామని కాదు. అలా ఆనలేదు. నేను ఇప్పటికీ జి.ఓ.ని క్యాన్సిల్ చేస్తానని ఎప్పుడూ ఆనలేదు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆర్.డి.ఓ. కన్వీనర్ అని ఇందాక చెప్పారు. మీరు రాకపోయినా, వచ్చినా కార్యక్రమాలు జరుగుతాయని చెప్పారు. జి.ఓ. పూకారంగా చూస్తే ఆర్.డి.ఓ. గారికి పవర్స్ లేవు. ఎం.ఎల్.ఏ.తో కన్వీనర్స్ చేసి మేటింగ్ తేడే పెట్టుకొంటే, ఆ తేడీకి ఎం.ఎల్.ఏ. రాకపోతే మీరు మేటింగ్ పెట్టుకొని చేయండి అర్.డి.ఓ.కి పవర్స్ ఇచ్చి, ఆయన నిర్ణయం చేస్తారని అంటే దానికి ఏరుద్దమని సభద్యరా తెలియ వస్తున్నాను. ఈ విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు మా పై అభింధాలు వేయడం మానుకోకపోతే బాగుండదు. మాకు కోపం వస్తుంది. రసాభాస జరుగుతుంది; ఉన్న వాస్తవాలు, చెప్పండి; మిమ్మల్ని గౌరవిస్తాము; సభానాయకుడికి ఇవ్వాలన్న గౌరవం ఎప్పుడు మ్రికిస్తూనే ఉన్నాము. మీరు మాపై అభింధాలు వేసే పద్ధతిలో మాట్లాడకండి. తడిగుడ్డ కార్చి నెత్తిన వేసే పద్ధతిలో, మాట్లాడకండి. ఇదీ మే విజ్ఞతనే వదిలేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు మే పర్మిషన్ తో స్టేట్ మెంట్ ఇస్తుంటే వెంకటరెడ్డిగారు అడ్డుపడ్డారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- మేము వెల్లీకం చేశాము. మేము ప్రిన్సిపిల్ గురించి మాత్రమే చెప్పాము. పేద పూజానీకానికీ, వారి ఉద్ధరణకు వేస్తే మేమూ సపోర్ట్ చేస్తాము. నేను చేయలేను. నేను భాగ్యవంతుల పూజినిధివే. బిజినెస్ చేసే వారి పూజినిధివే నేవని తెలియ చేస్తున్నాను. రెండు, మూడు రోజులుగా వివిధ అంశాలు వచ్చాయని ఈ స్టేట్ మెంట్ తీసుకు వస్తున్నారు. మీరు పేదలకోసం, పేదల సముద్ధరణకోసం పూయత్నం చేయాలని కోరుకుంటున్నాను. ఇంతకుముందు మీరు చెప్పిన మాటలు, వాగ్దానాలు నిలబెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. పూజలను మధ్యపెట్టడానికీ అసెంబ్లీలో ఉపన్యాసాలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఏ గామానికి వెళ్లి కనుకున్నా తెలుస్తుంది, కాంగ్రెస్ వారు ఏమీ చేశారో, తెలుగుదేశం వారు ఏమీ చేశారో. ఈ మూడు సంవత్సరాలలో, మేమేమీ చేశామో, గత 35 సంవత్సరాలుగా వారేమీ చేశారన్న అంశాలపై వెట్ సేపర్ పెట్టి

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

చర్చిస్తే తెలుస్తుంది. ఇంతకుముందు శ్రీ దేవేందర్ గౌడగారు చెప్పినట్లు అర్బన్ సీకింగ్ క్రింగ్ మీరు భూమిని ఇష్టం వచ్చినట్లు అన్యుకొన్నారు. ఆ విషయాలు మద్దెవోయి నేడు చూట్టాడుతున్నారు.

(అధికార పక్ష సభ్యులనుండి 'షేమ్' 'షేమ్' అన్న మాటలు)

మేము సభ్యుల పాటింపి ఇంతవరకు ఉడుకొని ఉన్నాము. పేద వారికి ఇవాల్సిన భూములను అన్యాయంతో చెల్లించి పట్టాలు తేవడం కాదు. వాటిని ఇంప్లిమెంట్ చేయడం గొప్ప. మీరు 5 సంవత్సరాలలో 10 లక్షల మీటర్ల భూమికి ఎగ్జంప్లన్ ఇవ్వారు. ఈ విషయాలన్నీ రికార్డులలో ఉన్నాయి. అవన్నీ ఇక్కడే ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు రాణీకుండా పోయాయి. పేదవారికి ఎటువంటి సహాయం చేయలేదు. 35 సంవత్సరాలు ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించి పేదరికాన్ని నిర్మూలించినవారేవోయారు. మీకు మమ్మల్ని అడగడానికి ఏ మాత్రం అర్హత లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- కమిటీ చేయండి తెలుస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, మేం ఇందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. పేద ప్రజలకోసం నేనొక కార్యక్రమం చేస్తున్నాను. మీరందరూ సహకరించండి. ఎం.ఎల్.ఏ. లనే పిలుస్తున్నారని అంభే పిలవడం లేదని వారంటున్నారు. ఈ కార్యక్రమం విజయవంతం చేయమని మిమ్మల్నందర్నీ మరీ మరీ కోరుతున్నాను. మీరు రెండు, మూడు నెలలు సహకరించకుండా ఘోషిస్తే వాళ్ళరు కాకుండా పోస్టోపోస్ట్ చేస్తే కార్యక్రమం ఉద్దేశ్యం దెబ్బతించుందని చెప్పాను. అంతేకాని మరొక బాధ ఇవ్వనన్నీ లేదని తెలియ చేస్తున్నాను. వెంకటరెడ్డిగారు అదే చెప్పారు. ఇది సరిపోతుందని అనుకొంటున్నాను. శ్రీ రామయ్యగారు మాట్లాడుతూ పేద వారి భూములు పెద్ద పెద్ద ల్యాండ్ లార్స్ అక్వైజిషన్ లో ఉన్నాయని పేర్కొని యాక్చుయిటీస్ కోసం వాలంటరీగా వారు రిఫరెంస్ చేస్తే కూడా ఇవ్వారు. దీనిపై వెర్రిపై చేయిస్తున్నాను. అవన్నీ పర్యావరణం పాటించేటట్లుగా చేస్తున్నాను. 4-10 | ఆదేశాధీనంగా ఈ ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ యాక్చుయిటీ కోసం తొలుగులు ఉన్నాయి. పా. | అందుకుగాను ఈ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందని అధికారులను కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ఉన్న తొలుగులకు మనం ఏమీ చేయలేము. నేను అధికారులను చాలావరకు యాక్చుయిటీ సింప్లిఫై చేయమన్నాను. అందుకోసం కొన్ని కమిటీలు వేశాము. కన్సెంట్ అవార్డులు ఇవ్వమని కూడా చెప్పాము. కోర్టులకు వోలే చాలా సమయం పడుతుంది కనుక ఆ అవార్డులు యివ్వమని చెప్పాము. జిల్లా లెవల్ కమిటీలను పెట్టుకుంటున్నాము. జిల్లా లెవల్ లో కాకపోతే స్టేట్ లెవల్ లో కమిటీలు పెట్టాము. తూర్పు నెగోసియేషన్ ల్యాండ్ అక్విజిషన్ చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ఇందులో మనం లక్ష రూపాయలుగా ఇచ్చిన డబ్బులు ఫైనల్ గా మనం పే చేయవలసి వచ్చే సరికి 1000 శాతం పెరిగింది. అంభే ఆరోజు లక్ష అయ్యింది ఇప్పుడు కోట్ల రూపాయలు అయ్యింది. ఈ విధంగా మనం చాలా దెబ్బ

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

293

తీర్మానము. అందువల్ల, షిఫ్ట్మెంట్ కన్సెంట్ అవార్డులు యివ్వడం జరుగుతోందని తెలియ
పెనుకొంటున్నాను. పోషకరూ ఈ విధంగా పెట్టుకున్నాము కాబట్టి, మరొకసారి ఈ
హాసేను నెను కోరుతున్నది ఏమంటే ఇది పేదల కోసం పెట్టాము కాబట్టి అందరూ సహక
రించండి. దీనిని ఒక నిర్దిష్ట కార్యక్రమంగా చేపట్టి, అందుకు సహకరించవలసిందగా
కోరుతూ ముందుకు పోదామని చెబుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి (మీర్జాపూర్):- అధ్యక్షా, తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని
కోర్చి పేద పక్షాలకు వారు ఇళ్ల స్థలాలు యిస్తాము అంటున్నారు. మంచిదే. మా వద్ద
నిజాం పుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఉంది. దానిని మూసివేశారు; అక్కడ వున్న భూములన్నీ కూడా
అక్కను పెట్టి అమ్మాలని చూస్తున్నారు. అయితే దీనిలో పనిచేస్తున్న కార్మికులు పేద వాళ్లు
300 మంది దాకా వున్నారు. వాళ్లంతా ఎక్కడెక్కడినుంచో వచ్చిన వారు. దిక్కుతోచని
పరిస్థితిలో వున్నారు. అక్కడ వున్న ఖాళీ స్థలాలను, ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన వాటిని
పేదలకు ఇండ్ల స్థలాలుగా కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే అక్కడ పాతిక సంవత్సరాల
నుంచి క్వార్టర్స్ కట్టబడి వున్నాయి. వాటి సర్వేస్ కూడా అయిపోయింది. కనుక వాటిని
అక్కడ వున్న ఆ పేద కార్మికులకు ఇవ్వాలని, ఇళ్ల స్థలాలను, క్వార్టర్స్ ను యిప్పించే
విషయాలను పరిశీలించి ముఖ్యమంత్రిగారు తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందగా కోరుతున్నాను.
ఫ్యాక్టరీ స్థలాలలో క్వార్టర్స్ ను కట్టించాలని కూడా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. భద్రయ్య:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో అన్ని జిల్లాలలో ఎస్.సి. కార్పొరేషన్స్
ద్వారా ఎవరైతే దళితులు వున్నారో వారికి ఈ ల్యాండ్ పర్మిట్ స్కీము ద్వారా ల్యాండు
కొనడం జరుగుతున్నది. అయితే....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నాకు మీటింగు వుందండి. మీ పరిష్కారంతో నెను
పెతున్నాను. అన్ని కార్పొరేషన్స్ యిచ్చానని అనుకుంటున్నాను.... జి.ఓ.లో వున్నాయి
చూసుకొండి.

శ్రీ బి. భద్రయ్య:- అయితే ఈ ల్యాండు కొనడంతోగానీ, దానిని లబ్ధిదారులకు,
ఇవ్వడంలో, లబ్ధిదారుల సెలక్షనులోగానీ, ప్రజాప్రతినిధులు ఎవరూ భాగస్వాములుగా
కమిటీ అన్నది లేదు. అందువల్ల దానికి చెక్కింగ్ ఏమీ లేదు. అదంతా మధ్యదళాలే చూసు
కుంటున్నారు. అందువల్ల ల్యాండును కొనడంలో, రెవ్యూ జరగాలనీ, అది ఎస్.సి.
కార్పొరేషన్ వేయాలనీ, అలాగే అందుకు గాను ఎస్.సి. కార్పొరేషను, ప్రజాప్రతినిధులతో
ఒక కమిటీ వేయాలని కోరుతున్నాను.

ముఖ్యమంత్రి స్టేజీమెంట్ : పెదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపణి విషయము గురించి.

శ్రీ ఎం.పి. గఫూర్:- అధ్యక్షా, నా పోయింట్ గవర్నమెంట్ ఒక గ్రాస్ వోగ్యుమ అనౌన్స్ చేసినా, గవర్నమెంట్ ముందుకు వోవడం లేదు. అది క్రింద అధికారుల వ్యవస్థలో కావడం లేదు. కనుక నా రిక్వెస్టు ఏమిటంటే డి.ఆర్.ఓ.సి.లలో ఎలా జరుగుతున్నాయో అలాగే యిక్కడా ఈ ల్యాండ్ ఎన్నెన్మెంట్ మీద ప్రతి క్రమీజకవర్గంలోనూ కలెక్టర్స్ను, ఆ కన్సర్న్స్ ఆఫీసర్స్ను కూర్చోబెట్టి చేస్తూ ఏదైనా ప్రోగ్రెస్ వుంటుందో తెలిపే పూర్తిగా అధికారులమీద ఆధారపడితే పెదలకు అన్యాయం జరిగే అవకాశం ఉంది. కనుక న్యాయాధిక వర్గాలలో కలెక్టర్స్ను రిప్రెజెంటేషన్, దానికి ఎం.ఎల్.ఏ.లను కూడా హాజరుకమ్మన్న విధంగా ఇన్వోల్వ్మెంట్ ఇవ్వమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు (విజయవాడ-పడమర):- అధ్యక్షా, కార్పొరేషన్ ఏరియాలలో 80 గజాలకు పెంచారు. అయితే గౌరవ మంత్రిగారు దానిని 100 గజాలకు పెంచాలని ఇదివరలో అన్నారు. కాంగ్రెసు పార్టీ వారు గతంలో 351 ఓ.ఓ.లో 100 గజాలకు పెంచారు. కనుక ఈ ఏరియాలలోని పేదలకు 100 గజాలకు పెంచాలని కోరుతున్నాను. అలాగే గత ప్రభుత్వం రాజకీయంగా కక్షతో పేదల మీద చూడకూడదని కేసులను పెట్టింది. ఆ కేసులను ఎత్తివేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అలాగే అర్హత ఏరియాలలో దరఖాస్తు చేసుకున్న వారు చాలామంది ఉన్నారు. అప్లైకేషన్స్ కుప్పలు తీసుకుంటూ పడి ఉన్నా, చారికి ఒక్క సెంటు భూమి కూడా అర్హత ఏరియాలలో పెదలకు యివ్వలేదు. మరి దీని మీద కూడా యాక్షను తీసుకోవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రాంభూపాళ్లరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు వరకూ కాంపెన్సేషన్ పే చేయలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు మాత్రం కన్సెంట్ అవార్డు యివ్వడం జరుగుతుందని చెబుతున్నారు. అది యిచ్చేందుకు కూడా కర్నూలులో జాయింట్ సెక్రటరీ, కలెక్టరు ఎవరూ ముందుకు రావడం లేదు. అక్కడి పోలీస్ రెజును నిర్ణయించడం లేదు. అందుకు అక్కడి అధికారులు బయటపడుతున్నారు. కనుక మీరు చారికి చెప్పి ఏదో ధరకు రైతులకు రైతు యిప్పించాలని, ఎస్.ఆర్.ఓ. సి. కాలన మొదలు పెట్టాలని తమద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దన్రెడ్డి:- అయ్యా నేను మాట్లాడేప్పుడు ముఖ్యమంత్రి వుంటే బాగుండేది. ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్లిపోయారు.

1990 నుంచి 1994 వరకూ ఎగ్జంప్లన్ ఇచ్చామని చెప్పారు. అది దేనికి? ఎందుకు ఇచ్చారు? ఈ రోజు మూడు గరిటలకు మీటింగు పెడతామన్నారు. అప్పుడు చెప్పే బాగుంటుంది. 1983 నుంచి ఎన్ని సీటింగు పర్మిషన్స్ ఇచ్చారు? 1983లో వేరే గవర్నమెంట్ వుండి కదా? వారు చెప్పాలి. ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారు మూడు రోజులనుంచి కాకినాడ పోరు, వేరే విషయాలు, హైటెక్ సీట్ విషయాలుగానీ, లెక్క ఎల్. అండ్ బి. టెక్నిక్ విషయంలో గానీ మాట్లాడుతున్నారు. ఆయన పారిశ్రామికవేత్తలకు ఈ భూములను అన్నిటినీ అప్పజెప్పడం జరుగుతున్నది. కనుక వాటన్నిటికీ కాంపెన్సేషన్ యివ్వాలని, కొత్త

సేసాలో పాత సారాలాగా ఆర్థికంగా వెనుకబడినారు. ఈ పద్ధతి ఏమీ కొత్త పద్ధతి కాదు. ఇంతకుముందు గవర్నమెంటువో వున్న వాటినే అమలుపరచడం జరుగుతోందని మీద్యారా మనవిచేస్తున్నాను. నా మనవి ఏమంటే ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు తమ సిబ్బందికొరకు రోడ్ నెం. 2 బంజారా హిల్స్ లో నవ నీర్వాణ నగర్ అని వుంది. అక్కడ 10 సంవత్సరాలనుంచీ పేదలు, దళితులు ఇళ్లు వేసుకుని వున్నారు. వారిని ఫోలో చేయించడానికి సిబ్బందిని పంపారు. ఇళ్లు కూలగొట్టింపారు. తమ సిబ్బందికి ఇండిపెండెంటు హౌసీలు కరుచున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో పేద ప్రజానికానికి ఒక రూలు, తమ సిబ్బందికి ఒక రూలొందే? సిబ్బంది ఆదాయం ఎంత? పేద ప్రజానికేం గుడిసెలు వేసుకుని వుంటే, సిబ్బందికి ఇళ్లు ఇండిపెండెంటుగా కట్టించడం కోసం కలెక్టరుగారిని అక్కడికి పంపడం జరిగింది. అక్కడ 40 ఇళ్లు వున్నాయి. సిబ్బందికి ఇండిపెండెంట్ హౌసీలు, వేరే వారికి వన్ ఫ్లోస్ వన్, వన్ ఫ్లోస్ బూనా? నా మనవి ఈరోజు, ఈ మధ్య సెరిలింగంపల్లి మునిసిపాలిటీ, కూకట్ పల్లి మునిసిపాలిటీ, వైదరాబాద్ ముట్టు ప్రక్కల వున్న పేద హరిజనుల భూమి మీద డిపార్ట్ మెంట్ లోనిదిగా చెప్పారు. ఆ భూములను కొన్న వాళ్లమీద ఏమీ చర్యలు తీసుకోబోతున్నారా? గవ్వబోలిలో, సెరిలింగంపల్లి తదితర ప్రాంతాలలో హరిజనులకు వున్న ఈ వందలాది ఎకరాల భూమిని వారు కొంటున్నారు. అది సైప్రాబాద్ అని రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి డిక్లర్ చేశారు. దానిని బొగ్గెత్తు చెందేందుకుగాను మేము మనవిచేస్తున్నాము. సర్వే నెం. 64 చూడవూర్ లో వున్నటువంటి భూమినిగూర్చి దెవెందర్ గౌడగారికి మేము చెప్పాము. పిలిం డెవలప్ మెంట్ ఫైర్స్ మురళీమోహన్ ఆ భూమిని కబ్జాచేశారు. ఆ విషయం గూర్చి చెప్పాలని తమద్వారా కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, చూడవూర్, సెరిలింగంపల్లి, గుట్టల బేగంపేట, కూకట్ పల్లి, కుద్దులాగూర్ మునిసిపాలిటీలలో పేద హరిజనులకు యిచ్చిన భూములను వాళ్లు కొనడం జరిగింది. దానిమీద ల్యాండు సీటింగు వుందా? కొంతమంది ఇక్కడ మాకు 60 ఎకరాల భూమి వుందని ఎనౌన్స్ చేసుకున్నారు. అటువంటి వాటిమీద మీరు ఏమీ చర్య తీసుకుంటారని అడుగుతున్నాను?

4-20 | శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు భద్రయ్య ల్యాండ్ పర్వేజ్ సా. స్కీమ్ లో శాసనసభ్యులయొక్క ప్రమేయం కూడా ఉంటే బాగుంటుందని వారు అన్నారు. ప్రాక్టికల్ గా అది ఎలాసాధ్యం అవుతుందో తప్పనిసరిగా దానిమీద ఆలోచిద్దాము. సుబ్బరాజుగారు గతంలో వున్న ప్రభుత్వాలు ల్యాండ్ గాబింగ్ కేసులు పేద వాళ్ల మీద పెట్టారని చెప్పారు. వాస్తవానికి హౌస్ స్కీమ్స్ పట్టాకోసం మాత్రం పేద వాళ్లు అకుష్టమైనా చేసుకొని వుంటే మేము చెప్పినటువంటి స్కీమ్స్ కి ఎలిజిబిల్ ఉన్న పేద వాళ్లపైన కేసులు పెట్టి ఉంటే మాత్రం నేను ఒకసారి రెవ్యూ చేయిస్తాను. వాళ్లమీద కేసులు లేకుండా మనం తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాము. రాంభూపాల్ రెడ్డిగారు ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ గురించి చెప్పారు. ప్రత్యేకంగా నేను సంబంధించిన అధికారులతో మాట్లాడుతాను కనీసం ఏవార్డు ఏమిటో అనేది నేను తెలుసుకొన్న తరువాత మాట్లాడతానా అని తెలియచేసకొంటున్నాను. జనార్ధన్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగారు అది ఏదో అని మాట్లాడతాను దాంట్లోకి నేను

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్మెంట్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

పెళ్ళదలచుకోలేదు. ఐ.టి. బీజినెస్ స్కూలికి ల్యాండు ఎందుకు ఇచ్చామో ఎలాంటి ల్యాండ్ ఇచ్చామో అది కూడా వర్చకు వస్తే నేను దాని గురించి చెబుతాను. స్పీకర్గారు అనుమతి ఇస్తే రేపే అజెండాలో వేయండి we are having all the information with us and we are ready to reply. బంజారాహిల్స్ రోడ్డు నెం. 2 లో ముఖ్య మంత్రిగారి స్టాఫ్ కి అక్కడ క్వార్టర్లు ఇచ్చామని చెబుతున్నారు. అది పేపర్స్ వచ్చింది నేను కూడా చూశాను. కలక్టరుగారితో మాట్లాడాను. అక్కడ ఎవరైతే ఎలిజిబిల్గా ఉన్నారో వాళ్ళకి పట్టాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కొంతమందికి ఇళ్లు. ఇవ్వవలసిన స్కేమ్ కూడా వుందని చెప్పి కలక్టరుగారు నాతో చెప్పారు. 1 ప్లాన్ 1 కట్టుకోమని మేము అడిగాము చాలామంది ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ప్యూర్పుర్వోక్ ఇస్తామని చెప్పారు. ఒక హౌసింగ్ స్కేమ్ కూడా మేము ఇస్తాము తీసుకోవాలని వాళ్ళను అడిగాము. అక్కడి వారికి పట్టాలు కాన్సిల్ చేయలేదు. అక్కడి వారిని తొలగించడం జరగదని మాత్రం నేను తెలియజేశాను. షేరిలింగంపల్లి లోపల మీగతా విషయాలు అస్సేమ్బ్లీ ల్యాండ్ వాళ్ళు కట్టారు. నేను మొన్న రంగారెడ్డి జిల్లా, విశాఖపట్టణం జిల్లాలోని కలక్టర్లను స్పష్టంగా ఆదేశాలు ఇచ్చాము. అస్సేమ్బ్లీ ల్యాండు పరిస్థితి ఏమిటి? అసలు వాళ్ళ ప్లాన్ ఉన్నాయా ఎక్కడైనా అమ్మివేసుకొన్నారా? ఫిజికల్గా వెరిఫైచేసి నాకు రిపోర్టు ఇవ్వండి చెప్పాను. అదే రికార్డు గౌరవ శాసనసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. Recorded evidence is there. I will stand by it. I am prepared to place all the records before the House. అన్నీ తెలుసుకోవలసిన అవసరం కూడా ఉంది. అది ఎన్ని చెతులు మారినాయి, మారినా పేద వాళ్ళ చేతుల్లో ఉందా? లేదా? వాళ్ళ ఏవిధంగా వొసిషన్లో వున్నది తప్పనిసరిగా తెలుసుకొంటామని తమద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియ చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్న కాలంలో 1990-94 మధ్య 16 లక్షల మీటర్ల భూములకు మా ప్రభుత్వం ఎగ్జంప్షన్స్ ఇచ్చిందని చెప్పారు. ఆనాడు కేర్నితేపులు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారి సతీమణి బసవతారకం పేరుతో 7 ఎకరాలు 38 గుంటల భూమి క్యాన్సర్డ్ హాస్పిటల్ కడతామని తేసుకొన్నారు.

(అంతరాయం)

(శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

రెవెన్యూ మంత్రిగారు శాసనసభలో కాంగ్రెస్ పార్టీమేడ సెనెసిఫిక్ చార్జ్ పెట్టారు. రెండు సంవత్సరాలలో క్యాన్సర్డ్ హాస్పిటల్ కడతామని కండిషన్ పెడితే ఆ భూమి ఇచ్చారు. కానీ ఈ రోజు వరకు హాస్పిటల్ కట్టలేదు. ఆ వ్యవహారాలు అట్లానే వున్నాయి. ఏ పర్సన్ గురించి ఆ భూమి కేబాయిందారో ఆ నిర్మాణం జరగలేదు కాబట్టి ఆ మ్యూనిసిపల్ కిరిగి ప్రభుత్వం తీసు కొంటుందా?

ముఖ్యమంత్రి స్పెట్ మెంట్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలా పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

297

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, వాళ్ల 5 సంవత్సరాల కాలంలో 16 లక్షల మీటర్ల కాదు అంతకుముందు చాలా ఉంది. ఆ డిటేలులోకి వెళ్లదలచుకొంటే మీకు బాధ అనిపిస్తుంది నా దగ్గర అంతా రికార్డే ఎవడిన్నీ అన్నీ వున్నాయి నేను ఇవ్వాళ రెవీన్యూ మినిస్టర్ గా ఉండవచ్చు రేపు ఇంకెవరైనా రావచ్చు అదీ నేరే విషయం. మనం చట్టాలు తీసుకొని వచ్చాము చట్టాలు పేద వాళ్లకు లాభం అయితే అందరం సంతోషించే వాళ్లమే. చట్టం మేము తేలేదు అప్పుడు మీ ప్రభుత్వం వారే తెచ్చారని కూడా చెబుతున్నాను. కాకపోతే మీరు అమలుచేయలేదు, పూర్తిగా భూస్వామితం చేశారు. ఈ విధంగా ఎగ్జంప్లన్నీ ఇచ్చివేస్తే మిగిలిన కొద్ది ల్యాండ్ అయినా మేము కాపాడుకామని చెప్పాను. ఈ నాటికి దీనిపైన నేను నిలబడతాను. ఉన్న దానిని మేము పేద వాళ్లకి ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చెస్తున్నామని చెబు తున్నాను. మీరు ఎవరెవరికి ఎగ్జంప్లన్నీ ఇచ్చారు అనేది మీరు చూస్తామని అంటే అది కూడా పెద్ద రికార్డు ఉన్నది. మీవాళ్లు ఎవరెవరికి మంచిగా ఎగ్జంప్లన్నీ ఇచ్చారో మొత్తం రికార్డ్స్ మీ ముందర పెడతాను మీరు చూసుకోండి. ప్రభుత్వం మారిన తరువాత కొన్ని షేల్లు రిసర్క్యూలేషన్ లో నా దగ్గరకు వచ్చాయి. వారు ఎడమచేత్తో కూడినట్టే సంతకాలు పెట్టారు. కొన్ని వాస్తవాలు మాత్రం నేను దాచిపెట్టుకుండా చెబుతున్నాను. చాలా విషయాలు ఉన్నాయి. మీరు రికార్డు చూస్తానని అంటే నేను తెప్పిస్తాను ఎన్నో షేల్లు వున్నాయి. వెంకటరెడ్డిగారికి, కోదండరెడ్డిగారికి తెలియకపోవచ్చు మీ ప్రభుత్వంలో ఉన్నవాళ్లు ఏ విధంగా చేశారో మీరు చూడ దలచుకొంటే స్పీకర్ గారు అనుమతి ఇస్తే, I am prepared to place every record on the Table of the House. I will stand by it. ఎవరెవరికి ఇచ్చారో, ఎంతెంత ఇచ్చారో? ఆ సమయంలో ఏవిధంగా ఇచ్చారో ఏ ప్రొసీజర్ ఎడాప్టు చేశారు everything, I am prepared to place before the House.

(అంతరాయం)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- I am not coming on the way of the business of this august House. As per the agenda, we are supposed to take up Government Bills at 4.30 p.m. The Hon'ble Speaker has also made it clear that 304 with regard to implementation of Urdu as the Second Official Language issue, in view of its importance, should also be taken up for discussion. At the same time, we have to keep in mind the importance of time of the House. Because, if the House takes up the Bills at 5.30 p.m., when we reach that time, we have to stop over there. The discussion on 304 should be very reasonable. Endless discussion makes the democracy a mockery. If you feel it reasonable, we can take up the Bills at 5.30 p.m. ఈందుకోసం తమరి ద్వారా గౌరవ సభకు మనవిచేస్తున్నాను, let us keep in view J. 332-20

ముఖ్యమంత్రి స్పెట్ మెంట్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

the time of the House. If we go on prolonging our discussion only on 304 issue, it may be unreasonable to ask the officers who are sitting over in the box to wait upto midnight till the Bills are completed.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మినీస్టరుగారిని స్పెసిఫిక్ గా కొత్తను అడిగాను. ఎందుకంటే డిటేలు దానిమీద జరిగింది. స్కేమ్ కూడా అదే సందర్భంగా వుండి కాబట్టి నేను వారిని ఏమని అడిగాను అంటే? 7 ఎకరాల 38 కుంటలు శ్రీ ఎన్.టి. రామా రావుగారి సతీమణి బసవతారకుల పేరు మీద క్యాన్సర్ హాస్పిటల్ కట్టడానికి పేదలకు సేవ చేయడానికి ఆ భూమి కేటాయించబడింది. రెండు సంవత్సరాల స్టేరియడ్ కూడా పెట్టారు. అంతలోపల నిర్మాణం చేయకపోతే ప్రభుత్వం వాప్సే తీసుకోవాలని దాంట్లో కండిషన్ ఉంది. 4.30 | ఇప్పుడు ఆ సమస్య ఇవ్వండి. అక్కడ నిర్మాణం జరగడం లేదు. అది వాప్సే వం. సా. పృథుత్వం మళ్ళీ తీరిగి ఆ భూమిని స్వాధీనం చేసుకుంటుందా అంటే దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పకుండా ఏదో మాట్లాడుతూ లక్షలు కొట్టు అని మాటలు మాట్లాడితే ఏ రికార్డులున్నా క్లర్క్ గారి సమక్షంలో పెడితే చూడడానికి తయారుగా వున్నాము. డిటేల్ పెడితే చూడడానికి తయారుగా వున్నాము. ఒకరోజు శాసనసభ పొడిగించి పెట్టండి. దానిపై చర్చకు సమాధానం ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. ఎక్కువ కాలం అధికారంలో వుండి ఇప్పుడు తప్పుడుకోవడం కాదు. 7 ఎకరాల 38 గుంటలు బసవ తారకంగారి పేరున ఇచ్చిన భూమి ఏమయింది? దానిని మీరు వాప్సే తీసుకొంటారా?

శ్రీ బద్దం బాబీరెడ్డి:- తమద్వారా రెవెన్యూ శాఖ మంత్రిగారిని అడిగాము. మళ్ళీ ఒకసారి కొడుకున్నాను. హైదరాబాదు సిటీకి హౌస్ స్పెట్ పళ్ళాలు గానీ హౌసింగ్ స్కేములు గానీ ఎసయిన్మెంట్ కమిటీలు ఎలా అయితే జిల్లాల్లో ఎం.ఎల్.ఏ.లు ఛైర్మన్లుగా వున్నారో ఆ విధంగా ఈ సిటీలో లేకపోవడం వలన ఇచ్చిన పళ్ళాలు ఇండ్ల స్థలాలు సర్కెన సమయంలో పూర్తి కావడం లేదు. ఎసయిన్మెంట్ కమిటీ పెడతారా లేదా? వేయాలని కోరు తున్నాను. ఎసయిన్మెంట్ భూమి పేద వారికి నులకు కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం ఇచ్చారు. కొన్ని సందర్భాలలో స్పెట్ గవర్నమెంట్ గానీ, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ గానీ ఇండస్ట్రీస్ విషయంలో గానీ కొన్ని పరిస్థితులను బట్టి భూమిని తీసుకొంటున్నారు. 50 సంవత్సరాలు, 100 సంవత్సరాలు సాగుబడి చేసిన తరువాత మళ్ళీ అలియేషన్ లేకుండా తీసుకొంటున్నారు. అది తీసుకొని ఆ పేద ప్రజలను ఏ రకంగా కాపాడుతారు? రెవెన్యూ శాఖ మంత్రిగారికి బాగా తెలుసు. వారు బాలాహారో ఫుడ్లైన వ్యక్తి. అక్కడ డిఫెన్స్ ఏరియా వచ్చినందున ఆ భూమి వారి కిందకు వెళ్ళింది. వారికి భూములు ఇవ్వాలి. అవి ఇస్తారా? వారికి రోహిటిబిటీషన్ చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా? సెక్రటరీయట్ దగ్గర వున్న గుడిసెలు తీసుకొని వెళ్ళి కపాడిగూడ వద్ద పెట్టాలని అనుకొన్నారు. 75 లో, వీరాగి ఆల్ లేన్ లో స్థలంలో, వున్న వారిని 141/1, 2, 3 సర్వే నెంబరులో స్పెషాలైజ్డ్ సుభావాంశం కాలన్ అని పెట్టి అక్కడకు తరలించారు. ఆ 43 మందికి ఇంతవరకు పళ్ళాలు ఇవ్వలేదు. ఇప్పటికి 20

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

299

సంవత్సరాలు అవుతోంది. పొట్టి శ్రాములు బీజడి కాటేడి దగ్గర వున్నవారిని గుడి మల్కా
ఘాట్ లోపట్టారు. వారికి కూడా ఇంతవరకు పట్టాలు ఇవ్వలేదు. ఈ విధంగా పేద వర్గాలకు
రిహాబిలిటేషన్ సర్వేన విధంగా వేయని కారణంగా మిగతా ల్యాండ్ గ్రాబర్స్ వచ్చి దానిని
కబ్జా చేస్తున్నారు. అటువంటి వారిపై తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటి? వారికి ఇప్పుడయినా
న్యాయం చేస్తారా?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- కోదండరెడ్డిగారు స్పెసిఫిక్ ఇన్సిడెంట్ గురించి అడిగారు.
క్యాన్సర్ హాస్పిటల్ గురించి బసవరామ తారకంగారి పేరున ఇప్పారని అన్నారు. ఇవ్వడం
వాస్తవం. ఆ హాస్పిటల్ కనస్ట్రక్షన్ లో ఉందనే సమాచారం నాకు ఉంది. హాస్పిటల్
లేకుండా వయోబేషన్ జరిగితే మాత్రం తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకుంటాము. ఇందులో
ఎగ్జంప్షన్ ఉండదు.

బాల్ రెడ్డిగారు సిట్టి ఎం.ఎల్.ఏలకు ఎసయిన్మెంట్ కమిటీలు ఉండాలని అడిగారు.
ఇక్కడ హౌస్ స్టల్స్ ఎసయిన్మెంట్ కమిటీ పరిధిలో లేదని తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా
వారికి అల్టర్నెటివ్ ల్యాండ్ విషయం అడిగారు. దానిపై సాధ్యమయినంత త్వరలో నిర్ణయం
తీసుకొంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి :- 5 లక్షల పట్టాలు 4 నెలల్లో డిస్పిజిటైజ్ చేస్తామని
ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. ఎసయిన్మెంట్ కమిటీ సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు.
దానికి క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాము. We are not imposing any conditions
on the Government.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- ఆగ్రికల్చర్ ల్యాండ్ కు సంబంధించి ప్రస్తుతం వున్న టి.ఓ.
కంటిన్యూ అవుతోంది. అల్టర్నెటివ్ ల్యాండ్ గురించి బాల్ రెడ్డిగారు అడిగారు. అది
అవసరం. దానిపై డిసిషన్ తీసుకుంటాము. స్పెసిఫిక్ కేసులలో ఇస్తున్నాము. పేదలు చాలా
మంది ఏవయితే భూములలో సేవ్యం చేసుకొంటున్నారో వాటిని వేరే సంస్థలకు ఇవ్వడం
వలన ఎసయిన్మెంట్ క్యాన్సిల్ అవుతోంది. అల్టర్నెటివ్ అందుబాటులో వుంటే ఇవ్వాలని
అనుకున్నాము. లేకపోతే కొంత కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వాలనేది వర్కవుట్ చేస్తున్నాము. ఆ విధంగా
కొంత న్యాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. కొన్ని ఇండివిడ్యుయల్
కేసులలో సుబ్జిక్టు ఇన్ కాలని, ఇందిరా పార్కు గురించి నావద్ద స్పెసిఫిక్ ఇన్ఫర్మేషన్
లేదు. అది ఇస్తే తప్పకుండా న్యాయం జరిగేట్లు చూస్తాను.

శ్రీ టి. బుచ్చయ్య చౌదరి :- సార్, నాది ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఉందండీ. ఒక్క నిమిషం
అవకాశం ఇవ్వండి సార్.

ఫైరంగ్ :- లేదండీ 304 తీసుకొంటాము.

ముఖ్యమంత్రి స్పీచ్ మెంట్ : పేదవారికి
వ్యవసాయ భూములు మరియు ఇళ్ల
స్థలాల పంపిణీ విషయము గురించి.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ప్రివిలేజ్ మోషన్ కు ప్రెజిడెంట్ కేసు ఉంటేనే అవకాశం ఇవ్వాలి సార్. సభ్యులు ఉన్నప్పుడు మాట్లాడండి. ప్రివీలెజ్ ఏమీటంటే whenever a Member wants to give a privilege motion, it will automatically be handedover to the Hon'ble Speaker and if he thinks that there is a prima facie evidence, he would, then give permission to the Member to raise that issue and then he can ask for an explanation. I request the Member not to go against the procedure. Let the privilege motion be first of all handedover to the Speaker and let the Speaker give permission to raise the issue. I wish that the procedure should not be deviated.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి:- నేను చర్చకు వోవడం లేదు. స్పీకర్ సార్.

(గౌ. ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- హౌస్ నడవనిస్సారా లేదా?

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి:- మేరు ఎడ్జిట్ చేస్టే రూలు 151 ఎక్జామిన్ చేయడానికి అవకాశం ఉంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- స్పీకర్ గారు ఎక్జామిన్ చేయమన్నారు. నాకు పంపారు నేను ఎక్జామిన్ చేస్తాను. నేను పరిశీలించాలి కదా? ప్రివీలేజ్ ఏ రకంగా ఇస్తారు మేరు? నేను ప్రివీలేజ్ కమిటీకి పంపుతాను.

Sri G. Buchaiah Chowdary:- Under Rule 151, the Motion can be admitted.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- If we refer to the Chapter XX of the Rules of Procedure and conduct of business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, the rules are very clear. There is no dispute about them. My friend Sri Gade Venkat Reddy garu is some what rusty with the conventions and rules. It is a wilful lapse of memory. I don't blame him. If the Speaker satisfied with the privilege motion given by a Member...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రివీలేజ్ వంటి కమిటీకి పంపుతాము.

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
అంశము : రాష్ట్రంలో ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి
గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

301

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- If the Speaker satisfied himself, he can permit the Member to raise the issue. As per Rule 151, the Member concerned, who shall rise in his place and while asking for leave to raise the question of privilege, 4.40 make a short statement relevant thereto. If the Speaker సా. has given him permission, he is entitled to make a statement here. It has nothing to do with like what Sri Venkata Reddy said that the Member is not present. It has nothing to do with the presence or absence of a Member. It is nothing but wilful misleading of the House.

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము
రాష్ట్రములో ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి గురించి

అధ్యక్షా, రిటైన్డ్ స్టేట్మెంట్, ఇవ్వడానికి బిల్లం లేకపోవడంవల్ల మేము స్పీకర్ గారి అనుమతి కోరాము. సెల్యులర్ ఫోర్మర్స్ను మంత్రిగారు ఎక్స్ప్లెయిన్ చేస్తారు. వాటిపై గౌరవ సభ్యులు తమకు ఉన్న అనుమానాలను అడిగి నివృత్తి చేసుకోవచ్చు.

డా॥ ఎస్.ఎ. ఖల్దీ భాషా:- అధ్యక్షా, గత 50 సంవత్సరాలుగా ఎన్నో ప్రభుత్వాలు మారాయి. కానీ మైనారిటీకి చెందిన ముస్లిం ప్రజలు అడిగిన డిమాండ్ నెరవేరలేదు. ఈ ఉర్దూ భాష కేవలం మైనారిటీ ముస్లింల భాష మాత్రమే కాదు. ఈ రాష్ట్రంలో చాలామంది మైనారిటీలు, ముస్లింలు మరియు హిందువులు కూడా ఈ భాషను మాట్లాడతారు. ఉర్దూను సెకండ్ అఫిషియల్ లాంగ్వేజ్ చేయాలని గత 30 ఏళ్లుగా డిమాండు ఉంది. కానీ ఎన్నో ప్రభుత్వాలు కేవలం మాట ఇచ్చి, చేస్తామని చెప్పి మోసం చేశారు. చంద్రబాబునాయుడుగారు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత ఉర్దూ భాషను ఎనిమిది జిల్లాలలో సెకండ్ అఫిషియల్ లాంగ్వేజ్ గా జి.ఓ.ఎం.ఎస్. నెం. 437, జి.ఎ.డి., తేది 15.10.1996 ద్వారా హైదరాబాదు, రంగారెడ్డి, గుంటూరు, అనంతపురం, కర్నూలు, కడప, నిజామాబాదు, మెదక్ జిల్లాలలో డిక్లర్డ్ చేయడం జరిగింది. ఈ ఎనిమిది జిల్లాలలో సెకండ్ అఫిషియల్ లాంగ్వేజ్ గా డిక్లర్డ్ చేసిన తరువాత ప్రభుత్వం ఈ భాష యొక్క అభివృద్ధి కోసం కొన్ని చర్యలు తీసుకుంది. అంతేకాక ముస్లిం మైనారిటీ ప్రజల సౌకర్యార్థం ప్రభుత్వ

కార్యాలయాలకు సంబంధించిన స్టేన్ బోర్డులను, నెమ్ పేజీలను తెలుగు, ఇంగ్లీషు భాషలతోపాటు ఉర్దూలో కూడా వ్రాయడం జరిగింది. ఆర్.టి.సి. బస్సు డెస్టినేషన్లపైన, బస్ స్టేషన్ల లోనూ, రిజర్వేషన్ కౌంటర్లలోనూ, బోకల్లపైన కూడా ఉర్దూలో రావడం జరిగింది. అదే విధంగా అధికారులకు కూడా ఉర్దూ నేర్చుకుంటే ఇన్ సెంటివ్స్ ఇవ్వబడుతుంటే ఈ పథకం ఆర్డర్స్ ఇచ్చింది. అదే విధంగా ఎనిమిది టిల్లాల్లో ఉర్దూ ట్రాన్స్ లేటరు, ఉర్దూ టైపిస్టులు, మైనారిటీ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్ పోస్టులను కూడా క్రియేట్ చేసి నియమించడం జరిగింది. ఉర్దూ డిగ్రీ చదివిన వారి కోసం ఎ.పి.సి.ఎస్.సి.లో ఉర్దూ ల్యాంగ్వేజ్ వ్యాసే విధంగా అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. చాలా స్కూళ్లలో ఉర్దూ బీదర్లు బెకప్ వడంవల్ల మైనారిటీ ముస్లిం పిల్లలు నష్టపోతున్నారనే ఉద్దేశ్యంతో 1997లో ఈ పథకం వెయ్యి స్టేషన్ బీదర్ పోస్టులను కూడా ఇచ్చింది. ఆ వెయ్యి పోస్టులలో, 300 ఉర్దూ పంక్తి, 700 ఎస్.జి. అసిస్టెంట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. అదేవిధంగా మైనారిటీ పిల్లలు చాలామంది సేదరికం వల్ల స్కూళ్లకు వెళ్లి చదువుకు వచ్చి ఉన్న ఉద్దేశ్యంతో రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ ఉద్దేశ్యంతో ఎనిమిది ఉర్దూ రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లు పనిచేస్తున్నాయి. అందులో ఒకటి బయ్యంకొరకు, ఒకటి గర్లకొరకు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 1997లో నాలుగు ఉర్దూ రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది అందులో ఒకటి కడపలోనూ, ఒకటి శ్రీరంగం లోనూ, ఒకటి నల్గొండలోనూ ఒకటి సంగారెడ్డి లోనూ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. నల్గొండలో గర్లకొరకు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇంతకుముందు ఏర్పాటుచేసిన నాలుగు రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లలో హైదరాబాదు, గుంటూరు, కర్నూలు, నిజామాబాదు స్కూళ్లకు విద్యార్థుల సౌకర్యం జూనియర్ కాలేజీలుగా అప్రోప్రేట్ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా ఉర్దూను అభివృద్ధి పరచాలన్న ఉద్దేశ్యంతో ఈ దేశంలోనే మొట్టమొదట ఉర్దూ యూనివర్సిటీని హైదరాబాద్ లో ఏర్పాటుచేయడానికి గాను 200 ఎకరాలు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ యూనివర్సిటీ పేరు అబ్దుల్ కలామ్ ఆజాద్ యూనివర్సిటీ. అదేవిధంగా ఉర్దూ స్కూళ్లను ఎవరైనా ఏర్పాటుచేసుకుంటే కార్పస్ ఫండ్ కన్సెషన్ ఇవ్వడానికి పథకం అనుమతించింది. ఉర్దూ టీచర్ పోస్టుల భర్తీ గురించి 1997 లో దాదాపు 1244 పోస్టులకు నోటిఫై అయ్యాయి అందులో 1063 ఫీల్డ్ పేయడం జరిగింది. ఇప్పటివరకు ఖాళీలున్న పోస్టులు 181. అదేవిధంగా ముస్లింలలో కల్చర్ డెవలప్ చేయడం కోసం 33 నాన్ గవర్నమెంట్ అర్గన్యేషన్లకు ఆర్థిక సహాయం చేయడం జరిగింది. 1998-99 సంవత్సరానికిగాను 60 లక్షలు కేటాయింపు జరిగింది. మొట్టమొదటిసారిగా ఈ దేశంలో, ఈ రాష్ట్రంలో ఉర్దూ స్కూళ్లలో ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్ చేయడం కోసం రూ. 25 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. అదేవిధంగా మైనారిటీ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంట్, ద్వారా ఉర్దూ మీడియం స్టూడెంట్స్ కు స్కాలర్ షిప్పుల కోసం 25 లక్షలు కూడా కేటాయించడం జరిగింది. ఇది కూడా మొట్టమొదటిసారిగా ఈ సంవత్సరంలోనే జరిగింది అదేవిధంగా ఉర్దూ అభివృద్ధిని కొరుతూ ఈ రాష్ట్రంలో 104 ఉర్దూ భవన్లను ఏర్పాటుచేయడం కోసం ఇప్పటివరకు రూ. 4.20 కోట్లు రిలీఫ్ చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా ఈ పథకం ఉర్దూను అభివృద్ధిపరచే ఉద్దేశ్యంతో చెప్పిన వాటన్నింటినీ ప్రాక్టికల్ గా చేసి ఉర్దూ యొక్క డెవలప్ మెంట్ కు సహాయపడుతున్నదని సభామిత్రంగా మీకు తెలియచేసుకుంటున్నాను.

شرعی و اسلامی اصولی۔ یہ بل ۲۳ مارچ ۱۹۹۶ء میں لایا گیا تھا یہ بل انجمن اہل ایمان میں پاس بھی ہو چکا تھا۔ جب یہ بل پاس ہو رہا تھا اس وقت فیاض علی میمنو نے اس میں لکھی گئی تھی کہ یہ بل پاس ہونے کے بعد اردو ٹرانسلیٹر اور ڈیٹا سٹریٹ کے تقریرات کے جائزہ اور یہ لوگ فیاض علی کے دیکھے ہیں ان کیلئے تنخواہوں کیلئے بجٹ بھی دیا جائیگا اور یہ بھی کہا گیا تھا کہ الیکٹرانک ڈیٹا سٹریٹ کے خریدے جائیں گے۔ ان چیزوں کیلئے بجٹ دیا جائیگا اس کے علاوہ اور بھی رقم کی ضرورت ہو ضرور بجٹ بھی دیا جائیگا۔ وہ وعدہ کیا ہوا معلوم نہیں۔ ۸ اضلاع کے اندر اردو کو دوسری سرکاری زبان کا موقف دیا گیا جس میں یہ اضلاع شامل ہیں۔ حیدرآباد، رنگا ریڈی، میرک، نظام آباد، کوئٹہ، کٹہر، انتہا پور، اور گنٹر۔ حکومت کا یہ استدلال ہے کہ جن اضلاع میں اردو کو دوسری سرکاری زبان کا موقف عطا کیا گیا ہے وہیں پر ۱۰ فیصد سے زائد اردو بولنے والے ہیں۔ ابھی وزیر اعلیٰ دیکھو دیکھو بہت ساری چیزوں کے تعلق سے اپنے جواب میں کہتا ہے۔ میں منسٹر صاحب سے یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ ان چیزوں کے تعلق سے حکومت کیا اقدامات کی ہے۔ ابھی منسٹر صاحب نے کہا کہ سائن بورڈ، منسٹر کے نام کے بلیٹ، ٹیوشن سہی کے بورڈ وغیرہ اردو میں لکھا دے گئے ہیں اور اردو ٹرانسلیٹر اور ڈیٹا سٹریٹ کے تقریرات میں اور آئندہ اردو میں بلکہ مدرس کمیشن میں اردو زبان میں امتحان دینے کی سہولت دے دی گئی ہے۔ یہ سب باتیں مفید سمجھتی ہیں، مگر حرج کوئی بھی اقدامات نہیں کیے گئے۔

منسٹر ڈپٹی اسپیکر:۔ شہر حیدرآباد میں کافی لمبوں پر اردو لکھا ہوا ہے۔
شرعی و اسلامی اصولی:۔ یہ بات بالکل غلط ہے۔

شرعی کے چند شکوک:۔ ایسی صاحب نے سراسر جھوٹ ہے کہ کہہ کر کہہ رہے ہیں۔ یہ بات غلط ہے میں سچی بات بتانے کی کوشش کرتا ہوں کہ آئی سی میوں کے سائن بورڈ اردو میں لکھے کیلئے میں خود آئی سی کے عہدہ داروں کو ہدایت جاری کیا ہوں۔ اس تعلق سے مجھے کیمنگ میں ایک صاحب نے ایک درخواست دی تھی کہ آئی سی میوں کے سائن بورڈ اردو میں لکھے ہوئے ہیں۔ یہ درخواست وصول ہو رہی تھی وہیں پر آئی سی کو قومی ہدایت جاری کر دیامیں کہ۔ اعلان کے اندر پورے سائن بورڈ اردو میں لکھی گئی آئی سی میوں پر لگ دیا جائے۔

شرعی و اسلامی اصولی:۔ منسٹر صاحب صحیح نہیں کہہ رہے ہیں۔ میں اس سے پہلے بھی وقفہ صفر میں اس مسئلہ کو اٹھایا تھا۔ اس وقت بھی ایسا ہی تھی دیا گیا تھا لیکن کوئی عمل آئی نہیں ہوئی۔ ابھی منسٹر صاحب نے ہدایت جاری کر نیکی تعلق سے کہتے ہیں۔ اس معلوم ہوتا ہے کہ حیدرآباد میں کافرمان جاری ہو گیا۔ بل پاس ہوئے وقت یہ بھی تحقیق دیا گیا تھا کہ اس میں پیشینہ والوں کو رٹنگٹ دیا جاتا ہے۔ ہمیں بس کہاں کہاں تک جائیگی اسکی صراحت ٹکٹ پر اردو میں لکھ جائیگا لیکن ایسا نہیں کیا جا رہا ہے۔ حکومت اردو کے تعلق سے سمجھ رہی ہے۔

مسٹر ڈپٹی اسپیکر :- آپ پراکٹیکل بات کہیے۔

شرعی اسد الدین اویسی :- ہمارا کام حقائق پیش کرنا ہے۔ اقلیتوں کی بہبودی کیلئے حکومت کیا اقدامات کر رہی ہے۔ حکومت اردو کی ترقی کیلئے صحیح کوشش نہیں کر رہی ہے۔ ڈھائی سال کا عرصہ ہو چکا اردو کو دوسری مرکزی زبان کا موقف دیکر

لیکن اسکی ترقی کیلئے کوئی اقدامات نہیں کئے گئے۔ اگر یہ بات غلط ہے تو بتائیں کہ کون سے مسٹر صاحب کی پیشی میں اردو ٹرانسلیٹر ہے۔ جو بھی اردو میں غور کرتی ہے اسکی کٹنگ کر کے ٹرانسلیشن کر کے متعلقہ مسٹر صاحب کی میز پر رکھ دیتا ہے۔ ایسا کام کسی بھی مسٹر کی پیشی میں نہیں ہو رہا ہے۔ اسلئے ہمارے مسائل آپ لوگوں کو معلوم نہیں ہو رہے ہیں۔

شرعی اسد الدین اویسی :- میں خود آپ کا آدمی ہوں۔

رب اسد الدین اویسی :- میں ضرور آپکی تائید کرتا ہوں۔ یہاں پر یہ نہیں بلکہ باہر بھی کرتا ہوں لیکن میں یہ بات بتانا چاہتا ہوں کہ سبھی مسٹر کی پیشی میں اردو ٹرانسلیٹر نہیں ہے۔ چیف مسٹر کھی پیشی میں کو ڈیوڈ اردو جانتے والا نہیں۔ وہاں پر اردو میں درخواستیں وصول کرنے اور اردو جاننے والے کوئی آفسر نہیں ہے۔ یہ حکومت محض یہ دیکھنے والا کوئی پی آر آفیسر ہے۔ اردو جانتے والے پی آر آفیسر داروں کے تقررات نہیں ہوتے۔ یہ حکومت محض اردو کے ساتھ محبت تانے کی خاطر ۸ اضلاع میں اردو کو دوسری مرکزی زبان کی حیثیت دے دی۔ جسوقت یہ بل پاس ہو رہا تھا اسوقت میں نے ایک جامع ترمیمات پیش کیا تھا۔ اسوقت حکومت نے کوئی قوجہ نہیں دی۔ میں نے اسی وقت کہا تھا کہ یہ بل پاس کرنے سے کوئی فائدہ ہونے والا نہیں ہے۔ ترمیمات کر کے لے لے مسٹر اسٹوک پیچر اور صاحب نے ایک میٹنگ بلو کر سب کی رائے لینے والے تھے دوران ترمیمات کو انیشیل ترمیمات میں شامل کر لینے والے تھے۔ وہ میٹنگ طلب کئے تھے۔ اور ہمیں ابراہیم پٹنم کے ایم ایل اے صاحب شریک تھے۔ ۱۹۹۷ میں ایک جی او ایم ایس نمبر ۷۷ جو ایک جامع جی او تھا اسکو انیشیل لاگتویج میں شامل کر لینے کی تجویز رکھی گئی لیکن اسپیکر کوئی عمل نہیں ہوا۔ ایسا محسوس ہوتا ہے کہ حکومت کی نیت اردو کے تعلق سے صاف نہیں ہے۔ وہ اپنے ارادوں میں ٹھیک نہیں ہے۔

مسٹر ڈپٹی اسپیکر :- جب آپکی رائے حاصل کیے ہیں تو مسٹر صاحب کی نیت اچھی ہوگی۔

شرعی اسد الدین اویسی :- ۱۹۹۷ کے جی او میں ۹ تجاویز پیش کئے گئے تھے۔ ہمیں یہ کہا گیا تھا کہ اردو کو ریجنل زبان کا موقف دیا جائیگا۔ ڈائریکٹوریٹ آفیسر، جو ڈیشنل آفیسر میں اور میونسپل کارپوریشن وغیرہ میں اردو جانتے والوں کو راست تقرر کیا جائیگا۔ اردو زبان کو گریڈ ۱ اور زبان گریڈ ۲ سرکس میں استعمال کیا جائیگا ریجنل لاگتویج کے طور پر اردو کا استعمال نوکریوں میں کیا جائیگا۔ سرکاری ملازمین میں جو تلو زبان کا لزوم ہے اردو دان ملازمین کو تلو امتحان پاس کر کے مہلت دی جائیگی اسکے بعد انھیں ترقی دی جائیگی۔ جہاں کہیں بھی اردو میں درخواستیں آتی ہیں تو

J. 332-21

مسٹر ڈی پی کپور : میرے پاس اردو محون بن رہا ہے یعنی تھیل کے اندر۔

شری وسندھ دین اویسی : میں آپکو مبارکباد دیتا ہوں۔ ہماری زبان میں تاثیر نہیں ہو سکتی آپ خود کو
 کو بولیں۔ کم سے کم حکومت انہی بات سن لیگی۔ نظام آباد کے چیف انگریز کیسٹو آفسر ضلع پریشد کے دستخط شدہ لیٹر کی
 ایک کاپی میرے پاس ہے وہیں انہوں نے لکھا ہے کہ نظام آباد میں اسکوٹس اسسٹنٹ جی ۱۱ جاندارین
 خالی ہیں اس جی ٹی کی ۳۸ جاندارین خالی ہیں۔ اردو پٹرت کے ۱۱ جاندارین اور اردو پٹرت گٹر ٹی کی چار
 جاندارین خالی ہیں۔ کٹر فیر سے جملہ ۵۵ سے زیادہ جاندارین خالی پڑی ہیں۔ نظام آباد کے چیف انگریز کیسٹو آفسر
 نے بھی کہا کہ ۱۲ اسکوٹس اور پڑی انہیں تقریباً ۱۰۰ چھریں کی جاندارین خالی ہیں۔ جیسے جیسے جاندارین کیلارڈی
 کا مارڈی اور ادا ہوا پڑی وغیرہ میں تقریباً ۳۵ جاندارین خالی ہیں۔ میں حکومت سے یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ ان
 جانداروں پر کیوں تفرقات نہیں کئے جا رہے ہیں۔ آپ نے بل پاس ہوتے وقت جو تفرقات دیئے تھے اسکوٹس
 روٹیل نہیں لایا ہے۔ اردو کے فروغ کیلئے کوئی اقدامات بھی نہیں کر رہے ہیں۔ اقلیتی و بھوہو کی ایک اسمبلی
 کیسٹو بنائی گئی تھی اس کیسٹو نے ایک رپورٹ حکومت کو پیش کی تھی اس میں بھی حوازی نہیں کئے گئے تھے۔ اب جو
 وزیر اقلیتی و بھوہو دیتے ہیں وہ بھی اس کیسٹو کے دکن رہ چکے ہیں۔ اس کیسٹو کے چیئرمین ڈاکٹر عبد الرحمن تھے۔
 انہیں ایک سفارش یہ بھی لگتی تھی کہ اردو کی جتنی بھی جاندارین خالی ہیں اس پر تفرقات کرنے کیلئے کہا گیا تھا۔ مسٹر صاحب نے
 اپنے جواب میں کہا کہ اردو کے ٹیچرس کی جاندارین خالی تھیں اسکوٹس پر گروایا گیا ہے اب ایک بھی خالی نہیں ہے۔ یہ بات بالکل
 غلط ہے ٹیچرس کے تفرقات میں جو قاعدے رکھے گئے تھے وہ بالکل خراب تھے۔ امیدوار کو ۸۵ نصاب میں سے تحریری

امتحان میں۔ ۵۰ نصاب حاصل کرنا ضروری تھا۔ اس کے بعد زبان انٹرویو میں ۵۰ نصاب حاصل کرنا ضروری تھا۔
 یہ انتہائی غلط طریقہ تھا۔ امیدوار میں کچھ یہ نصاب حاصل کرنا ناممکن ہو گیا تھا۔ دوسری بات یہ بھی سفارش کی
 گئی تھی کہ ایسٹ کے امتحان میں اردو جاننے والے بچوں کو اردو میں پیر دیا جائے۔ اہلیت کا جو امتحان لکھا جاتا ہے
 اسکو برخواست کر دیا جائے۔ اردو زبان کے جو بھی اقامتی اسکوٹس ہیں انہیں (max) کے چار حصوں کو بے دوپٹے
 سے زیادہ نہ کیا جائے۔ پرنسپل کی جاندارین ہر تفرقات ہونا چاہئے۔ ہمسری بات یہ ہے کہ جتنے بھی اردو ٹیچرس کی
 خالی جاندارین ہیں اس پر فورس تفرقات عمل میں لائی جتنے بھی اقامتی مدارس ہیں وہ صاف سحرے مقام پر چلائے جائیں
 ایک اقامتی سکول لاؤ بلڈرام میں تھا اسکو ٹیچر یا کس میں منتقل کر دیا گیا۔ حکومت نے ایوان میں یہ اعلان کیا تھا کہ اقامتی
 اسکوٹس کو جو نیر کا بس میں تبدیل کر دیا جائیگا۔ لیکن آج تک اس کو کوئی عمل نہیں ہوا۔ کیوں عمل آوری نہیں ہو رہی ہے بلکہ
 نہیں۔ بلکہ اقلیتی و بھوہو کو پہلے سال ۲۹ کو رو رو پیوٹ دیا گیا تھا انہیں سے اردو زبان کی فروغ کیلئے کتا بیوٹ

తెలుసు کیا ہے اس چیز کو نہیں بتایا گیا۔ اردو زبان کی فروغ کیلئے حکومت کو چاہئے کہ ایک الگ بجٹ دیا جائے اور ان کی فروغ ناممکن ہے۔ ابھی منسٹر صاحب نے کہا کہ آئندہ ہر اربوڈیشن پبلک سروس کمیشن میں امتحان اردو میں دے سکتے ہیں اردو اردو جاننے والے امیدواروں کو اردو سپر میں کیا جائیگا۔ یہ بات بالکل غلط ہے۔ مدارس میں لڑکیوں کیلئے بنیادی تعلیم مہیا نہیں ہیں۔ یہاں تک بچوں کو پڑھنے کیلئے فروغ نہیں ہے۔ اردو ٹیچرس کی جائزہ لی جاتی ہیں تقریباً ۱۵۰ اسکولس کے اندر ہر اسکول میں تقریباً ۲ تا ۵ ٹیچرس کی جائزہ لی جاتی ہیں۔ ۱۹۹۱ء کے ایس جی کے اردو ٹیچرس کو اسکول اسٹڈنٹس کے لئے ترقی نہیں دی گئی۔ یہ خلاف اسکے ۱۹۹۵ء اور ۱۹۹۶ء کے تلگو اور انگلش میڈیم ٹیچرس کو اسکول اسٹڈنٹس کے لئے ترقی دی گئی۔ یہ اردو میڈیم ٹیچرس کے ساتھ کھلی نا انصافی ہے۔ حکومت کو چاہئے کہ فوری اردو ٹیچرس کے ساتھ انصاف کیا جائے۔ ایمرشی بلاک ہر چوک کے تحت اردو مدارس نہیں کھولے گئے جبکہ اس اسکیم کو روپیہ منڈل گورنمنٹ سے آتا ہے۔ اس میں بھی نا انصافی کیا جا رہی ہے۔

منسٹر ڈپٹی اسپیکر :- آپ اتنی تفصیلی بات کہیں گے تو منسٹر صاحب کیسے جواب دیں گے۔
 شری اسد الدین اویسی :- اتنے بڑے آئی اے ایس آفیسر بیٹھے ہوئے ہیں کیا ان کا کام نہیں ہے کہ ان سب مولانا کے جوابات منسٹر صاحب کو لکھ کر دیں۔ اپریشن پبلک اسکیم کے تحت کئی ایس جی بی ٹی کے جاندار لی جاتی ہیں۔ آپ نے جو جی او جی آر کیا تھا اس جی او کو پائیکوٹ نے کالعدم کر دیا۔ ضلع ریڈ کے ٹیچرس کو مکمل تنخواہ دی جاتی ہے جبکہ علاقہ تلنگانہ کے ٹیچرس کو پہلے سال ۱۲۰۰ روپے اور دوسرے سال ۱۵۰۰ روپے تنخواہ ملنا چاہئے جسکی مراحت جی او ۴۰ میں کی گئی ہے لیکن دو سال ہونیکے بعد اتکو ۱۵۰۰ روپے تنخواہ نہیں مل رہی ہے۔ حکومت کو چاہئے کہ فوری انکے ساتھ انصاف کیا جائے۔ چھ لکائی فارمولہ کی دجیاں اڑائی جاری ہیں۔ ۸ اضلاع میں جہاں اردو کو دوسری سرکاری زبان بنائی گئی ہے وہاں پر ڈی ای او کی جائزہ لی جاتی ہے جہاں پر ہیں ان اضلاع میں اردو جاننے والے ایک ڈی ای او کو تقرر بھی نہیں ہوا۔ شہر حیدرآباد میں ایک قیوم صاحب جو حیدرآباد کے انچارج ڈی ای او تھے انکے ساتھ نا انصافی کی گئی انھیں منڈل کرتے ہوئے ڈی ای او بنایا گیا۔ مسعودین سالم جو ڈائریکٹر اردو اکریڈیٹڈ ہیں وہ ایک نہایت ہی قابل ترین شخص ہے وہ کھرچی رو چکے ہیں لیکن ڈی ای او نہیں بنایا گیا۔ اردو زبان کو ملازمت سے محروم نہیں کیا جا رہا ہے۔ ۸ اضلاع کے اندر اردو کو پبلک سکول

زبان بنائی گئی ہے وہ صرف اخبارات کی زینت بن کر رہ جاتیگی۔ اردو اسکولس کا کیا حال ہے۔
 کلکٹر آفیس میں اردو میں درخواستیں لیئے کیئے تیار نہیں ہے شہر حیدرآباد کے ڈی ای او میں میٹنگ میں ایجنڈہ اردو میں نہیں دیا جاتا۔ وہ تلگو اور انگلش میں دیا جاتا ہے۔ میرا حکومت سے مطالبہ ہے کہ سارے آفیس میں

اردو کی درخواستیں وصول کرنا چاہیے اور کاپی کارروائی کرنے ہوئے اردو میں جوابات دینا چاہیے۔ اردو کی ترقی کیلئے ایک علیحدہ بیٹھ گھٹن کرنا چاہیے۔ اس سے صاف ظاہر ہوتا ہے کہ حکومت کی نیت اردو کے تعلق سے صاف نہیں ہے۔ اسلئے اردو کو اس کا مستحق مقام نہیں مل رہا ہے۔

شرعی محمد امان اللہ خان :۔ چند ایالوٹائٹڈ صاحب نے ۱۹۹۶ء میں ۸ اقساط میں اردو کو دوسری سرکاری زبان کا موقف دئے ہیں اور اس تعلق سے ایک جی آر جی جاری کئے تھے۔ لیکن بڑی سی کی پات بے کہ ۳۰ قاعدہ کے تحت اس مسئلہ کو اٹھایا گیا۔ مسٹر صاحب کے پاس آتا پاور نہیں ہے کہ وہ اپنا جواب تحریر میں تمام اراکین کو دے سکیں۔ بڑے ہی افسوس کی بات ہے کہ انکے آئی اے میں آفیسری تحریری طور پر مسٹر صاحب کو جواب تیار کر کے نہیں دے سکے۔ پھر ایسے آفیسری وہ کہ مسٹر کوٹہ کیا فاؤنڈ۔ مسٹر صاحب اتنے کمزور ہیں کہ انکے آفیسری انکو جواب لکھ کر دینا بھی مناسب نہیں سمجھے۔ اگر مسٹر صاحب کے پاس تحریری جواب ہوتا تو وہ ہڑ محکوم سنا سکتے تھے۔ میری ۲۰ سالہ معیار کے اندر ایسا کوئی واقعہ نہیں ہوا کہ کوئی بھی مسٹر قاعدہ ۳۰ کے تحت تحریری جواب اسمبلی میں پہلے پیش نہ کیا ہو۔ سب سے پہلے یہ اردو کیلئے بے عزتی کی بات ہے۔ وہ نیو ہیں۔ انکو ایک کارمل گئی ہے ایک جنڈی ملی گئی ہے اسکے سوا کچھ نہیں ملا۔

مسٹر ڈی جی اسپیکر :۔ یہ سچ نہیں ہے کہ وہ وزیر کمزور ہے۔

شرعی عبدالرحمن :۔ مسٹر کمزور ہے نہ جی انکے سکریٹری کمزور ہے۔ سکریٹری صاحب کو دیکھئے وہ کیسے موٹے تازے ہیں۔ انہیں کمزور نہیں کہہ سکتے۔

شرعی اسد الدین اویسی :۔ ٹھیک ہے سکریٹری صاحب کو جواب دینے کیلئے کہیئے۔

مسٹر ڈی جی اسپیکر :۔ یہ بات غلط ہے ایسا نہیں ہو سکتا۔

شرعی محمد امان اللہ خان :۔ میں چیلنج کرتا ہوں کہ میں تقریباً ۲۰ سال سے اس ایوان کا اراکین ہوں۔ کہیں بھی ۲۰ سال کے عرصہ میں مجھے ایسا دیکھنے میں نہیں آیا کہ ۳۰ کے تحت مسٹر صاحب زبانی جواب دئے ہوں۔ میرے ساتھ دین رانگھوٹاری، سی ایچ راجیشور راء صاحب موجود ہیں۔ یہ تو اردو کے ساتھ مذاق ہو رہا ہے۔ مسٹر صاحب جواب ایسا دئے ہیں جیسا کہ انکے منہ میں لالی پپ دے دئے ہیں۔

مسٹر ڈی جی اسپیکر :۔ یہ غلط بات ہے مسٹر صاحب کی عزت کرنا چاہیئے۔ انکی بے عزتی ہو چکی

شرعی محمد امان اللہ خان :۔ انکی بے عزتی عمارتی بے عزتی ہے۔ تحریری جواب نہیں دیا

آفیسری کیا کر رہے ہیں۔ یہ ہنسنے کی بات نہیں ہے۔ یہ جھاؤز کا پریو لیج ہے۔ آپ نے اپنے جواب میں کہا کہ سائن بورڈ، آرٹھی سی بیس کے روش کے نام اردو میں لکھنے سے کچھ فائدہ ہو نہ والا نہیں ہے۔ ابھی آرٹھی سی کے مسٹر صاحب نے کہا میں جی او جاری کر رہا ہوں۔ پورے آرٹھی سی بیس اور میں اسٹائڈز کے بورڈ اردو میں لکھے جائینگے۔ آپ ایک اچھے آدمی ہیں۔ تعلیمی ڈیپارٹمنٹ مسٹر صاحب نے اپنے جواب میں کہا کہ پی ایس سی کے امتحانات اردو میں۔

డے سکتے ہیں۔ میں آپ کو یہ بات بتانا چاہتا ہوں کہ اردو عندوستان کی زبان ہے چلے اس زبان کا نام لٹری
تھا۔ یہ فوجی زبان تھی۔ اس زبان میں ہندی لکھی گئی اسکے بعد سنسکرت لکھی گئی بعد میں عربی اور فارسی لکھی گئی۔ یہ
سب زبانوں کو ملا کر اردو زبان بن گئی۔ اب اردو زبان سے دشمنی کچھ رہی ہے۔ اسکی وجہ یہ ہے کہ مسلمانوں کے اسلامی
لٹریچر پہلے عربی اور فارسی میں تھا اسکے بعد اب یہ لٹریچر اردو میں دستیاب ہو رہے ہیں۔ عوامی و ذہنیاتی طور پر اردو زبان
سے الجھ رہے ہیں اس زبان کو ختم کرنیکی کوشش کی جا رہی ہے۔ اردو زبان کے ساتھ بالکل ناانصافی کی جا رہی ہے۔
آپ نے ۸ اضلاع کے اندر اردو کو دوسری سرکاری زبان قرار دیا لیکن اسکی چلن پوری ہے۔ یا نہیں اسکو کوئی بھی نہیں
دیکھ رہے ہیں۔ صرف آفیس کے بورڈ اردو میں لکھ لینے سے اردو کی ترقی نہیں ہوگی بلکہ اسکی چلن عام ہونا چاہیے۔ ۸
اضلاع کے اندر ہر جگہ کے اندر اردو کی چلن ضروری ہے۔ ہر جگہ میں درخواستوں کو قبول کرنا چاہیے۔ اسکے جوابات
اردو میں دیئے جانا چاہیے۔ اردو کی چلن عدالت، پنچایت راج، چھوٹے چھوٹے منڈلوں میں اسکی چلن ہونا چاہیے۔
اردو کے تعلق سے اسکے (Urdu Fakir) جاننے کی ضرورت ہے۔ کوئی بھی زبان کو فروغ دینے
کیلئے حکومت کی سرپرستی حاصل ہونا چاہیے۔ اردو کو روزگار سے مربوط کرنا چاہیے۔ جب ہی اردو زبان کو فروغ
مل سکتا ہے۔ یہ بڑے خرم کی بات ہے کہ اردو کے ساتھ بالکل ناانصافی ہو رہی ہے۔ اسکی وجہ سے ہم عوام سے بچوں کو
فورم اردو تعلیم نہیں دلا رہے ہیں۔ عندو بھائی اپنے بچوں کو کیوں اردو میں پڑھوائینگے۔ اس زبان کو روزگار سے
مربوط کرنیکی ضرورت ہے۔ کسی بھی دفتر میں اردو درخواست لینے والے نہیں ہیں۔ عدالتوں، محکمات، ضلع پرنسپل، پنچایت
راج اور منڈلوں کے اندر کوئی بھی اردو میں درخواستیں لینے کیلئے تیار نہیں ہیں۔ کم سے کم ۸ اضلاع کے اندر اس زبان
کی چلن عام ہونا چاہیے۔ بایں تو بہت کھینچی ہیں لیکن کچھ عمل نہیں کیا جاتا۔ اردو میڈیم مدارس کا کیا حال ہے۔ میں منٹر
صاحب سے خواہش کرتا ہوں کہ وہ یہ بتائیں کہ اس ریاست میں کتنے مدارس ہیں اور ان مدارس کے نتائج کیا ہیں۔ اس
میں پیش کے عظیم تک اسکی ایک فہرست اس ایوان کی میز پر رکھیں۔ اردو مدارس کے نتیجہ صفر فیصد ہیں۔ ایک اہم پرکاری
اسکول لاڈ بازار کے اندر دارالعلوم دارالشفاء جو یاقوت پورہ اسمبلی حلقہ کے اندر قائم ہے اس میں پہلے ۱۰۰ بچے تھے اب
صرف ۳ بچے رہ گئے ہیں۔

حصہ ٹیچنگ ایسیر۔ کیا آپ پورے کٹیڈ میں جتنے بھی اردو مدارس ہیں اسکی تفصیل منگوانے کیلئے کہہ رہے
ہیں۔ یہ بات مشکل ہے۔

شری محمد امان اللہ خان : یہ حکومت کیلئے کوئی مشکل کام نہیں ہے۔ ٹھیک پہلے شہر حیدرآباد میں
کتنے اردو مدارس ہیں بتائیں۔ اسکے بعد ۸ اضلاع کے اندر جبکہ آپ نے اردو کو دوسری سرکاری زبان کا حق دینے
میں وہاں پر کتنے اردو مدارس ہیں اسکی فہرست پیش کریں۔ وہاں کے کیا نتیجہ ہیں وہ بھی پیش کریں۔ اردو مدارس کو ختم کر دیا
جا رہا ہے یعنی مدارس کو دوسرے مدارس میں ضم کر دیا جا رہا ہے۔ کوئی دیکھنے والا نہیں ہے۔ عثمانیہ یونیورسٹی جو پہلے اردو
میں تھی اب اسکو تیلہ ویرباد کر دیا گیا۔ عثمانیہ یونیورسٹی کے بالکل قریب میں ایک اردو میڈیم اسکول ہے اس اسکول کی

دیواریں نہیں ہیں۔ اسکا پت نہیں ہے۔ بچوں کو بیٹھے کھانے کوئی فریضہ نہیں ہے۔ لڑکے سجاد کے نیچے بیٹھ کر قلعہ حاصل کر رہے ہیں۔ منسٹر صاحب اس اسکول کا ہندہ کریں۔ دیکھیں کہ وہ کس حالت میں ہے۔ میں مسلسل تین مہینے سے کھینچ پھینچ کر آؤں گا اور وہ ٹیچرس کی جائدادیں خالی پڑی ہوئی ہیں فوری اسکو پر کیا جائے۔ منسٹر صاحب نے اپنے جواں میر کہا کہ ۱۲۰ ٹیچرس کے تقررات کئے گئے ہیں۔ اس میں سے ۳۰۰ اپر رائٹری اسکولس کے ٹیچرس شامل ہیں۔ میں پرائیج کے ساتھ یہ کہنا چاہتا ہوں کہ پورے اسٹیٹ کے اندر ۴۰۰۰ جائیدادیں خالی پڑی ہوئی ہیں بعض لوگ مر گئے ہیں بعض لوگ وظیفہ بڑھ گئے ہیں۔ ۴۰۰۰ ٹیچرس میں کچھ ہیں کے پوسٹ بھی شامل ہیں۔ اس میں سے کم سے کم ۵۰ فیصد جائیدادیں کو پر کیا جائے۔ اپریشن ہلاک پر جو جگہ کے تحت سنٹرل گورنمنٹ کو روٹو رادویہ اسٹیٹ گورنمنٹ کو دے رہا ہے۔ اس میں آپ کو زیادہ کام نہیں ہے۔ مختلف علاقوں کا ہندہ کریں۔ انخواہنگی کہاں کہاں پر ہے ویسے مقامات پر اسکولس قائم کرنا چاہیے۔ اس اسکیم کے تحت جسٹس کے قلم سے قائم کئے جا رہے ہیں لیکن اردو میڈیم اسکولس قائم نہیں کئے جا رہے ہیں۔ اس میں شک ہیں کہ ملکوں زبان ریاست کی انتظامیہ زبان ہے اس سے انکار نہیں ہے۔ ہمیں بھی ملکوں کو سکھانا چاہیے ہم بھی ملکوں کو سکھانے کا کوشش کر رہے ہیں۔ ساتھ ساتھ جب اردو کو بھی دوسری سرکاری زبان بنایا گیا ہے تو اس اسکیم کے تحت جب اردو مدارس بھی قائم کئے جائیں۔ اس میں آپ کا ایک پیسہ بھی خرچ نہیں ہو رہا ہے یہ اسکیم سنٹرل گورنمنٹ کی ہے بشہر حیدر آباد میں انہی اسکول اس اسکیم کے تحت قائم نہیں کیا گیا۔ یہاں پر بھی اردو کے ساتھ دشمنی کھیلا رہی ہے۔ ۳۵۸ جائیدادیں پریسٹر اسٹیٹ کو ترقی دی گئی لیکن آج تک اس آرڈر کو رد عمل نہیں لایا گیا۔ جو نیرس ٹیچرس کے تقررات پہلے دی گئی تھیں ان کو آرڈر پر موقوف تھے۔ آج کل سکرٹریٹ کو بھیجا جا رہا ہے۔ ایڈڈ اسکولس کی جتنی بھی جائیدادیں خالی پڑی ہوئی ہیں اسکو فوری پر کیا جانا چاہیے۔ تقررات کی کارروائی سکرٹریٹ کے حوالہ کرنے سے لوگوں کو کافی پریشانی ہو رہی ہے۔ ۵۰-۱۰۰ کاجو رشو ہے اسکے اندر کسٹمر ڈاٹر کٹریٹ شامل ہیں۔ اسکول ایکویشن کے حکام ہیں اسکو رد عمل نہیں لایا جا رہا ہے۔ شہر حیدر آباد میں کم سے کم ۵۰ ٹیچرس کی جائیدادیں خالی پڑی ہوئی ہیں۔ اسکو فوری پر کرنا کی ضرورت ہے۔ اس میں اور اس ٹی کی جائیدادوں کے تعلق سے ۱۹۸۴ میں ایک جی او جاری ہوا تھا۔ اس میں اس بات کی ملاحظہ کر دی گئی تھی کہ اگر ایس ایس او ایس ٹی امیدوار نہیں ہے تو اس جائیدادوں پر اسی امیدواروں کا تقرر کیا جاسکتا ہے۔ اس جی او کے تحت اردو ٹیچرس کی جائیدادیں ایس ایس او اس ٹی کی خالی ہیں ان پر دوسرے امیدواروں کا تقرر کر دیا جائے۔ اردو ٹیچرس کی تقریباً ۱۷ جائیدادیں خالی پڑی ہوئی ہیں تو ان جائیدادوں پر تقررات عمل میں لائیں۔ ان سب جمنیزوں پر حکومت کو سنجیدگی کے ساتھ موبچنے کی ضرورت ہے۔ محکمہ تعلیمی ویسٹو دیکھ کر نیکے موقع میں نہیں ہے اسکا کوئی بیٹ الاویشن نہیں ہے اسکا کوئی پیسہ اکاؤنٹ نہیں ہے۔ وہاں کے سکرٹری کو کوئی اختیارات نہیں ہیں۔ اردو زبان کو ترقی دینا چاہیے میں حکومت کی سرپرستی ہونا چاہیے۔ اور اردو کو ہر جگہ سے مربوط کرنا چاہیے۔ سب سے پہلے اردو میں ہر ایک کو پڑھنا سکھنا چاہیے۔ اپنے بچوں کو اندر اور تعلیم دلوانے کی ضرورت ہے۔ مہاروی غیوری ہے کہ خود ہمارے بچے اردو میڈیم سے تعلیم حاصل نہیں کر رہے ہیں۔ کیونکہ اردو مدارس میں ٹیچرس نہیں ہیں۔ اسکا نتیجہ صفر تک رہا ہے۔ ٹرٹروٹ سکشن کیسٹری اردو ٹیچرس کے سکشن کیلئے علاوہ رکھنا چاہیے۔

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
 అంశము : రాష్ట్రంలో ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి
 గురించి.

25 నవంబరు, 1998 311

ناکر اور مکمل طور پر کسی کے تفرات میں انصاف ہو سکے۔ اور کہیں ایک علی ٹرسٹ کی ملکیت کی بنیاد پر۔ میں ہر اس بات کو مدلل رہا ہوں
 کہ اردو کی ترقی کیلئے حکومت کی سرپرستی ضروری ہے۔ اور اردو کو روزگار سے مربوط کرنا ضروری ہے۔ تب ہی یہ زبان آگے بڑھ سکتی ہے۔ اردو
 زبان ہی ہندوستان کو آزادی دلائے میں کافی دیر لڑتا رہا ہوں لیکن اب اردو کے ساتھ تعصب برتا جا رہا ہے۔ چار سارے یورپائی ممالک
 ہے ان کو تیار کرنا کیا جا رہا ہے۔ یونانی ڈیکٹر کی سرپرستی صرف اردو میں ہڑتالی حمایتی ہے کہ نہ ساری دوائی کے نام اردو اور فارسی
 میں ہوتے ہیں۔ اس لئے اردو ناخوش رہی ہے۔ میں چیف منسٹر سٹر این چنڈا بابر ناٹو صاحب سے خواہش کرتا ہوں کہ اردو کی ترقی کیلئے ہتھیار
 سے سب سے پہلے قومی امید کرتے ہیں کہ منسٹر صاحب اردو کی تعلق سے کچھ بل کر لیں گے۔

5-30
 سہ

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- 'హాజీరాదాత్ ఖనాకా జాగ్ దిఖానా జాగ్'. అనే
 ఒక సామెత ఉన్నది. అందుకని ఇది పట్నం చెప్పేందుకే కానే అమలుజరపడానికి
 కానే కాదు. ఉర్దూ లాంగ్వేజ్ రెండవ అధికార భాష క్రింద పట్నం ఉన్నది. ఆ పట్నం చెప్పు
 కోడానికి, మాపించుకోడానికి మాత్రమే ఉన్నది. మేము ప్రజాము, ఇతరులు ఎవ్వరయినా
 చెతారా అనేది తప్ప మేలు చేయడానికి కాదు. ఎందుకంటే 'తల్లికే తడినం పెట్టలేని వాడు
 పిన తండ్రికి పిండ ప్రధానం చేస్తాడా' అని ఒక మోటు సామెత ఉన్నది. అసలు అధికార భాష
 తెలుగునే అమలుజరుపలేని వేళ్ళు రెండవ అధికార భాష అయిన ఉర్దూను అమలుజరుపుతారా
 అనేది రెండవ సమస్య. ఉర్దూను 8 డిల్లాలతో అధికార భాషగా చేసిన తరువాత ఆ 8
 డిల్లాలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? ఉర్దూ పాఠశాలలు పెట్టాము, కాకపోతే
 అందులో అధ్యాపకులు లేకపోవడం అని చెబుతున్నారు. అందులో అధ్యాపకులు లేరు.
 ఉర్దూ పాఠశాలలు 104 ఎక్కడ ఉన్నాయంటే జనాభా లేని దగ్గర ఉన్నాయి. జనాభా ఉన్న
 కర్నూలులో పెట్టారు. జనాభా వుండే చోట పెట్టారు. డైరెక్టరేట్ సమైక్యతో ఉన్నందున
 మంత్రిగారు నోటు ఇవ్వలేదు. కానీ మొన్న పీఠాశాఖామాల్యులు ఒక నోటు ఇచ్చారు.
 రాష్ట్రంలో ఉర్దూ భాషకు సంబంధించిన బీవర్ వోస్కులు ఎన్ని ఖాళీగా ఉన్నాయంటే 874
 వోస్కులు ఖాళీగా ఉన్నాయి, 1063 వోస్కులు భర్తీ చేశామని ఇచ్చారు. 874 వోస్కులు
 ఖాళీగా వుండే 1063 వోస్కులు భర్తీ చేశారట.

డా॥ ఎస్.ఎ. ఖలేల్ బాషా:- అధ్యక్షా, తమద్వారా సభకు తెలియజేసేది 874 లో
 1064 వోస్కులు ఎలా పూరించారని వారు అడుగుతున్నారు. నోటోఫై చేసిన 874
 వోస్కులలో 1063 వోస్కులు అంటే ఈ షేన్ ట్రిమేలో, ప్రమోషన్ మీద వెకెంట్ ఉన్న
 వాటిని, చనిపోయిన వారికి సంబంధించిన వోస్కులు కలిపి 1063 పూరించడం జరిగింది.
 ఉర్దూకు అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చి ఆ విధంగా రిక్రూట్ ప్రజాము కాబట్టి 1063 వచ్చింది.
 నోటోఫై చేసిన దాని మీద కన్నా ఎక్కువగా చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ రకంగా చేయడం
 జరిగిందని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వారు చూపిన లెక్కలనే నేను చెబుతున్నాను. 874 వోస్కు
 లకు 1063 వోస్కులు భర్తీ చేశారు. ఇంకా 181 వోస్కులు నింపవలసి ఉన్నది.

డా॥ ఎస్.ఎ. ఖలేల్ బాషా:- అధ్యక్షా, ఆ 181 వోస్కులను 1998వ సంవత్సరంలో,
 డి.ఎస్.సి.లో నోటోఫై చేశాము. వారిని కూడా రిక్రూట్ చేసుకుంటున్నాము. ఇంకా కూడా
 రిక్రూట్ చేసుకుంటున్నాం.

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
అంశము : రాష్ట్రంలో ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి
గురించి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారిని కొరేడి మొదలు మా వాదం వేనండి. తరువాత జబాబు చెబితే సంపూర్ణంగా వుంటుంది. 'ఏదో మీద పడితే అది తేసి అవతల వేసిరేసే' పద్ధతిలో వుంటే ఎలా? అందుకని ఈ రోపల చనిపోయిన వాళ్ళు, రిటైర్ అయిన వాళ్ళు వచ్చారని చెప్పారు. మరి శాసనసభకు రిపోర్టు ఇవ్వబడుతుంది ఈ రోపల చనిపోయిన వాళ్ళ రిపోర్టు కూడా ఇవ్వవచ్చా? ఇన్ని ఖాళీలు వుంటే ఇన్ని భర్తీ వేశామని చెప్పాలి గదా? ఇలాంటి తప్పుడు సమాధానంతో శాసనసభను తప్పుదోవ పట్టించినట్లు గదా? ఎందుకంటే 874 ఖాళీలకు 1063 పోస్టులు భర్తీ చేశారు. ఇంక 18; ఖాళీలు వున్నాయని చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు పెట్టామని అంటున్నారు. ఎంతమంది అధ్యాపకులను నియమించారో చెప్పగలరా? నల్గొండలో ఎంతమందిని నియమించారు? అసలు ఆ పాఠశాలలో ఎంతమంది పిల్లలు చదువుతున్నారు? అది కాస్త చెబితే ఈ పాపపు చెవులతో వేంబాము.

డా॥ ఎస్.ఎ. ఖల్దీస్ భాష:- ఎ.పి. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 137 నిర్వహించబడుతున్నాయి. పెద్దలు రాఘవరెడ్డిగారూ, తమరే అనుభవంలో మేము తక్కువే కావచ్చు. దయచేసి మేము చెప్పే సమాధానం వీన్న తరువాత తమరు ఖండించవచ్చు. 137 స్కూల్స్‌లో మైనారిటీలకు సపరేట్‌గా రిజర్వేషన్స్ కల్పించబడింది. ఈ స్కూల్స్ సర్వహక్కు గాను ప్రభుత్వం సాలేనా ఏకా 50 కొత్త రూపాయలు ఖర్చుచేస్తూ వున్నది. ఫ్లో బుక్స్, ఫ్లో బిల్లులు, ప్రింటింగ్ ప్రింట్స్ చేస్తున్నది. ఈ రోజున హైదరాబాద్ పట్టణంలో 300 మంది డాక్టర్లు ఎ.పి. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్‌లో చదివిన వారే పనిచేస్తున్నారు. ఖాళీలు లేవని నేను అనడం లేదు. నల్గొండ స్కూల్‌లో ఖాళీగా వున్న మాట వాస్తవం. ప్రమోషన్ ఇబ్బాము. ఇప్పుడు పిల్లల పేర్లు వున్నాయి. ప్రాసెస్ జరుగుతున్నది. ఈ రోజున డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు 300 పై చీలుకు హైదరాబాద్ పట్టణంలో వున్నారు. ఈ రోజున సెల్ట్ రాకంక్స్ కూడా ఎ.పి. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్‌లో చదువుకున్న వాల్లకే వస్తున్నాయి. వాస్తవాన్ని కప్పిపుచ్చి, వున్న లోటుపాట్లను ఎత్తి చెప్పడం న్యాయం కాదు. వారు నేనీయర్లు అయి వుండి కూడా ఇలా మాట్లాడితే ఎలా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు కాగితం ఇచ్చిన దానినిబట్టి చెబుతున్నాను; తప్ప ఇంకొకటి కాదు. రాష్ట్రంలో 137 ఉర్దూ రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు వున్నాయి. అందులో చదివిన వాళ్ళ డాక్టర్లు అయి ఇక్కడ పని చేస్తున్నారు. అధ్యాపకులు ఎంతమంది వున్నారనేది చెప్పలేదు. అందులో డాక్టర్లు ఎందరు వచ్చిందీ చెబుతున్నారు. అధ్యాపకులు ఎందరు వున్నారా? అందరికీ ఉర్దూ వస్తుందా? అసలు ఉర్దూ మీడియం రాని డాక్టర్లు ఎందరు? ఇంకేమీ మీడియంలో డాక్టర్లు అయ్యారా?

డా॥ ఎస్.ఎ. ఖల్దీస్ భాష:- వారు సెవరల్ క్వశ్చన్స్‌పై తప్పకుండా ఆన్సర్స్ చెబుతాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఉర్దూ మీడియం చదువుతూ ఎంతవరకు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో డాక్టర్ వృత్తి చదవడానికి అవకాశం వుండినదా? ఇక ఇంజనీర్స్‌గా చదవడానికి అవకాశం వుండినదా? అక్కడి అన్ని కొర్సులు కూడా ఉర్దూలో సిద్ధం అయి

వున్నాయా? వారు ఎక్కడనో వెతికి భాషను సిద్ధం చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఉన్న వాటి నుంచి పాతవి వెతికితే దొరుకుతాయి? వారు ఉర్దూ భాషను అభివృద్ధి చేయగలిగితే దానికి కావలసినంత పునాది ఇక్కడ ఉన్నది. ఆ పునాదినీ ఉపయోగించుకోవడం లేదు. మనసు వుంటే మార్గం వుంటుంది. మనసు లేకపోతే మార్గమే వుండదు. అందుకని మనసు లేదని చెబు తున్నాను. నేను మొదట చెప్పాను. 'తల్లికె తద్దినం పెట్టలేదు' వేళ్ళు. అసలు మొదట అధికార భాష తెలుగుకే దిక్కు లేదు. శాసన సభలోనే మనం చూస్తున్నాము. ఇచ్చిన కాగితాలలో తెలుగు కనబడదు. అసలు ఆఫీసులోకి పోతే ఆ కాస్తా కూడా కనబడదు. మొత్తం అధికారాలకొరకు నడపగలుగుతున్నాము. నేను పదే, పదే ఇదే శాసనసభలో 20 సంవత్సరాలుగా నెత్తి నోరు కొట్టుకొని చెబుతున్నాను. అయ్యా, తెలుగును అమలుపరచండి. ఇది ఆంధ్ర దేశం అండే. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్. ఎంత మొత్తుకున్నా తెలుగుకు దిక్కు లేదు. ఇక వారు ఉర్దూను అమలుజరుపుతాం అని నమ్మమంటే నమ్మబుద్ధి కావడం లేదు. ఇంకా కొన్ని ప్రశ్నలు మంత్రిగారిని అడుగుతాను. ఎన్ని ఉర్దూ ఘడియం పాఠశాలలకు గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ ఇచ్చారు? అలాగే ఈ కాంపిటీటివ్ ఎగ్జామ్స్ పెడుతున్న వాటిలో ఉర్దూ ప్రశ్న పత్రాలు ఇస్తున్నారా? అసలు ఉర్దూలో పరీక్షలు వాసిన వాళ్ళని ఆమోదిస్తున్నారా? అలాగే ఉర్దూ లెక్చరర్లు స్టేట్-వైడ్ గా ఎంతమంది ఉన్నారు? ఎన్ని పోస్టులు ఉన్నవి? ఎందరు లెక్చరర్లు ఉన్నారు? క్లివర్ ట్రైనింగ్ ఉర్దూలో బోధింపే పద్ధతి ఉన్నదా? అసలు ఉర్దూ నేర్పుతున్నారా? అది నేర్చుకుంటే ఇక అధ్యాపకులు ఎక్కడినుంచి వస్తారు? అందుకని మొదటికే మోక్షం లేకపోతే చివరకు ఎలా ఉపయోగపడుతుందనేది ప్రశ్న. అలాగే ఇవాళ క్రింది స్థాయిలో అన్ని పాఠశాలలు పెడుతున్నారు. ఉర్దూ లాంగ్వేజీ పెట్టమని అడిగిన చోట పెడుతున్నారా? అని అడిగితే లేదని జవాబు ఇస్తున్నారు. ఎందుకని? రెండవ భాషగా గుర్తించిన చోట ఇవ్వలేని పరిస్థితి ఎందుకు వుంటుంది? ఈ ఉర్దూ భాషను అమలు జరపాలంటే మిత్రులు ఓవైసీగారు చెప్పినట్లు అక్కడ కలెక్టర్ దగ్గరకు వెళ్లి ఉర్దూలో ధరఖాస్తు ఇచ్చారు. ఆ ధరఖాస్తు చదివే వారు కావాలి. దాని అర్థం చెప్పే వాళ్ళు కావాలి. ఏ కలెక్టరేట్ లో అయినా ఉర్దూ వచ్చిన వాళ్ళు ఒక్కరయినా ఉన్నారా? దయచేసి చూడండి. అసలు అన్ని ఆఫీసులలో, ఉర్దూ అర్థం అయ్యే వాళ్ళు ఒక్కరయినా ఉన్నారా? రెండవ అధికార భాష అయినప్పుడు ఆ భాష అర్థం కాకపోతే ఇచ్చిన ధరఖాస్తులు బొందలోకి పోతుంది. నేను ఇటీవల ఢిల్లీకి వెళ్ళినప్పుడు ఒక విషయం నాకు తెలిసింది. మహబూబ్ నగర్ నుంచి ఒక ధరఖాస్తు అక్కడకు పోయిందట. పోతే ఫ్లెనాన్స్ డిపార్ట్ మెంట్ లో ఆ ధరఖాస్తులోని 'గిర్నావర్' అనే పదం ఉన్నందున అది ఎవ్వరికీ అర్థంగాక కేంద్ర సెక్రటరీ టెరీయట్ అంతా తిరిగుతూ ఆ కాగితం వున్నది. ఆ 'గిర్నావర్' అంటే రెవీన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్ అని ఎవ్వరికీ తెలియదట. అలాంటి పద్ధతిలో మన ఆఫీసులు ఉన్నాయని చెబుతున్నాను.

5.40 సా. క్రింది స్థాయిలో ఉర్దూను చదివించగలిగిన వారిని నియమించాలి. అలాగే ఆఫీసు స్థాయిలో ఉర్దూలో ఉద్యోగాల్లో నియమించాలి. అప్పుడు మాత్రమే ద్వితీయ భాషపెట్టడానికి అర్థం వుంటుంది. అలస ఉర్దూ చదివిన వారికి ఉద్యోగం లేదు. చదవాలంటే ఉర్దూ పండితులు లేరు. వారికి ట్రైనింగు లేదు. అది లేకుండా ఉర్దూను అధికార భాషగా

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
అంశము : రాష్ట్రంలో ఉర్దూ భాష అభి
గృహించి.

పెట్టాము, పాఠశాలలు పెట్టాము, షేకు కాళేజీలు పెట్టాము, రెసిడెన్షియల్ స్కూలు పెట్టాము. అందుతో కూడా పంతులుగ భేరు, నల్లగొండలో భేరని వాగే పుతున్నారు. డిప్యూటీ కమిషనర్ నల్లగొండలో, నడుస్తున్నది. అధ్యక్షులు భేరుకుండానే పిల్లలు ఉర్దూ నేర్చుకుంటున్నారు. అలవంట్ పద్మిణిలో సర్టిఫై పాఠశాలలో, ఎంత చదువు వస్తుంది. ఎంత పత్తుకుద్ది వుంది అనుకోవాలి? రెండవ భాషగా మేము దేశము అని పట్టేటట్లుగా యీ విధంగా అభివృద్ధి చెకామని చెప్పుగలిగినపుడు దీనికి సాగ్గకత వుంటుంది. భేరుతో దీనిని ఎవరు కూడా విశ్వసించరు - ఊరికే చెప్పుకోవడానికి ఉష్ణ వాస్తవంగా అమలుజరుపడానికి కాదని అనుకోవలసిన సరిస్థితి వస్తుందని మాత్రం నేను మనవిచేయక తప్పడం లేదు. అందుకని అధ్యక్షా, ఉర్దూ భాషగా మీరు నిజంగా రెండవ భాషగా ప్రాధాన్యతనివ్వదలచుకుంటే, వానికోసం శౌకర్యాలను సమకూర్చండి? రావలసిన అవసరాలు ఏమీ అయితే వున్నాయో వాటిని సమకూర్చి ఆ తరువాత మరు వానికి రెండవ భాష అనే దానిని అమలు జరుపతామని చెప్పితే అర్థం ఉంటుంది కాని అది భేరుకుండా చట్టాలు చేకామంటే కాదు. చట్టాలు చాలా వగూడా. నేను తెలుసు. నేను కొత్తగా చెప్పవలసినది.

(ఇంటరవ్యూస్)

అలాగే, కల్తీ చేయవద్దని చట్టం వున్నది. ఇది ఎక్కడ అయినా అమలు జరుగుతుందా? అలాగే, మిగతా చట్టాలు అన్ని చెప్పడానికి మాత్రమే వున్నాయి.

۔ ہندوستان کے اردو کے لیے ایک نیا دور

అందుకే చెప్పాను - చట్టాలు అనేవి చూపించుకోవడానికి గాని చెయడానికి కాదు అని చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి, దయచేసి, ఇప్పటికైనా యీ భాషకు ప్రాధాన్యత యిచ్చి ప్రభుత్వం అమలు జరపాలని కోరుకుంటున్నాను.

Sri K.R.Suresh Reddy:- Mr. Speaker Sir, before I begin with, on behalf of our party, I would like to register my protest that even though there was an ample time at the disposal of the Government, it failed to submit a note on the 304 with regard to implementation of Urdu as the Second Official Language in the eight districts of Telangana Region and also some parts of Andhra Region. If the note was circulated in advance, it would have been much better for us. But, unfortunately, it has not been done. It clearly shows the callous attitude of the Government in implementation of Urdu as the Second Official Language. It reminds me of a quotation in Urdu.

304వ నేయమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
అంశము : రాష్ట్రంలో ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి
గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

315

ستم گرمجھے سے اسیر و فانی ہوگی تمہیں ہوگا
ہمیں تو دیکھنا یہ کہ نذر بازوؤں میں کہاں تک ہے

Even though, I did not learn Urdu, but having been associated with the muslim brotherhood in my district of Nizamabad and also as a person hailing from Telangana, I have been seeing that almost for the last twenty five years, the usage of Urdu language has systematically been coming down. Urdu language was almost linked with the freedom struggle and when I had come across the photographs of the freedom fighters, they almost appeared reading the urdu newspapers in their houses and few of them appeared reading Telugu newspapers also. That was the importance of Urdu language at the time of freedom struggle. Almost all the districts of Telangana are associated with the Urdu language. Sir, what I would like to bring to your kind notice is that even though the Government did make Urdu as the Second Official Language in eight districts of Telangana, but when it comes to the implementation part, not much progress has been done.

Sir, today, the talk is about encouragement of Urdu language, but, I strongly feel that in addition to encouraging, this language has to be preserved, as this language is a part and parcel of the history of our State.

"Urduku batchavo not Urduku badavo" Urdu is always there.

Smt. Y. Sitadevi:- Why don't you speak in Urdu?

Sri K.R. Suresh Reddy:- Madam, it is a very sweet language like you. Speaker Sir, when our party was in power, many steps were taken to encourage and preserve the Urdu language. When Sri, K. Vijayabhasker Reddy was the Chief Minister, the Minority Welfare Department was created and Sri Anwer was the Secretary of that Department. When the Telugu Desam Government had allocated only Rs. 6.00 lakhs in its budget for Urdu

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
అంశము : రాష్ట్రంలో ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి
గురించి.

Academy, the Congress Government had increased it to Rs. 40.00 lakhs and even now it is remained as Rs. 40.00 lakhs only and there is no enhancement. When Sri P.V. Narsimha Rao was the Prime Minister and when Sri Arjun Singh was the Minister for Human Resources Development, I led a delegation to the Centre for setting up of an Urdu University, construction of Urdu Bhavans and also Libraries in the State. They were not only created in our State, but also implemented and they were not only implemented, but also functioning and that was the situation at that time. Sir, I would like to bring to your notice that even till today, the Official Language Commission has not been appointed.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- I don't want to come in the way of the business of the House, but with the permission of the Chair, I would like to make a submission and also would like to bring to the notice of all the Hon'ble Members to keep in mind that it is going to be 6.00 p.m. and almost one and half hour is over and if we go on prlonging 304, it may be difficult to take up the Government Bills. If the discussion on 304 is completed as early as possible we can take up the Bills. This is my humble request to this august House.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Since the Government has issued a G.O., there was ample time for it to implement Urdu as the Second Official Language. Some of our colleagues here have pointed out that even the Reporters' posts in this august Assembly have not been filled up. If they are filled-up, some more posts have to be sanctioned and if they are sanctioned, necessary budget allocations have to be made and if it is done, the posts have to be filled up immediately.

As far as the Urdu education is concerned, some of our senior colleagues have pointed out that we go to Urdu medium schools, we will find that no Urdu knowing teachers are there to teach in Urdu.

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
అంశము : రాష్ట్రంలో ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి
గురించి.

23 నవంబరు, 1998.

317

So, before you enter into the schools, you can easily find out. That is the condition of the Urdu medium schools in our State. The Collector of Nizamabad District has written so many letters to the Government and the Chief Executive Officer has also written a number of letters to the Director of School Education stating that the Urdu Teacher posts, which were arisen since the Urdu was made as the Second Official language of the Government, were still lying unfilled and therefore, they were to be filled up at the earliest. But, so far no action has been taken by the Government. It has gone to an extent wherein the Editor of a daily Urdu newspaper (SIASAT) has filed a Public Interest Litigation in the Court, but the Government has not responded to it. When you do not fill the vacant posts, when you do not sanction additional posts and even when you sanction additional posts and if you do not earmark the budget allocations, one can imagine as to how the Government is going to implement and encourage the Urdu language?

Sir, just I will read out some of the items which are incorporated in the G.O.Ms.No. 472 issued by the Government so as to encourage Urdu language:

(i) that the replies to the petitions received in Urdu shall have to be sent in Urdu only.

I don't know as to how far it is being implemented.

(ii) that in the districts where Urdu knowing people constitute 15% of the population, the rules and regulations shall be printed in Urdu language only. This also I doubt;

(iii) that where Urdu is widely spread and spoken by a large number of people, the sign-boards shall be exhibited in urdu only, including in R.T.C. Buses.

304వ నెయమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
అంశము : రాష్ట్రంలో ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి
గురించి.

اسکول چاہیے ضرورت نہیں ہے۔ باہر سے تیسرے درجے کے بچے بھی اسکو لکھتے ہیں اسکو لکھتے ہیں کسی اسکول کی
کھڑکیوں پر لکھی ہوئی ہے کسی اسکول کا حوالہ ہی نہیں ہے۔ ایسے تو اسکول کی حالتیں ہیں اور وہاں پر بچے بھی
نہیں ہوتے۔

The Hon'ble Minister has responded that the sign-boards are being ordered. Speaker Sir, there are so many orders from the Government. Even though the Minister for Transport has personally given instructions to his staff to see that the R.T.C. buses should carry the name plates in Urdu also, they are not being implemented in letter and spirit. I would like to know as to how many buses are carrying the name plates in Urdu language also.

(Interruptions)

I am not saying that if the R.T.C. buses do not carry the name plates in Urdu, the people will not travel in buses. What I am trying to say is that....

(Interruptions)

As a person hailing from Telangana where the majority of the people are speaking Urdu, they are feeling hurt on its day by day degradation. Since there are lot of loopholes in its way of implementation, through you Sir, I would like to request the Government to provide necessary infrastructural facilities with a time bound programme, to implement Urdu as the Second Official Language and also to create the awareness on the use and importance of Urdu Language in eight Districts of Telangana and some parts of the State. ప్రకటనలు చేయడంలో తెలుగు ప్రజలకు పక్కా పోషనంతగా బహుశా వరిత్యలో ఏ ప్రభుత్వం చేయలేదు. కానీ ఇంప్లీమెంటేషన్ దగ్గరకు వచ్చేసరికి ఈ ల్యాప్స్ స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. మీరు యిచ్చిన జీ.ఓ. ఇంప్లీమెంటే కావడం లేదు. మీరు ఇచ్చిన ఆర్డర్స్ ఇంప్లీమెంటే కావడం లేదు. నిజంగా మీరు ఉన్నాని సెకండ్ ల్యాంగ్వేజ్గా ఎంకరేజ్ చేయాలనుకుంటే, ఈ సిస్టమ్లో ఉన్న ఇన్ ఎడ్రెస్స్ అన్నీ అన్నింటినీ తొలగించి, తగిన ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ను డెవలప్ చేసి, ఒక ప్లాన్ బౌండ్ ప్రోగ్రామ్ క్రియేట్ చేయండి. ఉర్దూ ల్యాంగ్వేజ్ పట్ల అవేర్నెస్ పెంచేందుకు, మీరు ఏ విధంగా కంటే జనప్రభామి కార్యక్రమంతో ఎయిడ్స్ అవేర్నెస్ కార్యక్రమం చేపట్టారో, అదే విధంగా రాబోయే జనప్రభామి కార్యక్రమంతో ఒక కాంపోనెంట్గా ఇన్క్లూడ్ చేసి,

అవేర్సెస్ తీసుకొనిరండి. ఈ జన్మభూమి కార్యక్రమం తప్పనిసరిగా డిసెంబర్, 1999 వరకు మాత్రమే ఉంటుంది. ఆ తరువాత మేము వచ్చి, ముందుగా ఇటీవలే మా పార్టీ అధ్యక్షులు చెప్పినట్లుగా రద్దు చేస్తాం. 1999 వరకు ఘోరు నడిపించుకోండి. ఆ తరువాత రద్దు అవుతుంది....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులనుండి అంతరాయం)

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి:- నార్, బాగు చగటి కలలు కంటున్నారు.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- మాకు డే డ్లీమ్ అవసరం లేదు. మాకు డే డ్లీమ్ క్యాబినెట్ అవసరం లేదని స్పష్టంగా చెబుతున్నాను; ఈ కార్యక్రమాలన్నీ ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలు కాబట్టి ఏ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నా, ఆ పార్టీ చేపట్టే కార్యక్రమం ప్రభుత్వ కార్యక్రమం అవుతుంది. మేరు ప్రభుత్వంలో ఉన్నంతవరకు ఆ కార్యక్రమాన్ని నడిపనయిండ్. కాబట్టి అప్పటివరకు ఉర్దూ ల్యాంగ్వేజ్ కు అభివృద్ధి చెందుడానికి, అనేకసార్లు క్రియేట్ చేయడానికి, వచ్చే జన్మభూమి కార్యక్రమంలో చానీ ఒక కాంపోనెంట్ గా ఇన్ క్లూడ్ చేయమని ప్రభుత్వానికి సూచిస్తూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియపెసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- అధ్యక్షా, ఉర్దూ ల్యాంగ్వేజ్ కు సంబంధించినటువంటి 304 నోట్సు ఇచ్చిన సభ్యులకైనా కనీసం ఆన్సర్స్ సప్లయ్ చేయబేకవోయినందుకు నేను వ్యతిరేకం తెలియపెస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలోని ఎనిమిది జిల్లాల్లో ఉర్దూ భాషను రెండవ భాషగా ప్రవేశపెట్టిన తరువాత, అట్లాగే ప్రభుత్వం ప్రకటించిన అనేక మైనారిటీ సంక్షేమ పథకాలు ప్రకటించిన తరువాత, కొన్ని అభివృద్ధికరమైనటువంటి చర్యలు చెపడతాం, ఉర్దూ భాషకు సముచితమైన స్థానం కల్పిస్తామని చెప్పిన తరువాత ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి జరుగుతుందని అశించాం. కానీ దురదృష్టవశాత్తు గత రెండు, మూడు సంవత్సరాలుగా ఉర్దూ భాష గురించి ఎన్ని పర్యాయాలు చర్చించుకున్నా, అందులో ఉన్న సమస్యలను పరిష్కరించడానికి కావలసిన పరిస్థితులు ఈనాటికే లేవు. ఉర్దూ బీచర్లకు సంబంధించినంతవరకు రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పంచాయతీలు, మునిసిపాలిటీలు, కార్పొరేషన్ కు సంబంధించి గత ఏడేనిమిది సంవత్సరాలుగా ఉర్దూ బీచర్లను భర్తీ చేయని పరిస్థితి ఉంది. దానివల్ల అనేక విద్య సంస్థల్లో, ఉర్దూ స్టూడెంట్స్ అసిసిబిల్టీ 10, 15 శాతానికి రిజల్టు పడిపోయాయి. విజయవాడ నగరంలాంటి చోట్ల ఉర్దూ స్టూడెంట్స్ ఉర్దూ సెక్షన్స్ లో నాన్-ఉర్దూ నోయింగ్ షేపుల్ బీచర్లగా ఉన్నారు. వారు కేవలం ప్రాథమిక పాత్ర మాత్రమే వహిస్తున్నారు. ఈ రకమైన పరిస్థితి ఒక్క విజయవాడ నగరంలోనే కాదు, విశాఖపట్నంలోని ఇస్లాంపేట స్కూల్ లో, కనీసం ఒక్క ఉర్దూ పోస్టు కూడా శాంక్షన్ చేయని పరిస్థితి ఉంది. ఈ విధంగా ఉర్దూ స్టూడెంట్స్ ఉన్నచోట బీచర్లను భర్తీ చేయడానికి కావలసిన పరిస్థితులు తీసుకొనిరాకపోవడం

చాల దురదృష్టకరం. అట్లాగే, ఉర్దూ కమ్యూనిటీ హాల్స్ కు సంబంధించి, అనేక ప్రాంతాల్లో కడుతున్నామని చెప్పడం జరిగింది. కానీ ఎన్ని పిట్టెషన్స్ పెట్టుకున్నా, ఎన్ని విజ్ఞాపనలు పెట్టుకున్నప్పటికీ ఉర్దూ కమ్యూనిటీ హాల్స్ నిర్మాణానికి నిధులు మంజూరు చేస్తున్న దాఖలాలు కనబడటం లేదు. అట్లాగే ఉర్దూ అకాడమీని ప్రోత్సహించాలని, ఉర్దూ బుక్స్ కొనుగోలు చేయాలని అనుకోవడం జరుగుతున్నప్పటికీ, ఉర్దూ అకాడమీ తరఫున కొత్తగా పుస్తకాలుకొనడం లేదు. ఉర్దూ అకాడమీలో పనిచేసే సిబ్బందికి కన్సమయినటువంటి జీతభత్యాలు చెల్లించకుండా చాలా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితులు కల్పిస్తున్నారు. ఈవేళ ఉర్దూ రీజనల్ మేనిజర్స్ అనే పెరుతో నాలుగైదు జిల్లాలకు భద్రతపహంఛే వారికి కూడ 1000, 1200 రూపాయలు మాత్రమే నామమాత్రమైన జీతాలు ఇస్తున్నారు. ఒక ప్రక్క తెలుగు అకాడమీలో గౌరవప్రదమైన జీతాలు పొందుతూ ఉంటే, ఉర్దూ అకాడమీ దగ్గరకు వచ్చేసరికి ఈ దురదృష్టకరమైనటువంటి పరిస్థితులు ఏమీటి అని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఉర్దూ లైబ్రెరీస్ కు సంబంధించి, లైబ్రెరీస్ కు అవకాశం లేకపోయినా కన్సం రేడింగ్ రూమ్స్ అయినా ఏర్పాటు చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడం లేదు.

ఎమీసెట్, ఇతర ప్రధానమైన కాంపిటిటివ్ పరీక్షలకు అవసరమయ్యే రిఫరెన్స్ బుక్స్, క్వశ్చన్ పేపర్స్ ఉర్దూ భాషలో తీసుకొనిరావలసి అనుకొన్నా, ఆచరణలో అమలు జరగడం లేదు.

ఉర్దూ జూనియర్, డిగ్రీ కాలేజీలకు సంబంధించి, అక్కడ లెక్చరర్స్ లేని పరిస్థితి ఉంది. ఈవేళ ఉర్దూ జూనియర్ కాలేజీ కోసం అనేక సంవత్సరాలుగా ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పటికీ ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ఉర్దూ భాషలో ధైరాలనే స్పృహించి ఉన్నప్పటికీ ప్రభుత్వం వెనుకంజ వేస్తున్నది. వజీయవాడ నగరంలాంటి ముస్లిం పాప్యులేషన్, ఉర్దూ నోయింగ్ షేపుల్ ఎక్కువగా ఉన్నవోల్ని ఉర్దూ జూనియర్ కాలేజీ కాక పోయినా, ఉర్దూ సెక్షన్స్ రెండింటినీ ఇవ్వమని మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలుగా మొత్తం కొంటున్నప్పటికీ, ప్రభుత్వం ఏ రకంగానూ చర్యలు తీసుకోకుండా, ఏ రకంగా ఈ ఉర్దూ భాషను ముందుకు తీసుకొని పోగలుగుతారు? కేవలం మాటలలో కాకుండా, ఆచరణలో సక్రమమైన పద్ధతులలో ముందుకు తీసుకొనిపోవలసిన చర్యలు చేపట్టాలని నేను ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తూ, దీనికి సంబంధించి సక్రమమైన, నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

شرعی بشیر الدین یار خان :- اردو زبان کو اگر زبان ہوتی تو اس طرح کہتی ہے

مجھے کو مٹا سکے یہ زمانے میں دم نہیں

مجھ سے زمانہ خود ہے زمانے سے میں نہیں.

میں آپکو یہ بات بیٹھا چاہتا ہوں کہ ہر ایک شخص، ہر ایک جماعت، ہر ایک قوم پر جب مصیبت آتی ہے تو بڑے ہی فخر سے
یہیں کہتے ہیں کہ ہمکو زمانہ نہیں مٹا سکتا۔ یہ ایک حقیقت ہے کہ ایک دور تھا اردو عوام کی زبان تھی ہر آدمی اردو جانتے والا
اور بولنے والا تھا لیکن اب وہ مٹ چکی ہے یہ بات غلط نہیں ہے۔ ایک زمانہ ہذا کرتا تھا یہاں پر نظام کے دور میں ایک
اردو یونیورسٹی تھی جہاں پر اردو زبان میں پڑھایا جاتا تھا۔ ساری یونیورسٹی کے اندر اردو میڈیم سے پڑھائی ہوتی تھی۔ آج
۵۰ سال کی قید بڑھی ہے کوششوں کے بعد سارے حیدرستان کے اردو جانتے والے لوگوں کی کوشش کے بعد ایک اردو یونیورسٹی
قائم کی جا رہی ہے۔ اس کے لئے ہمیں ۵۰ سال کا انتظار کرنا پڑا۔ اردو زبان مٹتی جا رہی ہے۔ اگر کسی زبان کو فروغ دینا ہے تو
اسکی حکومت کی سطح پر چلانا ہو گا۔ ابھی میرے پیشرو ممبر نے کہا ہے کہ حکومت کی مدد ضروری ہے۔ اردو زبان کو
افیشل لائٹویج کی طرح محکموں میں استعمال ہونا چاہیے۔ اردو زبان کو فروغ دینا چاہتے ہیں تو اردو میں اپنے بچوں کو
پڑھایا جائے۔ اردو جسکی مادری زبان ہے ان کے بچوں کو اردو زبان میں پڑھایا جائے۔ ابھی میرے پیشرو
ارگین نے کہا ہے کہ اردو زبان کیا ہو رہی ہے۔ اسی طرح سے پرائمری اسکولس، جونیئر کالجس اور افاغی اسکولس
میں تعلیم کس طرح ہو رہی ہے۔ اردو کو دوسری سرکاری زبان قرار دینے سے کوئی ہونہو والا نہیں ہے۔ اس کے فروغ کیلئے
حکومت کیا کر رہی ہے کیا اس کا استعمال گورنمنٹ آفیس میں ہو رہا ہے یا نہیں۔

*Just amend the Act will not make Urdu as second official Language
of this state.*

ابھی ہمارے ساتھیوں نے بہت ساری باتیں کہی ہیں۔ حکومت کو چاہیے کہ ہر منڈل کی سطح پر اردو پرائمری اسکولس
کھولے جائیں۔ جہاں اردو بولنے والے زیادہ ہیں۔ سپیکر صاحب ہمارے حیدرستان کے دستور میں لکھا ہوا ہے کہ جہاں
پر بھی اردو بولنے والے لوگ ہوں وہاں پر پرائمری اسکولس کھولے جائیں۔ حکومت کو چاہیے کہ ہر منڈل پر ہر گروپ خلیات
سطح پر اردو بولنے والے موجود ہیں وہاں پر پرائمری اسکولس کھولے جائیں۔ ۵۰ سال کے اندر اردو کے تعلق سے بہت ہی کم
کام ہوا ہے حکومت کو چاہیے دستور کے نقطہ نظر سے ہر منڈل، ہر میونسپل وارڈ کے اندر کم سے کم دو چار اسکول کھولے جائیں۔
شہر حیدرآباد میں ۱۰ فیصد لوگ اردو بولنے والے ملکی کوئٹوں میں ملینگے ان لوگوں کیلئے دو چار اسکول کھولنے سے ہونہو والا ہے۔
ہزاروں لاکھوں بچے اردو پڑھنے والے ملینگے۔ ان بچوں کیلئے حکومت کو چاہیے کہ پرائمری اسکولس کھولیں۔
مسٹر ڈپٹی اسپیکر :- شہر حیدرآباد میں پورے کے پورے اردو بولنے والے، اردو جانتے والے لوگ ہیں۔

شرعی بشیر الدین بالو خان: — ڈسٹرکٹ برائری اسکولس، یوگیشین کنہا پر جاری حکومتی تگلو کینے بہت بڑا پروگرام شروع کی ہے۔ یہ پروجیکٹ تقریباً 40 کروڑ روپیہ کا ہے اسٹورڈیٹیکسٹ وڈر ہے۔ (اسی) یوگیشین کے تحت جہاں پر بھی اردو بولنے والے لوگ رہتے ہیں وہاں پر اسکولس کھولے جائیں۔ جس طریقہ سے تگلو کینے اسکولس کھولے جارہے ہیں۔ اس اسکیم کے تحت جہاں پر بھی 50 لوگ تگلو بولنے والے ہیں وہاں پر نئے تگلو کینے اسکول کھولے جارہے ہیں کیا آپ اسکو دوسرا معیار نہیں کہہ سکتے۔ تگلو میڈیم اسکول کے ساتھ اردو میڈیم اسکول بھی کھولے جائیں۔ اگر 10 فیصد لیٹر سی دور کرنا ہے تو برائری لیواں پر اردو اسکولس کھولے جائیں۔ دروازے لیس دروازے کھولے جائیں۔ میں یوگیشین مسٹر صاحب سے خواہش کرتا ہوں کہ وہ ہدایت جاری کریں کہ ہر محکمہ کی سطح پر اردو کا استعمال ہو۔ دوسری سرکاری زبان کی حیثیت سے اردو کا ہر محکمہ میں عام استعمال ہو۔ ہر محکمہ میں ہر سرکاری کاغذ اردو میں چھپ کر نکلے۔ حکومت کا ہر لیٹر پچھرا اردو میں نکالیں اور اردو پڑھنے والوں کو سکھایا جائے۔ ایسی اسٹیبلشمنٹیں کھولیں کہ اردو کو انشیل لائنگویج بنانا چاہیے۔ ہر محکمہ میں اردو ٹائپسٹ، اردو ٹائپ رائٹر ہونا چاہیے۔ 8 اضلاع میں اردو دوسری سرکاری زبان کا موقف تودے دیئے ہیں لیکن میں یہ چاہتا ہوں کہ اردو کو پورے ڈسٹرکٹ میں دوسری سرکاری زبان کی حیثیت دے دیں۔

مسٹر ڈپٹی اسپیکر: — آپ تو کہتے ہیں۔

شرعی بشیر الدین بالو خان: — میں وزیر اعلیٰ و بہبود نہیں تھا میں کیسے کر سکتا تھا۔
 شہری پی۔ واما سوامی: — آپ صاحبزادے ہمیشہ انگلش میں بات کرتے ہیں اب کیوں اردو میں کر رہے ہیں۔
 شرعی بشیر الدین بالو خان: — میں جب مسٹر کی حیثیت سے بات کرتا تھا کیونکہ سب اراکین کو معلوم ہونے کیلئے انگلش میں بات کرتا تھا۔ آج میں اردو میں اسلئے بات کر رہا ہوں کہ میرے خیالات تمام اراکین کو معلوم ہوں اور عام پبلک تک میرے خیالات ان تک پہنچیں جی او نمبر 44 کی بات آ رہی ہے جو 6944 میں جاری ہوا تھا تقریباً 20 سال کا عرصہ ہو چکا اس میں چند مراعات رکھے گئے تھے۔ آج تک اسکورجیل نہیں لایا گیا۔ پبلک حکومت نے بھی اس تعلق سے کچھ نہیں کیا اب کی حکومت نے بھی کچھ نہیں کیا۔ کیا رجسٹریشن آفیس میں ڈکومنٹ اردو میں ملنے چاہیے ہیں، کیا سب کورٹ میں انی ڈکومنٹ اردو میں ملنے چاہیے ہیں۔ کیا کوئی فیصلہ اردو میں کئے جارہے ہیں۔ حکومت اس تعلق سے کیا اقدامات کر رہی ہے۔ سکرٹریٹ میں اردو دا کوئی سکرٹریٹ ہے مسٹرس کے پاس کوئی اردو داں آدمی ہے۔ کیا اسمبلی میں اردو بورڈ مسٹرس کے جیمبر پر لگے ہوئے ہیں۔ حکومت ان اقدامات کیلئے کیا کارروائی کر رہی ہے۔ میں یہ خواہش کرتا ہوں کہ انشیل لائنگویج کیشن فوری بنایا جائے۔ اگر اردو داں کو بٹھایا جائے۔ حکومت کی چاہیے کہ ہر محکمہ میں ایک جی او جاری کیا جائے۔ متعلقہ محکمہ اسکورجیل لائے جیسے آرٹھی والے خود اپنے محکمہ کیلئے جی او جاری کریں وہ خود اسکورجیل

لائق اور اس حکم کا ہر ٹیچر اردو میں نکالا جائے۔ سیول سپلائر آفیس والے اپنا ٹیچر اردو میں نکالیں اور دانش کارڈ وغیرہ بھی اردو میں جاری کریں۔ حکومت کی ہر سطح پر اردو کو فروغ دیا جائے اور اردو زبان کو ملازمت سے مربوط کیا جائے۔ اگر ایسا نہیں کیا گیا تو کوئی بھی آدمی اردو میڈیم سے نہیں پڑے گا کیونکہ اگر اردو میڈیم سے تعلیم حاصل کریں گے تو اسکو کوئی نوکری ملنے والی نہیں ہے۔ اگر حکومت اردو کو ملازمت سے مربوط کر دے تو ہر آدمی اردو میڈیم سے تعلیم حاصل کرنے میں پس و پیش نہیں کریگا۔ ہر آدمی کو خواہش ہوگی کہ وہ اردو میڈیم سے تعلیم حاصل کرے۔ اردو ٹیچرس کانسٹیبل ہے۔ ہنگو میڈیم اسکولس میں اردو میڈیم کے ٹیچرس پڑھا رہے ہیں۔ اردو میڈیم اسکولس میں ہنگو میڈیم کے ٹیچرس پڑھا رہے ہیں۔ میں حکومت سے یہ خواہش کرتا ہوں کہ اردو ٹیچرس کا ایک عرصہ رجسٹر بنایا جائے تاکہ اس میں اردو میڈیم کے ٹیچرس کے نام لکھے جائیں اور اس میں اردو ٹیچرس کے پوسٹ لکھے جائیں۔ اردو اقامتی اسکولس اور اردو جوئیر کالج کھولے جائیں۔ وہاں ہر ٹیچرس کے تفرقات کئے جائیں۔ ان اسکولس اور جوئیر کالجس کیلئے حکومت نے جانداروں کی منظوری نہیں دی ہے تو یہ جانداروں کی منظوری دے جائے۔ اردو سے تعلیم حاصل کرنے والے بچوں کو وظیفہ دیا جائے۔ آئندہ ریفرنڈم میں اردو بھون بنانے کیلئے حکومت نے ایک کموٹر روپے کا بیٹ رکھا ہے جس کو کوئی اعتراض نہیں ہے۔ اردو بھون بنانے کیلئے زمین نہیں دی جا رہا ہے۔ ۱۰۰۰ اردو بھون بنائے جا رہے ہیں۔ جس کیلئے زمین دینے کی ضرورت ہے۔ بیٹ بھی پارٹ بحث دیا جا رہا ہے۔ ہر لے فمبر کے اندر موتی لکھی کا مقام پر ایک اردو بھون بنانے کا اعلان کیا گیا تھا جس کو میں خود جا کر دیکھا تھا لیکن ابھی تک کام شروع نہیں ہوا ہے۔ اردو ٹیچرس کے تفرقات کیلئے ایس سی میں جو پاس کر نیے تقانات رکھے ہیں وہ بہت زیادہ ہیں جسکی وجہ سے کوئی امیدوار امتحان میں پاس نہیں ہو رہا ہے۔

శ్రీ ఎస్.ఎం. జియోషద్వన్:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో.... ఎక్కడాగానీ....

(ఇంతరక్షణ)

అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత. . .

شرعی اسرار الدین اومسی:۔ ضیاء الدین صاحب ہم سال کے بعد منہ کھولی روپے ہیں انکو مبارکباد

دیتا ہوں۔

شرعی بشیر الدین بابو خان :- فہر حیدر آباد میں اردو اسکولس بہت مارے ہیں اسکے لئے ایک علاحدہ
ڈیپارٹمنٹ کی ضرورت ہے۔ کسٹریٹ مائنسٹریز ویلفیئر بایا گیا لیکن وہاں ہر کوئی اردو فیسر نہیں ہے
اردو کے جتنے بھی مسائل ہیں لا سکونری لو میں لانیکی ضرورت ہے اور نوری انشیل الگو بیج کی عین کا تقرر کیا جانا
ضروری ہے۔

304వ సయముము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
అంశము : రాష్ట్రంలో ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి
గురించి.

శ్రీ ఎస్.ఎం. కియావుద్దీన్ (గుంటూరు):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలూ, సంక్షేమ పథకాలనూ ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. మైనారిటీల సంక్షేమం కోసం ప్రేరేపించిన బడ్జెట్ ను రూ. 300 కోట్ల నుండి రూ. 2500 కోట్లకు పెంచడం జరిగింది. దాదాపు 1,000 చిన్నారులకు ఉద్యోగాలను ఇవ్వడం జరిగింది. మైనారిటీల విద్యార్థుల కోసం స్కాలర్ షిప్ లను మంజూరు చేయడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో దాదాపు 70 పాఠశాలలను నిర్మించడానికి రూ. 3.25 కోట్లను మంజూరు చేయడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో మైనారిటీల కోసం ఉర్దూ మధ్యంత్రం 3 పాలీటెక్నిక్ కళాశాలలు, 3 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్, 4 జూనియర్ కాలేజీలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మైనారిటీల కోసం 3 పాలీటెక్నిక్ కాలేజీలు, 4 ఎ.బి.ఐ. కాలేజీలను నిర్మించడం జరిగింది. హైదరాబాద్ లో ఓర్కా యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మైనారిటీ మహిళల కోసం ప్రత్యేక కృషి సహాయ పథకం ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఉర్దూ భాష వ్యక్తిని అధికార భాషా సంఘంతో సమన్వయంగా నాణ్యత చేయడం జరిగింది.

మైనారిటీల సంక్షేమం కోసం మైనారిటీ వెల్ఫేర్ కమిషన్ లో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మైనారిటీల సంక్షేమం కోసం మైనారిటీ వెల్ఫేర్ కమిటీ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో నిర్మించే 3000 లక్షల గృహాలనుండి మైనారిటీ వర్గాల వారి కోసం ప్రత్యేకమైన గృహాలను మంజూరు చేయడం జరిగింది. భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ, ఏ పార్టీ చేయరువంటి పనులను, గత 40-50 సంవత్సరాల కాలంలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం చేయని మైనారిటీ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను మన ముఖ్యమంత్రి గారు చివరకాచూచాయుదుగా మైనారిటీల సంక్షేమం కోసం ఎన్నో అంశాలకు కార్యక్రమాలు, సంక్షేమ పథకాలనూ ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. మైనారిటీల సంక్షేమం కోసం ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు గత 40-50 సంవత్సరాలలో ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలూ, ఏ సంక్షేమ పథకాలూ ప్రవేశపెట్టడం జరగలేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. చిత్తంకి గణపరాజు:- అధ్యక్షా, జియావుద్దీన్ మెడన్ స్పీచ్ ఇమ్మన్నారని అంటున్నాను. అది నిజమైతే కాంగ్రెసు వారు ఈ రకంగా కామెంట్ చేయడం మంచిది కాదు. మేడన్ స్పీచ్ చెసి వారిని హాజ్ మొత్తం ఎంకరేజ్ చేస్తుంది. అటువంటి వారికి అడ్డు వచ్చేవారినే ఏమనాలో అర్థం కానడం లేదు. చియచెస్ కన్వెన్షన్స్ పాటించమని కొరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్.ఎం. కియావుద్దీన్:- అధ్యక్షా, నేను సెక్యూలర్ వాడిని. నేను ఏ భాషలో ఉన్నా మాట్లాడతాను. ఉర్దూలోనే మాట్లాడాలని లేదు. తక్కిన హిందూ సోదరులు చాలా మంది ఉన్నారు. వారికి కూడా అర్థం కావాలి. ఉర్దూలో మాట్లాడితే వారికి అందరికీ అర్థం కాదు. అందుకనే నేను తెలుగులో మాట్లాడతాను.

గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం, గత 40, 50 సంవత్సరాలలో మైనారిటీల సంక్షేమం కోసం ఏ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలో చెప్పమనండి? రాష్ట్రంలో మైనారిటీల సంక్షేమం కోసం ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. భారతదేశంలోనే ఏ 'రాష్ట్రంలో' చెయ్యని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను మన రాష్ట్రంలో చేయడం జరిగింది.

شرعی ایس اے خلیل پاشاہ :۔ پہلے یہ کروڑ روپیئے دیئے تھے اسکے بعد ۲۹۳۳ کروڑ روپیئے۔
بجٹ میں بڑھادیئے۔

شرعی اسد الدین اویسی :۔ منسٹر صاحب اردو میں جو جواب دے رہے ہیں ایسا محسوس ہوتا ہے کہ وہ اردو کا جنازہ نکال دے رہے ہیں۔ (مس) سے بہتر یہ کہ منسٹر صاحب انگور زبان یا انگلیش زبان میں جواب دیں۔
تو بہتر ہوگا۔

6-20 | శ్రీ ప. అశోక గణపతిరాజు:- వాషక్ డైలెక్ట్ అంటుంది. తమిళికి తెలియనిది నా... కాదు. ఇక్కడ చర్చ ఉన్నది నైపుణ్యం కాదు. ఏ గౌరవ సభ్యులయినా కంప్యూటర్ గా ఉండే ఏ వాషక్ అయినా నాకు ప్రసంగించవచ్చు. అది మన సాంప్రదాయము. అది మనం నిలబెట్టాలని తమిళనాటా తెలియజేస్తున్నాను.

ڈاکٹر ایس اے خلیل پاشاہ :۔ میں نے فیاض کاسٹیشن کیلئے ۲۹ کروڑ روپیئے جاری کیئے ہیں۔
وقت بھر کیلئے یہ کروڑ روپیئے دیئے گئے ہیں۔ ۸ کروڑ روپیئے اردو کے فروغ کیلئے دیئے گئے ہیں اردو اکیڈمی کو..
اس سے تقریباً ۱۰ کروڑ گھنٹہ شادی خزانے میں ہے۔ میں اردو لائبریری کی قائم کیا ہے۔ تمام آفیس میں سائنس ٹورڈ اردو میں لکھے گئے ہیں۔ ابھی پیشروہ اکیڈمی کے جو کچھ کہا کہ اردو میں ٹورڈ نہیں ہیں یہ بات بالکل غلط ہے۔ میرے پاس دو ہزار سے زائد ہیں۔ یہ اسد الدین صاحب سے ابھی اردو لیتے ہیں۔ ایک ہی ایس ہے اور ایک عمل لکھی ہے جو اردو کے ٹیٹرس وہاں کوئی ہے نہ اس کے تجاویز ابھی اردو میں دیئے جا رہے ہیں۔ جو ڈیپٹی کمشنر میں گورنر کے بیان میں لکھے جاتے ہیں۔ اس میں کوئی رکڑ نہیں ہے۔ آفیشل لنگویج ابھی نہیں بنائی گئی ہے اس تعلق سے کوئی جواب دینے کا سوال ہی نہیں پیدا ہوتا۔ ۶۱۹۱۷ میں ایک ہزار اردو ٹیٹرس کے تقررات ہوئے ہیں۔ وہ پوسٹل پوسٹ تھے۔ اس کے تقررات میں زیادہ مارکس سے لیکر کم سے کم مارکس لینے والے امیڈاروں تک تقررات کر دیئے ہیں۔ ایک ہی پوسٹ خالی نہیں ہے۔ اس سے کمی کو بھی نقصان نہیں ہوا۔ آفیس کے اندر کوئی اردو اسٹیشنر نہیں ہے کہ رہے ہیں یہ غلط بات ہے۔ جس آفس میں بھی اردو اسٹیشنر ہوتا ہے اسکا اردو کا انچارج بھی بنادیا گیا ہے۔ ٹرانسلیٹر کے تعلق سے حکومت بہت جلد ایک جی او جی کریگی۔ چیف منسٹر صاحب نے ایک ویڈیو بنوایا

طلب کی تھی۔ اے پی ایس آر ٹی سی، ایکٹر ٹی ٹی اور ایجوکیشن ڈیپارٹمنٹ کے آفیسر آئے تھے۔ اے پی ایس جیف
منسٹر نے ہدایت کی ہے کہ جتنے بھی اردو میں درخواستیں آتی ہیں، اسے قبول کیا جائے اور اسکے جوابات بھی اردو میں
دئے جائیں۔ پبلک سروس کمیشن کا امتحان بھی اردو میں لکھ سکتے ہیں۔ البتہ گروپ 'ون' میں نہیں لکھ سکتے۔ گروپ
'ون' میں بھی اردو سے امتحان دینے کے تعلق سے حکومت غور کر رہی ہے۔ اردو کی ترقی کیلئے پلان میں ۸۰ لاکھ روپیہ
رکھے ہیں اور نئے پلان میں ۸۰ لاکھ روپیہ رکھے ہیں۔ جملہ ۸۰ لاکھ روپیہ اردو کے فروغ کیلئے استعمال ہونگے۔ اردو
ایکڑمی کے ذریعہ اردو کمپیوٹر اور اردو ٹائپ رائٹنگ دیا رہا ہے۔ انسٹریکٹرز ویلفیئر کمیٹی رپورٹ حکومت کو ابھی
ابھی وصول ہوئی ہے۔ اس رپورٹ میں سفارشات حکومت کو پیش کی ہیں کہ ہر جلد سے جلد حکومت کارروائی کریگی۔
منسٹر ٹی ایس سیکر:۔ رپورٹ کیا ہے انکو معلوم ہے۔

ڈاکٹر ایس اے خلیل باشاہ:۔ منسٹر امان اللہ خاں کہہ رہے تھے کہ اردو زبان کو ختم کر دیا جا رہا
ہے۔ یہ بات بالکل غلط ہے۔ اردو تاریخ تعلیم حاصل کر فیو لے پھول کو حکومت کئی سہولتیں فراہم کر رہی ہے۔ یہ
سہولتیں پہلے کی گورنمنٹ نے نہیں دی تھی۔ میونسپل کارپوریشن، میونسپلٹی اور میٹروپولیٹن کونسلوں پر جتنے بھی اسکول ہیں وہ
بہت ہی پرانے ہیں۔ امان اللہ خاں صاحب نے کہا کہ صرف اردو اسکولس کی بلڈنگ پرانی ہیں۔ یہ بات بالکل غلط ہے۔
سب ہی اسکولس پرانے ہیں۔ ان مدارس کو بنائے کیلئے حکومت روپیہ خرچ کر رہی ہے۔
منسٹر ٹی ایس سیکر:۔ ایجوکیشن منسٹر صاحب آپ بتائیے کہ اسکولس کی بلڈنگ بنائے کیلئے حکومت نے کوئی
جی او جاری کیا ہے۔

شری دیونیشی وینکٹ رمن:۔ اس تعلق سے ہم ایک جی او جاری کئے ہیں۔
ڈاکٹر ایس اے خلیل باشاہ:۔ اردو محجوس کی کمی ہے حکومت بہت جلد تقررات کنوٹوالی ہے۔

డా॥ ఎస్.ఎ. ఖల్దీఖానా:- డైరీలో టీచర్స్, టెక్నరర్స్ తరఫున రాఫువరెడిగారు అన్నారు. ఎక్కడయినా అలా వేనట్లయితే పశుత్వం వరకు తీసుకొనే భర్తీ చేయడం జరుగుతుంది. పశుత్వం ఒక్కవోట ఒక్కరు వాపున మొత్తం 5 వోట్ల ఉన్నారు. ఇంకో 5 డైరీస్కిగాను కొత్త టెక్నరర్స్ కోసం పశుత్వం వెళ్ళినాయి. అదేవిధంగా జూనియర్ కాటెగిరీలో ఉర్దూ టెక్నరర్స్ కొరత ఉన్నమాట వాస్తవం. ఆ వోట్ల భర్తీ కోసం త్వరలో పశుత్వం వరకు తీసుకుంటుంది. ఉర్దూ ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారుల గురించి రాఫువరెడిగారు చెప్పారు. ఉర్దూ ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారులు దొరకితే సంతోషమే. సురెండింగారు 'దారతుల్ మారిఫ్' గురించి చెప్పారు. ఈ సంతకపురం 10 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. మైనారిటీ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ కి ఫండ్స్, ఇతర రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ కి వచ్చే మార్దిగానె ఉన్నాయి. అలాగే కేటాయించడం జరిగింది. అందులో లోపం లేదు. ఎంపెట్ ఉర్దూలో నిర్వహించడం గురించి సుబ్బరాజుగారు చెప్పారు. అది పశుత్వం తరఫున పరిశీలనాము. ఉర్దూ భాషను అభివృద్ధి చేయడంకోసం పశుత్వం చిత్తుకుడితో ఉంది. వారంతా ఇచ్చిన సూచనలకు

304౨ నేయమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
అంశము : రాష్ట్రంలో ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి
గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

327

ప్రభుత్వం స్పందిస్తుంది. జ్ఞానా సూచనలు ఇస్తే ఆ సూచనలను ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. ఉర్దూ భాషను ఈ ప్రభుత్వ పెన్షన్ల పేరున అనేది కుదర్చి ఇవ్వడం. ఇంకెవరైనా ఏ ప్రభుత్వము చేయని విధంగా ఉర్దూ భాషను అభివృద్ధి చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొంటోంది

Sri Asaduddin Owaisi:- The Hon'ble Minister for Education is here. The incharge District Educational Officer has been transferred. As per the Supreme Court's judgement vacancies which occur prior to the amended rules, would be governed by the old rules and not by the amended result. Regarding promotions, I request the Minister to kindly refer to the Supreme Court's judgement, while issuing the G.Os. Again the Minister is talking about Urdu Academy. This Academy is not at all conducting the Urdu Shorthand examinations. I would like to know the reasons thereof. Again, the Government is saying that they are creating Translator posts. I would like to know so far how many posts have been created and how many of them have been notified in the eight districts of Telangana region. What steps, the Government is going to take in that angle? Since issue of G.O. making Urdu as the Second Official Language in the eight districts of Telangana, two and a half years have already been passed and the new Minister for Minority Welfare has assumed the office just a few days back the Government is a continuous process - what steps the Government has taken to implement Urdu as the Second Official Language? Further, the Government did not come out with its opinion on the G.O. of 1997. The Chief Executive Officer from Nizamabad District wrote a letter to the Director of School Education stating that a large number of Urdu Teacher posts, which have arisen since the recognition of Urdu as the Second Official Language, in Z.P. schools and in Mandal level schools have to be filled up. I don't know the Government's response to that. He stated that 115 posts in various schools in that district are required to be filled up. Speaker Sir, as long as Sri Veerabhadra Reddy continues to be there, Urdu Language will never prosper in the State, as he is protecting only his own interests:

6-30 శ్రీమతి కొమ్మిరెడ్డి జ్యోతిదేవి (మెట్ పల్లి):- అధ్యక్షా, హైదరాబాద్ లోని పాత, నా. బస్ స్టేషన్ మహిళలకు ఉర్దూ తప్ప వేరే భాష రాదు. అక్కడ ఉన్న బోటీసు సొషల్స్ లోనూ, కార్యాలయల్లోనూ ఉర్దూ తెలిసిన అధికారులు లేనందువల్ల ఈ మహిళలు అనేక ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. కాబట్టి వెంటనే ఓల్డ్ సిటీతోబాటు ఉర్దూని రెండవ భాషగా గుర్తించిన అన్ని జిల్లాల్లో ఉర్దూ భాషలో కార్యకలాపాలు జరిగేలా నిర్దిష్టమైన పర్యలు ప్రభుత్వం గైకొనాలి. ఉర్దూ అకాడమీకి మరియు ఉర్దూ బాషాభివృద్ధికి ఎక్కువగా నిధులు సమకూర్చాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అన్ని మండల కేంద్రాలలో ఉర్దూ లైబ్రరరీలను స్థాపించి ముస్లిం మైనారిటీలు పద్మపుకొనే పుస్తకాలను అన్ని లైబ్రరరీలకు సవగయి చెయ్యాలనే మే ద్వారా ప్రభుత్వం విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అన్ని కార్యాలయల్లో మండల స్థాయి నుండి ఉర్దూ భాష తెలిసిన అధికారులని నియమించాలి. అన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయల్లో, బోటీసు సొషల్స్ లో ఉర్దూలో ఇచ్చిన అర్జీలను పరిశీలించి కరస్పాండెన్సు వెనందుకు ఉర్దూ తెలిసిన అధికారులను నియమించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నర్సింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఉర్దూపై ప్రభుత్వం సవతి తల్లి ప్రేమను కనబరుస్తోంది. ఇప్పటికే చాలా సజ్జన్స్ వచ్చాయి.

(అంతరాయం)

నన్ను ఉర్దూలో మాట్లాడమంటే మాట్లాడగలను. నాకు ఉర్దూ వచ్చు. అందరూ అర్థం చెసుకొంటారని నెను తెలుగులో చెపుతున్నాను. ప్రభుత్వం ఉర్దూ నిమిత్తం అనేక పథకాలు ప్రకటిస్తోంది. కానీ వాటిని అమలుచేయడం లేదు. పాడిబానా కం ఉర్దూ భవన్ పెరి ఒక భవనం నిర్మిస్తామని చెప్పారు. నల్గొండ జిల్లాలో ఒక ఉర్దూ భవన్ ఏర్పాటుచేస్తామని చెప్పి రెండు సంవత్సరాల్లోనా అచరణలోకి రావడం లేదు. కన్స్ట్రక్షన్ జరగడం లేదు. మేము సూచించిన స్థలంలో అధికారులు ఒప్పుకోవడం లేదు. జిల్లాలో టి.టి.సి. పార్కర్స్ కొర్సులు రావాలని విజ్ఞప్తి చేశాము. టి.టి.సి. పార్కర్స్ కొర్సులు కావాలని మైనారిటీస్ సెక్రటరీకి ఒక మెమురాండం సమర్పించడం జరిగింది. పార్కర్స్ కొర్సులు ఏర్పాటు చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇంగ్లీష్ మీడియం పాఠశాలల్లో ఉర్దూ సెకండ్ ల్యాంగ్వేజ్ గా పెట్టారు. ధీని విషయమై పూర్తి శ్రద్ధ తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం నోట్స్ చేయలేదు. ఈ సంవత్సరం చేశారు. విద్యార్థులు వచ్చారు. ప్రిన్సిపాల్, నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ ఉన్నారు. కానీ, టీచింగ్ స్టాఫ్ లేదు. మేము ఈ విషయం ఎ.పి. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ వారికి విజ్ఞప్తి చేసినా ఫలితం లేదు. అప్పటి మంత్రి శ్రీ కె.ఇ.ప్రభాకర్ గారిని, మైనారిటీస్ సెక్రటరీని కలిసి రివ్యూబంట్ చేసినా ఎటువంటి పర్యలు గైకొనలేదు. దీనిని బట్టి మాస్ట్రో ఉర్దూ పై ప్రభుత్వానికి ఏపాటి శ్రద్ధ ఉందో తెలుస్తోంది. ఉర్దూని డిగ్రీ కాలేజీల్లో పెట్టారు. దాని గురించి లైబ్రరరీ పుస్తకాల నిమిత్తం బడ్జటు ఇచ్చారు. ఫిబ్రవరీ నెలలో ఆ బడ్జటుని ఫ్లోజ్ చేశారు. లైబ్రరరీ పుస్తకాలు వాడుకోవని పరిస్థితిలో వారు ఉన్నారు. 8 జిల్లాల్లో ఉర్దూని రెండవ భాషగా ప్రకటించారు. నల్గొండ జిల్లాలోని అర్బన్ ఏరియాలో 45 శాతం ఉర్దూ మాట్లాడే వారు ఉన్నారు. ఇటువంటివి

J. 332-24

శ్రీ జి. జి. జి. రెడ్డి :- جناب وزیر اعلیٰ، یہودیہ نے اپنے بیان میں کہا کہ جہاں پر بھی مسلمانوں کی آبادی
انحصار ہے وہاں پر اردو کو دوسری سرکاری زبان کا موقف دیا گیا ہے۔ کریم نگر ضلع میں بھی مسلمانوں کی آبادی انحصار سے
زیادہ ہے۔ میں آپ سے درخواست کرتا ہوں کہ کریم نگر ضلع میں اردو کو دوسری سرکاری زبان کا موقف دیا جائے۔ ابھی
وزیر ٹرانسپورٹ چندرشیکھر صاحب نے کہا کہ آرقی می کے سائن بورڈ پر اردو لکھنے کی اہلیت جاری کی ہے۔ ۱۹۷۰ء میں
جگتیا ل میں کوشش کا افتتاح ہوا تھا، اسوقت بورڈ اردو میں لکھا ہوا تھا۔
شری پی. ر. ک. ساموئی :- آپ کی بھاشنی (جھی لگ رہی ہے)۔

شری ٹی. جی. ر. ڈی. :- ۱۹۷۰ء میں جگتیا ل میں کوشش کا بورڈ اردو میں لکھا ہوا تھا، انگریز حکومت
کے دور میں اس بورڈ کو نکال دیا گیا ہے۔ میں ٹرانسپورٹ منسٹر صاحب سے یہ کہنا چاہتا ہوں کہ جگتیا ل میں کوشش میں اردو
بورڈ نصب کریں۔ وزیر تعلیم نے کہا ہے کہ اسکوٹس ٹیچرس کے ۶۸۸ اردو ٹیچرس کی جائدادوں پر تقررات کیلئے اشتہار دیا گیا تھا
لیکن ۸۸۷ جائدادوں کو پرکھا گیا۔ یہ صحیح نہیں ہے۔ کریم نگر ضلع میں ۲۴ ایس جی بی ٹی، ۲۴ ایس وے اور ۵ پون گریڈ
سکول ہیں، جائدادوں پر تقررات کئے گئے ہیں یہ بات بھی غلط ہے۔ منسٹر صاحب نے کہا کہ پی ایس ای کے تحت کئی لوگوں کے
تقررات ہوئے ہیں لیکن انھیں ایک بھی اردو ٹیچر کا تقرر نہیں ہوا۔ اہلیت کیلئے جوشانات مقرر کئے ہیں اسوجہ سے اردو ٹیچرس
کی جائدادوں پر نہیں ہو رہی ہے۔ میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ اہلیت کیلئے جوشانات مقرر کئے ہیں اسکو فوری ختم
کرنی کی ضرورت ہے۔ کریم نگر میں جونی ٹیچرس کے تقررات ہوئے ہیں انھیں سے ۳۰ ٹیچرس اپنی نوکری چھوڑ دیئے ہیں۔ میں وزیر
تعلیم سے یہ کہنا چاہتا ہوں کہ فوری اہلیت کے جوشانات مقرر کئے ہیں اسکو ختم کر دیں (اور جتنی بھی اردو ٹیچرس کی جائداد میں
خالی ہیں) اپر فوری تقرر کر دیں۔

منسٹر جی. جی. ر. ڈی. :- آپ اچھی طرح اردو بول رہے ہیں۔

شری ٹی. جی. جی. ر. ڈی. :- ریاستی حکومت اردو کو فروغ دینا چاہتی ہے تو فوری اہلیت کیلئے جوشانات
مقرر کئے ہیں اسکو ختم کرتے ہوئے اردو ٹیچرس کی خالی جائدادوں کو پُر کر دیں لہذا کریم نگر ضلع میں بھی اردو کو دوسری
سرکاری زبان کا موقف دیا جائے۔ جی. جی. ر. ڈی. :- آپ نے مجھے تقریر کرنے کا جو موقع دے دیا ہے میں آپ کا شکریہ
ادا کرتا ہوں۔

శ్రీ జె. వెంకటరెడ్డి :- అధ్యక్షా, మా మార్కాపురంలో దాదాపు 15 వేల మంది
ముస్లిం పాపులేషన్ ఉంది. మండల ప్యాస్కాల్స్ రెండు, ఉర్దూ స్కూల్స్ రెండు ఉన్నాయి.
అందులో ఇద్దరు టీచర్స్ పోస్టులు ఖాళీ ఉన్నాయి. వాటిని యింతవరకూ ఫర్మ్ చేయడం లేదు.

అలాగే పాఠశాలా నిర్మించేందుకు 5 లక్షల రూపాయలను యివ్వారు. ఎ.సి. రూఫ్ దాని వల్ల రాదు. ఎలా దానిని కంప్లెట్ చేయాలి? తెలియడం లేదు. కనుక ఆ విషయమై తాము గమనించి అది ఎ.సి. రూఫ్గా కాకుండా ఆర్.సి.సి. రూఫ్గా చేయవలసిందిగా వర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అలాగే పట్టణంలో వున్న 15 ఫేల ముస్లిం పాపులేషన్ కొరకు కావలసిన బరియత్ గౌండుకొరకు కూడా మేము డిమాండు చేస్తున్నాము. ఇటీవలి గమనించి మంత్రిగారు తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పటికే చాలా టైము అయింది. కొంచెం సమయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొనవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇంకా 5 బిల్స్ చేయవలసినవే వున్నాయి. సమయధాన్ మే రఖనా.

6.50 | శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి (రామన్నపేట):- అధ్యక్షా, మా జిల్లాలో ఉర్దూ స్థాయి ఫేక కొంతమంది చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. రామన్నపేటలో ఉపాధ్యాయుల కొరత తీవ్రంగా వున్నది. జిల్లా పరిషత్తులో రిప్రజెంటు చేయడం జరిగింది. రామన్నపేటలో ఉర్దూ ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు భర్తీ చేయలేదు. మూడు మండలాలకు మోతుకూరు కేంద్రంగా ఉన్నది ఇక్కడ అత్యధికంగా ముస్లింలు ఉన్నారు. మోతుకూరులో ఉర్దూ పాఠశాల కావాలని 8వ విడిత జన్మభూమిలో హోం మంత్రిగారు మా నయోజనవర్గంలో పర్యటన చేసినప్పుడు మాకు, వారికి ప్రజలు మెమొరాండం ఇచ్చారు. ఇంతవరకు ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. మోతుకూరులో ప్రాథమిక పాఠశాల పెడితే చాలా ప్రయోజనకరంగా ఉంటుందని మే ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ దేవినేని వెంకటరమణ:- అధ్యక్షా, డి.పి.ఎ.పి. పోగ్రామం క్రింద స్కూలు లెస్ టీల్డింగ్స్, హాబిటేషన్స్ అన్న ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగింది. మైనారిటీస్ ఇన్ స్ట్రూక్షన్స్ మెజారిటీ తీసుకోవడం జరిగింది. ఉర్దూ మీడియం స్కూలుస్ అన్నీ ఓపెన్ చేయడానికి మేము చాలావరకు ఐడెంటిఫై చేశాము. అలాగే డెల్టాలో రాయచోటి, నెరడమెట్ల, కర్నూలు ఇటువంటి చోట్ల ఉన్నటువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్ రెసిడెన్షియల్ లో ఒక్కొక్క కాలేజీలో ముగ్గురు డెల్టా లెక్చరర్లను అప్లాయింట్ చేయడం జరిగింది. డెల్టా కాలేజీలు ఎక్కడైతే ఉన్నాయో ఆ పోస్టులు అన్నిటిని భర్తీ చేయడానికి ప్రతిపాదనలు అన్నీ కూడా పంపించడం జరిగింది. ఉర్దూ మీడియం స్కూలుస్లో ఉర్దూ టీచర్లను మాత్రమే పోస్టు చేయాలని చెప్పారు. మేము ప్రకటించినప్పుడు క్వాలిఫై కానటువంటి ప్రెసెన్ట్ చాలా ఉన్నాయి. ఆ ప్రాబ్లమ్ కూడా సభ్యులు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని తెలియజేస్తున్నాను. ఇంతే కాకుండా ఉర్దూ మీడియం స్కూలుస్లో తెలుగు చెప్పగల టీచర్లను పెట్టమని మదగ్గర రిప్రజెంటేషన్స్ ఉన్నాయి. గాంగు-ఇన్-ఎయిడ్ ఇవ్వడం లేదని అన్నారు. ఉర్దూ స్కూలుస్ అన్నిటికి కూడా గాంగు-ఇన్-ఎయిడ్ ఇస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. వివరాలు కావాలంటే సభ్యులకు పంపించడం జరుగుతుందని మద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. కొందరు ఇంకా డి.ఎస్.సి.లో క్వాలిఫైడ్ వాళ్లను తీసుకోకుండా పెండింగ్లో ఉన్నాయని చెప్పారు. సుప్రీం కోర్టులో జడ్జిమెంట్

తెలంగాణలో ఉంది కాబట్టి ఈ పేషన్లలో ఏరకమైన చర్య తీసుకోవానికి వేలులేవని మీ
రాష్ట్ర గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇది తేగల్గా సంబంధించిన విషయం అనే
మీకు తెలియజేస్తున్నాను. డోర్టు డోర్టు కన్వీషన్లో ప్రశ్నకంగా బాట
చూపుకునే పేర్లలో వారిని ఎవరోలేమిందో గుర్తించి జరుగుతోందని మద్యరాశి తియజేస్తున్నాను.
రాష్ట్రంలో 52 వల చూచి ఎదుకెవనీ వాంఛింతున్నాను. రికార్డులో చేసుకొంటున్నాము.
వాటిలో మొదటిదానికి అవకాశంగా ప్రాధాన్యత ఇచ్చి ఎదుకెవనీ వాలంటరీగా తీసుకోవడం
జరుగుతోంది. ఇంతకుముందు జి. ఓ. ఎం.ఎస్. నెం. 35, ఎదుకెవనీ దివ్యమెంటు, తెది
12 2 97 ఇవ్వడం దరిగింది. స్పెషల్ రికార్డులతో క్రింద 1070 మందిని రికార్డులో చేసు
కోవడం ముగిసినట్లుంటే ఇప్పుడున్న రాష్ట్రంలో 1998 జి.ఎస్. సి క్రింద నోట్స్ చేసి
మళ్ళీ కూడా రికార్డులతో చేసుకొంటున్నామని మద్యరాశి తియజేస్తున్నాము. షేనాన్
అవ్వడం అంతా కూడా మొదటిదాని వేలవకి దివ్యమెంటునుంచి చేస్తున్నామని మద్యరా
శి తియజేస్తున్నాను. నోట్స్ కివనీ కూడా 5/97 లో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ వోల్టం
వేలయిందో సత్వరంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇంతకాకుండా మొదటికు
మనము, మ్యాగ్నిమమ్ ఫిక్స్ నెయిడం జరిగింది. 874 వోల్టంలకు మేము ఎందుకు
కామో కూడా మొదటి ఇవ్వడం. ప్రామాణిక ఇచ్చినట్లుంటే వాళ్ళ అందరినీ కూడా తీసు
కోవడం మూలానా క్యాబిన్ల చేసినట్లుంటే వాళ్ళనుండి కూడా ఎక్కువ మందిని రికార్డులో చేసు
కోవడం జరిగింది. ఈ ప్రాసెస్ అంతా కూడా చేసి అతితక్కువ వేరియంట్లో మేము రికార్డులో
చేసుకోవడం జరుగుతుంది. ఎక్కడైతే తీవ్రమైన తేరని మా ర్యూజి కి వచ్చిందో రాబోయే కొద్ది
లోకలో, తీవ్రమైన భర్తీ చేయడానికి మేము ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా
ఇక్కడ ఇన్వెస్టిగేషన్స్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ 1039 ఉన్నాయి, అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్
133, సెకండరీ 92, మొత్తం 1265 స్కూల్స్ నడుపుతున్నాము. తెలుగు, ఉర్దూ
రెండు కలిపిన స్కూల్స్ ప్రియమర్ 163, అప్పర్ ప్రైమరీ 90, ప్లాస్ట్రీ 118,
మొత్తం 392 ఉన్నాయి. ఎక్స్ ప్లెషన్ ఎన్రోలేమెంట్ క్రింద ఉర్దూ స్కూల్స్ వచ్చేసరికి
అక్కా, 87 వేల మంది విద్యార్థులు చదువుకొంటున్నారు. అలాగే ఎన్రోలేమెంట్ విషయంలో
తెలుగు, ఉర్దూ కలిపి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 65 వేల మంది ఉన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ
మొదటిదాని వేలవకు వచ్చేసరికి స్పెషల్గా సాల్వేషన్లు, నిధానాల్లో కోసం అనేక
లక్షాల్లో చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. మొదటిదాని వేలవ కోసం షాదిఖానా
విద్యానం కావడం మొదటిదాని వేలవ కోసం ఎక్కువ మొత్తంలో డబ్బు కేటాయించడం
జరిగింది. ప్రతి మనసు రెండు కోసం ఒక్కొక్క మనసుకు 25 వేల రూపాయలనుండి లక్ష
రూపాయలవరకు ఇప్పుడేరకు 2 సంవత్సరాలనుంచి రెండు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు
చెల్పడం జరిగింది. మొదటిదానికోసం ఏమి చర్యలు తీసుకోవడం లేదని ఆరోపణ చెశారు
మీ యొక్క ఆరోపణలో ఏమాత్రం వాస్తవం లేదని మద్యరా వారికి తెలియజేస్తున్నాను. మీ
యొక్క అభిప్రాయాలను మేము తీసుకొని వాటి అన్నిటి మీద కూడా తప్పనిసరిగా సత్వర
చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మద్యరా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

డా॥ ఎస్.ఎ. ఖలీల్ ఖాన్:- అధ్యక్షా, డైరెక్టరేటులో 800 బేవరు పోస్టులు భర్తీ చేసేదానికి ప్రపోజర్ ఉంది. దానిపైన జి.ఓ. రావచ్చు. ఎ.సి.డి.పి. కాకుండా మే నొంత డబ్బు ఏమైనా ఇచ్చినట్లయితే ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది. తరువాత ఉర్దూ షుర్దు దావాపుగా 104 ప్రభుత్వం శాంక్షన్ చేసింది.

ڈیڑ کڑا ایس اے۔ خلیل باتاوا:- اردو بھون تعمیر کئے جا رہے ہیں۔ مسلم بچوں کی تعداد تقریباً 7.00
 7.00
 میں پرائمری اسکولس کی صرف 25 فیصد ہوتی ہے۔ اسکے بعد مائٹ اسکول تک 8 فیصد رہ جاتی ہے۔
 اسکی وجہ یہ ہے کہ مسلمانوں میں بھی بہت غریبی ہے۔ وہ اپنے بچوں کو تعلیم حاصل کرنے کیلئے بھیجنا بھی مشکل ہے۔
 جب لڑکے 12 سال کے ہو جاتے ہیں تو انھیں چھوٹے چھوٹے کام کرنے کیلئے بھیج دیا جاتا ہے۔

Hear me. These are the facts. You have to understand the realities. Not only Urdu. Regarding financial allotment this Government has allotted Rs. 13 crores for the Minorities' Finance Corporation. Previously, it was only Rs. 1.20 crores. For many years the allotment was the same. Since three years this has been increased to Rs. 13 crores. Yesterday, our beloved Chief Minister announced additional loaning programme also. Other than this, we are also giving. పెదరికం ఉందంచే కారణం 7.00 ఏమిటి? కొంచెం డబ్బులు చేతిలో పడేసరికి కడుపుకు అన్నం తినే పుస్తకాలు చేతి రా. కిచ్చి బడికి పంపటంలేదు. పొట్ట గురించే ఆలోచిస్తూ వదులు ఎక్కడనుండి వస్తుంది? ఈ ప్రభుత్వం ఫైనాన్సియల్ ఎడ్యుకేషనల్ డెవలప్ మెంట్ గురించీగాక ఓవరాల్ డెవలప్ మెంట్ గురించి ఆలోచిస్తుంది అందుకే 1997లో 3 ఎ.టి.ఎ.లు, 3 పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలు తెరిచాము. మొట్టమొదటిసారిగా ఫైనాన్సియల్ డైరెక్ట్ లోన్స్ ఇస్తున్నాము. రెండు రోజుల క్రితమే ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ప్రకటించారు. పతివృత్తులవారు ముస్లిం మైనారిటీలో చాలా మంది ఉన్నారు వారికి కూడా పనముటు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది.

شرعی محمد ارمان اللہ خان:- منسٹر صاحب نے نوٹ ٹوکر لیئے ہیں گے میں جیف منسٹر صاحب سے درخواست کرتا ہوں کہ اردو کیلئے ایک غلطی و سرٹیری آئی اے ایس آفیسر کو رکھیں تاکہ وہ صرف اردو کی ترقی کیلئے کام کرے۔ دوسری بات یہ ہے کہ ہر منسٹر صاحب کے پاس کم از کم ایک بچی اے جو اردو سے واقف ہو وہ اردو ٹرانسلیٹر کا کام کر لے۔
 ہمارے تمام بیانات، شکایات اور تجاویز جو بھی ہوتے ہیں وہ سب اردو اخبارات میں آتے ہیں۔ منسٹرس کو اردو نہیں آتی اسی لئے ہمارے مسائل جیسے کے ویسے ہی رہ جاتے ہیں۔ اگر کم سے کم ایک ٹرانسلیٹر رکھیں تو وہ اردو سے نلگو

یا انگلش میں ٹرانسلیشن کر کے منسٹر صاحب کی میز پر رکھ سکتا ہے۔ اس لئے میں چیف منسٹر صاحب سے درخواست کرتا ہوں کہ ہر منسٹر صاحب کے پاس ایک ٹرانسلیٹر رکھا جائے۔ ڈائریکٹ کے تحت ٹی ٹی سی منسٹر چیلے ہیں۔ ایک اردو سنٹر ٹریڈ میٹ میں چل رہا ہے۔ ہر منسٹر پہلے چینی گوڑہ جو نیر کا لچ میں چلتا تھا۔ اس منسٹر کو اب ٹریڈ میٹ میں رکھا گیا ہے۔ اولڈ سٹی کے لٹر کے اندر لکھنؤ کو تقریباً ۴۰ کیلو میٹر کا فاصلہ طے کر کے جاتا ہڑتال ہے۔ اس میں بچوں کو کافی مشکلات پیدا ہو رہی ہیں۔ اس تعلق سے میں پہلے بھی اسی الزام میں اس مسئلہ کو اٹھایا تھا کہ ٹریڈ میٹ سے چینی گوڑہ جو نیر کا لچ میں ایک شاح ڈالی جائے کہ اس وقت کے ایکویشن منسٹر کے ای۔ کرٹ نامور تھے۔ انہیں یقین دینے تھے کہ ضرور ایک شاح ڈالی جائیگی لیکن اس تعلق پر عمل آوری نہیں ہوئی۔

శ్రీ దేవినేని వెంకటరమణ:- డిప్టీ వారికి ఇవ్వలేదు, సభ్యులు చెప్పింది పరిశీలిస్తాను. పౌబ్లిక్ ఉన్నాయి. ఫైల్ తెప్పించుకుని పరిశీలించి సభ్యులకు తెలియజేస్తాను.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి (నల్గొండ):- నల్గొండలో ఇస్లామిక్ ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీ వారు ప్రివేట్ ఐ.టి.ఐ. కావాలని కోరారు. కలెక్టర్ గారు గవర్నమెంట్ కు రికమండ్ చేశారు. గవర్నమెంట్ ఐ.టి.ఐ. గరల్స్, బోయ్స్ ఉంది కాబట్టి ఇక్కడ ప్రివేటు యాజమాన్యంలో మరొకటి ఇవ్వమనే వారంటున్నారు. అక్కడ మైనారిటీలు ఉన్నారు, ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ అంతా ఉంది. కలెక్టర్ గారు రికమండ్ చేసిన తరువాత కూడా సరైన కారణం లేకుండా రిజక్ట్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఇస్లామిక్ ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీ వారికి ప్రివేటు ఐ.టి.ఐ. నల్గొండలో ఇవ్వాలని మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ దేవినేని వెంకటరమణ:- తప్పకుండా, నోట్ చేసుకున్నాను, తరువాత చెబుతాను.

Chairman:- Raghava Reddy garu, you move the statutory resolution.

శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి:- హైదరాబాద్ లోని ముఖ్యరాబాద్ కన్స్ట్రక్షన్ యొక్క సెను రివజింటి చేస్తున్నాను. మా నియోజకవర్గానికి సంబంధించి ఒక చిన్న కార్పొరేషన్ ప్రభుత్వం నుండి కావాలి సార్.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, you have requested Raghava Reddy garu to move the resolution. If they feel like that they need not move the resolution.

చైర్మన్:- మీ కార్పొరేషన్ ఏమిటో చెప్పండి.

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
అంశము : రాష్ట్రంలో ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి
గురించి.

25 నవంబరు, 1998.

335

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- ఇందాక ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్ గారు ఒక మాట చెప్పారు. ఉర్దూ భాష గురించి, మైనారిటీల గురించి ఈ ప్రభుత్వం చాలా చేస్తుందని చెప్పారు. ముషరాబద్ నియోజకవర్గం, నా నియోజకవర్గంలో అంజుమన్-తక్రీన్-బిర్మీ అనే ఒక ముస్లిం మైనారిటీ ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్ స్టిట్యూషన్ ఉన్నది. మే ప్రభుత్వం ఒక్క నయాపైసా కూడా వారికి ఇవ్వలేదు, బిల్డింగ్ కూడా వారే కట్టుకున్నారు. అందులో మైనారిటీల కాదు, హిందువులు కూడా చదువుకుంటున్నారు. ఆ బిల్డింగ్ పై మేరు రూ. 60 లక్షల పెనాల్టీ వేశారు. సర్ ఇది అన్యాయం, వేరు బిల్డింగ్ సక్రమంగానే కట్టారు, వేరిపై పెనాల్టీ నేయవద్దని నేను ప్రభుత్వానికి రిప్రజెంటేషన్ వ్రాశాను. సంవత్సరంనుండి ప్రభుత్వం వద్ద ఫైల్ నడుస్తోంది. దయచేసి మైనారిటీ ఇన్ స్టిట్యూషన్లు కాపాడండి. ముస్లిం ఎడ్యుకేషన్ సొస్టేబుల్ కు సహాయం చేయండి గానీ ఇబ్బందులు పెట్టవద్దు.

Chairman:- Raghava Reddy garu, you move the statutory resolution.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి:- ధరల పెరుగుదల మీద ఫార్మ్ డిస్కషన్ ఉంది కదా సార్?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇంకో 304 ఉంది, ధరల పెరుగుదల మీద ఫార్మ్ డిస్కషన్ కూడా ఉంది సార్.

Chairman:- It is posted to tomorrow.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- They have to move the statutory resolution, Sir. If they do not move it also, there is no problem.

(Interruptions)

7.10 | Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, they have to move
రా. | the statutory resolution.

ఫైరెక్స్:- స్పీకర్ గారు రిజల్యూషన్ మీరు మూవ్ చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- స్పీకర్ గారు రిజల్యూషన్ గురించి కాదు సార్ నేను చెప్పేది. ఇంకా 304 ఉన్నది. ఫార్మ్ డిస్కషన్ ఉన్నది.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- This is very uncharitable, Sir. I do not expect. By 4.30 p.m. we were supposed to go in for the Government Bills. The Hon'ble Speaker made a commitment that 304 on Urdu would be allowed.

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
నీటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు 32/1998).

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మా వాదన కూడా వినండి సార్. 304 మధ్యానం కాదు, మధ్యానం కేవలం బిల్లులే తీసుకోవాలని అంటున్నారు. ఒక 304 తీసుకున్నారు. ఇంకొక 304 రైతుల సమస్యల మీద ఉన్నది. ఫార్మ్ డిస్కవన్ థంల మీద ఉన్నది. రెండు రోజుల నుండి వాయిదా పడుతూ వస్తున్నది. ఎప్పుడు తీసుకుంటారో చెప్పమనండి.

ఛైర్మన్:- రెపటికి పోస్ట్ చేశారండీ.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- ఒకటి మాట స్పీకర్ గారు స్పష్టంగా చెప్పారు సార్. ఇప్పటినుండి సెషన్ ఓన్ల ఫార్ బిల్స్. బి.ఎ.సి.లో కూడా స్పష్టంగా చెప్పారు. శాసనసభ శాసనాలు చెయ్యకపోతే శాసనసభకు అర్హం లేదు అధ్యక్షా.

ఛైర్మన్:- రెపటికి పోస్ట్ చేశారు కదా. రిజిస్ట్రేషన్ మూవ్ చేయండి.

చట్టబద్ధ శ్రద్ధానము

1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల నీటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య
(సవరణ) ఆర్డినెన్స్ నిరాకరణ గురించి

Sri Jakka Venkaiah:- Sir, I beg to move:

"That this House disapproves the Andhra Pradesh Farmers' Management of Irrigation Systems (Amendment) Ordinance, 1998 (A.P. Ordinance No. 7 of 1998) promulgated by the Governor on 10th September, 1998."

Chairman:- Statutory Resolution moved.

ప్రభుత్వ బిల్లు

1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల నీటిపారుదల వ్యవస్థల
యాజమాన్య (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు 32/1998)

Sri Tummala Nageswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Farmers' Management of Irrigation Systems (Amendment) Bill, 1998 be taken into consideration."

Chairman:- Motion moved.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాకు తెలియక అడుగుతాను. మంచికి చేసినా, చెడ్డకు చేసినా ఆర్డినెన్స్ రూపంలో గవర్నమెంట్ ఎందుకు తీసుకువచ్చింది. సభ సమావేశంలో లేదు కాబట్టి మేము ఆర్డినెన్స్ తీసుకువచ్చామని చెబుతున్నారు. చట్టసవరణకు ఆర్డినెన్సులు తక్కువ తెచ్చాలని వారి అన్నారు. మరి ఇప్పుడు చట్టం ఆర్డినెన్సుల రాజ్యం నడిపి పద్ధతిలో ఉన్నారు. సెల, రెండు సెల లోపల ఏమీ మునిగిపోయిందని ఆర్డినెన్సు

తీసుకువచ్చారు? ఈ ఆర్డినెన్సీలు తీసుకురావడం ద్వారా ఎందుకు శాసనసభను తోసి
 రాజుంటున్నారు? శాసనసభను కారనీ మే ఇష్టం వచ్చిన పద్ధతిలో రాజ్యం నడపడానికి మేము
 పూర్తిగా వ్యతిరేకులం. ఇది తప్పుడు పద్ధతి. ప్రభుత్వం నిరంకుశ మై చరిలో పోయి పద్ధతి
 తప్ప ఏ మాత్రం ప్రజాస్వామ్యాన్ని గౌరవించే పద్ధతి కాదు. ఆ రోజు శాసనసభకు తీసుకు
 వచ్చినప్పుడే ఈ బిల్లు సమగ్రంగా లేదు, సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపాలని చెప్పాను. అలా సెలెక్ట్
 కమిటీకి పంపకుండా పాస్ చేయించుకున్నారు. రెండు, మూడు మాసాలు గడిచినప్పుడే
 మళ్ళీ అమెండ్మెంట్లతో ఆర్డినెన్సీలు ఇచ్చే పద్ధతి ఎంతవరకు సమంజసం? ఈ ప్రభుత్వం
 ఏమీ నేర్చుకుంటున్నది దీనితో? ఆరేడు ఆర్డినెన్సీలు ఇచ్చారు. అది పద్ధతేనా? మంత్రులు
 ఇక్కడ కూర్చున్నారు. ఆరోజు ఏమీ మాట్లాడారో చెప్పమనండి? అదే మాట చెబితారా,
 ఇంకొక మాట చెబితారా? దయచేసి చెప్పమనండి.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:-- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును గత శాసనసభ సమావేశాలలో
 పెట్టినప్పుడు వర్కింగ్ స్టేజీ వచ్చింది, మనం వచ్చే వేసవి కాలంలో ఈ చట్టాలు పాస్ చేశాం.
 నేటి సంఘాలకు ఎన్నికలు జరిపించడమే కాకుండా కాలవల రివైర్స్ అన్నీ కూడా రైతులతోనే
 చెయించాలన్న ఆలోచనతో ఆరోజు సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపాలన్నా ఒప్పుకోకుండా రైతుల
 అవసరాల దృష్ట్యా, ఈ వ్యవస్థను బాగు చేయాలన్న ఉద్దేశ్యంతో ఆరోజు మీ అందరే
 అనుమతితో ఈ యాక్ట్ ను కమిటీలోకి తీసుకురావడం జరిగింది. దీనిని దేశం
 మొత్తంమొదటిసారిగా ప్రవేశపెట్టాము కాబట్టి రైతులకు ఏమైనా ఇబ్బందులు వచ్చినా త్వరిత
 పరిధిలో సవరించుకోవడానికి వీలు ఉండేవిధంగా చట్టం తీసుకురావడం జరిగింది. రైతుల కోసం
 ఏ సవరణైనా తప్పకుండా చేస్తామని ఆరోజు శాసనసభలో చెప్పడం జరిగింది. ఒక్క స్టేజీ
 గడచిన తరువాత ఆవరణలో వచ్చిన ఇబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకుని, కాస్తవరగా
 రైతులకు, నేటి సంఘాల అధ్యక్షులకు వచ్చిన ఇబ్బందులను అన్వీలించే గమనించి కొన్ని
 చిన్న చిన్న సవరణలు పొందుపరచడం జరిగింది. ఆరోజు రాఘవరెడ్డిగారు చివరకు
 గురించి క్వశ్చన్ చేశారు. కేవలం ఆర్.ఓ.ఆర్. లెకుంజా కొలెక్ట్, ఇంకొకరకంగానో
 పండించుకొనే వారందరికీ ఓట ఉండాలని చెబితే, కేవలం ఆర్.ఓ.ఆర్. ప్రకారమే ఓట
 వాక్కు ఉంటుందని చెప్పాము. ఆరోజు రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పిన సూచనను ఆరోజు తీసుకు
 వచ్చాము. అదేవిధంగా లన్ని సంస్థలకు ఇదేట్లు పెట్టారు, మాకు మాత్రం మూడెక్స్
 పెట్టడం సమంజసం కారనీ ప్రజాప్రతినిధులు, నేటి సంఘాల అధ్యక్షులు అంటారు. ఈ
 రెండు సమస్యలను మేము మీ దగ్గరకు తీసుకువచ్చాము. ఈ గెంటా రైతు సంక్షేమం
 కోసం పేసినవే తప్ప వెరొకటి కాదు. ప్యాకోర్డులో థాంపెక్కు వస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో
 ఆర్డినెన్సీ దేశాన్ని తప్ప ఎవరినీ అలక్ష్యం చేసే ఉద్దేశ్యం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:-- అధ్యక్షా, అలాంటి మేము చెప్పినవి కరెక్టైనవి ఇప్పుడు
 అర్థమయింది. మాటి మాటికి ఆర్డినెన్సీలు తెచ్చేకంటే బిల్లును సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించి
 వుంటే అందరే ఒప్పేసియన్నతో బిల్లు సమగ్రంగా ఉండేది. ఏదీ పడితే అది తొలగిపోతుందో
 చెప్పమన్న చెబుకోవలసిన అవసరం ఎందుకు రావాలి? ఈ ప్రభుత్వం ఆర్డినెన్సీల ద్వారా ప్రభుత్వమేన

ఎందుకు అనిపించుకోవాలి? ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమనే ఎందుకు అనిపించుకోకూడదు? ఐదు సంవత్సరాల క్రింద పట్టించుకున్నారు. అదే ఐదు సంవత్సరాల క్రిందను ఇంకొక నెల తరువాత కాగి పెడతే ఏమయ్యేది? అప్పుడే అది ముగిసి పోయిందా? బిల్లు చేసి ఏడాది కాలంగా అప్పటి ఈ ప్రభుత్వం అగిఫుంటే బాగుండేది. దానిని ఆర్డినెన్సుగా ఎందుకు ఇవ్వ వలసి వచ్చింది? చిన్న చిన్న అధికారాలు కూడా ఇవ్వడానికి ఈ సభ అడ్డం అవుతుందా? ఎందుకు తొందరపడి ఇచ్చారో తెలపమని నేను అడిగింది.

శ్రీ జమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రైతులు కొంతమంది మేము సాగుచేసు కుంటున్నాము, కారులలో పూర్తిగా క్లిటిత లేదు కాబట్టి ఓరు వాక్కు లేనవ కొద్దుకు వెళ్ళారు. వాళ్ళోర్డుకు వస్తుందనే ఉద్దేశంతో రైతుల అవసరాలకోసం ఆర్డినెన్సుకు వెళ్ళాము అప్పు వేరే అవసరం లేదని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

7-20 | శ్రీ బద్రిం బారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు రైతుల గురించి ఏదైతే రాష్ట్రంలోని రైతుల తీరుకువచ్చారో అందుకు మేము వార్షికుత్సాహం మేము అక్షేపిస్తామేమో. ఎప్పుడు ఏ బిల్లు తెచ్చినా మేము వ్యవహాత్మకమైన వర్కలు తీసుకొంటున్నాం అంటారు. కార్మికులకు గానీ, రైతులకు గానీ, ప్రజల సంక్షేమంకోరకు గానీ మీరు బిల్లులు తేవచ్చు, అందుకు మేము వార్షిక్తాం అయితే ఆ సందర్భంలో, మేము ఇచ్చే సూచనలు వినరు అదా? ప్రతిపక్షంలో ఉన్న మేము పది ఏడే చెబుతుంటాం, ఫలానా బిల్లును వెళ్ళి కమిటీకి పంపించండి, ఒక నెలలో, రెండు నెలలో సమగ్రమైన వర్క జరుగుతుందీ, కమిటీ సూచనలమేరకు మంచి బిల్లును మనం ఆమోదించుకొందాం అని మేము అంటే మా మాట వినరు, పది ఏడే పెడతారు. ఏమైనా అంటే మీరు వాక్వే వేయండి అంటారు. అధికారంలో ఉన్న వారికి బలం ఉంటుంది కాబట్టి ఇష్టం వచ్చినట్లు సూచించడం ముగించి కారు, ప్రజాస్వామ్యంలో మే ఇష్టం వచ్చినట్లు వ్యవహరించడానికి వీలులేదు. చీటికి, మాటికి ఆర్డినెన్సులు తేవలసిన అవసరం కూడా లేదు. బిల్లు అసెంబ్లీ ముందు పెడితేనే సమగ్రమైన వర్కకు అవకాశం ఉంటుంది. ఏదో కొంప మునిగిపోయే పరిస్థితి, పుండేనే తప్ప ఆర్డినెన్సులు తేవలసిన అవసరం లేదు. అసెంబ్లీలో బిల్లు ఆమోదించే ముందు వెళ్ళి కమిటీకి పంపితే అక్కడ సమగ్రంగా చర్చించిన తరువాత బిల్లుల్ని ఆమోదించవచ్చు. ఏదీఏమైనా ఆర్డినెన్సులు తేకూడదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సెబాష్టియన్ పిరవరెడ్డి (నర్సపూర్):- అధ్యక్షా, నీటిపారుదల వ్యవస్థలో రైతుల యాజమాన్యానికి సంబంధించిన ఎమెండ్మెంట్ బిల్లును తీసుకువచ్చారు. పట్టంలో కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి కనుక వాటిని పరిష్కరించడానికి ఒరిజినల్ బిల్లుని సవరణ తెచ్చే బిల్లును ప్రోపోజ్చారు. దీనిని మేము బలపరుస్తున్నాం. కమిటీల కాల పరిమితిని 3 సంవత్సరాలనుండి 5 సంవత్సరాలకు పెంచడమే కాక వెరే ఇబ్బందులను పరిష్కరించడానికి కూడా ఈ సవరణ తెచ్చారు. ప్రధానంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పెరువులు, కుంటలు

ఉన్నాయి, వాటి క్రింద లక్షలాది ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంది. గత 20 సంవత్సరాలనుంచీ అనేక పెరుపులకు, కుంటలకు రిపేర్స్ లేక చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉన్నాయి, అదీ మనం గమనించవలసిన అవసరం ఉంది. కాలువలకు కూడా గత 20 సంవత్సరాలుగా రిపేర్ లేక పోవడంవల్ల నీళ్లు వృధాగా పోతున్నాయి; ఒరిజినల్ చట్టాన్ని తెచ్చి తరువాత కాలువల రిపేర్స్ కు ఎకరాకు వంద రూపాయల బొప్పన కేటాయించారు, ఆ ప్రకారం నల్ల వృధా పోకుండా రిపేర్స్ జరుగుతున్నాయి. అదేకాక పెరుపులు, కుంటల రిపేర్స్ చేసేమీగానె, రిపేర్స్ కు గాన, మేరు ఇచ్చే డబ్బులు సరిపోవడం లేదు. ఎందుకంటే పెరుపులు, కుంటల క్రింద లక్షలాది ఎకరాల భూమి సేద్యం అవుతున్నది. ప్లాజెక్ట్ లేని ప్రాంతాలలో, మొత్తం ప్రాంతాలలో సేద్యం చెయడానికి రైతులు పెరుపులు, కుంటల రిపేర్స్ కొరత ఉన్నాయి. పెరుపులు, కుంటల రిపేర్స్ చేసేమీగానె, రిపేర్స్ కు గానె జిల్లాకు 30, 40 లక్షల, 3 కోట్లు కేటాయిస్తున్నారు కానీ ఆ డబ్బు సరిపోవడం లేదు. వాటి క్రింద ఆయకట్టు ఎక్కువగా ఉంది కాబట్టి జిల్లాకు 20, 30 కోట్ల రూపాయల బొప్పన కేటాయిస్తేనే పనులు జరుగుతాయి. కాబట్టి పెరుపులు, కుంటల రిపేర్స్ చేసేమీగానె నిమిత్తం, రిపేర్స్ నిమిత్తం అధికంగా నిధులను కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. మేరు నీటి నిర్వహణ కమిటీలు ఏర్పాటుచేసిన తరువాత కొంతవరకు అభివృద్ధిపై ప్రయోజనం వస్తున్నాం, మేరు డబ్బులు కేటాయించాక రిపేర్స్ జరుగుతున్నాయి, అయితే పనులను వస్తూనే ఉన్నాయి. ఖైరతాబాద్ ఇంకా ఎక్కువ నిధులను కేటాయించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సవరణ బిల్లును ముమ్మ సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాము.

శ్రీ శేతంతెట్టి వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన రైతుల నేటి పారుదల యాజమాన్య సవరణ చట్టాన్ని సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను. ఎందుకంటే మన ప్రజాస్వామ్యంలో, ఏ ఎన్నకల జరిగినా 5 సంవత్సరాలకొకరు జరుగుతున్నాయి, అయితే నేటి వినయోగదారుల సంఘాలకు మాత్రం 3 సంవత్సరాలకు ఒకసారి ఎన్నికలు జరుగుతుంటే ఆ కాల వ్యవధిని ఇప్పుడు 5 సంవత్సరాలకు పెంచడం చాలా సంతోషకరమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. నేటి వినయోగదారుల సంఘాలు దేశంలో, ఎక్కడా లేవు. కానీ మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మాత్రం మన ముఖ్యమంత్రిగాను నవ వినయోగదారుల సంఘాలను ఏర్పాటుచేసి, ఎక్కడైతే కాలువలు, కుంటలు, పెరుపులు, చెక్ డామ్స్ వున్నాయో వాటిని మేరే మరమ్మత్తు చేసుకోండి, మే వోలాలకు నేరుగా వాడానికి మేరే పనులు చేసుకోండి అని అందుకు సర్టిఫైడ్ గా నిధులను మంజూరు చేయడం జరిగింది. గతంలో ఇలాంటి పనులు ఎక్కడా, ఏ ప్రభుత్వం చేయలేదు. కాలువలకు తగిన మరమ్మత్తులు చేసుకోవడం గానీ, గుర్రపు డెక్కలు అకును తీసివేయడానికి గానీ, సిల్ట్ శ్రయడానికి గానీ గతంలో 40 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసినవారు ఏనాడూ ఒక్క రూపాయ కూడా కేటాయించిన పాపం పోలేదు. కానీ ఈనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత అందుకు నిధులు కేటాయించడంతో గత సంవత్సరం, ఈ సంవత్సరం రైతులు బాగా పంటలను పండిస్తున్నారు. ఇక్కడ ఒక 7-30 విషయం మాత్రం వుంది. ఏదీ అయినా కూడా ఒక సంవత్సరం మాత్రం పంట రావడం వంటిది భూకమతందారుల అనుమతి అయితే సభ్యునిగా చేర్చుకుంటామని

రెవెన్యూల చరిగింది. అది పూర్తిగా గౌరవ మంత్రిగారు ఆలోచించవలసిందిగా కోరుచున్నాను. యాజమాన్యం కాకుండా ఎవరికీ అందుకు పుంబుందో వారికి హక్కు ఉండాలి తప్ప, కొలు దారులను చేసినట్లయితే సమస్యలు ఉత్పన్నం అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. అందుకు తగిన వర్తక ప్రోత్సాహంలాగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుచున్నాను. ఎందుకంటే, ఇది ఉన్నది కాబట్టి, మాకుమతందారుని యొక్క అనుమతి లేకుండానే సభ్యత్వాన్ని తెలియమ నేయవచ్చు న్నది తెలియవారు. ఆ విషయాన్ని పరిశీలన చేయాలి. కొలుదారుకు కాకుండా, కట్టాదారుకు ఓడనామ్మ కట్టించవలసిందిగా మేధావీ మంత్రిగారిని కోరుచున్నాను. రాబోయే రోజుల్లో కూడా నీటి వినియోగదారుల సంఘాలు వాడుకునేటటువంటి పోలొకొకకు కావలసిన పథకాలు పుంటాయా, వాటి పరిమితులు వెసుకోవడానికి సొమ్ము కెటాయించడానికి ఒక ప్రత్యేక మైన సమస్య జరిపించాలని కోరుచున్నాను. రాబోయే సంవత్సరాలలో నీటి వినియోగదారుల సంఘాలను పరిపుష్టం చేసి, అభివృద్ధి చేయవలసిందిగా గౌరవ మంత్రిగారితో కోరుతూ యీ అవకాశం యిచ్చిన తమరికి వృద్ధయంభార్యక దివ్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. కేవనరెడ్డి (జగిత్యాల):- అధ్యక్షా, యీ నీటి వినియోగదారుల సంఘాల చట్టానికి ఏదీ అయితే సవరణలు చెప్పబడిన జరిగిందో, అవి చూస్తే అదే వినియోగదారుల చట్టాన్ని నేరు కాపీచేస్తే మరి యీ సవరణలు చేపట్టినట్లు, కనిపిస్తున్నది. ప్రభుత్వం ఒకవైపు నీటి వినియోగదారుల సంఘాలపై ఒత్తిడి లేకుండా, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కలిగిండా అని చూపున్నది. వారి స్వతంత్రంగా నిర్ణయాలు తీసుకునే వారి అమలు చేసుకునే విధంగా చట్టాన్ని చూపించినదం జరిగిందని చెప్పినా యిది మేకు తెలియనీవీ కాదు. కానీ ఈనాడు యీ చట్టంలో చెప్పిన సవరణలను చూస్తే ఇది ప్రమాదకరంగా కనిపిస్తున్నది. నేను గౌరవ మంత్రిగారికి సూచించేది ఏమిటంటే, ముఖ్యంగా, సెక్షన్ 41 ఎ. ఎమెండుమెంటు చేసికి అనుగుణంగా ఏదీ అయితే నీటివినియోగదారుల సంఘాల అధ్యక్షుడుగానీ, ప్రభుత్వం గానీ, కమిషన్ కానీ తానేవేసినటువంటి ఉత్తరువులను అమలు చేయకపోయినట్లయితే అటువంటి సంఘాన్ని రద్దుచేయడానికి అధికారం కల్పించబడుతుంది అధ్యక్షా. మీరు ఒకసారి చూడండి: యీ చట్టాన్ని ప్రతిపాదించినపుడు చట్టాన్ని అమలులోకి తెస్తున్నప్పుడు ప్రభుత్వం చెప్పిందే ఏమిటి? యీరోజు చెప్పినట్లు ఏమిటి? మీరు ఒకసారి ఆలోచించండి అధ్యక్షా, ఎందుకంటే, ఏదీ అయితే సంఘాలు ఉన్నాయో, వాటిపై ప్రభుత్వ అధిపత్యాన్ని సూచించుకోవడానికి, ప్రభుత్వం చెప్పుబెతల్లో, వుండడానికి యీ సవరణను చేయడం జరిగింది. చరగా ప్రవర్తించనట్లయితే ఆ సంఘాలను రద్దుచేయడానికే యీ సెక్షన్ 41 ఎ కు సవరణ చెప్పినట్లు ఉంది. ముఖ్యంగా ఉదాహరణకు తెలంగాణా ప్రాంతంలో శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్ట్ ఉంది. ఆ ప్రాజెక్టు క్రింద కెనాల్ మొదటి ప్రాంతంలో వుండే భూమిలో వాటర్ లాకింగు పుంబుంది కాబట్టి, నీరు నిలుస్తుంది కాబట్టి, ఆ భూములను ఇన్వేరియబుల్స్ పెట్టే కన్వేషేషన్ అవకాశం ఉంటుంది. మీరు ఆరుతడి పంటలు వెసుకోండి, అనే అండ్ అప్ సిస్టం ద్వారా నీరు ఇవ్వడం జరుగుతుందని సూచనలు యిచ్చి వాటిని అమలుచేయని పరిస్థితుల్లో మీరు ఆ సంఘాలను రద్దుచేయడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. రెపు ఉత్పన్న మయ్యే ప్రమాదాన్ని మీకు సూచిస్తున్నాను. నీటి వినియోగదారుల సంఘాలకు స్వతంత్ర

ప్రభుత్వ పేర్లు : 1992 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
 నేటిపాదుల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
 పేర్లు : (ఎల్.ఎ. డిల్ల 32/1998).

25 నవంబరు, 1992.

ప్రతిపత్తిని కల్పించి, వాటికి సంబంధించిన నిర్ణయాలు వారే తీసుకునే విధంగా చట్టాలు
 రూపొందించడం జరిగింది. సెక్షన్ 41 ఎ. సవరణ వుందో, యిది అవసరం లేదని మేద్యారా
 మంత్రాగారికి తెలియజేస్తున్నాను. సెక్షన్ 41 బి. కూడా అదే విధంగా వుంది. నేటిపినియోగ
 దారులకు సంబంధించిన రికార్డులను వెరిఫై చేయండి తప్పలేదు. వారపాటు చెసినట్లయితే,
 వర్కలు తీసుకోండి. ఇంతగానీ, ఆ సంఘాలను రద్దుచేసే అధికారం యిచ్చే సవరణలను
 తొలగించాలని కోరుకుంటున్నాను. ముఖ్యమైనది - సెక్షన్ రెడుకు ఎమెండుమెంటు ప్రతి
 పాదించడం జరిగింది. సభ్యత్వానికి యిప్పుడే తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుడు సూచనచేయడం
 జరిగింది. ఇదివరకు చట్టంతో వున్న విధంగా ఎవరికి అయితే ఓనరుషిప్ వుందో వారికి
 మాత్రమే నేటిపినియోగదారుల సంఘాలలో సభ్యత్వాన్ని కల్పించే అవకాశం వుండేది. మేరు
 యిప్పుడు తెచ్చే సవరణవల్ల ఒక సంవత్సరం కాస్తు పేసినట్లుగా 16వ కాలంలో ఎంట్రీ
 చెసినట్లయితే అతనికి సంఘంలో సభ్యత్వం యిచ్చే విధంగా చట్టంలో మార్పు తెచ్చినట్లు
 కనీపిస్తున్నది. మేకు తెలియగలిగి కాదు. సహకార సంఘాలలో కూడా ఎవరు అయితే కాస్తు
 చెసుకుంటున్నరో అటువంటి వారికి మాత్రమే అప్పు ఇస్తున్నాము. అదే విధంగా, ఆ
 అవకాశాన్ని దుర్వినియోగం చేయడం జరుగుతుంది. ఇది, వాస్తవంగా భూమియొక్క సాగు
 చెస్తున్నట్లువంటి వారు కాకుండా నేటి సంఘాలపై ఆధిపత్యం సంపాదించడానికి ఏదైనా సర్వే
 నెంబరుతో అతను కాస్తు చెస్తున్నట్లు వ్యాసుకుని సభ్యత్వం పొంది సంఘాధ్యక్షులుగా
 ఎన్నికై చట్టాన్ని దుర్వినియోగం చేసే అవకాశం వుంది. కాబట్టి, నయచేసి యీ కాస్తు
 చెస్తున్న వారికి సభ్యత్వం కల్పించకూడదు. అది కూడా ఒక సంవత్సరం మాత్రమే
 పెట్టారు. అలా కాకుండా గతంలో ఏవిధంగా వుందో ఓనరుషిప్పు కలిగిన వారికి మాత్రమే
 సభ్యత్వమును కల్పించెట్లు మనం చట్టాన్ని చేయడం జరిగింది. దానినే అమలుచేయండి.
 సెక్షన్ మూడుకు ఎమెండుమెంటు తెస్తున్నారు. 3 సంవత్సరాలనుంచి 5 సంవత్సరాలు
 పెట్టుకుంటున్నాము - సంతోషమే. దానికి ఎవరికి అభ్యంతరం లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

7.40 | ఇవాళ చట్టానికి సవరణ ద్వారా మనం 5 సంవత్సరాలు చెస్తున్నాము.
 రా. ఎవరైనా సంఘ సభ్యుడు కోర్టుకు వెళ్ళితే ఎన్నికలయ్యి మూడు సంవత్సరాలు
 కాలేదు కాబట్టి 5 సంవత్సరాలు చేయడానికి అవకాశం లేదని ప్రశ్నిస్తే కోర్టులో నిలబడి
 విధంగా దానిని సమగ్రంగా పరిశీలించి చట్టాన్ని రూపొందించండి. మేరు మూడు సంవత్స
 రాలనుంచి 5 సంవత్సరాలకు సవరణ చేయబోయే ముందు మేరు ప్రాజెక్టు ఫైర్లనుకు
 ఎన్నికలు నిర్వహిస్తామని చెప్పారు. డిస్ట్రిబ్యూటర్ కమిటీ ఫైర్లనీ ఎన్నికలు జరిగి దాదాపు
 రెండు సంవత్సరాలు కావస్తున్నది. మూడు సంవత్సరాల పదవీ కాలం పెట్టుకుంటే ఆ బిర్డ్
 కూడా అయిపోవడానికి దగ్గరకు వచ్చింది. ఇది స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగా రైతులపై
 ప్రభుత్వానికి కానీ ఎవరికి కానీ అజమాయిషీ లేకుండా వారి నిర్ణయాలు తీసుకునే విధంగా
 మేము దేశంలో ప్రప్రచురంగా అమలుచేస్తామని అంటున్నారు. మేరు సంఘార్థ సాధయిలో

అమలుచేయడానికి ఎందుకు వెనుకంజ వేస్తున్నారు? మేకు నిజంగా చిత్తశుద్ధి ఉన్నట్లయితే ప్రాజెక్టు ఫెర్టిలైజర్ ఎన్నికలు నిర్వహించండి. గౌరవ శ్రీవారిగారు శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు కాలవ ఫెర్టిలైజర్ ఉన్నారని వారు మొన్న వచ్చినప్పుడు సూచనలు చేయడం జరిగింది. శ్రీరాంసాగర్ కానీ, నాగార్జునసాగర్ కానీ ప్రాజెక్టు కమిటీ ఫెర్టిలైజర్ ఎన్నికలు నిర్వహించి నట్లయితే ఆ ప్రాజెక్టు స్వయం ప్రతిపత్తితో సంపూర్ణ స్థాయిలో పనిచేసే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి ఈ ఎన్నికలు వెంటనే నిర్వహించడానికి తగిన చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

ముఖ్యంగా నీటి వినియోగదారుల సంఘాలు ఉత్పాదనతో పని చేస్తున్నాయి. కానీ వారికి సరయిన వోల్టేజీ, ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లేదు. ఆఫ్సర్స్ కానీ ఆనర్ రోయియం కానీ ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకోలేదు. సింగిల్ విండో ఫెర్టిలైజర్ కానీ సర్పంచులు కానీ, ఎం.పి.లు కానీ పూర్తి సమయం ఏ దానికి ఎన్నికకాబడడం జరిగిందో దాని అభివృద్ధి కొరకు పని చేయడం జరిగింది. దయచేసి నీటి వినియోగ సంఘ అధ్యక్షులకు ఆనర్ రోయింగు రింబి ఆఫీసు కార్యాలయం ఏర్పాటు చేయడానికి ఆలోచన చేస్తూ బాగుంటుందని మేధావీ సూచిస్తున్నారు. దీనికి తోడు ఇప్పుడు మండల ప్రజా పరిషత్తులు కానీ, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తులు కానీ ఇరిగేషన్ సంబంధించి చాలా సమస్యలు మనం చర్చించుకోవడం జరిగింది. స్పెషల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ ఉండే ఎం.పి.పి. ప్రెసిడెంట్స్ జడ్.పి.పి.లో సభ్యులు కారు. కానీ ఇంప్రొమెంటేషన్ కోఆర్డినేషన్ బిల్డ్ చేయడానికి వారిని స్పెషల్ ఇన్వెస్టిగేషన్గా పిలుస్తున్నారు. ఎం.పి.పి.లో కూడా జిల్లా ప్రాదేశిక నియోజకవర్గ సభ్యులను కానీ, సింగిల్ విండో అధ్యక్షులను కానీ స్పెషల్ ఇన్వెస్టిగేషన్గా పిలుస్తున్నారు. కాబట్టి నీటి వినియోగ సంఘ అధ్యక్షులను కూడా ఎం.పి.పి.లో కానీ జిల్లా ప్రాదేశిక నియోజకవర్గ సభ్యులను డిస్టిరిబ్యూటర్ కమిటీ అధ్యక్షులను పిలవండి. ఎం.పి.పి. లో నీటివినియోగ సంఘ అధ్యక్షులను పిలవండి. వారిని పిలిచి వారి సూచనలు, సలహాలు తీసుకోండి. ఆ ప్రాంతంలో చెవట్టిన నీటి వినియోగ పనులను మనం వర్తింపడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. దీనికి తోడు ఈ సంవత్సరం ప్రతి ఎకరాకు రూ. 100 లు కేటాయిస్తామని ప్రకటించడం జరిగింది. మా వద్ద మొదటి విడత రూ. 40 లు, రెండవ విడత 40 లు, రూ. 20 లు స్థానికంగా వారి పెట్టుకోవాలని నిర్ణయం చేసారు. మొదటి విడత రూ. 40 లు విడుదల చేయడం జరిగింది. రెండవ విడత రూ. 40 లు విడుదల కాకపోవడం వల్ల చేపట్టిన కాలవ మరమ్మత్తులు మధ్యలో నిలిచిపోయాయి. కాబట్టి ప్రభుత్వం ప్రకటించిన విధంగా ఎకరానికి రూ. 80 లు ఏవయితే విడుదల చేస్తామన్నారో వాటిని విడుదల చేయండి. ఇవాళ నీటి వినియోగ సంఘాలు రైతు సరక్స్ మంకొరకు పాటుపడే విధంగా చర్యలు చేపట్టండి. మేము కూడా సహకరిస్తాము. ఆ విధంగా కాకుండా చట్టాన్ని రూపొందించిన ఉద్దేశ్యాన్ని నేరు కారున్నా. ప్రభుత్వ అధికారాన్ని సంఘాలపైన తీసుకురావడానికి సంఘాలను రద్దుపరిచి డిస్కాల్మి చేసి చట్టంలో మార్పు తెచ్చి ఏదయితే చేస్తున్నారో ఆది చాలా ప్రమాదకర మయినది. నీటి వినియోగ సంఘాల ప్రతిపత్తిని ప్రభుత్వం దెబ్బతీసే విధంగా ప్రభుత్వం యొక్క అధికారాన్ని మాపేటడం కోసం చట్టంలో, మార్పు తెచ్చినట్లుగా కనపడుతోంది.

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
 నేటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
 బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 32/1998).

25 నవంబరు, 1998.

343

Except this amendment to Section 3, the other amendments to Section 2, 41(a) and (b).

ఈ మూడిటిని విశదీకరించుకోండి. ఆర్డినెన్స్ కూడా ఉపసంహరించుకోండి. నిజంగా రైతు సంక్షేమాన్ని కాంక్షించిన వారవుతారు. అలాడు తెలుగుదేశం పార్టీ దేవుడివైన భూమి పై, నీటి పై పన్ను ఏమిటి అన్నారు. గతంలో కాంగ్రెస్ పరిపాలనలో ఎకరాకు రూ. 60 లు నీటి పన్ను వేస్తే మేరు నీటి పన్ను రద్దు చేస్తామన్నారు. 1994 సాధారణ ఎన్నికలలో మేరన్నారు గుర్తు తెచ్చుకోండి.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- జీవన్మరణం గా మారుతూ కూడా మంత్రిగా ఆ షుటింగ్ లో ఉన్నారు. కేవలం నీటి సేవను ఎప్పుడు రద్దు చేయబోదు. భూమి మేద పన్ను తీయాలన్న మాట వాస్తవం. మళ్ళీ ఒకసారి మేరు జ్ఞాపకం చేసుకోండి.

శ్రీ టి. జీవన్మరణం:- మంత్రిగారి గుర్తుకు చెబుతున్నాను. నీటి శిస్తు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ కాలంలో రూ. 60 లు వసూలు చేస్తున్నప్పుడు ప్రభుత్వం అధికంగా భారం వేస్తోందన్నారు. మేకు తెలియనిది కాదు. ఎలక్ట్రిసిటీలో కూడా రూ. 75 లు హార్స్ పవర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వ కాలంలో అమలుచేస్తుంటే రైతుపై అధికంగా భారం మోపుతున్నారని తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారానికి వస్తే రూ. 50 లు హెచ్.పి. వసూలు చేయడం జరుగుతుందని చెప్పారు. ఇవ్వాళ ఏమీ జరుగుతోంది? రూ. 250 లు హెచ్.పి. వసూలు చేయడమే కాకుండా గత మూడున్నర సంవత్సరాలనుంచి రైతాంగానికి యావత్ ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కనీసం ఒక్క విద్యుత్ కనెక్షన్ ఇవ్వకపోవడం అన్నది రైతుపై వ్యతిరేక విధానానికి నిదర్శనం అని పేర్కొంటున్నాను. రైతు సంక్షేమం కొరకు ఏ కార్యక్రమం చేపట్టినా మేము సమర్థిస్తాము. కానీ రైతు వ్యతిరేక విధానం, రైతు పై అధికంగా భారం మోపే ఏ కార్యక్రమం చేపట్టినా కానీ బాధ్యతాయుత ప్రతిపక్షంగా ఎదిరిస్తాము. మేకు తెలియనిది కాదు. ఈనాడు యావత్ ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో రైతు ఆత్మహత్య చేసుకునే పరిస్థితికి దిగజారుతున్న దానికి కారణం ఎవరు? ప్రకృతి వైపరీత్యాలకున్నా ఆత్మ హత్యకు పాల్పడుతున్న రైతాంగాన్ని మేరు చేపడుతున్న వర్గంలో ఏ ఒక్కరినా అమలు చేస్తున్నారా? మేరు గత సంవత్సరం ఆత్మహత్య చేసుకున్న రైతుకు లక్ష రూపాయలు ఎక్స్ గ్రేషియా ఇస్తామన్నారు. మేరు ఎంతమందికి ఇచ్చారు? రైతును అదుకోవడానికి మేరు చేపట్టిన వర్గాలు ఏమిటి? కేవలం ప్రకటనలకు మాత్రమే పరిమితం అవుతోంది కాబట్టి ఈ యావత్ ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతాంగం....

(మైక్ తీసివేయబడినది)

(అంతరాయం)

ఐ విల్ కన్క్యూడ్ సర్. షేక్, ఒక్క నిమిషం అవకాశం ఇవ్వండి.

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
నేటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 32/1998).

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- నేటి సంతకాల మీద కరక్కుగా గౌరవ సభ్యులు గంట
సేపు ఇచ్చిన సూచనలను విన్నాము. మళ్ళీ రైతుల సమస్యల గురించి ఏమిటి? వాటికీ దీని
జీవనరేడ్డి?

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారిని కూర్చోమనండి. నెను మాట్లాడతాను.

శ్రీ బి. జీవనరెడ్డి:- ఐ వేరీ నాట్ డివైయట్. గౌరవ మంత్రిగారు ప్రాజెక్టు
కమిటీకి చెర్కనలను ఎప్పుడు పెట్టబోతున్నారు? నిర్దుష్టంగా చెప్పండి. ప్రాజెక్టు కమిటీ
చెర్కన్ ఎన్నికలను ఎప్పుడు పెట్టబోతున్నారు. దయచేసి ఇప్పుడు ప్రకటించండి.
జి.పి.పి.లో, ఎం.పి.పి.లో స్పెషల్ ఇన్వెస్టిగా వారిని పిలవండి. వారి సేవలను పూర్తిగా
పినియోగించుకునే అవకాశం ఏర్పడుతుంది. దీనితోబాటు ఇంతకుముందు సూచించిన దాని
ప్రకారం ఎమెండ్మెంట్స్ టు, సెక్షన్ 41 ఎ, బి లను విశదీకరించుకోండి. సెక్షన్ 3 చట్ట
పరంగా స్పష్టమైంది. లిగల్గా కోర్టులో స్పాండి అయ్యే విధంగా పర్యవేక్షించండి.

7.50 | శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము కెవలం ఆర్డెనెన్స్ వ్యతిరేకిస్తూ
రా. మాత్రమే మాట్లాడాము. బిల్ పెన మాట్లాడలేదు. బిల్లు మీద కూడా మా
అభిప్రాయాన్ని విన్న తరువాత అటువైపు నుంచి వెళ్ళమనండి. నెను ఎక్కువ సమయం
తీసుకును.

ప్రధానంగా 5 సంవత్సరాల పదవీ కాలం ఉండాలనడంలో ఏమీ తప్పు లేదు. 5
సంవత్సరాలు పెట్టడం తప్పు కాదు. రెండవది ఈ కమిషన్ అధికార సంఘం ఛేస్ చర్యల
పైన కనీసం ఉండడం తప్పు లేదని మా అభిప్రాయం. ఇప్పటికే ఎంతమంది దుర్వినియోగం
చేసినట్లు వారి దృష్టికి వచ్చిందో చెప్పమనండి. నాకు తెలిసినంతవరకు మా దగ్గర మూసే
ప్రాజెక్టు అధ్యక్షునిగా అయ్యి ఆ డబ్బు మంజూరు కాగానే ఆ డబ్బు ఇంత మంజూరు
అయింది లక్షకు పదివేల రూపాయలు ఇచ్చి పైయిండుకోమని ఎ.ఇ.కి అప్పజెప్పారు.
డైరెక్టర్లను కూడా పిలవలేదు. క్షేత్రానం పైయిండు. ఎ.ఇ.కి అప్పజెబితే మేము
సి.ఇ.గారికి కంప్లయింట్ పైయిండుం జరిగింది. వారు వచ్చి చూసిన తరువాత ఏమీ చేశారంటే
ఏ కాలవకు ఆ కాలవ ఎన్నికైన డైరెక్టర్లకు అప్పజెప్పడం జరిగింది. అట్లా దుర్వినియోగం
అయ్యే అవకాశం ఉంది. దీనిపైన యాక్షన్ తీసుకునే పరిస్థితి ఉండాలి. ఏ విధమైన
చట్టం ఉండకాదదు అన్నది కరక్కు కాదు. బిల్లులో ఉన్నది సరయినదెనని నా అభిప్రాయం.
మరొక సందర్భంతో భిన్నాభిప్రాయం ఉంది. అదేమంటే మీరు ఇదివరకు కేవలం పట్టెదారు
మాత్రమే ఉండాలి అన్నారు. ఇప్పుడు పట్టెదారు కాదని అంటే అనుభవంతో ఉన్న వారు అనే
అర్థం వస్తుంది. కనుక ఆ భావాన్నీ కాస్త విస్తీర్ణం పైయిండున్నాము. మొత్తం
మూల మీద ప్రాధమిక వంతునుంచి సగం వరకు కొలుదారుల స్వాధీనంలో ఉంది. వీరిని
మనం ఆర్డెంట్ ల్యాండ్ లార్స్ అంటున్నాము. అలాంటి వారు భూమిని స్వయంగా దున్ను
కోకుండా ఇతరుల వేత దున్నించుకునే వారు అధికంగా ఉన్నారు. భూమి పట్టెదారులు

ప్రభుత్వ బీలు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
 సేవీపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
 బీలు. (ఎల్.ఎ. బీలు 32/1998).

25 నవంబరు, 1998. 345

ఓటు కలిగి ఉండి ఆయన ఇష్టం వచ్చిన వారిని ఎన్నుకుంటారు. అటువంటి సందర్భంలో అసలు కౌలుదారుల హక్కు వోతుంది. మేరు పెట్టిన ఉద్దేశ్యం రైతులు స్వయంగా వేసుకోవాలని వారి పనిని వారి ద్వారానే చేయింబే కమిటీ కావాలని మేరు చెబుతున్నారు. అట్లా కాకుండా మాకు ఎంత వస్తుందో అని చూసేవారు ఎన్నుకోబడే పరిస్థితి వచ్చే అవకాశం ఉంది కనుక పాత సాగుదారులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారు ఓటర్లుగా ఉండినట్లుగా కౌలుదారులకు కూడా హక్కు ఇస్తామని ఇంకా కాస్తా ఆ పదాన్ని విస్తీర్ణంగా పెట్టమని కోరుతున్నాను.

ఇంకో విషయం ఏమంటే ఎక్కడా లేదు ప్రపంచంలో మెము దీసిని పెట్టామని చెప్పారు. ప్రపంచ ద్వారా ఎక్కడ ఉంది? ప్రపంచ బ్యాంక్ ఏ దేశంలో వోయిందో ఆ దేశంలో ఈ సేవీపారుదల కమిటీలు ఉన్నాయి. వారు చెబుతున్నది అయ్యా మేరు, మేరు నడుపుకోండి అంటున్నారు. ఎందుకంటే మనం ఎన్నికల ముందు ఉన్నాము కనుక మేరు కొంత డబ్బు ఇచ్చి బాగా చేయించి ఆ తరువాత మొత్తం నేడే బాధ్యత అన్నప్పుడు అప్పుడు తెలుస్తుంది. ఉదాహరణకు వంద ఎకరాలు ఉన్న చెరువు క్రింద ఎకరానికి రూ. 70 లు ఇవ్వనా రూ. 7 వేలు పస్తాయి. రూ. 100 లు ఇవ్వనా రూ. 10 వేలు పస్తాయి.

(గౌ|| ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

ఈ ఏడు వేల రూపాయలు మెయిన్ టెనెన్స్ కు సరిపోదు కనుక రైతుల పేరుకొండి అన్న అర్థం ఉంది. ఆ అర్థం లేదని అనుకుంటే పొరపాటు. భవష్యత్తులో సమస్యగా రావడానికి అవకాశం ఉంది.

అలాగే నాగార్జునసాగర్ ఉంది. నాగార్జునసాగర్ క్రింద మొత్తం 13 లక్షల ఎకరాలు సాగు అవుతోంది. 13x200 = 26 కోట్ల రూపాయలు వసూలు అవుతుంది. కానీ ఆ కాలవ మేది ఉన్న స్థాఫీత మెయిన్ టెనెన్స్ సరిపోదు. అందుకనే ప్రతి సంవత్సరం ఎదురు ఇస్తేనే అది కుదురుతుంది. కనుక ఈ భారం అంతా వారి నెత్తిన పేసి అదనంగా వస్తులు వేసుకోమని చెప్పి ఏమయినా వేసుకోండి అని అర్థం దీని వెనుక ఉంది. కాకపోతే ఇవ్వాళ తెలియకపోవచ్చు. వీడియోనా కనపడకున్నా తడియినా తనంతలాను కనపడ తాదాని ఇది రెపు పొద్దున ఈ భారం వారి నెత్తికి పస్తుంది. అప్పుడు మాత్రం కాక పుట్టి ఈ సంఘం పుట్టి అనే స్థితికి వచ్చినా రావచ్చు. అందుకని ఆ అవకాశం కూడ ఉంది. రాబట్టి దయచేసి ప్రధానంగా వారిని కోరుతున్నాను. ఎవరైతే కౌలుదారుల ఉన్నారో వారిని కూడా ఏర్పాటు చేయండి. ఏమయినా మీ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు కమిషనరీగారి దృష్టికి వస్తే చివర తీసుకోవచ్చు. ఎదయినా చెయ్యవచ్చు. నోటిసు ఇవ్వవచ్చు అన్నారు. కానీ దానికి ఒక రైం లేమిట్ చెబుతుంది. మీ దృష్టికి వచ్చిన సమస్యను నెల లోపల పరిష్కరించుకొవాలి. మనో, చెడో వరక తీసుకునే విధంగా ఉండాలి. ఒక ఏడాది వేసే అధికార పక్షం అయితే ఒక రకంగా, మరో పక్షం అయితే మరో రకంగా వ్యవహరింపే అవకాశం ఫైకపోలేదు.

కాబట్టి అలాంటి పనులకు మనం డెడ్ లైన్ పెట్టి ఈ డెడ్ లైన్ లోపల సరిష్కరించినట్లయితే బాగుంటుంది. ఈ బిల్లును 5 మేరకు సవరణచేస్తే మేము బలపరుస్తాము.

శ్రీ బద్రి బాబ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము ఆర్డినెన్స్ మీద మాట్లాడాము కానీ బీచ్ మీద మాట్లాడలేదు. మమ్ములను కూడా మా అభిప్రాయం చెప్పనివ్వండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఆర్డినెన్స్ మీద మాట్లాడారు కదా. తరువాత ఇస్తాను కూర్చోండి.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నీటి వినియోగదారుల సంఘాల చట్టానికి స్వల్ప మార్పులు తీసుకువచ్చారు. దీనిలో అభ్యంతరం చెప్పవలసింది కానీ, ఇబ్బంది పెట్టవలసింది కానీ ఏమీ లేదు. మనస్ఫూర్తిగా సవరణను బలపరుస్తూ ఉన్నాను. కారణం ఏమంటే నీటి వినియోగదారుల సంఘాల ఎన్నికలు రాజకీయాలకు అతంగా జరిగాయి. ఇందులో రాజకీయ పార్టీలు తమ రైతులే వారి సంఘ ప్రాధాన్యతలను ఎన్నుకున్నారు. ఎన్నికైన తరువాత మూడు సంవత్సరాల పదవీ కాలాన్ని 5 సంవత్సరాలకు పెంచుచూ ఒక మార్పును తీసుకువస్తున్నారు. మూడు నుంచి అయిదుకు పోయేవిప్పుడు వారి పదవీ కాలం పెంచినప్పుడు వారి మీద కొంత షేక్ ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. అంతేకాకుండా వారికి ఆర్థికపరమైన లావాదేవీలు మానే అవకాశం కూడా చట్టంలో పొందుపరచారు. షేక్ పెట్టే ఉంది. గవర్నమెంట్ డబ్బు రిలేట్ చేస్తుంది. నీటి వినియోగదారుల సంఘాలకే చెరువుల మీద వచ్చే ఆదాయం వారి ఆధీనంలో పెడుతున్నాము. వారి మీద ఈ మాత్రం నిబంధనలు లేకపోతే వారి పైన పర్యవేక్షణ లేకపోతే ఇబ్బందులు వస్తాయి. వాటిని లొంగించవలసిన అవసరం ఉంది. అధికారం ఉండవలసిందే. అలాగే నీటి వినియోగదారుల సంఘం ఎన్నికలు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు చట్టాలు తెచ్చినప్పుడు, ఈ సభలో చాలా అనుమానాలు వ్యక్తం చేశారు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికలు జరిగితే రూ. 50 వెలు ప్రభుత్వం ఇస్తుంది అంటే ఎవరు నమ్మలేదు. వాస్తవంగా అక్కడ నుంచి ఈ డబ్బు వస్తుంది అనుకున్నారు. ఆ డబ్బు వచ్చింది. ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయిన సంఘాలకు డబ్బు వచ్చింది. ఎక్కడైతే వోట్ చేసిన వోట్ కూడా వారి పర్యవేక్షణలో రూ. 30 వెలు అడ్వాన్స్ గాంటే క్రింద ప్రభుత్వం రిలేట్ చేసింది. వారి పర్యవేక్షణలో పనులు జరుగుతూ వచ్చాయి. అందుకని ఈ సంఘాలకు రైతుల పరంగా రికార్డ్ ఉన్నప్పుడు స్వల్పంగా సమయం ఇచ్చి వారు ఒకవేళ దుర్వినియోగం చేస్తే, ఇంజనీర్స్ లోపం ఉంటే, చేయవలసిన పనులు నిర్వహించలేకపోతే ఈ మాత్రం కమిటీలమైన చర్యలు తీసుకోకపోతే ఈ చట్టం దుర్వినియోగం అయ్యే అవకాశం ఉంది. మూడు నుంచి 5 సంవత్సరాలకు చేస్తే కొర్టు నుంచి పెద్దగా అభ్యంతరాలు ఉండవు. ఇదీవరకు కో ఆపరేటివ్ చట్టంలో, చాతాము. మూడు నుంచి 5కు పెంచినా, 5 నుంచి మూడు సంవత్సరాలకు తగ్గించినా ప్రభుత్వానికి పవర్ ఉందని లీగల్ స్టూడిన్స్ లో చెప్పారు. చాలా సందర్భాలలో, కొర్టులో కూడా చెప్పగలిగారు. అందుకని వీటిని అభ్యంతరం పెట్టవలసిన అవసరం కానీ అటువైపు ఉపహించిన బయంకరమైన వాతావరణం కానీ లేదు.

ప్రభుత్వ బీలు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
నేటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
బీలు. (ఎల్.ఎ. బీలు 32/1998).

25 నవంబరు, 1998. 347

వీణవాత్సక్యమైన చట్టం దీనికి స్వల్పంగా పరిపాలనాపరంగా, అనుభవపూర్వకంగా తెలుసుకున్న వాటిని దృష్ట్యా పెట్టుకొని మార్పులు, చేర్పులు చెసుకోవడం సహజం. దీనిని అభ్యంతర పెట్టవలసిన అవసరం లేదు.

అదే వధంగా ఇప్పుడు ఏ ఏర్య యుక్తులైన రజనయిత్ర ఆచార్యునితో బహుళసే కండ్లపనే ఉంది రాజకీయ సమస్య ఉత్పన్నం కాదు. రాజకీయాలకు అతీతంగా ఉంది కనుక దీనిని అభ్యంతర పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. కనుక దీనిని మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీమతి ఎ. సీతాదేవి:- ఆధ్యక్షా, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. ఈ చట్టం జీనుకువచ్చినప్పుడు ముఖ్యమైన అంశం ఏమంటే పెద్ద వ్యాజ్యాల ఆయకట్ సిద్ధీకరించారు ఆయకట్ సిద్ధీకరించే సక్రమంగా నేడు అందంవాలని, సకాలంలో ఏ పంట కాలంలో వెన్నె అధిక దిగుబడి వస్తుందో ఆ విధంగా చెయాలని, నేళ్లు తక్కువ మొత్తంలో ఉపయోగించే ఎక్కువ పంట ఉండించుకోవాలని ఉద్దేశ్యంతో ఈ చట్టం పెట్టబడింది. ఈ రోజు ఇన్నీ సంవత్సరాలయినా కూడా నాగార్జునసాగర్ కానీ, శ్రీరాంసాగర్ 8.00 కానీ ఏ ప్రాజెక్టులో కూడా ఆయకట్ సిద్ధీకరించబడలేదు. తియిల్ ఎండీకి ఇంత రోజు వరకూ చాలామందికి నేరురాని పరిస్థితి ఏర్పడింది. అలాంటి పరిస్థితుల్లో ఇదే తీసుకురావడం జరిగింది. దానివల్ల చాలా మంది ఉపయోగం జరుగుతుందనే భావిస్తున్నాను. అన్నీ చోట్లా సంఘాలద్వారా అనేక కార్యక్రమాలు చేస్తే, అన్నీ జిల్లాల్లోనూ ప్రత్యేకంగా టియిల్ ఎండీ వారికి ఇదొక మంచి అవకాశం. ఆయకట్టు సిద్ధీకరించుకోవడానికి ఈ యాక్ట్ ఎంతో ఉపకరిస్తుంది. కానీ దీనితో కొన్ని లోపాలు ఉన్నాయి. సవరణ తీసుకొని వచ్చినప్పుడు ముఖ్యంగా ఇందులో ఒకటి పొందుపరచలేదని చెబుతున్నాను. రైతువారే కాలువలు, జమీందారీ కాలువలు అంటాము. ఈ కాలువలు ఏవయితే ఇరిగేషన్ ఆయకట్టులో పేర్కొనబడలేదో అవన్నీంటినీ చేర్చి ఈ యాక్ట్ కిందకు జీనుకువచ్చి వాటి మరమ్మత్తు చేసుకోవాలి. ఈనాడు కాలువలు ఎక్కువ తగ్గవ్వనంత దిగువన తగ్గవ్వడం లేదు. దిగువన కూడా తగ్గవ్వాలి. డ్రైనేజీ విషయంలో కూడా డెల్టా ప్రాంతాల్లోకి వచ్చేసరికి తీరని అన్యాయం జరిగింది అని చెప్పకతప్పదు. ఈ యాక్ట్ లో ఏ మాత్రం సరయిన పోలిజీస్ పెట్టలేదని దానివల్ల నష్టపోతున్నామని చెబుతున్నాను. డబ్బు కట్టేది డెల్టా ప్రాంత వాసులనే చెప్పక తప్పదు. డ్రైనేజీ సెక్టార్ కూడా గత సంవత్సరంలో కట్టాము. ఎక్కడయితే ఎక్కువ నీదులు ఖర్చు పెట్టాలో అక్కడ పెట్టడం లేదు, దానివల్ల తీవ్రంగా నష్టానికి గురయ్యేది తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు, గుంటూరు, కృష్ణా డెల్టాలే అని చెప్పకతప్పదు. కాబట్టి ఇందులో మార్పులు తీసుకురావాలి. ఇరిగేషన్ లెక్కలో లేని ఆయకట్టుని అంతా సిద్ధీకరించాలి. ఆ పంట బోధలు, జమీందారీ కాలువలు అన్నీంటినీ తీసుకువచ్చి మరమ్మత్తులు చేయడానికి అవకాశం కల్పించాలి. అలా యాక్ట్ లో జీనుకురావాలి. అమెండ్మెంట్ రావాలి. వస్తుందని అనుకున్నాము, రాలేదు. వీధారిస్తున్నాము. ఈ అంశాలన్నీ బాగా ఉన్నాయి కానీ కొంచెం ఆలోచించి మిగతావి చూసినట్లయితే ఈనాడు కొన్నిచోట్ల ఇరిగేషన్ లో కాలువల డబ్బు

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
నీటిపారుదల న్యవస్థల యోజనా (సవరణ)
బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 32, 1998).

వీపరీతంగా వస్తోంది. ఆ డబ్బుని ఏమీ చేసుకోనాలో తెలియని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఇది
అలా చేస్తే పూర్తి మరమత్తులకు అవకాశం ఉంటుందని తెలుపుతూ ఈ బిల్లుని సమర్పిస్తూ
సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- ఈ బిల్లును మా పార్టీ తరపున మేము సమర్పిస్తున్నాము.
కానీ ఆర్డినెన్స్ ని వ్యతిరేకించాము. ఆర్డినెన్స్ ని తీసుకురావడానికి ఈ బిల్లుని సమగ్రంగా
చర్చించండి, సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించలేదని తోటి సభ్యురాలు అన్నారు. వారు అధికార
పార్టీలో ఉన్నారు. కొన్ని లోపాలు ఉన్నాయని కన్నారు. సూచనలు ఇచ్చి అవకాశం సెలెక్ట్
కమిటీకి వెళితేనే వస్తుంది. వారు ఇచ్చిన సూచనలు సహృదయంతో స్వీకరిస్తారని
అశేషున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక్కటే చెప్పారు. ఇల్లు అలకగానే పండుగ కాదని
అన్నారు. ఈ బిల్లు రాగానే రైతులంతా ఒక్కరు కూడా పేదవారు ఉండరు, అందరూ
ధనవంతులుగా తయారవుతారు, కావాలి. పిండి కొద్ది రొట్టె. పిండి ఎంతయితే రొట్టె
అంతే. ప్రభుత్వపరంగా డబ్బు ఇవ్వకపోతే ఈనాడు కాలువల మరమత్తులకి, చెరువులకు
ఎవరు ఇవ్వాలి. ఎంత డబ్బు కలెక్షన్ అవుతుంది. జమీందారి కాలువలు ఎక్కడ ఉన్నాయో
తెలియదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత జమీందారీతనం పోయింది. అది సోదాదేవీగారికి
తెలుసునో, తెలియదో. ఈనాడు భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత సంస్థానాదీశాలు
పోయి, జమీందారీ కాలువలు పోయాయి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- అది కాలువ పేరు.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎన్నికలు అవుతాయి. దానికి
సర్పంచ్ నుండి రాష్ట్రపతి వరకూ ఎన్నికలే. 3 సంవత్సరాలది 5 సంవత్సరాలకు పెంచారు.
దానిని పూర్తిగా సమర్పిస్తున్నాను. రైతుల విషయంలో పట్టాదారుకే ఈ సంఘాల్లో హక్కు
అని చెబుతున్నారు. ఈ సంఘంలో సభ్యుడిగా కొలుదారికి హక్కు లేదు. సొసైటీలో కాలు
దార్లు సభ్యులుగా ఉండరు. చున్నవారు ఈ నీటిపారుదల సంఘాల్లో మెంబర్స్ గా ఎందుకు
ఉండరాదు? ఉండాలని కోరుతున్నాను. ఈ సంఘానికి వచ్చిన డబ్బు సర్వీసియోగపరచుకోవ
డానికి ఒక కమీషనర్ అధిపత్యంలో ఉండాలని అంటున్నాము. ఆ కమీషనర్ ప్రతిపక్షంలో
ఉన్న నీటి సంఘాలకు ప్రభుత్వం దుర్వినియోగపరచుకోకుండా జాగ్రత్త పడాలని అంటున్నాము.
ప్రభుత్వ డబ్బు జాగ్రత్త పడడానికి ఆలోచిస్తున్నాము. కమీషనర్ ని ఉపయోగించుకుంటున్నాము.
అయితే ప్రతిపక్షాల మీద కక్ష సాధింపులు చేయకుండా తగు చర్యలు గైకొనాలి.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- రైతు సంఘాలలో అధికార పార్టీ, ప్రతిపక్ష పార్టీ
అని విభేదాలు లేవు. రైతులదరూ పెట్టుకున్నారు. అధ్యక్షులు అయ్యారు. అందులో
బి.జె.పి., కాంగ్రెస్ పెనిడెంట్ మాకు తెలియదు.

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
సేవపొందల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 32/1998).

"25 నవంబరు, 1998. 349

శ్రీ బద్రిం బాబ్ రెడ్డి:- అది అలా అనుకోవడానికి మాత్రమే. గ్రామ సర్పంచులు పార్టీపరంగానే ఉంటారు. పార్టీలతో సంబంధం ఉంటుంది. పార్టీ ప్రమేయము లేదని అంటున్నారు. అలా ఇయితే సంతోషమే. కక్ష సాధింపు వర్కలు ఉండరాదు. ఈ బిల్లును మా పార్టీ తరపున మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాము.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- వాటర్ యూజర్స్ అసోసియేషన్ ప్రజల భాగస్వామ్యం. ఈ కాలవల మెయినేటినేన్స్ కి ఏదయినా ఉండాలనే అభిప్రాయంతో ఏర్పాటుచేసిన విషయం నేను కేరే వెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఇయితే ఈ నీటి సంచాలు ఎందుకు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి అంటే ప్రపంచ బ్యాంక్ 3,320 కోట్ల రూపాయలు ఇరిగేషన్ మీద ఖర్చు పెట్టాలని నిర్ణయం చేసింది దానితో బాగంగా ఇదివరలో ఈ డిస్ట్రిబ్యూటర్ సిస్టం ప్రాజెక్ట్ కమిటీలు మొత్తం ప్రాజెక్ట్ మెయినేటినేన్స్ కి రూ. 40/- ఉండింది. అందులో రూ. 35/- జీతాలకి, ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ చార్జీస్ కి అయ్యింది. రూ. 5/- ఖర్చు పెట్టే పరిస్థితి ఉండింది. అప్పుడు కాలవ రివేర్స్ కు అవకాశం లేదు. ఈనాడు ఎకరానికి రూ. 100/- ఇవ్వమన్నారు. రూ. 40/- కిందే రెవెన్యూ నుండి మొదటి కమిటీకి ఇస్తారు. రూ. 30/- డిస్ట్రిబ్యూషన్ కమిటీకి, రూ. 20/- ప్రాజెక్ట్ కమిటీకి, రూ. 10/- పంచాయితీకి కిందే రెవెన్యూలోని పనులు చెయడానికి ఉండింది. 40 శాతం పనులు అన్నీ ఎలెక్ట్రీటీ రిప్రజెంటేటివ్స్ కి, ఈ సంచాలకు ఇస్తున్నారు. ఆ విధంగా మిస్యూజ్ అవుతుందనే విషయానికి వోదలమకొలేదు. ఈ 30 శాతం పనులు ఈ డిస్ట్రిబ్యూటర్ కమిటీలకు ఇవ్వ, పనులు కానవే టెండర్స్ పిలిచే ఆలోచన ఉన్నట్లు ఈ నీటి సంచాలు అంటున్నాయి. టెండర్స్ పిలిచే ఉద్దేశ్యంతో ఈ నీటి సంచాలు ఏర్పాటు చేశారు. దానికి భిన్నంగా మాట్లాడి చెప్తున్నారు. వారి డిమాండ్ ని కన్సిడర్ చేసే విషయం నీటి సంచాలకు, ప్రజా సంచాలకు, డిస్ట్రిబ్యూటర్ సంచాలకు ఇన్వాలన్ మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్స్ పెరిమెంట్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ డిస్ట్రిబ్యూట్ లర్స్ సంచాలకు 15 శాతం భాగస్వామ్యం ప్రజలు భరణించాలి. అది కూడా వరల్డ్ బ్యాంక్ వెధించిన కండీషన్స్ అని ఇందులో ఉంద. ఆ కండీషన్స్ ప్రకారం ఏర్పాటు చేసిన సంచాలను చెప్పారు. ఏ దేశంలో వరల్డ్ బ్యాంక్ సహాయం చేస్తుందో, ఆ దేశంలో ఈ వాటర్ యూజర్స్ అసోసియేషన్ ఉంటుంది. ఇంకొక కండీషన్ అంటున్నారు. పంచాయితీకి, రూ. 10/- ఇవ్వలేదని అంటున్నారు ఇప్పమనండి. 2002 సంవత్సరం నాటికి ఈ వాటర్ యూజర్స్ అసోసియేషన్ మెయినేటినేన్స్ కోసం ఏదయితే ఖర్చు చేస్తున్నారో ఈ డబ్బు అంతా ప్రజలవద్ద నుండి రైతులనుండి వసూలు చేయాలనే కండీషన్ తో ఉంది అని అంటున్నారు. ఈ విషయం కార్గిఫై చేయాలని చెబుతున్నాను. మెయినేటినేన్స్ కి సంబంధించి ఒక సూచన చేయదలచాను. సెక్షన్ 3కి అమెండ్మెంట్ తీసుకువస్తున్నారు. I will suggest one thing. You see amendment to Section 3. "A man who has got title and those who have got pass books." వాళ్ళకు కూడా మెంబర్షిప్ అనే పాయింట్ మాట్లాడుతున్నారు. ఇప్పుడు ఏమంటున్నారు అంటే ఎవరే హోసెషన్ తో అయితే ల్యాండ్ ఉంటుందో, ఎవరయితే లీజు హోల్డర్ గా ఉండి అనుభవిస్తున్నారో వారు కూడా మెంబర్ గా కావడానికి హక్కు ఉందంటున్నారు. కాబట్టి

ప్రభుత్వ బీలున్ : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
నీటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
బీలున్. (ఎల్.ఎ. బీలున్ 32/1998).

డ్యూయీ మెంబర్షిప్ వస్తుంది అని స్పెసిఫిక్ గా చెపుతున్నాను. అంటే పట్టాదారుకు మెంబర్ షిప్ వస్తుంది. In sub-section 4 of Section 3 in the principal Act it is like this: "Provided further that any person who is in lawful possession and enjoyment of the land under a water source, on proof of such possession and such enjoyment in a crop year, may claim membership notwithstanding whether he is a recorded land holder or not...." కాబట్టి మెంబర్షిప్ ఇవ్వకూడదు అని దానికి ఎక్కడా లేదు. కాబట్టి ఏమవుతుందంటే, ఎవరయితే ల్యాండ్ లార్డ్ ఉన్నారో వారికి, కాస్తా పేసుకొనే వాడికి మెంబర్షిప్ వస్తుంది. కాబట్టి ఆ విధంగా డ్యూయీ మెంబర్షిప్ ఇచ్చే పరిస్థితి ఉంటే బాగుండదు అని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల ఈ విషయం కూడా ఆలోచించండి అని తమరిద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియచేస్తున్నాను. మీరు ఏదో ఈ పట్టాన్ని విప్లవాత్మకమైన చట్టం అంటున్నారు. ఇటువంటి చట్టం దేశంలోనే రాష్ట్రంలోనూ లేదని అంటున్నారు. బ్రహ్మాండంగా ఉందంటున్నారు. నేను అంటున్నాను - పవర్స్ అన్నీ డిస్టంట్ లైట్ చేయాలని మనం ఏదయితే గతంలో అనుకున్నామో, ఆ అధికారాలన్నీంటేనే ఈరోజు సెంట్రలైజ్ చేసి, ఈ రోజు అధికారాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చేతిలో పెట్టుకోవడం యాంబ్-డెమోక్రాటిక్ పాలన అవుతుంది. మీరు ఏ ఉద్దేశ్యంతో అయితే నీటి సంఘాలు పెట్టారో, అది నెరవేరడం లేదు. ఇందాక రాఫువరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఇప్పుడు జరుగుతున్న విషయం ఒకటి ఉంది. బహుశా అది మీ దృష్టికి రాలేదేమో. ఎవరయితే నీటి సంఘాల పెన్సిడెంట్స్ ఉన్నారో, వారు చెప్పినట్లుగా చాలాచోట్ల పర్సంటేజీ తీసుకొని, బోర్డు తీర్మానాలు లేకుండానే పనులు చేసి, డబ్బు సంపాదించుకొంటున్నారు. దీనిని అయితే ఎక్స్ మినెట్ చేయాలనుకొంటున్నామో అది జరగడం లేదనే విషయం మీకు మనవిచేస్తున్నాను. దీనిమీద ఏలాంటి చర్యలు తీసుకొంటారో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- గౌరవ పెద్దలు రాఫువరెడ్డిగారు, వీరేరెడ్డిగారు, నాగేశ్వరరావుగారు, జీవనరెడ్డిగారు, చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు, సీతాదేవిగారు, బాల్ రెడ్డిగారు, వెంకటరెడ్డిగారు మాట్లాడారు. అందరూ కూడా ఈ యాక్టును ప్రవేశపెట్టినాడు అభినందించారు, ఆ ఉద్దేశ్యంతోనే ఈ అమెండ్మెంట్స్ ను కూడా అభినందించినందుకు అందరికీ ధన్యవాదాలు.

అయితే మీకు గుర్తు ఉండే ఉంటుంది. నీటిపారుదల వ్యవస్థలో ఉన్న అన్ని వ్యవస్థలను వెంకటరెడ్డిగారు చెప్పిన అంజన్ వల్ల అయితేనేమి, మీరో కారణంవల్ల అయితేనేమి, గత 40, 50 సంవత్సరాలుగా బాగు పేసుకోలేకపోయాం. వాటి మెయినేటెన్స్ క్రింద ఇచ్చే మొత్తాలు కేవలం సిబ్బంది జీతభత్యాలకే సరిపోవడంవల్ల చెరువులను, కాలువలను, డ్రైయిన్స్ ను మనం బాగుచేసుకోలేకపోయాం. ప్రాజెక్టుల క్రింద ఉన్న మొత్తం ఆయకట్టుని స్థిరీకరించుకోలేకపోయాం. వీటి మెయినేటెన్స్ లెకపోవడం వల్ల ప్రాజెక్టుల యొక్క ఆయకట్టుని స్థిరీకరించుకోలేకపోయాం. వీటి మెయినేటెన్స్ లెకపోవడంవల్ల

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
నేటివారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరిత)
బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 32/1998).

'25 నవంబరు, 1998.

351

ప్రాజెక్టుల యొక్క ఆయకట్టు తరిగిపోతూ వస్తున్నది. దాదాపు ఒక కోటి 25 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంటే, అది ప్రతి సంవత్సరం తగ్గుతూ వస్తున్నదే తప్ప మెరుగుదల కనబడటం లేదు. దీనికి కారణం కేవలం అధికారులు, బహు తక్కువగా కంట్రాక్టర్లు తమ స్వార్థం కోసం సర్వేక్షణంగా వ్యవహరిస్తున్నందున, రాబోయే కాలంలో ప్రాజెక్టులు తప్ప, ఆయకట్టు మనకు మిగలదు అనే ఉద్దేశ్యంతో తీయకట్టు కాపాడే నీతిత్వం, ప్రాక్టికల్ గా వ్యవసాయం చేసుకొనే వారి యొక్క మనోభావాలకు అనుగుణంగా ఆనాడు ఈ చట్టాన్ని తీసుకొని రావడం జరిగింది. ఆ రోజు బడ్జెట్ సమావేశాల్లో మేధావీరా బిల్ పాస్ చేయించుకున్న తరువాత రైతులకు డబ్బులు ఇవ్వాలనే వెప్టి వరల్డ్ బ్యాంక్ దగ్గరకు వెళ్లాలి తప్ప, వరల్డ్ బ్యాంక్ ఎప్పిన తరువాత నట్టం తయారుచేయలేదు. అయితే ఈనాడు ఎలక్షన్స్ అయిన వెంటనే 40 కోట్ల రూపాయలను యూనానివీస్ గా ఎలక్టు అయిన సంఘాలకు, పోటీలో నెగ్గిన సంఘాలకు 35 వేల రూపాయల చొప్పున అడ్వాన్స్ ఇచ్చాం. ఆ రకంగా ఇప్పిన తరువాత ఎకరానికి 10 రూపాయలను క్షేత్రభత్తాలతో సంబంధం లేని, మొత్తం నీటి సంఘాలకు అప్పజెప్పాం. అవే కాకుండా డిగ్రీలో అయిన పేరువులకు, రాయలసీమ, తెలంగాణ, కోస్తా, ఆంధ్ర ప్రాంతాల్లో మరమ్మతులకు గాను డిల్లకు రెండు, మూడు కోట్ల రూపాయలు చొప్పున మైసూర్ ఇరిగేషన్ క్రింద 48 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చాం. ఈ ఒక్క సంవత్సరంలోనే 200 కోట్ల రూపాయల పై బిల్లుకు కేవలం రైతాంగంతో ఖర్చు పెట్టింపాం. ప్రాజెక్టుల వారీగా ఖర్చు చేసుకొంటూ, ఈ ఒక్క సంవత్సరం నీటి సంఘాల అధ్యక్షులకు చారు వెసిన పనులకు గాను జీవనరెడ్డిగారికి బాగా అర్థం కావాలి ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. క్రింద రెండు లక్షల ఎకరాలను అదనంగా సేద్యంలోకి తీసుకొని వచ్చాం. అన్ని ప్రాజెక్టుల క్రింద వచ్చే మేడియం, మేజర్ ప్రాజెక్టుల క్రింద 5 లక్షల ఎకరాలను ఈ సంవత్సరం ఎక్కువగా సేద్యంలోకి తీసుకొనిరాగలిగాం. వచ్చే సంవత్సరం కూడా ఈ కార్యక్రమాన్ని పకడ్బందీగా చేయించుకోగలిగితే మిగిలిన 5 లక్షల ఎకరాలు సేద్యంలోకి వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఆ విధంగా అతి తక్కువ కాలంలో 10 లక్షల ఎకరాలు ఆయకట్టు క్రింద కొత్తగా పేరే అవకాశం వస్తుంది. దానికోసం ఈ సంవత్సరం 250 కోట్ల రూపాయలనుండి 300 కోట్ల రూపాయల వరకు ఈ నీటి సంఘాలకు ఇవ్వాలని నిర్ణయించాం. రాష్ట్రవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా, మూసీ ప్రాజెక్టు క్రింద, అక్కడక్కడ చూచుకుని వచ్చిన సంఘాలనున్నాయి. నీటి సంఘాల నీధులు దుర్వినయోగం కాకుండా చూడటం కోసం మేము ఆ రోజే బిల్లులో కూడ పెట్టాం. దుర్వినయోగం జరిగినట్లు మే దృష్టికి వస్తే ఆ అధ్యక్షుణ్ణి వెంటనే దింపివేసేందుకు రికార్డ్ మెథడ్ కూడా పెట్టాం. వారిని కూడా మోటివేట్ చేయమని చెప్పాం. ఏ నీటి సంఘం అధ్యక్షుడు అయినా దుర్వినయోగం చేసినట్లు ప్రభుత్వానికి పేర్కొంటు వచ్చినా, ఈ యొక్క చట్టాన్ని ఎవరైనా అమలుపరచని పక్షంలో కమిషనరీ యొక్క ఆదేశాలకు అనుగుణంగా చర్యలు తీసుకొంటాం తప్ప రాజకీయ పరమైనట్లువంటి దురుద్దేశ్యంతోనే లేక అవకాశం కోసమో ఈ ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోదని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 ఆంద్రప్రదేశ్ రైతుల
నేటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 32/1998).

అనాడు బీబీ ప్రవేశపెట్టిన రోజున ప్రాజెక్టు కమిటీలకు ఎన్నికలు పెడతాం అంటే, కాదు, ఈ నేటి సంచలనం కొత్తగా పెట్టుకొంటున్నాం కాబట్టి ఒక సంవత్సరం నేటి సంచలనం, డిస్మిస్యూబరీ కమిటీలు అంటే క్రింది లెవెల్లో పబ్లిషింగ్ అయ్యాక, పెద్దలందరూ కూడా మనకు అనుభవంతోకి వచ్చిన తరువాత క్రింది స్టాఫ్లో స్పెషిలైజ్ అయిన తరువాత ఎలక్షన్స్ పెట్టుకొంటే బాగుంటుందని, అప్పటివరకు వర్క్ అని చెప్పిన తరువాత, గౌరవ సభ్యులు సూచనలను మన్నించి, ప్రాజెక్టు కమిటీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించలేదు. అయితే మనమందరం స్పెషిలైజ్ అయిన ఆయకట్టు అంతా బ్రహ్మాండంగా ఉంది, క్రింది లెవెల్లో అంతా బాగుపడింది. ఇక ప్రాజెక్టులను బాగు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రాజెక్టు కమిటీలకు ఎలక్షన్స్ పెట్టండి అంటే, అదేమంత పెద్ద సమస్య కూడ కాదు. అదీ కూడా ఆలోచిస్తూ. రాఘవరెడ్డిగారు "కొలుదూరు" గురించి చెప్పారు. ఎవరయితే యాక్చువల్గా వాటర్ వాడుకొంటున్నారో, వాళ్లు లాఫుల్ వౌసెషన్ చూపిస్తే, కొలుదూరు అయినా, డిసెంట్ అయినా, ఏ రూపంలో ఉన్నా, ఆ రోజుకి అతను తన పెరుగు కాస్తా చూపించగలిగితే, అక్కడ ఉండేటటువంటి రైతుల్ని భాగస్వామ్యం చేయడానికి కాలసిన లాఫుల్ వౌసెషన్ చూపిస్తే, మెంబర్షిప్ తీసుకోమని చెప్పాలి. ఆ రకంగా రైతాంగానికి, నేళ్లు వాడుకొనే వాళ్లకు ఆ సంచలనం అందుబాటులో ఉంచాలనే ఆలోచనతో ఈ అమెండ్మెంట్ తీసుకొని వచ్చాం.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఏ వాత లెకపోతే, లాఫుల్ వౌసెషన్ ఎట్లా వస్తుంది? మీరు ఏమైన నమోదు చేయించండి. లాఫుల్ వౌసెషన్ వస్తుంది. మీరేమో కొలుదూరును నమోదు చేయరు. కొలు వ్యాసి ఇవ్వరు. కాబట్టి వాస్తవంగా ఎవరయితే భూమి మీద ఉంటారో వారని మెంబర్షిప్ తీసుకోండి. నష్టం, కష్టం వాడింది. ఏ చట్టాన్ని అయినా చట్టబద్ధం చేసుకోవాలి అంటే వాడి తాడు తెగిపోతుంది. అసలు చట్టం లేదు, బద్దం లేదు.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- గతంలో ఆ రకంగా ఉందని ఉద్దేశ్యంతోనే పట్టా ట్రాన్స్ఫర్, లాఫుల్ వౌసెషన్, ఇప్పుడు పహాణీలో కాస్తా, అనుభవంతో ఉన్న రైతులందరినీ ఇందులో మెంబర్షిప్ తీసుకోమని సవరణ తెచ్చాం. దానికి ఇంకా ఏదైనా సూచనలుంటే వాటిని కూడ పరిశీలిస్తాం. వాస్తవంక ఎవరయితే నేటిని వాడుకొంటున్నారో వాళ్లకు నేటి వినయోగదారణ సంచలనం సభ్యులుగా అవకాశం ఇవ్వాలన్నదే ఈ సవరణ యొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యం.

అన్ని సంస్థలకు ఇచ్చినట్లుగానే నేటి వినయోగదారణ సంచలనం పదవ్ కాలాన్నీ మూడు సంవత్సరాలనుండి ఆయిదు సంవత్సరాలకు పెంచుతూ ఈ అమెండ్మెంట్ తీసుకొని వచ్చాం. పెంకటరెడ్డిగారు రెండు రకాలుగా చెప్పారు. అదీకావాలన్నట్టే ప్రభుత్వ గుర్తాదపత్రంతోకి తీసుకొని, నేటి సంచలనం అధ్యక్షులను శిక్షించడానై ఈ అమెండ్మెంట్ తీసుకొనేవచ్చారని జీవన్మర్యాదగా అన్నారు. పెంకటరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ. ఎక్కి చరస్సులొన్నా నేటి

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
 నేటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
 బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 32/1998).

25 నవంబరు, 1998. 353

సంఘాలకు సంపూర్ణమైన హక్కులుండాలి, వారితప్పే కోటాను కోల్పో రూపాయల్లో ఏ
 మాత్రం కూడా ప్రభుత్వ అణమాయిషే ఉండకూడదు, ప్రైవేటీకరణతో ప్రమాదం
 వస్తుందన్నారు...

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- మేరు డిస్ట్రిబ్యూటర్ల కమిటీని రూపాయలు, ప్యాకెట్టు
 కమిటీకి 20 రూపాయలు, క్రింద కమిటీకి 40 రూపాయలు, గ్రామ పంచాయతీలకు 10
 రూపాయలు ఇవ్వాలి. పంచాయతీలకు ఇంతవరకు మేరు డబ్బులేవ్వలేదు. ఈ 30, 20
 రూపాయల్లో కూడా తిండిరుగ్ పిల్లచీ, మళ్ళీ కంట్రాక్టర్లతోనే ప్రియండుకొంటున్నారు. అది
 సరైన పద్ధతేనా? అవునా, కాదా, ఉందా, లేదా, ప్లెజ్జు ఏమీ ప్రియబోతున్నారు?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- వాటర్ యూజర్స్ అసోసియేషన్ క్రింద ఉన్న కాలవ
 లకు, క్రింద స్థాయిలోని అన్ని సంఘాలకు ఇచ్చాం. డిస్ట్రిబ్యూటర్ కమిటీ పరిధిలో ఉన్న
 ఏరియా మొత్తం కూడా డిస్ట్రిబ్యూటర్ కమిటీలే చేసుకోవచ్చు. ప్యాకెట్టు వర్క్స్ కానీ,
 మెయిన్ కెనాల్ కానీ, ప్రెక్సికలేకు సంబంధించిన రిటెజ్మెంట్, ట్రెనింగ్, స్ట్రక్చర్స్ వంటి
 మెజర్ వర్క్స్ ఉంటే మాత్రం టెండర్స్ పిలవాలని చెప్పాం. అంతే తప్ప నేటి సంఘాలకు
 సంబంధించిన ప్రాంతాల్లో తిండిరుగ్ పిలవాలని చెప్పలేదు. ఆ రకంగా ఈ సంవత్సరం పెద్ద
 ఎత్తున డబ్బులు ఖర్చు పెడుతున్నాం కాబట్టి మరందరూ కూడా మీ మీ నియోజకవర్గాల్లో
 జాగ్రత్తగా పనిచేయించుకొని, ప్రతి పైస ఖర్చు పెట్టి విధంగా న్యాయంగా రైతులకు చెందే
 విధంగా వర్యలు తీసుకోమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేటి వినీయోగదారుల చట్టాన్ని తేవడం,
 ఇప్పుడు మళ్ళీ సవరణ ప్రతిపాదించి, దానిని ఇంకా బలపరచడం బాగానే ఉంది. మెమండరం
 బలపరిచాం. ఈనాడు వాటర్ మేనేజ్మెంట్ అనేది ఒక శాస్త్రంగా అభివృద్ధి చెందింది.
 వ్యవసాయ శాఖ వాళ్ళెమో వ్యవసాయానికి సంబంధించి విత్తనాలు ఇతర విషయాలు
 చూస్తారు. అదే విధంగా నేటి వినీమయం గురించి నేటి సంఘాల అధ్యక్షులకు నిరంతరం
 ట్రైనింగ్ ఇవ్వే పద్ధతుల్లో ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ వారి బాధ్యత తీసుకొని ఎన్నికైన ప్రజా
 ప్రతినిధులకు, నేటి సంఘాల నాయకులకు సరైన, సక్రమమైన ట్రైనింగ్ ఇవ్వే
 ఏర్పాట్లను కూడా ప్రభుత్వం ప్రయోచవలసిందిగా సూచన.

శ్రీ బండి పులయ్య (మహబూబాబాద్):- అధ్యక్షా, గ్రామాల్లో ఆవరణలో చూసి
 నపుడు కొన్ని ఇబ్బందులు కూడా వస్తున్నాయి. ఇప్పటికీ కొన్ని ప్రాంతాల్లోకి చెరువుల
 క్రింద పెద్ద, పెద్ద వ్యక్తులే వ్యవసాయం చేసుకొంటూ ఫైర్మన్లు అవుతున్నారు.
 అలాంటప్పుడు పెత్తందార్ ఆధిపత్యం తీరిగి పెరుగుతున్నది. కాబట్టి సాధారణ ఎన్నికల
 మాదిరిగా ఇందులో కూడా రికర్షన్స్ తీసుకొని ప్లస్ బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ
 విధంగా ఎలక్టు అయిన సభ్యులను ఎక్స్-ఆఫీషియో సభ్యులుగా పెట్టండి. బాగుంటుంది.

సోమత్వ నీలుగు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
సేవేపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరింపు)
బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 32/1998).

శ్రీ డి ఎస్. రెడ్డానాయక్:- నీటి సంఘాల అధ్యక్షులుగా ఎన్నికైన ఎంతో మంది అధ్యక్షులు అసలు పనులు చేయకుండానే డబ్బు బాగా పేసుకొంటున్నారు. వాళ్ళు జరుగుతున్నట్ల ఒక్క పేస్ అని కాదు. కాబట్టి దానిని సర్వోధింపదానికి మీరు ఏమైనా చర్యలు తీసుకోవాలి. రెండవది, కొన్ని నీటి సినియోగడార్ల సంఘాలలో షేర్హోల్డర్లకు వ్యతిరేకంగా సభ్యులందరూ శ్రీకారం పేస్తున్నారు. షేర్హోల్డర్ల కూడా వారికి ఏమీ తెలియకుండా పేస్తున్నారు. దానివల్ల డబ్బు ఖర్చు కాకుండా ఉన్నది. కాబట్టి ఇటువంటి సందర్భాలలో సభ్యుల మెచారిటీ తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే దీనికి ఏమైనా ఏమెండమెంట్ తీసుకొస్తే బాగుంటుంది. మూడవది, ముడు సంవత్సరాలనుండి 5 సంవత్సరాలు పేస్తున్నాం అంటున్నారు. నా మనషి ఏమీటంటే, పార్లమెంటుగా మాట్లాడటం లేదు. మొదటి సారి ఎన్నికలు పెట్టినప్పుడు అనుబంధం రెక, ఏబ్బాదారులనే సభ్యులుగా ఉండాలని చెప్పడం జరిగింది. అయితే ఒక్కొక్క పెరువు క్రింద 200, 300 ఎకరాలుంటే, కేవలం 10, 15 మంది హుత్తమే రైతులు సభ్యులుగా ఉండటంతో వారే ఎన్నికల్లో పాల్గొనడం జరిగింది. దానితో న్యాయంగా అక్కడ కాస్తా పేసుకొంటున్న వారు సభ్యులు కాకపోవడంతో ఎన్నికల్లో పాల్గొనలేదు. కాబట్టి ప్రస్తుతం మూడు సంవత్సరాల పీరియడ్ అయిపోయిన తరువాత, రెండు సంవత్సరాలు పెంచితే, అప్పుడు అందరు రైతులు ఎన్నికల్లో పాల్గొనే అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ ఇ. దయాకర్ రావు (వర్ధన్నపేట):- రెడ్డానాయక్ గారు మాట్లాడుతూ నీటి సంఘాల అధ్యక్షులు అవినీతికి పాల్పడుతున్నారని అంటున్నారు. అది తప్పు పద్ధతి. చాలామంది నీటి సంఘాల అధ్యక్షులు ఏ జీతం లేకుండా సేవ చేస్తున్నారు. కాబట్టి వారిని గౌరవించి పని చేయించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అయితే కొన్ని పందల ఎకరాల క్రింద ఇద్దరు, ముగ్గురు రైతులు మాత్రమే ఉన్నారు అని చెప్పారు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఒక్కొక్క పెరువు క్రింద అనేకమంది కబ్బాదారులు కూడా కాస్తా పేస్తున్న వాళ్లు ఉన్నారు. కాబట్టి వారిని కూడా ఇందులో సభ్యులుగా ఎంపిక చేయాలి.

డా॥ ఎం. పెద్దరత్నయ్య:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, వాటర్ యూజర్స్ అనౌసయేషన్స్ వల్ల దాదాపు 10 లక్షల ఎకరాలను ఎక్స్ బ్యాగా సాగులోకి తెచ్చామని చెప్పారు. వాటర్ మేనేజ్మెంట్ గురించి నీటి సంఘాల అధ్యక్షులకే కాకుండా, ఇంజనీర్లకు కూడా సరైన అవగాహన లేదన్నది ప్రతి ఒక్కరికి కూడా తెలిసిన విషయమే. కాబట్టి వాటర్ మేనేజ్మెంట్ గురించి వారికి సరైన పద్ధతిలో ట్రైనింగ్ ఇస్తే ఇంకా ఎంతో ఆయకట్టు సాగులోకి తీసుకొనిరావచ్చు. ఆ విధంగా ఇంటెన్సివ్ గా అలాంటివి, ప్రాక్టికల్ గా ఇంప్లిమెంట్ లోకి తీసుకొనివస్తారని భావిస్తున్నాను. అలాగే "వాలంటరీ" లో జరిపే వర్క్ షాప్స్ కి పేర్లు ఇవ్వాలన్న ఇవ్వాలి. దానిని కూడా కన్సిడరేషన్ లోకి తీసుకోమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రాజేశ్వరరావుగారు, పెద్దరత్నయ్యగారు మాట్లాడుతూ, నీటి సంఘాల అధ్యక్షులకు, కమిటీ మెంబర్స్ కు, రైతులందరికీ కూడా నీటి

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
 నీటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
 బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 32/1998).

25 నవంబరు, 1998. 355

వీనియోగం మీద అవగాహన ఉండాలి అని చెప్పారు. ప్రభుత్వపరంగా చర్యలు తీసుకొంటాం. ప్రాజెక్టువైజ్గా డిస్ట్రిబ్యూటర్ కమిటీల అధ్యక్షులకు, సభ్యులకు ఫస్టునుండి చాలంతారేలోగాని, ఇంకా ఎక్కడైనా గాన దీనికి కావలసిన ఇంజనీర్లను తీసుకొని వచ్చి నీటి వీనియోగం గురించి రైతులకు తెలియచేసే విధంగా శిక్షణను తప్పకుండా ప్రవేశపెట్టి దానిని కూడా కొనసాగిస్తామని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. రెడ్యానాయక్ గారు మాట్లాడుతూ 8.30 పనులు ఎక్కడా జరగలేదని చెప్పారు 10,292 హెక్టార్ యూజిర్స్ అనోసియేషన్లు రా. పెద్దయెత్తున చెపట్టిన పనులను జిల్లాలకు వెళ్లినప్పుడు నేను మాతాను. జిల్లాలో డ్యేయిన్స్ ఈనాడు నీటి సంఘాలు ఉండబట్టి ఒక్క నెలరోజులో తేయగలుగుతున్నారు. అధిక వర్షాలు ఉన్నప్పటికీ, పంటలను ముంపుకు గురికాకుండా కాపాడమంటే ఒక్క నీటి సంఘాలవల్ల తప్ప మరొకరివల్ల కాదు. మేజర్, మీడియమ్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద ఉన్న చివరి భూములకు కూడా నేరు రిలేజ్ చేసిన చూడు రోజులలో నేరందింది. ఈ సంవత్సరం చివరి భూములనుండి నాల్గు వెకారు, గతంలో ఎగువనుండి నాల్గు వేసవారు. అంటే లేట్ హ్యాండ్ లో ఉండే రైతుకు మొట్టమొదటిసారిగా నీరు అందింది. కాలువలలో నీల్ తీస్తుండటంవల్ల మొదట్లో ఉన్న రైతులకు నీరు అలస్యంగా ఇద్దాము. ఈ సంఘాలను అందుబాటులో పెట్టుకుని మిగిలిన అన్ని పనులను పూర్తిచేసి, మిగిలిన గ్యాప్ ఆయకట్టులు కూడా పూర్తిచేయటమే కాకుండా వ్యవస్థను పరిపుష్టం చేసి ఇంకా పకడ్బందీగా నడిపిస్తాము. కావున అందరూ దీనిని ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the House disapproves the Andhra Pradesh Farmers' Management of Irrigation Systems (Amendment) Ordinance, 1998 (A.P. Ordinance No. 7 of 1998) promulgated by the Governor on 10th September, 1998."

(Pause)

The Statutory Resolution was lost.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Andhra Pradesh Farmers' Management of Irrigation Systems (Amendment) Bill, 1998 be taken into consideration).

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

356 25 నవంబరు, 1998-

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల
నేటిపూరుకు ఎలెక్షన్ల యాజమాన్య (సవరణ)
బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 32/1998).

CLAUSES

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses 2 to 8, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

"That the Clauses 2-8, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the Clauses 2 to 8, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri T. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move.

"That the Andhra Pradesh Farmers' Management of Irrigation Systems (Amendment) Bill, 1998 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Farmers' Management of Irrigation System (Amendment) Bill, 1998 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

శ్రీ సిపాచ్ రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం బిల్స్ పాస్ చేయటానికి తప్పకుండా కోఆపరేట్ చేస్తాము. అయితే ఈ కార్యక్రమం అంతా రేపు తీసుకుందాం.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, పొద్దున 9:00 గంటలకు మొదలకుని ఇప్పటి వరకు కూర్చున్నాము. రేపు మిగిలినవి తీసుకోండి.

Mr. Deputy Speaker:- What is your opinion?

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- మనం తొమ్మిది రోజులు దగ్గరదగ్గర కూర్చున్నాము. మన కాన్స్టిట్యూషన్ డ్యూటీ అయిన లెజిస్లేషన్ ను పరికిస్తే ఒక్క బిల్లు మాత్రమే ఇప్పటికి

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998, ఆంధ్రప్రదేశ్
సహకార సంఘముల (మూడవ సవరణ)
బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 31/1998).

23 నవంబరు, 1998.

357

పాస్ చేశాము. ఇలాగే ఉంటే మన విద్యుత్త ధర్మాన్ని కూడా మనం నిర్వహించలేనీ పరిస్థితికి చేరుకుంటాము. It is the primary and Constitutional duty of this august House to legislate. Let us do our duties and justify our discussion.

వట్టిబిడ్డ జీర్జానము

1998, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘముల (సవరణ)

ఆర్డినెన్స్ నిరాకరణ గురించి

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- గృహాగారూ, రిజల్యూషన్ మూవ్ చేయండి.

శ్రీ ఎమ్.ఎ. గృహా:- సర్ ఇంకనుముందే ఈ బిల్లుపై మా మోషన్స్ తెలియ చేశాము. అత్యవసర పరిస్థితులలో తప్పితే ఆర్డినెన్స్ తీసుకురాకూడదు. వానపర్తి జిల్లా బోర్డున్న తరుణంలో గవర్నమెంట్ ఆర్డినెన్స్ తీసుకురావలసిన అవసరం ఏమున్నది? చట్ట మాదిరి ఆర్డినెన్సులు తీసుకురావటం ఏ రకమైన ప్రజాస్వామ్యమో ప్రజాస్వామ్యాన్ని గురించి ఎప్పుడూ మాట్లాడే అశోక్ గజపతిరాజుగారు చెప్పాలి. గవర్నమెంట్ ప్రతిపాదించిన ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ఆర్డినెన్సును ఈ హౌస్ డిస్ అప్రూవ్ చేయాలని ప్రతిపాదిస్తున్నాము.

Sir, I beg to move:

"That this House disapproves the Andhra Pradesh Cooperative Societies (Amendment) Ordinance, 1998 (A.P. Ordinance No. 9 of 1998) promulgated by the Governor on 22nd October, 1998."

Mr. Deputy Speaker:- Resolution moved.

ప్రభుత్వ బిల్లు

1998, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘముల (మూడవ సవరణ)

బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 31/1998)

Dr. Metla Satyanarayana Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Cooperative Societies (Third Amendment) Bill, 1998 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998, ఆంధ్రప్రదేశ్
సహకార సంఘముల (మూడవ సవరణ)
బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 31/1998).

శ్రీ మెట్ల సత్యనారాయణరావు:- అధ్యక్షా, 28.9.96, యాక్ట్ నంబర్ 22/96 ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ యాక్ట్ కు సెక్షన్ 12-ఎ ప్రేరేపించి జరిగింది. ఈ సెక్షన్ 12-ఎ ప్రకారం ఖాయీలాపడిన సంస్థల ఆస్తులు, అప్పులు ఏ ఇతర శ్రేయో సంస్థలకు అయినా బదిలీచేయటానికి అవకాశం ఉన్నది.

శ్రీ పి. రామయ్య:- ఆర్డినెన్స్ తీసుకురావటానికి కారణాలు చెప్పాలి, మీరు యాక్ట్ చెబుతున్నారు.

శ్రీ మెట్ల సత్యనారాయణరావు:- అది కూడా చెబుతాను. అధ్యక్షా, దీనికి ఒక సంవత్సర కాలపరిమితి దాటిపోయింది కాబట్టి మరలా రెండు సంవత్సరాల కాలపరిమితిని ఇవ్వాలని 28.9.96 నుండి 28.9.98 వరకు పొడిగించటం జరిగింది. 28.9.98తో దీని కాలపరిమితి అయిపోతున్నందున, ఇంకా నెరవేర్చవలసిన బాధ్యతలు మరియు కార్యక్రమాలు పూర్తికాలేదు కాబట్టి మరలా రెండు సంవత్సరాలు పొడిగించటానికి ఆర్డినెన్స్ తీసుకురావటం జరిగింది. దానిని బిల్లు రూపేణా ఈ రోజు సభముందు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఈ బిల్లును సభ్యులు పరిశీలించి సమర్పించవలసినదిగా మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియ చెప్పాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ముందు డిస్ అప్రూవల్ రిజల్యూషన్ కేన్సిల్ చేయండి.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, డిస్ అప్రూవల్ రిజల్యూషన్ ముందు డిస్పోజ్ అయిన తరువాత వర్త సాగించండి.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- ఇంతవరకు మన సాంప్రదాయం ఎట్లా నడిపిందంటే చర్చ, రిజల్యూషన్ డిస్పోజ్ చేయటం రెండూ కలిపి తీసుకుంటున్నాము. చర్చ అయిపోయిన తర్వాత ఆమోదంకొరకు రిజల్యూషన్ పై ఓటింగ్ పెట్టడం జరుగుతోంది. రెండూ ప్రక్కప్రక్కనే 8.40 జరుగుతున్నాయి, 20 సంవత్సరాలనుండి నేను చూస్తున్నాను. డిస్కషన్ మాత్రం రా. రెండూ ప్రక్క ప్రక్కనే జరుగుతాయి. అది సాంప్రదాయంగా గత 20 సంవత్సరాల నుండి నేను చూస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వెంకటరెడ్డిగారూ, డిస్కషన్ స్పెషల్ ప్రొసీయర్ గా కానివ్వండి.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- ప్రొసీజర్ ఏమిటంటే, తమ తీర్మానంపై ఇన్ సీస్ట్ డెస్ వారు కాదు. వారు చెప్పిన తరువాత వేరు సెలెంట్ అయిపోతే, ఇన్ సీస్ట్ చేయకపోతే మీరు నార్మల్ ప్రొసీజర్ కు వోవచ్చు. ఇక్కడ ఒక తీర్మానం ఉంది. వాల్వేనా దానిని ఇన్ సీస్ట్ చేయ కుండా వుండాలి. వాక్ లో అది వున్నప్పుడు ఆ తీర్మానాన్ని డిజ్ - అప్రూవ్ చేయండి.

ప్రతిపక్ష బిల్లు : 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్
సభాకార సంఘముల (మూడవ సవరణ)
బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 31/1998).

25 నవంబరు, 1998.

359

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- గృహాంగీకార మూవ్ మేజరు కనుక ఇన్‌సిస్ట్ చేస్తున్నారా లేదా అనేది వారే చెప్పాలి. కానీ గాదె వెంకటరెడ్డిగారు ఇన్‌సిస్ట్ చేస్తున్నారని చెబితే ఎట్లా? మనం కేసులు వాచించము. We are not Vakhils.

Sri Gade Venkat Reddy:- We are not going into the details of these aspects. Previously, also.... డిజ్-అప్రూవల్ రిజల్యూషన్ మూవ్ చేశాము. ప్రొసీజర్ డివైయట్ కావచ్చు. రిజల్యూషన్ అవసరం లేదు, దానిని వెత్తడం చేసుకోమని చెప్పాలి. We are not accepting అనేది చెప్పాలి. Those who are for the motion and those who are against the motion అని చెప్పాలి. That is the procedure. అని మాత్రమే చెప్పాను.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- సర్, ఇప్పుడు మనం ఛార్జర్ ఇరిగేషన్ సిస్టమ్స్ బిల్ చాస్ చేశాము. Just before this. అక్కడ కూడా ఒక స్టామ్యుటరీ రిజల్యూషన్ వచ్చింది. రెండూ కలిపి మనం మాట్లాడాము. గృహాంగీకార మనకు చెప్పాలి, 'నేను ఇన్‌సిస్ట్ చేస్తున్నాను' అని. లెకపోతే ఎవరికి తెలుస్తాయి? ఆయన ఇన్‌సిస్ట్ చెస్తే మీరు ఓటింగ్ పెట్టండి, లెకపోతే తీసివేయండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పుడే మాట్లాడారు వాటర్ యూజర్స్ అసోసియేషన్స్ మీద. రెండూ కలిపి మాట్లాడారు. దానికి రిజల్యూషన్ ఉంది, దీనికి రిజల్యూషన్ ఉంది.

శ్రీ ఎం.ఎ. గృహాంగీకార:- ఇంతకుముందు కూడా మా అభిప్రాయం ముందర చెప్పాము. తరువాత బిల్లు మీద చర్చ జరిగింది. దానిని డిజ్-అప్రూవ్ చేసిన తరువాతనే, మోషన్ నెగెటివ్ చేసిన తరువాత మాత్రమే బిల్ మీద డిస్కషన్‌కు అలొ చేశారు. ఆర్డినెన్స్ రాజ్యానికి మేము ఇన్-ప్రొసీజర్ వ్యతిరేకం. మేము మోషన్ ఇచ్చాము, మీరు దానిని నెగెటివ్ చేయండి, తరువాత ప్రొసీజర్ కావచ్చు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I would like to draw your attention to page 553 of Kaul and Shakhthar. "However, the resolution and the motion for consideration of a Government Bill seeking to replace that ordinance may be discussed together. When this is permitted by the Speaker, the resolution after discussion is put for vote first because if the resolution is adopted it could mean disapproval of the ordinance and the Bill would automatically fall through." Sir, even parliamentary practices are clear. ఈ రోజు కొత్త ప్రాక్టీసెస్ తీసుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు, ఇది భావ్యం కాదని తమద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లు . 1998, ఆంధ్రప్రదేశ్
సహకార సంఘముల (మూడవ సవరణ)
బిల్లు (ఎల్ ఎ. బిల్లు 31/1998).

శ్రీ ఎం.పి. గృహం:- సర్, నేను ఓటింగ్ కు పెన్ చేయడం లేదు. అయితే మీరు మా రిజల్యూషన్ మీద ఎస్, నో అనేసి పోనీడేకండి

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- సర్, నేను ఇప్పుడే పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీసెస్ గురించి చదివి వినీపించాను. ఇంకా మనం అన్ పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీసెస్ కు వోచాలంటే ఎట్లా సర్?

Mr. Deputy Speaker:- Shall I put the clauses to vote?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- It can be done if the Bill is going to be passed without any discussion. డిస్కషన్ కావాలంటే రెండూ కలిపి డిస్కషన్ చేయాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- డిస్కషన్ అలా చేస్తాను, డిస్కషన్ కానివ్వండి. మోషన్ మూవ్ చేసారు కాబట్టి డిస్కస్ చేయండి. డిస్కషన్ అయిన తరువాత రిజల్యూషన్ మీద మాట్లాడదాము.

శ్రీ మెట్టి సత్యనారాయణరావు:- గౌరవ సభ్యులను వారు ఏదైతే రిజల్యూషన్ మూవ్ చేసారో, దానిని విత్ డ్రా చేసుకోమని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను.

Sri M.A. Gafoor:- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to withdraw the Statutory Resolution on the Andhra Pradesh Cooperative Societies (Amendment) Ordinance, 1998 (A.P. Ordinance No. 9 of 1998) promulgated by the Governor on 22nd October, 1998."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to withdraw the Statutory Resolution on the Andhra Pradesh Cooperative Societies (Amendment) Ordinance, 1998 (A.P. Ordinance No. 9 of 1998) promulgated by the Governor on 22nd October, 1998."

(Pause)

The Statutory Resolution was withdrawn.

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998, ఆంధ్రప్రదేశ్
సహకార సంఘముల (మూడవ సవరణ)
బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 31/1998)

25 నవంబరు, 1998.

361

శ్రీ కె సుబ్బరావు:- సర్, ఈ కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ కు సంబంధించిన బిల్లు చాలా చిన్న బిల్లుని చెప్పారు. ఒకే ఒక క్లాజ్ ప్రధానమునది. ఇందులో ఏకే యూనిట్స్ ఇడింటిఫై చేయడానికి, అలాగే లయటిలిజేస్ ట్రాన్స్మిషర్ చేయడానికి మాళ్ళమే ఉచ్చేశించిన బిల్లు ఇది. ఇట్టచికి, గతంలో - నాకు అవగాహన వున్నంతవరకు కూడా కేవలం 6 మాసాల సమయం పుంజినపుడు 2 సంవత్సరాలకు పెంపడం జరిగింది. ఈ చిన్న అంశాల మీద, సంవత్సరాల కాలం తీసుకోవలసిన అవసరం ఏముంది అనేది నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు హైలైట్, లిక్కాలజీ, మార్డర్స్ జెషన్ అని రికరకాలైన పరిస్థితులు వస్తున్నాయి, అటువంటి సందర్భంలో వజీనీ ఇడింటిఫై చేయడానికి సంవత్సరాల తరబడి ఇల్లోపించవలసిన అవసరం ఏముంది అనేది మూడో చది కూడా అలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. దానిని ఇడింటిఫై చేయడంకోసమే అయితే ఇంతవరకు అవసరం లేదు, అని మరొకసారి ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తూ అలోచించమన కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్:- సర్, ఈ బిల్లు మీద, ఇంతకుముందు 2 సంవత్సరాలవాటు కాలాన్ని పొడిగించినపుడు కూడా శాసనసభలో వర్షించాము. రాష్ట్రంలో కోఆపరేటివ్ షుగర్ మిల్స్ కానీ, కోఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ కానీ మూతపడి చిన్నాయి. ఈ మూతపడిన మిల్స్ లో పేలాడిమంగి వర్కర్లు వీధి చాలయ్యారు. అప్పుడు తుప్పు పట్టి వస్తాయి. కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో వున్నాయి కాబట్టి వాటి మీద ప్రభుత్వం ఒక విధాన నిర్ణయం తీసుకోవాలి. వాటి నిర్వాయింపుపై ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోకుండా వాడవ్వొంది. రెండు సంవత్సరాలు పోయి నాలుగు సంవత్సరాలు పైసిందీ 4 సంవత్సరాలు పోయి 40 శాతం వాలు పోసినా ఆశ్చర్యం ఏమీ లేదు. ఇక్కడ సమస్య ఏమీ ఉంటే, తొందరగా నిర్ణయం తీసుకోవాలి. దానివల్ల అసూయ కాపాడబడతాయి. వచ్చే వర్షాలు కాపాడబడతాయి మరి ప్రభుత్వం ఎందుకు నిర్ణయం తీసుకోవడంలేదో అర్థం కావడంలేదు.

శాసనసభ ఎందరి ఈ గిల్ప్ పోస్ తీసుకోవానికి అయితే, యాక్టు చేయడానికి గవర్నమెంట్ ఎందుకు వోయినసారి పాస్ చేసాను, 2 సంవత్సరాలు పోయాయి. మరి ఆ 2 సంవత్సరాలలో what action has been taken by the Government? చేసుకోవడంలేదు. వాయిదాలు వేస్తున్నారు. ఈ కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో వుండే సెల్ యూనిట్స్ పంపు వీటికి అనేది తెలిత తప్ప వర్కర్ల జీవితాలు ఏమీట అనేది లేదు. ఈ కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో అయినా ఇవ్వండి Because you are the principal employer. మీరు ఆ బాధాబుదా వుంది. అక్కడ గుంతకల్లులో వుండే కార్మికులందరూ ఆకలి వాపులు వస్తున్నారు, అత్యవశ్యకం చేసుకుంటున్నారు. ఆ రోజు తెలుగుదేశం నాయకత్వం మొత్తం అక్కడకు వచ్చింది, పెద్ద యాజ్ఞభేషణ సేసారు. వారు అమ్ముకునేవారు. మేము కాపాడే వారమని చెప్పారు. ఈ రోజు వత్ససరికి వచ్చింజుకునే వారు లేదు. తమ కాన్స్టిట్యూయెన్సీ నంద్యాలలో షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వర్కర్స్, స్పిన్నింగ్ మిల్ వర్కర్స్ అత్యవశ్యకం చేసుకునే పరిస్థితి వుంది. ఒక షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వర్కర్ రైలు క్రింద పడి అత్యవశ్యకం చేసుకున్నాడు.

రాష్ట్రంలోని కోపరబేట్ సెక్టార్లో పుండే ఫ్యాక్టరీస్ విషయంలో ప్రభుత్వం దెసపన చేసుకోవడం లేదు. ఏ అభ్యుత్సాహకులు మమ్మల్ని ఇరుకున్నాయి? మీరు బ్యాన్సిపరంతే అయితే కనుక తక్షణమే నిర్ణయం తీసుకోండి. 5 సెలక్షన్ ఇన్స్టాన్స్ సెటిల్ చేయండి. తీసుకుని వర్కర్లకు ఇవ్వవలసింది ఇన్స్టాన్స్ నేను కోరుతున్నాను. ఈ టీలు పాస్ చెస్తాము. సబ్ సెక్టార్స్ అలెన్స్ సంగతి జేల్పండి. వారికి ఇవ్వవలసిన వేతనాలు ఇన్స్టాన్స్ అనే చర్యకి ద్వారా ఈ సభలో పోతే బాగుంటుందే. అప్పుడు వర్కర్లలో ఒక మొరల్ వస్తుంది. తక్షణం ధర్మం ఉంటున్నారా? ఆ విద్యుత్ ధర్మం బిల్స్ పాస్ చేయడానికేనా? గవర్నమెంటుకు విద్యుత్ ధర్మం లేదా? గవర్నమెంటుకు విద్యుత్ కర్తవ్యం ఉంది. కార్మికులను ఆకలి వాటల నుండి కాపాడాలి. ప్రిన్సిపాల్ ఎంప్లాయిర్గా గవర్నమెంటు డ్యూటీలో ఫెయిల్ అవుతున్నది. కేవలం ఈ శాసనసభలో పుండే మెజారిటీన అడ్డం పెట్టుకుని కార్మికులను ఆకలి వాటలకు గురి చేస్తున్నారు. ఈ రకమైన టీలు మరొకసారి రాకుండా తక్షణమే ఆ నిర్ణయం తీసుకుంటామని ఛాన్స్ ఇవ్వాలని పీఠుల్ని నేను కోరుతున్నాను.

8-50 | టే గాదె వెంకటరెడ్డి:- రాష్ట్రంలో 29 కో-ఆపరేటివ్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలోని స్పిన్నింగ్ మిల్లులు అనండి, రైస్ మిల్లులు అనండి, కో-ఆపరేటివ్ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీలనండి. 29లో ఎన్ని లాభాలతోనడుస్తున్నాయి. ఎన్ని సభ్యులతో నడుస్తున్నాయి అనే వివరాలతో పోలమకులేదు. కానీ మూడు నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం సుబ్సిడీ ఇవ్వడం కమిటీ వెళుతుంది. పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్ 39 ఉన్నాయి. ఇవి ఉండాలా, పోవాలా, మనస్థిరంగా? ఇవి ఏ-ఆర్-ఎస్. క్రింద కనీసం వెయ్యాలని కమిటీ నేస్తో, కమిటీ కూడా రిపోర్ట్ ఇవ్వాలనిపించింది. ఈ రిపోర్ట్ మీరు మూసివేయడమా లేదా ఇమ్మడిమా అనేది నిర్ణయం చేసుకోవాలి. దాదాపు 3 సంవత్సరాలు అయింది. అని సిక్తో ఉన్నాయో లేదా చెప్పడానికి మళ్లీ రెండు సంవత్సరాలు అంటే ఎన్నీకలు వస్తాయి. వారు వెయ్యాలనుకున్నది చేస్తో, కార్మికులు వ్యతిరేకులవుతారనే ఆ అభిప్రాయంతో పోస్టపోస్ట్ చేస్తున్నారు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. వేరొక డివిజన్ కండ్లెక్ట్ పెట్టమనండి. ఇవన్నీ ప్రివేటీకరణ చేయాలి. 39 పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్ ఉన్నాయి. 29 కో-ఆపరేటివ్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్-ఉన్నాయో వాటికి కండ్లెక్ట్ పెట్టమనండి. ఈ సంవత్సరం 12 సంస్థలను మీరు మూసివేయాలని నిర్ణయం పెశారు. ఇది జరిగిన విషయం, కాబట్టి ఇది ప్రివేటీకరణ పెయిలన్నది మొదటిది. సిక్ యూనిట్స్ అమ్మడానికి డిలే చేస్తున్నారు. ఇది మంచిది కాదు. అది మంచి యూనిట్ కాదని అనుకుంటే దానిని కోల్డ్ చేయమనండి. పెప్పమనండి, తప్పు లేదు. ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని త్వరగా ప్రకటించే పద్ధతిని అలోచించాలి. తాత్కాలికం దేని ఎవరికో భయపడి ఎన్నికలు వస్తాయని కాలయాపన చేయడం మంచిది కాదు. సుబ్సిడీ ఇవ్వడం కమిటీ నిర్ణయం ఏమయిందో చెప్పమనండి. నిర్ణయం చెప్పవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఎన్నికల లోపల వారి పాలనని చెప్పమనండి.

(అంతరాయం)

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998, ఆంధ్రప్రదేశ్
సహకార సంఘముల (మూడవ సవరణ)
బిల్లు - (ఎల్.ఎ. బిల్లు 51/1998).

25 నవంబరు, 1998.

363

శ్రీ మెట్ట సత్యనారాయణరావు:- గౌరవ సభ్యులు గౌరవీగారు, గాదె వెంకటరెడ్డిగారు. సుబ్బరాజుగారు మాట్లాడారు. తాత్పరం నెయడం, ప్రభుత్వానికి ఇంకొక ఉద్దేశ్యం ఉందనడం అటువంటివి ఏమీలేవు. సహకార మిల్లుల ప్రవైకీకరణపై నీయమించబడిన కె. సుబ్బాహ్మణ్యం, రిటైర్డ్ ఐ.ఎ.ఎస్. ఉన్నత స్థాయి కమిటీ సెప్టెంబరు 1996 లో నివేదికను సమర్పించడం జరిగింది. ఆ నివేదికను క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ ద్వారా క్యాబినెట్ పరిశీలించిన తరువాత....

(అంతరాయం)

అమోదించబడెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార చట్టం ప్రకారంగా....

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- చివరలోకి పోవడం లేదు. సుబ్బాహ్మణ్యం కమిటీ రిపోర్ట్ వచ్చింది. సబ్ కమిటీ నేకారు. క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ ఏమీ రెకమెండ్ చేసిందో తెలియదు. ఈ చెష్యుంట్లో ప్రభుత్వ పాలన ఏమీటో చెప్పమనండి.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, to the limited point which was raised by Gade Venkat Reddy Garu, I would like to submit that the cabinet considered it and constituted another sub-committee. It is taking decisions on an individual basis. ఆ బెసిస్ మీద క్యాబినెట్ రికమెండ్ చెస్తుంది.

శ్రీ మెట్ట సత్యనారాయణరావు:- సుబ్బాహ్మణ్యం కమిటీ నివేదికను సమర్పించింది. ఆ నివేదికన క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీకి సమర్పించి, క్యాబినెట్ కి మెరీట్స్, డిమెరిట్స్ నోట్ పంపించడం జరిగింది. దానిని ఆధారం చేసుకొని ఈ ఖాయా పడిన పరిశీలనలను ప్రివెన్టివ్ జెషన్ బేయదానికి వర్యలు తీసుకోవడం, 1996 లో సంవత్సరకాలం కాలపరిమితిని నిర్ణయించడం జరిగింది. తదనుగుణంగా ప్రభుత్వం ఉత్తర్వు నెం. 12556/97, తేది 13-6-97 ద్వారా సంద్యాల మరియు సెరిసిల్లా నూలు మిల్లులకు ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం జరిగింది. అదీలాబాద్, రాజమండ్రి మరియు నెల్లూరు సహకార నూలు మిల్లుల ప్రివెట్ కరణకు 6-8-97న ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. 11-11-97న జి.ఓ.నెం. 306 ద్వారా అంతర్జాతీయ నూలు మిల్లు ప్రివెట్ కరణకు ఉత్తర్వు జారీ చేయడం జరిగింది. ఇప్పటివరకూ 6 సహకార నూలు మిల్లుల ప్రివెట్ కరణకు ఉత్తర్వులు జారీ చేయగా సహకార నూలు మిల్లుల సమాఖ్య ఈ క్రింది వర్యలు గైకొనబడినది. ఐ.సి.ఐ.సి.ఐ.సి. రిజిస్ట్రారును పైన చెప్పబడిన ఆరు నూలు మిల్లులు అమ్మడానికి సలహాదారుగా 13-6-97న నీయామకము జరిపి బిండరు షెడ్యూలు తయారుచేసి 10-10-97న సంద్యాల మరియు సెరిసిల్లా నూలు మిల్లులకు పత్రికా ప్రకటన బేయబకు నిర్ణయించారు. 20-10-97న పత్రికా ప్రకటన చేసి 11-11-97న 'ఫ్రీ బిడ్' సమావేశం జరిపి 12-11-97న ఉన్నత స్థాయి సంఘ సమావేశంతో పై రెండు మిల్లులకు ముందుగానే రికర్యు ధరను నిర్ణయించి 20-11-97న

సత్వికా ప్రకటన గావించి 15.12.97ను అఖరు తేదీగా నిర్ణయించారు. ఈ తిండరు ప్రకటన ఆధారంగా 15.12.97ను సూచనా సవరణ బిల్లు కొని అఖరు సెక్షన్‌లోకి ఏ 1 క్క తిండరు సమాఖ్యకు పంపిం. గెండు తిండరు

మొదట డిమాండ్ స్టేషన్ - గెండు సంవత్సరాల్లో ఎవరు తిండరు వేయబోతా?

శ్రీ మొదట సమాఖ్యారాయణరావు:- అఖరు బిల్లు నాటికి ఏ 1 క్క తిండరు సమాఖ్యకు రాబట్టా మొదటిసారి మే వేషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలించి నిజర్వీ ధర క్కాబాను ఉపసంహరించి తిండరు తిండరు ప్రకటన చేసింది 7.1.98న అఖరు తేదీగా నిర్ణయించారు. మళ్ళీ తిండరు పిలిచారు. గెండుసారి కూడా 1 క్క తిండరు డిమాండ్ గాబు కాబెదు. తరువాత ప్రైవేటీకరణకు ప్రభుత్వ కృషికి తగిన స్పందనలేని కారణంగా మేలు మీల్లల అమ్మకానికి సేవ్ ప్రమోషన్ సమావేశాలు వివర ప్రదేశాలలో నిర్వహించినారు. ఈ ప్రకారం 12.9.93న ప్రొడ్యూసర్‌లతో 20.4.98న కాయంబత్తురులోను సెక్రటరీ, పరిశ్రమలు, వైతన్ గురించి జాతీయ కమిషన్ మరీయు ఎం.డి. సహకార మేలు మీల్లల సమాఖ్య పండుకర్తగా సమావేశాలు నిర్వహించి వివిధ పారిశ్రామికవత్తుల సూచనల ప్రకారం నాటిని ప్రభుత్వానికి నివేదించగా 15.12.97న అనుసరించి కొన్ని ప్రశ్నలకు ప్రతిస్పందనలను ప్రకటించడమేనది. ఈ ఇన్వెంటరీ మీల్లల కొనుగోలు చేసిన పారిశ్రామికవత్తులు వాటిని తవరుద్దరించ నడిపించిన కారణం వేరుకాయని ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులతో పేర్కొనడమయినది. మేలు మీల్లల అమ్మకాలపై నీలుపులలో ఉన్న ప్రొక్టర్ డిమాండ్ పి. సెం. 23432/97ను ప్రభుత్వం రద్దు చేయించింది. తరువాత 10.9.98న అమ్మకాబాదులోను 8.10.98న ముంబాయిలోను ఈ మేలు మీల్లల ప్రైవేటీకరణకు సమావేశాలు నిర్వహించి తదుపరిగా 21.9.98న రెండు మీల్లలకు, 7.4.98న మిగతా నాలుగు మీల్లలకు తిరిగి సత్వికా ప్రకటన గావించి 15.12.98ను అఖరు తేదీగా నిర్ణయించడం జరిగింది. మే కారణాల వల్ల రెండు సంవత్సరాలు కాలపరిమితి అంటే :-

(అంతరాయం)

ఇంకా రెండు సంవత్సరాల కాలపరిమితిలో ఇవీ అన్న పూర్తి వేయాలనే సదుద్దేశ్యంతో ప్రవేశపెట్టిన దీనిని గౌరవ సభ్యులు అమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఘగర్ ఫ్యాక్టరీలను అమ్మారు. ఆ సమాచారం మాకు ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డిమాండ్ స్టేషన్:- ఇవ్వారు.

శ్రీ ఎం.ఎ. గహ్లాడ్:- రెండు సంవత్సరాల్లో కొన్ని టెండర్స్ పిలిచామని అన్నారు. కొన్ని రాబేదని అన్నారు. హిందూపూర్ కోఆపరేటివ్ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ అమ్మాలని అన్నారు. గానీ మేద గొడవ జరిగింది. హొబెన్స్ జరిగింది. అక్కడ ఉన్న అన్ని రాజకీయ పార్టీలు గొడవ పోతూ ఈ విధంగా తెరవెనక వ్యవహారం ఏమిటి? హిందూపూర్లోది అమ్మనారా లేదా? ఏమీ చేశారు? కొభేషన్ రిజర్వ్ ప్లాన్ కన్నా తక్కువ ఉన్న పేరికి అమ్మనారు. అంతకన్నా ఎక్కువ ఇస్కామని హిందూపూర్లో ఉన్నవారే అడుగుతున్నారు. అధ్యక్షా, నేను కన్స్ప్యుక్టివ్ 9-00 సెక్షన్స్ ఇస్కాను. ఇష్టో వారు నంద్యాల ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీలో దాదాపు 7 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడి పెట్టారు. ఈ మీట్ అవడానికి కారణమేమంటే ఆ సంవత్సరం నేను లభించలేదని. ఇప్పుడు తెలుగుగంగ వచ్చింది. నేను లభిస్తోంది. మీరు ఇటువంటి మీటింగ్ నా తిరిగి ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నం చేయండి. ఏదో, సుబ్జెక్టు ఇన్ కమిటీ డెస్సిందని ఈ విధంగా చేయడం బాగాలేదు. మీరు సుబ్జెక్టు ఇన్ కమిటీ రిపోర్టు ఇమోడించారా అంటే అదే లేదు. సబ్ కమిటీని దీనిపై వెశారు. మళ్ళీ ఇండివిడ్యువల్ కేసులను రిఫర్ చేయడానికి మరో సబ్ కమిటీ వేశారు. మీరు ఇవన్నీ ప్లాన్ లెక్ట్ చేసే లోపు అక్కడ ఉన్న కార్మికులు చనిపోతారు. మీరు ఈ మధ్య మేరలను అడుక్కుంటామని చెప్పి తున్నారు. పేదలకోసమే పనిచేస్తున్నట్లు చెప్పుకుంటున్నారు. మరి అటువంటి పేద కార్మికులు ఆకలితో చనిపోతున్నారు. ఈ విషయం ఆలోచించాలని తెలియపెస్తున్నాను. నంద్యాల స్పిన్నింగ్ మిల్లో, నంద్యాల కో-ఆపరేటివ్ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీలో అప్ డ్రెడిట్ మిషన్ ఉంది. మీరు వీటిని రన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయండి. మీరు కొంత వర్కింగ్ క్యాపిటల్ పెడితే ఈ ఫ్యాక్టరీలు పనిచేస్తాయి. మీరు వీటిని ఆలోచించకుండా అమ్మయాలని అనుకుంటున్నారు. అందుకనే మీరు రెండు సంవత్సరాల కాలవ్యవధి అడుగుతున్నారు. మీరు కనీసం ఇందులో పనిచేస్తున్న కార్మికులకు సబ్సిడెన్స్ అలవెన్స్ అయినా ఇవ్వండి. గుంతకల్లో కూడా ఇదే పరిస్థితి ఉంది. కోఆపరేటివ్ సెక్టర్లో ఉన్న ఫ్యాక్టరీ కార్మికులకు మీరు సబ్సిడెన్స్ అలవెన్స్ అయినా ఇవ్వండి. ఏదో సబ్ కమిటీ వేశామన్న, పరిశీలిస్తోందని మేరంటే ఈ లోపు కార్మికులు చూరునపడి ఆత్మహత్యలు చేసుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. మేమడుగుతున్న ఈ విషయాలకు మీరు సమాధానం చెప్పకుండా పోవడం బాగాలేదు.

శ్రీ మెట్ల సత్యనారాయణరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ కోఆపరేటివ్ సెక్టర్లో ఉన్న నాలు, చక్కెర మిల్లలను ప్రయివేటు వ్యక్తులకు అమ్మారా అని అడిగారు. కోఆపరేటివ్ సంబంధించినంతవరకు ఎటువంటి అమ్మకాలు జరుగలేదు. నెగోషియేషన్ మాత్రమే జరిగాయి. దీని గురించే రెండు సంవత్సరాల కాలం అడగడం జరుగుతోందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియపెట్టువాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ గాడి వెంకటరెడ్డి:- టెండర్లు పిలిచారు. ఇంకా అమ్మకుండా ఎందుకు నెగోషియేషన్స్ చేస్తున్నారు? టెండర్లు అన్ని మీల్స్ కి వచ్చాయి కదా.

(అంతరాయం)

సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారంగా ఇవన్నీ సీక్స్ మిస్ అన్నారు. నడపలేని స్థితిలో ఉన్నాయని బెండర్లను పిలిచారు. కనీసం వీటిన్నెనా ఫైనల్ డిక్షన్ చేయండి. గృహాంగారు రెండు మిస్ గురించి చెప్పారు. అలాగే ఇంకొకటి. సెల్లారు స్పిన్సింగ్ మిస్ ఉన్నాయి. పాజిటివ్ ఉంటే వీటిని రివైవ్ చేయడానికి ప్రయత్నించండి. కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించి మిషన్ కోసుగోలు చేశారు. మిషన్ రీని ఇప్పుడు తక్కువ ధరకి అమ్ముతానంటే ఎక్సా? సిన్సియర్ ఎఫర్స్ పెట్టి అభివృద్ధిలోకి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేయండి. కార్మికులకు జీతాలు ఇవ్వరు. మిస్ లేవు. ఏమన్నా అంటే సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీ అంటున్నారు. ఇదసలు పద్ధతైనా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ మెట్ట సత్యనారాయణరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పటివరకు సంద్యాల ఫ్యాక్టరీ నిమిత్తం ఒక బెండరు, ఆదిలాబాద్ ఫ్యాక్టరీ నిమిత్తం రెండు బెండర్లు వచ్చాయి. ఇవి యాక్టెవ్ ఎగ్జామినేషన్ లో ఉన్నాయి. సిరిసిల్లా మిల్స్ కి బెండరు రాలేదు. గురజాల మిల్స్ కి కూడా ఎవరూ ధరఖాస్తు చేసుకోలేదు. బెండరు వచ్చినా, నీయమ నిబంధనలకు లోబడి లేని వాటిని స్వీకరింపలేదు. ఈ విషయాలన్నీ గౌరవ సభ్యులు తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. బెండరు పరిశీలన చేయకుండా ఫైనల్ డిక్షన్ చేస్తే ప్రతిపక్షాలు విమర్శిస్తాయి. కాబట్టి విమర్శలకు అవకాశం ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వం నిబంధనల ప్రకారం వచ్చిన బెండరు అన్నింటినీ పరిశీలిస్తోంది. అందువల్లనే కాలాక్షేపమాత్రాందని తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, గృహాంగారు వర్క్స్ విషయం అడిగారు. వి.ఆర్.ఎస్. విషయం పరిశీలించడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోందని తెలియజేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Third Amendment) Bill, 1998 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 AND 3

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses 2 and 3. The question is:

"That Clauses 2 and 3 do stand part of the Bill."

(Pause)

ప్రస్తుత బిల్లు : 1990. ఆంధ్రప్రదేశ్
సహకార సంఘముల (మూడవ సవరణ)
బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 31/1998).

25 నవంబరు, 1998.

367

The motion was adopted and Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

CLAUSE 1

Dr. Metla Satyanarayana Rao:- Sir, I beg to move:

"That in Clause 1 for 'Third Amendment' substitute 'Second Amendment'."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in Clause 1 for 'Third Amendment' substitute 'Second Amendment'."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 1 was amended.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clause 1, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 1, as amended, was added to the Bill.

ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to the Enacting Formula and Long Title. The question is:

"That Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Dr. Metla Satyanarayana Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Third Amendment) Bill, 1998 be passed."

ప్రజాశాసన మండలి : 1998, అక్టోబర్ 25
సహకార సంఘముల (మూడవ సవరణ)
బిల్లు - (ఎల్.ఎ. బిల్లు 31/1998)

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Third Amendment) Bill, 1998 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

Mr. Deputy Speaker:- I request the Minister for Legislative Affairs to move the motion for consideration of the National Academy of Legal Studies and Research Bill, 1998.

(Interruptions)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, we have five bills today. Totally, we have to pass a dozen bills. Let us pass five bills today and pass other bills tomorrow.

(Interruptions)

If he does not want to move the Statutory Resolution the House may go ahead.

Sri D. Raja Gopal:- Sir, this is a very big bill.

9.10

(అంతరాయం)

రా.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇది చాలా చిన్న బిల్లుండి. రాజగోపాల్ మూవ్ చేయండి.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఇది చాలా పెద్ద బిల్లుండే. చాలా టైము పడుతుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇది నవనల్ అకాడమీకి సంబంధించినది. చిన్న బిల్లు.

శ్రీ ఎం.ఎ. గృహ్:- చాలా పెద్ద బిల్లుండి, దీనిని రెండు పెట్టండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- గవర్నమెంట్ డిజిటల్ కాపైర్లు? బిల్స్ చెయ్యాలి.

చట్టబద్ధ తీర్మానము : 1998, జాతీయ న్యాయ
శాస్త్ర అధ్యయన పరిశోధనల రెండవ ఆర్డినెన్స్
నిరాకరణ గురించి.

25 నవంబరు, 1998. 369

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- గవర్నమెంట్ డిజిటల్ ఫండమెంట్స్ డ్యూట్ సార్:-
అధ్యక్షా, ఇక్కడ వుదా అయిన టైములో నాలుగోవంతు కూడా కాదు. వాళ్లు బేయకపోతే
నేను మూవ్ చేస్తాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం.పి. గూర:- ఎవరూ తెకపోయినా మీరు బేసుకుంటాము అంటే, ఇంక
ఏమి డిమోక్రసీ వుంటుంది?

(అంతరాయం)

చట్టబద్ధ తీర్మానము

1998, జాతీయ న్యాయశాస్త్ర అధ్యయన పరిశోధనల
రెండవ ఆర్డినెన్స్ ను నిరాకరణ గురించి

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లులో ఈ ఆర్డినెన్స్ ప్రకారం చూస్తే
మంత్రివర్గులకుగానీ, ప్రభుత్వానికీ గానీ ఈ బిల్లుపై ఎటువంటి బాధ్యత లేనట్లుగా
వున్నారని అర్థం అవుతోంది. ఎందుకంటే జాతీయ న్యాయశాస్త్ర అధ్యయన పరిశోధనా
సంఘం ఏర్పడటం, ఆ సంఘం ప్రభుత్వమును ఒక చట్టం బేయమని అడగటం, 1997లో
మనం ఈ బిల్లుపై ఇదే శాసనసభలో బిల్లు పాస్ చేయడం దానినే గవర్నరువద్దకు
పంపించడం, గవర్నరు అధ్యక్షులకు పంపించడం, ఆ పంపించిన తరువాత మరల ఇందులో
కొన్ని మార్పులు చేయాలని, సంస్కరణలు చేయాలని అంటే అధ్యక్షుల వద్దనుంచి మరల
దీనిని తీసుకురావడం జరిగింది. దీనినే మనకు ఎవరైతే నాయకత్వం వహిస్తున్నారో వారే,
మన ముఖ్యమంత్రిగారు తయారుచేశారు. వారిద్వారానే ఈ బిల్లు వచ్చింది. ఇది వారి
బాధ్యతారాహిత్యాన్ని తెలుపుతోంది. ఇది బిల్లును కూలంకషంగా చట్టం చేసే ముందు అన్ని
అంశాలను పరిశీలించి తయారుచేయడం మానేసిన, బాధ్యతారహిత ప్రవర్తన మనక అర్థం
అవుతుంది. ఈ ప్రభుత్వం ఫెల్టరీస్, అసమర్థత, బాధ్యతారహిత ఇందులో ప్రస్తుతం
అవుతున్నాయి కనుక ఇటువంటి ఘటనలు, చర్యలు రాబోయే కాలంలో, రోజులలో
రాకుండా ఈ ప్రభుత్వం చేయాలని ఎంతో ఆవేదనతో డిమాండు చేస్తున్నాను.

Sir, I beg to move:

"That this House disapproves the National Academy of
Legal Studies and Research Second Ordinance, 1998 (A.P. Ordinance No. 5 of 1998) promulgated by the Governor on 25th
August, 1998."

Mr. Deputy Speaker:- Statutory Resolution moved.

ప్రభుత్వ బిల్లు

1998 జాతీయ న్యాయశాస్త్ర అధ్యయన పరిశోధన

బిల్లు, (షెడ్-ఎ బిల్లు 22/1998)

Sri P. Ashok Gajapati Raju (Deputising Chief Minister):-
Sir, I beg to move:

"That the National Academy of Legal Studies and Research Bill, 1998 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

శ్రీ సహస్. రాజేశ్వరరావు:- ఇది ప్రజలకొరకా? దేశంకొరకా? దీని అవసరాలు ఏమైనా చర్చించడానికి వీలులేదా? పోన్ దీనిని మీరు సెలక్టు కమిటీకి పంపించండి. ఉప్పుడు నేను ఒప్పుకుంటాము.

శ్రీ ప. అశోక గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, ఇదే బిల్లు గతంలో మనం ఒకసారి పాస్ చేశామని గౌరవ సభ్యులు ఇప్పుడు చెప్పారు. తరువాత దానిని విశేషా ప్రశంసలు. తరువాత మళ్ళీ విశేషా ప్రశంసలు చేశారు. తరువాత నాకు సలహా ఇచ్చారు. కనుక బోర్ అసోసియేషన్, బోర్ ఇన్స్టిట్యూట్ ద్వారా మనం బిల్లు తీసుకువచ్చాము. దీనిని లాస్ట్ సెషన్లో తీసుకువచ్చాము. It is unusual bill in the sense that there have been bills which the Government passed. But, before getting the President's assent the Government have withdrawn certain bills. It was withdrawn by the Government and after that because it was requested again it was introduced in the last Assembly Session. It was a grey area. At that time, the Floor Leaders suggested to have a meeting. Accordingly, a meeting was convened and two Floor Leaders were able to find time to attend the meeting and I am thankful to them for that. We have brought this bill back before this House. All these matters were discussed in the past. I have no objection to discuss again. I do not want to compel any Hon'ble Member not to speak. Let them speak. We are here to answer the queries raised. I will do my best. If you want to repeat you please go ahead.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎప్పుడైనా ఇలాంటి ప్రధానమైన బిల్లుల విషయంలో మనం తొందరపడి దీనిపై చర్చించకుండా బిల్లును ఆమోదించడం సరైన

పద్ధతి కాదు. మీరు ఒకవేళ ఆ విధంగా అనుకుంటున్నా మా పార్టీ పక్షాన తెలిపేదెమంటే, ఇది చాలా ముఖ్యమైన బిల్లు, ఒకసారి గవర్నరుగారి ఆమోదాన్నిపొంది, రాష్ట్రపత్రికి పంపించడం జరిగింది. కనుక మా మనవి ఏమంటే దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపించండి. సెలక్టు కమిటీలో సూచనలు వచ్చిన తరువాత అవసరం అయితే ఈ బిల్లుపైన చర్చలు చేద్దాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- రెజల్యూషన్ మూవ్ చేశారు కదా.

శ్రీ సిపాఠ్:- రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా, ఇందులో అబ్జెక్టివ్స్ అండ్ రీజన్స్ లోనే చెప్పారు. ఈ చట్టానికి సంబంధించిన పరిశోధనాత్మక పరిశీలన నేయడానికి దానిలో అవసరమైన సంస్కరణలు చేయడానికి తలపెట్టిన ఈ బిల్లు ఇదీనరకు గవర్నరుమంటు దగ్గరకు, గవర్నరుకు వెళ్లి అక్కడినుంచి రాష్ట్రపతికి వెళ్లి వాప్స్ వచ్చింది. మరి దానికి కొన్ని సవరణలు, సంస్కరణలు చేసి ప్రవేశ పెడతామనుకున్నా, ఆ సవరణలు కూలంకషంగా పరిశీలించడం కొరకు ప్రభుత్వం సహకరిస్తే తప్పనిసరిగా సాధ్యమైనంత తొందరగా సెలక్టు కమిటీకి తీసుకువెళ్ళినట్లయితే దానిలో చర్చించి ఒక గూఢం ఇద్దాము. దానిని ఫైనల్ చేద్దాము. ఇది మహత్తర న్యాయశాస్త్రానికి, న్యాయానికి సంబంధించిన పరిశోధనలకు సంబంధించిన బిల్లు. దీనిని క్షణంలో, తక్షణం చేయడం మంచిది కాదు. దీని గూర్చి ఆలోచించడం ప్రభుత్వానికి మాకు, అందరికీ మంచిది. కనుక దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపించడానికి తమరు ఆదేశించండి. దీనిన ప్రభుత్వం ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామయ్య:- బిల్లు మీద లోతుగా పరిశీలించవలసిన అవసరం వుంది. దీనికి కమిటీలు వున్నాయి. అఖిరికి దీనిమీద ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి అజనాయిషీలేనీ పరిస్థితులు ఈ బిల్లులో వున్నట్లుగా కనపడుతోంది. అన్ని యూనివర్సిటీలకు ప్రభుత్వానికి పుండె సంబంధాలు దీనికి లేనట్లు అనిపిస్తున్నది. చోటుగా దీనిని మనం ఆలోచించాలి. దీనిని ఇంకా పరిపూర్ణం చేసుకోవాలి. అందువల్ల దీనిన పరిపూర్ణం చేసుకోవాలంటే సెలక్టు కమిటీకి పంపించడానికి అంగీకరించాలని మంత్రీగారని కోరుతున్నాను. దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపండి.

శ్రీ పి. రామస్వామి:- అధ్యక్షా, ఇది న్యాయశాస్త్రానికి సంబంధించిన విషయం. న్యాయశాస్త్ర విశ్వవిద్యాలయానికి సంబంధించిన బిల్లు కాబట్టి దీనిని పూర్తిగా అధ్యయనం చేసి మంచి చెడులను, లోతుపాతులను ఆలోచించేందుకుగాను దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపితే బాగుంటుందని తమద్వారా మే ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- దీనిని అందరూ సెలక్టు కమిటీకి పంపమన్నారు.

(అంతరాయం)

9-20 | శ్రీ జి. అప్పల సూర్యవారాయణ:- అధ్యక్షా, అకాడమీ ఆఫ్ లీగల్ స్టడీస్ అండ్
రా. రీసర్చ్ మీద గతంలో మాట్లాడడం జరిగింది, మనం పాస్ చేశాము. హౌస్ లో
వాళ్లు నొస్ట్రీ క్రింద ఈ యొక్క యూనివర్సిటీ టైల్ గవర్నమెంటు ఇవ్వాలని కోరిన
తరువాత మళ్ళీ కొన్ని ఫోన్స్ పెట్టుకోవాలన్నట్లు కోరింది. ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరంలోనే
పెడదామనీ అర్జీనెను ఇవ్వడం జరిగింది. ఇలాంటి చక్కన్నెటువంటి బిల్లును తెచ్చినందుకు
ప్రభుత్వానికి, ప్రవేశపెట్టిన వాళ్ళకి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇది చాలా చక్కన్నెనటు
వంటి బిల్లు అనడానికి కారణం ఏమంటే ఆబ్జెక్షన్స్ ఈ బిల్లులో ఉన్నాయి. ఈ ఆబ్జెక్షన్స్
మానబట్టుతుంది, it says that ignorance of law is is not an excuse.
Everybody is expected to know the law of the land. అన్నటు
వంటిది మనం అధ్యయనం చేసుకోవలసియున్నది ఈ యొక్క సందర్భంలో మనం దృష్టిలో
పెట్టుకోవలసియున్నది వేళ్లు సెమివారు, సింపోజియమ్స్ కండక్టు చేసి లెక్చర్లు ఇచ్చే ఫోరమ్స్
ద్వారా వేళ్ళకి లీగల్ నాలెడ్జి ఇవ్వాలి అనేటటువంటి ఉద్దేశ్యంతో ఈ యొక్క ఆబ్జెక్షన్స్
ఉన్న దృష్టిలో లా ఆఫ్ ది ల్యాండు ప్రకారం తెలుసుకోవాలి కాబట్టి ఇటువంటి యూనివర్సిటీ
అవసరం అని చెప్పి ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. వేళ్ల కాన్సెప్టు లీగల్గా వున్నాయి.
Ignorance of law is not an excuse. Mental attitude of indi-
viduals needed for any crime. అన్నది కూడా అదే సందర్భంలో benefit
of doubt etc., అన్నీమీద అధ్యయనం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ యొక్క
ఆబ్జెక్షన్స్ ద్వారా ప్రతి విషయాన్ని అధ్యయనం చేసి అవగాహన చేసుకోవడానికి యూనివర్సిటీని
పెట్టడం చాలా మంచిది. గతంలో కూడా అనేక మేటింగ్స్ లో లా మినిస్టర్స్ కాన్ఫరెన్సులో,
ఇండరం కలసి నేషనల్ లా స్కూల్స్ టైపులో ఇన్ స్పెక్టోరేట్స్ పెట్టి స్పెషియల్ గా ఉండాలి,
అనేటటువంటిది చెప్పడం జరిగింది. ఇవాళ పెన్సిడెంటు యాక్టివ్ చేసి ఈ యొక్క
యూనివర్సిటీని ప్రవేశపెట్టడం చాలా సంతోషదాయకం. అటువంటి విషయాన్ని మనం మానె
టప్పుడు జనరల్ కొన్సిల్ ఉంది. ఎకడమిక్ కొన్సిల్ ఉంది. అదే విధంగా దీనికి కావలసినటు
వంటి ఎగ్జిక్యూటివ్ కొన్సిల్ ఉంది. ఫైనాన్స్ ఇంప్లెమెంటేషన్ చూడడానికి ఫైనాన్సు కమిటీ
పెట్టారు. లా ఆఫ్ ది ల్యాండ్ తెలియచెప్పడానికి మనం చర్యలు తీసుకోవడం చాలా ముఖ్యమని
అందుకు ఈ బిల్లు, అని చెప్పి ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఆఫ్ ది లా ఫుడ్ బి దేర్.
ఈ యొక్క క్వాలిటీ ఆఫ్ లా ఉంటే తప్ప ఇవాళ లెజిస్లేచర్ కానీ ఇంప్లెమెంటేషన్ వేసేటటు
వంటి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఏజెన్సీ కానీ ఇవాళ అనేక కోర్టులు ఇంప్లెమెంటేషన్ లా మనం చేసే
టప్పుడు ఖచ్చితంగా క్వాలిటీ లా కావాలి కాబట్టి డిఫెన్స్, రీసర్చ్ ఎనాలిసిస్ అన్నీ మీద
అధ్యయనం చేయడానికి ఇటువంటి యూనివర్సిటీని ప్రవేశపెట్టడం అనేది కూడా చక్కన్నెనటు
వంటి క్వాలిటీ మనకు ఇవ్వగలదని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. మనం అనేక సంవత్సరా
లలో మానినప్పుడు ఐ.పి.సి. సెక్షన్ 498 సాధారణంగా మనకు కనిపిస్తూ ఉంటుంది. అది
ఫౌరాస్మెంట్ ఆఫ్ ఉమన్ గురించి పెట్టినది.

(అంతరాయం)

శ్రీ సెహదీ. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు దయచేసి ఆలకించండి. ఈ బిల్లు యొక్క ఎయిమ్స్ అండ్ ఆబ్జెక్టివ్స్ మంత్రిగారు స్పష్టంగా గమనించగలుగుతారు. న్యాయశాస్త్రాన్ని బాగా పరిశోధించడానికి అవగాహన చెసుకోడానికి సామాన్యులకు అందవేయడానికి విద్యా కేంద్రాన్ని స్థాపించాలని తమరు చట్టాన్ని తీసుకొచ్చారు. శాసనసభ ఆమోదించిన తరువాత గవర్నరు సంతకం అయిన తరువాత ప్రెసిడెంటు దగ్గరకు వెళ్ళింది. ప్రెసిడెంటు సంతకం చేసి సమయంతో నొన్నట్లే వాళ్ళు బాధ్యతగా పరిశీలించిన తరువాత దీనిలో మౌలికమైన సవరణ చేయవలసిన అవసరం ఉందని చెప్పారు. అందుకొరకు మీరు ఉపసంహరించుకోండి అని వారు ఆదేశించారు. వారి ఆదేశాన్ని పాటిస్తూ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర్వు జారీచేసింది. సెక్రటరీగారు స్వయంగా మా చట్టాన్ని మాకు తిరిగి పంపించండి అని ప్రెసిడెంటుగారికి ఉత్తరం వ్రాశారు. అందులో ఏవో లోపాలు ఉన్నాయని మేము సంస్కరణలు సవరించుకొంటామని చెప్పిస్తే వాపస్ చేసింది. ఆ లోపాలు ఏమిటో? ఎలా ఈ నొన్నట్లే వాళ్ళు మొదట పంపించారు. మౌలిక అంశాలు సవరించాలి అన్నారు. ఆ సవరణలు మీరు ఏమి చేశారు? వారితో చర్చించి ఎందుకు ఆర్డినెన్స్ తీసుకొచ్చారు? గదిగదా ఆర్డినెన్స్ తీసుకొచ్చి ఈ రాత్రి పూట ఈ బిల్లు పాస్ చేయమంటే ఎలా? ఏమైనా న్యాయశాస్త్రానికి సంబంధించి శాసనసభయొక్క మర్యాదలకు, కన్వెన్షన్ల పరిధిలో రాదు. అసలు న్యాయశాస్త్రానికి, న్యాయ సిద్ధాంతానికి మనం ఏమైనా న్యాయం చేసిన వాళ్ళం అవుతామా? అన్నీ పార్లమెంట్ వాళ్ళం కూర్చోని ఆలోచించి చర్చించి ఎక్స్ పర్టులను విలిపించుకొని ఏ కారణాలవల్ల ఈ నొన్నట్లే వాళ్ళు తెచ్చున్నారు, ప్రభుత్వం ఎందుకు ఉపసంహరించుకోంది వాటిని చర్చించుకొనే అవకాశం లేకుండా చేశారు. కనీసం మంత్రిగారు మా ముందు స్టేటుమెంటు అయినా పెట్టలేదు. ఎయిమ్స్ అండ్ ఆబ్జెక్టివ్స్ చెప్పారు. మా ముందర లేదు. ఈ వివరాలు ఏమిటి? Sir, what were the reasons which prompted the Government to hurriedly push through the Bill? This, in fact, needs elaborate discussion. Moreover, what were the reasons which made the Government to withdraw the Bill which was earlier sent for President's Assent? అవి అన్నీ చెప్పాలి మాకు. ఆ డిటెయిల్స్ అన్నీ రాసి ఇవ్వాలి కదా? అవి ఏమీ లేకుండానే ఇది మౌలికమైన బిల్లు ఆ నొన్నట్లే వాళ్ళు మొదలు వద్దు ఇప్పుడు తెచ్చుని చెప్పిన తరువాత మీరు ఆదరాభాదరంగా మా ముందు పెడితే ఏమాత్రం బేగర్ కాదు న్యాయబద్ధం రాజ్యాంగబద్ధం కాదు అందుకొరకు ఈ బిల్లును వెంటనే ఉపసంహరించుకుంటారా లేకపోతే సెలక్టు కమిటీకి పంపిస్తే మేము క్లాక్ టై క్లాక్ చర్చించవలసి వుంటుంది. మొదలు మీ రివోల్వ్ అంతా మాకు ఇవ్వవలసి వుంటుంది. మాకు ఈ రాత్రి డిన్నర్ ఏర్పాటు చేయండి ఈ రాత్రి అంతా కూర్చోంటాము. Otherwise, it is very difficult. ఆర్డినెన్సు ఏ పరిస్థితిలో తెవాలో జవహర్ లాల్ నెహ్రూనుంచి మౌలానాకరగారు అందరుకూడా చర్చించారు. మంత్రిగారు కోట్ చేసిన ఫస్ట్ కాలలోనే అనేక పేజీలలో చెప్పారు. అత్యవసర పరిస్థితులు వస్తే తప్ప, అవాంతరం వస్తే తప్ప, అనివార్యం అయితే తప్ప, ఆర్డినెన్స్ తెకూడదు. ఇవా అనివార్యం? న్యాయ శాస్త్ర పరిశోధనకొరకు మీరు ఆర్డినెన్సు తెచ్చింది. అందులో పెక్కి క్లింగ్స్ సెట్టింగ్

చేస్తారా? ఇప్పుడు రాత్రిపూట పాస్ చేయమంటారా? ఏమాత్రం కూడా న్యాయం కాదు. రేపు ఈ బిల్లు ఎవరికి ఉద్దేశిస్తున్నామో, ఆ ఉద్దేశ్యానికి కూడా న్యాయం జరగదు. ఓపికతో గౌరవంతో అర్థం చేసుకోడానికి పరిశీలించడానికి సిద్ధంకండి. ఏమాత్రం పట్టుదలకు పోకండి పట్టుదలతో న్యాయశాస్త్రం బాగుపడదు. దయచేసి తమరు పెండింగులో పెట్టండి లేదా సెలక్టు కమిటీకి పంపండినీ మనవిచేస్తున్నాను. Otherwise, it will be most unbecoming of the Government.

శ్రీ ఎం.ఏ. గఫూర్:- అధ్యక్షా, ఫ్లైద్వారా శాసనసభకు క్షమాపణ చెప్పాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వోయినసారి ఇట్లాంటి బిల్లుపెడితే లోతుగా పరిశీలించాలి సెలక్టు కమిటీకి పంపించడని ఆ రోజు మైము చెప్పాము. హడావుడిగా బిల్లు పాస్ చేయాలని పాస్ చేయించుకొన్నారు. పాస్ చేసిన తరువాత ప్లాకోర్డుకు సంబంధించిన వాళ్లు చెప్పారు కాబట్టి ఏము విశేషా? చెసుకొంటామని ప్రెసిడెంటుకు వ్యాకారు. దానికి శాసనసభ పరిశీలన అవసరం లేకుండా ఈ శాసనసభను అంతా క్యాబివల్ గా తీసుకొంటున్నారు. ఈ శాసనసభ విలువలు ఏ రకంగా దిగజారుస్తున్నారో శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖమంత్రి అధ్యక్షులతో అనెటటువంటిది ఈ సందర్భంలో నేను చాలా బాదగా చెబుతున్నాను.

9-30 | దయచేసి ప్రజాస్వామ్యాన్ని అవహేళన చేసే స్థాయికి మీరు దిగజార
రా. వద్దు. ఈ నేషనల్ సొసైటీ పర్ ప్రమోషన్ అండ్ అడ్వాన్స్ మెంట్ ఆఫ్ లీగల్
స్టడీస్ అండ్ రిసర్చ్ బిల్లును కూలంకషంగా అందరితో చర్చించవలసిన అవసరం ఉంది. సెలెక్ట్ కమిటీకి దీనిని పంపమన్నప్పుడు మీరు దానిపై కాస్త అలోచించాలి. మీకు మెజారిటీ ఉంది కాబట్టి బిల్లు పాస్ చేయడం, మరలా వాపసు తీసుకోవడం నుంచి వద్దతి కాదు. ఇప్పటికే బిల్లు ఒకసారి వాపసు వచ్చింది, దయచేసి అందుకు ప్రభుత్వం క్షమార్పణ చెప్పాలి. ఈ బిల్లు సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపి చర్చించి ఒక మంచి బిల్లుగా తయారుచేయటం ద్వారా ఇప్పటికైనా ఈ శాసనసభ గౌరవాన్ని కాపాడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. కొండరెడ్డి:- ఈ బిల్లులో మీరు అనేక కారణాలు చెప్పారు అందువల్ల మరలా తిరిగి ఈ బిల్లు శాసనసభలో పెట్టవలసిన అవసరం వచ్చిందని చెప్పారు. దీంతో అన్నీ క్లిష్టమైన, న్యాయశాస్త్ర సంబంధ సమస్యలున్నాయి. రాజేశ్వరరావుగారు చక్కగా చెప్పారు. గతంలో మనం పౌరపాట్లు చెయడంవల్ల ఈ బిల్లు వాపసు వచ్చింది. ఆశోక్ గజపతిరాజుగారికి తొందరపడి, అదరాబాదరాగా బిల్స్ పాస్ చేసుకోవాలనే అభిప్రాయం ఉండటం మంచిది కాదు. ఇదే శాసనసభలో పంచాయితీరాజ్ బిల్లుపై ఒక నెల చర్చ జరిపాము. బయటివారు ఏమనుకుంటున్నారంటే శాసనసభలో ఉండేవారికి చట్టాలు చేయటం రాదు. బిల్స్ ఎట్లా పాస్ చేయాలో వారికి తెలియదని అనుకుంటున్నారు. ఏదైనా చట్టాలు చేసప్పుడు లోతుగా అలోచన చేయాలి. ఇంకా కాలయాపన చేయకండి, అందరం కలిసి శ్రమ పెద్దాం. ఇంకా కూర్చుని చర్చ చేద్దామంటే లోపల మంచినీర్లు లేదు, క్యాంబీన్ మూత పడింది, బయటకు పోతే కాఫీ చుక్క కూడా దొరకదు. కావున మీరు పట్టించుటకు

పోకుండా సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించండి. అవసరమైతే న్యాయకోవిదుల సలహాలు తీసుకుందాం. తొందరపడి ఈ బిల్లు పాస్ చేయటాన్ని మా పార్టీ తరపున ఖండిస్తున్నాను. ప్రభుత్వాన్ని ఈ బిల్లు సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- సార్, ఈ ప్రధానమైనటువంటి బిల్లుకు సంబంధించి 1997వ సంవత్సరంలోనే ఇది మనకు చర్చకు వచ్చిన సందర్భంలో దీనిపై కూలంకషంగా చర్చ జరగాలని మేము చెప్పినప్పటికీ దురదృష్టవశాత్తు ఆ చర్చ జరగకుండానే పాస్ అయిపోయింది. ఏదేమైనప్పటికీ గౌరవ సభ్యులందరూ దీనిపై అభ్యంతరాలు తెలుపుతున్నారు. అత్యున్నత మైనటువంటి న్యాయశాస్త్రానికి సంబంధించిన బిల్లు కాబట్టి న్యాయశాస్త్రాన్ని అన్యాయం చేసే పద్ధతిలో కాకుండా, న్యాయంవేసే విధంగా పంతాలకూ, పట్టింపులకూ పోకుండా దీనిని గుర్తించి సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించాలని మే ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. భేకవోత దీనికి ఏమాత్రం న్యాయం జరగదని మీద్వారా మరొక్కసారి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ చట్టానికి ఇచ్చిన ఆర్థిక వివరణ అంత సరిగా లేదు. పెట్టిన ఖర్చు చెప్పారు. పెట్టబోయే ఖర్చు అంచనా లేదు. కంటింజెన్సీ ఫండ్ నుండి ఖర్చుపెట్టి తగునని వాగారు, ఇది ఏమి వివరణ? ఆర్థిక వివరణ ఇట్లా ఇస్తే చట్టం ఎట్లా అవుతుంది? సమగ్రమైన ఆర్థిక వివరణ లేకుండా ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టి ఎట్లా పాస్ చేస్తారని మంత్రీగారీని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, ఈ డిబేట్ లో గౌరవ సభ్యులు....

శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మా పార్టీ తరపునగానీ, వామపక్షాల తరపున గానీ మేము ఒక్కమాట అడిగాము. సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపుతారో, లేదో చెప్పమనండి, మేము వోటేజీ చేయాలో లేదో చెబుతాము అది చెప్పకుండా ఏదో ఉపాధ్యతం చెబుతున్నారు. మా మాట వింటారా, లేదా?

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- గౌరవ సభ్యులు, ఈ బిల్లుపై డిస్కషన్ లో పాల్గొన్నారు.

శ్రీ పి. రామయ్య:- పాల్గొన లేదు, సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపమని చెప్పాము. ఇది సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపమని అందరం కోరాము, పంపుతారా లేదా చెప్పమనండి.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- కొన్ని అమెండ్మెంట్స్ సూచించారు అధ్యక్షా. మేము స్పష్టించింది కాదు, వారు సూచించినవే గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ గతంలో ఉన్న బిల్లుకు, ఈనాడు ప్రతిపాదిస్తున్న బిల్లుకు ఉన్న తేడాలు ఏమిటని అడిగారు. ఆ బిల్లులో

శ్రీ సిపావ్. రాజేశ్వరరావు:- చర్చలో డిటెయిల్స్‌లోకి మంత్రిగారు వెళుతున్నారు.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపిస్తారా, లేదా అనెడి చెప్తుండి.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- ముఖ్యమంత్రికి వారికి ఎంత హక్కు ఉందో నాకు కూడా అంతే హక్కు ఉంది. నాకు అంకితంబడి తక్కువ హక్కు ఉందంటే అదేమీ న్యాయం? స్వతంత్ర్య భారతదేశంలో భారతీయులుగా మనందరకూ సమాన హక్కులు వున్నాయి.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపిస్తారో, లేదో చెప్తుండి.

(తంత్రరాయం)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, many Members raised a point stating as to what was the difference between this Bill and the previous Bill, i.e., L.A. Bill No. 11 of 1997. Sir, I will explain the difference. The previous Bill states that the present or former Chief Justice of India will be the Chancellor. That is deleted in the present Bill. Secondly, in the previous Bill it was stated that the present or former Judge of the Supreme Court or the Chief Justice of High Court will be the Pro-Chancellor, which was also been deleted. Third point is, previously it was stated that present or former Judge of the High Court will be the Vice-President. That is also deleted in the present Bill. Fourthly, it was thought of making present or former Chief Justice of Andhra Pradesh as the President. In the new Bill the incumbent Chief Justice of Andhra Pradesh will be the President. Sir, the fifth point is, the composition of General Council and Executive Council was made more broad base. These are the five changes for which we are moving this legislation. Sir, passing of the Bill became imperative due to various technical reasons.

Sir, Hyderabad city got plenty of research institutions and institutions of excellence. This institution is also going to be another colourful feather in the cap of the City.

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 జాతీయ న్యాయశాస్త్ర
అధ్యయన పరిశోధనల బిల్లు. (ఎల్.పి. బిల్లు
22/1998).

25 నవంబరు, 1998. 377

Therefore, I request all the Members to withdraw their amendments including the suggestion to send the same to the Select Committee, and pass the Bill. Thank you, Sir.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- నన్ను క్షమిస్తే రెండు మాటలు తెలియజేస్తాను. ఏ ప్రభుత్వమైనా, ప్రభుత్వమున్నప్పుడు అధికారం ఉండటమే కాదు, అధికారాన్ని సక్రమంగా అందులో శాసనసభో శాసనసభయొక్క ఆమోదం వొందటానికి అవసరమైన సహకారాన్ని 9-40 కూడా అందజేయాలి. ఈ క్షణం మనం చూస్తున్న పరిస్థితిని ఎందుకో, నాకు రా. విమర్శించడానికి వెర్రే సబ్జెక్ట్ లేదు గానీ, ఈ సందర్భం తక్షణ ప్రజా ప్రయోజనానికి సంబంధించిందని కానీ, బయట ప్రమాదం వచ్చిందని కానీ ఆర్డినెన్స్ తెచ్చాము, దానిని లా చేయండిన్నా హడావిడి కనిపిస్తున్నది. దాని చరిత్రను స్పష్టంగా చెబుతాను. ఇది వరకే తప్పు చేశాము, పొరపాటు చేశాము, సవరించాలని సవరణ తెచ్చామని చెప్పారు. సవరణలపై వివరాలు కూడా మాకు ఇవ్వలేదు. మేము, మేరు కూర్చోని సాకల్యంగా చర్చించి, నిష్పాతులతోనూ, నిపుణులతోనూ చర్చించి ఈ చట్టాన్ని సర్వసమీక్షించి చేయడానికి మేము సంపూర్ణంగా సహకరించడానికి వాగానం చేస్తూవుండగా ఏమాత్రం ఆలోచించకుండా రోడ్డు రోల్స్ గా ఈ చట్టాన్ని ఇప్పుడే పాస్ చేసుకుందామని ప్రభుత్వం అనుకున్నట్లయితే ప్రభుత్వాన్ని మేము విమర్శించడానికి ఆ సలహా ఏమిటో నాకు మంత్రిగారే చెప్పాలి. అటు వంటి తక్షణ అవసరం లేదు, తొందరపాటుకు ఏమాత్రం ఆస్కారం లేదు. ఇప్పటికప్పుడే త్వరగా ఆమోదించాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. పట్టుదల కాకపోతే చట్టం గురించి మేకు నమ్మకం లేదని, విశ్వాసం లేదని నాకనిపిస్తుంది. ప్రతిపక్షాల సహకారం తీసుకుందామని ఏమాత్రం ఆలోచన లేదు. మా చట్టాన్ని ఈ రాత్రే పాస్ చేసుకుందామని మంత్రిగారు చెబితే అందరం ఆమోదిద్దామని వెనుక కూర్చున్న వారు అనుకుంటే, వారిని వారింపకపోతే, దానిపై ఆలోచించకపోతే, అనాలోచితమైన ఈ చర్య సంపూర్ణంగా అప్రజాస్వామికమైనదని ప్రతిపక్షాలు ఐక్యంగా చెబుతున్నప్పటికీ అంగీకరించకుండా నిరాకరించిన ఈ ప్రభుత్వ మొండికపైకి నిరసనగా మేము ఈ చర్చలో పాల్గొనకుండా వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(సి.పి.ఐ. సభ్యులు సభనుండి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ ఎం. కొండరెడ్డి:- సార్, తమరికీ మేము చాలా స్పష్టంగా చెప్పాము. ఈ బిల్లు విషయంలో మా అభిప్రాయమేమిటో చాలా స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ఒకటి మాట అడిగాము ఇందులో. ఈ బిల్లును ఇదివరలో, ఈ శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన తరువాత ఇది పాస్ అయిన సందర్భంలో అనేక అనుమానాలు వచ్చాయి. రాష్ట్రపతివరకు వెళ్లి మళ్ళీ తీరిగి వచ్చింది. ఇక్కడ ఆ నొన్నెట్ వారు కూడా కొన్ని అభ్యంతరాలు చెప్పారు. ఆ అభ్యంతర రాత్రేమిటో, మాకు చెప్పాలి. ఫైనాన్సియల్ కమిటీమెంట్ కూడా సరిగా లేదని పెద్దలు చెప్పారు. మేము మొదటినుండీ చెప్పాము. అనవసర కాలయాపన చేయద్దు, లోతుగా డిస్కస్ చేయకుండా చేయవద్దు, మంచిది కాదు అని. ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించకూడదని

అభిప్రాయంతో ఆ మాటా చెప్పాము. తొందరపడకండి. దీనిని సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపండి అని పదే పదే చెప్పాము. మా మాటను నిరాకరించి, మా అభ్యంతరాన్ని వినకుండా, శాసన వ్యవహారాల మంత్రి ఆశోక్ గజపతిరాజుగారు మొండి పట్టుతో, మొండివాదంతో, ఇప్పటికప్పుడు పాస్ చేయించుకుందామనే పద్ధతిలో వోటే, ఇది ప్రజాస్వామ్యంలో ఏమాత్రం మంచిదీ కాదు. అనేక అనుభవాలు ఈ శాసనసభలో ఉన్నాయి. చట్టాలు చేసినవి అప్రతిష్ట పాలై అనేక సందర్భాలలో న్యాయస్థానాలు వాటిని ప్రశ్నించాయి. ఇది న్యాయ విశ్వవిద్యాలయానికి సంబంధించిన చట్టం కాబట్టి లోతుగా చర్చ జరగాలి. మేము న్యాయశాస్త్రంలో నిపుణులం కాము. మేము న్యాయశాస్త్రం చదువుకోలేదు. శాసనసభలో ఉన్న ప్రతిపక్ష పార్టీలు కానీ, మీరు గానీ, న్యాయశాస్త్ర కోవిదులతో చర్చించి సలహాలు తీసుకున్న తరువాతనే ఈ బిల్లును పాస్ చేసుకోవాలి. దీనిని సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపడంలో ప్రభుత్వానికి శ్రద్ధ లేదు కాబట్టి దానికి నిరసనగా మేము ఈ చర్చలో పాల్గొనకుండా వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(కాంగ్రెస్ సభ్యులు సభనుండి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, పెద్దలంతా చెప్పారు. గతంలో ఈ బిల్లును వాడానిడిగా, తొందరపాటుతో పాస్ చేయించుకున్నారు. అది గవర్నర్ దగ్గరకు వెళ్ళింది. రాష్ట్రపతి దగ్గరకు వెళ్ళింది. వాళ్లు కొన్ని మొట్టికాయలు వేసి మళ్ళీ వెనక్కు పంపించారు.

(అంతరాయం)

అటువంటి సందర్భంలో ఈ బిల్లును లోపాలు లేకుండా సమగ్రంగా చర్చించకుండా పరిపూర్ణం చేసుకుని పాస్ చేసుకుంటే వోయేదానికి ఎంత చెప్పినా మళ్ళీ అదే తప్పిదం నేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటున్నది. స్టాంప్స్ యాక్ట్ అమెండ్మెంట్, తెచ్చారు. మళ్ళీ ఈరోజు ఉపసంహరించుకున్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వముంటే ఈ బిల్లును కూడా పాస్ చేయించుకుందామని ప్రయత్నిస్తుంటే ప్రభుత్వానికి బిల్లును పాస్ చేయించుకోవడంలో ఎంత శ్రద్ధ ఉందో అర్థమవుతుంది. మేకు పెద్ద బూట్ మెజారిటీ ఉంది. అదే పాస్ అవుతుందనుకుంటున్నారు. ప్రతిపక్షాలున్నాయి. తేవ్రంగా చర్చించవలసిన అవసరముంది. ఈ చట్టాన్ని పరిపూర్ణం చేసుకోవడానికి మా సహకారం మీరు కోరవలసి వుంటుంది. పాస్ చేయడానికి మేము నిరాకరించడం లేదు. సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపి చర్చలు తొందరగా పూర్తి చేయించండి. విస్తృతస్థాయిలో చర్చ జరిగి బిల్లును పరిపూర్ణం చేసుకునేదానికి అవకాశ ముంటుంది. దానిని కూడా అంగీకరించకుండా నల్లెరు మీద బండి లాగా తోలి ఈ బిల్లును పాస్ చేయించుకునే పద్ధతి అప్రజాస్వామికమని మనవేస్తున్నాను. అన్ని పార్టీలు సెలెక్ట్

కమిటీకి పంపమని కోరుతున్నా మేరు తీరస్కరిస్తున్నారు కాబట్టి మేము కూడా ఈ చర్యలో పాల్గొనడానికి తీరస్కరిస్తూ, ప్రభుత్వ మొండివైఖరికి నిరసనగా వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(సి.పి.ఎం. సభ్యులు సభనుండి వాకౌట్ చేశారు)

شری پی. راجا سرائی :- جناب اسپیکر صاحب بار بار اپوزیشن لیڈر سروس گزشت سے درخواست کرنے کے لیے درخواست حکومت اپنا فیصلہ چاہتا ہے۔ یہ بھی کہی جاتی ہے۔ اس میں کوپاس کرنے میں ہم سب حصہ دار ہیں۔ اگر اس میں کوپاس کرنے میں کوئی کوتاہی ہو جائے تو یا ہر اس بل پر ہنسی و مذاق نہ ہونے پائے۔ اس بل میں بھی آپ کی فیصلہ پھر ایک بار مشترک صاحب سے درخواست کرتا ہوں کہ اس بل کو سیکشن کیٹی کے رجوع کریں یا اس بل کو ملتوی کر کے آئین کی کمیٹی میں پیش کریں تو میں کوئی اعتراض نہیں ہوں گا۔ لیکن حکومت یہ تجویز کو سننے کیلئے تیار نہیں ہے۔ اس لیے ہماری پارٹی کی جانب سے ٹک ٹک کر رہیں۔

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, వోయిన శాసనసభ సమావేశాలలోనే ఈ బిల్లు ఇంటర్డ్యూస్ అయింది.

శ్రీ పి. రామస్వామి:- అవన్నీ మాకు తెలుసు. మేము కూడా హౌస్ లో ఉన్నాము. అధ్యక్షా, మంత్రివర్గులు చాలా తెలివీపరులు. బాగా చెబుతున్న వారు. ఈ ఉపాధ్యక్ష మంతా అవసరం లేదు. మా రిక్వెస్టులను ఒప్పుకుంటారా, లేదా చెప్పండి. ఒప్పుకోకపోతే ఏమీ చేయాలో చెబుతాము.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, నేను లాజిక్ లో షేపులో లాజిక్ లోగా మాట్లాడతాను. కేకల పోటీలో రామస్వామిగారితో పోటీపడడం నాకు అసాధ్యమయినది. జేరో మార్క్కు వస్తాయి నాకు. ఆయనకు 10 మార్క్కు రావచ్చు.

శ్రీ పి. రామస్వామి:- అధ్యక్షా, ఆయన తీరస్కరిస్తున్నారు కాబట్టి ఈ చర్యలో పాల్గొనకుండా నేను వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(బి.జె.పి. సభ్యులు శ్రీ పి. రామస్వామి సభనుండి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, చాలా వర్షాలు అయ్యాయి. ఫోగర్ లేడర్స్ తో వర్షించాము. వారు వెళ్లిపోతే మాకు అభ్యంతరం లేదు. ప్రజాస్వామ్యంబే ఈ బిల్లుపై శ్రీ జి అప్పల సూర్యనారాయణగారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు గుర్తుకు వస్తుంది. అశోక్ గజపతిరాజు మాట్లాడుతున్నప్పుడు గుర్తుకువస్తుంది. వృథా అయిన టైంలో పదవ వంతు శాసనాలకు కేటాయిస్తే ఈ శాసనసభకు, మన రాష్ట్రానికి ఈ దుస్థితి వచ్చేది కాదు. అధ్యక్షా సూర్యనారాయణగారి ఉపన్యాసం ఢిల్లీ కానివ్వమని చెప్పండి.

9-50
రా.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, లా మినిస్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ హైదరాబాద్‌లో జరిగినప్పుడు లా మినిస్టర్స్ ఆందరూ ఒక రిజల్యూషన్ పాస్ చేసి నేషనల్ లా సూట్ తరహాలో ఒక అకాడమీని స్థాపించేయమని కోరడం జరిగింది. లా మినిస్టర్స్ తాలూకు రిజల్యూషన్ను దృష్టిలో పెట్టుకుని రాష్ట్రంలో అత్యున్నత న్యాయ స్థాపనైన హైకోర్టు ముందుకొచ్చి ఒక సౌస్టేబిల్ ఫార్మ్ అయి గవర్నమెంటుకు రిక్వెస్ట్ చేస్తూ ఒక యూనివర్సిటీ పెట్టాలని కోరడం జరిగింది. అటువంటి పరిస్థితుల్లో న్యాయ పరమైన అంశాలను రేసర్చ్ చేయాలని, కామన్ మ్యాన్‌కు రాజ్యాంగం గురించి తెలియ జేయాలనే నోబుల్ ఆబ్జెక్టివ్‌తో, ఈ ఎనాక్టిమెంట్‌ను తీసుకురావడం జరిగింది. దీనికి బీఫ్ జస్టిస్ పెన్సిడెంట్‌గా ఉన్నారు కాబట్టి దీని గురించి పెద్ద డిస్కషన్ అవసరం లేదని, దీనిలో వున్న నోబుల్ ఆబ్జెక్టివ్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ కరెంట్ ఇయర్‌లోనే ఈ యూనివర్సిటీని పెడకామనే ఉద్దేశ్యంతో ముందుకుపోతున్న సందర్భంలో ఆర్డినెన్స్ ఎలాగూ ఇచ్చారు కాబట్టి, గతంలో కూడా డిస్కషన్ చేశాము కాబట్టి ఈ ఆబ్జెక్టివ్‌తో ఈ బిల్లును పాస్ చేయవచ్చని నా అభిప్రాయాన్ని మేధావీ నేను మంత్రిగారికి తెలియపెట్టాను.

STATUTORY RESOLUTION

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That this House disapproves the National Academy of Legal Studies and Research Second Ordinance, 1998 (A.P. Ordinance No. 5 of 1998) promulgated by the Governor on 25th August, 1998."

(Pause)

The Statutory Resolution was lost.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the National Academy of Legal Studies and Research Bill, 1998 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE - 2

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- 'Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (c) of Clause 2 for "Research Established" substitute "Research University established.""

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 జాతీయ న్యాయశాస్త్ర 25 నవంబరు, 1998 381
అధ్యయన పరిశోధనల బిల్లు (ఎల్.ఏ. బిల్లు
22/1998).

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in sub-clause (c) of Clause 2 for "Research Estab-
lished" substitute "Research University established."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clause 2, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2 as amended was added
to the Bill.

CLAUSE - 3

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (1) of Clause 3 for "Legal Studies
and Research" substitute "Legal Studies and Research University."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in sub-clause (1) of Clause 3 for "Legal Studies
and Research" substitute "Legal Studies and Research Univer-
sity.""

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Speaker:- The question is:

"That Clause 3 as amended do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 3 as amended was added
to the Bill.

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998, జాతీయ న్యాయశాస్త్ర
అధ్యయన పరిశోధనల బిల్లు. (ఎల్.ఏ. బిల్లు
22/1998).

CLAUSES 4 TO 8

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses 4 to 8. The question is:

"That Clauses 4 to 8 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 4 to 8 were added to the Bill.

CLAUSES 9 TO 11

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses 9 to 11. The question is:

"That Clauses 9 to 11 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 9 to 11 were added to the Bill.

CLAUSE - 12

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (3) of Clause 12 after item (vi) before the words "The papers shall be placed.... Council for Confirmation" insert the following:

"(vii) If urgent action by the Executive Council becomes necessary, the Director may permit the business to be transacted by circulation of papers to the members of the Executive Council. The action so proposed to be taken shall not be taken unless agreed to by a majority of members of the Executive Council. The action so taken shall be forthwith intimated to all the members of the Executive Council."

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 జాతీయ న్యాయశాస్త్ర '25 నవంబరు, 1998. 383
అధ్యయన పరిశోధనల బిల్లు. (ఎల్.పి. బిల్లు
22/1998).

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in sub-clause (3) of Clause 12 after item (vi) before the words "The papers shall be placed.... Council for confirmation" insert the following:

"(vii) If urgent action by the Executive Council becomes necessary, the Director may permit the business to be transacted by circulation of papers to the members of the Executive Council. The action so proposed to be taken shall not be taken unless agreed to by a majority of members of the Executive Council. The action so taken shall be forthwith intimated to all the members of the Executive Council."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clause 12 as amended do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 12 as amended was added to the Bill.

CLAUSES 13 TO 17

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses 13 to 17. The question is:

"That Clauses 13 to 17 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted Clauses 13 to 17 were added to the Bill.

CLAUSE - 18

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That in item (iii) of sub-clause (2) of Clause 18 for "the Registrar shall be the person" substitute "The Registrar shall have the power."

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998, జాతీయ న్యాయశాస్త్ర
అధ్యయన పరిశోధనల బిల్లు. (ఎల్.పి. బిల్లు
22/1998).

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in item (iii) of sub-clause (2) of Clause 18 for
"The Registrar shall be the person" substitute "The Registrar
shall have the power.""

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clauses 18 as amended, do stand part of the Bill.

(Pause)

The motion was adopted and Clause 18 as amended was added
to the Bill.

CLAUSES 19 TO 29

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses
19 to 29. The question is:

"That Clauses 19 to 29 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 19 to 29 were added to
the Bill.

CLAUSE - 30

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That for Clause 30 substitute the following:

"Repeal of Ordinance 30. The National Academy of Legal Studies
3 of 1998 and Ordinance 5 of 1998. and Research Ordinance, 1998 and the
National Academy of Legal Studies and Re-
search Second Ordinance, 1998 are hereby repealed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That for Clause 30 substitute the following:

"Repeal of Ordinance 30. The National Academy of Legal Studies
3 of 1998 and Ordinance 5 of 1998. and Research Ordinance, 1998 and the
National Academy of Legal Studies and Re-
search Second Ordinance, 1998 are hereby repealed."

(Pause)

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1998 జాతీయ న్యాయశాస్త్ర
అధ్యయన పరిశోధన బిల్లు. (ఎల్.పి. బిల్లు
22/1998).

25 నవంబరు, 1998. 385

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clause 30, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 30, as amended was added to the Bill.

CLAUSE - 1

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (1) of Clause 1 for 'Research Act, 1998' substitute 'Research University Act, 1998'".

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in sub-clause (1) of Clause 1 for 'Research Act, 1998' substitute 'Research University Act, 1998'."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clause 1, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 1, as amended, was added to the Bill.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Enacting Formula do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the Enacting Formula was added to the Bill.

LONG TITLE

10-00 Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:
0.

చట్టబద్ధ తీర్మానము : 1998, ఆంధ్రప్రదేశ్
మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి సంస్థ
ఆర్డినెన్స్ నిరాకరణ గురించి.

"That in the Long Title for the words 'The National Academy' of Legal Studies and Research' substitute 'The National Academy of Legal Studies and Research University'".

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in the Long Title for the words, 'The National Academy of Legal Studies and Research' substitute 'The National Academy of Legal Studies and Research University.'".

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Long Title, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the Long Title, as amended, was added to the Bill.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That the National Academy of Legal Studies and Research Bill, 1998 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the National Academy of Legal Studies and Research Bill, 1998 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

చట్టబద్ధ తీర్మానము

1998, ఆంధ్రప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి సంస్థ
ఆర్డినెన్స్ నిరాకరణ గురించి

Sri M.A. Gafoor:- Sir, I beg to move:

"That this House disapproves the Andhra Pradesh Infrastructure Development Corporation Ordinance, 1998 (A.P. Ordinance No. 8 of 1998) promulgated by the Governor on 13th September, 1998."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

(1) 1998, ఆంధ్రప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి సంస్థ
బిల్లు, 1998 (ఎన్.ఎ. బిల్లు 30/1998)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Infrastructure Development Corporation Bill, 1998 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

శ్రీ ఎం. పి. గజూర్:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం ఇంత అపూర్వమైన అభివృద్ధి పథకాన్ని రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టిన ప్రభుత్వంగా చరిత్రలో నిలిచిపోతుంది. చీటికి మాటికి అర్డినెన్సులు చేస్తున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఈనాడు ఉన్నటువంటి వ్యవస్థలను ప్రపంచ బ్యాంకు ప్రభుత్వం లొంగి విధ్వంసపరుస్తూ అర్థరాత్రి పూట ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెడుతున్నది. పబ్లిక్ పోల్స్ డిపార్ట్మెంట్ అన్నటువంటిది సక్రమంగా పనిచేస్తున్నది. అదే విధంగా ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్. కూడా గ్రామాల అభివృద్ధి కోసం సక్రమంగా పనిచేస్తున్నది. వాటిని ఇంకా ఎలా డెవలప్ చేయాలన్న ఆలోచనకు భిన్నంగా వాటికి డబ్బులిచ్చి మరింత పరిపూర్ణం చేద్దామన్న ఆలోచనకు భిన్నంగా ఈ ఆర్డినెన్సును ఈనాడు తీసుకువచ్చారు. ఈనాడు త్రాగునీటికి నోచుకొని గ్రామాలు ఎన్నో వందలున్నాయి. అలాగే ఫోర్టైడ్ లో, బాధపడుతున్న గ్రామాలూ ఎన్నో ఉన్నాయి. అలాంటి గ్రామాలకు త్రాగునీరు ఇవ్వాలనే ఆలోచనకు భిన్నంగా పబ్లిక్ పోల్స్ సిస్టంను, ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్. సిస్టంను మొత్తం ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉన్న వ్యవస్థలను విధ్వంసం చేసి ఒక సూపర్ సంస్థగా ఈ కార్పొరేషన్ ను ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రయత్నం ఈ బిల్లుతో కనపడుతున్నది. సెప్టెంబరు, 1998న ఆర్డినెన్సును జారీచేశారు. ఏమీ అంత అత్యవసరం ఏర్పడింది? మన ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటినుండి అర్బన్ వ్యవస్థను డెవలప్ మెంట్ చేసుకున్నాము. ఆ వ్యవస్థను డెవలప్ మెంట్ చేసుకున్నటువంటి దానిని సెప్టెంబరు 13న అర్థ రాత్రి ఒక ఆర్డినెన్సును జారీచేసి ఒక కార్పొరేషన్ ను ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. వెయ్యి కోట్లు అప్పు తెస్తున్నాము. మేము ఉంటాము, ముఖ్యమంత్రి ఉంటారు, సూపర్ కమిటీ ఉంటుంది, నామినేట్ చేసుకుంటాము మా ఇష్టారాజ్యంగా రాష్ట్రంలో పరిపాలన చేసుకుంటామని అటువంటి కండిషన్ పెట్టారు వరల్డ్ బ్యాంకుకు లొంగిపోయారు. ప్రజా వ్యతిరేకమైన పరిపాలన యీ సభ ద్వారా చేస్తున్నారు. సభా దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను. ఈ రకమైనటువంటి సంస్థను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఈ వట్టం లోనే ఉన్న అనేక అవకతవకలు, లోపాలు, యీ సంస్థకు సంబంధించిన అనేక అంశాలవల్ల ప్రజల మీద బారం పడుతున్నది. రాబోయే కాలంలో ఆంధ్ర రాష్ట్రం గ్రామీణ ప్రాంతంలో ప్రజలు త్రాగునీరుకు డబ్బు కడతె తప్ప దొరకని పరిస్థితి ఉంది. కనీసం నేరు త్రాగే పరిస్థితి ఉందా? యిటువంటి యీ వేధానం సరేంటి కాదు. ఈ ఆర్డినెన్సుతో, యీ పద్ధతులతో బిల్లును తీసుకురావడం సరేంటి కాదు. కాబట్టి, దానిని యీ సభ నేరకరీంచాలని తీర్మానం యీ సందర్భంగా మా దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఆ తీర్మానాన్ని ఆమోదించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి సంస్థ బిల్లు, 1998. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 30/1998).

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, నాకు కొంచెం ఆశ్చర్యం పెస్తున్నది. అభూతకల్పనలు సృష్టించబడతాయి. పబ్లిక్ హెల్త్, రూరల్ వాటర్ సప్లయ, వరల్డు బ్యాంకు - ఎక్కడనుంచి ఎక్కడికి వోయారు? నాకు అయితే అర్థం కావడం లేదా కానీ వరల్డు బ్యాంకునే ఇక్కడ దూర్వదం జరిగింది. అసలు వెరీ సింపుల్ బిల్లు సార్. గవర్నరుగారు చెప్పారు కాదు అంటే, చాలా గ్రామాలు ఫోర్గెట్తో, బాధపడుతున్నాయి. నేరు లేకుండా చాలా పబ్లికాలు కూడా అధ్వాన్న స్థితిలో ఉన్నాయి. శానబ్లెషన్ లేక, రాష్ట్రం అంతా అయోమయం పరిస్థితిలో ఉంది. వ్యాధులు విపరీతంగా అన్ని చోట్లా ఉన్నాయి. తమరికి తెలియనే విషయాలు కావు. కొంత డబ్బు డాలర్లు అన్ని అన్నారు. రుపేసేను భారతదేశంతో పనులు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తే వరల్డు బ్యాంకుకు అప్పజెప్పినట్లు మాట్లాడారు. ఆ దృష్టితో ఏమీ చేయాలి అంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్మెంటు కోసం కోరల్ బాడ్లకు సన్లిమెంటు చేయడానికి....

(ఇంటరప్షన్స్)

10.10 సీజమ్, డౌన్ కోర్స్ రేజ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో, ఆ తొలి రోజున రా. సక్రమంగా అమలుపరిచి, ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్, వాటర్కు, డ్రైనేజీకి ఇన్వెస్టు మెంటు చేయాలనీ, స్టాండ్డు ఆఫ్ లివింగ్ పెంచాలనీ మన ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అందుకు యీ ఎర్డినేషన్లు తెచ్చాము. ఈ బిల్లు ద్వారా రివేన్స్ చేయాలనీ ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఆ ప్రయత్నంలో మరందరు భాగస్వాములు అయి ఏకగ్రీవంగా యీ బిల్లును ఆమోదిస్తారనీ మేరెండరి చాడని వెన్ను నరువాత గట్టిగా నమ్మకం కలుగుతున్నది. అదానుగా భాంకు, కంగ్రెషన్లను చెప్పతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, శాసనసభ వ్యవహారాల మరియు ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారు గుంభీరమైన ఉపన్యాసాన్ని చెప్పారు. కానీ యీ కేరళానాన్ని ఉపసంహరించు కోవాలనీ ఆడుగెత్తెడు. వారు ఒక తీర్మానం పెట్టారు.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- నాకు నమ్మకం ఉన్నది అంటే, దాని అర్థం ఏమిటి అధ్యక్షా?

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- యీ బిల్లు విషయంలో మాపార్టీకి ఉన్న అభిప్రాయం మాత్రమే వెల్లడిస్తున్నాను. ఈ బిల్లు నెం. 30, 1998 వుంది. దీని ఉద్దేశ్యం, కారణం అన్నారు. మేకు సరేయేగా లేదు. మిమ్మల్ని, మే వ్యవహారాలను జనాలు ఖాసున్నారు. ఏ నిధంగా సరేయేగా ఉన్నారో మానున్నారు. ఇది ప్రధానమైన బిల్లు కాబట్టి మా అభిప్రాయం చెప్పడానికి మళ్ళీ లోపలికి వచ్చాము. దీనిలో వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు అప్పు అవసరం వుందనీ అన్నారు. మళ్ళీ డాలర్లు కావు అని ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారున్నారు. ఇది నూటికి నూరుపాళ్లు డాలర్లు. ఇది వరల్డు బ్యాంకునుంచి

తెస్తున్న డబ్బు అందువల్ల నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజు దురదృష్టం ఏమిటంటే, యీ సాయంకాలం పెట్టి యీ శాసనసభలో ఇట్లాంటి ప్రధానమైన చట్టాన్ని తయారుచేస్తున్నారు. బిల్లు అన్నీ కూడా దాదాపుగా వరల్డు బ్యాంకు ఋణానికి సంబంధించిన బిల్లులే. అర్థ రాశీ పాసుచేసుకుంటున్నాము - ఇది చాలా దురదృష్టకరము. ప్రధానంగా మీరు ఆర్థిక వివరణలో కూడా అన్నారు. బిల్లులోని నిబంధనలను అమలుజరుపుటకు రాష్ట్రంపై వ్యయ భారం పడుతుందని అంటూ, వాస్తవంగా ఎంతమొత్తం అవసరం అవుతుందో ఈ దశలో చెప్పుట వీలు కాదన్నారు. అంటే, మీరు ఇంకా ఆర్థిక విషయాలు తెలుసుకోవడం లేదు. మీకు అవగాహన లేదు యీ విషయంలో. నేను ఒకటి మీకు మనవిచేస్తున్నాను. పురపాలక శాఖమంత్రి శ్రీ బండారు సత్యనారాయణ మూర్తి వున్నారు. హైదరాబాదు మెట్రో వాటర్ వర్క్స్ సేవరేజ్ బోర్డు కూడా వున్నది. కృష్ణా వాటర్ను హైదరాబాదుకు తీసుకురావాలని ఆనాడు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లో వున్న సేవరేజ్ను విడదీసి ఒక కార్పొరేషన్గా చేసి దానికి వరల్డు బ్యాంకు నిధులు తెచ్చారు. వరల్డు బ్యాంకు నిధులు కావాలి కాబట్టి సెవరేజ్గా ఒక బోర్డును పెట్టడం జరిగింది. 1981 లో ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఫైర్మన్గా వున్నారు - శ్రీ బి. అంజయ్యగారున్నారు. హైదరాబాదు నగరానికి త్రాగునీరు తీసుకురావడానికి ఉద్దేశ్యంగా పెట్టుకుని చేసిన ఆ బోర్డు ద్వారా యీ రోజువరకు ఆ వాటర్ రాబెడు కదా సేవరేజ్ లెను లేదు. అక్కడికక్కడ అస్వచ్ఛస్థం అయింది. వరల్డు బ్యాంకు నుంచి తెచ్చిన డబ్బు అంతాకూడా కనీసతెన్నీ వారికి డబ్బు యిచ్చి దానిని ఒక వైట్ ఎలిఫెంట్గా మార్చారు. ఆ బోర్డు వల్ల హైదరాబాదుకు త్రాగునీరు రాలేదు కానీ కలుషితమైన నీరు మాత్రం వస్తున్నది. శ్రీ గవూర్గారన్నకుంగా, ఇది కూడా ఒక వ్యాపార సంస్థగా మారి పోతుంది. సేవరేజ్ సెస్సు వేస్తున్నారు. డబ్బు వసూలు చేస్తున్నారు. రివేరేయడానికి డబ్బు వసూలు చేస్తున్నారు. భవిష్యత్తులో గ్రామీణ ప్రాంతంలో రాజ్యాంగపరంగా పేదలకు మంచినీరు ఇవ్వాలి - ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణాన్ని కల్పించాలని, డ్రైనేజీ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయాలని వుంది. ప్రభుత్వం ఇవన్నీ రాజ్యాంగపరంగా ఏర్పాటుచేయాలి కానీ మీరు ఏమీ చేస్తున్నారు. హైదరాబాదులో మెట్రో వాటర్ వర్క్స్ అండే సేవరేజ్ బోర్డు ఒక ప్రక్కన వైట్ ఎలిఫెంట్ అయి కూర్చున్నది. మన ఉద్దేశ్యం పూర్తి కాలేదు. ఒక దశలో మీరు గ్రామీణ ప్రాంతంలో కూడా ఒక కార్పొరేషన్కు అప్పజెప్పి భవిష్యత్తులో త్రాగునీరుపై కూడా మీరు పన్ను వేయడానికి దారి తీస్తుంది. వర్చువేయాలంటే, చాలా విషయాలు చోటు చేసుకున్నాయి. దీంతో రుష్టపరిణామాలు చాలా ఉన్నాయి. హైదరాబాద్ మెట్రో వాటర్ వర్క్స్ బోర్డులో ముఖ్యమంత్రిగారు ఫైర్మన్గా ఉన్నా యీ రోజు వరకు ఆ బోర్డు ఏమీకా జరగలేదు. వేరే వారు వున్నారు, పూర్తిగా అధికారులున్నారు. అక్కడ కూడా శాసనసభ్యుల ప్రమేయం లేదు. ఎన్నడు కూడా శాసనసభ్యులను సంప్రదించలేదు. ప్రజాప్రతినిధులను బోర్డు మీటింగుకు ఎప్పుడు కూడా పిలిచిన పాపాన పోలేదు. ఆనాడు కృష్ణయ్యాదవ్విగారు గ్రహించాలి. మంత్రిగా వున్నారు. ఒక తీర్మానంపై మాకు సేవరేజ్ లెను బాగుచేయడానికి 10 కోట్లు ఇవ్వాలని యూనానిమస్గా డి.డి.ఆర్.సి.లో పాసు చేస్తే యీ రోజువరకు కూడా నిర్ణయాలు చేయకపోగా, ఖర్చుపెట్టకపోగా, కలుషితమైన నీరును హైదరాబాదులో,

త్యాగిస్తున్నాను. పోతికెడ్డ వాటర్ను సరిగా సప్లయ చేయడం లేదు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనైనా ఘేరు ఏడ్వినా నిర్ణయం తీసుకుంటే, అశోక గజపతిరాజుగారన్నట్లుగా - గఫార్ గారన్నట్లుగా, ఫోర్టైడ్ వాటర్ త్యాగివారికొరకు ఒక పథకాన్ని, ఒక కార్యక్రమాన్నీ ఇచ్చి, డబ్బు ఇచ్చి అమలుచేయాలని అంభే, అది ఎక్కడ వేసిన గొంగలి అక్కడనే వున్నట్లుగా ఉంది. రంగారెడ్డి, నల్లగొండ, కర్ణాటక జిల్లాలలో ప్రధానంగా అక్కడ త్యాగిగనీరు లేక ఫోర్టైడ్ వాటర్తో, నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. యిటువంటి కార్యక్రమం ప్రక్కన పెట్టారు. వరల్డు బ్యాంకు కాకుండా, ఇతర దేశాలు, సంపన్న దేశాలు, ఇంటర్నేషనల్ సంస్థలు అంతా సహాయం అందిస్తామంటే, ఆ సహాయం తీసుకోకుండా వరల్డు బ్యాంకుకు ఎందుకు వోతున్నారు? దీని విషయంలో లోతుగా చర్చచేయాలి. భవిష్యత్తులో, గ్రామీణ ప్రాంతంలో, ప్రజలపై నీటి పన్ను వేసే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఇది ఏమాత్రం కూడా శ్రేయస్కరం కాదు. మీకు ఏడ్వినా సదుద్దేశ్యం ఉంటే, యీ బిల్లును సెలెక్టు కమిటీకి పంపించాలని ప్రభుత్వాన్నీ ఘోషారా కొరుచున్నాను. సెలెక్టు కమిటీలో సంతృప్తికరమైన చర్చలు జరపండి? ప్రధానంగా ప్రతిపక్షాన్నీ ఒప్పించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇందాక రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు, మీకు బలం వుండవచ్చు - బుల్డోజర్ బలంతో, పాసు చేసుకోవచ్చు. కానీ అది మంచి పద్ధతి కాదు. మీకు సంఖ్యాబలం వుండవచ్చు కానీ అన్ని కేళలా అది వసతి రాదు. ఇలాంటి నిర్ణయాల వల్ల సేదలు, గ్రామీణ ప్రజానీకంపైన ఎక్కువ భారం పడుతుంది. అందువల్ల యీ బిల్లును అర్థరాత్రి పాసు చేసుకుంటే, చీకటి బిల్లులుగా మిగులుతాయి. యీ బిల్లు విషయంలో ప్రభుత్వంతో మరి మరో ప్రార్థిస్తున్నాను - సెలెక్టు కమిటీకి పంపించ కొరుచున్నాను. అక్కడ చర్చ జరుగుతుంది. అని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- ఈ బిల్లు చాలా ముఖ్యమైన బిల్లు అని మేము అభిప్రాయ పడుచున్నాము. సరే, ఇందులో మునిసిపాలిటీలు, పంచాయతీలు అనేక ప్రాంతాల్లో ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్నటువంటి మంచినీటి సరఫరా కావచ్చు, మురుగునీరు పారుదల కావచ్చు, పారిశుధ్యం పరిస్థితులు కావచ్చు. వీటన్నిటికీ సంబంధించిన ప్రభుత్వం యీ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడంకోసం యీ బిల్లును ప్రవేశపెడుతున్నదని అభిప్రాయపడుతున్నాము. ఇందులో కొన్ని అనుమానాలున్నాయి. ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచనలకు సంబంధించి కూడా కొన్ని క్వెరీకేషన్స్ కోరవలసిన అవసరం ఉంది. అలాగే ఇంకా సుద్దీర్ఘంగా చర్చించవలసిన అవసరం వుందని కూడా నేను మనవిచేస్తున్నాను. చిహ్నం: యీ బిల్లుకు సంబంధించినంత వరకు మనకు 73-74 రాజ్యాంగ సవరణల ప్రకారం స్థానిక సంస్థలకు యిచ్చే గ్రాంటు భవిష్యత్తులో రాకుండా పోవచ్చున ప్రాముఖ్యత లేకుండా, మొత్తం డెవలప్ చేయడానికి కావలసిన పరిస్థితులున్నాయని ఇది ఒక ప్రధానమైన అంశమని నేను మనవిచేస్తున్నాను. కొన్ని ప్రధానమైన నగరాలకు నేపరేజీ బోర్డు, వాటర్ బోర్డు ఉన్నాయి. అవి ఏవిధమైన పద్ధతిలో నడుస్తున్నాయి? యివన్నీ కూడా స్పష్టంగా అర్థం అవుతున్నాయి. ఎక్కడ చూసినా కూడా గందరగోళ పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఎక్కడ చూసిన ప్రజలు అసహనంతో ఉన్నారు.

మనమందరం కూడా గమనిస్తున్నాము. ఈ రోజు యీ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు అనేది ఇంతకు ముందు వున్న పి.డబ్ల్యు.డి. మునిసిపాలిటీలో జరిగే కార్యక్రమాలు, గ్యాంటు వీటి అన్నిటికీ ఏమీ చెపుతున్నారనేది ఒకటి. ఈ రోజు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు బుజం తీసుకువస్తున్నామని చెపుతున్నారు. ఈ వెయ్యి కోట్ల రూపాయలకు సంబంధించి కూడా ఏరకమైన పద్ధతిలో, ఏ కండిషన్స్ అమలుజరపడం ద్వారా తీసుకుంటున్నారో కొంచెం తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటికే, యీ రాష్ట్రంలో యీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత దాదాపు 200 - 300 శాతం డబ్బు కావచ్చు, డొనేషన్ కావచ్చు వాలా గణనీయమైన పద్ధతిలో మంచినీటికొరకు తీసుకోవాలనే పరిస్థితి దృష్టిలో పెట్టుకుని యీ కార్పొరేషన్ను ఏర్పాటుచేయవచ్చు. కార్పొరేషన్ ఏర్పడిన తరువాత ఏ కండిషన్స్ ప్రకారం, ఏ పద్ధతుల్లో, భవిష్యత్తులో మంచినీటి సరఫరా వుంటుందోనని కూడా ఆందోళన చెందే పరిస్థితి ఉంది. ఈ కార్పొరేషన్ పరిధిలో మురుగునీటి గురించి చెప్పలేదు. మురుగు నీరు కాకుండా, అండర్ గ్రౌండు వాటర్, డ్రైనేజీకి సంబంధించి కొన్ని ప్రధానమైన పథకాలు ధీర్ఘకాలంగా వున్నాయి. ఈ అండర్ గ్రౌండు డ్రైనేజీని కూడా పేర్చే అవకాశం ఉందా అనేది టిబువంటిది కూడా తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దాంట్లో పారీశుద్ధ్యానికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలు ఉన్నాయి. ఇవాళ మాడ్యన్ మెథడ్స్ వస్తున్నాయి. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని, సుధీర్ఘ పరిశోధనా కార్యక్రమాన్ని వేపట్టాలి. ప్రయోగాలు చేయాలి. తద్వారా నిరుపయోగంగా వుండే చెత్తను ఎనర్జీకి వాడుకోవచ్చు. ఇంకోరకంగా వాడుకోవచ్చు. రకరకాలుగా ఫేసుకునే అవకాశాలున్నాయి. ఈ రకమైన ఆలోచన ఏమైనా ఫేసున్నారా? ఇది రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రాముఖ్యత కలిగిన అంశం. ఒక సంవత్సరం మాత్రమే మెంబర్స్ కు కాలపరిమితి అన్నారు. అది ఏమాత్రం సరిపోదు. మొక్కబడిగా వుంటుంది. అవగాహన రావడానికి, ఆలోచించడానికి సరిపోదు అనే అపవాదు ఉంది. ఈ సంస్థకు ఎక్స్ డిజిన్ పవర్స్ కూడా వున్నాయని చెపుతున్నారు. ఎక్స్ డిజిన్ పవర్స్ వుంటే, యీ రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటులో ఏ రకంగా సమన్వయం అవుతుంది? రకరకాలు అయిన సమస్యలు ఇందులో ఉత్పన్నం కాగలవు. కాబట్టి కొంచెం డీనిమిడ్ స్టడీ చేయడం, ఆలోచన చేయడం మంచిది. ఆ అభిప్రాయంలో డీనిని సెలెక్టు కమిటీకి పంపించవలసిందిగా కోరుచున్నాను. దానివల్ల యీ బిల్లుకు పరిపుష్టత చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. కాబట్టి సెలెక్టు కమిటీకి పంపించ వలసిందిగా మా పార్టీ తరపున ప్రభుత్వాన్ని తమద్వారా కోరుచున్నాను.

(శ్రీ డి. రాజ్ గోపాల్ అధ్యక్ష స్థానంలో వహించారు)

10-20 | డా॥ ఆర్. రవేంద్రనాథ్ (తెనాలి):- అధ్యక్షా, ఈ రోజున రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రా. ప్రవేశపెట్టిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ బిల్లును సమర్థిస్తూ, దానిపైన గౌరవ సభ్యులు వెలిబుచ్చిన సందేశాలను నీచుత్తి చేయడానికి, అదే మార్దిగా, బిల్లును సమర్థించడానికి గల కారణాలను చాల క్లుప్తంగా చెబుతాను.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి సంస్థ బిల్లు, 1998. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 30/1998).

ఆ రోజున శాసనసభ సమావేశాలు ప్రకటించడం వల్ల 1998, నవంబరు 13 నెడన బిల్లును ఆర్డినెన్స్ రూపంలో తీసుకొని రావడం జరిగింది. దానిని ఈ రోజున బిల్లుగా మార్చుకొంటున్న సందర్భంగా ఈ చర్చ జరుగుతున్నది.

అధ్యక్షా, ఈవేళ మేరు ఒక విషయాన్ని పరిశీలించండి. గౌరవ సభ్యులు మెన్బర్స్ చేశారు. వరల్డ్ బ్యాంక్ కొన్ని షరతులు ఏవో విధించిందని, అలాగే డింకింగ్ వాటర్, శానిటేషన్ ప్రాజెక్టును గురించి మాట్లాడుతున్నారు. అధ్యక్షా, ఈ బిల్ ప్రవేశపెట్టడంలో ముఖ్య ఉద్దేశ్యం వివిధ డిపార్టుమెంట్ల మధ్య సమన్వయం తీసుకొనిరావడమే. ఉదాహరణకు డింకింగ్ వాటర్ విషయం తీసుకొంటే, రూరల్ డింకింగ్, అర్బన్ డింకింగ్ వాటర్ కంట్రోలు వేర్వేరు డిపార్టుమెంట్ల కంట్రోల్లో ఉంది. కాబట్టి వేటన్నింటినీ కేంద్రీకృతం చేసి, ప్రావర్ కంట్రోల్లో ఉండే విధంగా వివిధ డిపార్టుమెంట్ల మధ్య కోఆర్డినేషన్ ఉండే విధంగా చేసుకుంటే ఈ బిల్ తీసుకొని రావడం జరిగింది. కొంతమంది మాట్లాడుతూ ఏదో వరల్డ్ బ్యాంక్ నిధుల గురించో, ప్రకటన దురుద్దేశ్యంతోనే తెచ్చారని అంటున్నారు, అది కాదు అని తమరిద్వారా గౌరవ సభ్యులు మనవిచేస్తున్నాను. కార్పొరేషన్లో ఎవరెవరు ఉంటారో నిర్ణయం స్పష్టంగా చెప్పారు. ఫైనాన్స్గా ఎవరు ఉంటారు, మెంబర్స్గా ఎవరు ఉంటారో చెప్పడం జరిగింది. Minister for Panchayat Raj, Minister for Municipal Administration, Principal Secretary, Panchayat Raj, Principal Secretary, Municipal Administration and Principal Secretary, Finance Department, are going to be the Members. అన్ని డిపార్టుమెంట్లను ఒకచోట వేర్చి, కోఆర్డినేషన్తో, మంచి వాతావరణంలో ఈ శాఖలను మెరుగుపరచడం కోసం ఈ బిల్ను రూపొందించారు. అంతేకాని, వేరే రకంగా గౌరవ సభ్యులు ఆపాదించినట్లు ఏదో, ఈవేజునిత ప్రపంచంలోకి వెళ్ళడం మంచిది కాదని మనవి చేసుకొంటున్నాను. ఈ కార్పొరేషన్వల్ల ఎంతో ఖర్చు అవుతుందని అంటున్నారు. సంవత్సరానికి 1000 కోట్ల రూపాయలు తగ్గకుండా మంజూరు తీసుకొంటున్నారు. ధీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాళ్ళు ఉంటుంది. అది వరల్డ్ బ్యాంక్నుండి కావచ్చు, సెషనల్వైడ్ బ్యాంక్ నుండి కావచ్చు, వాంటర్ కాంట్రీబ్యూషన్ కావచ్చు. ఏ రకంగా అయినా తీసుకోవచ్చు. అయితే లక్ష్యం మాత్రం రూరల్ డెవలప్మెంట్ ఏజ్ వెల్ యాజ్ అర్బన్ డెవలప్మెంట్, ఈ రెండింటినీ సమన్వయపరచుకొని రాష్ట్రంలో ప్రజలందరికీ మంచినీటి సౌకర్యం, శానిటేషన్, నివరణ మెరుగుపరచడం మొదలైన సౌకర్యాలు అందించడం కోసం ఈ బిల్ను తీసుకొని రావడం జరిగిందే తప్ప వేరే రకంగా కాదని మనవిచేస్తున్నాను. నివరణ బ్లీజ్మెంట్ విషయానికి వస్తే, it is going to solve the problem. Because.... శానిటేషన్ విషయంలో గామాలో కానీ, పట్టణాల్లో గానీ ప్రజల బాధలకు గురవుతున్నారు.

•

గత మూడు నాలుగు రోజులుగా అపోజిషన్ పార్టీ వాళ్ళు ప్రశ్నకించి కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్ళుమాత్రం గామాభ్యుదయం కోసం, బి-సి-ల సంక్షేమంకోసం, అట్లాగే ఫెలి

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998, ఆంధ్ర
ప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి
సంస్థ బిల్లు, 1998. (ఎల్.ఎ. బిల్లు
30/1998).

25th నవంబరు, 1998.

393

వ్యక్తుల వారికోసం చేపట్టిన పథకాలు చూసి, రాబోయే ఎన్నికలను చూసి, కొంత కలవర పడుతున్నారు. Otherwise, there is no need to send the Bill to Select Committee. The Bill is meant only for the welfare of the rural and urban areas. The main idea was only to get co-operation and coordination of different departments. I therefore, request my friends sitting on the opposition side to kindly cooperate and pass the Bill which is meant for the welfare of the State.

ఫైర్రస్:- గృహంగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎం.ఎ. గృహంగారు:- సార్, గవర్నమెంట్ యాబ్జిక్టివ్ ఏమిటో, చెబితే ఆ తరువాత మాట్లాడుతాం. డిస్ అప్రూవల్ కోసం పెట్టాం. దానిని ఒప్పుకొన్నామని చెప్పితే అసలు చర్చ అవసరం లేదు.

శ్రీ పి. ఆశోక్ గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు సాయంత్రం వాటిషన్ చదివి వీనిపించాను. మళ్ళీ చదవమని నాపేత గుంజీలు తీయించడం అనవసరమయిన విషయమని నా భావం. గౌరవ సభ్యులకు అవన్నీ తెలిసిన విషయాలే. అయితే ముగ్గురు సభ్యులు ఈ బిల్ మేద చర్చలో పాల్గొన్నారు.

శ్రీ పి. రామయ్య:- చర్చ జరగలేదండీ.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమరిద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిపేస్తున్నాను. దానికంటే ముందు, గౌరవ సభ్యులు రక్షేంద్రనాథ్ గారు మాట్లాడుతూ, కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్లు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఆటంకాలు ఏర్పరస్తున్నారనే మాట వారు చెప్పారు. అది వాస్తవం కాదు. "అదరణ" విషయం గురించి మాట్లాడినపుడు, చేతి వ్యక్తుల శారీర కల్పించవలసిన అర్థిక సహాయం గాని భైకవోలే పనిముట్లు విషయంలో గాని మా వైఖరిని స్పష్టంగా చెప్పాం. ఈ రోజు కూడ సెడలకు హాజ్ స్టేట్స్, వ్యవసాయ భూములు గాని పంచెపెట్టె విషయమై చేసిన స్టేట్మెంట్ సందర్భంగా గాని గంజల తరబడి చర్చ జరిగింది. చర్చలో పాల్గొన్నాం. మా అభిప్రాయం కూడా చెప్పాం. కానీ ఈ రకంగా కాంగ్రెస్ పార్టీని విమర్శించడం మంచిది కాదు. మేము మా అనుభవాన్ని చెప్పాం. హైదరాబాద్ లోని వాటర్ వర్క్స్ బోర్డు పనిలేరు గురించి ఇక్కడ ఉన్న మేరెడ్డి రంగారెడ్డిగారికి, కృష్ణయ్యాదవ్ గారికి, రామస్వామిగారికి కూడా తెలుసు. ఇన్ ఛార్జ్ మినిస్టర్ కోడెల శివప్రసాద్ గారు ఇక్కడ ఇప్పుడు లేరు. అందరం యునానిమస్ గా తీర్మానం చేశాం - డ్రైనేజీ బాగు చేయమని. ఇంకొక మాట ఏమన్నాం అంటే కృష్ణ వాటర్ విషయంలో, ఇంతవరకు అతే గతే లేదు.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998 అంద్ర
ప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి
సంస్థ బిల్లు, 1998. (ఎల్.ఎ. బిల్లు
30/1998).

నీజాం కాలంనుండి హైదరాబాద్‌లో పబ్లిక్ బ్యాంక్ ఉండేవి. వాటన్నింటినీ కూడా ఈనాడు
తీసేశారు. భవిష్యత్‌లో ఇటువంటి ప్రమాదం గాఢమైన ప్రాంత ప్రజలకు రావద్దు అనేదే మా
అభిప్రాయం. ఇందులోని విషయాలు గురించి తోడుగా చర్చించుకోవాలి. అందువల్ల ఈ
బిల్‌ను సెలక్టు కమిటీకి పంపించాలని సూటిగా చెప్పాం. దానికి ప్రభుత్వ సమాధానం ఏమిటో
చెప్పమనండి. మా నిర్ణయం ఏమిటో చెప్పతాం. అనుభవపూర్వకంగా మాట్లాడుతున్నాం.
ప్రభుత్వానికి సలహా ఇచ్చాం. మేము కానీ, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు కానీ మా అభిప్రాయాలు
చెప్పాం. దాని విషయంలో ప్రభుత్వం మొండిగా వ్యవహరించకూడదు. చర్చ పూర్తికాకుండానే
అశోక్ గజపతిరాజుగారు భేదం చేశారే, ముగ్గురు సభ్యులు మాట్లాడారు అంటూ చర్చను
పూర్తిచేసినట్లుగా మాట్లాడటం మంచి పద్ధతి కాదు. ఒక్క మాట చెప్పండి - మీరు మా
రికెస్ట్‌ను అంగీకరిస్తున్నారా, లేదా? ఆ తరువాత మా అభిప్రాయాలు చెప్పతాం.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- మేమందరం పార్లమెంటులో ప్రాక్టీస్‌ను అమలుచేసే
పద్ధతి అనిదే నా భావం అధ్యక్షా. అయితే, పూర్వ జన్మలో తప్పు చేసి ఉంటాను, అందుకే
ఈ రోజు నా వేత గుంటేలు తీయిస్తూ, రెండవసారి, అదే విషయాన్ని చదవమని వారు
కోరుతున్నారు. తమరు దయచేసి కోల్ అండ్ షర్టర్ బుక్‌లోని 553 పేజీని చూస్తూ మీకే
తెలుస్తుంది. Sir, this is with regard to Statutory Resolution
seeking disapproval of Ordinance.

"If notice for Statutory Resolution given by a Private
Member seeking disapproval of Ordinance is admitted by the
Speaker, time has to be provided by the Government for dis-
cussion thereof. However, a resolution and motion for consi-
deration of Government Bill seeking to replace the Ordinance
may be discussed together when this is permitted by the
Speaker. The resolution after discussion is put to vote first.
Because, if the resolution is adopted it would mean disapproval
of the Ordinance and the Bill would automatically fall through.
If the resolution is negatived, the motion for consideration
of the Bill is then put to vote and further stages of the
Bill are proceeded with. అధ్యక్షా, సిమలర్ల మొత్తం చదవమంటే చదివేస్తాను.
10-30 | పార్లమెంటులో ప్రాక్టీస్ ఏమంటే రెండూ కలిపి డిస్కస్ చేయమని. అలా క్లియర్‌గా
రా. పార్లమెంటులో ప్రాక్టీస్‌లో ఉన్నప్పుడు నన్ను అప్రజాస్వామికంగా పిలిపించి
మేము ఇచ్చా డిస్కస్ చేయమని, వేరుగా చేయమంటే న్యాయమా? గౌరవ సభ్యులు
మాట్లాడుతూ కొన్ని అనుమానాలు రెయిట్ చేశారు. రెయిట్ చేసిన అనుమానాలు నేను
తీర్చాలా?

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998, ఆంధ్ర
ప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి
సంస్థ బిల్లు, 1998. (ఎల్.ఎ బిల్లు
30/1998).

25 నవంబరు, 1998.

235

శ్రీ పి. రామయ్య:- చర్చ ఎప్పుడు జరిగింది? చర్చ జరగలేదు.

ఛైర్మన్:- మినిస్టర్ గారూ....

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- దయచేసి అనుమానాలు తీర్చి అవకాశం ఇవ్వండి. నేను చెప్పిందే ప్రజాస్వామికం, అవతలివారు చెప్పేది అప్రజాస్వామికం, ఓపికగా అసలు వినవలసింది, అయినా నేను ప్రజాస్వామ్య వేరులమంటే ఎట్లా అధ్యక్షా? ఎందుకంటే ఓపికగా విన్నాము. మీరు ఉరిశిక్ష నాకు వేయండి గానీ వినే ఉరిశిక్ష వేయండి, వినకుండా, నేనురలే బిల్డింగ్ లేకుండా ఉరిశిక్ష వేస్తే ఎట్లా?

శ్రీ ఎమ్.ఎ. గఫూర్:- స్టాట్యుట్ రిజల్యూషన్ పై వారి వైఖరి ఏమిటో అడిగాము చర్చించాం. మాకు ఏమీ అధ్యంతరం లేదు. అన్ని అనుమానాలు కలిసి వారు ఏమీ చెబుతారో చెప్పమనండి. వినటానికి భారమే మేము మోట్లాడటం లేదు. మీరు అనుమతించారు, స్టాట్యుట్ రిజల్యూషన్ అడ్డం లేకారు. దానిని మూల వేశాము. గానీ వారి వైఖరి ఏమిటో అడిగాము. చర్చించటానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము అధ్యక్షా, మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- పార్లమెంటులో ప్రాక్టీస్ లో వారు ఏమీ మోట్లాడారో నేనీమే ఆక్షేపణ చేయలేదు. వారు చెప్పిందంతా నోట్ చేసుకున్నాను, వారు చెప్పినదానికి నేను ఇప్పుడు సమాధానం చెబుతున్నాను. పార్లమెంటులో ప్రాక్టీస్ ప్రకారంగా నేను సమాధానం చెబుతున్నాను తప్ప అంతకంటే ఏమీలేదు. నేను ఇన్నీ సీమీటలు మోట్లాడాలి, అన్నీ సీమీటలు మోట్లాడాలి, అది వద్దు, ఇది వద్దు, అది చదవడం చాలిలా సాహసించను. అది అప్రజాస్వామికం, అది మా అంబాటు కాన కాదు. నేను ప్రజాస్వామ్యంలో ఘోరీ నమ్మకం ఉన్న మనుషులం. ప్రజాస్వామ్యాన్ని చూటికి నూరు శాతం నమ్మే వందేనీ నేను.

శ్రీ ఎమ్.ఎ. గఫూర్:- కొత్త అండ్ షక్టర్ లో ఇది కూడా ఎక్కడా ఉండేదా చెప్పాలి సార్.

డా॥ డి. శివరామ్ (కందుకూర్):- నమస్కారాలు, కూర్చోండి

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్:- మీరు మాకెందుకు చెబుతారండీ? మీకు మాకు కాల, నమస్కారాలు పెట్టవలసినది. మీ పుంత్రిగారికి నమస్కారాలు పెట్టండి మాకెందుకు చెబుతారు? ఈ బిల్లు ఏదైతే ఉందో ఇది అప్రజాస్వామిక బిల్లు. ఒక వ్యవస్థను మనం ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. ఆ వ్యవస్థలో ఏమైనా లోపాలు ఉంటే ఆ వ్యవస్థను మరొక మెరుగుపరచాలిగానీ తుగ్గకి సంస్కరణలు లేవే సర్కిలో. ఏమిటంటే ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రజాస్వామికం

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998 ఆంధ్ర
ప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి
సంస్కరణ బిల్లు, 1998. (ఎల్.ఎ. బిల్లు
30/1998).

మనలను చూసి సమ్యక్కుంటారు. బెదిరి కోఆర్డినేషన్ కోసం రకరకాలుగా వెబుతున్నారు. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ మమ్మల్ని ఆలోచించమని చెప్పారు. ఆ గౌరవ సభ్యులకు, మంత్రిగారికి వెబుతున్నాను. ఆ కోఆర్డినేషన్ మీద బేస్ అయినట్లయితే పంచాయితీరాజ్ ను ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్., పంచాయితీరాజ్ అని రెండు రకాలుగా ఎందుకు విభజించారు? మరలా ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్. ను రెండుగా విభజించారు, అందులో, ప్రాజెక్ట్ అని, జనరల్ వర్క్ అని అన్నారు. గవర్నమెంట్ కు ఆ పవర్స్ ఉన్నాయి కాబట్టి విభజించామని అన్నారు, మాకు అభ్యంతరం లేదు. బెదిరి కోఆర్డినేషన్ కొరకు మీరు ఏరకంగా అవసరం అనుకుంటే ఆ రకంగా స్టే ఆధికారం మీకు ఉంది. అందుకు అవసరమైన వ్యవస్థను, మార్గదర్శకాలను మీరు రూపొందించుకోవచ్చు. గవర్నమెంట్, డిపార్ట్ మెంట్ ను విడదీయవచ్చు, కలపవచ్చు, అందుకు మీరు పవర్స్ ఉన్నాయి. కానీ గవర్నమెంట్ కు ఉండే పవర్స్ విభజించి ఒక కార్పొరేషన్ ఏర్పాటుచేసారు, ఆ కార్పొరేషన్ లో ఎవరు ఉంటారు సర్. జనరల్ గా ఉండే అనేక కార్పొరేషన్ లో మాదిరిగా కాకుండా ఈ కార్పొరేషన్ లో, మంత్రులు లేరు, సెక్రటరీ బోర్డులో ముఖ్యమంత్రిగారు ఉంటారని అంటున్నారు, ఆ విషయం నాకు తెలియదు. ఇక్కడ ఏమి తింటే మంత్రిగారు అధ్యక్షుడు, ఆయన భేతవోలే ఆయన నామినేట్ చేసే మంబర్ చాన్సీ అధ్యక్షులపేరికంపవస్తు. మంబర్స్ ఎవరు సర్? అందులో ఇద్దరు మంత్రులు, గవర్నమెంట్ అఫిషియల్స్ ఉన్నారు. వీరు కాకుండా ఒక నాన్ అఫిషియల్ మంబర్ ను ఎం.డి.గా పెట్టారు. రెహ్మాబిద్ లేక రికర్క్ ట్విక్ ఫ్యానాన్షియల్ ఇన్ స్పెక్టర్స్ ఇన్ స్పెక్టర్స్ అని పుభుత్వం నామినేట్ చేసిన వ్యక్తిని ఎం.డి.గా తీసుకుంటారు. అంటే ఏ ఫ్యానాన్షియల్ ఇన్ స్పెక్టర్స్ అయితే మనకు అప్పు ఇస్తుందో వారి తరపున ప్రతినీటి అని దీంతో తదు, ఇయట్ కంపెనీస్ మండి కూడా తీసుకోవచ్చు. అంటే ఐ.డి.బి.ఐ., ఐ.సి.ఐ.సి.ఐ. వంటి సంస్థలు మనకు అప్పు ఇస్తే వారి నామినేలు ఇందులో ఉండరు. ఇక్కడ చిత్తమేమంటే మీ నామినేట్, రొడ్డిదారిన మీ మనిషిని అక్కడ పెట్టుకుంటారు. అఫిషియల్ లేక నాన్ అఫిషియల్ సభ్యులు ముగ్గురిని గవర్నమెంట్ నామినేట్ చేస్తుందని ఉంది. అంటే ఇక్కడ కాపవసభ్యులుగానీ, ప్రజాప్రతినిధులుగానీ, ప్రజల ఆమోదం పొందిన వారు గానీ లేరన్న మాట. క్రిమంగా మీరు ఎక్కడికి దిగజారుతున్నారంటే ప్రభుత్వాన్ని కూడా మీరు ప్యూవెట్ లైజ్ చేస్తున్నారు. ఈ పట్లసభ్యుల, ఎవరో సంబంధంలేని వారిని మీరు నామినేట్ చేసుకోవచ్చు. మీ నొంత మనుషులద్వారా ఒక బోర్డు ఏర్పాటుచేసుకుంటే ప్రభుత్వ ఆస్తులన్నీ ఈ బోర్డుకు అయిపోతాయి. వోట్స్ వేయటం పెద్ద సంగతేమీ కాదు. నోట్స్ వేసిన వెంటనే ప్రభుత్వ ఆస్తులన్నీ కార్పొరేషన్ కు వెళ్లిపోతాయి. ప్రజాధనం, ప్రజా ఆస్తులన్నీ ఆ విధంగా ఈ కార్పొరేషన్ కు వెళ్లిపోతాయి. ఈ కార్పొరేషన్ లో మీరు, మీరు నామినేట్ చేసే వ్యక్తులె హుజర్ పవర్. కాబట్టి మీరే ఏర్పరాలు తీసుకుంటారు. ఇక్కడ దురదృష్టకరం ఏమంటే మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మినిస్టర్ గారి పరిస్థిత. ఎగ్జిక్యూటివ్ బోర్డులో ఆయన ఉండరు. ఈ రోజు పట్టణ ప్రాంతంలో వీటిసరఫరాకు సంబంధించి, మురుగునీటి పారుదలకు సంబంధించి మొదలైన విషయాలన్నీ మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మంత్రిగారి అజామాయిషీలోని ఉంటాయి. పబ్లిక్ వాల్, డిపార్ట్ మెంట్ ఆయన భేతవోలే ఉంది, మంచి సేవలు అందిస్తూ.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998, ఆంధ్ర
ప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి
సంస్థ బిల్లు, 1998. (ఎచ్.ఎ బిల్లు
30/1998).

25 వంతు, 1993

397

బెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్గా అది పేరు తెచ్చుకుంది. అది పేరు తెచ్చుకుంది. ఎగ్జిక్యూటివ్ బాడీలో
మాత్రం మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మంత్రిగారు మెంబర్గా ఉండరు. ఏ మంత్రికి
అధికారం ఇచ్చి హోంని చెన్నారో, ఏ మంత్రిని జేల్ చేస్తారో అది నే ఇంజనీర్స్ ఎగ్జిక్-
ఈనాడు ఉన్నటువంటి సిస్టమ్ను మీరు వర్ణించు చెప్పన్నారు. పాలిషి బాడీలో మునిసిపల్
అడ్మినిస్ట్రేషన్ మినిస్ట్రీగారికి వాడు కల్పించారుగాని ఎగ్జిక్యూటివ్ బాడీలో గోను ఇవ్వలేను.
10-40 ఆ తరువాత అసలు ఈ బోర్డును ఎందుకు ఏర్పాటుచేశారో తెలుపుతూ అబ్జె-
రా. క్లిష్టంలో చెప్పారు. సివరేజీ బాగు పోయిందానికి, క్లీనింగ్ పోయిందానికి, అదీ.
ఇదీ అంటున్నారు. దీంతో సారీ, ఇంకొక మాట బన్నారు - planning, design,
construction, maintenance, operation and management of minor
irrigation tanks having ayacut of less than hundred acres
including watershed management storage and management of rain
water. తరువాత సారీ, తెరుపులు, కుంటలు, ఆయకట్టు, క్లినింగ్ ఉండే తెరుపులన్నీ
తీసుకోవచ్చు అనే క్లాజ్ పేట్టారు. Minor Irrigation tanks having an
ayacut of less than hundred acres including watershed manage-
ment and storage of rain water. ఆయకట్టు వస్తుంది. మరి బాగ్ నేతగ
గురించి Planning, design, construction, maintenance, operation
and management of any infrastructural facility within the
meaning of Section 18(i)(a) of Income Tax Act. ఇదంతా కూడా పెట్టెసి.
ప్రాకెక్టు డెవలప్మెంట్. ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్, బ్యాన్స్కోగు, అంటూ కమిటీయల్ కార్పొ-
రేషన్లగా మార్చేస్తున్నారు. కార్పొరేషన్ ఉద్దేశ్యాలను మీరేమీ రాబుకోలేదు కూడా
స్పష్టంగా చెప్పారు. In Section 19 it was stated that from time to
time the corporation will determine the levy charges for the
facilities provided and services rendered for any purpose to
the Government, local authorities, Government agencies,
associations, societies and organisations. అంటే గ్రామీణప్రాంతాల్లో
మంచినీళ్లు ఇవ్వడంకోసం రాబోయే కాలంలో మీరు పన్ను వేరుకోతున్నారు. ఈ లెవీ
కూడా ఎట్లా ఉందంటే. 1000 కోట్లు రూపాయల అప్పు తెస్తున్నారు. దీనిని ఆదాయ పడ్డ
గిట్టుబాటు ఆదాయ పద్ధతిలో ఆ పడ్డ రేటును మీరు అంటున్నారు. ఆ పడ్డ రేటును
ప్రజల నెత్తిన మోపు పద్ధతిలో బిల్ తీసుకొవచ్చారు. గ్రామీణ గుండ్లన్నీని ఉంచాయితోరాకీ
వ్వారా గ్రామాల్లో మంచినీటి సరఫరా చేసే సంస్థల మీద కూడా మోపుతున్నారు. ఇప్పుడే
పబ్లిక్ ట్రస్ట్స్ తీసుకారు. రాబోయే కాలంలో గ్రామాల్లో డబ్బు ఖర్చు చేస్తూ డబ్బు కష్టం
పోతే, ఆ కుంటల్లోని నీళ్లు తాగిందే జీవ పద్ధతిలో పోతున్నారు. ఇంకెంతో దుర్మార్గులు
తెదని మనవిచేస్తున్నారు.

రూ. 1000 కోట్లు అప్పు తెస్తున్నారు. ప్రభుత్వ పోష ఉంటుంది. ఆ పోష
భారం ప్రజల నెత్తి మీద పడిపోతున్నది. ఈ 1000 కోట్లు రూపాయలు ప్రభుత్వానికి రుణం

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి సంస్థ బిల్లు, 1998. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 30/1998).

కార్పొరేషన్ కు హోతుంది. మనం ఈవాడు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి ఎన్నో ప్రాజెక్టుల కొరకు ఋణ సహాయం తీసుకొంటున్నాం. మీరు రిజిట్రేషన్ మూవ్ చేయండి. యునాసి మనీగా మనమందరం పెళ్లి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడుగుదాం. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాల్లోన తరువాత కూడా మంచినీళ్లు ఇవ్వలేకపోతున్నాం. కాబట్టి మేము మా ప్రజలకు నీళ్లు ఇవ్వాలి. అందుకు అప్పు ఇవ్వండి అని అడుగుదాం. ఒకసారి, ప్లైమి మినిస్టర్ మా టిల్లాకు వచ్చినపుడు, బి.సి. మోహన్ రెడ్డిగారు మినిస్టర్ గా ఉన్నారు. మా టిల్లాకు మంచినీళ్ల కోసం 100 కోట్ల రూపాయలు శాంక్షన్ చేయించుకున్నాం. ఇప్పుడు మీరు బలవరుస్తున్న ప్రభుత్వం సెంట్రల్ లో ఉంది. కాబట్టి ఆ పద్ధతిలో అందరం కలిసి పోయి అడుగుదాం. ఎందుకు వరల్డ్ బ్యాంక్ నుండి అప్పు తెచ్చుకోవాలి? నేషనల్ టెక్నో బ్యాంక్ గురించి ఎందుకు చెప్పరు? దేశ, విదేశాలనుండి అప్పు తెస్తే గానీ మాకు సేవ చేయడం చేతకాదు. మేము వ్యాపారం చేస్తాం, మేము వాణిజ్యం చేస్తాం, ప్రభుత్వ సంస్థ అంటే సేవార్లు కృత్యం కాదు, ప్రభుత్వం ఒక వ్యాపార సంస్థ, మాకు సర్టిఫికేట్స్ వస్తున్నాయి సెంట్రల్ మాట్లాడటం. చేయడం దురదృష్టకరం, ఈ బిల్ లో అనేక ప్రాజెక్టులున్నాయి. ఇంకా కొన్నింటి గురించి చెప్పలేదు. లాస్ట్ కాగిత మాత్రమే మీకు అవసరం అవుతుంది. ఈ లోపాల్లో మినిస్టర్స్ పవర్స్ ను సంబంధించి కూడా వున్నాయి కాబట్టి, ఈ బిల్ ని సెలక్టు కమిటీకి పంపండి, ఇంకా పూర్తిగా వర్షిద్దాం. దీనికైనా ఇంకా మెరుగైన వ్యవస్థ ఉంటే దాని గురించి కూడ చర్చిద్దాం. కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసినా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసినా, నిధుల్ని సక్రమంగా వినియోగించి, గ్రామీణ ప్రాంతాల ప్రజలకు మంచినీటి సౌకర్యాలు కల్పించడానికి మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. మీరంతా మంచి పనులు చేస్తున్నట్లు వాటికి మేము అడ్డుపడుతున్నట్లుగా చిత్రికరిస్తూ మాట్లాడుతున్నారు. అయ్యా, మీరు వ్యాపార ధోరణిలో పోతున్నారు, ప్రజాసేవ మరిచిపోయి, అప్పులు తెచ్చి, ఆ వడ్డీ భారం అంతా ప్రజల మీద వేస్తున్నారు, కాబట్టి మీ ఆర్గ్యుమెంట్ ఏమిటో, పెట్టండి, మా ఆర్గ్యుమెంట్ ఏమిటో, పెడతాం, ఇంతకంటే మెరుగైన, లోపరహితమైన పట్టం తీసుకొని వద్దాం, దాని కోసం ఈ బిల్ ని సెలక్టు కమిటీకి పంపిద్దాం అనే ఉద్దేశంతోనే మాట్లాడుతున్నాం తప్ప ఇంకొక రకంగా కాదు. కాబట్టి ఈ బిల్ ని సెలక్టు కమిటీకి పంపమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మేము అనేకసార్లు మాట్లాడినా, అనేకసార్లు రిక్వెస్ట్ చేసినా, అకౌంట్ గవర్నమెంటు గారి నండి మేము అడిగిన ప్రశ్నలకు జవాబులు రావడం లేదు. ఈ బిల్ లో ఇంకా అనేక విషయాల గురించి ఇక్కడ ప్రస్తావించడం జరగలేదు. మాకు సమయం కూడా లేదు. 1000 కోట్ల రూపాయలు తెస్తున్నామని చెబుతూ, అవి డాలర్లు కాదని చాలా సునాయాసంగా చెప్పారు. ప్రభుత్వం ఇప్పటికప్పుడు శ్రద్ధి చెప్పే పరిస్థితిలో లేదని, అంటూ, ఫైనాన్షియల్ కమిటీమెంట్ ఏమిటో స్పష్టంగా చెప్పలేదు. మరొక మాట ప్రధానంగా చెప్పారు. ఈ కార్పొరేషన్ను ఏర్పాటు చేయడం వల్ల భవిష్యత్ లో ప్రజానీకానికి అవసరమయ్యే డ్రింకింగ్ వాటర్ షెన్, ఫారిమర్స్ డ్రింకింగ్ గానీ నయమైన కూడా అదనంగా భారంపడదు అనే వాగ్దానం ఈ బిల్ లో లేదు. అందువల్ల భవిష్యత్ లో, ఆ భారం వేయడానికి

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998, ఆంధ్ర
ప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి
సంస్థ బిల్లు, 1998. (ఎల్.ఎ. బిల్లు
30/1998).

25^వనవంబరు, 1998.

399

సోపాన్ పెట్టుకున్నారు. అంటే మీరు అక్కడినుండి అప్పు తీసుకొని వచ్చి, దాని వడ్డీగానీ, వకపడ్డీగానీ, ఇంకొకటి కానీ, ఇంకొకటి గానీ, అవన్నీ ప్రజలపై రుద్దడానికి బిల్ తయారుచేశారు. అయినా కూడా, గ్రామీణ ప్రాంతాలకు మంచిన్నేళ్లు, పారిశుద్ధ్య వసతులు కల్పించడానికి కానీ మేకు ఏమైనా మంచి అభిప్రాయం ఉంటే తప్పకుండా చర్చించుకొందాం. వివరంగా చర్చించుకోవాలి. లోబుపాట్లు సవరించుకోవాలి. కాబట్టి సెలక్టు కమిటీకి బిల్ను పంపండి అని పదే పదే ప్రయత్నం చేసి, ప్రాధేయపడ్డా కూడ మంత్రిగారి దగ్గరనుండి జవాబు రావడం లేదు కాబట్టి, ఈ ప్రభుత్వం యొక్క మొండితనం అనండి, అజ్ఞానం అని అనండి, కనీసం ప్రతిపక్షాల సలహాలు వినడానికి ప్రయత్నం చేయకపోవడం వల్ల కానీ, మేము పదే పదే చెప్పినా కూడా సెలక్టు కమిటీకి పంపడానికి మీరు తయారుగా లేరు కాబట్టి దానికి నీరసంగా మేము శాసనసభ నుండి వాకౌట్ చేస్తున్నాం.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు సభనుండి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరావు:- అధ్యక్షా, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో అభివృద్ధి అవుతుంది, అభూత కల్పనలు చేసేవారు, కనీసం అవతలి రిస్క్ యే ఏమిటో, కాస్తా పింట్, అప్పుడు కాస్తా టిట్లీ వెళ్ళితే అందంగా ఉంటుంది. అయితే కొండడరెడ్డిగారు పెద్దలు. ఆయనకు వినే ఓపికలేదు. అలాటి ఓపిక ఉండి ఉంటే, ఇంతవరకు కూర్చోనే అవసరమే లేదు కూడ. వారు వృధా చేసిన టైమ్ ఎంతో అందరికీ తెలిసిన విషయమే. దాని గురించి పెద్దగా చెప్పనక్కర్లేదు. ఆ వృధా చేసిన టైమ్ లో, పదవ వంతు అయినా ఈ బిల్ను చర్చించడానికి, ఈ బిల్లే కాదు, అన్నీ బిల్స్ చర్చించుకొనడానికి, వీనియోగించి ఉంటే అసలు సమస్య 10-50 ఉండేదే కాదు. మేము ఏదో స్టేరియోస్ గా లేమనికూడా ఒక అభిప్రాయం వేశారు. చాలా బాధగా ఉంది. అయితే పెద్దల అవగాహన అట్లా ఉంటుంది కాబట్టి, ఆ విషయం గురించి ఏమీ చెప్పాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు. వరల్డ్ బ్యాంక్ గురించి చెప్పారు. As if the World Bank is the biggest devil on the earth. I totally disagree with that. అయినప్పటికీ, కూడా ఇక్కడ మనం వరల్డ్ బ్యాంక్ ఫండింగ్ గురించి ఆలోచించడం లేదు. ఇతర వోట్స్ ఆలోచిస్తున్నాం అనే మాట నూటికి నూరుపాళ్లు నిజం. దాని గురించి బిల్ లో ఏమీ లేదని చెప్పడం నూటికి నూరుపాళ్లు నిజం. దాని గురించి బిల్ లో, ఏమీ లేదని చెప్పడం నూటికి నూరు పాళ్లు అవాస్తవమని తమరీ ద్వారా గౌ. సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నరుగారు చెప్పినట్లుగా we are looking for State Bank, we are looking for I.C.I.C.I. we are looking for I.D.B.I. ఐ.సి.ఐ.సి.ఐ. వంటి ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ దగ్గర నుండి కూడా సబ్సిడీస్ వస్తుంది. ఆ విధంగా రెయిట్ చేసిన డబ్బుని మనం వీనియోగించుకోవాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి కూడ మనం ఏదైనా డబ్బుని రాబట్టుగలిగితే దానిని కూడా అదనంగా వీనియోగించుకోవాలన్నదే మా ఉద్దేశ్యం. తమరీకి తెలియందీ కాదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు దాటినా, ఇంకా మనం గ్రామాల్లో పట్టణాల్లో గానీ త్రాగునీరు నివరేక్షలాంటి సివిక్

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి సంస్థ బిల్లు, 1998. (ఎల్.ఎ. బిల్లు 30/1998).

అమినిటీస్ కచ్చింపలేకపోయాం. ఈ విషయాన్ని నేను రిపబ్లిక్ చేయనక్కర్లేదు. అదే ఫ్లెక్సిబిలిటీ కనుక మనం పెళ్లితే ఇంకా ఎన్నో సవత్సరాలు పట్టవచ్చు. మన ఉద్దేశ్యం అదీ కాదు. ఒక గ్రీన్ బుల్డింగ్ టి.ఎమ్.లో మన రాష్ట్ర ప్రజల లీవింగ్ స్టాండర్డ్స్ ఇంప్రోవ్ చేయాలనే మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. కాబట్టి లోకల్ బాడీస్ యొక్క పవర్స్ను హారింపడానికి ప్రయత్నం చేయడం లేదు. గవర్నమెంట్ నోటిఫికేషన్ ప్రకారం డిఫరెంట్ సంస్థలు చేయవచ్చు. ఆ నోటిఫికేషన్ అక్కర్లేకుండానే ఎన్ట్రీస్ట్ చేయవచ్చు. దాంట్లో అనుమానం ఏమీ లేదు. ఇక్కడ ఫెడ్రల్ బిల్డింగ్ తమరిద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరి డెమోక్రాటిక్ రైట్స్ను మనం హారింపడానికి ప్రయత్నించడం లేదు. అదీ ఒక అభూతకల్పన అవునుందని తమరిద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. We are not privatising the Government. We are not shunning privatisation or taking private effort in solving public problems. ఒక్క ప్రభుత్వమే చేయాలి, ఇంకెవరూ చేయడానికి వద్దే అని ప్రభుత్వం చెప్పడం లేదు. Their effort will be harnessed for the well-being of everybody. అని తమరిద్వారా మనవి చేస్తున్నారు. అయితే గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ, మినిస్టర్స్ యొక్క పవర్స్ను హారింపడానికే అని చెప్పారు. మన అప్రెయిజ్ అమెండ్మెంట్ చూసి ఉంటే, ఐహాశా ఆయనకు ఆ సందేహం వచ్చేదీ కాదు. అర్జినెన్స్ ఇస్టాబ్లిష్మెంట్ పంచాయితీరాజ్ డిపార్ట్ మెంట్ ద్వారా ఏజెండ్ల చూపు వాస్తవమే. తరువాత, we have realised that this is not the local body problem alone - whether it is an urban or rural area water is required, sewerage is required. మన రాష్ట్రంలో ఉక్యోగావకాశాలు పెంచేందుకు గాను ప్లానింగ్ డిపార్ట్ మెంట్ను డీనిస్ తైలత్ చేయాలని చెప్పి క్యాబినెట్ సెర్వయానికి రావడం దానిని నేను ఇక్కడ ప్లాన్ చేయడం జరుగుతున్నది. Whoever is the Minister for Planning he will be on the Executive Committee. The Minister for Municipal Administration and the Minister for Panchayat Raj will be involved in Policy making. అయితే సీజమ్ అక్కడ మునిసిపల్ కమిషనర్ ఒక్క బంట్లోను కూడా బాన్స్ ఫర్ చేయలేదు కానీ పాలిస్ డినిషన్ తీసుకొంటే, ఆ లెవెల్లో కార్పొరేషన్ నడుపుందని మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నమెంట్ మాత్రం బిజినెస్ హౌజ్ కాదు. వ్యాపార సంస్థ కాదు. ఎకనామిక్ యాక్టివిటీస్ పెసిటివ్ చేసే సంస్థ గవర్నమెంట్ అవుతుంది కానీ బిజినెస్ హౌజ్ గవర్నమెంట్ కాదనే విషయాన్ని తమరిద్వారా గౌరవ సభ్యులకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. We want to supplement the efforts of not only the civic bodies but if necessary create additional infrastructure that will deal with economic utilities also. దానిని కూడా హోర్నిస్ చేయాలి. మన రాష్ట్రంలో గోల్డ్ రేటును పెంచవలసిన అవసరం మనకు ఉంది. అయితే మేము అప్రజాస్వామికంగా ఏమీ చేయదలచుకోలేదనే విషయాన్ని తమరిద్వారా గౌరవ సభకు మనవిచేస్తున్నాను. సెలక్టు కమిటీకి పంపమని కొందరు గౌరవ సభ్యులు మనవిచేసారు.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998, ఆంధ్ర
ప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల అభివృద్ధి
సంస్థ బిల్లు, 1998. (ఎల్.ఎ. బిల్లు
30/1998) -

25th నవంబరు, 1998.

401

I don't think it is really necessary. మనం హార్డిగా చర్చించాం. ఒక్కరు కూడా ఈ బిల్డ్ కు అమెండ్మెంట్ ఇవ్వలేదు. కాబట్టి డింట్లోనే తెలుస్తున్నది. మేరు అమెండ్మెంట్స్ ఇవ్వనందుకు మేకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలుపుకొంటూ, ఆ స్టాబులిటీ రిజల్యూషన్ ను దయచేసి విత్ డ్రా చేయమని గౌరవ సభ్యులను కోరుతూ, ఈ బిల్డ్ ను పాస్ చేయవలసిందిగా సభను కోరుతున్నాను.

శ్రీ .కె. సుబ్బరాజు:- ఈ ప్రధానమైనటువంటి బిల్డ్ మేర మాకు ఉన్నటువంటి అభిప్రాయాలను, మంచి చెడ్డలను అన్నీ సభకు చెప్పాం. అనేక మాంది మాట్లాడిన తరువాత, మాకు సవరణమైనటువంటి సమాచారం వస్తుందని ఆశించాం. కానీ గౌరవ మంత్రివరుల నుండి ఆ రకమైనటువంటి సమాచారం రాలేదు

(గౌరవ ఉపసభాపతి అధ్యక్షస్థానం వహించారు)

అట్లాగే ప్రభుత్వం ఆర్డినెన్స్ వేరుతో అతిముఖ్యమైనటువంటి వాటి విషయంలో కూడ ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధంగా వ్యవహరిస్తున్న తీరు పట్ల నిరసన తెలపడమే కాకుండా, ఒక ప్రధానమైనటువంటి బిల్లును మరింత పటిష్టపరచమైన పద్ధతులతో రూపొందించడం కోసం సెలక్టు కమిటీకి నిర్దేశించాలన్న అభిప్రాయాన్ని తిరస్కరించిన కారణంగా మేము మా పార్టీ తరపున వాకోట్ వేస్తున్నాం.

(సి.పి.ఐ. సభ్యులు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ పి. రామయ్య:- మేము ఇంతకు ముందే చెప్పాం. గత సమావేశంలో అప్పుడే చెప్పాం. అయ్యా వరల్డ్ బ్యాంక్ ను నమ్మకండి. మోసపోకండి. మన రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ కుప్పకూలిపోతుంది అని ఆ రోజే చెప్పాం. చర్చ జరుపుకుంటున్నాం. మాకు ఉన్న అభిప్రాయాలు, వరల్డ్ బ్యాంక్ షరతులు కూడ చర్చిస్తామని చెప్పాం. ఏమీ ముందుకు రాలేదు. ఎవరి అనుభవం వారు అనుభవించవలసిందే ప్రపంచదేశాలు అనుభవిస్తున్నాయి. అది కూడ మేకు చెప్పాం. అది మేకు పట్టడం లేదు. మే నిర్ణయాలు మేరు చేసుకొంటూ పోతున్నారు ఇది ప్రపంచ బ్యాంక్ యొక్క ఆలోచన. ఆ ఆలోచన ప్రకారమే ఈ బిల్డ్ ను పెట్టారు. అంతేకానీ వేరే ఆలోచన లేదు. అందుకనే కార్పొరేషన్ ద్వారా మంచినీళ్లు ఇవ్వాలని, డ్రైనేజీ ఇవ్వాలని అంటున్నారు ఏం మన దగ్గర నోర్మస్ లేవా? ఐ సి.ఐ.సి ఐ., ఐ.డి.బి.ఐ., హడ్కో, ఎల్ ఐ.సి వంటి నోర్మస్ ఉన్నాయి. మనం అవోవ్ అయితే ఎప్పుడుకూడా అవ్వారు హడ్కో ద్వారా స్పెషల్ స్కీమ్స్ క్రింద వచ్చే పరిస్థితులున్నాయి. ఈ స్కీమ్స్ అన్నింటినీ ప్రక్కన పెట్టి, ఇక్కడ ఉన్న మెషనరీని - వాటర్ వర్క్స్, డ్రైనేజీ వర్క్స్ కు చెందిన ఒక మెషనరీ ఉంది,

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998,
ఆంధ్రప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల
అభివృద్ధి సంస్థ బిల్లు, 1998.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు 30/1998).

ఇంజనీర్లు ఉన్నారు, పంచాయితీరాజ్, మున్సిపాలిటీ వంటి స్థానిక సంస్థలు ఉన్నాయి వేటన్నింటి రూల్ అవుట్ చేసి, వాటిని ప్రక్కన పెట్టి అధికారాలన్నీ మీ పేరిటోనే కేంద్రీకృతం చేసుకొని, కార్పొరేషన్ పెడతామంటున్నారు. కౌన్సిల్ పెడతామంటున్నారు. దీనికి ఎంత ఎస్సీమేట్ అవుతుందో మీకు తెలియదు. అయినా 1000 కోట్ల రూ.లు తెస్తామంటున్నారు. అంతా అయోమయంగా గందరగోళంగా ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో అన్ని గ్రామాలకు మంచినీళ్లు ఇవ్వడానికి అన్ని పట్టణాలకు మంచినీళ్లు ఇవ్వడానికి ఎంత మొత్తం అవసరం అవుతుందో, డ్రినేజీలు ఏర్పాటు చేయడానికి, ఇంటిగ్రేటిడ్ డ్రినేజీ సిస్టమ్ ఏర్పాటు చేయడానికి ఎంత మొత్తం అవసరం అవుతుందో మీకు తెలివైన లేదు. మీకు ఒక అంచనా అంటూ లేదు. మరంతా ఒక పెద్ద గందరగోళ పరిస్థితుల్లో ఉన్నారని మాత్రం వ్యక్తపరుస్తున్నది. 1000 కోట్ల రూ.లు తెస్తామంటున్నారు. మిగతాది ఎక్కడ నుండి తెస్తారు? ప్రపంచబ్యాంక్ మొదటి నుండి చెబుతున్నది ఎంతో మంది జనం ఉన్నారు వారి దగ్గర నుండి పిండండి, అనుభూదానికి ఖర్చు చేయకండి 11.000 అని అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ప్రవేశపెడుతున్న ఈ బిల్లువల్ల దళితవాడలకు రా మంచినీరు ఇస్తే వారిపై కూడా పన్ను వేసి వసూలు చేసి ప్రమాదముంది. వారికి కూడా మినహాయింపు ఇవ్వలేదు. చిలహనవర్గాల లొకాలిజేషన్లలో కూడా మినహాయింపు లేకుండా పన్ను వేస్తారు. మంచినీటి కొరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎ.ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్. క్రింద మనకు సిద్ధులు ఇస్తుంది. వాటి సంగతి ఏమిటి? 1973-74 రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా పంచాయితీలకు, మున్సిపాలిటీలకు కొన్ని ప్రత్యేకమైన హక్కులు సంక్రమించాయి. అది కాలరాసే విధంగా ప్రయత్నాలు చేయకూడదు. చట్టం మనమే చేసి వారికి ఇచ్చే మంచినీటిపై కూడా పన్నులు వేసి వసూలు చేస్తామనే పద్ధతి మంచిది కాదు. ఎట్లా సమస్యలు వసూలుచేస్తారు? పేదవారిపద్దె నుండి వస్తుల రువేణా డబ్బులు ఎట్లా వసూలు చేస్తారు? ప్రపంచ బ్యాంకు చెప్పిందే మీ దృష్టిలో ఉంది, చారి ప్రకారమే మీరు పోతున్నారు. సామాన్య ప్రజల నోళ్లుగొట్టే పరిస్థితిలో ఈ బిల్లు తెస్తున్నారు, దీనిని గమనించండి, మొండిగా వ్యవహరించకండి. మంచినీరు ఇస్తే మీకు వ్యతిరేకమా ఏమిటండీ? కేంద్రప్రభుత్వం ఎ.ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్ క్రింద ఇస్తే నిధులు ఇవ్వకపోతే ఏమి చేస్తారు? ఇందులో పెనాల్టీ వేసే పద్ధతి పెట్టారు, జైల్లో వేసే పద్ధతి పెట్టారు. చాలా జీవగమ్య అంశాలు ఇందులో వున్నాయి. దీనిద్వారా మంచినీటి వ్యవస్థ అంతా మీ పేరిటోకి ఎప్పటి పరిస్థితి ఉంది. అక్కడ పనిపేసే ఉద్యోగుల పరిస్థితి ఏమిటి? అఫ్ఫర్మే డరిస్థితి ఏమిటి? ఎంతమందిని ఉండుతారు? ఎంతమందిని తీసివేస్తారు? దీనిపై కూలంకషంగా, లోతుగా చర్చించాలి. ఇంకా ఈ బిల్లును పరిశుష్టం చేయాలి. ప్రజలపై భారం మోపకుండా ఏమిచేయాలో ఆలోచించాలి. ఎవరిపై భారం మోపాలి, ఎవరిని వదిలేయాలి మొదలైన అంశాలన్నీ ఆలోచించాలి, ఎక్కడెక్కడ డబ్బులు తెచ్చుకో బానికి అవకాశం ఉందో ఆలోచించాలి. ఈ బిల్లును ఆ విధంగా పరిశుష్టం చేసుకుందాం. కాబట్టి దీనిని సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపమని మనవిచేశాము. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వం దీనిని సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపడానికి మొండిగా నిరాకరిస్తున్నారు కాబట్టి అందుకు నిరసనగా మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998,
ఆంధ్రప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల
అభివృద్ధి సంస్థ బిల్లు, 1998.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు 30/1998).

25 నవంబరు, 1998.

403

(సి.పి.ఎం. సభ్యులు సభ నుండి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ పి. రామస్వామి:- అధ్యక్షా, చెవిటోడి ముందు శంఖం ఎంత ఉదినా ప్రయోజనం ఉండదు, ఎందుకంటే వాడు వినలేడు కాబట్టి. అధివిధంగా గుడ్డోడి ముందు అద్దం పెట్టినా ప్రయోజనం ఉండదు, ఎందుకంటే వాడు చూడలేడు కాబట్టి ఇటువంటి చెవిటి, గుడ్డి పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం ఉండి కాబట్టి వేరీ ముందు ఎన్ని విషయాలు చెప్పినా వినటానికి సిద్ధంగా లేరు కాబట్టి ఎక్కువ చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ సి. కృష్ణయారాజ్:- చెప్పండి, వింటాము.

శ్రీ పి. రామస్వామి:- ఏమీ వింటారు మీరు? ఏమీ జరుగుతుంది ఈ ప్రభుత్వ హయాంలో, మీకు సంబంధం లేదు. ఈ హౌస్ లో వద్దు, బయటకు రండి, సభ పెడదాం, అప్పుడు తెలుస్తుంది మీకు. ఏదీ ఫైనా ప్రజలకు మంచివేరు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత, ప్రభుత్వంపై ఉన్నది. అందుకు ప్రభుత్వంతో సహకరించవలసిన అవసరం కూడా మాకు ఉంది. అయితే ఈ బిల్లు విషయానికొస్తే అప్పు తేసుకొచ్చి ప్రజల మీద రుద్దేస్తుంటుంది, ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. రేపు పుట్టిబోయే బిడ్డ కూడా అప్పులతో పుడతాడు. అప్పులు తేసుకొచ్చి ప్రజలకు మంచి చేస్తున్నామంటున్నారు కాబట్టి రేపు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో పుట్టిబోయే ప్రతి బిడ్డ అప్పులతో పుడతాడు. అప్పు తెచ్చి పప్పు కూడు తినే పద్ధతి మంచిది కాదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్, ఎ.డి.బి., మరియు మరికొన్ని సంస్థలతో ఫండ్స్ ఉన్నాయి. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు, మేము ఎక్స్ బిన్నెస్ ఫేస్ దాంట్లో రూ. 300 కోట్లు వస్తాయని, అది ఇంకా ఎక్స్ బిన్నెస్ వేయండి రూ. 1000 కోట్లు వస్తాయి. ఆ ప్రకారం లోన్ తీసుకుని ఫేస్ పద్ధతిలో ఇది పేయాలి. గత జన్మలో పుణ్యం చేసుకున్నారు కాబట్టి వారు ఇప్పుడు మంత్రిగారు అయ్యారు, ఈ జన్మలో పాపం చేసుకుంటున్నారు, రాబోయే జన్మలో ఏమౌతారో తెలియదు. నేను దీనిపై వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(బి.జె.పి. సభ్యులు సభ నుండి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు:- సర్, వరల్డ్ బ్యాంక్ ను ఇటీవ్ ది ఈవిట్ ఆఫ్ ది వరల్డ్ గా చిత్రికరించారు. నాకు చాలా ఆశ్చర్యం వేస్తుంది, ప్రపంచంలో అతి పెద్ద కమ్యూనిస్ట్ దేశమైన చైనాలో వారికి విజన్ ప్రివరశన్ వరల్డ్ బ్యాంకే చేస్తోంది. చైనా లోన్ తీసుకుంటే అది కమ్యూనిస్ట్ దేశమైనా అభివృద్ధి కోసం తీసుకుంటుంటున్నారు కేరళ వరల్డ్ బ్యాంక్ వద్ద లోన్ తీసుకుంటే అయ్యా ప్రజాసేవ కోసం తప్ప ఇంకేమీ కాదంటున్నారు. వెస్ట్ బెంగాల్ తీసుకుంటే ఇటీవ్ సబ్సిడీ. అదే ఆంధ్రప్రదేశ్ మాత్రం ముట్టుకుంటే అయ్యా క్లౌమ్, పూర్ వేపుట్ ఏమౌతారు అంటారు. ఇదేమి

ప్రశ్నోత్తర బిల్లులు : (1) 1998,
ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సమితి సమావేశముల
అభివృద్ధి సంస్థ బిల్లు, 1998.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు 30/1998).

ఇదేమో సిద్ధాంతమో మాకు అర్థంకావటంలేదు. నేను ముందే క్లియర్గా చెప్పాను, ఎ
యిదో వాడో ఎగనెవ్వో వగైరే బ్యాంక్, అయితే ను వరల్డ్ బ్యాంక్ ప్రాజెక్ట్ వేరుగా
ఉన్నాయి. మాదిరి నూరుపాళ్లు వాస్తవం ఏమంటే ఈ బిల్లుకు, వరల్డ్ బ్యాంక్కు
ఏమిటంటే సంబంధం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలకు మంచిసేరు ఇవ్వాలన్నా, సరైన
సివరైజ్ వెనివిటీ ఇవ్వాలన్నా అప్పులేసుకుంటే అమ్మా అన్నా అమ్మేస్తున్నారంటున్నారు
వేలా తీసుకుంటే గొప్ప అభివృద్ధి కోసం, కేరళ మరియు వెస్ట్ బెంగాల్ ల, తీసుకుంటే
అయ్యయ్యా సేరవాడికి ఇస్తున్నారని అంటున్నారు. ఇటువంటి లాజిక్ను ఉపయోగించ
వద్దే, నేను గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. దయచేసి లాజిక్గా ఆలోచించండి. మన
రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి మార్గంలో క్లియర్ చేశాం. ఈ రాష్ట్రంలో దళాల్లు గడచినా
సేరవాడినే సేరవాడిగానే ఉంచకుండా ఉద్యోగి అవకాశాల బేస్ను పెంచి, వారిని అన్ని
రంగాలలో అభివృద్ధి చేసేవిధంగా మనందరం కలసికట్టుగా మన విద్యుత్తు ధర్మం
వేరవ్వాలన్న వారు అభివృద్ధి చెందుతారు. ఆ విధంగా వారి మనసుల్లో మనలను
విడిచిపోయేట్టుగా చేసే కార్యక్రమాలు... నెహ్రూడం ద్వారా వారి అభివృద్ధికి దోహదం
చేయాలనే కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Andhra Pradesh Infrastructure Development Corporation Bill, 1998 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 AND 3

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses 2 and 3. The question is:

"That Clauses 2 and 3 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1998,
ఆంధ్రప్రదేశ్ మాత్రం సదుపాయముల
అభివృద్ధి సంస్థ బిల్లు, 1998.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు 30/1998.

25 నవంబరు, 1998.

405

CLAUSE 4

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That in item (a) of sub-clause (1) of Clause 4 the following shall be inserted (a) Minister-incharge of Planning - Member.' Items from (b) to (i) shall be renumbered as (c) to (j)."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in item (a) of sub-clause (1) of Clause 4 the following shall be inserted '(b) Minister-incharge of Planning - Member.' Items from (b) to (i) shall be renumbered as (c) to (j)."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clause 4 as amended do stand part of the Bill".

(Pause)

The motion was adopted and Clause 4, as amended, was added to the Bill.

CLAUSE - 5

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"In item (a) of sub-clause (1) of Clause 5 for 'Minister-Panchayat Raj and Rural Development, water supply and Employment Generation' substitute 'Minister - incharge of Planning.

వ్యభిచార బిల్లులు : (1) 1998,
 ఆంధ్రప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముల
 అభివృద్ధి సంస్థ బిల్లు, 1998.
 (ఎల్.ఎ. బిల్లు 30/1998)

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That in item (a) of sub-clause (1) of Clause 5 for 'Minister-Panchayat Raj and Rural Development, Water Supply and Employment Generation' substitute 'Minister-incharge of Planning.'"

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

11:10 Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That Item (e) of sub-clause (1) of Clause 5 shall be deleted and items (f) and (g) shall be renumbered as (e) and (f)."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That Item (e) of sub-clause (1) of Clause 5 shall be deleted and items (f) and (g) shall be renumbered as (e) and (f)."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clause 5, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 5, as amended, was added to the Bill.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (2) 1998,
భారతీయ స్టాంపు (ఆంధ్రప్రదేశ్
రెండవ సవరణ) బిల్లు (ఎన్.ఎ.
బిల్లు 244/1998).

25 నవంబరు, 1998.

407

CLAUSES 6 TO 17, ENACTING FORMULA & LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses 6 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title. The question is:

"That Clauses 6 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 6 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Infrastructure Development Corporation Bill, 1998 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Infrastructure Development Corporation Bill, 1998 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

(2) 1998, భారతీయ స్టాంపు (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ సవరణ) బిల్లు
(ఎన్.ఎ. బిల్లు 244/1998)

Sri T. Devender Goud:- Sir, I beg to move:

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Second Amendment) Bill, 1998 be taken into consideration."

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (2) 1998
భారతీయ స్టాంపు (ఆంధ్రప్రదేశ్
రెండవ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.
బిల్లు 24/1998).

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Second Amendment) Bill, 1998 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE 2, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title.

The question is:

"That Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri T. Devender Goud:- Sir, I beg to move:

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Second Amendment) Bill, 1998 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Second Amendment) Bill, 1998 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (2) 1998,
భారతీయ స్పాంపు (ఆంధ్రప్రదేశ్
సేద్య సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.
బిల్లు 24/1998).

25 నవంబరు, 1998.

409

Mr. Deputy Speaker:- The House is adjourned to meet again
at 9.00 a.m. tomorrow.

(The House than adjourned at 11.12 P.M. to meet again at
9.00 A.M. on Thursday, the 26th November, 1998.)

౪. ప్రభుత్వ బిల్లులు : ... 225
- (1) 1998 భారతీయ స్టాంపు (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు
(ఎల్.ఎ. బిల్లు 7/9)
(ఉపసంహరించుకొనబడినది)
- (2) 1998 ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామీణ విద్యుచ్ఛక్తి ... 226
సహకార సంఘముల (తాత్కాలిక నిబంధనల) బిల్లు.
(ప్రతిపాదించబడినది)
10. జీరో ఆవర్ కొనసాగింపు ... 226
11. సభాకార్యక్రమము ... 239
12. సభాపతి రూలింగ్ : ... 245
ముఖ్యమంత్రి మరియు మంత్రుల స్టేట్ మెంట్స్ గురించి.
13. ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : పేదవారికి వ్యవసాయ భూములు ... 246
మరియు ఇళ్ళ స్థలం పంపిణీ విషయం గురించి.
14. 304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన ఆంశము : రాష్ట్రంలో ... 301
ఉర్దూ భాష అభివృద్ధి గురించి.
15. చట్టచర్చ తీర్మానము : ... 336
1998, ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల నీటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
ఆర్డినెన్స్ నిరాకరణ గురించి.
16. ప్రభుత్వ బిల్లు : ... 336
1998, ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతుల నీటిపారుదల వ్యవస్థల యాజమాన్య (సవరణ)
బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు 32/1998)
(ఆమోదించబడినది)
17. చట్టచర్చ తీర్మానము : ... 357
1998, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘముల (సవరణ)
ఆర్డినెన్స్ నిరాకరణ గురించి.

18. ప్రభుత్వ ఓల్లు : ... 357
 1998, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘముం (మూడవ సవరణ)
 ఓల్లు (ఎల్.ఎ. ఓల్లు 31/1998).
 (ఆమోదించబడినది)
19. చట్టబద్ధ తీర్మానము : ... 369
 1998, జాతీయ న్యాయశాస్త్ర అధ్యయన పరిశోధనం
 రెండవ ఆర్డినెన్స్ నిరాకరణ గురించి.
20. ప్రభుత్వ ఓల్లు : ... 370
 1998, జాతీయ న్యాయశాస్త్ర అధ్యయన పరిశోధనం బిల్లు
 (ఎల్.ఎ. బిల్లు 22/1998)
 (ఆమోదించబడినది)
21. చట్టబద్ధ తీర్మానము : ... 386
 1998, ఆంధ్రప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముం అభివృద్ధి సంస్థ
 ఆర్డినెన్స్ నిరాకరణ గురించి.
22. ప్రభుత్వ ఓల్లులు : ... 387
 (1) 1998, ఆంధ్రప్రదేశ్ మౌలిక సదుపాయముం అభివృద్ధి సంస్థ
 బిల్లు 1998 (ఎల్.ఎ. బిల్లు 30/1998).
 (ఆమోదించబడినది)
 (2) 1998, భారతీయ స్టాంపు (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ సవరణ) ... 407
 ఓల్లు (ఎల్.ఎ. ఓల్లు 24/1998)
 (ఆమోదించబడినది)